Informačné listy predmetov

OBSAH

1. A-boKF-024/15 Antická mytológia....6
2. A-boKF-029/15 Antické grécke náboženstvo....8
3. A-boKF-032/15 Antické rímske náboženstvo....10
4. N-XXXX-005/21 Bioarcheológia....12
5. N-bZFG-069/22 Biogeografia....14
6. N-bUXX-002/22 Biológia dieťaťa a školská hygiena....16
7. N-bZFG-070/22 Cvičenia z biogeografie....18
8. N-bUGE-008/22 Cvičenia z geológie....20
9. N-bZFG-066/22 Cvičenia z pedológie a pedogeografie....21
10. N-XXXX-008/21 Človek ako súčasť prírody....23
11. A-boHI-395/23 Dejiny Bratislavy 3 (Urbánne dejiny v „dlhom“ 19. storočí na príklade Prešporka)....25
12. A-boHI-393/20 Dejiny Bratislavy 4 (Moderná Bratislava)....28
13. A-boHI-002/15 Dejiny starovekého Východu....30
14. A-boHI-003/20 Dejiny staroveku....32
15. A-boHI-334/22 Dejiny Strednej Európy 1....35
16. A-boHI-335/22 Dejiny Strednej Európy 2....37
17. A-boHI-336/22 Dejiny Strednej Európy 3....39
18. A-boHI-337/22 Dejiny Strednej Európy 4....41
19. N-bUGE-057/22 Demografický vývoj: vybrané príčiny a dôsledky....43
20. N-bUGE-015/22 Didaktika geografie....46
21. N-bXDI-027/25 Digitálna gramotnosť študentov učiteľstva pre priame získanie medzinárodného certifikátu ICDL....48
22. N-bXDI-026/25 Digitálna gramotnosť študentov učiteľstva - príprava podľa štandardu ICDL....50
23. N-bXDI-022/22 Digitálne technológie vo vzdelávaní....52
24. N-bXDI-023/22 Digitálne technológie vo vzdelávaní 2....55
25. N-bXDI-024/22 Digitálne technológie vo vzdelávaní 3....57
26. N-bUGE-019/22 Ekonómia a verejné financie....59
27. N-bUGE-013/22 Ekonomická geografia....62
28. N-bXDI-025/22 Environmentálna etika - Výchova k udržateľnému rozvoju....65
29. N-bXCJ-132/22 ESP 1/English for Specific Purposes....67
30. N-bXCJ-133/22 ESP 2/English for Specific Purposes....69
31. N-bXCJ-134/22 ESP 3/English for Specific Purposes....71
32. N-bXCJ-135/22 ESP 4/English for Specific Purposes....73
33. A-boHI-831-1/00 Exkurzia 1....75
34. A-boHI-832-2/00 Exkurzia 2....76
35. A-buHI-833/00 Exkurzia 3....77
36. A-buHI-833/24 Exkurzia 3....78
37. N-bUGE-012/22 Exkurzia z fyzickej a humánnej geografie....79
38. N-bZXX-006/22 Exkurzia z fyzickej geografie....81
39. N-bZRG-013/22 Exkurzia z region. geografie (zahraničie)....83
40. N-bXCJ-136/22 Fachdeutsch in Naturwissenschaften 1....86
41. N-bXCJ-137/22 Fachdeutsch in Naturwissenschaften 2....88
42. N-bZXX-012/22 Fyzická geografia....90
43. N-bUXX-002/22 Fyzika....92
44. N-XXXX-004/21 Genetika pre každého....94

45. N-bUGE-015/22 Geografia cestovného ruchu a jej aktuálne problémy....96
46. N-bUGE-014/22 Geografia dopravy a logistiky....98
47. N-XXXX-001/21 Geografia sveta v 21. storočí....101
48. N-bUGE-031/22 Geografia športu a športových udalostí....106
49. N-bUGE-029/22 Geoinformatika pre humánnu geografiu a demografiu....109
50. N-bGPA-119/22 Geológia pre učiteľov....112
51. N-XXXX-007/21 Geológia v kocke....115
52. N-bZXX-136/22 Geomorfológia....117
53. N-XXXX-009/21 Globálne problémy životného prostredia....120
54. N-bUGE-036/22 Historická geografia pre učiteľov....122
55. A-boHI-398/23 Historická veda a dejepis v dimenziách 21. storočia....124
56. A-buHI-012/15 Historický proseminár....126
57. A-boHI-397/23 Hospodársky vývoj na Slovensku v druhej polovici 20. storočia....128
58. A-boHI-396/23 Hospodársky vývoj na Slovensku v prvej polovici 20. storočia....130
59. A-boHI-528/00 HS: Anglicko za vlády Tudorovcov....132
60. A-boHI-578/10 HS: Autonomizmus na Slovensku v rokoch 1921 - 1938....134
61. A-boHI-579/11 HS: Česko-Slovenské vzťahy v rokoch 1780-1920....136
62. A-boHI-521/00 HS: Čítanie stredovekých latinských prameňov....138
63. A-boHI-574/24 HS: Dejiny (česko)slovenského filmu....140
64. A-boHI-512/00 HS: Dobytie Britských ostrovov vo svetle tapisérie z Bayeux....142
65. A-boHI-524/00 HS: Grand siecle: Francúzsko v 17. storočí 1....144
66. A-boHI-525/00 HS: Grand siecle: Francúzsko v 17. storočí 2....146
67. A-boHI-531/14 HS: Islam a Európa 1....148
68. A-boHI-532/14 HS: Islam a Európa 2....150
69. A-boHI-509/00 HS: Križiacke výpravy - konfrontácia a koexistencia kultúr....152
70. A-boHI-530/11 HS: Križiacke výpravy - konfrontácia a koexistencia kultúr 2....154
71. A-boHI-592/22 HS: Latinské praktikum 1....156
72. A-boHI-593/22 HS: Latinské praktikum 2....158
73. A-boHI-594/22 HS: Latinské praktikum 3....160
74. A-boHI-595/22 HS: Latinské praktikum 4....162
75. A-boHI-584/20 HS: Moderné dejiny strednej Europy....164
76. A-boHI-590/20 HS: Od reformácie k tolerancii 1....166
77. A-boHI-591/20 HS: Od reformácie k tolerancii 2....168
78. A-boHI-580/11 HS: Osobnosti európskych dejín 19. storočia....170
79. A-boHI-572/00 HS: Osobnosti svetových dejín 20. storočia....172
80. A-boHI-581/15 HS: Postavy slovenského národného obrodenia (1780 – 1849)....174
81. A-boHI-584/18 HS: Reformné 60. roky a zmena politiky KSČ....176
82. A-boHI-534/22 HS: Rimania a Stredná Európa....178
83. A-boHI-500/00 HS: Rímske cisárstvo 1....180
84. A-boHI-501/00 HS: Rímske cisárstvo 2....182
85. A-boHI-563/00 HS: Roky appeasmentu v európskej a svetovej politike 1....184
86. A-boHI-564/00 HS: Roky appeasmentu v európskej a svetovej politike 2....186
87. A-boHI-514/00 HS: Rusko a Európa v stredoveku 1....188
88. A-boHI-515/00 HS: Rusko a Európa v stredoveku 2....190
89. A-boHI-565/00 HS: Seminár z 20. storočia 1....192
90. A-boHI-566/00 HS: Seminár z 20. storočia 2....194
91. A-boHI-577/10 HS: Slovenská otázka v tridsiatych rokoch 20. storočia....196
92. A-boHI-597/23 HS: Sociálne fenomény a rodové stereotypy v ranonovovekom Uhorsku....198

93. A-boHI-598/23 HS: Stredoveká literatúra (v kontexte knižnej kultúry od 11. do 16. storočia)....200
94. A-boHI-519/00 HS: Stredoveké kláštory na Slovensku....202
95. A-boHI-520/00 HS: Stredoveké mestá na Slovensku....204
96. A-boHI-580/14 HS: Urbáre a urbárska regulácia na Slovensku....206
97. A-boHI-596/22 HS: Úvod do digital humanities....209
98. A-boHI-581/18 HS: Veľké postavy stredovekých cirkevných dejín I....211
99. A-boHI-582/18 HS: Veľké postavy stredovekých cirkevných dejín II....213
100. A-boHI-582/17 HS: Vinohradníctvo a vinárstvo v dejinách Slovenska....215
101. A-boHI-599/24 HS: Zabudnuté osobnosti slovenskej politiky....217
102. A-boHI-517/00 HS: Zahraničná politika Arpádovcov 1....219
103. A-boHI-518/00 HS: Zahraničná politika Arpádovcov 2....221
104. N-bCAG-024/22 Chémia pre učiteľov nechemických predmetov....223
105. A-boHI-840/25 Jagelovci v stredoeurópskej a východoeurópskej historiografii....225
106. N-bZFG-057/22 Klimatické zmeny, hrozby a riziká....227
107. N-bZFG-084/22 Kurz ArcGIS Online....229
108. N-bCAG-025/22 Laboratórne cvičenia z chémie pre nechemikov....231
109. N-bXCJ-138/22 Latinčina....233
110. N-bUXX-208/25 Letné telovýchovné sústredenie....235
111. N-bUGE-018/22 Ľudské sídla a ich pretváranie - geografia sídiel a mestského rozvoja....236
112. N-bUGE-034/22 Makroregióny Zeme....240
113. N-bUXX-001/22 Matematika....244
114. N-bUGE-024/22 Meteorológia, klimatológia a hydrológia....246
115. N-bEXX-038/22 Metódy propagácie ochrany prírody....248
116. N-bUGE-032/22 Mobilita, migračné toky a ich manažment....251
117. N-bUGE-030/22 Moc, priestor a konflikt - základy politickej geografie a geopolitiky....254
118. N-bOBH-100/22 Obhajoba bakalárskej práce **(štátnicový predmet)**....257
119. N-bZRG-031/22 Ochrana svetového prírodného a kultúrneho dedičstva....258
120. N-bXDI-014/22 Pedagogická komunikácia....262
121. N-bUXX-023/22 Pedagogická prax 1 (A)....264
122. N-bUXX-024/22 Pedagogická prax 1 (B)....267
123. N-bZFG-065/22 Pedológia a pedogeografia....270
124. N-XXXX-010/22 Perspektívy biochémie....273
125. N-XXXX-011/21 Perspektívy chémie....275
126. N-bUGE-016/22 Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo v geografickej perspektíve....277
127. A-boHI-041/15 Pomocné vedy historické....279
128. N-XXXX-002/21 Praktická geografia pre prírodovedcov....281
129. N-XXXX-012/21 Praktická geológia pre všetkých....285
130. A-boHI-001/15 Prehistória Európy....287
131. N-bXCJ-140/23 Príprava na UNIcert 1....289
132. N-bXCJ-141/23 Príprava na UNIcert 2....291
133. N-bUXX-038/22 Psychológia pre učiteľov (1)....293
134. N-bUXX-039/22 Psychológia pre učiteľov (2)....296
135. N-XXXX-003/21 Rastliny známe neznáme....299
136. A-boKF-101/22 Reálie antického Ríma....301
137. N-bUGE-033/22 Regióny Euroázie - vybrané problémy....303
138. N-bXDI-006/22 Rétorika....308
139. A-boHI-037/11 Ruština pre historikov 1....310
140. A-boHI-038/12 Ruština pre historikov 2....312

141. N-bUXX-040/22 Seminár k bakalárskej práci (1)....314
142. N-bUXX-041/22 Seminár k bakalárskej práci (2)....316
143. N-bXCJ-142/24 Slovenčina ako cudzí jazyk....318
144. A-buHI-007/15 Slovenské dejiny 1526-1780....320
145. A-buHI-009/15 Slovenské dejiny 1780-1918....322
146. A-buHI-011/15 Slovenské dejiny 20. storočia....325
147. A-buHI-005/15 Slovenské dejiny do roku 1526....328
148. N-bEXX-160/22 Smerujeme k trvalej udržateľnosti....330
149. N-bXXX-003/23 Soft-skills: Vedecká gramotnosť a komunikácia v prírodných vedách....332
150. N-bXTV-110/22 Splav....335
151. N-bUGE-056/22 Spoločnosť, ekonomika, priestor....337
152. N-bUXX-042/22 Stratégia STEM v príprave budúcich učiteľov....340
153. N-bUGE-034/22 Súčasné problémy aplikovanej demografie a plánovania ľudských zdrojov....343
154. N-bZEG-055/24 Svet, spoločnosť a rozvoj očami humánnej geografie a demografie....346
155. A-boHI-385/18 ŠK: 50. roky v slovenskej a českej spoločnosti....349
156. A-boHI-367/00 ŠK: Agrarizmus v stredoeurópskych dejinách....351
157. A-boHI-382/16 ŠK: Bratislavská bohéma : každodenný život umelcov v rokoch 1920 - 1945....353
158. A-boHI-301/00 ŠK: Civilizácia starovekého Grécka a Ríma....355
159. A-boHI-326/14 ŠK: Dejiny Blízkeho a Stredného východu 1....357
160. A-boHI-327/14 ŠK: Dejiny Blízkeho a Stredného východu 2....359
161. A-boHI-306/00 ŠK: Dejiny Byzancie 1....361
162. A-boHI-307/00 ŠK: Dejiny Byzancie 2....363
163. A-boHI-315/00 ŠK: Druhá svetová vojna....365
164. A-boHI-339/23 ŠK: Druhá svetová vojna a odboj v Európe....367
165. A-boHI-380/15 ŠK: Etnogenéza Slovanov....369
166. A-boHI-400/24 ŠK: Etnogenéza Slovanov 2....371
167. A-boHI-316/00 ŠK: Európa po druhej svetovej vojne....373
168. A-boHI-369/00 ŠK: Generácia Všeslávie (nové pohľady na 2. fázu národného obrodenia)....375
169. A-boHI-354/00 ŠK: Hospodársky a sociálny obraz Slovenska v 16.-18. storočí....377
170. A-boHI-352/00 ŠK: Hrady a hradné panstvá na Slovensku....379
171. A-moHI-500/20 ŠK: Kapitoly z kultúrnych dejín raného novoveku....381
172. A-boHI-399/23 ŠK: Každodennosť aristokrata v ranom novoveku....383
173. A-boHI-329/17 ŠK: Komparatívne dejiny stredovýchodnej Európy v stredoveku....385
174. A-boHI-305/00 ŠK: Kyjevská Rus....387
175. A-boHI-333/20 ŠK: Moderné dejiny strednej Európy....389
176. A-boHI-325/00 ŠK: Osídlenie Slovenska....391
177. A-boHI-368/00 ŠK: Osobnosti česko-slovenskej vzájomnosti národného obrodenia....393
178. A-boHI-372/10 ŠK: Podoby životného štýlu na Slovensku v 1. ČSR....395
179. A-boHI-390/19 ŠK: Premeny habsburskej monarchie a Uhorska, 1657 – 1790....397
180. A-moHI-414/00 ŠK: Prírodné prostredie v stredoveku....400
181. A-boHI-338/22 ŠK: Rímska ríša za vlády iuliovsko-claudiovskej dynastie....402
182. A-boHI-371/10 ŠK: Slovenská otázka v 1. ČSR....404
183. A-boHI-389/19 ŠK: Slovensko od normalizácie po rok 1993....406
184. A-boHI-373/10 ŠK: Slovensko v rokoch 1938 - 1945....408
185. A-boHI-388/19 ŠK: Slovensko v rokoch 1945 - 1953....410
186. A-boHI-324/00 ŠK: Storočná vojna....412

187. A-boHI-330/24 ŠK: Svetlo a tma v stredoveku: dejiny času.....414
188. A-moHI-433/19 ŠK: Uhorské mestá v ranom novoveku.....416
189. A-moHI-426/17 ŠK: Uhorskí králi z rodu Habsburgovcov.....418
190. A-boHI-303/00 ŠK: Úvod do cirkevných dejín.....420
191. A-boHI-340/25 ŠK: Úvod do štúdia holokaustu.....422
192. A-boHI-340/25 ŠK: Úvod do štúdia holokaustu.....424
193. A-boHI-392/22 ŠK: Vojenské dejiny strednej Európy 1: Stredovek.....426
194. A-boHI-394/22 ŠK: Vojenské dejiny strednej Európy 2: Raný novovek.....428
195. A-boHI-323/00 ŠK: Vybrané kapitoly z dejín anglického stredoveku a novoveku.....430
196. A-boHI-391/20 ŠK: Vybrané kapitoly z dejín neskorého stredoveku v strednej Európe.....432
197. A-boHI-331/18 ŠK: Vybrané kapitoly z kultúrnych dejín.....434
198. A-boHI-370/00 ŠK: Významné postavy a osobnosti slovenských dejín v 1. polovici 20. storočia.....436
199. N-bUXX-026/22 Školský manažment.....438
200. N-bUGE-055/22 Štatistika pre učiteľov geografie.....440
201. N-bXTV-101/22 Telesná výchova 1.....443
202. N-bXTV-102/22 Telesná výchova 2.....445
203. N-bXTV-103/22 Telesná výchova 3.....448
204. N-bXTV-104/22 Telesná výchova 4.....451
205. N-bXTV-105/22 Telesná výchova 5.....454
206. N-bXTV-106/22 Telesná výchova 6.....457
207. N-bXDI-012/22 Teoretické základy výchovy.....460
208. N-XXXX-006/21 Teória druhu.....462
209. N-bUGE-033/22 Trendy vývoja v geografii obchodu.....464
210. N-bXDI-004/22 Úvod do filozofie (1).....467
211. N-bXDI-005/22 Úvod do filozofie (2).....469
212. N-bUGE-035/22 Úvod do priestorových štatistických analýz.....471
213. N-bUGE-032/22 Úvod do štúdia geografie a planetárna geografia.....474
214. A-buHI-002/15 Úvod do štúdia histórie.....477
215. N-bEXX-127/22 Územná ochrana a využívanie krajiny.....479
216. N-bUXX-037/22 Všeobecná didaktika.....481
217. A-buHI-004/15 Všeobecné dejiny 1.....483
218. A-buHI-006/15 Všeobecné dejiny 2.....485
219. A-buHI-008/15 Všeobecné dejiny 3.....487
220. A-buHI-010/15 Všeobecné dejiny 4.....489
221. N-bUGE-036/22 Vybrané kapitoly zo sociálnej a kultúrnej antropológie.....491
222. N-bUGE-020/22 Vybrané kapitoly zo sociológie pre geografov.....493
223. N-bXTV-109/22 Výstup na Ďumbier.....495
224. N-bBXX-002/22 Výzvy súčasnej biológie.....497
225. N-bUGE-027/22 Základné cvičenia z geomorfológie.....499
226. N-bUGE-007/22 Základy geológie.....501
227. N-bUGE-026/22 Základy kartografie a geoinformatiky.....503
228. N-bUGE-035/22 Základy politickej a regionálnej geografie pre učiteľov.....505
229. N-bXXX-001/22 Zelená univerzita 1.....508
230. N-bXXX-002/22 Zelená univerzita 2.....510
231. N-bXTV-208/25 Zimné telovýchovne sústredenie.....512
232. N-bUXX-207/25 Zimné telovýchovné sústredenie.....513

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KKSF/A-boKF-024/15	Antická mytológia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: I., II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) počas výučbovej časti (priebežne) 10% - účasť na prednáškach, interakcia
b) v skúškovom období: písomný test 90%.
Študent má počas semestra povolené max. 2 absencie s preukázanými dokladmi.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaných bodov v príslušnej položke hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
100-92% : A; 91-84% : B; 83-76% : C; 75-68% : D; 67-60% : E; 59-0% : FX
Termíny skúšky budú zverejnené prostredníctvom AIS najneskôr v posledný týždeň výučbovej časti.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 10% / 90%

Výsledky vzdelávania:
Študent po úspešnom absolvovaní predmetu má orientáciu v hlavnej línii antickej mytologickej tradície. Je schopný zhodnotiť hlavné charakteristiky gréckej mytológie v porovnaní s rímskou a okrajovo aj staroindickou a germánskou mytológiou a pozná hlavné grécke božstvá, ako aj príbehy hrdinov z viacerých oblastí starovekého Grécka.

Stručná osnova predmetu:
1. Mýtus, mytológia - vymedzenie pojmov
2. Kozmogónie a kozmológie (vznik sveta)
3. Pôvod bohov, ich generácie, Hesiodova Theogónia
4. Topografia podsvetia
5. Obyvatelia podsvetia
6. Zvieracie monštrá
7. Antropomorfné monštrá
8. Héroovia a hérojský cyklus
9. Ženské hrdinky v Trójskej vojne
10. Hlavní olympskí bohovia
11. Lesné božstvá
12. Morské božstvá.

Odporúčaná literatúra:

• ZAMAROVSKÝ, Vojtech. Bohovia a hrdinovia antických bájí. Bratislava: Mladé Letá, 1969.
• SASKA, František – František GROH. Mytologie Řeků a Římanů. Praha: I.L. Kober, 1949.
• GRAVES, Robert. Řecké mýty. Praha: KMa, 2004. ISBN 80-7309-153-4.
• MERTLÍK, Rudolf. Starověké báje a pověsti. Praha: Svoboda, 1989. ISBN 978-80-257-1087-6.
• GRIMAL, Pierre. A Concise Dictionary of Classical Mythology. Basil Blackwell, 1990. ISBN 0-631-16696-3. (poskytnuté v pdf).

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
SK, CZ, EN

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 435

A	ABS	B	C	D	E	FX
62,76	0,0	18,39	11,72	3,68	1,38	2,07

Vyučujúci: Mgr. Barbora Machajdíková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 01.04.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KKSF/A-boKF-029/15	Antické grécke náboženstvo

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: I., II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra sa študent aktívne zúčastňuje na prednáškach vedených interaktívnou formou kladením otázok a komentovaním vybraných kratších textov, ktoré dostane k dispozícii vopred pred prednáškou alebo počas nej (20%), v skúškovom období zloží skúšku vo forme písomného testu, v ktorom preukáže vedomosti zo všetkých tém preberaných počas semestra (80%). Klasifikačná stupnica: 0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A Vyučujúca akceptuje max. 2 absencie s preukázanými dokladmi. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaných bodov v príslušnej položke hodnotenia. Presný termín a téma priebežného hodnotenia budú oznámené na začiatku semestra. Termíny skúšky budú zverejnené prostredníctvom AIS najneskôr v posledný týždeň výučbovej časti.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 20 % / 80 %

Výsledky vzdelávania:
Študent má po úspešnom absolvovaní predmetu základnú orientáciu v dejinách antického gréckeho náboženstva, pozná hlavné pojmy, ktoré sa s ním spájajú, ako aj kľúčových reprezentantov základných náboženských a filozofických smerov, nadobudne primeranú predstavu o sakrálnej architektúre, rituáloch i hlavných božstvách gréckeho panteónu.

Stručná osnova predmetu:
1. Základné pojmy gréckeho náboženstva. Vývin antickej religionistiky.
2. Charakteristika antického gréckeho náboženstva a predstavitelia rozličných náboženských smerov.
3. Náboženské predstavy v minojskej a mykénskej civilizácii.
4. Hlavné božstvá, náboženské rituály a pohrebné obrady na základe homérskych eposov.
5. Starogrécke predstavy o posmrtnom živote.
6. Náboženstvo archaického Grécka – Hesiodos a pôvod bohov.
7. Divinatorické a terapeutické kulty, mágia.
8. Alternatívne kulty, orfici a pytagorejci, mystériové kulty.
9. Posvätný priestor - temenos, chrám, kultový obraz a kňazi.
10. Posvätný čas – kalendár a sviatky.
11. Náboženský život v klasických Aténach, reflexia náboženstvá v divadelných hrách.

12. Súmrak gréckeho náboženstva v čase helenizmu, vplyv judaizmu a iných antických náboženstiev.

Odporúčaná literatúra:

• DOSTÁLOVÁ, Růžena - HOŠEK, Radislav. Antická mystéria. Praha : Vyšehrad, 1997. ISBN 80-7021-217-9.
• HOŠEK, Radislav. Řecké náboženství. Praha, 1969. ISBN 80 -7021-516-X.
• KOMOROVSKÝ, Ján. Po cestách Asklépiových. Bratislava : Tatran, 1994. ISBN 80-222-0325-4.
• NILSSON, Martin P. A history of Greek religion by Martin. I-II. New York: W. W. Norton, 1964. ISBN 0-393-00287-X.
• VANDENBERG, Philipp. Tajomstvo veštiarní. Bratislava : Obzor, 1983.
• VIDMAN, Ladislav. Od Olympu k Panteonu. Praha, 1986 (a skoršie vydania). ISBN 80-7021-221-7.
• BRODŇANSKÁ, Erika - KOŽELOVÁ, Adriana. Antická kultúra pre prekladateľov. Prešov : PU, 2017.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 300

A	ABS	B	C	D	E	FX
23,67	0,33	22,0	19,67	16,0	10,67	7,67

Vyučujúci: doc. Mgr. Marcela Andoková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 17.09.2024

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KKSF/A-boKF-032/15	Antické rímske náboženstvo

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: I., II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra sa študent aktívne zúčastňuje na prednáškach vedených interaktívnou formou kladením otázok a komentovaním vybraných kratších textov, ktoré dostane k dispozícii vopred pred prednáškou alebo počas nej (20%), v skúškovom období zloží skúšku vo forme písomného testu, v ktorom preukáže vedomosti zo všetkých tém preberaných počas semestra (80%). Klasifikačná stupnica v celkovom súhrne za semester: 0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A Študent má počas semestra povolené max. 2 absencie s preukázanými dokladmi. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaných bodov v príslušnej položke hodnotenia. Presný termín a téma priebežného hodnotenia budú oznámené na začiatku semestra. Termíny skúšky budú zverejnené prostredníctvom AIS najneskôr v posledný týždeň výučbovej časti.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 20 % / 80 %

Výsledky vzdelávania:
Uvedenie do problematiky náboženstva antického Ríma.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod a pramene k štúdiu rímskeho náboženstva, základné pojmy. 2. Počiatky rímskeho náboženstva a ponímanie hlavnej náboženskej autority. 3. Organizačné formy – kolégiá a kňazi. 4. Rímsky polyteizmus – panteón bohov I. 5. Panteón bohov a ich kňazi II. 6. Mágia, veštenie a iné okultné praktiky. 7. Disciplína etrusca, etruské a grécke vplyvy v rímskom náboženstve. 8. Posvätný čas – kalendár, sviatky, náboženské sprievody. 9. Cisár a náboženstvo Domus Augusta – nové ponímania autority. 10. Apoteóza, zmeny v kňazských kolégiách, posvätný priestor, chrámy, oltáre a ayzl. 11. Počiatky kresťanstva v čase cisárstva, pohanskí a kresťanskí mučeníci, iné orientálne kulty 12. Kresťanstvo v rímskom impériu 4. storočia – mníšstvo a púte.

Odporúčaná literatúra:
• ANDOKOVÁ, Marcela – BABIC, Marek – ELIÁŠOVÁ BUZÁSSYOVÁ, Ľudmila – ROŠKOVÁ, Daniela – VALACHOVIČ, Pavol. In: ANDOKOVÁ, Marcela – HRNČIAROVÁ, Daniela (eds.). Bežný život starých Rimanov. Bratislava : Iris, 2020. ISBN 987-80-8200-064-4.
• BURIAN, Jan – MOUCHOVÁ, Bohumila. Záhadní Etruskové. Praha, 1966 (a novšie

vydania). • GAJDOŠ, Marcel. Dokumenty prvých dvoch ekumenických snemov. Prešov, 1999. ISBN 80-88774-61-6. • R#PKE, Jörg. Náboženství Římanů. Mníchov, 2001. ISBN 987-80-7021-807-5. • VOUGA, François. Dějiny raného křesťanství. Brno, 1997. ISBN 80-85959-22-4 80-7021-231-4.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 160

A	ABS	B	C	D	E	FX
21,88	0,0	20,0	17,5	12,5	16,88	11,25

Vyučujúci: doc. Mgr. Marcela Andoková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.04.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KAn/N-XXXX-005/21	Bioarcheológia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I., II., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Záverečné hodnotenie bude udelené na základe účasti na prednáškach. Na absolvovanie predmetu je potrebná účasť na viac 60 % prednášok. Hodnotenie je identické aj pri dištančnej forme vzdelávania.

Výsledky vzdelávania:
V rámci kurzu sa študenti oboznámia s metódami a postupmi pri rekonštrukcii spôsobu života historických populácií na základe analýzy kostrových pozostatkov ľudí a zvierat, mumifikovaných zvyškov organizmov v kultúrno-archeologickom kontexte.

Stručná osnova predmetu:
Prednášky odborníkov z praxe na zaujímavé témy z rôznych oblastí paleontológie, archeológie, historickej antropológie, archeobotaniky a archeozoológie, paleogenetiky, atď.

Odporúčaná literatúra:
Kurin, D. S., 2021: The Bioarchaeology of Disaster: How Catastrophes Change our Skeletons. New York, Routledge.
Sutton, M. Q., 2019: Bioarchaeology: An Introduction to the Archaeology and Anthropology of the Dead. New York, Routledge.
Martin, D. L., Harrod, R. P., Ventura, R. P., 2013: Bioarcheology. Springer.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 1375

A	B	C	D	E	FX
69,67	9,82	6,55	5,45	4,36	4,15

Vyučujúci: doc. RNDr. Radoslav Beňuš, PhD., Mgr. Silvia Bodoriková, PhD., RNDr. Michaela Dörnhöferová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.11.2022
Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KFGGI/N-bZFG-069/22	Biogeografia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednášky (P)
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2
Týždenný: 2P Za obdobie štúdia: 24
Metóda štúdia: prezenčná, dištančná a kombinovaná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Počas semestra: priebežne formou krátkeho testu, v skúškovom období – písomný test. Hodnotenie v %: A <100 %, 92 %>, B (92 %, 84 %>, C (84 %, 76 %>, D (76 %, 68 %>, E (68 %, 60 %>, Fx menej ako 60 % bodov. Kredity nebudú udelené pri nižšom hodnotení ako 60 %.

Výsledky vzdelávania:
Študent po absolvovaní predmetu:
- vníma živé organizmy ako komponenty krajiny, ich postavenie a funkciu v krajine, vzájomnú podmienenosť a prispôsobenie sa organizmov k daným podmienkam krajiny,
- pozná zákonitosti priestorovej diferenciácie bioty, jej spoločenstiev v krajine a formovanie zónobiomov/ekosystémov na Zemi,
- pozná problematiku inváznych taxónov, endemizmu a zmien areálov rastlín a živočíchov,
- pozná a ovláda základné metodiky tvorby biogeografickej mapy a práce v teréne a vie určiť a pomenovať najvýznamnejšie druhy drevín rastúcich na Slovensku

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod do štúdia biogeografie.
2. Organizmus a prostredie. 2.1 Biosféra ako súčasť fyzickogeografickej sféry Zeme. 2.2 Postavenie a funkcia organizmov v prírodnej krajine. 2.3 Ekosystém, stavba ekosystému, primárna a sekundárna produkcia.
3. Ekologické činitele a prispôsobovanie sa organizmov k týmto činiteľom. Priamo pôsobiace činitele: vzduch, vietor, svetlo, teplo, voda, pôda.
4. Nepriamo pôsobiace činitele: hornina, reliéf, nadmorská výška, masívnosť pohoria.
5. Vzťahy organizmov v spoločenstvách: kladné, neutrálne, záporné.
6. Invázie a inváznе organizmy
7. Historické aspekty vývoja v štruktúre rastlinstva a živočíšstva, vývoj vegetácie

a živočíšstva v Európe s dôrazom na naše územie.
8. Areál, veľkosť, tvar, vývoj; nálezisko, spôsoby zobrazovania nálezísk a areálov; disjunkcie.
9. Endemity, relikty, vikarizácia, Migrácie, Geoelementy flóry a fauny.
10. Zákonitosti priestorovej diferenciacie organizmov a ich spoločenstiev.
11. Bioklimatické pásma a charakteristika geobiomov súše a oceánov.
12. Zákonitosti priestorovej diferenciácie v strednej Európe so zreteľom na územie Slovenska, fytogeografické členenie Slovenska, zoogeografické členenie Slovenska. Biogeografická regionalizácia a mapovanie.

Odporúčaná literatúra:
PLESNÍK, P.: Všeobecná biogeografia. Bratislava: Univ. Komenského, 2004.
PLESNÍK, P., ZATKALÍK, F.: Biogeografia. Bratislava: Univ. Komenského, 1992, 1996.
NETWING, W., 2014. Nevítaní votrelci. Academia : Praha 247 p. LOMOLINO, M. (ed) 2016. Biogeography. ISBN: 9781605354729 Doplnková literatúra: KRIPPEL, E.: Postglaciálny vývoj vegetácie Slovenska. Bratislava: Veda, 1986. 307 s. MICHALKO, J.: Geobotanická mapa ČSSR – SSR. Bratislava: Veda, 1986. MORAVEC, J. a kol.: Fytocenologie. Praha: Academia, 1994. RUŽIČKOVÁ, H., HALADA, L., JEDLIČKA, L.: Biotopy Slovenska. Bratislava: ÚEBE SAV, 1992. 142 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický pre časť odporúčanej literatúry

Poznámky:
Predmet sa poskytuje výlučne v letnom semestri.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 93

A	ABS	B	C	D	E	FX
7,53	0,0	18,28	20,43	23,66	23,66	6,45

Vyučujúci: RNDr. Ivan Ružek, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 26.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KAn/N-bUXX-002/22	Biológia dieťaťa a školská hygiena

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienkou je vypracovanie seminárnej práce na zadanú tému. Predmet je ukončený písomným testom, ktorý je hodnotený stupnicou: A –minimálne 92 %, B – minimálne 84 %, C – minimálne 76 %, D – minimálne 68 %, E – minimálne 60 %, Fx – menej ako 60 %.

Výsledky vzdelávania:
Študenti získajú základné poznatky z vývinovej antropológie, podrobne sa oboznámia s telesnými zmenami, ktoré prebiehajú od narodenia do dospelosti a faktormi, ktoré vplývajú na rast a vývin. V časti zameranej na školskú hygienu študenti získajú informácie základných hygienických požiadavkách na školské prostredie, vybavenie škôl, hygienu pedagogického procesu, infekčných ochoreniach a ochrany zdravia žiakov. Oboznámia sa tiež so základmi poskytovania prvej pomoci.

Stručná osnova predmetu:
Rast a vývin, zákonitosti rastu a vývinu, rastové krivky. Vekové zvláštnosti: prenatálne, perinatálne a postnatálne obdobie. Faktory pôsobiace na rast a vývin: dedičnosť a prostredie, akcelerácia a sekulárny trend. Patologicky zmenený rast a vývin. Biotypológia Hygiena školského prostredia: umiestnenie školy, školská učebňa, faktory prostredia. Hygienické kritériá na vnútorné vybavenie škôl: sedací školský nábytok, diferencia, dištancia, odborné učebne. Hygiena pedagogického procesu: vyučovacia hodina, prestávky, pracovný čas žiaka, domáca príprava, prázdniny, základné školské úkony, pôsobenie školských činností na zdravie žiakov. Fyziologické a hygienické zásady životosprávy školáka. Ochrana detí pred škodlivými vplyvmi: alkoholizmus a drogové závislosti. Základy prvej pomoci.

Odporúčaná literatúra:
Mačurová, M., Pavúk, A., 2005: Školská hygiena a primárna prevencia drogových závislostí. Prešov, FHPV PU, 173 s.

Matejovičová, B., Vondráková, M., Vondrák, D., Sandanusová, A., Šedivá, K., 2007: Biológia detí a školská hygiena. Nitra: FPV, UKF, 2007, 162 s

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 161

A	ABS	B	C	D	E	FX
86,96	0,0	9,94	0,62	0,0	1,24	1,24

Vyučujúci: Mgr. Silvia Bodoriková, PhD., RNDr. Veronika Candráková Čerňanová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 24.07.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KFGGI/N-bZFG-070/22	Cvičenia z biogeografie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 **Za obdobie štúdia:** 13
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: cvičenia (C)
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 1
Týždenný: 1C Za obdobie štúdia: 12
Metóda štúdia: prezenčná, dištančná, kombinovaná

Počet kreditov: 1

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V rámci predmetu
študenti spracujú 3 praktické zadania, za každé z nich môžu získať maximálne 20 bodov
a absolvujú zápočet na overenie teoretických znalostí za 40 bodov.
Hodnotenie predmetu: A <100 %, 92 %>, B (92 %, 84 %>, C (84 %, 76 %>, D (76 %, 68 %>, E (68 %, 60 %>, Fx menej ako 60 % bodov. Kredity nebudú udelené pri hodnotení 60 % a nižšom.

Výsledky vzdelávania:
Po absolvovaní cvičení sú študenti schopní:
- Poznať základné typy ekosystémov v strednej Európe
- poznať a ovládať základné metodiky tvorby biogeografickej mapy a práce v teréne
- určiť a pomenovať najvýznamnejšie druhy drevín rastúcich na Slovensku

Stručná osnova predmetu:
1. Ekosystémy jednotlivých vegetačných stupňov
2. Biogeografické mapovanie, typy máp a ich tvorba
3. Zdroje informácií o biote
4. Významné druhy drevín podľa jednotlivých skupín ekosystémov

Odporúčaná literatúra:
RUŽEK, I., BRISUDA, J.: Obrazový atlas drevín. Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta ISBN: 978-80-223-4017-5
RUŽIČKOVÁ, H., HALADA, L., JEDLIČKA, L. Biotopy Slovenska. Bratislava: ÚEBE SAV, 1992. 142 s.
MICHALKO, J. Geobotanická mapa ČSSR – SSR. Bratislava: Veda, 1986.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský (+ angličtina výhodou)

Poznámky:
Predmet sa poskytuje výlučne v letom semestri.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 53

A	ABS	B	C	D	E	FX
45,28	0,0	22,64	11,32	7,55	5,66	7,55

Vyučujúci: RNDr. Ivan Ružek, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 26.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KGP/N-bUGE-008/22	Cvičenia z geológie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 **Za obdobie štúdia:** 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 1

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Výsledky vzdelávania:

Stručná osnova predmetu:

Odporúčaná literatúra:

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 5

A	ABS	B	C	D	E	FX
20,0	0,0	20,0	0,0	20,0	40,0	0,0

Vyučujúci: doc. RNDr. Daniel Pivko, PhD.

Dátum poslednej zmeny:

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KFGGI/N-bZFG-066/22	Cvičenia z pedológie a pedogeografie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 **Za obdobie štúdia:** 13
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: cvičenia (C)
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 1
Týždenný: 1C Za obdobie štúdia: 12
Metóda štúdia: prezenčná, dištančná, kombinovaná

Počet kreditov: 1

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Odporúčané prerekvizity (nepovinné):
Pedológia a pedogeografia - korekvizita

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Študenti vypracujú v priebehu semestra zadania na základe dovedna 4. cvičení. Minimálny bodový zisk každého zo zadaní je 10 bodov, maximálny 25 bodov. Hodnotenie v % je súčtom bodového zisku z jednotlivých cvičení: Hodnotenie v %: A <100 %, 92 %>, B (92 %, 84 %>, C (84 %, 76 %>, D (76 %, 68 %>, E (68 %, 60 %>, Fx menej ako 60 % bodov.

Výsledky vzdelávania:
Po absolvovaní cvičení sú študenti schopní:
- Poznať základné metódy zberu údajov o pôdach v teréne pomocou 1. vŕtanej aj 2. kopanej sondy ako nevyhnutného predpokladu pre získavanie terénnych informácií o pôdach a kalibrácii údajov o pedosfére;
- opísať pôdny profil, rozpoznávať znaky a prejavy pôdnych procesov a určovať jednotlivé diagnostické horizonty pôd,
- orientovať sa v základných princípoch klasifikácie pôd; na základe pôdnych vlastností určiť príslušné pôdne typy resp. referenčné skupiny pôd tak podľa slovenskej, ako aj svetovej klasifikácie;
- využívať dostupné informačné systémy o pôde, čítať a interpretovať pôdne mapy..

Stručná osnova predmetu:
1. Výkop pôdnej sondy na modelovom území, základný popis a identifikácia jednotlivých pôdnych horizontov, rozpoznávanie prejavov hlavných a čiastkových pôdnych procesov. Klasifikácia pôdy podľa MKSP na úroveň typu a podtypu, prezentácia výsledkov.

2. Pôdne mapové portály.
3. Tvorba združenej pôdnej mapy modelového územia podľa údajov BPEJ a lesných pôd (s využitím L-GIS) v MKSP a následný prevod do pôdnej mapy podľa klasifikácie WRB.
4. Stanovenie úradnej ceny poľnohospodárskej parcely na základe údajov katastra nehnuteľností a BPEJ.

Odporúčaná literatúra:

ČURLÍK, J., ŠURINA, B.: Príručka terénneho prieskumu a mapovania pôd. Bratislava: VÚPÚ, 1998.
Svetová referenčná báza pre pôdne zdroje 2006: Rámec pre medzinárodnú klasifikáciu, koreláciu a komunikáciu: Prvé opravené vydanie 2007: Slovenský preklad. Bratislava: Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy, 2012. 98 s. ISBN 978-80-89128-94-5. Dostupné na internete: https://www.pedologia.sk/sites/default/files/publications/2007_wrb_soil_sk.pdf
Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska: bazálna referenčná taxonómia. Bratislava: Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy, 2000. 74 s. Dostupné na internete: https://www.pedologia.sk/sites/default/files/publications/2000_Klasifikacia_pod_SR.pdf
LINKEŠ,V., PESTÚN,V., DŽATKO, M.: Príručka pre používanie máp bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek. Príručka pre bonitáciu poľnohospodárskych pôd: Bratislava: VÚPÚ, 1996. 103 s. Dostupné na internete: http://www.podnemapy.sk/portal/verejnost/bpej/priruckaBPEJ.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský (+ angličtina výhodou)

Poznámky:
Predmet sa poskytuje výlučne v zimnom semestri

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 57

A	ABS	B	C	D	E	FX
40,35	0,0	28,07	17,54	8,77	3,51	1,75

Vyučujúci: doc. Ing. Peter Pišút, PhD., RNDr. Marián Jenčo, PhD., Mgr. Samuel Ferencei

Dátum poslednej zmeny: 29.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KPl/N-XXXX-008/21	Človek ako súčasť prírody

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I., II., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Študent na záver odovzdáva esej na ľubovoľnú tému dotýkajúcu sa prednášanej problematiky. Záverečné hodnotenie prebieha v zmysle schémy: A (vynikajúce originálne vypracovanie eseje: 91 – 100%), B (originálne vypracovanie eseje presahujúce priemernú úroveň: 81 – 90%), C (priemerné vypracovanie eseje: 71 – 80%), D (vypracovanie eseje vystihujúce podstatu témy s nižšou úrovňou originality: 61 – 70%), E (vypracovanie neúplne vystihujúce podstatu témy: 51 – 60%) Podmienky pre úspešné absolvovanie predmetu upravuje zároveň Študijný poriadok PriF UK.

Výsledky vzdelávania:
Absolvent predmetu Človek ako súčasť prírody získa komplexné znalosti o nutnej interakcii človeka s prírodou. Pozná dôležitosť prírodných javov, bioty a abioty na zdravie a život ľudí, čo sa samozrejme premieta aj do poznania dôležitosti ochrany prírody.

Stručná osnova predmetu:
Študijný predmet absolventovi ponúka kompletný náhľad na problematiku vzťahu „človek a príroda“, teda ako človek využíva prírodu a jej zložky vo svoj prospech a aké z toho plynú riziká. Osnova predmetu prechádza postupne od vlastného vnímania benefitov prírody (ekosystémové služby) či strachu z nej (napr. arachnofóbia), až po možnosti využívania rastlín a živočíchov v rozličných sférach nášho života (medicína, veda, kultúra...). Poslucháči sa dozvedia ako môže aj neživá príroda vplývať na zdravie ľudí, či je možné aj v súčasnej krajine vidieť minulosť, pričom je časť prednášok venovaná aj prírodnému dedičstvu samotného Slovenska.

Odporúčaná literatúra:
Selinus, O. et al., 2005: Essential of Medical Geology. Impact of the Natural Environment on Public Health. Amsterdam, Elsevier , 812
Doctor, R. M., Kahn, A. P., & Adamec, C. A. (2008). The encyclopedia of phobias, fears, and anxieties. Infobase Publishing.
Alves, R. R. N., & Albuquerque, U. P. (Eds.). (2017). Ethnozoology: Animals in our lives. Academic Press.
Grunewald, K., Bastian, O., 2015: Ecosystem Services – Concept Methods and Case Studies, Springer-Verlag, Berlin, Germany, 319 p

Burel, F., Baudry, J., 2003: Landscape Ecology – Concepts, Methods, and Applications, Science Publishers, 378 p.
Allan J. D., Castillo M. M.: Stream ecology: Structure and function of running waters 2ed., Chapman and Hall, New York
Rätsch, Ch. 2015. Vykuřovadla. Dech draka. 72 rostlinných portrétů: etnobotanika, praktické a rituální využití. Kořeny, 214 pp.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra aj v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 1660

A	B	C	D	E	FX
90,72	0,3	0,0	0,0	0,06	8,92

Vyučujúci: doc. RNDr. Martina Zvaríková, PhD., prof. RNDr. Pavel Dlapa, PhD., RNDr. Malvína Reiffers Čierniková, PhD., prof. PaedDr. Pavol Prokop, DrSc., prof. RNDr. Peter Fedor, DrSc., prof. Ing. Eva Chmielewská, CSc., RNDr. Martin Labuda, PhD., doc. RNDr. Eva Pauditšová, PhD., RNDr. Hubert Žarnovičan, PhD., doc. RNDr. Stanislav Rapant, DrSc., doc. RNDr. Ľubomír Jurkovič, PhD., doc. Mgr. Tomáš Lánczos, PhD., doc. RNDr. Katarína Pavličková, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 09.11.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-395/23	Dejiny Bratislavy 3 (Urbánne dejiny v „dlhom“ 19. storočí na príklade Prešporka)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Priebežne: pravidelná a aktívna účasť na hodinách, práca s prameňmi a ich interpretácia, prezentácia referátu na vybratú tému
Záverečné: odovzdanie referátu v písomnej podobe
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú max. 2 absencie (bez potvrdenia).
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Absolventi predmetu si prehĺbia znalosti o dejinách miest na príklade Prešporka v „dlhom“ 19. storočí. Sú oboznámení s historickými prameňmi viažucimi sa k mestu, mestskou správou, sociálnou skladbou, ekonomickou situáciou, spoločenským životom ako aj každodennosťou mešťanov. Orientujú sa v terminológii k dejinám mesta. Zvládajú uvažovať nad komplexnejšími sociálno-antropologickými otázkami, akými sú historická pamäť, lokálna identita, mestské elity či historické reprezentácie. Sú tiež schopní kriticky hodnotiť a vzájomne konfrontovať pramene a odbornú literatúru. Súčasťou je tiež oboznámenie sa s Archívom mesta Bratislavy, jeho fondmi a pramennou základňou. Nadobudli zručnosti práce s adresármi, správami obchodných a živnostenských komôr, s dobovou tlačou a inými špecifickými a k mestu sa viažucimi prameňmi. Zvládajú komparáciu medzi mestami, typológia miest, zovšeobecnenie na príklade Prešporka.

Stručná osnova predmetu:
Typologizácia miest, mestá v „dlhom“ 19. storočí
Prešporok medzi mestami monarchie, mesto a župa

„Mestské“ pramene a práca s nimi
Praktická práca s historickými a digitálnymi databázami
19. storočie – „doba spolkov“
Obyvatelia mesta a ich profesie
Na mestskej radnici
Voľby a volebné praktiky, poslanci
Rodinné väzby a ich význam v mestskej spoločnosti
Stereotypné obrazy mesta
Umenie a kultúra
Exkurzia – mesto Bratislava, jeho historické inštitúcie a Archív mesta Bratislavy

Odporúčaná literatúra:

BABEJOVÁ, Eleonóra. Fin-de-siècle Pressburg: conflict&culturalcoexistence in Bratislava 1897 – 1914. Boulder, 2003, 467 s.
CIEGER, András. Voľby a korupcia v dualistickom Uhorsku (1867 – 1918). In ŠOLTÉS, Peter – VÖRÖS, László (eds.). Korupcia. Bratislava: HÚ SAV: Veda, 2015, s. 134 – 176.
DUIN, Pieter C. van. CentralEuropeanCrossroads: SocialDemocracy and National Revolution in Bratislava (Pressburg) 1867 – 1921. New York, 2009, 466 s.
DVOŘÁK, Pavel. Piata kniha o Bratislave: Od Rakúsko-Uhorska do súčasnosti. Budmerice, 2012, 320 s.
FORBAT, Eugen. Dejiny bratislavského obchodu v 18. a 19. storočí. Bratislava, 1959, 579 s.
HORVÁTH, Vladimír – LEHOTSKÁ, Darina – PLEVA, Ján (eds.). Dejiny Bratislavy. Bratislava, 1982, kapitoly o 19. storočí.
HUBENÁK, Ladislav (ed.). Dejiny štátu a práva na území Československa v období kapitalizmu 1: 1848 – 1918. Bratislava: SAV, 1971, 447 s.
CHROMEKOVÁ, Valéria. Politické strany Uhorska. Bratislava: SPN, 1979, 214 s.
KOMORA, Pavol. Hospodárske a všeobecné výstavy 1842 – 1940 > svetové výstavy>výstavy v Uhorsku >výstavy na Slovensku. Bratislava, 2016, 310 s.
KOVÁČ, Dušan. Nemecko a nemecká menšina na Slovensku (1871 – 1945). Bratislava, 1991, 235 s.
KUŠNIRÁKOVÁ, Ingrid (ed.). „Vyjdeme v noci vo fakľovom sprievode a rozsvietime svet.“ Integračný a mobilizačný význam slávností v živote spoločnosti. Bratislava, 2012, 246 s.
MACHAJDÍK, Igor. Športové hry starej Bratislavy. Bratislava, 2011, 231 s.
MANNOVÁ, Elena. Meštianstvo na Slovensku v 19. a 20. storočí ako predmet historického výskumu. In Historický časopis, roč. 45, č. 1, 1997, s. 85 – 90.
PÁL, Judit – POPOVICI, Vlad (eds.). ParliamentaryElections in EasternHungary and Transylvania (1865 – 1918).Berlin: Peter LangVerlag, 2018, 390 s.
POTEMRA, Michal. Školstvo na Slovensku v rokoch 1901 – 1918. Košice, 1990, 584 s.
TANCER, Jozef – MANNOVÁ, Elena. Od uhorského patriotizmu k menšinovému nacionalizmu. Zmeny povedomia Nemcov na Slovensku v 18. až 20. storočí. In KILIÁNOVÁ, Gabriela – KOWALSKÁ, Eva – KREKOVIČOVÁ, Eva (eds.). My a tí druhí v modernej spoločnosti: konštrukcie a transformácie kolektívnych identít. Bratislava: Veda, 2009, s. 351 – 416.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 12

A	ABS	B	C	D	E	FX
50,0	0,0	16,67	0,0	0,0	0,0	33,33

Vyučujúci: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., Mgr. Jana Magdaléna Michálekova, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 18.05.2023

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-393/20	Dejiny Bratislavy 4 (Moderná Bratislava)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežne - pravidelná účasť na hodinách, aktívna participácia na diskusiách v ich priebehu - prezentácia referátu na vybranú tému podľa obsahovej osnovy, v rozsahu 15 minút
b) záverečné - odovzdanie eseje na vybranú tému v písanej podobe, na tému podľa obsahovej osnovy predmetu, v rozsahu 2 strany.
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú max. 3 absencie (bez ospravedlnenia).
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Študent sa orientuje v sociálnych a kultúrnych dejinách Bratislavy v rokoch 1919 – 1989. Taktiež disponuje vedomosťami o významných udalostiach a osobnostiach v dejinách mesta s prihliadaním na politický vývoj v 20. storočí. Chápe proces modernizácie Bratislavy v priebehu „krátkeho“ 20. storočia.

Stručná osnova predmetu:
Modernosť, modernita, moderný životný štýl s aplikáciou na Bratislavu.
Politické determinanty vo vývoji Bratislavy.
Významné udalosti a osobnosti.
Spoločnosť a jej vývoj.
Architektúra a kultúra bývania s ohľadom na jednotlivé sociálne vrstvy a mestské štvrte.
Spôsoby trávenia voľného času s dôrazom na kaviarenský a nočný život v meste.
Vývoj ostatných oblastí každodenného života.
Pozoruhodné bratislavské kuriozity a špecifiká (osobnosti, miesta, udalosti).

Exkurzia po moderných pamiatkach Bratislavy.

Odporúčaná literatúra:

Kapitoly z dejín Bratislavy. Eds. Gábor Czoch a kol. Bratislava : Kalligram, 2006. ISBN 80-7149-803-3
DUDEKOVÁ, Gabriela a kol. Medzi provinciou a metropolou : obraz Bratislavy v 19. a 20. storočí. Bratislava : Historický ústav SAV, 2012. ISBN 978-80-89396-21-4
SZALAY, Peter a kol. Moderná Bratislava 1918 – 1939. Bratislava : Marenčin PT, 2014. ISBN 978-80-8114-327-4
SZALAY, Peter a kol. Vojnová Bratislava 1939 – 1945. Bratislava : Marenčin PT, 2019. ISBN 978-80-569-0131-1

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 79

A	ABS	B	C	D	E	FX
97,47	0,0	1,27	0,0	0,0	0,0	1,27

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Vašš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-002/15	Dejiny starovekého Východu

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
1. Absolvovanie kurzu v minimálnom predpísanom rozsahu, t.j. treba absolvovať aspoň 75% celkovej časovej dotácie kurzu - prípustné sú najviac 3 absencie, z ktorých maximálne jedna môže byť neospravedlnená. 2. Absolvovanie záverečného testu, ktorým sa preveria získané vedomosti.
Klasifikačná stupnica:
100-94: A
93-86: B
85-78: C
77-69: D
68-60: E
59-0: FX
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 0/100

Výsledky vzdelávania:
Študent sa získa vedomosti o najstarších civilizáciách na Prednom východe, Egypte, Sýrsko-palestínskej oblasti a Egeide. Má základný prehľad historického a spoločenského vývoja, o s ich politickými, sociálnymi, hospodárskymi i kultúrnymi dejinami. Študent pozná metódy používané pri rekonštrukciu dejinného vývoja spoločnosti a má základné vedomosti o vzniku a vývoji jednotlivých štátov, o formovaní politických inštitúcií a ich fungovaní. Študent disponuje poznatkami o vybraných otázkach prepojenia politických a kultúrnych dejín, ako aj základným prehľadom o literatúre a aktuálne riešených otázkach v odbore.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod do štúdia civilizácií starovekého Východu. Základné metodologické otázky, časové a teritoriálne vymedzenie, literatúra.
2. Vznik a charakter najstarších štátov na Blízkom východe. Rozvrstvenie spoločnosti, kultúra. Epos o Gilgamešovi.
3. Politické zmeny v Mezopotámii na prelome 3. a 2. tisícročia. Chammurapiho zákonník. Sociálne, kultúrne a hospodárske dejiny Babylonskej ríše.
4. Asýria – politický a sociálny vývoj.

5. Staroveký Egypt – periodizácia egyptských dejín, prehľad vývoja od Starej ríše po Novú ríšu.
6. Vrcholné obdobie egyptských dejín – Nová ríša. Náboženská reforma a jej dôsledky. Politický, sociálny a kultúrny vývoj.
7. Dejiny Egypta v období Neskorej ríše. Egypt pod nadvládou cudzích dynastií. Vzťah Egypta a Ríma.
8. Malá Ázia v 3. a 2. tisícročí pred n. l. Chetitská ríša. Chetitský zákonník.
9. Sýrsko-palestínska oblasť v 3. a 2. tisícročí pred n. l. Charakteristické rysy vývoja v Sýrii a Palestíne. Fenické mestské štáty.
10. Egejská oblasť – Minojská civilizácia. Materiálna kultúra.
11. Egejská oblasť – Mykénska civilizácia. Charakteristika politického a kultúrneho vývoja.
12. Perzská ríša.

Odporúčaná literatúra:

Doplnková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra.
VAN DE MIEROOP, Marc. Dějiny starověkého Blízkého východu okolo 3000-323 př. Kr., Praha: Academia, 2010. ISBN 9788020018328.
PEČÍRKA, Jan a kol. Dějiny pravěku a starověku I. a II. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1979, 1988.
VALACHOVIČ, Pavol. Zákonníky starovekých národov. Bratislava: Univerzita Komenského Bratislava, 2003. ISBN 978-80-223-2572-1.
NOVÁKOVÁ, Nea, PECHA, Lukáš, RAHMAN, Furat. Dějiny Mezopotámie. Praha: Karolinum, 1998. ISBN: 80-7184-416-0.
VALACHOVIČ, Pavol, HABAJ, Michal. Staroveké civilizácie. Chetiti a Peržania. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda, 2013. ISBN: 978-80-8105-575-1.
SHAW, Ian (ed.). Dějiny starověkého Egypta, Praha: BB/art, 2010. ISBN: 978-80-7381-860-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 406

A	ABS	B	C	D	E	FX
31,03	0,0	20,44	13,55	13,55	11,58	9,85

Vyučujúci: Mgr. Daniela Rošková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 22.09.2025

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-003/20	Dejiny staroveku

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
1. Absolvovanie kurzu v minimálnom predpísanom rozsahu, t.j. treba absolvovať aspoň 75% celkovej časovej dotácie kurzu - prípustné sú najviac 3 absencie, z ktorých maximálne jedna môže byť neospravedlnená. 2. Absolvovaniej skúšky, ktorou sa preveria získané vedomosti. Termíny skúšky budú zverejnené prostredníctvom AIS najneskôr v posledný týždeň výučbovej časti. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% v skúškovom období - ústna skúška.

Výsledky vzdelávania:
Študent má po úspešnom absolvovaní predmetu znalosti z oblasti politického, hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho vývoja v antickom Grécku a Ríme. Disponuje poznatkami o okolnostiach vzniku a vývoja gréckeho mestského štátu aj Rímskej ríše o vzniku a vývoji jednotlivých štátov, o formovaní politických inštitúcií a ich fungovaní. Študent využíva metódy používané pri rekonštrukciu dejinného vývoja spoločnosti, je schopný zhodnotiť význam antiky pri formovaní európskej civilizácie. Študent disponuje poznatkami o vybraných otázkach prepojenia politických a kultúrnych dejín, ako aj základným prehľadom o literatúre, prameňoch a aktuálnych otázkach v odbore.

Stručná osnova predmetu:
1. Príchod gréckych kmeňov na Balkán, vzťah mykénskeho obdobia a nasledujúceho obdobia. Periodizácia gréckych dejín, charakteristika jednotlivých období. Sociálne rozvrstvenie gréckej spoločnosti v tzv. homérskom období. Hospodársky a politický vývoj. Homérove eposy Íllias a Odyssea, Hesiodos.
2. Archaické obdobie gréckych dejín, základné problémy politického vývoja Grécka – vznik gréckych mestských štátov, vznik občianskych kolektívov, občianske práva. Hospodársky vývoj a jeho krízové možnosti a ich riešenie – veľká grécka kolonizácia. Jej príčiny, priebeh, smerovanie, význam.

3. Politický vývoj v archaickom období, raná grécka tyranis. Jej príčiny, vývoj a charakter. Vznik najstarších gréckych zákonníkov a zákonodarná činnosť v gréckych mestských štátoch. Kultúrny vývoj – architektúra, sochárstvo, literatúra.
4. Klasické obdobie gréckych dejín. Politický, hospodársky a sociálny vývoj v Aténach a v Sparte. Základné politické inštitúcie. Kríza gréckeho mestského štátu a jej riešenie – peloponézska vojna.
5. Grécko po peloponézskej vojne – obdobie tzv. prechodných hegemónií. Politický vývoj v Grécku, nástup Macedónie a jej vstup do gréckych dejín, Alexander Veľký a vznik jeho ríše. Sociálny a hospodársky vývoj.
6. Helenistické štáty, základný politický, sociálny a hospodársky vývoj. Helenistická kultúra.
7. Príchod indoeurópskych kmeňov do Itálie. Etruskovia, etruská civilizácia. Vzťah Etruskov a Latinov v strednej Itálii, vznik mestského štátu Ríma. Základná periodizácia a charakteristika jednotlivých období. Základné politické inštitúcie. Základný politický, hospodársky a sociálny vývoj v strednej Itálii.
8. Expanzia Ríma do Itálie. Vnútropolitický vývoj, sociálne problémy a ich riešenie. Rímske občianske práva, zákony XII tabúľ. Rímska republikánska ústava.
9. Vojny Ríma v Stredomorí s Kartágom, Gréckom a orientálnymi štátmi. Základný politický vývoj, dôsledky expanzie pre vnútropolitický vývoj. Povstania otrokov, sociálne reformy bratov Gracchovcov.
10. Kríza rímskej republiky a obdobie občianskych vojen. Zahraničnopolitický a vnútropolitický vývoj, hospodársky a sociálny vývoj.
11. Principát – prvé obdobie rímskeho cisárstva. Základný politický vývoj, vnútorná a zahraničná politika.
12. Dominát – riešenie krízovej situácie v Rímskej ríši v 4.a 5. storočí n. l. Hospodárske a sociálne problémy, vznik kresťanstva, jeho charakter a podstata. Príchod tzv. barbarských kmeňov a národov. Vznik prvých barbarských štátov na území Rímskej ríše. Otázka kontinuity a diskontinuity medzi antikou a stredovekom.

Odporúčaná literatúra:

Doplnková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra. Štúdie, pramene a databázy prameňov budú dostupné na MS Teams.
VALACHOVIČ, Pavol. Dejiny antiky. Bratislava: Hlbiny, 2014. ISBN 978-80-89743-03-2.
PEČÍRKA, Jan a kol. Dějiny pravěku a starověku I. a II. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1979, 1988.
ADKINS, Lesley, ADKINS, Roy A. Starověké Řecko. Encyklopedická příručka. Praha: Slovart CZ, 2011. ISBN 978-80-73915-80-3.
ADKINS, Lesley, ADKINS, Roy A. Antický Řím. Praha: Slovart CZ, 2012. ISBN 978-80-73915-79-7.
VALACHOVIČ, Pavol. Zákonníky starovekých národov. Bratislava: Univerzita Komenského Bratislava, 2003. ISBN 978-80-223-2572-1.
BURIAN, Jan. Římské impérium vrchol a proměny antické civilizace. Praha: Svoboda, 1994. ISBN 80-205-0391-9

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 497

A	ABS	B	C	D	E	FX
35,61	0,0	13,08	14,08	10,26	7,85	19,11

Vyučujúci: Mgr. Daniela Rošková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 22.09.2025

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-334/22	Dejiny Strednej Európy 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Pravidelná účasť (povolené maximálne dve absencie za semester). Aktívna práca na hodinách, zapájanie sa do diskusií a práca s prameňmi podľa pokynov vyučujúceho. Záverečná skúška pozostávajúca z kolokvia na základe prečítanej povinnej literatúry. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40/60

Výsledky vzdelávania:
Poslucháči sa oboznámia so základnými etapami historického vývoja strednej Európy v stredoveku, približne medzi rokmi 568 až 1526. Majú schopnosť lokalizovať, špecifikovať a popísať krajiny tohto regiónu na základe ich historických, kultúrnych a etnicko-jazykových charakteristík. Dokážu spoznať proces formovania stredoeurópskych národov a vznik politicko-geografického regiónu strednej Európy. Na základe interpretovania najvýznamnejších historických procesov, udalostí a konania osobností dokážu pochopiť špecifický vývoj tejto časti Európy. Vďaka historickej komparácii vedia tieto poznatky porovnať s vývojom v ostatných častiach kontinentu. Na základe práce s dobovými prameňmi sú schopní objektívne interpretovať časté sporné a konfliktné historické otázky, ktoré aj v prítomnosti poznačujú úroveň a charakter vzájomných vzťahov stredoeurópskych krajín.

Stručná osnova predmetu:
Stredná Európa – historicko-politicko-geografická definícia konceptu
Príchod Slovanov a Maďarov do strednej Európy
Západní Slovania (Samova Ríša, Veľká Morava), Avari a Franská ríša
Vznik stredovekých kristianizovaných monarchií
Arpádovské Uhorsko 896-1301
Piastovské Poľsko 965-1300
České kniežatstvo/kráľovstvo za Přemyslovcov 895-1306
Uhorsko v 14. storočí (Anjouovci)
České krajiny v 14. storočí (Luxemburgovci)

Poľsko za vlády posledných Piastovcov (1300-1380)
Spoločenské, kultúrne a hospodárske zmeny v 14. a 15. storočí
Turecké nebezpečenstvo v strednej Európe 14.-15. storočie
Humanizmus a renesancia v strednej Európe (kultúrny vývoj)

Odporúčaná literatúra:

BEREND, Nora – URBAŃCZYK, Przemyslaw – WISZEWSZKI, Przemyslaw. Central Europe in the High Middle Ages. Bohemia, Hungary and Poland c. 900 - 1300. Cambridge, Cambridge University Press, 2013. ISBN 9780521786959
BEREND, Nora. Christianizace a utváření křesťanské monarchie. Praha : Argo, 2013. ISBN 9788025708354.
DVORNÍK, František. Zrod střední a východní Evropy. Praha : Prostor, 2008. ISBN 9788072601950.
SZŰCS, Jenő. Tri historické regióny Európy. Bratislava: Kalligram, 2001. ISBN 8071492639
WANDYCZ, Piotr S. Střední Evropa v dějinách od středověku do současnosti. Praha : Academia, 2001. ISBN 8020006575.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 45

A	ABS	B	C	D	E	FX
73,33	0,0	11,11	6,67	0,0	0,0	8,89

Vyučujúci: doc. Mgr. Dušan Zupka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-335/22	Dejiny Strednej Európy 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Vylučujúce predmety: FiF.KEM/A-moSE-501/15

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Pravidelná účasť (povolené maximálne dve absencie za semester). Aktívna práca na hodinách, zapájanie sa do diskusií a práca s prameňmi podľa pokynov vyučujúceho. Záverečná skúška pozostávajúca z kolokvia na základe prečítanej povinnej literatúry.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40/60

Výsledky vzdelávania:
Poslucháči sa vedia identifikovať základné etapy historického vývoja strednej Európy v období novoveku. Sú schopní lokalizovať, špecifikovať a popísať krajiny tohto regiónu na základe ich historických, kultúrnych a etnicko-jazykových charakteristík. Poznajú proces formovania stredoeurópskych štátov a vznik politicko-geografického regiónu strednej Európy. Na základe interpretovania najvýznamnejších historických procesov, udalostí a konania osobností dokážu pochopiť špecifický vývoj tejto časti Európy. Vďaka historickej komparácii vedia tieto poznatky porovnať s vývojom v ostatných častiach kontinentu. Vďaka práci s dobovými prameňmi sú schopní objektívne interpretovať časté sporné a konfliktné historické otázky, ktoré aj v prítomnosti poznačujú úroveň a charakter vzájomných vzťahov stredoeurópskych krajín.

Stručná osnova predmetu:
1. Hlavné východiska a špecifiká štúdia dejín strednej Európy v období novoveku
2. Nástup dynastie Habsburgovcov a ich vplyv na vývoj strednej Európy
3. Zahranično-politická orientácia Habsburgovcov v období 16.-18. storočia (diplomacia a vojny)
4. Reformácia a vplyv v strednej Európe
5. Centrum a periféria – Habsburgovci a české, uhorské a sedmohradské stavy
6. Osmani, dôsledky ich prítomnosti v strednej Európe
7. Poľsko-litovský štát - základná charakteristika vývoja a zahranično-politická orientácia v období novoveku

8. Hospodárstvo v strednej Európe v období novoveku
9. Zámorské objavy, globalizácia obchodu a jej vplyv na strednú Európu v období novoveku
10. Každodenný život v strednej Európe v období novoveku
11. Etnicita a konfesionalita
12. Veda, vzdelanosť a kultúra

Odporúčaná literatúra:

PUTNA, Martin C. Obrazy z kultúrnich dějin Střední Evropy. Praha: Vyšehrad, 2018. ISBN 978-80-7429-977-3.
DVORNÍK, František. Zrod střední a východní Evropy. Praha: Prostor, 2008. ISBN 9788072601950
SZŰCS, Jenő. Tri historické regióny Európy. Bratislava, Kalligram, 2001. ISBN 8071492639
WANDYCZ, Piotr S. Střední Evropa v dějinách od středověku do současnosti. Academia, Praha 2001. ISBN 8020006575

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 118

A	ABS	B	C	D	E	FX
35,59	0,0	4,24	16,1	18,64	22,88	2,54

Vyučujúci: doc. PhDr. Lukáš Rybár, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-336/22	Dejiny Strednej Európy 3

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Vylučujúce predmety: FiF.KEM/A-boMU-004/15

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Pravidelná účasť (povolené maximálne dve absencie za semester). Aktívna práca na hodinách, zapájanie sa do diskusií a práca s prameňmi podľa pokynov vyučujúceho. Záverečná skúška pozostávajúca z kolokvia na základe prečítanej povinnej literatúry.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40/60

Výsledky vzdelávania:
Poslucháči majú vedomosti o základných etapách historického vývoja strednej Európy. Dokážu lokalizovať, špecifikovať a popísať krajiny tohto regiónu na základe ich historických, kultúrnych a etnicko-jazykových charakteristík. Poznajú proces formovania stredoeurópskych národov a vznik politicko-geografického regiónu strednej Európy. Na základe interpretovania najvýznamnejších historických procesov, udalostí a konania osobností dokážu pochopiť špecifický vývoj tejto časti Európy. Vďaka historickej komparácii vedia tieto poznatky porovnať s vývojom v ostatných častiach kontinentu. Na základe práce s dobovými prameňmi sú schopní objektívne interpretovať časté sporné a konfliktné historické otázky, ktoré aj v prítomnosti poznačujú úroveň a charakter vzájomných vzťahov stredoeurópskych krajín.

Stručná osnova predmetu:
1. Dopady a vplyv Francúzskej revolúcie na strednú Európu
2. Konzervativizmus a počiatky liberálnych praktík v strednej Európe
3. Revolúcie a etnicizácia politík – obrat k histórii
4. Konzervativizmus a vznik masovej politiky
5. Nacionalizmus, antisemitizmus, socializmus, katolicizmus
6. Vojna a vznik tzv. národných štátov
7. Politický vývoj v medzivojnovom období
8. Demokratické a autokratické aspekty vládnutia v strednej Európe

9. Druhá svetová vojna
10. Odboj
11. Literatúra, kultúra, životný štýl
12. Etnicita a konfesionalita
13. Hospodársky vývoj do roku 1945

Odporúčaná literatúra:

MORYS, Matthias (ed.) The Economic History of Central, East and South-East Europe. 1800 to the Present. London – New York: Routdge, Taylor & Francis, 2021. ISBN 978-1-138-92198-6.
BEREND, Iván, T. Central and Eastern Europe 1944 – 1993. Detour from the Periphery to the Periphery. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. ISBN 9780521550666.
PUTNA, Martin C. Obrazy z kultúrnich dějin Střední Evropy. Praha: Vyšehrad, 2018. ISBN 978-80-7429-977-3.
TRENCSÉNYI, Balász, KOPEČEK, Michal, BAÁR, Mónika, JANOWSKI, Maciej, FALINA, Mária. A History of Modern Political Thought in East Central Europe. Volume 1: Negotiating Modernity in the „Long Nineteenth Century“. Oxford: Oxford University Press, 2018. ISBN 978-0-19-880313-3.
TRENCSÉNYI, Balász, KOPEČEK, Michal, BAÁR, Mónika, JANOWSKI, Maciej, FALINA, Mária, LISJAK, Luka, . A History of Modern Political Thought in East Central Europe. Volume 2: Part I: 1918 – 1968. Negotiating Modernity in the „Short Twentieth Century and beyon“. Oxford: Oxford University Press, 2018. ISBN 978-0-19-873715-5.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 138

A	ABS	B	C	D	E	FX
32,61	0,0	12,32	26,09	10,14	5,8	13,04

Vyučujúci: Mgr. Matej Ivančík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-337/22	Dejiny Strednej Európy 4

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Vylučujúce predmety: FiF.KEM/A-boMU-007/15

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Pravidelná účasť (povolené maximálne dve absencie za semester). Aktívna práca na hodinách, zapájanie sa do diskusií a práca s prameňmi podľa pokynov vyučujúceho. Záverečná skúška pozostávajúca z kolokvia na základe prečítanej povinnej literatúry.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40/60

Výsledky vzdelávania:
Poslucháči majú vedomosti o základných etapách historického vývoja strednej Európy. Sú schopní lokalizovať, špecifikovať a popísať krajiny tohto regiónu na základe ich historických, kultúrnych a etnicko-jazykových charakteristík. Poznajú proces formovania stredoeurópskych národov a vznik politicko-geografického regiónu strednej Európy. Na základe interpretovania najvýznamnejších historických procesov, udalostí a konania osobností dokážu pochopiť špecifický vývoj tejto časti Európy. Vďaka historickej komparácii sú schopní tieto poznatky porovnať s vývojom v ostatných častiach kontinentu. Prostredníctvom práce s dobovými prameňmi vedia objektívne interpretovať časté sporné a konfliktné historické otázky, ktoré aj v prítomnosti poznačujú úroveň a charakter vzájomných vzťahov stredoeurópskych krajín.

Stručná osnova predmetu:
1. Mier a povojnové usporiadanie 1945
2. Studená vojna a stredná Európa, transformácia štátov a nástup Komunistických diktatúr
3. Ľudové demokracie
4. Destalinizácia
5. Revizionizmus, reformácia, post-stalinizmus
6. Konzumerizmus, ekonomická transformácia a technokratický obrat
7. Disent
8. Negociácia a revolúcia 1989-1990

9. Násilie a etnické konflikty
10. Europeanizácia a liberálny konsenzus
11. Neoliberalizmus a politická prax
12. Ekonomická kríza a nástup populizmov
13. Kultúra, literatúra, umenie

Odporúčaná literatúra:

MORYS, Matthias (ed.) The Economic History of Central, East and South-East Europe. 1800 to the Present. London – New York: Routdge, Taylor & Francis, 2021. ISBN 978-1-138-92198-6.
BEREND, Iván, T. Central and Eastern Europe 1944 – 1993. Detour from the Periphery to the Periphery. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. ISBN 9780521550666.
PUTNA, Martin C. Obrazy z kultúrnich dějin Střední Evropy. Praha: Vyšehrad, 2018. ISBN 978-80-7429-977-3.
TRENCSÉNYI, Balász, KOPEČEK, Michal, BAÁR, Mónika, JANOWSKI, Maciej, FALINA, Mária. A History of Modern Political Thought in East Central Europe. Volume 1: Negotiating Modernity in the „Long Nineteenth Century“. Oxford: Oxford University Press, 2018. ISBN 978-0-19-880313-3.
TRENCSÉNYI, Balász, KOPEČEK, Michal, BAÁR, Mónika, JANOWSKI, Maciej, FALINA, Mária, LISJAK, Luka, . A History of Modern Political Thought in East Central Europe. Volume 2: Part I: 1918 – 1968. Negotiating Modernity in the „Short Twentieth Century and beyon“. Oxford: Oxford University Press, 2018. ISBN 978-0-19-873715-5.
TRENCSÉNYI, Balász, KOPEČEK, Michal, BAÁR, Mónika, JANOWSKI, Maciej, FALINA, Mária, LISJAK, Luka, . A History of Modern Political Thought in East Central Europe. Volume 2: Part II: 1968 – 2018. Negotiating Modernity in the „Short Twentieth Century and beyon“. Oxford: Oxford University Press, 2018. ISBN 978-0-19-882960-7

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 195

A	ABS	B	C	D	E	FX
58,46	0,0	10,77	5,13	13,85	7,69	4,1

Vyučujúci: doc. Mgr. Eva Škorvanková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 26.03.2024

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEGD/N-bUGE-057/22	Demografický vývoj: vybrané príčiny a dôsledky

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie / prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 2 **Za obdobie štúdia:** 13 / 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Študenti vypracúvajú samostatné zadania (samostatná forma spracovania dát, vypracovania grafov a máp, sprievodného textu a zhodnotenia k hlavným okruhom) ako nevyhnutnú súčasť pre absolvovanie skúšky, hodnotenie zadania ovplyvňuje celkové hodnotenie predmetu váhou maximálne 20%. Váha maximálne 80% pripadá na písomnú skúšku (test formou otvorených a polootvorených otázok), na ktorej je na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 92% bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 84%, na hodnotenie C najmenej 76% bodov, na hodnotenie D najmenej 68% bodov a na hodnotenie E najmenej 60% bodov.
Klasifikačná stupnica: A: 100 - 92 %, B: 91- 84 %; C: 83 - 76 %, D: 75 - 68 %, E: 67 - 60 % FX: 0 - 59 %.

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu je problémovo oboznámiť študentov s demografickými procesmi a charakteristikami obyvateľstva. Dôraz je kladený na poznanie metodických postupov a zároveň na prehĺbenie poznatkov o slovenských reáliách, ale predovšetkým na uchopenie demografických javov a procesov problémovo, v priamej a nepriamej prepojenosti na iné spoločenské a geografické javy. Študent by mal pochopiť nielen ich vnútornú podstatu, ale aj to, prečo predstavujú problém alebo výzvy pre spoločnosť a politikov. Pre učiteľov geografie je dôležité, aby sa naučili ako tieto prepojenie a väzby učiť svojich žiakov a študentov, v čom im bude tento predmet nápomocný. Preto nejde o vyčerpávajúce a hĺbkové prejdenie všetkých demografických procesov a štruktúr, ale skôr o výber podstatných problémových demografických javov so širokým dosahom na iné geografické subsféry. Preto sa v prednáškach bude využívať vyšší rozsah praktických príkladov z reálneho života na úkor hĺbkových metodických postupov demografie, aplikovaných vo vyuke „špecialistov“ demografov.

Stručná osnova predmetu:
Populácia v čase a priestore: Rozmiestnenie obyvateľstva. Kde žijeme a koľko nás tam žije? Vidiek verzus mesto. Najľudnatejšie štáty sveta a najhustejšie zaľudnené štáty sveta. Prečo je rozmiestnenie nerovnomerné a prečo je to niekedy problém? Obyvateľstvo ako hlavný faktor „bohatstva“ krajiny a zmena váhy tohto faktora v čase

Dieťa ako prepych? Pôrodnosť a plodnosť. Prečo majú v súčasnej najmä západnej civilizácii ľudia menej detí? Aké spoločenské pomery to vyvolali a ako môže štát zosúladiť fungovanie práce a rodiny? A potrebujú štáty viac detí, keď v Afrike sa rodí 6 detí jednej žene? Teórie nízkej plodnosti a ich priemet do každodennej reality. Je málo detí „o peniazoch“ alebo „o hodnotách“. Prečo je pôrodnosť tak odlišná medzi regiónmi Slovenska?
Najsmutnejší ale nezvratný demografický proces: Úmrtnosť. Aká bola úmrtnosť v minulosti? Detská úmrtnosť a jej zmeny. Prečo žijú ženy dlhšie ako muži? Rizikové faktory smrti? Budú všetci raz žiť 100 alebo 120 rokov? Fenomén dlhovekosti. Aký vplyv mal COVID na úmrtnosť? Dĺžka života verzus dĺžka života v zdraví. Korelácia medzi bohatstvom krajín a úmrtnosťou.
Od tradícií k novým významom? Rozvody. Sobáše. Ako sa mení fungovanie a význam rodiny v čase? Existuje vôbec tradičná rodina? Kríza rodiny? Sú rozvody a slobodní rodičia ohrozením tradičnej rodiny? Fenomén singles.
Dve pohlavia, viac rodov? Ako sa líši pomer pohlaví pri narodení na svete? Prečo chlapci zomierajú častejšie ako dievčatá? Prečo ženy žijú dlhšie ako muži? Ako je prepojená pohlavná s vekovou štruktúrou? Biologické a sociálne vnímanie pohlavia a rodu. Vytratí sa oslovenie ladies and gentlemen?
Starnutie obyvateľstva ako ústredný demografický problém: Veková štruktúra. Ako vek a starnutie zmerať ? A je to vôbec problém? Ako ho merať, ako nastáva, ako mu čeliť? Problémy a dôsledky. Spoločnosť v „superstarej“ krajine: príklad Japonska. Európsky a slovenský rozmer starnutia.
Migrácia hýbe svetom. Svet mravenisko. Ako ju merať, prečo je nepresná. Hlavné migračné prúdy 21. storočia v regiónoch sveta. Európska migračná kríza 2015 - 2016 – hlavné prúdy a smery nelegálnej migrácie v Európe. Hlavné smery pracovnej migrácie v Európe, regionálne rozdiely a imigračné pracovné centrá v Európe.
Migrácia na Slovensku. Evidencia migrácia v SR. Legálna a nelegálna migrácia na Slovensku. Pracovná migrácia – dochádzka/odchádzka do práce – regionálne špecifiká Slovenska. Ako bude vyzerať svet v roku 2100? Demografické prognózy Pohľad demografického prognostika. Ktoré krajiny budú najväčšie? Ktoré budú najstaršie? Bude mať Afrika 3 miliardy obyvateľov? Ľudia a ekologická stopa. Viac ľudí, menej emisií?
Prečo niekto verí a niekto nie? Náboženské predstavy a ich dopad na spoločnosť sú zrejmé od nepamäti. Formujú, premieňajú aj ničia mnohé civilizácie a národy. Ako sa v súčasnom svete a najmä Európe mení náboženská mapa? Je Európa kresťanským kontinentom a prečo je kresťanstvo v Európe tak rôznorodé? Znamená, že človek bez náboženskej príslušnosti je automaticky ateista? Na farbe nezáleží, alebo áno? Prečo je farba pokožky stále politicky významnou témou? Má ešte význam používať rasové členenie ľudstva? Význam a premeny chápania etnicity v súčasnom svete. Ako mýty a legendy formujú našu totožnosť k určitej skupine.

Odporúčaná literatúra:

Mládek, J. 1992. Základy geografie obyvateľstva. Bratislava: SPN.
Pavlík Z., Rychtaříková J., Šubrtová A. 1986. Základy demografie. Praha: Academia.
Bleha, B., Nováková, G. 2010. Praktikum z demogeografie I, II. Bratislava: Geo-grafika.
Jurčová, D. 2010. Migračné toky v Slovenskej republike. Bratislava: Infostat.
Mládek, J. a kol. 2006. Atlas obyvateľstva Slovenska. Bratislava: Univerzita Komenského.
Šprocha, B. a kol. 2019. Populačný vývoj v krajoch a okresoch Slovenska od začiatku 21. storočia. Bratislava: VDC.
Johnson, T. M, Ross, K, R. (eds). 2010. Atlas of Global Christianity. Edinburgh: Edinburgh University Press.
Dráľ, P., Findor, A. (eds.). 2006. Ako skúmať národ. Deväť štúdií o etnicite a nacionalizme. Brno: Tribun EU.
Benža, M. a kol. 2006. Atlas obyvateľstva SR.. Bratislava: Univerzita Komenského.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 135

A	ABS	B	C	D	E	FX
1,48	0,0	7,41	24,44	37,78	14,81	14,07

Vyučujúci: Mgr. Marcela Káčerová, PhD., Mgr. Juraj Majo, PhD., Mgr. Gabriela Nováková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KDPP/N-bUGE-015/22	Didaktika geografie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 / 2 **Za obdobie štúdia:** 26 / 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednáška, seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 4
Týždenný: 2P / 2S
Za obdobie štúdia: 20P / 20S
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie predmetu sa skladá z viacerých komponentov: vypracovanie časti tematického výchovno-vzdelávacieho plánu na zvolenú tému alternatívne vypracovanie originálneho učebného textu (25 % hodnotenia), vypracovanie komplexnej písomnej prípravy na vyučovaciu hodinu na zvolenú tému (50 % hodnotenia), úspešné zvládnutie písomného testu, ktorého otázky predstavujú kombináciu poznatkov zo všeobecnej didaktiky geografie a z obsahu školskej geografie na stredoškolskej úrovni (25 % hodnotenia). Základnou podmienkou získania kreditov je získanie minimálne 59 % bodového maxima. Získanie minimálne 67 % maxima znamená hodnotenie D, získanie aspoň 75 % maxima predstavuje hodnotenie C, získanie aspoň 84 % maxima znamená hodnotenie B a na hodnotenie A je potrebné získať aspoň 92 % bodového maxima.
Výsledné hodnotenie: A: 100 – 92%, B: 91-84%, C: 83 – 76%, D: 75 – 68%, E: 67 – 60%, FX: 59 – 0%.

Výsledky vzdelávania:
Študenti budú schopní zvládnuť plánovanie a prípravu na vyučovanie z hľadiska obsahového aj metodického. Budú si vedieť stanoviť reálne a dosiahnuteľné ciele v ľubovoľných tematických celkoch a témach školskej geografie a vedieť, ako ich zmysluplne naplniť. Budú schopní prispôsobiť obsahovú a metodickú stránku svojej prípravy na vyučovanie vekovým špecifikám svojich budúcich žiakov. Po absolvovaní predmetu budú tiež schopní zvládnuť požiadavky, ktoré bude na nich klásť hospitačná pedagogická prax.

Stručná osnova predmetu:
Témy prednášok: 1. Didaktika geografie: charakteristika, predmet skúmania, úlohy a metódy vedecko-výskumnej práce, štruktúra a postavenie v systéme vied. Význam geografie pre praktický život a budúcnosť žiakov. 2. Ciele vyučovania geografie. Ciele vo vzťahu ku kompetenciám,

Bloomovej taxonómii a hodnotám, ktoré má rozvíjať geografické vzdelávanie. Príklady, ako narábať s cieľmi na nižšej hierarchickej úrovni. 3. Obsah geografického vzdelávania – jeho prierez od prípravných predmetov po gymnázium. Obsahové limity geografického vzdelávania na Slovensku. Iné prístupy k tvorbe obsahu (powerful knowledge, tematické tvrdenia). 4. Pojmy a poznatky, ktoré si majú žiaci osvojiť v rámci geografického vzdelávania. Ich prepojenie na učebnú činnosť žiakov. Limity dané vekom a mentálnou vyspelosťou žiakov. 5. Didaktické metódy a vyučovacie formy v geografii. Ako dosiahnuť rovnováhu medzi nutnosťou vysvetliť a potrebou rozvíjania a aktivity. Charakteristika vybraných didaktických metód (špecifických pre vyučovanie geografie). 6. Aktívne formy práce žiakov (samostatná práca, skupinové vyučovanie, projektové vyučovanie) a príklady ich využitia vo vyučovaní geografie. 7. Zdroje využiteľné v príprave a realizácii geografického vzdelávania. (Učebnice, webové stránky, fotografie, schémy, grafy, mapy, médiá.) Konkretizácia uvedených prvkov na príkladoch. 8. Vyučovanie geografie v teréne resp. mimo priestorov školy s dôrazom na realizáciu vychádzok a exkurzií vo vyučovaní geografie. Zhrnutie problematiky didaktických koncepcií uplatňovaných vo vyučovaní geografie v zahraničí. Obsahové zameranie seminárov: viď rubrika Výsledky vzdelávania.

Odporúčaná literatúra:

PETTY, G.: Moderní vyučování. Portál Brno, 1996.
MADZIKOVÁ, A. – KANCÍR, J. (2015): Didaktika geografie. Prešov, Prešovská univerzita
LIKAVSKÝ, P. (2006): Všeobecná didaktika geografie. Bratislava, UK
BIDDULPH, M.- LAMBERT, D.- BALDERSTONE, D. (2015). Learning to Teach Geography in the Secondary School. Routledge, London & New York

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 102

A	ABS	B	C	D	E	FX
24,51	0,0	30,39	24,51	8,82	6,86	4,9

Vyučujúci: doc. RNDr. Štefan Karolčík, PhD., RNDr. Peter Likavský, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 01.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KDPP/N-bXDI-027/25	Digitálna gramotnosť študentov učiteľstva pre priame získanie medzinárodného certifikátu ICDL

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienky na absolvovanie predmetu:
Samoštúdium online materiálov na prípravu k testom z jednotlivých modulov. Online konzultácie k jednotlivým modulom. Vykonanie 3 testov z vybraných modulov na získanie certifikátu ICDL v testovacom centre ICDL na PríF UK na minimálne 75%. Získanie certifikátu ICDL Profile z 3 modulov.
Hodnotenie: podľa získaných výsledkov testu_
A: 100 - 85 %
B: 84- 75 %
C: 74 - 68 %
D: 67 - 57 %
E: 56 - 46 %
FX: 45 - 0 %

Výsledky vzdelávania:
Výsledky vzdelávania:
Študent získa medzinárodný certifikát ICDL Profile z 3 vybraných modulov, ktorý dokladuje štandard digitálnej gramotnosti učiteľa a bezpečnosti práce v digitálnom prostredí, vzhľadom na to že digitálna kompetencia je jednou z ôsmich kľúčových kompetencií a týka sa profesionálneho a kritického používania celej škály digitálnych technológií vo výučbe, v administrácii, ako aj v každodenných aspektoch života.

Stručná osnova predmetu:
Stručná osnova predmetu:
Digitálna gramotnosť získaná certifikátom ICDL predstavuje medzinárodný štandard digitálnej gramotnosti, ktorý prezentuje pridanú hodnotu k získaným vedomostiam a zručnostiam študenta, a je významným benefitom pre úspešné uplatnenie sa v učiteľskej profesii a zároveň rozširuje možnosti uplatnenia sa na trhu práce.

Študent získa vyššiu úroveň práce s DT a to na úrovni Base, Standard v odporúčaných moduloch M3, M4, M6, M12, alebo na úrovni Advanced AM3, AM4, AM6 v akreditovanom centre ICDL na PríF UK.

Odporúčaná literatúra:

Odporúčaná literatúra:
1. Študijné materiály k jednotlivý modulom ICDL: https://www.ncdtv.sk/ucitel/#buduci-ucitel-icdl
2. Sylaby k jednotlivý modulom ICDL: https://www.icdl.sk/moduly-sylaby

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Tento predmet je určený pre študentov učiteľského štúdia a študenti môžu získať certifikát z vybraných modulov ICDL bezplatne, lebo poplatky budú hradené v rámci Národného projektu DiTEdu v rokoch 2025-2028.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. RNDr. Beáta Brestenská, CSc., RNDr. Slavka Blichová

Dátum poslednej zmeny: 23.02.2026

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KDPP/N-bXDI-026/25	Digitálna gramotnosť študentov učiteľstva - príprava podľa štandardu ICDL

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Samoštúdium, samostatná práca na zadaných úlohách. Online konzultácie na jednotlivé témy.
Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získa minimálne 41 bodov, pričom musí absolvovať 2 cvičné testy z dvoch vybraných tém (téma = modul ICDL) a aspoň v jednom musí byť úspešný (min. 75%) a vypracovať zadané úlohy z jednotlivých tém.
Za každý úspešný cvičný test môže študent získať 20 bodov, za spracované úlohy z každej témy po 1bodov.
Hodnotenie:
A: 100 - 90 % (90 – 81 b.),
B: 89- 79 % (80 – 71 b),
C: 78 - 68 % (70 – 61 b.),
D: 67 - 57 % (60 – 51 b.),
E: 56 - 46 % (50 – 41 b.),
FX: 45 - 0 % (< 40 b.)

Výsledky vzdelávania:
Študent získa štandard digitálnej gramotnosti učiteľa a bezpečnosti práce v digitálnom prostredí, vzhľadom na to že digitálna kompetencia je jednou z ôsmich kľúčových kompetencií a týka sa profesionálneho a kritického používania celej škály digitálnych technológií vo výučbe, v administrácii, ako aj v každodenných aspektoch života.

Stručná osnova predmetu:
1. Digitálna gramotnosť – vyššia úroveň práce
a. s textom zameraná na efektívne využívanie jednotlivých funkcionalít textového procesora, práca s rôznymi objektami v textovom procesore, hromadná korešpondencia, príprava dokumentov pre tlač, transformácia dokumentov do iného prostredia,
b. s tabuľkami zameraná na efektívne využívanie jednotlivých funkcionalít tabuľkového kalkulátora, využívanie vzorcov a funkcií, práca s rôznymi objektami v tabuľkovom kalkulátore, tvorba diagramov a grafov z dát tabuľky a ich formátovanie, príprava dokumentov pre tlač,

transformácia dokumentov do iného prostredia, práca s tabuľkami a zoznamami za účelom analýzy, filtrovania a triedenia údajov.
c. s prezentáciami zameraná na efektívne využívanie jednotlivých funkcionalít prezentačnej aplikácie, práca s textom, grafikou, využívanie rôznych objektov, efekty prezentácie, riadenie prezentácie, príprava dokumentov pre tlač, transformácia dokumentov do iného prostredia, efekty a riadenie počítačovej prezentácie,
d. pri dodržaní pravidiel informačnej bezpečnosti pri práci s digitálnymi zariadeniami, pri práci v počítačových sieťach, s poznaním zásad bezpečného pohybu po internete a komunikácie na internete vrátane elektronickej pošty a komunikácie v reálnom čase, a poznaním pravidiel bezpečnej správy údajov (zálohovanie, obnovovanie a likvidácia údajov),
e. online - pojmy z elektronickej komunikácie: virtuálne komunity, komunikačné prostredia, elektronická pošta, práca s adresármi a distribučnými zoznamami, používanie zdieľaných dokumentov, kolaboratívna práca, kritické hodnotenie získaných výsledkov, autorské práva získaných dokumentov, bezpečnosť a ochrana dát.

Odporúčaná literatúra:

1. Študijné materiály „Spracovanie textu“, „Tabuľkový kalkulátor“, „Prezentácie“, „Kybernetická bezpečnosť“ a „Základy práce online“ - https://www.ncdtv.sk/ucitel/#buduci-ucitel-icdl
2. https://nivam.sk/usmernenia-pre-ucitelov-a-pedagogov-tykajuce-sa-boja-proti-dezinformaciam-a-podpory-digitalnej-gramotnosti-prostrednictvom-vzdelavania-a-odbornej-pripravy/
3. Daniela Bezáková a kolektív, Ďalšie vzdelávanie učiteľov základných škôl a stredných škôl v predmete informatika — Základná digitálna gramotnosť, Bratislava, 2009.
4. Miroslav Wagner a kolektív, Ďalšie vzdelávanie učiteľov základných škôl a stredných škôl v predmete informatika — Základy hardvérového a softvérového vybavenia počítača, Bratislava, 2009.
5. Ďalšie publikácie vytvorené v rámci národného projektu Ďalšie vzdelávanie učiteľov základných škôl a stredných škôl v predmete informatika zverejnené na: https://www.statpedu.sk/sk/o-organizacii/projekty/projekt-dvui/publikacie/

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:
Tento predmet je určený len pre študentov učiteľského štúdia 1. stupeň

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. RNDr. Beáta Brestenská, CSc., RNDr. Henrieta Mázorová, PhD., RNDr. Slavka Blichová

Dátum poslednej zmeny: 23.02.2026

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KDPP/N-bXDI-022/22	Digitálne technológie vo vzdelávaní

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 2 **Za obdobie štúdia:** 13 / 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednáška, seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 39
Týždenný: 1/2 Za obdobie štúdia: 13/26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Výsledná známka zahŕňa hodnotenie za vypracované návrhy modelov vyučovania s podporou technológií, spolu maximálne 60 bodov a ústnej skúšky, spolu maximálne 40 bodov. Na postup na ústnu skúšku musí študent získať aspoň 30 bodov za modely vyučovania. Na úspešné absolvovanie ústnej skúšky musí študent získať aspoň 20 bodov. Výsledná známka zahŕňa hodnotenie za vypracované modely vyučovania a ústnej skúšky. Na získanie hodnotenia A je potrebné celkovo získať najmenej 92 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 84 bodov, na hodnotenie C najmenej 76 bodov, na hodnotenie D najmenej 68 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov.

Výsledky vzdelávania:
Absolvovaním predmetu bude študent schopný kriticky posúdiť bezpečnosť, vhodnosť a zmysluplnosť uplatnenia digitálnych technológií vo vyučovacom procese. Porozumie rizikám, možnostiam aj limitom integrácie digitálnych technológií do vyučovania a ich významu pri podpore procesu učenia a učenia sa. Bude schopný posúdiť kvalitu digitálnych zdrojov s edukačným obsahom v kontexte potrieb vyučovania. Dokáže rozlíšiť nepravdivé, zavádzajúce alebo pravdu pozmeňujúce informácie a použiť postupy na overenie pravdivosti, aktuálnosti a vedeckej správnosti zverejnených faktov a skutočností. Dokáže navrhnúť primeranú a efektívnu aplikáciu vybraných digitálnych technológií do programu výučby.
- problematika umelej inteligencie (AI) a jej možnosti vhodného a bezpečného uplatnenia v procese vyučovania a učenia sa prírodovedných predmetov.
- Možnosť absolvovať príslušné vzdelávanie a získať certifikát ICDL/ECDL ako jednu z možností splnenia podmienok pre získanie hodnotenia zo seminárov k predmetu.

Stručná osnova predmetu:
Digitálne zdroje a digitálne technológie vs. edukačné digitálne zdroje a edukačné technológie;

Bezpečnosť v digitálnom svete; BYOD v procese vyučovania – prínosy, výzvy, limity a obmedzenia;
Digitálna gramotnosť a jej význam v digitálnom svete; Možnosti a limity využitia digitálnych technológií pri podpore personalizovaného učenia, bádania a bádateľsky orientovaného vyučovania;
Hodnotenie kvality edukačných technológií a možnosti ich integrácie do vyučovania; Vybrané digitálne technológie podporujúce vyučovací proces.
1. Digitálne technológie – historický vývoj, využitie, súčasnosť, perspektívy.
2. Digitálna gramotnosť – čo rozumieme pod digitálnou gramotnosťou, metódy a prostriedky rozvoja DG, vzdelávanie a DG.
3. Digitálne technológie vo vzdelávaní – technológie vs. edukačné technológie, skupiny technológií využiteľných vo vzdelávaní (Komplexné vzdelávacie prostredia, edukačné programy, mobilné aplikácie, virtuálne laboratóriá applety, moduly, doplnky...).
4. Digitálne technológie vo vzdelávaní – vzdelávací obsah, posudzovanie vhodnosti a primeranosti technológie pre podporu vyučovania, vyhľadávanie informácií, podpora špeciálnych vzdelávacích potrieb.
5. Digitálne technológie vo vzdelávaní – nástroje komunikácie, spolupráce, vytvárania a zdieľania výsledkov.
6. Digitálne technológie vo vzdelávaní – systémy na podporu vzdelávania a organizáciu vzdelávacieho procesu.
7. Digitálne technológie vo vzdelávaní – učebné metódy a stratégie podporujúce zmysluplné a primerané uplatnenia DT vo vzdelávaní.
8. Digitálne technológie vo vzdelávaní – sociálne a etické aspekty využívania DT vo vzdelávaní.
9. Tvorba digitálneho obsahu – dostupné softvérové nástroje pre tvorbu vzdelávacieho obsahu, učebné materiály, kvízy, interaktívne cvičenia.
10. Bezpečnosť v digitálnom veku – fake news, hoaxs, detektory a algoritmy ich odhaľovania.
11. Digitálny obsah – postupy overenia pravdivosti, správnosti a aktuálnosti informácií dostupných na internete.
12. Výskum v oblasti využívania digitálnych technológií vo vzdelávaní.
13. Výskum v oblasti využívania digitálnych technológií vo vzdelávaní.

Odporúčaná literatúra:

1. Brestenská, B. a kol. (2020). Inovatívne učenie s podporou digitálnych technológií. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 2020. ISBN: 978-80-223-4927-7
2. Karolčík, Š., Čipková, E., Digitálne edukačné zdroje v kontexte hodnotenia ich kvality. 1. vyd. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 155 s
3. ISTE štandardy pre študentov - https://www.iste.org/standards/iste-standards-for-students
4. ISTE štandardy pre pedagógov - https://www.iste.org/standards/iste-standards-for-teachers
5. Gormally, Carickman, Peggy; Hallar, Brittan; and Armstrong, Norris (2009) "Effects of Inquiry-based Learning on Students' Science Literacy Skills and Confidence," International Journal for the Scholarship of Teaching and Learning: 3(2), Article 16. Available at: http://digitalcommons.georgiasouthern.edu/ij-sotl/vol3/iss2/16
6. Tsung-Hau Jen, Yi-Fen Yeh, Ying-Shao Hsu, Hsin-Kai Wu, Kuan-Ming Chen. (2016). Science teachers' TPACK-Practical: Standard-setting using an evidence-based approach. Computers & Education, Volume 95, Pp. 45-62, DOI: https://doi.org/10.1016/j.compedu.2015.12.009
7. REDECKER, Christine a Yves PUNIE. European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu [online]. © European union 2017 [cit. 2021-12-09]. Dostupné na: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/fcc33b68-d581-11e7-a5b9-01aa75ed71a1/language-en

8. Digitálne technológie menia poznávací proces [online]. Štátny pedagogický ústav [cit. 2021-12-09]. Dostupné na: https://www.statpedu.sk/files/sk/o-organizacii/projekty/projekt-dvui/publikacie/digitalne_technologie_menia_poznavaci_proces.pdf
Možnosť pracovať s rôznymi nástrojmi umelej inteligencie.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
predmet sa vyučuje v slovenskom jazyku

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 202

A	ABS	B	C	D	E	FX
60,89	0,0	17,33	10,4	3,96	3,47	3,96

Vyučujúci: doc. RNDr. Štefan Karolčík, PhD., RNDr. Henrieta Mázorová, PhD., PaedDr. Dominik Šmida, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.10.2024

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KDPP/N-bXDI-023/22	Digitálne technológie vo vzdelávaní 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PriF.KDPP/N-bXDI-022/22 - Digitálne technológie vo vzdelávaní

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Aktívna účasť na seminároch, na ktorých študenti riešia praktické úlohy, ktoré vyučujúci priebežne kontroluje a hodnotí, tvorí 70 % bodov. Ostatné potrebné body študent získa odovzdaním vytvorených multimediálnych súborov – zvuku, obrazu a videa. Za každý typ súboru získava 10% hodnotenia. Podmienkou udelenia kreditov je vytvorenie a odovzdanie aspoň dvoch (z troch) multimediálnych súborov.
Hodnotenie:
A: 100 - 92 %,
B: 91- 84 %;
C: 83 - 76 %,
D: 75 - 68 %,
E: 67 - 60 %
FX: 0 - 59 %

Výsledky vzdelávania:
Študent na seminároch získa praktické skúsenosti s prácu s digitálnymi technológiami pre spracovanie digitálneho zvuku, obrazu a videa. Naučia sa zaznamenávať zvuk, zaznamenávať obraz aj video. Naučia sa pracovať so softvérom na spracovanie digitálnych multimediálnych súborov – strihať zvuk, spracovávať obrazy a video. Naučia sa tiež tieto techniky v praxi používať, zrealizovať záznam zvuku, skenovať a fotografovať a natáčať videá – to všetko prístrojmi, ktoré majú k dispozícii. Takto získajú praktické skúsenosti a vedomosti pre svoju budúcu pedagogickú (nielen) prax. Možnosť získať ECDL certifikát

Stručná osnova predmetu:
Základné poznatky ohľadom foriem digitálnych multimediálnych súborov.
Práca s digitálnym zvukom – nahrávanie, strih a úprava nahrávok.

Práca s digitálnym obrazom – skenery a skenovanie, používanie fotoaparátu, mobilných telefónov. Digitálna retuš a úprava obrazov.
Práca s digitálnym videom práca s kamerou, natáčanie a úprava nahraného videa, efekty, strihy, prechody, filtre, titulkovanie a ozvučovanie. Finalizácia tvorby multimediálnych súborov.
Práca s licencovaným softvérom ako aj s voľne prístupným softvérom.

Odporúčaná literatúra:
Webstránka Digitálne technológie http://dt.nagyovci.eu Voľne prístupný program na úpravu videa https://www.openshot.org/
Ako pracovať s programom OpenShot https://www.zborovna.sk/kniznica.php?action=show_version&id=340543&hit=76944
Stručný návod OpenShot https://www.vsmu.sk/wp-content/uploads/2016/12/Openshot.pdf
Práca s programom Zoner https://www.ephoto.sk/fotoskola/clanky/pracujeme-v-programe-zoner-photo-studio/
Program Zoner ZPX http://www.zoner.sk
Ako pracovať s programom Audacity https://info-gym0.webnode.sk/_files/200000028-a73f6a73f8/Audacity.pdf Audacity domovská stránka https://www.audacityteam.org/
Možnosť pracovať s rôznymi nástrojmi umelej inteligencie.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český a anglický jazyk

Poznámky:
Maximálny počet študentov v jednej študijnej skupine je 15 (na jedného vyučujúceho). Seminár sa realizuje v počítačovej učebni, každý študent má k dispozícii počítač.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 106

A	ABS	B	C	D	E	FX
94,34	0,0	2,83	0,94	0,0	0,0	1,89

Vyučujúci: RNDr. Henrieta Mázorová, PhD., PaedDr. Dominik Šmida, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.10.2024

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KDPP/N-bXDI-024/22	Digitálne technológie vo vzdelávaní 3

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: seminár
Rozsah výučby: 2 hodiny týždenne
Za obdobie štúdia: 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PriF.KDPP/N-bXDI-022/22 - Digitálne technológie vo vzdelávaní

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Počas semestra bude hodnotená aktívna účasť na seminároch, sebahodnotenie a splnenie všetkých zadaných úloh za spolu 40 bodov. Kredity budú pridelené študentovi, ktorý získa minimálne 20 bodov, pričom musí vypracovať každú úlohu. Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 92 % bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 84 %, na hodnotenie C najmenej 76 %, na hodnotenie D najmenej 68 % a na hodnotenie E najmenej 60 %. Kredity budú udelené študentovi, ktorý získa zo seminárov minimálne 25 bodov, odovzdá obe eseje a zúčastní sa záverečného testu.

Výsledky vzdelávania:
Študent bude rozumieť pojmu kompetencie (bude vedieť, ktoré sú dôležité pre život v digitálnej spoločnosti) a digitálna gramotnosť, získa prehľad o digitálnych technológiách, ktoré pomáhajú žiakom so špeciálnymi vzdelávacími potrebami v komunikácii, v ich vzdelávaní, bude vedieť posúdiť vhodnosť použitia digitálnych technológií pre danú tému a vzdelávacie ciele svojho predmetu, spozná koncepcie moderného vzdelávania v 21. storočí, ktoré využívajú potenciál digitálnych technológií, spozná niektoré nové alebo menej tradičné formy učebných materiálov, spozná niektoré menej rozšírené technológie využiteľné v školskej praxi na Slovensku, bude rozumieť pojmu edukačný softvér, spozná jeho charakteristické vlastnosti a kritériá na jeho klasifikáciu, bude vedieť zhodnotiť bezpečnosť a riziká (pre žiakov) pri práci s digitálnymi technológiami, porozumie zásadám práce s digitálnym obsahom, ktoré vyplývajú z autorského zákona. Študent si počas semináru vytvorí portfólio digitálnych výučbových materiálov a aplikácií pre jednotlivé tematické celky chémie, biológie, geografie ZŠ alebo SŠ.

Stručná osnova predmetu:
Digitálna inteligencia, digitálna gramotnosť a digitálne kompetencie;
Digitálne technológie pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami;
Koncepcie vzdelávania v digitálnom veku, premena školy;

Využitie DT vo vzdelávaní (napr. edukačná robotika, e-learning, interaktívne tabule, hlasovacie zariadenia, mobilné vzdelávanie...);
Edukačný softvér (jeho klasifikácia, hodnotenie, posudzovanie, trendy), edukačné webové stránky; riadenie výučby s využitím LMS systémov;
Tvorba digitálneho portfólia pre tematické celky jednotlivých predmetov (CHE, BIO, GEG...)
Bezpečnosť a riziká digitálneho sveta.

Odporúčaná literatúra:

Allen, J., Potter, J., Sharp, J., Turvey, K.: Primary ICT. Knowledge, Understanding and Practice. Learning Matters Ltd, 2007, ISBN 978-1-84445-094-7.
Burkhardt, G., Monsour, M., Valdez, G., Gunn, C., Dawson, M., Lemke, Ch., Coughlin, E., Thadani,
V., Martin, C.: enGauge® 21st Century Skills: Literacy in the Digital Age. The North Central Regional Educational Laboratory and the Metiri Group, 2003.
Buzan T.: Mentální mapování. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-200-3.
Kalaš, I. a kol.: Premeny školy v digitálnom veku. Bratislava: SPN, 2013. ISBN 978-80-10-02409-4.
Kostrub, D., Severini, E., Rehúš, M.: Proces výučby a digitálne technológie. Bratislava/Martin: Alfa
print, 2012, 110 s. ISBN 978-80-971081-6-8. Dostupné na internete: http://www.fedu.uniba.sk/fileadmin/user_upload/editors/KPEP/foto/Kostrub_2012_knizka.pdf
Zounek, J., Sudický, P.: E-learning učení (se) s online technologiemi. Wolters Kluwer, 2012. ISBN
9788073579036.
Možnosť pracovať s rôznymi nástrojmi umelej inteligencie.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a anglický

Poznámky:
Maximálny počet študentov v jednej študijnej skupine je 15 (na jedného vyučujúceho). Seminár sa realizuje v počítačovej učebni, každý študent má k dispozícii počítač.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 65

A	ABS	B	C	D	E	FX
96,92	0,0	3,08	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: RNDr. Henrieta Mázorová, PhD., doc. RNDr. Štefan Karolčík, PhD., PaedDr. Dominik Šmida, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 23.09.2024

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEGD/N-bUGE-019/22	Ekonómia a verejné financie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie / prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 / 2 **Za obdobie štúdia:** 26 / 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
1. cvičenia – aktívne zapojenie do cvičení, vypracovanie dvoch semestrálnych prác na základe spracovania literatúry a dát (makroekonomické indikátory, verejné financie) – hodnotenie semestrálnej práce a hodnotenie práce na cvičeniach ovplyvňuje celkové hodnotenie predmetu váhou 20%; 2. písomná skúška – test – s váhou 80%. Celkové hodnotenie podľa počtu získaných bodov.
Klasifikačná stupnica: A: 100 - 92 %, B: 91- 84 %; C: 83 - 76 %, D: 75 - 68 %, E: 67 - 60 % FX: 0 - 59 %.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 20 / 80

Výsledky vzdelávania:
Predmet je orientovaný na štúdium základných poznatkov modernej makro a mikroekonómie a verejných financií. Študent získa široký základ ekonomického myslenia využiteľný pri riešení praktických ekonomických otázok rozvoja území a formovaní hospodárskej politiky. Absolvent chápe základné ekonomické pojmy, zákonitosti vývoja ekonomiky, súvislosti kľúčových ekonomických procesov, vzťahy medzi jednotlivými časťami ekonomiky, orientuje sa v ekonomických ukazovateľoch a zdrojoch ekonomických informácií. Ovláda základný rámec fungovania verejných financií – príjmy, výdaje, daňový systém, princípy rozpočtovej politiky.

Stručná osnova predmetu:
Úvod do ekonómie – ekonómia ako vedecká disciplína; jej úlohy; základné členenie; organizácia ekonomiky; princípy ekonómie v zmysle Mankiwa; vstupné ekonomické „zákony“; metódy vedeckého skúmania v ekonómii – prehľad, riziká v ekonomickom uvažovaní,
Vývoj ekonomického myslenia, hlavné ekonomické „školy“ a alternatívne ekonomické systémy - staroveká a stredoveká ekonómia, merkantilizmus, fyziokratizmus, klasická ekonómia, neoklasická ekonómia, keynesiánstvo, monetarizmus, marxizmus, inštitucionalizmus; vybrané školy (napr. rakúska, chicagská, štokholmská); alternatívne ekonomické systémy,
Ekonomická úloha štátu, verejné statky a verejný sektor, základy verejných financií - súkromné a verejné statky; typické verejné statky, verejný záujem, verejný sektor; fiškálna politika, teória verejnej voľby, rozhodovanie vo verejnom sektore, regulačná úloha verejných financií; základy environmentálnej ekonómie; funkcie a veľkosť verejných financií; vládne intervencie,

Verejné financie – príjmy a výdavky, verejný dlh - verejné príjmy (klasifikácia daní, základy daňovej teórie); verejné výdavky (štátny rozpočet, rozpočtovanie vo verejnom sektore, viacročné a programové rozpočtovanie, štátna finančná správa); deficit verejných financií, verejný dlh, štátny dlh, štátne záruky, štátna pokladnica,
Ekonómia trhu práce, mzdy, nerovnosti a odbory - práca v kontexte výrobných faktorov, špecifiká trhu práce a rovnováha na trhu práce, produktivita práce, substitučný a dôchodkový efekt, rozdiely v mzdách; diskriminácia; nerovnosti; meranie ekonomického postavenia, zdroje chudoby, náklady rovnosti, politiky proti nerovnostiam; odbory a kolektívne vyjednávanie,
Nezamestnanosť a inflácia - základné kategórie a štruktúra zamestnanosti; meranie, druhy a príčiny nezamestnanosti, problémové faktory, prirodzená miera nezamestnanosti, možnosti znižovania nezamestnanosti; inflácia – základné pojmy a kategórie, meranie, efekty, typy inflácie, dopytová a nákladová inflácia, Philipsova krivka, možnosti protiinflačnej politiky,
Peniaze, peňažný systém, obchodné banky, centrálne bankovníctvo - vývoj, funkcie, druhy peňazí, náklady držby; obeživo, bankové peniaze; zložky peňažnej masy; podstata a význam obchodných bánk, finanční sprostredkovatelia; tvorba peňazí, multiplikátor; úvery, úrokové sadzby; vklady; ochrana bánk; monetárna politika; centrálne banky; NBS a ECB, eurozóna,
Medzinárodný obchod, menové kurzy, medzinárodný finančný systém - medzinárodný obchod (prospešnosť), platobná bilancia, protekcionizmus, formy ciel, zahraničné investície, inštitúcie svetového obchodu; menové kurzy, devízové trhy, revalvácia/devalvácia, parita kúpnej sily; globálny finančný systém, regulácia; moderné nástroje platieb,
Kapitálový trh a investovanie - kapitálový trh, investovanie, riziko investície, likvidita; pohyb kapitálu, sekuritizácia, teória efektívneho trhu; trh s cennými papiermi, akcie/dlhopisy, výnosy, fondy a kolektívne investovanie, deriváty; burzy – typy, parciálne trhy, aktéri na burze, podmienky, investori, indexy; investičné alternatívy a ich riziká, teória portfólia,
Správanie sa firiem, hospodárska súťaž, nedokonalá konkurencia, ochrana hospodárskej súťaže - firma – náklady, príjmy, zisk; náklady obetovanej príležitosti, produkčná funkcia, rôzne druhy nákladov, nákladová krivka; dokonalá a nedokonalá konkurencia; bariéry konkurencie; intervencie na trhu, regulácia/deregulácia; monopol; ochrana hospodárskej súťaže (v SR a EÚ),
Ekonomický rozvoj a ekonomické cykly - agregátny dopyt a agregátna ponuka, krivky, efekty; ekonomický cyklus; recesia, depresia, expanzia - chápania; Okunov zákon; príčiny recesie – základy; ekonomická a finančná kríza (dôvody, opatrenia na zmiernenie dopadov); ekonomické cykly – prehľad; ekonomické dlhé vlny/cykly a inovácie(Kondratiev, Schumpeter, Mensch,..),
Hospodársky rast a politika hospodárskeho rastu - hospodársky rast a hospodárska politika, rozvinuté a menej rozvinuté krajiny, tendencie a zdroje ekonomického rastu, produktivita práce a faktory ovplyvňujúce produktivitu (prírodné zdroje, ľudské zdroje, investície, úspory, vzdelanie, vlastnícke práva a stabilita právneho systému, technológie),
Cvičenia – precvičenie vybraných tém (napr. grafy v ekonómii; základy účtovníctva); makroekonomické údaje – podstata a zdroje; základné analytické postupy; priestorový priemet; rozpočtový proces; analýza vybraných sektorových politík a ich financovania; analýza financovania vybraných verejných inštitúcií.

Odporúčaná literatúra:

Lisý, J. a kol. 2016. Ekonómia. Bratislava: Wolters Kluwer.
Mankiw, N.G. 2000. Zásady ekonomie. Praha: Grada (príp. iné vydania).
Medveď, J., Nemec, J. et. al. 2011. Verejné financie. Bratislava: Sprint.
Hejduková, P. 2015. Veřejné finance – teorie a praxe. Praha: C.H. Beck.
Samuelson, P. A., Nordhaus, W. D. 2000. Ekonómia. Bratislava: Elita. (resp. iné vydanie).
MF SR - Aktuálne štátne rozpočty a záverečné účty verejnej správy.
Dokumenty - World Bank, OECD – aktuálne analýzy venované Slovensku.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra aj v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 7

A	ABS	B	C	D	E	FX
14,29	0,0	0,0	0,0	0,0	42,86	42,86

Vyučujúci: prof. RNDr. Ján Buček, CSc., RNDr. Martin Plešivčák, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEGD/N-bUGE-013/22	Ekonomická geografia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Absolvovanie predmetu pozostáva z cyklu prednášok, počas ktorých bude priestor aj na diskusiu a skupinovú prácu. Teoretické a praktické poznatky získané počas prednášok sú overované ústnou alebo písomnou skúškou. Študent odpovedá na dve otázky, jedna z časti ekonomická geografia druhá z časti geografia priemyslu. Otázky sú formulované na základe obsahu prednáškových blokov, vychádzajú z osnovy predmetu. Pri skúške je potrebné získať minimálne 60% z celkového počtu bodov pre hodnotenie E, 68-75% pre hodnotenie D, 76-83% pre hodnotenie C, 84-91% pre hodnotenie B a minimálne 92% bodov pre získanie hodnotenia A.
Klasifikačná stupnica: A: 100 - 92 %, B: 91- 84 %; C: 83 - 76 %, D: 75 - 68 %, E: 67 - 60 % FX: 0 - 59 %.

Výsledky vzdelávania:
Absolvent kurzu získa poznatky o princípoch fungovanie ekonomiky v priestore podľa rôznych prístupov. Bude schopný uvažovať o rôznych aspektoch a vlastnostiach priestoru, miesta a mierka vo vzťahu k ekonomickému rozvoju. Rozšíri si poznatky o priemysle a jeho význame pre spoločnosť, štruktúre priemyselných odvetví a sektorov, a ich vzájomných vzťahoch v kontexte globálnych trendov a výziev v ekonomike. Cieľom predmetu je rozvíjať poznatkovú bázu študentov. Študent bude schopný rozoznávať rôzne miery koncentrácie a špecializácie priemyselných štruktúr a interpretovať ich vo vzťahu k rozvoju miest a regiónov.

Stručná osnova predmetu:
Čo je ekonomická geografia (predmet a objekt štúdia) a prečo je dôležitá (globalizácia, nerovnomerný rozvoj, miesto). Ekonómia (hlavného) prúdu a ekonomická geografia. Vývoj ekonomickej geografie (obchodná geografia, regionálna geografia a kvantitatívna geografia.
Priestorové koncepty ekonomickej geografie: priestor, miesto, mierka. Vývoj názorov na konceptualizáciu priestoru. Pohľad na priestor z geografickej a ekonomickej perspektíve. Meniaci sa význam miesta (ako lokalizácia, ako prežitá skúsenosť, ako meniaca sa identita).
Chápanie mierky ako kartografické rozlíšenie, ako hierarchia, ako politický (mocenský) konštrukt.
Lokalizačné teórie. Teória využívania zeme (von Thünen), lokalizačný trojuholník priemyselných činností (Weber), teórie priestorovej konkurencie (Hoteling), teória centrálnych miest (Christaller).
Aglomeračné teórie: priemyselné okrsky (Marshall) a model jadro-periféria (Krugman).

Kľúčoví aktéri podľa ekonomickej geografie: trh, firma, štát, samospráva, korporácie, medzinárodné inštitúcie, neziskové organizácie. Priestorové procesy ekonomických aktivít (koncentrácia, špecializácia, diverzifikácia) a možnosti ich merania. Faktory (endogénny a exogénne) a mechanizmy (konkurencia, kooperácia a regulácia) ekonomickej geografie.
Súčasné prístupy ekonomickej geografie (priestorová/regionálna analýza, geografická politická ekonómia a inštitucionálna ekonomická geografia. Dynamika kapitalistickej produkcie: globalizácia, rast, nerovnomerný rozvoj a inštitúcie. Problematika inovácií, tvorby poznatkov a aglomeračných externalít v mestách a regiónoch.
Priemysel a jeho úloha v spoločnosti. Štruktúra priemyslu, význam priemyslu v globálnej ekonomike. Počiatky a vývoj priemyslu, etapy vývoja globálneho priemyslu a jeho úlohy v spoločnosti a území.
Aktuálne trendy v teritoriálnej distribúcii priemyselnej výroby vo svete, úloha TNC (nadnárodných spoločností), geopolitické faktory, inštitucionálne faktory. Prechod od industriálnej k postindustriálnej spoločnosti. Postsocialistické ekonomiky a ich transformačné trajektórie.
Postsocialistické ekonomiky Európy, stratégie transformácie ekonomiky a priemyslu, privatizačné politiky. Zmeny v štruktúre a zameraní priemyselnej výroby postsocialistických ekonomík, geopolitické a inštitucionálne faktory. Úloha TNC (nadnárodných spoločností) v zmene orientácie priemyselnej produkcie v postsocialistických krajinách Európy.
Priemysel na území Slovenska. Počiatky vývoja priemyslu, etapy, kľúčové faktory. Osobitosti vývoja priemyslu v socialistickom období, transformácia priemyslu, osobitosti na pozadí vývoja v postsocialistických krajinách. Súčasné trendy vo vývoji priemyslu, jeho úloha v ekonomike, význam nadnárodných spoločností. Význam Slovenska v globálnych produkčných sieťach.
Automobilový priemysel v krajinách strednej Európy ako faktor rozvoja. Globálne trendy v teritoriálnej distribúcii automobilovej produkcie, spôsoby efektivizácie výroby a ich priestorové prejavy. Model produkčnej siete automobilovej výroby, význam priestoru a logistiky v lokalizácii výroby komponentov. Regionálne dopady v krajinách V4 a na Slovensku. Význam výroby automobilov v ekonomike krajín V4 a Slovenska.
Elektrotechnický priemysel v krajinách strednej Európy ako faktor rozvoja. Globálne trendy v produkcii elektroniky a elektrotechniky, dopady na teritoriálnu distribúciu pred a po kríze 2009. Súčasné faktory lokalizácie výroby, význam priestoru a logistiky v lokalizácii výroby komponentov. Regionálne dopady v krajinách V4 a na Slovensku.

Odporúčaná literatúra:

Korec, P. (1994). Humánna geografia 1: Metódy, priemysel, doprava, regióny. Bratislava: Univerzita Komenského.
MacKinnon, D., Cumbers, A. (2019). An Introduction to Economic Geography. London: Routledge.
Rusnák, J., Ondoš, S., Belušák, L. (2014). Priestorové koncepty a poznávanie geografickej reality. Acta Geographica Universitatis Comenianae, 58, 1, 81-120.
Rusnák, J., Lehocký, F. (2016). Koncepty priestorovej distribúcie ekonomických aktivít vo svetle súčasných prístupov ekonomickej geografie. Geografický časopis, 68, 2, 131-149
Rusnák, J., Takáč, M. (2019). Priemysel. In: Gurňák, D. a kol. (eds.) 30 rokov transformácie Slovenska. Bratislava: Univerzita Komenského, 211-228.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra a vybrané témy v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 27

A	ABS	B	C	D	E	FX
92,59	0,0	3,7	0,0	0,0	0,0	3,7

Vyučujúci: doc. Mgr. Marcel Horňák, PhD., Mgr. Jaroslav Rusnák, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KDPP/N-bXDI-025/22	Environmentálna etika - Výchova k udržateľnému rozvoju

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Účasť a aktivita na hodinách (30 %), vypracovanie písomných zadaní (70 %).
Klasifikačná stupnica: A: 100-92%, B: 91-84%, C: 83-76%, D: 75-68%, E: 67-60%, FX: 59-0% bodov.

Výsledky vzdelávania:
Cieľom kurzu je oboznámiť študentov so základnými pojmami a jednotlivými aspektmi problematiky súčasnej environmentálnej krízy. Kurz rozširuje znalosti jednotlivých vedeckých – ekologických a environmentálnych faktov o filozofické, etické, psychologické, pedagogické a ďalšie (politické, ekonomické, praktické) aspekty tejto problematiky. Študenti nadobudnú schopnosť nielen orientovať sa v základných environmentálnych otázkach, ale aj schopnosť zrozumiteľne a efektívne komunikovať svoje znalosti širšej verejnosti, osloviť rôzne vekové skupiny a tak ich vzdelávať a vychovávať k udržateľnému rozvoju; nachádzať súvislosti v jednotlivých oblastiach a tiež odvodzovať relevantné a adekvátne kroky pre praktické konanie.

Stručná osnova predmetu:
Úvodné predstavenie kurzu. Antropocén – základné vymedzenie problému. Rôzne aspekty problému. Veda o klimatických zmenách – prírodovedecké aspekty. Politická odozva ku klimatickým zmenám – politické aspekty. Ekonomické verzus morálne hodnoty. Psychologické a sociálne aspekty. Etické a axiologické aspekty. Otázka hodnôt. Vzťah človeka a prírody. Koncept trvalej udržateľnosti a jeho prekonanie. Dôsledky pre praktické konanie – hľadanie východísk. Problém environmentálnej výchovy v školstve. Ako vzdelávať žiakov a študentov o environmentálnej kríze?

Odporúčaná literatúra:

Devall, B., Sessions, G.: Deep Ecology: Living as if Nature Mattered. Salt Lake City: Gibbs M. Smith.
Inc., 1985.
Eisenstein, Ch.: Climate – A new Story. Berkeley: North Atlantic Books, 2018.
Henning, B.: Riders in the Storm. Ethics in an Age of Climate Change. Minessota: Anselm Academic,
2015.
Houghton, J.: Global Warming. The Complete Briefing. Cambridge University Press, 2009.
Wahl. D. Ch.: Designing Regenerative Cultures. Axminster: Triarchy Press, 2016.
Doplnková literatúra a literatúra, ktorá nie je v AK UK bude prezentovaná na začiatku a počas semestra. V MS Teams sú dostupné prezentácie vyučujúcich a literatúra, ktorá nie je v AK UK.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 4

A	ABS	B	C	D	E	FX
75,0	0,0	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Štefan Zolcer, PhD., RNDr. Jana Ciceková, PhD., doc. RNDr. Štefan Karolčík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 22.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KJ/N-bXCJ-132/22	ESP 1/English for Specific Purposes

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 hodín
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
pravidelná dochádzka a aktívna účasť na vyučovaní. V priebehu semestra budú dve písomné previerky.
Hodnotiaca škála je nasledovná:
A (100-92%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (91-84%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (83-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Výsledky vzdelávania:
Študent po absolvovaní predmetu ESP 1/English for Specific Purposes dokáže porozumieť odborným písaným aj hovoreným textom, vie sa na základe nadobudnutej odbornej slovnej zásoby a s využitím charakteristických morfologickosyntaktických javov v odbornom texte vyjadriť k vybraným prírodovedným témam. Študent vie zvládnuť jazykové situácie spojené s vysokoškolským štúdiom doma i v zahraničí (mobility).

Stručná osnova predmetu:
Cieľom cudzojazyčného vzdelávania je pripraviť študentov na jazykové požiadavky prírodovedných odborov (biológia, geografia, geológia, environmentalistika) a poskytnúť im primeraný úvod do odborného jazyka. Príprava je zameraná na rozvoj všetkých jazykových zručností.

Odporúčaná literatúra:
zozbierané odborné materiály dostupné v jednotlivých kurzoch v Moodle alebo MS Teams

Cihová, J. et al.: English for Biology Students
Cihová, J. et al.: English for Environmental Studies
Dugovičová, Š.: English for Students of Earth Sciences
Dugovičová, Š., Pažitková, O.: English for Students of Geography

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Anglický jazyk na úrovni B1 a vyššie

Poznámky:
odporúčané pre predmet UNIcert v 1. ročníku magisterského štúdia
odporúčané pre predmet CLIL v 1. ročníku magisterského štúdia

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 734

A	B	C	D	E	FX
72,48	15,67	5,31	1,36	1,5	3,68

Vyučujúci: PhDr. Štefánia Dugovičová, PhD., Mgr. Lenka Jeleňová, Mgr. Barbara Kordíková, PhD., PaedDr. Stanislav Kováč, PhD., PhDr. Oľga Pažitková, CSc., RNDr. Tatiana Slováková, PhD., Mgr. Simona Dobiašová, PhD., Mgr. Mariana Hyžná, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 26.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KJ/N-bXCJ-133/22	ESP 2/English for Specific Purposes

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 24 hodín
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
pravidelná dochádzka a aktívna účasť na vyučovaní. V priebehu semestra budú dve písomné previerky.
Hodnotiaca škála je nasledovná:
A (100-92%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (91-84%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (83-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Výsledky vzdelávania:
Študent po absolvovaní predmetu ESP 1/English for Specific
Purposes dokáže porozumieť odborným písaným aj hovoreným textom, vie sa na základe nadobudnutej odbornej slovnej zásoby a s využitím charakteristických morfologickosyntaktických javov v odbornom texte vyjadriť k vybraným prírodovedným témam. Študent vie zvládnuť jazykové situácie spojené s vysokoškolským štúdiom doma i v zahraničí (mobility). Na základe získaných zručností vie pripraviť a odprezentovať prezentáciu vybranej témy zo svojho odboru v anglickom jazyku.

Stručná osnova predmetu:
Cieľom cudzojazyčného vzdelávania je pripraviť študentov na jazykové požiadavky prírodovedných odborov (biológia, geografia, geológia, environmentalistika) a poskytnúť im primeraný úvod do odborného jazyka. Tematicky nadväzuje na predmet ESP 1/English for Specific Purposes a ďalej rozvíja zručnosti získané v zimnom semestri.

Odporúčaná literatúra:
zozbierané odborné materiály dostupné v jednotlivých kurzoch v Moodle alebo MS Teams
Cihová, J. et al.: English for Biology Students
Cihová, J. et al.: English for Environmental Studies
Dugovičová, Š.: English for Students of Earth Sciences
Dugovičová, Š., Pažitková, O.: English for Students of Geography

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Anglický jazyk na úrovni B1 a vyššie

Poznámky:
odporúčané pre predmet UNIcert v 1. ročníku magisterského štúdia
odporúčané pre predmet CLIL v 1. ročníku magisterského štúdia

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 456

A	B	C	D	E	FX
82,24	11,62	3,07	1,1	0,44	1,54

Vyučujúci: PhDr. Štefánia Dugovičová, PhD., Mgr. Lenka Jeleňová, Mgr. Barbara Kordíková, PhD., PaedDr. Stanislav Kováč, PhD., PhDr. Oľga Pažitková, CSc., RNDr. Tatiana Slováková, PhD., Mgr. Simona Dobiašová, PhD., Mgr. Mariana Hyžná, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 26.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KJ/N-bXCJ-134/22	ESP 3/English for Specific Purposes

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26 hodín
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Priebežné vypracovávanie a odovzdávanie zadaní podľa dohodnutého harmonogramu. Výsledné hodnotenie bude priemerom výsledkov získaných za jednotlivé zadania.
Hodnotiaca škála je nasledovná:
A (100-92%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (91-84%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (83-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Výsledky vzdelávania:
Študent získa schopnosť študovať anglický jazyk samostatne, resp. s minimálnou podporou učiteľa (autonómne štúdium) a je motivovaný ku ďalšiemu samoštúdiu.

Stručná osnova predmetu:
Študent si prehĺbi jazykové vedomosti z jednotlivých prírodovedných odborov. Výučba angličtiny v rámci predmetu ESP 3/English for Specific Purposes je zameraná predovšetkým na porozumenie odborných textov v písomnej a zvukovej podobe, na prehĺbenie odbornej slovnej zásoby a gramatiky. Dôležitým cieľom je rozvíjať u študentov schopnosť študovať anglický jazyk samostatne, resp. s minimálnou podporou učiteľa (autonómne štúdium) a motivovať ich ku ďalšiemu samoštúdiu.

Odporúčaná literatúra:
zozbierané odborné materiály dostupné v jednotlivých kurzoch v Moodle

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Anglický jazyk na úrovni B1 a vyššie

Poznámky:
odporúčané pre predmet UNIcert v 1. ročníku magisterského štúdia
odporúčané pre predmet CLIL v 1. ročníku magisterského štúdia

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 459

A	B	C	D	E	FX
80,17	13,07	3,27	0,65	0,65	2,18

Vyučujúci: PhDr. Štefánia Dugovičová, PhD., Mgr. Lenka Jeleňová, Mgr. Barbara Kordíková, PhD., PaedDr. Stanislav Kováč, PhD., PhDr. Oľga Pažitková, CSc., RNDr. Tatiana Slováková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 26.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KJ/N-bXCJ-135/22	ESP 4/English for Specific Purposes

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 24 hodín
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Priebežné vypracovávanie a odovzdávanie zadaní podľa dohodnutého harmonogramu. Výsledné hodnotenie bude priemerom výsledkov získaných za jednotlivé zadania.
Hodnotiaca škála je nasledovná:
A (100-92%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (91-84%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (83-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Výsledky vzdelávania:
Študent získa schopnosť študovať anglický jazyk samostatne, resp. s minimálnou podporou učiteľa (autonómne štúdium) a je motivovaný ku ďalšiemu samoštúdiu. Študent vie napísať abstrakt ku bakalárskej práci.

Stručná osnova predmetu:
Študent si prehĺbi jazykové vedomosti z jednotlivých prírodovedných odborov. Výučba angličtiny v rámci predmetu ESP 3/English for Specific Purposes je zameraná predovšetkým na porozumenie odborných textov v písomnej a zvukovej podobe, na prehĺbenie odbornej slovnej zásoby a gramatiky. Súčasťou predmetu je aj akademické písanie (písanie abstraktov, sumarizácií, a i.) Dôležitým cieľom je rozvíjať u študentov schopnosť študovať anglický jazyk samostatne, resp. s minimálnou podporou učiteľa (autonómne štúdium) a motivovať ich ku ďalšiemu samoštúdiu.

Odporúčaná literatúra:

zozbierané odborné materiály dostupné v jednotlivých kurzoch v Moodle

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Anglický jazyk na úrovni B1 a vyššie

Poznámky:
odporúčané pre predmet UNIcert v 1. ročníku magisterského štúdia
odporúčané pre predmet CLIL v 1. ročníku magisterského štúdia

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 254

A	B	C	D	E	FX
80,31	12,99	3,94	1,18	0,39	1,18

Vyučujúci: PhDr. Štefánia Dugovičová, PhD., Mgr. Lenka Jeleňová, Mgr. Barbara Kordíková, PhD., PaedDr. Stanislav Kováč, PhD., RNDr. Tatiana Slováková, PhD., Mgr. Mariana Hyžná, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 26.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-831-1/00	Exkurzia 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: exkurzia
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 1d
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 1

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: FiF.KVD/A-buHI-002/15 - Úvod do štúdia histórie

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Aktívna účasť na exkurzii. Konkrétne podmienky podľa špecifikácie vybranej exkurzie. Náklady spojené s realizáciou exkurzie si hradí študent sám.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent má po absolvovaní exkurzie ucelenú predstavu o konkrétnej historickej udalosti spojenej s miestom exkurzie alebo prehĺbi si svoje doterajšie poznatky o priebehu konkrétnej historickej udalosti na tvári miesta, prípadne sa zoznámi s chodom a funkciou vybranej inštitúcie.

Stručná osnova predmetu:
Jednodenná návšteva múzeí, galérií, historicky pozoruhodných miest v Bratislave a najbližšom okolí zameraná na staroveké dejiny. Kontakt s konkrétnou prácou učiteľa resp. odborného pracovníka v týchto inštitúciách. Vypisujú v priebehu semestra jednotliví učitelia katedier.

Odporúčaná literatúra:
odporúčanú literatúru môže odporučiť vyučujúci podľa zamerania exkurzie

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 560

A	ABS	B	C	D	E	FX
80,36	16,79	0,0	0,54	0,0	0,0	2,32

Vyučujúci: doc. Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD., Mgr. Ivana Lukáč Labancová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 02.04.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-832-2/00	Exkurzia 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: exkurzia
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 1d
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 1

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: FiF.KVD/A-buHI-002/15 - Úvod do štúdia histórie

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Aktívna účasť na exkurzii. Konkrétne podmienky podľa špecifikácie vybranej exkurzie. Náklady spojené s realizáciou exkurzie si hradí študent sám.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent má po absolvovaní exkurzie ucelenú predstavu o konkrétnej historickej udalosti spojenej s miestom exkurzie, prehĺbi si svoje doterajšie poznatky o priebehu konkrétnej historickej udalosti na tvári miesta, prípadne sa zoznámi s chodom a funkciou vybranej inštitúcie.

Stručná osnova predmetu:
Celodenná exkurzia mimo Bratislavu - návštevy múzeí, galérií, historicky pozoruhodných miest, kontakt s konkrétnou prácou učiteľa resp. odborného pracovníka - historika v týchto inštitúciách. Vypisujú v priebehu semestra jednotliví učitelia katedier.

Odporúčaná literatúra:
Literatúru môže odporučiť vyučujúci podľa zamerania exkurzie.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 103

A	ABS	B	C	D	E	FX
80,58	0,97	5,83	1,94	0,0	3,88	6,8

Vyučujúci: doc. Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD., Mgr. Ivana Lukáč Labancová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-buHI-833/00	Exkurzia 3

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: exkurzia
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5d
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: FiF.KVD/A-buHI-002/15 - Úvod do štúdia histórie

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Aktívna účasť. Konkrétne podmienky podľa špecifikácie vybranej exkurzie. Náklady spojené s realizáciou exkurzie si hradí študent sám (cesta, strava, vstupné).
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študenti majú po absolvovaní exkurzie ucelenú predstavu o historických udalostiach spojených s vybraným regiónom alebo miestami exkurzie, prípadne si prehĺbia svoje doterajšie poznatky o priebehu konkrétnych historických udalostiach

Stručná osnova predmetu:
Viacdenná exkurzia v rámci územia Slovenska alebo mimo územia republiky. Vypisujú v priebehu semestra jednotliví učitelia katedier.

Odporúčaná literatúra:
odporúčanú literatúru môže odporučiť vyučujúci podľa zamerania exkurzie

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 216

A	ABS	B	C	D	E	FX
71,76	12,96	8,8	5,56	0,0	0,46	0,46

Vyučujúci: doc. Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD., Mgr. Ivana Lukáč Labancová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-buHI-833/24	Exkurzia 3

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: exkurzia
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5d
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: FiF.KVD/A-buHI-002/15 - Úvod do štúdia histórie

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Aktívna účasť. Konkrétne podmienky podľa špecifikácie vybranej exkurzie. Náklady spojené s realizáciou exkurzie si hradí študent sám (cesta, strava, vstupné).
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študenti majú po absolvovaní exkurzie ucelenú predstavu o historických udalostiach spojených s vybraným regiónom alebo miestami exkurzie, prípadne si prehĺbia svoje doterajšie poznatky o priebehu konkrétnych historických udalostiach

Stručná osnova predmetu:
Viacdenná exkurzia v rámci územia Slovenska alebo mimo územia republiky. Vypisujú v priebehu semestra jednotliví učitelia katedier.

Odporúčaná literatúra:
odporúčanú literatúru môže odporučiť vyučujúci podľa zamerania exkurzie

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD., Mgr. Ivana Lukáč Labancová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.05.2024

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KFGGI/N-bUGE-012/22	Exkurzia z fyzickej a humánnej geografie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: exkurzia
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5d
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: exkurzia
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 5 dní / 40 hodín
Týždenný: - Za obdobie štúdia: 40
Metóda štúdia: prezenčná/dištančná (individuálna/skupinová)

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Exkurzia je hodnotená podľa aktivity počas exkurzie (najmä prípravy podkladov a samostatných prezentácií) a odovzdanej záverečnej správy, resp. spätnej väzby z exkurzie. Záverečné hodnotenie v škále: A <100 %, 92 %>, B (92 %, 84 %>, C (84 %, 76 %>, D (76 %, 68 %>, E (68 %, 60 %>, Fx menej ako 60 % bodov.

Výsledky vzdelávania:
Exkurzia je významným doplnením aktivít v rámci teoretických predmetov. V rámci exkurzie sa poslucháči zoznámia s konkrétnym priemetom rôznych geografických procesov na území Slovenskej republiky (doplnenie teoretických znalostí z fyzickej a humánnej geografie, poznávanie vybraných geografických fenoménov a problémov v praxi a v teréne, zvládnutie základných techník výskumu v teréne). Precvičia si aj úlohy v príprave a vedení odbornej exkurzie.

Stručná osnova predmetu:
V rámci exkurzie študent spoznáva vybrané regióny a lokality na Slovensku. Zoznamuje sa s konkrétnymi prejavmi problémových okruhov študovaných v rámci jednotlivých predmetov. Počas exkurzie majú študenti možnosť spoznať a konzultovať fyzicko-geografické a humánno-geografické procesy, problémy územného rozvoja Slovenska pod odborným vedením vedúcich exkurzie, s prizvanými miestnymi odborníkmi, predstaviteľmi vybraných subjektov verejnej správy, podnikateľského a neziskového sektoru. Každý deň je na programe niekoľko lokalít spojených s problémovými témami (napr. priemyselné zóny, doprava, suburbanizácia, migrácie, marginalizované komunity, narušeným životným prostredím). Študenti sú na jednotlivé témy a lokality pripravení vopred (samostatnými úlohami), majú možnosť posúdiť konkrétny dopad vybraných procesov v území.

Odporúčaná literatúra:
Učebné texty jednotlivých analytických predmetov z humánnej geografie a fyzickej geografie. Odporúčaná miestna a regionálna literatúra, dokumenty miestneho a regionálneho rozvoja, podľa plánovanej trasy a problémových okruhov exkurzie.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra a prezentácia v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 96

A	ABS	B	C	D	E	FX
65,63	0,0	29,17	2,08	0,0	0,0	3,13

Vyučujúci: RNDr. Ivan Ružek, PhD., doc. Mgr. Marcel Horňák, PhD., Mgr. Juraj Majo, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KFGGI/N-bZXX-006/22	Exkurzia z fyzickej geografie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: exkurzia
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: Za obdobie štúdia: 5d
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: celodenné exkurzie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): -
Týždenný: - Za obdobie štúdia: 6 dní
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Študenti sa osobne zúčastnia exkurzie v trvaní 6 po sebe nasledujúcich dní. Podmienkou pre udelenie kreditov je aktívna účasť študenta na exkurzii a predloženie dokumentácie o priebehu exkurzie v písomnej podobe (príp. doplnenej o fotodokumentáciu). Záverečné ústne preskúšanie poznatkov získaných počas exkurzie.
Výsledné hodnotenie: A <100 %, 92 %>, B (92 %, 84 %>, C (84 %, 76 %>, D (76 %, 68 %>, E (68 %, 60 %>, Fx menej ako 60 % bodov.

Výsledky vzdelávania:
- Doplniť teoretické znalosti z fyzickej geografie a geoekológie.
- Poznávať a pochopiť vybrané prírodné fenomény priamo v krajine.
- Zvládnuť niektoré elementárne techniky geovedného výskumu na vybraných lokalitách.
- Poznať významné geovedné lokality nielen na území Slovenska, ale aj v Európe.

Stručná osnova predmetu:
Exkurzia je zameraná na poznávanie geovedne zaujímavých a významných lokalít. Záber exkurzie regionálne pokrýva hlavné typy fyzickogeografických fenoménov vyskytujúce sa nielen na území Slovenska ale aj v ostatných štátoch Európy. Študenti si v tejto časti výučby osvojujú identifikačné postupy pri poznávaní hornín, tvarov georeliéfu, geomorfologických procesov, hydrologických javov, pôd i bioty. Nemenej dôležité sú informácie a identifikácia environmentálnych problémov v krajine, ktoré súvisia s ľudskými aktivitami v krajine.

Odporúčaná literatúra:
Atlas krajiny SR. Bratislava: MŽP SR; Banská Bystrica: SAŽP, 2002. 344 s.
TURANOVÁ, L., BIZUBOVÁ, M.: Geovedné exkurzie na Slovensku: Inovácia didaktických kompetencií. Bratislava: Iris, 2008. 286 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: RNDr. Ivan Ružek, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KRGRR/N-bZRG-013/22	Exkurzia z region. geografie (zahraničie)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: exkurzia
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 10d
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: kombinovaná
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: Za obdobie štúdia: (10 dní) 80 h
Metóda štúdia: exkurzia, terénne cvičenie

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie sa udeľuje na základe referátu
Referát je odprezentovaný počas exkurzie a odovzdaný v písomnej podobe, ktorý je zadaný z vybranej problematiky v navštívených regiónoch.
Kritériá hodnotenia sú nasledovné:
A (100 – 92 %) - výborne (vynikajúce výsledky 5 bodov
Formálna stránka: Referát je štylisticky a gramaticky výborne napísaná. Obsahuje vhodne zaradené a výborne formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie. Referát je výborne odprezentovaný a výklad je prepojený s prostredím, v ktorom prebieha exkurzia
Obsahová stránka: Referát má správne uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická a originálna. V práci sú výborne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené vlastné, originálne názory.
B (91 – 84 %) - veľmi dobre (nadpriemerné výsledky) 4 body
Formálna stránka: Referát je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Obsahuje vhodne zaradené a dobre formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie. Referát je veľmi dobre odprezentovaný.
Obsahová stránka: Referát má správne uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická. V práci sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory.
C (83 – 76 %) - dobre (priemerné výsledky) 3 body
Formálna stránka: Referát je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Obsahuje dobre

formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie. Referát je dobre odprezentovaný.
Obsahová stránka: Referát má uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická. V práci sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory, ale sú len čiastočné. Referát je dobre odprezentovaný, väzby na študovaný región sú podpriemerné.
D (75 – 68 %) - uspokojivo (prijateľné výsledky) 2 body
Formálna stránka: Referát je štylisticky a gramaticky podpriemerne napísaná. Obsahuje podpriemerne formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie. Referát je vyhovujúco odprezentovaný.
Obsahová stránka: Referát má uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce má menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré (nie zásadné) teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len čiastočné závery, ktoré nie sú úplné.
E (67 – 60 %) - dostatočne (výsledky spĺňajú minimálne kritériá) 1 bod Formálna stránka: Referát je štylisticky a gramaticky podpriemerne napísaná. Obsahuje formálne podpriemerne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky, ktorých je minimum. Použitá literatúra je čiastočná ale správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie. Referát je vyhovujúco odprezentovaný, chýbajú mu však väzby na skúmaný región. Obsahová stránka: Referát má uvádzané ciele, ktoré sú čiastočne splnené. Štruktúra práce má menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len čiastočné závery, ktoré nie sú úplné.
Menej ako 60 % študent získa 0 bodov a kredity sa neudelia. Kredity sa NEUDELIA študentovi, ktorý získa menej ako 1 bod.

Výsledky vzdelávania:

Po ukončení štúdia predmetu sú študenti prakticky schopní:
· Zhodnotiť krajinný typ európskeho a mimoeurópskeho regiónu, špecifický rurálny a urbánny priestor, ktorý sú spôsobilí porovnať so Slovenskom.
· Interpretovať geografické danosti navštíveného regiónu.
· Identifikovať najvýznamnejšie (nosné) špecifiká danej oblasti na základe tém referátov aj terénneho cvičenia.
· Aktívnej vlastnej poznávacej činnosti v teréne.
· Prezentovať odborné témy v teréne.
· Spracovať písomnú prácu s príslušnou mapovou a fotografickou dokumentáciou.
· Obhájiť a zodpovedať kritické otázky dotýkajúce sa výsledkov čiastkových syntéz v písomnej práci (referáte).

Stručná osnova predmetu:

V navštívenom zahraničnom regióne budú sledované tieto nosné témy:
· Poloha (makropoloha a mezopoloha, poloha a interakcie).
· Geológia (podložie ako báza FG sféry,) a reliéf (geomorfológia, interakcia, vnútorné - vonkajšie činitele, lokalizačné faktory, geomorfologické členenie, kartografické znázornenie).
· Klíma (miestna klíma, diagramy, grafy), vodstvo (prietoky, spádové krivky, riečna sieť, vodné plochy, podzemná voda, diagramy, grafy, terénny výskum) a pôd (typy, druhy, procesy, bonita, ekonomické aspekty, poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo).
· Rastlinstvo (potenciálna a reálna vegetácia, spoločenstvá, areály a ich hranice) a živočíšstvo (živočíšne spoločenstvá, stabilita, migrácia, ochrana).

· Komplex fyzickogeografickej sféry ako celku (regionalizácia a komparácia so Slovenskom)
· Historicko-geografický vývoj regiónu
· Obyvateľstvo (vývoj, rozloženie a mobilita obyvateľstva) a sídelný systém (urbánne a rurálne prostredie a jeho špecifiká, lokalizačné faktory, kartografické znázornenie).
· Primárny sektor (nerastné suroviny, ťažba, poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo, diagramy, grafy), sekundárny sektor (dodávateľsko-odberateľské vzťahy, ekonomika regiónu),terciárny a kvartérny sektor (typy, druhy a procesy zmien v týchto sektoroch, ekonomické aspekty pre celú HG sféru. Osobitná pozornosť sa venuje školstvu, zdravotníctvu, obchodu a turizmu v danom regióne.
· Socioekonomická sféra ako celok (regionalizácia a komparácia so Slovenskom).

Odporúčaná literatúra:
Výber odbornej literatúry o jednotlivých európskych a mimoeurópskych regiónoch podľa cieľovej krajiny.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský a anglický jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 43

A	ABS	B	C	D	E	FX
93,02	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,98

Vyučujúci: doc. RNDr. Daniel Gurňák, PhD., Mgr. Gabriel Zubriczký, PhD., doc. RNDr. František Križan, PhD., prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD., Mgr. Rastislav Cákoci, PhD., RNDr. Katarína Danielová, PhD., RNDr. Mgr. Anna Tolmáči, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.10.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KJ/N-bXCJ-136/22	Fachdeutsch in Naturwissenschaften 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Aktívna účasť na vyučovaní (maximálne dve absencie). Študenti počas semestra priebežne vypracovávajú zadania, pripravia si jeden referát na vybranú prírodovednú tému a píšu dva písomné testy vrátane kontroly čítania s porozumením. Výsledné hodnotenie bude priemerom výsledkov získaných za jednotlivé zadania. Celkovo sa hodnotí podľa ECTS. Jednotlivé stupne klasifikačnej stupnice sú priznávané na základe uplatňovaného bodového systému, ktorý odráža stupeň úspešnosti absolvovania predmetu:
A: 100% - 90%
B: 89% - 81%
C: 80% - 73%
D: 72% - 66%
E: 65% - 60%
FX: 59% - 0%

Výsledky vzdelávania:
Cieľom cudzojazyčného vzdelávania je pripraviť študentov na jazykové požiadavky prírodovedných odborov a poskytnúť im primeraný úvod do odborného jazyka.
Študent po absolvovaní kurzu dokáže porozumieť odborným písaným a hovoreným textom, vie sa na základe nadobudnutej odbornej slovnej zásoby a využitím charakteristických morfologicko-syntaktických javov v odbornom texte vyjadriť k vybraným prírodovedným témam.
Študent vie zvládnuť bežné jazykové situácie spojené s vysokoškolským štúdiom doma i v zahraničí (mobility).

Stručná osnova predmetu:
Rozvoj a precvičovanie si všetkých jazykových zručností (čítanie, hovorenie, počúvanie, písanie) v

prírodovedných predmetoch (biológia, environmentalistika, geografia, geológia, chémia), príprava študenta na jazykové požiadavky príslušného študijného odboru.

Odporúčaná literatúra:

Holeková, J.: Deutsch für Naturwissenschaftler-Mittelstufe. Bratislava: Geo-grafika, 2010.
Krajewska-Markiewicz, R. a kol.: Mit Deutsch in Europa - studieren-leben-arbeiten. Fraus, 2004.
Jin, F., Voß, U.: Grammatik aktiv. Berlin.: Cornelsen, 2017.
Billina, A., Geiger, S.: Deutsch üben B1. München: Hueber, 2017.
Billina, A., Geiger, S.: Deutsch üben B2. München: Hueber, 2018.
Aktuálne učebné materiály na úrovni B1+.
Doplnkové pracovné listy vytvorené vyučujúcim.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Nemecký jazyk na úrovni B1+.

Poznámky:

odporúčané pre predmet UNIcert v 1. ročníku magisterského štúdia
odporúčané pre predmet CLIL v 1. ročníku magisterského štúdia

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 40

A	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Karin Rózsová Wolfová

Dátum poslednej zmeny: 23.07.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KJ/N-bXCJ-137/22	Fachdeutsch in Naturwissenschaften 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 24
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Aktívna účasť na vyučovaní (maximálne dve absencie). Študenti počas semestra priebežne vypracovávajú zadania, pripravia si a prezentujú vybranú prírodovednú tému zo svojho odboru, píšu jeden písomný test vrátane kontroly čítania s porozumením. Výsledné hodnotenie bude priemerom výsledkov získaných za jednotlivé zadania.
Celkovo sa hodnotí podľa ECTS. Jednotlivé stupne klasifikačnej stupnice sú priznávané na základe uplatňovaného bodového systému, ktorý odráža stupeň úspešnosti absolvovania predmetu:
A: 100% - 90%
B: 89% - 81%
C: 80% - 73%
D: 72% - 66%
E: 65% - 60%
FX: 59% - 0%

Výsledky vzdelávania:
Cieľom cudzojazyčného vzdelávania je pripraviť študentov na jazykové požiadavky prírodovedných odborov a poskytnúť im primeraný úvod do odborného jazyka. Študent po absolvovaní kurzu dokáže porozumieť odborným písaným a hovoreným textom, vie sa na základe nadobudnutej odbornej slovnej zásoby a využitím charakteristických morfologicko-syntaktických javov v odbornom texte vyjadriť k vybraným prírodovedným témam. Študent vie zvládnuť bežné jazykové situácie spojené s vysokoškolským štúdiom doma i v zahraničí (mobility).

Stručná osnova predmetu:
Rozvoj a precvičovanie si všetkých jazykových zručností (čítanie, hovorenie, počúvanie, písanie) v

prírodovedných predmetoch (biológia, environmentalistika, geografia, geológia, chémia), príprava študenta na jazykové požiadavky príslušného študijného odboru

Odporúčaná literatúra:
Holeková, J.: Deutsch für Naturwissenschaftler-Mittelstufe. Bratislava: Geo-grafika, 2010.
Krajewska-Markiewicz, R. a kol.: Mit Deutsch in Europa - studieren-leben-arbeiten. Fraus, 2004.
Jin, F., Voß, U.: Grammatik aktiv. Berlin.: Cornelsen, 2017.
Billina, A., Geiger, S.: Deutsch üben B1. München: Hueber, 2017.
Billina, A., Geiger, S.: Deutsch üben B2. München: Hueber, 2018.
Aktuálne učebné materiály na úrovni B1+.
Doplnkové pracovné listy vytvorené vyučujúcim.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Nemecký jazyk na úrovni B1+.

Poznámky:
odporúčané pre predmet UNIcert v 1. ročníku magisterského štúdia
odporúčané pre predmet CLIL v 1. ročníku magisterského štúdia

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 15

A	B	C	D	E	FX
93,33	0,0	0,0	0,0	0,0	6,67

Vyučujúci: Mgr. Karin Rózsová Wolfová

Dátum poslednej zmeny: 23.07.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KFGGI/N-bZXX-012/22	Fyzická geografia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 4 **Za obdobie štúdia:** 52
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednášky (P)
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 4
Týždenný: 4P Za obdobie štúdia: 48
Metóda štúdia: prezenčná, dištančná, kombinovaná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Počas semestra študenti absolvujú dva priebežné písomné testy. Predmet je ukončený písomnou skúškou. Hodnotenie v %: A <100 %, 92 %>, B (92 %, 84 %>, C (84 %, 76 %>, D (76 %, 68 %>, E (68 %, 60 %>, Fx menej ako 60 % bodov.

Výsledky vzdelávania:
Absolvovaním predmetu študent získava komplexné základné vedomosti z bakalárskej fyzickej geografie. Predmet postupne predstavuje podstatné témy a koncepty jednotlivých fyzickogeografických disciplín s dôrazom na ich vzájomnú previazanosť. Študent tak získava prehľad o javoch a procesoch odohrávajúcich sa naprieč prírodnou krajinou. Podrobnejšie vedomosti je následne možné získať na nadväzných samostatných predmetoch jednotlivých disciplín a ich cvičeniach.

Stručná osnova predmetu:
Predmet prebieha vo forme dvoch dvojhodinových prednášok týždenne prednášaných odborníkmi na dané témy:
1.) Oboznámenie sa s predmetom a podmienkami jeho absolvovanie, úvodná prednáška: Fyzická geografia ako komplexné poznávanie prírodnej krajiny
2.) Živá planéta Zem (Gaia) a litosféra: zloženie, vznik a základné procesy a funkcie v planetárnom supersystéme, globálna bloková tektonika.
3.) Horniny a minerály zemskej kôry, ich typy, premeny a význam pre formovanie krajiny
4.) Georeliéf ako horné ohraničenie litosféry, základné reliéfotvorné procesy
5.) Čo všetko sa skrýva za formou: vzťah geomorfometrických vlastností georeliéfu a gravitačného poľa Zeme, genézy foriem a súčasnej dynamiky procesov
6.) Voda ako hlavný geomorfologický činiteľ pretvárajúci povrch Zeme
7.) Geomorfosystémy: časová, priestorová a funkčná prepojenosť geomorfologických

procesov a foriem georeliéfu
8.) Základné meteorologické a klimatologické prvky, počasie a podnebie, pozorovanie a spracovanie dát
9.) Regionálne a globálne meteorologické a klimatologické systémy
10.) Vzťahy a väzby meteorologických a klimatologických prvkov na hydrologické zákonitosti
11.) Voda na planéte Zem, hydrologický cyklus, pohyby vody v priestore a čase
12.) Voda v krajine, jej funkcia a význam
13.) Vznik pôdy, pôdne vlastnosti a pôdotvorné činitele.
14.) Vymedzenie pedosféry a jej postavenie vo FG komplexe
15.) Základné pôdotvorné procesy, pôdna taxonómia, typ a druh
16.) Priestorová diferenciácia pôdneho krytu
17.) Organizmy a prostredie 1
18.) Organizmy a prostredie 2 19.) Ekosystémy Zeme 20.) Invázie a invázne organizmy 21.) Úvod do štúdia geoekológie a teórie geosystémov. 22.) Metódy geoekologického výskumu.

Odporúčaná literatúra:

Horník, S. a kol.: Základy fyzické geografie. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1982, 398s.
Christopherson, R., Birkeland, G., 2014: Geosystems: An Introduction to Physical Geography, 9th Edition. Pearson, 2014, ISBN 978-0321926982
Strahler, A. H.: Introducing physical geography 6th edition. Wiley, 2013, 656s.
Trizna, M.: Klimageografia a hydrogeografia, Geo-grafika, 2012, 196 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický pre
časť odporúčanej literatúry

Poznámky:
Predmet sa nasadzuje ako dve dvojhodinové prednášky týždenne, ideálne v rôzne dni.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 417

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,96	0,0	4,32	9,59	19,18	23,98	41,97

Vyučujúci: RNDr. Ivan Ružek, PhD., doc. RNDr. Igor Matečný, PhD., prof. RNDr. Jozef Minár, CSc., RNDr. Marián Jenčo, PhD., doc. RNDr. Jozef Hók, CSc., RNDr. Norbert Polčák, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 03.10.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF/N-bUXX-002/22	Fyzika

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 / 1 **Za obdobie štúdia:** 26 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška, seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2/1 Za obdobie štúdia: 26/13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra budú študenti hodnotení za individuálne písomné vypracovanie komentovaného riešenia fyzikálnej úlohy (max. 20 bodov), skupinové spracovanie semestrálneho projektu (max. 20 bodov) a dve písomné previerky (každá max. 20 bodov). Hodnotenie A: (92, 100] %, B: (84, 92] %, C: (76, 84] %, D: (68, 76] %, E: (60, 68] %, FX: ≤ 60 %
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Absolventi si prehĺbia porozumenie univerzálnych prírodovedných pojmov a základných fyzikálnych pojmov vo vzťahu k ostatným prírodným vedám a matematike. Absolventi si doplnia a prehĺbia poznatky z vybraných častí stredoškolskej fyziky. Postupy a poznatky budú vedieť využiť pri riešení úloh.

Stručná osnova predmetu:
Pozorovanie a meranie. Fyzikálne veličiny a ich jednotky.
Voda a jej vlastnosti, statika kvapalín.
Vzduch, atmosférický tlak a jeho zmeny. Tlak v plynoch a v kvapalinách.
Teplo, teplota a tepelné javy. Meranie teploty. Termoregulácia.
Základné poznatky z mechaniky – kinematika, dynamika, mechanická práca.
Elektrické a magnetické javy.
Optika a videnie.
Úvod do atómovej a jadrovej fyziky

Odporúčaná literatúra:

Koubek, V., Lapitková, V., Demkanin, P.: Fyzika pre 1. ročník gymnázia a 5. ročník gymnázia s osemročným štúdiom. Bratislava : Združenie EDUCO, 1. vydanie 2009. - 152 s.
Demkanin, P. et al.: Fyzika pre 2. ročník gymnázia a 6. ročník gymnázia s osemročným štúdiom. Bratislava : Združenie EDUCO, 1. vydanie 2010. - 127 s.
Demkanin, P. Horváthová, M.: Fyzika pre 3. ročník gymnázia a 7. ročník gymnázia s osemročným štúdiom. Prievidza : EDUCO, 1. vydanie 2012. – 95 s.
Giancoli, D.C.: Physics : Principles with applications. Harlow : Pearson Education, 2016
Halliday, D., Resnick, R., Walker, J.: Fyzika. český preklad Petr Dub [et al.]. Brno : VUTIUM, 2014

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský jazyk, študijná literatúra v slovenskom jazyku a anglickom jazyku

Poznámky:
predmet sa vyučuje iba v letnom semestri

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 126

A	ABS	B	C	D	E	FX
10,32	0,0	30,16	22,22	21,43	10,32	5,56

Vyučujúci: PaedDr. Lukáš Bartošovič, PhD., doc. PaedDr. Viera Haverlíková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 17.10.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KGe/N-XXXX-004/21	Genetika pre každého

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I., II., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Každý týždeň bude realizovaná prednáška na vybranú tému. Po skončení každej prednášky bude nasledovať diskusia, počas ktorej sa budú preberať otázky k príslušnej téme. Počas každej prednášky dostanú študenti otázku v#podobe dvoch, resp. niekoľkých formulárov MS Forms (tie budú slúžiť ako prezenčná listina a#zároveň aj podklad pre záverečné hodnotenie). Študenti sa musia zúčastniť na minimálne 8 prednáškach (pri riadnej dĺžke štúdia), resp. na 5 prednáškach v#prípade končiacich študentov mgr štúdia/ 6 prednáškach v#prípade končiacich študentov bc štúdia. V#prípade, že študent/študentka nebude prítomný/prítomná na požadovanom počte prednášok (pričom musí mať absolvovaných aspoň 50 % prednášok), zodpovedný učiteľ rozhodne o#doplňujúcej úlohe, na základe ktorej môže študent/študentka získať hodnotenie za predmet. Hodnotenie bude udeľované nasledovne: A - vynikajúca práca, B – nadpriemerná práca, C - bežná spoľahlivá práca, D - prijateľná práca, E - práca spĺňajúca minimálne kritériá. Hodnotenie Fx bude udelené študentovi, ktorý nebude spĺňať minimálne kritéria.
Predmet sa uskutočňuje hybridnou formou.

Výsledky vzdelávania:
Predmet je určený študentom biologických aj nebiologických odborov. Cieľom predmetu je študentom priblížiť základné genetické princípy a diskutovať ich v kontexte aktuálneho diania. Predmet tiež prináša informácie o využití poznatkov z genetiky v iných odboroch, akými sú napríklad medicína, kriminalistika, farmácia, história a podobne.

Stručná osnova predmetu:
1. Zoznámte sa s DNA: Nositeľka genetickej informácie
2. Forénzna genetika (DNA ako dôkaz).
3. Mutácie (Ako vznikajú a čo s nimi).
4. Geneticky modifikované organizmy.
5. Epigenetika (Ako môže prostredie ovplyvniť naše gény?).
6. Športové gény.
7. Genetické príčiny rakoviny (Keď sa bunky zbláznia).
8. Ako môže byť stres prospešný
9. Rastliny ako inšpirácia v#biomedicíne

10. Keď sa mikroorganizmy bránia
11. Ako funguje evolúcia?
12. Genetika v science-fiction a popkultúre

Odporúčaná literatúra:
Odporúčaná literatúra:
D.P. Snustad, M.J. Simmons: Genetika, Masarykova Univerzita, 2017
Ševčovičová, Andrea; Červenák, Filip; Sepšiová, Regin; Vozáriková, Veronika; Veljačiková, Katarína; Brázdovič, Filip; Kyzeková, Ivana; Kyzek, Stanislav; Peťková, Mária; Reichwalderová, Katarína; Gálová, Eliška; Zajičková, Terézia; Džugasová, Vladimíra: Genetika pre každého, Univerzita Komenského v Bratislave, 2022 a odborná literatúra podľa odporúčania jednotlivých vyučujúcich

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:
predmet sa poskytuje len v letnom semestri

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 1483

A	B	C	D	E	FX
94,07	0,67	0,0	0,0	0,0	5,26

Vyučujúci: RNDr. Regina Sepšiová, PhD., doc. Mgr. Miroslava Slaninová, Dr., Mgr. Filip Červenák, PhD., prof. RNDr. Andrea Ševčovičová, PhD., doc. RNDr. Eliška Gálová, PhD., Mgr. Stanislav Kyzek, PhD., Mgr. Mária Peťková, PhD., Mgr. Ivana Kyzeková, PhD., doc. RNDr. Vladimíra Džugasová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 15.08.2025

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEGD/N-bUGE-015/22	Geografia cestovného ruchu a jej aktuálne problémy

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na konci semestra bude písomná skúška za 20 bodov. Počas prednášok budú diskusie, ktoré umožnia študentom získať body za aktivitu. Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 92%, na získanie hodnotenia B najmenej 84%, na hodnotenie C najmenej 76%, na hodnotenie D najmenej 68% a na hodnotenie E najmenej 60%.
Klasifikačná stupnica: A: 100 - 92 %, B: 91- 84 %; C: 83 - 76 %, D: 75 - 68 %, E: 67 - 60 % FX: 0 - 59 %.

Výsledky vzdelávania:
Predmet poskytuje študentom informácie o fungovaní cestovného ruchu, jedného z najrýchlejšie rastúcich ekonomických odvetví súčasnosti. Definovanie pojmov, klasifikácie turizmu a hodnotenie predpokladov rozvoja cestovného ruchu poskytuje množstvo praktických informácií jednak pre budúcu prax v oblasti cestovného ruchu ale aj pre bežného účastníka cestovného ruchu. Študent získa prehľad o množstve aktuálnych problémov slovenského aj medzinárodného cestovného ruchu, vrátane vplyvu turizmu na životné prostredie. Nadobudne aj praktické skúsenosti so spracovávaním a hodnotením informácii z oblasti cestovného ruchu.

Stručná osnova predmetu:
Základné pojmy – cestovný ruch, turizmus, turistika, geografia cestovného ruchu, destinácia, zdrojové územie, voľný čas a rekreácia (vzťah týchto pojmov k cestovnému ruchu). Pojem návštevník (účastník cestovného ruchu) a jeho rôzne klasifikácie.
Klasifikácia cestovného ruchu 1 – druhy cestovného ruchu podľa vzťahu k platobnej bilancii, podľa miesta realizácie, podľa spôsobu financovania, podľa dĺžky pobytu, podľa spôsobu účasti a zabezpečenia cesty, podľa sezónnosti ai.
Klasifikácia cestovného ruchu 2 – formy cestovného ruchu – kongresový, kúpeľno-liečebný, medicínsky, wellness, morský, športový, agroturizmus, kultúrny, literárny, filmový, religiózny, gastroturizmus, čierny, sexturizmus ai.
Lokalizačné predpoklady rozvoja cestovného ruchu 1- ponukový potenciál cestovného ruchu - prírodný a umelovytvorený a spôsoby hodnotenia ich vhodnosti pre turizmus
Lokalizačné predpoklady rozvoja cestovného ruchu 2 – atraktivita destinácie a jej hodnotenie. Hodnotenie návštevnosti – oficiálne dáta, miery a ukazovatele

Selektívne (stimulačné) predpoklady rozvoja cestovného ruchu – dopytový potenciál cestovného ruchu - objektívne a subjektívne predpoklady rozhodovania potenciálnej účasti na cestovnom ruchu. Spôsoby hodnotenia záujmu účasti na cestovnom ruchu
Realizačné predpoklady rozvoja cestovného ruchu – ich vzťah k lokalizačným a selektívnym predpokladom - komunikačné predpoklady, infraštruktúra cestovného ruchu
Ubytovacie zariadenia – ich klasifikácia podľa typov a komfortnosti, rastúci význam netradičných ubytovacích zariadení, hotelové spoločnosti a ich význam v sieti ubytovacích zariadení. Spôsoby hodnotenia siete ubytovacích zariadení.
Cestovný ruch a životné prostredie – trvalo-udržateľný cestovný ruch a jeho ciele v rámci jednotlivých pilierov udržateľnosti, príklady realizácie TUR v cestovnom ruchu
Medzinárodný cestovný ruch – etapy vývoja a makroregióny medzinárodného cestovného ruchu. Hlavné svetového trhy turizmu príjazdového a výjazdového turizmu Problémy vybraných destinácií s masovým turizmom (Benátky, Barcelona ai.)
Organizácie destinačného manažmentu a ich význam pre regionálny rozvoj cestovného ruchu, organizačná štruktúra cestovného ruchu na Slovenku, oblastné a regionálne organizácie cestovného ruchu na Slovensku – ich vznik a význam pre rozvoj.

Odporúčaná literatúra:

Goeldner Ch.R., Brent Richie J. R. 2012. Cestovní ruch – principy, příklady, trendy. Brno: Bizbooks.
Mariot P. 1983. Geografia cestovného ruchu. Bratislava: Veda.
Palatková M. 2011. Mezinárodní cestovní ruch. Praha: Grada.
Ryglová K., Burian M., Vajčnerová I. 2011. Cestovní ruch – podnikateľské princípy a příležitosti v praxi. Praha: Grada.
Doplňujúca literatúra:
Boniface B., Cooper R., Cooper C. 2016. Worldwide destinations: The geography of travel and tourism. London: Routledge.
Matlovičová K., Klamár R., Mika M. 2015. Turistika a jej formy. Prešov: Prešovská univerzita.
Nelson, V. 2017. An Introduction to the Geography of Tourism. Lanham: Rownam &Littlefield.
Shaw G., Williams, A. M. 2002. Critical Issues in Tourism: a geographical perspective. Oxford: Blackwell Publishers.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 83

A	ABS	B	C	D	E	FX
44,58	0,0	13,25	21,69	10,84	4,82	4,82

Vyučujúci: Mgr. Ingrid Bučeková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEGD/N-bUGE-014/22	Geografia dopravy a logistiky

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Absolvovanie predmetu pozostáva z cyklu prednášok, počas ktorých bude priestor aj na diskusiu a skupinovú prácu.
Teoretické a praktické poznatky získané počas prednášok sú overované písomnou alebo ústnou skúškou, pri ktorej študent odpovedá na dve otázky. Otázky sú formulované na základe obsahu prednáškových blokov, vychádzajú z osnovy predmetu. Pri skúške je potrebné získať minimálne 60% z celkového počtu bodov pre hodnotenie E, 68% pre hodnotenie D, 76% pre hodnotenie C, 84% pre hodnotenie B a minimálne 92% bodov pre získanie hodnotenia A.
Klasifikačná stupnica: A: 100 - 92 %, B: 91- 84 %; C: 83 - 76 %, D: 75 - 68 %, E: 67 - 60 % FX: 0 - 59 %.

Výsledky vzdelávania:
Hlavným vzdelávacím výstupom sú poznatky z oblasti teórie geografie dopravy a súčasných trendov priestorového vývoja dopravy a dopravných sietí na všetkých priestorových úrovniach, s pochopením kľúčových faktorov, ktoré tieto trendy ovplyvňujú. Absolvent kurzu má základný prehľad o fungovaní systému dopravy a o spôsoboch riadenia jeho priestorového rozvoja, o jeho inštitucionálnom pozadí i prepojení medzi dopravou, ekonomikou a decíznou sférou. Predmet rozvíja poznatkovú bázu študentov.

Stručná osnova predmetu:
Úvod do geografie dopravy ako analytickej disciplíny humánnej geografie. Doprava ako objekt výskumu, definície geografie dopravy. Úlohy geografie dopravy v humánnej geografii, osobitosti výskumu a postavenie v rámci systému geografie. Pojmy a koncepty používané v geografii dopravy. Geografia dopravy a súvisiace negeografické vedné disciplíny. Geografia dopravy a decízna sféra. Doprava ako subsystém spoločnosti, význam dopravy a dopravných sietí pre ekonomický rozvoj v globálnom merítku. Vývoj dopravy, zmeny významu jednotlivých dopravných módov v historickom kontexte. Doprava a priestor, deformácia priestoru vývojom dopravy.
Meranie dopravy. Štatistické a ostatné databázové zdroje používané na výskum dopravy v globálnom, európskom i národnom meradle.
Súčasné globálne trendy vo vývoji dopravy, rast významu dopravných služieb, nové formy dopravných služieb. Inštitucionálne pozadie dopravných systémov v globálnom, európskom i

národnom merítku. Liberalizácia a privatizácia v sektore dopravy, ich efekty a dopady na hlavné druhy dopravy, priestorové dopady vo vybraných odvetviach dopravy.
Železničná doprava. Počiatky železničnej dopravy, vývoj železničnej dopravy v globálnom merítku. Železničná doprava a priemyselná revolúcia. Výhody a nevýhody železničnej dopravy. Renesancia železničnej dopravy v súčasnosti, nové trendy v jej využití. Železnice ako riešenie dopravy a mobility v urbanizovanom priestore veľkých aglomerácií. Vysokorýchlostná železnica ako konkurent leteckej dopravy.
Cestná doprava. Faktory rozvoja cestnej dopravy ako samostatného odvetvia dopravy. Vývoj cestnej dopravy v 20. storočí, jej význam pre rozvoj ekonomiky, hlavne priemyslu a služieb v priestore. Súčasné trendy vo vývoji cestnej dopravy, rozvoj diaľničných sietí, rast bezpečnosti. Výhody a nevýhody cestnej dopravy, environmentálne dopady, riešenia a regulácia cestnej dopravy v urbanizovanom priestore.
Letecká doprava. Počiatky leteckej dopravy a jej vývoj v globálnej dimenzii. Súčasné trendy vo vývoji leteckej dopravy, deregulácia a jej dopady na priestorovú organizáciu leteckej dopravy. Letecká doprava a vývoj ekonomiky, osobitne služieb. Priestorové modely leteckých sietí, geografická distribúcia leteckej dopravy. Vývoj a zmeny výkonov najvýznamnejších letísk sveta, Európy a Slovenska.
Námorná a vnútrozemská vodná doprava, kombinovaná doprava, ostatné druhy dopravy. Vývoj námornej dopravy, rozvoj komerčnej nákladnej dopravy v globálnom medzinárodnom obchode. Vnútrozemská vodná doprava, jej počiatky a význam v priemyselnej revolúcii, neskorší vývoj, súčasné postavenie. Kombinovaná doprava ako trend k ekologizácii nákladnej dopravy. Potrubná doprava, jej priestorový dosah a geopolitický kontext.
Logistika a logistické služby v sektore nákladnej dopravy. Vývoj nákladnej dopravy v globálnom, európskom a národnom merítku. Základné pojmy, vývoj logistiky od jednoduchých zasielateľských služieb po integrované logistické systémy. Význam logistiky v globálnych produkčných reťazcoch. Rozvoj ICT v logistike, virtualizácia logistiky.
Doprava a ekonomika. Doprava a regionálny rozvoj v historickom kontexte a v súčasnosti. Koncept dopravných nákladov, dopravné náklady ako faktor lokalizácie ekonomických aktivít, marginalizácia dopravných nákladov. Význam dopravy v aglomerácii ekonomických aktivít, úloha dopravy v NEG.
Sociálne dimenzie dopravy, sociálne úlohy dopravy. Mobilita a priestor ako bariéra. Obrat v chápaní mobility (mobility turn). Doprava a sociálna exklúzia, dopravné znevýhodnenie. Priestorová marginalita ako prejav nepriaznivej dopravnej dostupnosti, jej sociálne dopady.
Verejná vs. individuálna doprava osôb. Osobný automobil a jeho význam v spoločnosti, vývoj automobilizácie v globálnom, európskom a národnom merítku.

Odporúčaná literatúra:

Knowles, R.D., Shaw, J., Docherty, I., 2008. Transport geographies: mobilities, flows and spaces. Malden: Blackwell Publishing.
Novák, R., Pernica, P., Svoboda, V., Zelený, L. 2005. Nákladní doprava a zasílatelství. Praha, ASPI.
Korec, P., 1994. Humánna geografia 1: Metódy, priemysel, doprava, regióny. Bratislava: Univerzita Komenského.
Toušek, V. a kol. 2008. Ekonomická a sociální geografie. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 89

A	ABS	B	C	D	E	FX
14,61	0,0	39,33	30,34	10,11	4,49	1,12

Vyučujúci: doc. Mgr. Marcel Horňák, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KRGRR/N-XXXX-001/21	Geografia sveta v 21. storočí

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I., II., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie predmetu je rozdelené na dve časti – seminárna práca (60 bodov) a priebežné hodnotenie (40 bodov).
Súčasťou predmetu je exkurzia alebo online návšteva (spoznávanie) vybratého veľkomesta Viedeň / Budapešť
Seminárna práca
Kritériá hodnotenia sú nasledovné:
47-50 bodov (94 – 100 %) - výborne (vynikajúce výsledky)
Formálna stránka: Seminárna práca je štylisticky a gramaticky výborne napísaná. Obsahuje vhodne zaradené a výborne formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Obsahová stránka: Seminárna práca má správne uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická a originálna. V práci sú výborne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené vlastné, originálne názory.
44-46 bodov (87 – 93 %) - veľmi dobre (nadpriemerné výsledky)
Formálna stránka: Seminárna práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Obsahuje vhodne zaradené a dobre formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Obsahová stránka: Seminárna práca má správne uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická. V práci sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory.
40-43 bodov (80 – 86 %) - dobre (priemerné výsledky)
Formálna stránka: Seminárna práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Obsahuje dobre formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Obsahová stránka: Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická. V práci sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory, ale sú len čiastočné.
37-39 bodov (73 – 79 %) - uspokojivo (prijateľné výsledky)

Formálna stránka: Seminárna práca je štylisticky a gramaticky podpriemerne napísaná. Obsahuje podpriemerne formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Obsahová stránka: Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce má menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré (nie zásadné) teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len čiastočné závery, ktoré nie sú úplné.
33-36 bodov (65 – 72 %) - dostatočne (výsledky spĺňajú minimálne kritériá)
Formálna stránka: Seminárna práca je štylisticky a gramaticky podpriemerne napísaná. Obsahuje formálne podpriemerne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky, ktorých je minimum. Použitá literatúra je čiastočná ale správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Obsahová stránka: Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú čiastočne splnené. Štruktúra práce má menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len čiastočné závery, ktoré nie sú úplné.
Záverečné hodnotenie:
Vykoná na základe písomného testu. Minimálna požadovaná úspešnosť v teste je 65 % (33 bodov) z maxima 50 bodov.
Celkové hodnotenie:
Určí sa, ak sú splnené minimálne kritériá seminárnej práce i záverečného hodnotenia tak, že sa sčítajú ich percentuálne zisky.
Záverečné hodnotenie. Na udelenie hodnotenia A je potrebné získať celkovo: 100 – 94 %, na B: 93 – 87 %, na C: 86 – 80 %, na D: 79 – 73 %, na E: 72 – 65 %.
Kredity sa NEUDELIA študentovi, ktorý získa menej ako 65 % celkového hodnotenia.

Výsledky vzdelávania:

Absolvovaním predmetu študenti získajú teoretické a praktické znalosti o regionálnej štruktúre sveta a základných premenách jednotlivých krajín a regiónov Zeme. Získajú prehľad o aktuálne prebiehajúcom dianí vo svete po stránke ekonomickej, religióznej, zdravotnej, demografickej a i. Študenti budú schopní samostatne interpretovať dáta a vytvárať tematické mapy, napr. smerovanie spoločných politík, hospodársky progres, konflikty a spolupráca jednotlivých krajín a kriticky ich zhodnotiť. V teréne interpretovať javy, ktoré identifikujeme v niektorom z cieľových miest geografickej exkurzie (Viedeň, Budapešť) – súčasť výučby. Súčasť exkurzie je aj návšteva a prednáška vo významnej vzdelávacej alebo vedeckej inštitúcii (Viedeň, Budapešť).

Stručná osnova predmetu:

Stručná osnova predmetu (6 stretnutí prezenčne ostatná výučba blokovo):
• Svet v dátach (využívanie digitálnych a mobilných aplikácií pri zisťovaní a komparácii geografických údajov)
• Zdroje informácií o svete v digitálnom prostredí internetu. Odporúčané informačné portály, základné informácie o krajinách sveta a užitočné online prostredie na ich verifikáciu.
• Vizualizácia a interpretácia dát o svete na mapách
• Možnosti vizualizácie údajov o svete a technické prostredie na jej realizáciu.
• Praktické vytváranie odborných alebo ilustračných výstupov z rozsiahlych databáz.
• Súčasné regióny Zeme a ich transformácia
• Rôzne prístupy ku kreácii regiónov Zeme, ich filozofia a význam.
• Perspektívne premeny v štruktúre regiónov Zeme vychádzajúce z najvyužívanejších analytických geografických prác.
• Historicko-geografické premeny sveta a geopolitický vývoj vo svete 21.storočia

• príčiny a dôsledky formovania geopolitického usporiadania moderného sveta – klasická geopolitika a reálny politický vývoj sveta – rozdelenie na bohatý sever a chudobný juh, bipolárne rozdelenie sveta a prechod k multipolárnemu rozdeleniu sveta
• vývoj sveta na prelome milénií – príčiny vzniku nových krízových oblastí, transformácia medzinárodných vzťahov, zmeny na politickej mape sveta a ich dôsledky
• svet na prahu 21. storočia – vojna proti terorizmu a jej dôsledky, vznik nových problémov, presun ťažísk moci a jeho dôsledky, kolabujúce štáty versus integračné zoskupenia
• Podoby súčasného sveta - ekonomické premeny
• charakteristické črty súčasnej svetovej ekonomiky; meniace sa lokalizačné podmienky, informačná spoločnosť, globalizácia svetovej spoločnosti
• priestorové zmeny vo svetovej ekonomike; nástup nových tranzitívnych ekonomík, staré a nové ekonomické priestory
• dôsledky globalizácie ekonomiky – vývoj svetového obchodu, doprava v globálnom meradle, konflikty o zdroje, súperenie o trhy
• Výzvy a problémy súčasného sveta
• etnická a religiózna štruktúra obyvateľstva a jej vplyv na konflikty a bežný život populácie – ohniská súčasných etnických a náboženských konfliktov vo svete – príčiny, súvislosti, dôsledky
• pandémia a jej dopad na regióny sveta
• environmentálne hrozby a reakcie regiónov Zeme
• Terénny blok (voliteľný online alebo výjazdom): Exkurzia do miest Viedeň/ Budapešť (fungovanie vnútorných vzťahov miest a ich aglomerácií)
• Návšteva významných inštitúcií, napr. OSN, univerzity a prednášky o celosvetovo významných témach – upresnenie podľa charakteru inštitúcie (online alebo v reálnom prostredí)
• Geografická analýza a interpretácia cestovného ruchu vo vybratom meste (Viedeň, Budapešť)
Poznámka – exkurzia sa uskutoční pre tých, ktorí sa budú voliteľne chcieť zúčastniť výjazdu do jedného z uvedených veľkomiest. Ostatní budú spoznávať dané lokality virtuálne.

Odporúčaná literatúra:

Odporúčaná literatúra:
ANDĚL J., BIČÍK I., BLÁHA J. D. 2019. Makroregiony světa - Nová regionální geografie. Praha: Karolinum, 326 s., ISBN 978-80-246-4273-4
BAAR, V. 2002: Národy na prahu 21. století – Emancipace, nebo nacionalizmus? Ostravská univerzita, Tilia, Ostrava, 415 s., ISBN 80-86101-66-5
BELL-FIALKOFF, A. 2003: Etnické čistky, Práh, Praha, 327 s., ISBN 80-7252-070-9
ČEMAN, R. 2017 Svet, školský geografický atlas, Mapa Slovakia, Bratislava, 112 s., ISBN 97-88080672-60-7
FERRO, M., 2007: Dějiny kolonizací, Nakladatelství Lidové noviny, Praha, 502 s., ISBN 978-80-7106-021-5
GURŇÁK, D. 2019. Štáty v premenách storočí - dejepisný atlas Svetové, európske, slovenské a české dejiny na politických mapách od najstarších čias do súčasnosti. Bratislava: Mapa Slovakia Plus, 88 s., ISBN 978-80-8067-328-4
GURŇÁK, D. et al. 2014. Geografia Ázie. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 414 s., ISBN 978-80-223-3770-0
GURŇÁK, D. et al. 2019. 30 rokov transformácie Slovenska. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 462 s., ISBN 978-80-223-4859-1
GURŇÁK, D. et al. 2021. Geografia Afriky. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 832 s., ISBN 978-80-223-5126-3
HOBBS, J. J., SALTER, C. L. 2006. Essentials of World Regional Geography. 5th edition, Thomson Learning, ISBN 0-534-46600-1

HUNTINGTON, S. P., 2001: Střet civilizací, Rybka Publishers, Praha, 445 s., ISBN 80-86182-49-5
JOHNSON, P., 1991: Dějiny 20. století, Rozmluvy, Praha, 845 s., ISBN 80-85336-07-3
JUDD, D., 1999: Vzestup a pád Britského impéria, BB art, Praha, 507 s., ISBN 80-7257-046-3
KENNEDY, P., 1996: Vzestup a pád velmocí, Nakladatelství Lidové noviny, Praha, 806 s., ISBN 80-7106-173-5
KLÍMA, J., 2012: Dějiny Afriky: Vývoj kontinentů, regionů a států. Nakladatelství Lidové noviny, Praha, 688 s., ISBN 978-80-7422-189-7
LAUKO V., TOLMÁČI L., KRIŽAN F., GURŇÁK D., CÁKOCI R. 2013. Geografia Slovenskej republiky - Humánna geografia. Bratislava: Geo-grafika, 300 s., ISBN 978-80-893-1723-3
LIVINGSTONE, G., 2011: Zadní dvorek Ameriky – USA a Latinská Amerika od Monroeovy doktríny po válku s terorem, Grimmus, Příbram, 351 s., ISBN 978-80-87461-02-0
MARSHALL, T. 2015. V zajatí geografie. Slovenský preklad z anglického originálu Prisoners of Geography 2017, Premedia, 238 s., ISBN 978-80-8159-513-4
MURPHY, A. B., JORDAN-BYCHKOV, T. G., BYCHKOVA JORDAN, B. 2014. The European Culture Area: A Systematic Geography. 6th Edition. Rowman & Littlefield, 431 s., ISBN 978-1-4422-2345-5
PEČENKA, M., LUŇÁK, P. A KOL., 1995: Encyklopedie moderní historie, Libri, Praha, 590 s., ISBN 80-85983-01-X
PLECHANOVOVÁ, B., FIDLER, J., 1997: Kapitoly z dějin mezinárodních vztahů 1941-1995. ISKP, Praha, 240 s., ISBN 80-85241-79-X
Plán obnovy Slovenska, 2021. Dostupné na: https://www.planobnovy.sk/dokumenty/
ROWNTREE, L., LEWIS, M., PRICE, M., WYCKOFF, W. 2009. Diverzity Amid Globalization. World Regions, Environment, Development. 4th edition, Pearson Prentice Hall, ISBN 0-13-60054-3
SCHULZE, R., 2007: Dějiny islámského světa ve 20. století, Atlantis, Brno, 448 s., ISBN 978-80-7108-284-2
ŠVECOVÁ, A., RAJČÁKOVÁ, E., ŠTEFKOVIČOVÁ, P. 2019 : Sociálno-ekonomická úroveň regiónov Slovenska, Bratislava : UK v Bratislave, 30 rokov transformácie Slovenska. ISBN 9788022348591, 393-422
TESAŘ, F. 2007: Etnické konflikty, Portál, Praha, 251 s., ISBN 978-80-7367-097-9
TOLMÁČI, L., MAGULA, A. 2019: Slovensko, školský geografický atlas, Mapa Slovakia, Bratislava, 84 s., ISBN 978-8080673-24-6
TOLMÁČI, L., MAGULA, A. 2021: Svet v dátach 2020, Mapa Slovakia, Bratislava, 36 s., ISBN 978-80-80673-26-7TOMEŠ, J., FESTA, D., NOVOTNÝ, J. A KOL., 2007: Konflikt světů a svět konfliktů, Nakladatelství P3K, Praha, 349 s., ISBN 978-80-903587-6-8

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:
predmet sa poskytuje len v letnom semestri

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 147

A	B	C	D	E	FX
83,67	2,72	6,12	0,68	0,68	6,12

Vyučujúci: Mgr. Rastislav Cákoci, PhD., RNDr. Katarína Danielová, PhD., doc. RNDr. Daniel Gurňák, PhD., doc. RNDr. František Križan, PhD., doc. RNDr. Eva Rajčáková, CSc., Mgr. Michala

Sládeková Madajová, PhD., RNDr. Angelika Švecová, PhD., doc. Mgr. Martin Šveda, PhD., prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD., RNDr. Mgr. Anna Tolmáči, PhD., Mgr. Gabriel Zubriczký, PhD.
Dátum poslednej zmeny: 15.05.2021
Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEGD/N-bUGE-031/22	Geografia športu a športových udalostí

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie / prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 2 **Za obdobie štúdia:** 13 / 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Za písomnú skúšku je možné získať 50 % bodov z celkového hodnotenia, z cvičení je možné získať takisto 50 % bodov z celkového hodnotenia. Z výsledného súčtu sa vypočíta výsledná známka z predmetu.
Klasifikačná stupnica: A: 100 - 92 %, B: 91- 84 %; C: 83 - 76 %, D: 75 - 68 %, E: 67 - 60 % FX: 0 - 59 %.

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu je okrem základných poznatkov venujúcich sa vzťahu medzi športom, priestorom, lokalizáciou v krajine poukázať v nadväznosti na športové príklady z okolia sveta, ako geografia výrazne vplýva a je absolútne zásadná pre naše porozumenie modernému športu. Študenti získajú znalosti z oblasti histórie moderného športu so zameraním sa na vývoj a globalizáciu športu, preskúmajú regionálne rozmery a dimenzie športu, priestorové a lokalizačné špecifiká v športe, osvoja si témy športu a ľudskej komunity či ekonomické aspekty v športe. V rámci cvičení si študenti osvoja určité postupy a metódy, v ktorých sa naučia analyzovať vybrané športy, športové podujatia z geografického aspektu (tvorba a distribúcia databázy vybraného športu, kartografická vizualizácia, vizualizácia v prostredí Internetu a podobne).

Stručná osnova predmetu:
Geografické základy moderného športu: Počiatky moderného športu; Pôvod a šírenie športu vo svete; Pôvod športovcov; Priestor a šport, priestor v športe ako symbol; Priestor, politika a šport.
Vývoj a globalizácia športu: Geografický vývoj športu od svojich prototypov „ľudovej hry" až po ich moderné, globálne formy; Vývoj z lokálnych športových aktivít do národných športov; Geografické rozptýlenie športu a inovácií; Globalizácia v športe.
Regionálne rozmery a dimenzie športu: Joklov bodový systém úspešnosti národov na olympiádach, Analýza merania úspechu krajiny v elitnom športe - Veerle De Bosscher et al. systém; Identifikácia športových regiónov - Lehmanov index regionálnej distribúcie klubov; Jadrá a periféria športových regiónov; Regionálne špecifiká v produkcii športovcov.
Priestorové a lokalizačné špecifiká v športe: Hierarchia v športe v kontexte teórie centrálnych miest; Teoretická organizácia športového systému podľa princípov teórie centrálnych miest; Relokácia

v športe - príklad športových klubov; Lokalizačný faktor v športe - na príklade reštrukturalizácie belgickej profesionálnej futbalovej ligy.
Šport a ľudská komunita - geografia blahobytu: Ekonomické a sociálne dôsledky športovísk, centier športu na ľudí, komunitu a krajinu; Pozitívne efekty športových zariadení a športových udalostí; Fanúšikovia a ich vplyv na šport; Negatívne vplyvy športových udalostí.
Ekonomické aspekty v športe z pozície geografie: Základy problematiky ekonomiky športu; Prípadové štúdie - Analýza ekonomických aspektov hosťujúcich miest zimných olympijských hier; Analýza vzťahu medzi trhovou kapitalizáciou futbalových klubov a regionálnym HDP v krajinách Európskej únie; Vplyv ekonomických faktorov na úspešnosť futbalových klubov v Nemecku.
Vybrané športy, podujatia a ich detailnejšia analýza z hľadiska geografie: Športové aktivity podľa popularity vo svete; Popularita podľa krajín v globálnom meradle; Popularita športov podľa návštevnosti a sledovanosti; Marketing v športe.
Vybrané geografické aspekty športovej udalosti 1: Faktory návštevnosti majstrovstiev sveta v hokeji v rokoch 2002-2018; tvorba databázy, metodický postup, analytická úroveň, vizualizácia výsledkov, aplikačná úroveň.
Vybrané geografické aspekty športovej udalosti 2: Hodnotenie histórie Tour de France – najstaršieho etapového cyklistického preteku; Zmapovanie jednotlivých dekád; Historické medzníky vo vývoji preteku; Hodnotenie najúspešnejších krajín a jednotlivcov; Ekonomické aspekty organizácie podujatia v jednotlivých obdobiach (1903 – 2018).
Vybrané geografické aspekty športovej udalosti 3: Predstavenie prípadovej štúdie Tour de France na Internete; Etapy prípravy, tvorby databázy a zberu dát zachytávajúcich dlhodobú históriu Tour de France; Metódy a postupy použité pri online prezentácií (databázový systém MySQL, PHP, TopoJSON, cirkulárna vizualizácia, rozhranie pre výpočet štatistických ukazovateľov). Tour de France – história, circos; Tour de France – mapa stage finishes, klasiky.
Vybrané geografické aspekty športovej udalosti 4: Tvorba a distribúcia databázy olympijských medailistov s akcentom na úspešnosť jednotlivých krajín a jednotlivcov; Príklad tvorby a distribúcie databázy; Vyhodnotenie dlhodobej histórie letných olympijských hier; Vizualizácia výsledkov pomocou štandardných GIS programov (kartografická vizualizácia) a v prostredí Internetu.
Šport a multimédiá: Úloha multimédií a sociálnych sietí v oblasti propagácie športu. Prostredníctvom videí a rozličných multimediálnych prezentácií poukázať na možnosti propagovania športových udalostí s akcentom na geografický priestor, v ktorom sa aktivity realizujú.

Odporúčaná literatúra:

Bačík, V., Klobučník, M. (2018). Possibilities of using selected visualization methods for historical analysis of sporting event – an example of stage cycling race Tour de France, Quaestiones Geographicae, 37, 3, 5-24.
Bačík, V., Klobučník, M. (2017). Stage finishes - Mapping the locations and results of Tour de France (1903-2016), Journal of Maps, 13, 1, 82-89.
Bale, J. R. (2003). Sports Geography. London: Routledge.
Dobson, S., Goddard, J. (2004). The Economics of Football. Cambridge: University Press.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 25

A	ABS	B	C	D	E	FX
76,0	0,0	12,0	12,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. Mgr. Vladimír Bačík, PhD., RNDr. Michal Klobučník, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEGD/N-bUGE-029/22	Geoinformatika pre humánnu geografiu a demografiu

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie / prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 2 **Za obdobie štúdia:** 13 / 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Vyžaduje sa aktívna účasť na prednáškach i cvičeniach. V priebehu semestra budú na cvičeniach zadané úlohy na vypracovanie, ktoré študenti odovzdajú pred záverečnou skúškou a budú súčasťou hodnotenia predmetu. Z cvičení bude možné na základe vypracovaných
zadaní získať 40% z celkového hodnotenia predmetu. Zvyšná časť bodov bude udelená po absolvovaní ústnej skúšky, na ktorej sa preveria teoretické znalosti študenta. Na získanie hodnotenia A je potrebné získať celkovo najmenej 92 % bodov, na B najmenej 84 % bodov, na C najmenej 76 % bodov, na D najmenej 68 % bodov a na hodnotenie E najmenej 60 % bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý celkovo získa menej ako 60 % bodov.
Klasifikačná stupnica: A: 100 - 92 %, B: 91- 84 %; C: 83 - 76 %, D: 75 - 68 %, E: 67 - 60 % FX: 0 - 59 %.

Výsledky vzdelávania:
Hlavným vzdelávacím výstupom je znalosť problematiky využívania Geografických informačných systémov (GIS) v geografickom výskume. Študenti sa oboznámia so základnými princípmi, metódami a postupmi charakteristickými pre GIS. Postupne sa oboznámia so základnými charakteristikami GIS, históriou, formátmi ako aj distribúciou geodát v prostredí Internetu.

Stručná osnova predmetu:
Základný vstup do problematiky - študenti sa oboznámia s náplňou prednášok, ktoré budú pozostávať z troch hlavných okruhov zameraných na GIS vo všeobecnosti, Internet ako prostredie, v ktorom realizujeme distribúciu dát a problematiku WebMappingu, pomocou ktorej môžeme distribuovať priestorové dáta koncovým klientom.
Zdroje dát a dôležité informačné zdroje - Prezentácia najvýznamnejších portálov, na ktorých sú dostupné priestorové dáta rôznej kvality a v rôznej mierke pre koncových GIS užívateľov. Informačné zdroje rozdelené do viacerých skupín – knižná literatúra, manuály pre prácu v programoch, odborné články publikované v časopisoch registrovaných vo vybraných databázach (SCOPUS, Current Contents, Google Scholar, Research Gate).
Úvod do GIS 1 - predstavenie základných možností GIS, opis priestorových úloh v ktorých je možné nástroje GIS používať, prístupy a chápanie GIS podľa rôznych autorov, vzťah geoinformatiky

a príbuzných vedných disciplín, praktická ukážka príkladov vizualizácie vybraných javov na tematických mapách.
Úvod do GIS 2 - história geografických informačných systémov, predstavenie základných komponentov GIS, charakteristiky priestorovo orientovaných dát (atribúty, poloha, topológia), klasifikácia kartografických zobrazení, rastrový a vektorový údajový model, primárne a sekundárne zdroje údajov pre GIS
Rastrový a vektorový údajový model - detailná charakteristika oboch modelov používaných v GIS, príklady použitia v humánnej geografii (a geografii celkovo), vzťahy medzi priestorovými objektami, topológia, priestorové operácie vykonávané medzi jednotlivými typmi objektov na príklade vybraných dát, konverzia dátových modelov, spôsob generalizácie vektorových dát
Priestorové analýzy v GIS - praktické ukážky konkrétnych analýz vykonaných v dostupných GIS riešeniach. Príklady použitia vybraných nástrojov pri analýze dochádzky, časovej dostupnosti, 3D zobrazeniu vybraného územia, interpolácie hodnôt z existujúcich vstupných údajov, Tvorba animácií.
Tematické mapy – princípy tvorby a základné chyby v mapách - ukážka tvorby kompletných mapových výstupov s dôrazom na najčastejšie chyby pri ich tvorbe. Realizácia konceptu výslednej podoby tematickej mapy. Použitie vybraných metód tematického mapovania – metóda kartogramu, kartodiagramu, individuálna metóda, bivariačné mapovanie, metóda hustoty bodov. Spôsob tvorby a umiestnenia legendy ako aj ďalších komponentov mapovej zostavy.
Internet - internet ako prostredie pre distribúciu dát koncovým klientom. Základné technologické aspekty internetu, historický vývoj, úlohy internetu, technológie používané v prostredí Internetu, významné osobnosti ktoré výrazne ovplyvnili Internet v tej podobe ako ho poznáme dnes, hlavné služby internetu, budúcnosť internetu.
Základy tvorby internetových stránok - v tejto prednáške budú ukázané základné možnosti tvorby internetových stránok pomocou HTML, CSS ako aj pomocou databázy MySQL a skriptovacieho jazyka PHP. Hodnotené budú aj aspekty ako webdizajn (klasický, responzívny), nástroje potrebné pre tvorbu www stránky (hardvérové aj softvérové), príklady jednoduchej tvorby www na konkrétnom príklade (HTML tagy, javascript, PHP a MySQL).
WebGIS, WebMapping - základné aspekty distribúcie geodát v prostredí Internetu. Architektúra klient – server. Konverzia geodát do vybraných formátov (KML, SVG, JSON). Kaskádovanie serverov – EPSG kódy jednotlivých súradnicových systémov. Základné ukážky tvorby máp pomocou formátu KML (Keyhole Markup Language) a SVG (Scalable Vector Graphics)
Formát KML, SVG, TopoJSON - základná charakteristika troch formátov. Základné syntaktické pravidlá zápisu objektov v týchto formátoch. Praktické ukážky využitia hodnotených formátov pri tvorbe interaktívnych mapových aplikácií na Internete. Ukážka využitia Google Maps API (geocoding API, visualization API, distance matrix, google elevation, atď.) pri tvorbe vlastných mapových riešení umiestnených na vlastných internetových stránkach.
Vlastné príklady riešení v prostredí Internetu - prezentácie reálne fungujúcich stránok vytvorených vyučujúcim predmetu, ktoré sú zamerané na distribúciu dát, ako aj priestorových dát. Ukázané budú konkrétne princípy tvorby tematických máp vo formáte KML a TopoJSON, pomocou vstupného internetového formuláru a databázového systému MySQL.
Úlohy cvičení – študenti sa na cvičeniach oboznámia s tvorbou tematických máp v prostredí programu Mapinfo a oboznámia sa s prostrediami voľne dostupných riešení distribúcie tematických máp na internete (datawrapper, flourish, a pod.).

Odporúčaná literatúra:

Bačík, V. (2012). Creating Thematic maps online using PHP, KML and Google Earth, an example of visualizing selected indicators for the Slovak republic, Service-Oriented Mapping SOMAP 2012, Wien. Jobstmedia Management Verlag, 2012 S. 163-180

Bačík, V. (2015). Možnosti formátu TopoJSON a knižnice D3 pri vizualizácii geodát v prostredí Internetu, Geographia Cassoviensis, roč. 9, č.1, Košice: Ústav geografie/UPJŠ, s. 5-16
Brewer, C. (2015). Designing better Maps: A Guide for GIS users. ESRI press.
Hofierka, J., Kaňuk, J., Gallay, M. (2014). Geoinformatika. Vysokoškolská učebnica, Košice: UPJŠ. Dostupné na: http://web. science. upjs. sk/hofierka/geoinformatika. zip, cit, 12, 2017.
Kimerling, A. J., Buckley, A. R., Muehrcke, P. C., Muehrcke, J. O. (2009). Map use: reading and analysis. ESRI Press.
Kirk, A. (2016). Data visualisation: A handbook for data driven design. Sage.
Kusendová, D. (2003). Geografické informačné systémy a humánna geografia – vybrané teoreticko–metodologické a aplikačné aspekty. Acta Facultatis Rerum Naturalium Universitatis Comenianae, s.89-140.
Longley, P. A., Goodchild, M. F., Maguire, D. J., Rhind, D. W. (2015). Geographic information science and systems. John Wiley & Sons, 475 s.
Nětek, R. (2020): Webová kartografie, specifiká tvorby interaktivních map na webu, Univerzita Palackého v Olomouci, 193 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 4

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	50,0	25,0	0,0	25,0

Vyučujúci: doc. Mgr. Vladimír Bačík, PhD., doc. RNDr. Dagmar Kusendová, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 09.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KGP/N-bGPA-119/22	Geológia pre učiteľov

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 / 1 **Za obdobie štúdia:** 26 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednáška, seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2/1 Za obdobie štúdia: 26/13
Metóda štúdia: prezenčná/dištančná
Počet kreditov: 3

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 2..

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienkou na získanie hodnotenia je účasť na prednáškach a seminároch, ako i vypracovanie práce o geológii okolia svojho bydliska. Podmienkou na získanie hodnotenia je účasť na prednáškach a seminároch, ako i vypracovanie práce o geológii okolia svojho bydliska. Konkrétne hodnotenie bude na základe správneho určenia predložených 5 hornín alebo skamenelín (prípadne obrázkov pri online výučbe) a ich vzniku z počtu cca 30 druhov.
Výsledné hodnotenie: A: 100-92%, B: 91-84%, C: 83-76%, D: 75-68%, E: 67-60%, FX: 59-0%.
Dosiahnutie menej ako 60 % znamená hodnotenie Fx a študentovi nebudú zapísané kredity.
Predmet sa uskutočňuje prezenčnou formou. V prípade situácie, ktorá prezenčnú formu neumožní, vyučujúci rozhodne o spôsobe dištančnej formy výučby.

Výsledky vzdelávania:
Študent získa základné informácie o geologických silách na Zemi, o vývoji Zeme a územia Slovenska. Prakticky sa oboznámi s geologickými mapami, so základnými horninami a skamenelinami Slovenska. Študent sa oboznámi so základnými metódami štúdia geologických javov pomocou využitia fyzikálnych a chemických zákonitostí, princípami určovania hornín a minerálov ako aj ich využívaním v každodennej praxi. Predmet je zameraný na zvládnutie základov geologických tém, ktoré obsahuje štátny vzdelávací program pre základné školy.

Stručná osnova predmetu:
Geológia veda o Zemi ako súčasť oblasti človek a príroda. Metódy výskumu Zeme. Základné sily a častice vo vesmíre a Slnečnej sústave. Zemské teleso – pohyby, gravitácia, magnetizmus, energie, zloženie, minerály a horniny. Vonkajšie a vnútorné energie Zeme.
2. Vonkajšie energe Zeme: vznik usadených hornín: zvetrávanie, skupenské zmeny, pôda, erózia, presúvanie, ukladanie, spevňovanie, vrstvy. Usadené horniny vzniknuté pohybom vzduchu, ľadu,

vody v riekach, jazerách a mori. Katastrofické javy s tým spojené. Fosílie – význam a bežné skupiny organizmov. Klasifikácia usadených hornín. Najbežnejšie usadené horniny na Slovensku.
3. Vnútorné energie Zeme: litosférické platne a ich kontakty: oddeľovanie platní, vznik oceánov, približovanie platní, zánik oceánov, vznik pohorí, vrásnenie hornín, zlomy, zemetrasenia.
4. Vnútorné energie Zeme: Sopečná činnosť, etapy činnosti sopky, magma a jej typy, Klasifikácia vyvretých hornín, sopky a živá príroda. Premena hornín v zemskej kôre. Klasifikácia premenených hornín. Najbežnejšie vyvreté a premenené horniny na Slovensku. Horninotvorný cyklus. Hospodársky význam hornín, fosílne palivá.
5. Zmeny vonkajších a vnútorných energií počas histórii Zeme: nevratné a periodické zmeny, pravideľné a nepravideľné zmeny, zmeny v náklone a obehu Zeme, zmeny výšky hladiny mora, určovanie veku hornín na základe uloženia hornín, fosílií, rozpadu prvkov.
6. Vývoj Zeme, prvé jednobunkové organizmy, evolúcia, vznik nových druhov, prispôsobovnie sa prostrediu, kyslík ako produkt organizmov, ozónová vrstva, zmeny obsahu skleníkových plynov v histórii, mnohobunkové organizmy, zmeny diverzity, veľké vyhynutia a ich príčiny, veľké vrásnenia, zmeny prúdenia vodných más, zmeny klímy. Vývoj územia Slovenska.
7. Geologické javy a nerastné suroviny všade okolo nás. Geológia je každodennou a neoddeliteľnou súčasťou nášho života a predmety ktoré používame by nevznikli bez poznania a využívania neživej prírody.
8. Ako spoznávame vnútro zemského telesa - prehľad základov geofyzikálnych metód, ktoré využívajú merané fyzikálne polia na lepšie spoznanie vnútra zemského telesa"
9. Minerály a ich praktické využitie (stručne sa prezentujú minerály z hľadiska ich aplikácie v moderných technológiách a praxi s ohľadom na anorganickú chémiu, elektroniku, elektrotechniku, gemológiu, medicínu a biológiu
9. Nerastné suroviny v službách človeka (stručne sa prezentuje vývoj človeka od doby kamennej, kde kameň (okrúhliak, pazúrik, obsidián) bol prvou surovinou, až po dobu digitalizácie, kde je a bude potrebné veľké množstvo kritických surovín napr. Pt, Nd, Si, Mg, Li, grafit pre výkonnejšie počítačové systémy a iné digitálne technológie
10. Kolobeh vody v prírode: Voda v atmosfére, povrchový odtok, infiltrácia zrážok, hlavné zákonitosti prúdenia a akumulácie podzemnej vody, vlastnosti zvodneného prostredia, formy výstupu podzemnej vody na zemský povrch, výpar a jeho formy.
11. Svahové pohyby a ich klasifikácia, mapovanie a registrácia svahových pohybov, prognózovanie a prevencia, príklady veľkoplošných svahových deformácií na Slovensku.

Odporúčaná literatúra:

Reichwalder P., Jablonský J. 2003. Všeobecná geológia 1. Bratislava: Univerzita Komenského, 2003.
Reichwalder P., Jablonský J. 2003. Všeobecná geológia 2. Bratislava: Univerzita Komenského, 2003.
Pellant Ch. 2006. Horniny a minerály. Bratislava: Ikar, 2006.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 110

A	ABS	B	C	D	E	FX
16,36	0,0	12,73	21,82	20,91	20,0	8,18

Vyučujúci: doc. RNDr. Daniel Pivko, PhD., prof. Mgr. Natália Hlavatá Hudáčková, PhD., doc. Mgr. Peter Uhlík, PhD., prof. RNDr. Martin Bednarik, PhD., RNDr. Ivana Ondrejková, PhD., prof. RNDr. Roman Pašteka, PhD., doc. RNDr. Jana Fridrichová, PhD.
Dátum poslednej zmeny: 06.09.2022
Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KGP/N-XXXX-007/21	Geológia v kocke

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie / prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 2 **Za obdobie štúdia:** 13 / 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I., II., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra študent absolvuje skúšku z praktického poznávania hornín (max. 30 bodov). Na hodnotenie A je potrebné získať 100 -93 % z celkového počtu bodov, na hodnotenie B 92 - 85 %, hodnotenie C na 84 - 77 %, hodnotenie D na 76 - 69 %, hodnotenie E na 68 – 60 %, hodnotenie Fx zodpovedá menej ako 60 %.

Výsledky vzdelávania:
Výberový predmet Geológia v kocke popularizačnou formou predstavuje základné geologické procesy, minerály, horniny, či fosílie. Takisto oboznamuje študentov so základným geologickým členením Slovenska. Pred ukončením predmetu si všetky nadobudnuté vedomosti budú môcť študenti overiť na terénnom cvičení. Poslucháči po úspešnom absolvovaní predmetu budú vedieť rozlíšiť základné horninové typy, minerály, fosílie, exogénne a endogénne procesy, či základy regionálnej geológie Západných Karpát.

Stručná osnova predmetu:
Planéta Zem a vedy o Zemi, Stavba Zeme a tektonika litosférických platní, Základné geologické procesy, Minerály, horniny, nerastné suroviny , Čas v geológii, Paleontológia - Skameneliny a vývoj života na Zemi, Regionálna geológia – významné geologické lokality, Speleológia – jaskyňoveda, Metódy terénnej práce - práca s geologickým kompasom, kladivom a metódy laboratórnej práce a základy mikroskopie geomateriálov.

Odporúčaná literatúra:
Bónová, K., 2017: Základy geológie pre geografov. Ústav geografie, Prírodovedecká fakulta, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 123 s
Hók, Jozef, Kahan, Štefan, Aubrecht, Roman : Geológia Slovenska. - 1. vyd. - Bratislava : Univerzita Komenského, 2001. - 47 s. ISBN 80-223-1592-3Reichwalder, P. & Jablonský, J. Všeobecná geológia - 2 diely. Univerzita Komenského, 2003.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:

predmet sa poskytuje v letnom semestri z dôvodu poveternostných podmienok

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 58

A	B	C	D	E	FX
89,66	0,0	0,0	0,0	8,62	1,72

Vyučujúci: prof. RNDr. Roman Aubrecht, Dr., prof. Mgr. Natália Hlavatá Hudáčková, PhD., doc. RNDr. Jozef Hók, CSc., doc. RNDr. Alexander Lačný, PhD., doc. RNDr. Jana Fridrichová, PhD., RNDr. Ondrej Nemec, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 20.01.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KFGGI/N-bZXX-136/22	Geomorfológia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednášky (P)
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2
Týždenný: 2P Za obdobie štúdia: 24
Metóda štúdia: prezenčná, dištančná, kombinovaná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Odporúčané prerekvizity (nepovinné):
2. semester pre programy Geografia, kartografia a geoinformatika, Geológia a Environmentalistika; 4. semester pre program Učiteľstvo geografie v kombinácii

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V skúškovom období bude hodnotenie vedomostí formou 1 písomnej skúšky. Výsledné hodnotenie je v škále: A <100 %, 92 %>, B (92 %, 84 %>, C (84 %, 76 %>, D (76 %, 68 %>, E (68 %, 60 %>, Fx menej ako 60 % bodov. Kredity nebudú udelené pri nižšom hodnotení ako 60 %.

Výsledky vzdelávania:
Absolvovaním predmetu študenti získajú teoretické vedomosti o základoch geomorfológie a využívania jej poznatkov v praxi.

Stručná osnova predmetu:
1. Obsah predmetu, literatúra, podmienky absolvovania. Objekt a predmet geomorfológie (tradičné a moderné poňatie), jej význam, členenie a miesto v systéme vied. Základné geomorfologické pojmy: Geomorfologické podmienky, činitele, procesy a formy, geomorfologická hodnota hornín.
2. Vývoj geomorfológie - vznik základných geomorfologických konceptov platných dodnes a rozvoj geomorfologického poznania na Slovensku. Morfometria a morfografia (definícia a fyzikálno-geomorfologická interpretácia základných morfometrických parametrov: nadmorská výška, sklon, orientácia, krivosti a členitosti reliéfu). Morfografické formy a typy georeliéfu; Hierarchia foriem georeliéfu.
3. Globálne geotektonické teórie a hypotézy z geomorfologického hľadiska a príbeh relativity vedeckého poznania: Ako sa utvárajú základné aktívne morfoštruktúry

(kontinenty a oceánske panvy a ich základné časti) z hľadiska teórie litosferických dosiek, teórie izostázie, ale i prekonanej teórie geosynklinál. Hranica nevedeckých špekulácií a vedeckého poznania na príklade hypotézy rozpínajúcej sa Zeme.
4. Tektonické (epeirogenetické a orogenetické, paleo- a neotektonické) a vulkanické (riftový, subdukčný vulkanizmus a vulkanizmus horúcich škvŕn) procesy a formy georeliéfu: aktívne prejavy spojitých a nespojitých deformácií na zemskom povrchu, špecifiká vulkanických foriem rôznej proveniencie, formovanie komplexných vrásovo-príkrovovo-zlomových pohorí. Zemetrasenia a ich prejavy v georeliéfe. Tektonické a vulkanické procesy ako prírodné hrozby.
5. Zvetrávanie ako prípravný geomorfologický proces a jeho produkty. Morfologické prejavy rôznych subtypov fyzikálneho, chemického a biologického zvetrávania, formovanie zvetralinového plášťa v rôznych morfoklimatických zónach, zvetrávanie ako prírodná hrozba.
6. Pasívne morfoštruktúry (štruktúrne formy a typy georeliéfu) na horizontálne a vertikálne diferencovaných štruktúrach, vulkanických a komplexných štruktúrach. Typy dolinných sietí.Vzťah zvetrávania a vzniku pasívnych morfoštruktúr, 7. Gravitačné, vodnogravitačné a ronové (svahové) procesy a formy georeliéfu v kontexte vybraných aspektov teórie systémov (stability, rovnováha, chaos, evolúcia a revolúcia na svahoch) a prírodných hrozieb. Typy gravitačných deformácií a ich morfologické prejavy, zliezanie zvetralín, tlakovo-gravitačné procesy a formy, činnosť vodnej suspenzie a vody na svahoch, formy komplexnej svahovej modelácie. 8. Fluviálne procesy a formy georeliéfu: Fyzikálno-geomorfologické podmienky riečnej erózie, transportu a akumulácie, dôsledky krátko- stredne- a dlhodobej periodicity činnosti vodného toku (koryto a korytotvorné prietoky, nivy a ich súčasti, kužele, vejáre, delty, riečne terasy a terasované kužele, riečne doliny a bazény). Prírodný potenciál a prírodné hrozby fluviálnych procesov a foriem. 9. Marinné, limnické, krasové a pseudokrasové procesy a formy georeliéfu. Vnútromorské a pobrežné procesy a formy, typy pobreží, formovanie atolov v kontexte súčasnej klimatickej zmeny a hrozieb z nej plynúcich. Chemická podstata krasového procesu, typy pravého krasu a pseudokrasu (termokras a sufózia), povrchový a podzemný kras. 10. Mrazové (kryogénne), niválne (snehové), glaciálne a glacifluviálne procesy a formy georeliéfu. Snehové lavíny, formovanie reliéfu a lavínová hrozba, snežníky a snehové polia - nivácia, regelácia a vznik štruktúrnych pôd, kryoplanačných terás a mrazových zrubov, interakcia súčasnej klimatickej zmeny na degradácie permafrostu. 11. Eolické, biogénne, kozmogénne a antropogénne procesy a formy georeliéfu.Veterná erózia, transport a akumulácia - fyzikálna podstata a dopady na formovanie reliéfu a životného prostredia. Fyzikálna podstata vzniku impaktných kráterov, typy antropogénnych geomorfologických procesov a foriem a vybrané biogénne formy. 12. Komplexné geomorfologické procesy (denudácia a zarovnávanie georeliéfu) a nimi utvárané formy georeliéfu. Klasické modely komplexného formovania reliéfu vplyvom tektoniky, zarovnané povrchy (všeobecné typy a regionálne zarovnané povrchy Západných karpát). Základná komplexná charakteristika klimamorfogenetických zón a ich potenciálne posuny vplyvom súčasnej klimatickej zmeny

Odporúčaná literatúra:

BIZUBOVÁ, M., ŠKVARČEK, A.: Geomorfológia. Bratislava: PriF UK, 2003. 228 s. ISBN 80-223-0397-6.
DZUROVČIN, L.: Geomorfológia. Prešov: Kat. geog. a geoekol. Fak. hum. a prír. vied PU, 2000. 268 s. ISBN 80- 88885-79-5.
MINÁR, J., MACHOVÁ, Z.:Učebné texty z geomorfológie [online]. Bratislava: Kat. fyz. geogr.a geoekol. PriF UK, 2010. Dostupné na: https://fns.uniba.sk/geomorfoskripta

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, študijná literatúra aj v anglickom jazyku

Poznámky:
Predmet sa poskytuje výlučne v letnom semestri.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 183

A	ABS	B	C	D	E	FX
7,1	0,0	10,38	14,21	19,13	27,87	21,31

Vyučujúci: prof. RNDr. Jozef Minár, CSc., Mgr. Juraj Procházka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 27.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KPl/N-XXXX-009/21	Globálne problémy životného prostredia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I., II., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Študent na záver odovzdáva esej na ľubovoľnú tému dotýkajúcu sa prednášanej problematiky. Záverečné hodnotenie prebieha v zmysle schémy: A (vynikajúce originálne vypracovanie eseje: 91 – 100%), B (originálne vypracovanie eseje presahujúce priemernú úroveň: 81 – 90%), C (priemerné vypracovanie eseje: 71 – 80%), D (vypracovanie eseje vystihujúce podstatu témy s nižšou úrovňou originality: 61 – 70%), E (vypracovanie neúplne vystihujúce podstatu témy: 51 – 60%) Podmienky pre úspešné absolvovanie predmetu upravuje zároveň Študijný poriadok PriF U

Výsledky vzdelávania:
Absolvent tohto predmetu získa ucelený pohľad na najdôležitejšie problémy súčasného sveta z pohľadu vplyvu ľudskej činnosti. Vie kriticky nahliadať na čiastkové analýzy a dokáže samostatne vyvodzovať závery na základe širokého diapazónu informácií o vplyve ľudských činností na životné prostredie.

Stručná osnova predmetu:
Interdisciplinárny predmet Globálne problémy životného prostredia prináša pohľad na neustále neudržateľné využívanie prírody a jej zdrojov, ktoré vedie k situáciám, ktoré si vyžadujú okamžité riešenie. Zachytáva súčasné najpálčivejšie problémy vyplývajúce z ľudských aktivít. Má tu miesto klimatická zmena a jej vplyv na život Európanov, ale aj alarmujúci stav biodiverzity vo svete. V osnove predmetu má svoje miesto aj potravinová bezpečnosť a GMO organizmy. V neposlednom rade sú do kurikula zahrnuté aj témy znečistenia životného prostredia ako takého. Celý komplex poznatkov dopĺňajú informácie o úlohe a dosahu legislatívy v problematike vplyvu ľudskej činnosti na životné prostredie ako aj o potrebe spájať inštitúcie na medzinárodnej úrovni v snahe o zlepšenie a hľadanie nových spôsobov regionálnej aj globálnej udržateľnosti.

Odporúčaná literatúra:
Middleton, N. (2018). The global casino: an introduction to environmental issues. Routledge.
Sehti, M., 2017: Climate change and Urban settlements, A Spatial Perspective of Carbon Footprint

and Beyond, Taylor & Francis Group, 230 p.
Harris, F., 2012: Global Environmental Issues. Wiley & Sons.
Navjot, S. S., Ehrlich, P. R. (eds.) 2010. Conservation Biology for All. Oxford University Press, New York, 344 pp.
Lindenmayer, D., B., Fischer, J., 2006: Habitat Fragmentation and Landscape Change. An Ecological and Conservation Synthesis. Island press Washington, Covelo, London, 328 pp.
Pepper, I.L., Gerba, C.P., Brusseau, M.L., 2006. Environmental and pollution science. 2nd edition.
Elsevier, Amsterdam, 532 p.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v angličtine)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 1126

A	B	C	D	E	FX
90,5	0,0	0,27	0,0	0,0	9,24

Vyučujúci: doc. RNDr. Katarína Pavličková, CSc., prof. RNDr. Pavel Dlapa, PhD., doc. RNDr. Martina Zvaríková, PhD., doc. RNDr. Ľubomír Jurkovič, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.11.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KRGRR/N-bUGE-036/22	Historická geografia pre učiteľov

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 3 **Za obdobie štúdia:** 39
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie predmetu obsahuje záverečné hodnotenie v závere semestra.
Záverečné hodnotenie:
Vykoná sa na základe ústnej skúšky, ktorá má teoretickú i aplikačnú časť. Minimálna požadovaná úspešnosť je 50 % z maxima bodov za jednotlivé čiastkové otázky počas skúšky.
Celkové hodnotenie:
Určí sa, ak je splnené na minimum na záverečné hodnotenie.
Klasifikačná stupnica: A: 100 - 92 %, B: 91- 84 %; C: 83 - 76 %, D: 75 - 68 %, E: 67 - 60 % FX: 0 - 59 %
Kredity sa NEUDELIA študentovi, ktorý získa menej ako 59 % celkového hodnotenia.

Výsledky vzdelávania:
Absolvent predmetu získa základný prehľad o historicko-geografickom vývoji Európy s dôrazom na strednú Európu od praveku až po polovicu 20. storočia. Vývoj ostatného sveta je výberovo sledovaný až v období novoveku. Cieľom je pochopenie základných historicko-geografických súvislostí, ktoré mali zásadný význam pre formovanie politickej, ekonomickej, mocenskej a kultúrnej diferenciácie súčasného sveta.

Stručná osnova predmetu:
· Úvod do štúdia historickej geografie (postavenie v systéme vied, predmet štúdia, čiastkové disciplíny historickej geografie, metódy a pramene historicko-geografického výskumu, vývoj historickej geografie ako vedy)
· Pravek: stručná charakteristika vzniku a vývoja ľudstva, periodizácia obdobia praveku, základné etapy premien prírodnej a kultúrnej krajiny Európy
· Starovek: vznik štátov - orientálne despocie – Blízky východ, grécko-rímska civilizácia - jej vznik a vývoj, politická organizácia, spoločnosť, sídelná štruktúra, hospodárstvo, obchod, dedičstvo starovekých civilizácií pre nasledovné obdobia vývoja
· Stredovek: feudálny štát, spoločnosť, osídlenie, hospodárstvo, vývoj politickej mapy Európy v stredoveku, vývoj sveta islamu v stredoveku
· Slovensko v období stredoveku: Veľká Morava, Slovensko v stredovekom Uhorsku, vývoj osídlenia, vznik miest, hospodárstvo, politický vývoj do r. 1526

· Svet na prahu novoveku: celosvetové rozloženie mocenských síl, vznik veľmocenského systému, mocenské a náboženské boje v Európe 16.-18. storočia: reformácia a protireformácia, mocenské boje o zachovanie rovnováhy v Európe
· Slovensko v ranom novoveku, politický vývoj, vývoj osídlenia, hospodárstva, reformy v 18. storočí
· Vznik občianskej spoločnosti, buržoázne revolúcie, nacionalizmus: buržoázne revolúcie a ich význam pre vývoj spoločnosti, priemyselná revolúcia a jej význam pre premeny spoločnosti, nacionalizmus v stredovýchodnej Európe, eskalácia etnického napätia v Európe, ohrozenie dynastických impérií, vývoj Európy v 19. stor.
· Kríza imperializmu: boj o prerozdelenie sveta v I. a II. svetovej vojne, zánik veľmocenského systému, nástup superveľmocí
· Slovensko v 19. a 20. storočí: postavenie slovenského národného hnutia v rámci monarchie, vývoj územia Slovenska v 19. a prvej pol. 20. storočia, vývoj osídlenia, hospodárstva, rozpad Rakúsko-Uhorska, Slovensko a I. ČSR, 2. svetová vojna a Slovensko
· Vybrané prípadové štúdie historicko-geografického výskumu v svetovej a stredoeurópskej historickej geografii a ich aplikácia

Odporúčaná literatúra:

Gurňák, D. (2019). Štáty v premenách storočí - Svetové, európske, slovenské a české dejiny najstarších čias do súčasnosti. Bratislava (Mapa Slovakia Plus)
Kónya, P. a kol. (2013). Dejiny Uhorska (1000-1918). Prešov (Prešovská univerzita)
Kršák, P. a kol. (2009). Ottov historický atlas Slovensko. Praha (Ottovo nakladatelství)
Semotanová, E., Chromý, P., Kučera, Z. (2019). Historická geografie - Tradice a modernita. Praha (Historický ústav AV ČR)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:
predmet sa poskytuje len v zimnom semestri

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 21

A	ABS	B	C	D	E	FX
9,52	0,0	9,52	19,05	14,29	9,52	38,1

Vyučujúci: doc. RNDr. Daniel Gurňák, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 23.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-398/23	Historická veda a dejepis v dimenziách 21. storočia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Úspešné absolvovanie predmetu je podmienené aktívnou prácou študenta na hodinách počas výučbovej časti semestra: samostatná príprava a čítanie predložených textov s porozumením, zapájanie sa do diskusií na hodinách, vypracovávanie čiastkových úloh zadávaných priamo na vyučovaní.
Počet akceptovateľných absencií na vyučovaní 2. V prípade ďalších absencií, ktoré vyplynú z objektívne zdôvodniteľných, vydokladovaných príčin, má študent možnosť predmet absolvovať za splnenia nasledujúcej podmienky: za každú absenciu nad stanovený rámec študent odovzdá vyučujúcemu referát v rozsahu 5 normostrán na vopred zadanú a odkonzultovanú tému.
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent/študentka má prehľad o súčasnej historickej vede na Slovensku a pozná vybrané aspekty výučby dejepisu v slovenskom školstve na nižších stupňoch škôl. Študent/študentka dokáže viesť konštruktívnu diskusiu o problémoch a trendoch v slovenskej historiografii, pozná akademické prostredie, vie debatovať o popularizácii vedy, etických otázkach vo vede, o uplatniteľnosti historikov a učiteliek/učiteľov dejepisu na pracovnom trhu.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod. Implementácia portfólia praktických zručností do edukácie v študijných programoch histórie a možnosti profesijného rozvoja. Diskusia.
2. Inštitucionálna základňa historickej vedy na Slovensku.

3. Historická veda na akadémii (Historický ústav Slovenskej akadémie vied).
4. Dejepis na základných a stredných školách na Slovensku.
5. Dejepisná olympiáda a možnosti pre prehlbovanie záujmu o štúdium dejepisu.
6. História a dejepis na internete.
7. História v kreatívnom priemysle.
8. Historický výskum a jeho uplatnenie v cestovnom ruchu – komentovaná prehliadka po Bratislave.
9. Popularizácia vlastného vedeckého výskumu: Nutnosť či záslužná práca?
10. Múzeum 21. storočia.

Odporúčaná literatúra:
Slovensko. Sprievodca po múzeách a galériách. Bratislava: SNM, 1994; Sprievodca po historických knižniciach na Slovensku. 1. a 2. Martin: SNK, 2004; Vademecum súčasných dejín. Slovensko. Sprievodca archívmi, výskumnými inštitúciami, knižnicami, spoločnosťami a múzeami. Bratislava; Berlin: Historický ústav SAV; Bundesstifung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur, 2008.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:
Na realizácii predmetu sa podieľajú na základe kolegiálnej dohody na dobrovoľnej báze odborníci z praxe a externými učiteľmi.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 30

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 24.05.2023

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-buHI-012/15	Historický proseminár

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie predmetu sa uskutočňuje priebežnou kontrolou plnenia študijných povinností počas výučbovej časti semestra. Študent/tka je okrem plnenia priebežne zadávaných úloh (práca na hodine, predčítanie textov v rámci samoštúdia, rešerš literatúry k téme proseminárnej práce) povinná/ý do konca výučbovej časti semestra odovzdať tri písomne spracované úlohy (súvisiacich s prednášaným učivom, napr. anotácia/recenzia, tvorba bibliografických odkazov a iné), z ktorých jednou je proseminárna práca v rozsahu 10 - 12 NS (18 000 - 21 600 znakov). Maximálny počet absencií za výučbovú časť semestra sú tri, z toho najviac pri jednej študent/tka nemusí predložiť doklad o dôvode neúčasti na výučbe. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Po absolvovaní predmetu, ktorého účelom je základná profesionálna príprava historika, študent/tka disponuje základnými teoreticko-metodologickými a praktickými kompetenciami historika. Študent/tka je schopný/á samostatnej práce od výberu relevantných informačných zdrojov, cez ich kritické posúdenie, rozbor (aplikovaním vedeckého aparátu), interpretáciu až po koncipovanie a napísanie prvého vedeckého textu z histórie v podobe proseminárnej práce (t. j. rozumie procesu písania od výberu témy až po finálne korektúry).

Stručná osnova predmetu:
1. Postup historikovej práce, rozdiel medzi vedeckým a vedecko-populárnym textom.
2. Otázka vymedzenia témy proseminárnej práce.
3. Heuristika – Základné informačné zdroje I: knižnice.
4. Heuristika – Základné informačné zdroje II: slovenské a zahraničné encyklopédie, syntetické spracovania svetových a slovenských dejín. Bibliografický záznam.
5. Heuristika – Základné informačné zdroje III: slovenské a zahraničné bibliografie, rešerše. Bibliografický záznam.
6. Heuristika – Základné informačné zdroje IV: periodiká (slovenské a zahraničné). Bibliografický záznam.

7. Heuristika – Základné informačné zdroje V: pramene: klasifikácia historických prameňov, základné edície prameňov, štátne archívy na Slovensku, archívne pomôcky. Bibliografický záznam.
8. Heuristika – Základné informačné zdroje VI: historické mapy a atlasy, príručky pre lokalizáciu miestnych názvov. Bibliografický záznam.
9. Technika práce s odbornou literatúrou a prameňmi – výpisky, osobná kartotéka, vnútorná/ vonkajšia kritika, interpretácia.
10. Proces písania.
11. Interdisciplinarita historického výskumu.
12. Etické otázky práce historika.
13. Inštitucionálne zázemie slovenskej historickej vedy a historik v praxi.

Odporúčaná literatúra:

BARTL, Július. Úvod do štúdia dejepisu. Bratislava: Univerzita Komenského, 1997. ISBN 80-223-1249-5.
HROCH, Miroslav et al. Úvod do studia dějepisu. Praha: SPN, 1985.
BLOCH, Marc. Obrana historie aneb historik a jeho řemeslo. Praha: Argo, 2011. ISBN 978-80-257-0403-5.
EVANS, Richard J. Na obranu historie. Praha: Argo, 2019. ISBN 978-80-257-3006-5.
BERGER, Stefan – FELDNER, Heiko – PASSMORE, Kevin (eds.) Jak se píšou dějiny. Teorie a praxe. Brno: CDK, 2016. ISBN 978-80-7325-398-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenčina, čeština (pasívne)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 335

A	ABS	B	C	D	E	FX
34,63	0,0	17,31	19,4	12,54	8,36	7,76

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD., doc. Mgr. Vincent Múcska, PhD., prof. Mgr. Martin Hurbanič, PhD., Mgr. Peter Benka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-397/23	Hospodársky vývoj na Slovensku v druhej polovici 20. storočia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) Počas výučbovej časti (priebežne) aktívna účasť na hodinách (30 bodov) – zapájanie sa do diskusie, kladenie otázok a pod.
b) Na konci výučbovej časti: referát (70 bodov) na vybranú tému z hospodárskych dejín – napr. priemysel na Slovensku v rokoch 1945 – 1948, menová reforma v roku 1953 a pod. Po ústnej prezentácii nasleduje odovzdanie referátu v písomnej podobe.
Všetky náležitosti a termíny pribežného i záverečného hodnotenia budú oznámené na začiatku semestra.
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:
Poslucháči získajú základné prehľadové vedomosti o hospodárskom vývoji od konca druhej svetovej vojny v roku 1945 po revolúciu v roku 1989. Vývoj na Slovensku je na kurze komparovaný so situáciou v českých krajinách, pričom je zohľadnené dianie vo východnom bloku a kontext studenej vojny. Po absolvovaní kurzu búdu poslucháči schopní zhodnotiť celkové hospodárske postavenie Slovenska v rámci procesu „budovania socializmu“.

Stručná osnova predmetu:
1. Definícia základných pojmov: kolektivizácia, päťročnica, zmiešaná ekonomika, centrálne plánovaná ekonomika, jednotné roľnícke družstvo, výrobná hospodárska jednotka a pod.
2. Historiografia; archívne, štatistické a publikované pramene k téme hospodárskych dejín druhej polovice 20. storočia – ich možnosti, resp. limity
3. Dopady druhej svetovej vojny na hospodárstvo Slovenska a českých krajín

4. – 5. Obdobie od konca vojny po februárový prevrat (1945 – 1948)
6. – 7. Od prvej päťročnice po Pražskú jar (1949 – 1968)
8. – 9. Hospodárstvo v normalizácii I (koniec 60. rokov a 70. roky)
10. – 11. Hospodárstvo v normalizácii II (80. roky)
12. Sociálno-ekonomické aspekty daného obdobia (dôraz na pracovné, platové a životné podmienky, mýty o blahobyte v období socializmu).

Odporúčaná literatúra:

HALLON, Ľudovít – SABOL, Miroslav – FALISOVÁ, Anna. Vojnové škody a rekonštrukcia Slovenska 1944 – 1948: (hospodárstvo, infraštruktúra, zdravotníctvo). Bratislava: Historický ústav SAV, 2011, 276 s. ISBN 978-80-89396-14-6
KUKLÍK, Jan. Znárodněné Československo. Praha: Auditorium, 2010, 448 s. ISBN 978-80-87284-12-4
LONDÁK, Miroslav. Ekonomické reformy v Československu v 50. a 60. rokoch 20. storočia a slovenská ekonomika. Bratislava: Prodama, 2012, 288 s. ISBN 978-80-89396-22-1
PRŮCHA, Václav et al. Hospodářské a sociální dějiny Československa 1918 – 1992. 2. díl 1945 – 1992. Brno: Nakladatelství Doplněk, 2009, 1004 s. ISBN 978-80-7239-228-5
ROKOSKÝ, Jaroslav – SVOBODA, Libor (eds.). Kolektivizace v Československu. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2013, 473 s. ISBN 978-80-87211-96-0

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Peter Vanek, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 22.05.2023

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-396/23	Hospodársky vývoj na Slovensku v prvej polovici 20. storočia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) Počas výučbovej časti (priebežne) aktívna účasť na hodinách (30 bodov) – zapájanie sa do diskusie, kladenie otázok a pod.
b) Na konci výučbovej časti: referát (70 bodov) na tému priemyselných odvetví/ hospodárskeho vývoja v konkrétom roku – napr. priemysel na Slovensku v roku 1929, hospodársky vývoj na Slovensku v roku 1938 a pod. Po ústnej prezentácii nasleduje odovzdanie referátu v písomnej podobe.
Všetky náležitosti a termíny pribežného i záverečného hodnotenia budú oznámené na začiatku semestra.
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:
Poslucháči získajú základné prehľadové vedomosti o hospodárskom vývoji na Slovensku v rokoch 1918 – 1945 s dôrazom na širší stredoeurópsky kontext. V rámci kurzu je vývoj na Slovensku, resp. v Československu sledovaný na základe striedania jednotlivých fáz ekonomického cyklu (expanzia, vrchol, kontrakcia a dno). Priestor je venovaný taktiež hospodárskym dopadom významných politických a vojnových udalostí (vznik ČSR, Mníchovská dohoda, Viedenská arbitráž, vznik Slovenského štátu, 2. svetová vojna). Po absolvovaní kurzu búdu poslucháči schopní zhodnotiť celkové hospodárske postavenie Slovenska v rámci sledovaného obdobia.

Stručná osnova predmetu:
1. Definícia kľúčových pojmov: konjunktúra, kríza, depresia, recesia, deflácia, kartel a pod.

2. Historiografia; archívne, štatistické a publikované pramene k téme hospodárskych dejín – ich možnosti, resp. limity
3. Hospodárstvo Horného Uhorska v posledných desaťročiach existencie monarchie
4. Vznik ČSR v roku 1918; povojnová hospodárska konjunktúra 1919 – 1921
5. Malá kríza 1921 – 1923
6. Hospodárske oživenie 1924 – 1929
7. Veľká hospodárska kríza 1929 – 1933
8. Konjunktúra 1934 – 1938
9. Vývoj na Slovensku v období od 6. októbra 1938 do 14. marca 1939
10. Hospodárstvo vývoj na Slovensku 1939 – 1945 I
11. Hospodárstvo vývoj na Slovensku 1939 – 1945 II
12. Sociálno-ekonomické aspekty daného obdobia (dôraz na pracovné, platové a životné podmienky hlavne v priemysle ČSR).

Odporúčaná literatúra:

HALLON, Ľudovít. Industrializácia Slovenska 1918 – 1938. (Rozvoj alebo úpadok?) Bratislava: Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1995, 211 s. ISBN 80-224-0410-1
MIČKO, Peter. Hospodárska politika Slovenského štátu. Kapitoly z hospodárskych dejín Slovenska v rokoch 1938 – 1945. Krakov: Spolok Slovákov v Poľsku, 2010, 304 s. ISBN 978-83-7490-351-6
PRŮCHA, Václav et al. Hospodářské a sociální dějiny Československa 1918 – 1992. 1. díl 1918 – 1945. Brno: Nakladatelství Doplněk, 2004, 578 s. ISBN 80-7239-147-X
RÁKOSNÍK, Jakub – NOHA, Jiří. Kapitalismus na kolenou. Dopad velké hospodářské krize na evropskou společnost v letech 1929 – 1934. Praha: Auditorium, 2012, 333 s. ISBN 978-80-87284-29-2
VANEK, Peter. Dopady územných zmien z roku 1938 na hospodárstvo Slovenska. In Historia nova 12. PODOLAN, Peter (ed.). Bratislava: Stimul, s. 46-70. ISBN 978-80-8127-186-1
Dostupné na internete: <https://fphil.uniba.sk/katedry-a-odborne-pracoviska/ksd/historia-nova/archiv/historia-nova-12/>

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 10

A	ABS	B	C	D	E	FX
80,0	0,0	0,0	10,0	0,0	0,0	10,0

Vyučujúci: Mgr. Peter Vanek, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 22.05.2023

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-528/00	HS: Anglicko za vlády Tudorovcov

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Vypracovanie referátov, ktoré odznejú počas semestra a odovzdanie seminárnej práce k vybraným témam. Jej rozsah závisí na vybranej téme. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent si prehĺbi poznatky o politickej situácii, kultúre, náboženstve a každodennom živote na Britských ostrovoch za vlády dynastie Tudorovcov

Stručná osnova predmetu:
1. Anglicko po skončení Vojny ruží - nástup novej dynastie
2. Reformácia
3. Alžbetínske divadlo
4. Henrich VIII a jeho šesť žien
5. Krvavá Mária Tudorová - katolíčka na anglickom tróne
7. Mária Stuartová a jej nároky na anglický trón
8. Piráti Jej Veličenstva
9. Život a vláda panenskej kráľovnej Alžbety
10. Kráľovský dvor za vlády Tudorovcov
11. Voľný čas
12. Architektúra a výtvarné umenie - portréty Tudorovcov
13. Jedlo a nápoje v tudorvskom Anglicku

Odporúčaná literatúra:
LOADES, David Tudor Queens of England. London: Continuum, 2009. ISBN 978-0-8264-3438-8.
HUTCHINSON, Robert. Poslední dni Jindřicha VIII. Praha : Beta-Dobrovský. 2010 ISBN 9788072912100.
HUTCHINSON, Robert. Dynastie zrady. Praha: Beta-Dobrovský, 2011. ISBN 978-80-7306-441-9.

STARKEY, David . Six wives of Henry VIII. London: Vintage Books, 2004. ISBN 978-0-099-43724-6.
ACKROYD, Peter.Dějiny Anglie Tudorovci. Praha: BB art, 2016. ISBN 978-80-7507-629-8.
BORMANOVÁ, Tracy Tudorovci soukromý život proslulé britské dynastie. Praha: Ikar, 2017. ISBN
978-80-249-3255-2.
BINGHAM, Jane. Tudorovci králové a královny anglického zlatého věku (1485-1603). Praha: Brána, 2012. ISBN 978-80-7243-580-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 104

A	ABS	B	C	D	E	FX
26,92	0,0	18,27	17,31	8,65	5,77	23,08

Vyučujúci: doc. Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-578/10	HS: Autonomizmus na Slovensku v rokoch 1921 - 1938

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežne - pravidelná účasť na hodinách, aktívna participácia na diskusiách v ich priebehu - prezentácia referátu na vybranú tému podľa obsahovej osnovy, v rozsahu 15 minút
b) záverečné - odovzdanie seminárnej práce v písomnej podobe, založenej tematicky na referáte, v rozsahu 10 strán vlastného textu, s poznámkovým aparátom a bibliografiou
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú max. 3 absencie (bez ospravedlnenia)
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:
Študenti získavajú komplexné poznatky o problematike slovenského autonomistického hnutia v podmienkach prvej Československej republiky. Sú schopní samostatne analyzovať rôznorodé koncepčné prístupy, osobnosti, vnútro- a zahraničnopolitické súvislosti autonomizmu na Slovensku. Majú tiež prehľad v odbornej literatúre a pramennom materiáli k tejto problematike.

Stručná osnova predmetu:
1. Predchádzajúci vývoj autonomizmu na Slovensku. Hlinkova cesta do Paríža. Rok 1921- osamostatnenie poslaneckého klubu SĽS.
2. SNS – snah o kontinuitu. Osobnosti. Koncepčné prístupy.
3. Tri návrhy SĽS na autonómiu Slovenska.
4. Emil Stodola a jeho koncepčné prístupy k slovenskej otázke.
5. Andrej Hlinka – politický profil v medzivojnovom období.
6. Martin Rázus – politický profil v medzivojnovom období.
7. Komparácia 20. a 30. rokov vo vývoji slovenského autonomizmu.
8. Prejavy slovenského nacionalizmu v 30. rokoch. Analýzy nacionalizmu ako fenoménu na príklade slovenského autonomistického hnutia.
9. Geopolitické súvislosti autonomistického hnutia na Slovensku. Revizionizmus. Iredenta.
10. Mladí ľudácki radikáli združení okolo časopisu Nástup. Návrh autonómie z roku 1934. Študentské demonštrácie na jeseň 1937.
11. Postoje českej politickej elity a slovenských predstaviteľov československých politických strán k slovenskému autonomizmu v medzivojnovom období.

12. Jozef Tiso a jeho téza o suverenite slovenského národa. Polemiky o suverenite slovenského národa medzi predstaviteľmi československých politických strán a autonomistami.
13. Analýza pôsobenia poslaneckého klubu HSĽS v poslaneckej snemovni.
14. Autonomistické tendencie u slovenských predstaviteľov československých politických strán.
15. Od tretieho návrhu HSĽS na autonómiu Slovenska z 5. júna 1938 k Žilinskej dohode 6. októbra 1938.
16. Autonomizmus a jeho odraz v dobovej literatúre. Autonomisti a ich predstavy o slovenskej kultúre.

Odporúčaná literatúra:

ARPÁŠ, Róbert. Autonómia: víťazstvo alebo prehra? Bratislava : Veda, 2011. ISBN 8-80-224-1190-5
BYSTRICKÝ, Valerián. Od autonómie k vzniku Slovenského štátu. Bratislava : Prodama, 2008. ISBN 978-80-969782-5-0
VAŠŠ, Martin. Dr. Jozef Buday a jeho reflexia slovenskej otázky v rokoch 1920 – 1939. In Štúdie k slovenským dejinám. Historia nova II – 2011 – 2. [online] Bratislava : Stimul, 2012, s. 155-181. Dostupné na internete: <http://www.fphil.uniba.sk/fileadmin/user_upload/editors/ksd/HinoII-2011-2.pdf>
VAŠŠ, Martin. Slovenská otázka v 1. ČSR (1918 - 1938). Bratislava : Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2011. ISBN 978-80-8115-053-1

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 105

A	ABS	B	C	D	E	FX
45,71	0,0	19,05	12,38	8,57	1,9	12,38

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Vašš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-579/11	HS: Česko-Slovenské vzťahy v rokoch 1780-1920

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
hodnotenie na základe práce na seminári, referát na vybranú tému (podľa obsahovej osnovy) v rozsahu cca. 15 min., príprava na hodiny a aktívna účasť v diskusiách na základe prečítaných textov
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Na príklade analýzy česko-slovenských polemík a vzťahov získavajú absolventi predmetu hlboké znalosti uvedeného obdobia spojené s poznaním dostatočne širokého kontextu. Poznajú základné teoretické koncepcie národa. Na príklade konkrétnych udalostí, osobností a sporov chápu komplikovanosť česko-slovenských vzťahov a ich modelové predpoklady. Dokážu historicky myslieť, modelovať paralelné situácie a porovnávať ich v rôznych historických obdobiach.

Stručná osnova predmetu:
- revolúcia 1848/9 a jej programové dokumenty, Slovanský zjazd, postoj Čechov k Slovákom
- Slováci a Česi v postojoch k jazykovej otázke, polemika Kollár – Štúr
- Štúrovo Slovanstvo a svet budúcnosti, Palackého Idea státu rakouského
- rakúsko-uhorské vyrovnanie, rozchádzanie sa českej a slovenskej spoločnosti, národnostný zákon
- hospodárska spolupráca - krupinská sudodielňa, poisťovňa Slávia na Slovensku a v Uhorsku, finančná a úverová spolupráca, projekt martinskej celulózky, Narodohospodársky a Zemědělský odbor ČSJ, družstevníctvo, sanácia Tatrabanky
- zahranično-politický kontext česko-slovenských vzťahov
- politizácia česko-slovenských vzťahov v 90. rokoch (T.G.Masaryk a hlasisti, Detvan, Československá jednota)

- Černová a jej ohlas v Čechách, Bjoernson a Seton-Watson
- Karel Kálal a Slováci, luhačovické stretnutia
- 1917 (obnovená kompatibilita politického programu) a 1918 (Deklarácia a čs. problémy prvých povojnových rokov)
- anketa Prúdov o čs. vzájomnosti

Odporúčaná literatúra:

JABLONICKÝ, Jozef. Príspevok k česko-slovenským vzťahom od konca 19.stor. do roku 1914. Historické štúdie, roč. IV. (1958), s. 5-54
BUTVIN, Jozef. Česko-slovenské vzťahy koncom 19. a začiatkom 20.storočia (1880-1914). Historica. Zb. FF UK, roč. 29-30 (1978-1979), s. 13-58
PEKNÍK, Miroslav (ed.). Pohľady na slovenskú politiku. Bratislava: Veda, 2000. ISBN 80-224-0584-1
HUDEK, Adam - KOPEČEK, Michal - MERVART, Jan (eds.). Čecho/slovakismus. Praha: Lidové noviny, 2020. ISBN 978-80-74-22-679-3
RYCHLÍK, Jan. Češi a Slováci ve 20.století. I. Bratislava: AEP Bratislava a ÚTGM Praha, 1997. ISBN 80-88880-10-6
KOVÁČ, Dušan. Česi-Slováci-Dejiny. Bratislava: ARP, 1997. ISBN 80-88880-08-4
ROSENBAUM, Karol. Vzťahy slovenskej a českej literatúry 19. a 20. storočia. Bratislava: Obzor, 1989. ISBN 8021500220.
KAMENEC, Ivan. Slovenské, české a československé dejiny: Problém či pseudoproblém. Česko-slovenská historická ročenka, roč. 5 (Brno 2000), s. 11-18. ISBN 80-210-2233-7

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 104

A	ABS	B	C	D	E	FX
79,81	0,0	11,54	4,81	1,92	0,0	1,92

Vyučujúci: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-521/00	HS: Čítanie stredovekých latinských prameňov

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I., II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Základnou podmienkou udelenia kreditov je pravidelná aktívna účasť na seminároch. Počas jednotlivých stretnutí sa študenti budú rovnomerne zapájať do aktivít na seminároch, ktoré budú spočívať v čítaní a prekladu textov latinsky písaných diplomatických prameňov (listín, listov, formulárov...) a ich následnej interpretácii. Vyhodnotenie aktivity študentov sa uskutoční v rámci posledného stretnutia v zápočtovom týždni.
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Absolvent kurzu má základné poznatky o vývoji latinskej paleografie a dokáže čítať a rozumieť textom stredovekých listín. Okrem čítania latinských originálnych textov, absolvent ovláda aj pisármi často používané skratky a zvláda aj interpretovať prečítaný text. Provenienčne sa absolvent orientuje predovšetkým v dokumentoch z územia Uhorska, Poľska, Česka a Svätej ríše rímskej.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvodné stretnutie: Definovanie podmienok hodnotenia, oboznámenie s priebehom semestra. Základy a vývoj latinskej paleografie v období stredovekého Uhorska.
2. Diplomatický vývoj v 13. - 15. stor. v Uhorsku. Charakteristika stredovekej listiny, jej vonkajšie a vnútorné znaky.
3. Systém skratiek používaných pisármi stredovekých listín. Problémy skúmania pravosti (hodnovernosti) stredovekých listín. Spôsoby spečatenia stredovekej listiny, dorzálne poznámky.

4. Metačné listiny, ich rozbor a využitie pri výskume osídlenia a prírodného prostredia. Stredoveká listina ako hlavný zdroj poznatkov o šľachtických rodoch a ich pozemkovej držbe.
5. Čítanie a interpretácia uhorskej stredovekej listiny z 12. storočia.
6. Čítanie a interpretácia uhorskej stredovekej listiny z 13. storočia.
7. Čítanie a interpretácia uhorskej stredovekej listiny zo 14. storočia.
8. Čítanie a interpretácia uhorskej stredovekej listiny z 15. storočia.
9. Čítanie a interpretácia českej stredovekej listiny.
10. Čítanie a interpretácia rišskej stredovekej listiny.
11. Čítanie a interpretácia listiny z produkcie Rímskej kúrie.
12. Záverečné stretnutie: Zhodnotenie priebehu kurzu a uzatvorenie hodnotení študentov.

Odporúčaná literatúra:

HÚŠČAVA, Alexander. Dejiny a vývoj nášho písma. Bratislava: SAV, 1951.
NOVÁK, Jozef et al. Paleografická čítanka. Pomôcka na čítanie rukopisov z 12. – 19. storočia. Martin: Slovenská genealogicko-heraldická spoločnosť pri MS, 2001. ISBN 80-7090-599-9
LEHOTSKÁ, Darina. Transkripčné pravidlá, odborná terminológia a ukážky latinských textov. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 1982.
MAREK, Miloš (ed.). Slovník stredovekej a novovekej latinčiny na Slovensku. Glossarium mediae et infimae Latinitatis Slovaciae. Trnava, Kraków: Filozofická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave - Towarzystwo Słowaków w Polsce, 2017. ISBN 9788374909877
ŠPAŇÁR, Július – HRABOVSKÝ, Jozef. Latinsko-slovenský a slovensko-latinský slovník. Bratislava: SPN – Mladé letá, 2012. ISBN 9788010022335.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenčina, latinčina

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 63

A	ABS	B	C	D	E	FX
92,06	0,0	4,76	1,59	0,0	0,0	1,59

Vyučujúci: PhDr. Jakub Palko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-574/24	HS: Dejiny (česko)slovenského filmu

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
50% priebežné hodnotenie – pravidelná účasť na seminároch, plnenie čiastkových úloh, zapájanie sa do diskusie. Vypracovanie prezentácie k zadanej téme v rozsahu 20 minút.
50% záverečné hodnotenie – odovzdanie seminárnej práce v zápočtovom týždni, kolokvium.
Kvalifikačná stupnica:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Po absolvovaní cyklu prednášok a seminárov študenti získajú základné znalosti v oblasti československej kinematografie, jej vzniku a vývoja v priebehu 20. storočia. Seminár sa zameriava aj na film ako politický prostriedok a na spôsoby, akým bola kinematografia v Československu využívaná na propagandistické účely – najmä po roku 1945.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvodné stretnutie. Oboznámenie sa s podmienkami udelenia hodnotenia, rozdelenie tém prezentácií.
2. Počiatky svetovej kinematografie.
3. Úvod do československej kinematografie.
4. Film ako výskumný prameň.
5. Filmový priemysel a jeho premeny v čase.
6. Sovietizácia československej kultúry.
7. Zoštátnenie československej kinematografie v roku 1945.
8. Ministerstvo informácií – alebo ministerstvo propagandy?

9. Film ako nástroj komunistickej politiky.
10. Import filmov ako indikátor zahraničnopolitickej orientácie.
11. Československá kinematografia v tieni studenej vojny
12. Záver.

Odporúčaná literatúra:

DAVID, Ivan. Zrození předpisu z ducha doby. Dlouhá legislativní cesta k vládnímu nařízení č. 72/1948 Sb., o zřízení a organizaci státního podniku "Československý státní film". In: Iluminace, 2016, roč. 28, č. 1, s. 5 – 38.
HAVELKA, Jiří. Kronika našeho filmu 1898-1965. Praha: Filmový ústav, 1967, 253 s.
KOPAL, Petr a kol. Film a dějiny 7, Propaganda. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2018, 450 s. ISBN 9788088292227.
KOPAL, Petr a kol. Film a dějiny 4, Normalizace. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2014, 662 s. ISBN 9788087292266.
MAREŠ, Petr. Politika a „pohyblivé obrázky". Spor o dovoz amerických filmů do Československa po druhé světové válce. In: Iluminace, 1994, roč. 6, č. 1, s. 77 – 95.
ŽALMAN, Jan. Umlčený film: Kapitoly z bojů o lidskou tvář československého filmu. Praha: NFA, 1993.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský
český (pasívne)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 20

A	ABS	B	C	D	E	FX
95,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0

Vyučujúci: Mgr. Martin Horička, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.06.2024

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-512/00	HS: Dobytie Britských ostrovov vo svetle tapisérie z Bayeux

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Počas semestra práca s kľúčovými scénami z tapisérie. Xerokópie pre potrebu študentov zabezpečí vyučujúca. Študent detailne popíše konkrétne scény a prednesie referát, ktorý súvisí s motívom zobrazeným na tapisérii. Študent na základe informácií, ktoré mu boli poskytnuté prednášajúcou a jeho spolužiakmi v referátoch, vypracuje seminárnu prácu na tému "Dobytie Britských ostrovov prostredníctvom tapisérie z Bayeux", pri ktorej použije jemu zverenú scénu vyobrazenú na tapisérii a referát na určenú tému. Študent má možno napísať aj kreatívnu seminárnu prácu, v ktorej musí použiť informácie spojené s tapisériou a historicky overiteľné fakty musia zodpovedať skutočnosti. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent má poznatky o práci s netradičným historickým prameňom - tapisériou z 11. storočia, o jej výrobe a spôsobe života v 11. storočí, ktorý je na nej zachytený. Dokáže identifikovať udalosti vyobrazené na tapisérii a porovnať ich s inými dostupnými písomnými prameňmi a historickou skutočnosťou.

Stručná osnova predmetu:
1. Tapiséria v Bayeux
2. Eduard Vyznavač a anglosaská spoločnosť
3. Wiliam Dobyvateľ a Normani
4. Bitka pri Hastings 1066
5. Bitka pri Hastings v dobových prameňoch - Anglosaská kronika, Carmen de Hastingae preolio, Gesta Guillelmi (Wilima z Poitiers) a Gesta Normannoirum ducum (Wiliam z Jumieges)
6. Technika výroby tapisérie
7. Zbrane a vojsko
8. Lode
9. Oblečenie
10. Bájky a ornamenty zobrazené na tapisérii
11. Latinské texty na tapisérii
12. Výpovedná hodnota tapisérie.

Odporúčaná literatúra:

webové stránky: http.//regia.org; https://www.bayeuxmuseum.com/en/the-bayeux-tapestry/; http://www.aemma.org/onlineResources/bayeux/bayeuxIndex1.html
GRAVET, Christopher. Hastings 1066 pád anglosaské Anglie. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2377-8.
HASKINS, Charles Homer. Normani v evropských dějinách. Jinočany: H and H, 2008. ISBN 978-80-719-071-2.
WALKER, Ian W. Harold, the last Anglo-Saxon king. [S.l.]: Wrens Park Publishing, 2000. ISBN 0-905-778-464.
GOETZ, Adrien. Intrika po anglicku. Brno: Host, 2008. ISBN 978-80-7294-272-5.
The Normans in Europe translated and edited by Elisabeth van Houts. Manchester: University Press, 2000. ISBN 0-7190-4751-X.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovak

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 53

A	ABS	B	C	D	E	FX
43,4	0,0	13,21	18,87	7,55	5,66	11,32

Vyučujúci: doc. Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-524/00	HS: Grand siecle: Francúzsko v 17. storočí 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Prezentácia referátov k vybraným témam, vypracovanie seminárnej práce. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent prehĺbi svoje poznatky o vnútropolitickej a expanzívnej zahraničnej politickej situácii a hospodárstve vo Francúzsku v 17. storočí, predovšetkým za vlády Ľudovíta XIV.

Stručná osnova predmetu:
1. Narodenie kráľa Slnko Ľudovíta XIV. - tajomstvo muža so železnou maskou
2. Regentstvo Anny Rakúskej a kardinála Mazarina
3. Parlamentná fronda a fronda princov - politické dôsledky pre vládu mladého Ľudovíta
4. Základy panovníkovho absolutizmu
5. Jean Baptiste Colbert a francúzske hospodárstvo v 17. storočí
6. Expanzívna zahraničná politika Francúzska
7. Turenne, Veľký Condé, Vauban a vedenie vojen za Ľudovíta XIV.
8. Diplomacia na dvore Ľudovíta XIV.

Odporúčaná literatúra:
VOLTAIRE Storočie Ľudovíta XIV. Bratislava 1988.
BLUCHE F. Za časů Ludvíka XIV. Praha: Argo, 2006. ISBN 80-7203-675-0.
SCHUTLTZ Uwe.: Ludvik XIV a jeho doba. Praha: Beta-Dobrovský a Ševčík, 2008. ISBN 978-80-7306350-4.
Ludvik XIV. Pameti krále Slunce. Praha: Prostor, 2007, ISBN 978-80-7260-176-9.
LEVI, Anthony. Ludvík XIV. veřejný i soukromý život krále Slunce. Praha: Ikar, 2007. ISBN 978-80-249-0923-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, znalosť francúzštiny vítaná

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 29

A	ABS	B	C	D	E	FX
13,79	0,0	27,59	17,24	20,69	3,45	17,24

Vyučujúci: doc. Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 16.02.2025

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-525/00	HS: Grand siecle: Francúzsko v 17. storočí 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Prezentácia referátov k vybraným témam a odovzdanie seminárnej práce na vybranú tému. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent prehĺbi svoje poznatky o kultúre, umení, živote na dvore a o náboženskej situácii vo Francúzsku v 17. storočí, predovšetkým za vlády Ľudovíta XIV.

Stručná osnova predmetu:
1. Stavba Versailles - kráľovského sídla Ľudovíta XIV.
2. Francúzske záhrady - Andre La Nôtre
3. Architektúra a maliarstvo - Le Vau, Le Brun, Harduin - Mansard
4. Milenky Ľudovíta XIV. - La Valiere, Montespan
5. Manželky Ľudovíta XIV. - španielska infantka Mária Terézia a Madame de Maintenon
6. Tanec (balet), hudba (Lully) a divadlo (Moliere) na kráľovskom dvore
7. Galikanizmus vo francúzskej cirkvi
8. Zrušenie Nantského ediktu z 1598
9. Jansenizmus

Odporúčaná literatúra:
La France au temps de Loius XIV. [Paris]: Hachette, 1967.
BLUCHE F. Za časů Ludvíka XIV. Praha: Argo, 2006. ISBN 80-7203-675-0.
SCHUTLTZ Uwe.: Ludvik XIV a jeho doba. Praha: Beta-Dobrovský a Ševčík, 2008. ISBN 978-80-7306350-4.
Ludvik XIV. Pameti krále Slunce. Praha: Prostor, 2007, ISBN 978-80-7260-176-9.
LEVI, Anthony. Ludvík XIV. veřejný i soukromý život krále Slunce. Praha: Ikar, 2007. ISBN 978-80-249-0923-3.
www.https://www.chateauversailles.fr/

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, znalosť francúzštiny vítaná

Poznámky:						
Hodnotenie predmetov Celkový počet hodnotených študentov: 63						
A	ABS	B	C	D	E	FX
30,16	0,0	17,46	22,22	12,7	1,59	15,87
Vyučujúci: doc. Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD.						
Dátum poslednej zmeny: 16.02.2025						
Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.						

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-531/14	HS: Islam a Európa 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Záverečná seminárna práca, účasť na seminároch, vyučujúci akceptuje max. 2 absencie s preukázanými dokladmi.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent má schopnosť adekvátne pracovať s historickými dokumentami ako aj základné znalosti o dejinách vzájomných vzťahov medzi islamom a európskou spoločnosťou. Tieto znalosti sú nevyhnutné pre základnú intelektuálnu vybavenosť každého budúceho historika.

Stručná osnova predmetu:
1. Islam a kresťanstvo (a iné náboženské systémy) a ich vzájomný vzťah v dejinách.
2. Islam v dielach európskych cestovateľov – obraz a skutočnosť.
3. Európa a kresťanstvo v dielach arabských, perzských, tureckých a iných cestovateľov.
4. Vplyv islamskej kultúry na Európu v stredoveku
5. Hospodárske a obchodné kontakty európskych a moslimských krajín.
6. Islam a európsky kolonializmus.
7. Islamský fundamentalizmus a Európa.
8. Uhorsko (Slovensko) a islam.
9. Európa a moslimský štát a právo (komparácia, vplyvy a pod.).

Odporúčaná literatúra:
1, KROPÁČEK, Luboš. Duchovní cesty islámu. Praha : Vyšehrad, 2006. ISBN 8070218215.
2, KROPÁČEK, Luboš. Islámský fundamentalismus. Praha : Vyšehrad, 1996. ISBN 80-7021-168-7.
3, KŘIKAVOVÁ, Adéla, MENDEL, Miloš a MÜLLER, Zdeněk. Islám. Ideál a skutečnost. Praha : Panorama 2002. ISBN 80-86223-71-X.
4, TAUER, Félix. Svět islámu. Praha : Vyšehrad, 2006. ISBN 8070218282.
5, LEWIS, Bernard. Dějiny Blízkého východu. Trans. M. Pellarová, Z. Rousová. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2007. ISBN 8071069264.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 102

A	ABS	B	C	D	E	FX
64,71	0,0	13,73	5,88	0,98	4,9	9,8

Vyučujúci: doc. PhDr. Lukáš Rybár, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Prírodovedecká fakulta	
Kód predmetu: FiF.KVD/A-boHI-532/14	**Názov predmetu:** HS: Islam a Európa 2
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 2 **Za obdobie štúdia:** 26 **Metóda štúdia:** prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Záverečná seminárna práca, účasť na seminároch, vyučujúci akceptuje max. 2 absencie s preukázanými dokladmi. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia. Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0	
Výsledky vzdelávania: Študent má schopnosť adekvátne pracovať s historickými dokumentami ako aj základné znalosti o dejinách vzájomných vzťahov medzi islamom a európskou spoločnosťou. Tieto znalosti sú nevyhnutné pre základnú intelektuálnu vybavenosť každého budúceho historika.	
Stručná osnova predmetu: 1. Islam a kresťanstvo (a iné náboženské systémy) a ich vzájomný vzťah v dejinách. 2. Islam v dielach európskych cestovateľov – obraz a skutočnosť. 3. Európa a kresťanstvo v dielach arabských, perzských, tureckých a iných cestovateľov. 4. Vplyv islamskej kultúry na Európu v stredoveku 5. Hospodárske a obchodné kontakty európskych a moslimských krajín. 6. Islam a európsky kolonializmus. 7. Islamský fundamentalizmus a Európa. 8. Uhorsko (Slovensko) a islam. 9. Európa a moslimský štát a právo (komparácia, vplyvy a pod.).	
Odporúčaná literatúra: 1, KROPÁČEK, Luboš. Duchovní cesty islámu. Praha : Vyšehrad, 2006. ISBN 8070218215. 2, KROPÁČEK, Luboš. Islámský fundamentalismus. Praha : Vyšehrad, 1996. ISBN 80-7021-168-7. 3, KŘIKAVOVÁ, Adéla, MENDEL, Miloš a MÜLLER, Zdeněk. Islám. Ideál a skutečnost. Praha : Panorama 2002. ISBN 80-86223-71-X. 4, TAUER, Félix. Svět islámu. Praha : Vyšehrad, 2006. ISBN 8070218282. 5, LEWIS, Bernard. Dějiny Blízkého východu. Trans. M. Pellarová, Z. Rousová. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2007. ISBN 8071069264.	

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 37

A	ABS	B	C	D	E	FX
45,95	0,0	16,22	16,22	2,7	5,41	13,51

Vyučujúci: doc. PhDr. Lukáš Rybár, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-509/00	HS: Križiacke výpravy - konfrontácia a koexistencia kultúr

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
diskusia so zapojením všetkých účastníkov kurzu.
Podmienky udelenia kreditu:
100 % príprava na hodinu. Prečítanie a spracovanie materiálov. Odpovede na vopred pripravené otázky k jednotlivým textom.
Záverečná esej na vopred pripravené otázky. Povolené absencie 2 (bez udania dôvodu). 3 absencie (náhradná forma kreditu – test) 4 a viac neabsolvovanie predmetu
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 70/30

Výsledky vzdelávania:
Po absolvovaní kurzu študenti majú poznatky týkajúce sa základnej charakteristiky, periodizácie a obsahového vymedzenia fenoménu križiackych výprav.
V druhej časti disponujú vedomosťami o genéze križiackych výprav od augustiniánskeho konceptu spravodlivej vojny (4. storočie) až ku gregoriánskemu konceptu svätej vojny v 11. storočí. V záverečných častiach kurzu sa účastníci kurzu oboznámia s okolnosťami vyhlásenia I. križiackej výpravy pápežom Urbanom II. na koncile v Clermonte roku 1095 a jej vymedzením z pohľadu zachovaných cirkevných kánonov a oficiálnej pápežskej spisby.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvodné stretnutie účastníkov kurzu. Oboznámenie študentov s programom jednotlivých hodín kurzu, formou, akou bude vedený a podmienkami hodnotenia
2. Vstup do problematiky križiackych výprav, terminológia križiackych výprav, pokus o definovanie križiackej výpravy a jej odlíšenie od iných nábožensky motivovaných vojen, periodizácia križiackych výprav, Východ a Západ v 11. storočí prehľad politickej situácie
3. Križiacke výpravy pohľadom historiografie. Analýza vybraných ukážok od jednotlivých autorov venujúcich sa problematike križiackych výprav. Diskusia nad charakterom križiackych výprav
4. Pôvod kresťanskej svätej vojny. Kresťanstvo a otázka nábožensky motivovanej vojny. Pohľady ranných kresťanských otcov na problém použitia násilia a vojny. Idey, ktoré ovplyvnili neskorší koncept križiackych výprav.

5. Od spravodlivej k svätej vojne. Idea svätej vojny v programe reformného pápežstva. Pápežstvo a rímskokatolícka cirkev v 11. storočí, počiatky a charakter reformného hnutia, koncept sv. vojny a jeho chápanie v kruhoch prívržencov reformného hnutia
6. „Križiacka výprava“ pápeža Gregora VII. z roku 1074. Pápež Gregor VII. a jeho pontifikát. Jeho vzťah k sv. vojne. Gregor VII. a východná otázka. Gregorov projekt „križiackej výpravy“ z roku 1074
7. Byzancia a jej podiel na vyhlásení I. križiackej výpravy. Byzancia v 11. storočí, zahraničnopolitická situácia a ohrozenie ríše zo strany selžuckých Turkov. Situácia po roku 1071. Počiatok vlády cisára Alexia I. Komnena a vzťahy s latinským Západom.
8. Vyhlásenie križiackej výpravy: pápež Urban II. a koncil v Clermonte roku 1095. koncil v Clermonte a jeho význam z pohľadu dejín križiackych výprav. K jednotlivým verziám prejavu pápeža Urbana II. ich interpretácii.
9. Charakter križiackej výpravy podľa Urbana II. Analýza a rozbor zachovaných listov pápeža Urbana II., ktoré inštruujú účastníkov východného ťaženia. Kánon clermonského koncilu týkajúci sa križiackej výpravy. V čom bolo toto ťaženie inovatívne oproti iným
10. Nebeský Jeruzalem: križiacka výprava pohľadom klerikov a laikov. Križiacka výprava pohľadom súčasníkov. Populárna reakcia na križiacku výpravu. Motívy odchodu na Východ. Križiacka výprava ako ďalšia forma kresťanskej púte?
11. Prológ križiackej výpravy v roku 1096. Výprava chudoby? Hodnotenie v súčasnej historiografii. Peter Pustovník a jeho úloha v procese genézy križiackeho hnutia.

Odporúčaná literatúra:

MAYER, Hans Eberhard. Dejiny křížových výprav. Praha.: Argo 2014. ISBN: 978-80-257-0933-7.
TYERMAN. Christopher. Svaté války. Dějiny křížových výprav. Praha: Lidové noviny. 2012. ISBN: 9788074220913.
HROCHOVÁ, Věra., HROCH, Miroslav. Křižáci ve svaté zemi. Praha: Mladá fronta, 1996. ISBN, 80-204-0621-2
PARTNER, Peter.Bůh válek. Svaté války mezi křestanstvím a islamem. Brno: BB/art. ISBN 80-7341-028-1, (s. 1- 155)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 187

A	ABS	B	C	D	E	FX
25,13	0,0	22,46	27,27	10,16	6,42	8,56

Vyučujúci: prof. Mgr. Martin Hurbanič, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-530/11	HS: Križiacke výpravy - konfrontácia a koexistencia kultúr 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Diskusia so zapojením všetkých účastníkov kurzu.
Podmienky udelenia kreditu:
100 % príprava na hodinu. Prečítanie a spracovanie materiálov. Odpovede na vopred pripravené otázky k jednotlivým textom.
Záverečná esej na vopred pripravené otázky. Povolené absencie 2 (bez udania dôvodu). 3 absencie (náhradná forma kreditu – test) 4 a viac neabsolvovanie predmetu
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 70/30

Výsledky vzdelávania:
V priebehu kurzu majú študenti základné i hĺbkové poznatky z dejín ranných križiackych výprav do Svätej zeme. Na základe analýzy vybraných prameňov vedia identifikovať názory a hodnotový konceptom vzdelaných elít troch najdôležitejších civilizácií stredovekých dejín (rímskokatolíckeho a pravoslávneho kresťanstva, sunnitského islamu a judaizmu).

Stručná osnova predmetu:
1. Úvodné stretnutie účastníkov kurzu. Oboznámenie študentov s programom jednotlivých hodín kurzu, formou, akou bude vedený a podmienkami hodnotenia.
2. Prológ I. križiackej výpravy v roku 1096. Pogromy proti židovským obciam v oblasti Porýnia v kontexte I. križiackej výpravy. Spolužitie kresťanov a Židov pred I. križiackou výpravou, dôvody vzájomnej animozity
3. Cisár a „jeho“ križiaci. Byzantský cisár Alexios I. Komnenos a jeho postoj ku križiackej výprave. Byzancia a svet latinského Západu. Stret dvoch kresťanských kultúr. K problému odlišnosti hodnotového systému stredovekého východného a západného kresťanstva.
4. Archetypálny nepriateľ Byzancie? Križiacky vodca Bohemund, syn Róberta Guiscarda, jeho pobyt v Konštantínopole a stretnutie s cisárom Alexiom I. Komnenom. Spojenec, alebo nepriateľ?
5. Bod zlomu. Obliehanie a dobytie Antiochie v rokoch 1097/1098 križiackym vojskom. Pochod prvej križiackej výpravy Malou Áziou. Vzťahy s byzantským cisárom Alexiom I. Komnenom.
6. Križiacki vodcovia a Byzancia po roku 1098. Kríza križiackej výpravy a otázka jej ďalšieho smerovania. List križiakov pápežovi Urbanovi II. zo septembra roku 1098.

7. Dobytie Jeruzalema roku 1099 vojskami I. križiackej výpravy. Jeruzalemský masaker a jeho hodnotenie dobovými autormi a súčasnou historiografiou.
8. Križiaci a svet islamu. Kresťanstvo a učenie islamu. Moslimský svet v čase I. križiackej výpravy. Vzájomné pohľady kresťanských a moslimských kronikárov v kontexte križiackych výprav.
9. Križiacka výprava z roku 1101/1102 a jej osudy. Nový pápež Paschal II. a reakcia na obsadenie Jeruzalema križiakmi. Vyhlásenie a priebeh novej križiackej výpravy. Príčiny neúspechu tohto ťaženia a hľadanie vinníkov.
10. Latinský západ na prahu novej križiackej výpravy (1106). Bohemund, jeho návrat do Itálie a stretnutie s pápežom Paschalom II. Vyhlásenie novej križiackej výpravy a Bohemundova triumfálna cesta po francúzskych mestách. Koncept pripravovaného ťaženia.
11. Križiacka výprava proti nepriateľom rímsko-katolíckej cirkvi z roku 1107/1108. Bohemundovo ťaženie proti byzantskému cisárovi Alexiovi. Priebeh a rezultáty. Príčiny a charakter ťaženia. Predzvesť 4. križiackej výpravy?

Odporúčaná literatúra:

MAYER, Hans Eberhard. Dejiny křížových výprav. Praha.: Argo, 2014. ISBN: 978-80-257-0933-7.
TYERMAN. Christopher. Svaté války. Dějiny křížových výprav. Praha: Lidové noviny, 2012. ISBN: 9788074220913.
HROCHOVÁ, Věra., HROCH, Miroslav. Křižáci ve svaté zemi. Praha: Mladá fronta, 1996. ISBN, 80-204-0621-2.
PARTNER, Peter.Bůh válek. Svaté války mezi křestanstvím a islamem. Brno: BB/art, (s. 1-155).ISBN 80-7341-028-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 61

A	ABS	B	C	D	E	FX
27,87	0,0	39,34	14,75	8,2	1,64	8,2

Vyučujúci: prof. Mgr. Martin Hurbanič, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-592/22	HS: Latinské praktikum 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Počas výučbovej časti semestra sa študenti aktívne zapájajú do praktických cvičení spojených s čítaním a prekladom vopred vybraného a pripraveného pramenného materiálu (zabezpečovaného učiteľom vo forme xerokópií, digitalizátov). Aby vyučujúci bol schopný registrovať mieru angažovanosti študentov v rámci vyučovania a zároveň aby aktivizoval u študentov záujem o interaktívny a dynamický priebeh jednotlivých hodín, využíva na to možnosť slobodného, individuálneho zapojenia študentov (vo forme podnetov, komentárov), respektíve vyvolávanie jednotlivcov v auditóriu s cieľom zodpovedať konkrétnu, ním (prípadne študentmi) nastolenú otázku s možnosťou širšej diskusie. Študent musí počas výučbovej časti semestra absolvovať dva krátke testy o desiatich otázkach/bodoch realizovaných v priebehu druhej polovice semestra (ten v poradí druhý sa uskutoční počas hodiny v zápočtovom týždni, termín prvého testu bude oznámený minimálne dva týždne vopred). Cieľom testov okrem klasifikácie je snaha učiteľa o získanie spätnej väzby a preverenie vedomostí študenta o špecifických lingvistických charakteristikách stredovekej latinčiny. Ilustrovať podobu testov možno na modelovom príklade: Téma „Skratky v latinských stredovekých textoch“: V 10 vetách vybraných z na predošlých hodinách analyzovaných prameňov identifikovať a pomenovať skratky využívané v pisárskej praxi. Po absolvovaní druhého testu budú spočítané body získané z oboch testov a študent klasifikovaný podľa nasledujúcej stupnice: 100 - 92 %: A; 91 - 84 %: B; 83 - 76 %: C; 75 - 68 %: D; 67 - 60 %, E; 59 - 0 %: Fx.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Počet povolených absencií je 2. V prípade ďalších absencií, ktoré vyplynú z objektívne zdôvodniteľných, vydokladovaných príčin, má študent/tka možnosť predmet absolvovať za splnenia nasledujúcej podmienky: za každú absenciu nad stanovený rámec študent/tka odovzdá vyučujúcemu referát v rozsahu 5 normostrán na vopred zadanú a odkonzultovanú tému. Referát má obsahovať úvod, jadro (bez poznámkového aparátu), záver a zoznam použitej literatúry.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Absolvent kurzu má všeobecný prehľad o rôznych typoch novolatinských prameňov s teritoriálnym záberom na stredoeurópsky priestor. Ďalej disponuje zručnosťami v práci s databázami ranonovovekého pramenného materiálu. Tým, že cieľom predmetu je doviesť študentov „ad

fontes“ (k prameňom) a zoznámiť ich s praktickou stránkou neolatinského bádania, je študent schopný charakterizovať naračné a diplomatické pramene. Vďaka práci s originálnymi dobovými textami (v autografe i odpise) absolvent rozumie lexike ranonovovekého textu a vie pomenovať lingvistické špecifiká súdobej latinčiny. Na základe tohto intenzívneho školenia rozumie, samozrejme za využitia latinsko-slovenského prekladového slovníka, jednoduchým slovným/ vetným konštrukciám, orientuje sa v texte, či vie vyhľadať určitú informáciu.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do predmetu: oboznámenie sa s obsahovou náplňou predmetu, jeho priebehom, cieľom, nárokmi kladenými na študenta, literatúrou.
2. Postavenie a funkcia latinčiny (sociolingivistický pohľad) v stredoveku v rámci kontinentálnej Európy so zameraním na stredoeurópsky/uhorský priestor.
3. Úvod do praktického štúdia stredovekej latinčiny 1 - majuskula verzus minuskula, dvojhlásky ae/oe, dobové lingvistické preferencie (napríklad sémantika, typografia samohlások/spoluhlások, diakritika, interpunkcia)
4. Úvod do praktického štúdia stredovekej latinčiny 1 – špecifiká stredovekého naračného textu a diplomatických kategórií
5. Čítanie, preklad a interpretácia vybraného naračného prameňa: Kronika
6. Čítanie, preklad a interpretácia vybraného naračného prameňa: Anály, Letopis
7. 1. test
8. Čítanie, preklad a interpretácia vybraného diplomatického prameňa: Listina
9. Čítanie, preklad a interpretácia vybraného diplomatického prameňa: List
10. Čítanie, preklad a interpretácia vybraného diplomatického prameňa: Formuláre
11. Čítanie, preklad a interpretácia vybraného diplomatického prameňa: Univerzitná matrika
12. 2. test

Odporúčaná literatúra:

BARTAL, Antonius. Glossarium mediae et infimae latinitatis regni Hungariae. Lipsiae: Teubner, 1901.
GLEJTEK, Miroslav – LABANC, Peter. Cvičenia zo stredovekej latinskej paleografie uhorské listinné písmo v 13. – 16. storočí. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa, Filozofická fakulta, 2015. ISBN 978-80-558-0905-2.
KUKLICA, Peter. Slovník stredovekej latinčiny. Bratislava: SPN, 2000. ISBN 80-08-01405-9.
LEHOTSKÁ, Darina. Transkripčné pravidlá, odborná terminológia a ukážky latinských textov. Bratislava: Univerzita Komenského, 1982.
MAREK, Miloš. Slovník stredovekej a novovekej latinčiny na Slovensku. 2. vyd. Trnava: Filozofická fakulta Trnavskej univerzity, 2020. ISBN 978-83-8111-176-8.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenčina, latinčina (pasívne, základy)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 64

A	ABS	B	C	D	E	FX
60,94	0,0	28,13	3,13	1,56	3,13	3,13

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD., PhDr. Jakub Palko, PhD., Mgr. Andrej Vašíček

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-593/22	HS: Latinské praktikum 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Počas výučbovej časti semestra sa študenti aktívne zapájajú do praktických cvičení spojených s čítaním a prekladom vopred vybraného a pripraveného pramenného materiálu (zabezpečovaného učiteľom vo forme xerokópií, digitalizátov). Aby vyučujúci bol schopný registrovať mieru angažovanosti študentov v rámci vyučovania a zároveň aby aktivizoval u študentov záujem o interaktívny a dynamický priebeh jednotlivých hodín, využíva na to možnosť slobodného, individuálneho zapojenia študentov (vo forme podnetov, komentárov), respektíve vyvolávanie jednotlivcov v auditóriu s cieľom zodpovedať konkrétnu, ním (prípadne študentmi) nastolenú otázku s možnosťou širšej diskusie. Študent musí počas výučbovej časti semestra absolvovať dva krátke testy o desiatich otázkach/bodoch realizovaných v priebehu druhej polovice semestra (ten v poradí druhý sa uskutoční počas hodiny v zápočtovom týždni, termín prvého testu bude oznámený minimálne dva týždne vopred). Cieľom testov okrem klasifikácie je snaha učiteľa o získanie spätnej väzby a preverenie vedomostí študenta o špecifických lingvistických charakteristikách stredovekej latinčiny. Ilustrovať podobu testov možno na modelovom príklade: Téma „Skratky v latinských ranonovovekých textoch“: V 10 vetách vybraných z na predošlých hodinách analyzovaných prameňov identifikovať a pomenovať skratky využívané v pisárskej praxi. Po absolvovaní druhého testu budú spočítané body získané z oboch testov a študent klasifikovaný podľa nasledujúcej stupnice: 100 - 92 %: A; 91 - 84 %: B; 83 - 76 %: C; 75 - 68 %: D; 67 - 60 %, E; 59 - 0 %: Fx.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Počet povolených absencií je 2. V prípade ďalších absencií, ktoré vyplynú z objektívne zdôvodniteľných, vydokladovaných príčin, má študent/tka možnosť predmet absolvovať za splnenia nasledujúcej podmienky: za každú absenciu nad stanovený rámec študent/tka odovzdá vyučujúcemu referát v rozsahu 5 normostrán na vopred zadanú a odkonzultovanú tému. Referát má obsahovať úvod, jadro (bez poznámkového aparátu), záver a zoznam použitej literatúry.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent má všeobecný prehľad o rôznych typoch novolatinských prameňov s teritoriálnym záberom na stredoeurópsky priestor. Ďalej je zručný v práci s databázami ranonovovekého pramenného materiálu. Tým, že cieľom predmetu je doviesť študentov „ad fontes“ (k prameňom) a zoznámiť

ich s praktickou stránkou ranonovovekého bádania, je študent schopný charakterizovať naračné a diplomatické pramene. Vďaka práci s originálnymi dobovými textami (v autografe i odpise) študent rozumie lexike ranonovovekého textu a vie pomenovať lingvistické špecifiká súdobej latinčiny. Na základe tohto intenzívneho školenia rozumie, samozrejme za využitia latinsko-slovenského prekladového slovníka, jednoduchým slovným/vetným konštrukciám, orientuje sa v texte, či vie vyhľadať určitú informáciu.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do predmetu: oboznámenie sa s obsahovou náplňou predmetu, jeho priebehom, cieľom, nárokmi kladenými na študenta, literatúrou.
2. Postavenie a funkcia latinčiny v európskej kultúre so zameraním na stredoeurópsky/uhorský geopolitický priestor.
3. Úvod do praktického štúdia ranonovovekej/humanistickej a barokovej latinčiny 1 – lingvistické zvláštnosti
4. Úvod do praktického štúdia ranonovovekej/humanistickej a barokovej latinčiny 2 – lexika
5. Čítanie, preklad a interpretácia vybraného naračného prameňa: Krajinská kronika
6. Čítanie, preklad a interpretácia vybraného naračného prameňa: Mestská kronika
7. 1. test
8. Čítanie, preklad a interpretácia vybraného diplomatického prameňa: Listina
9. Čítanie, preklad a interpretácia vybraného diplomatického prameňa: Listy (súkromná korešpondencia)
10. Čítanie, preklad a interpretácia vybraného diplomatického prameňa: Kanonická vizitácia
11. Čítanie, preklad a interpretácia vybraného diplomatického prameňa: Urbár
12. 2. test

Odporúčaná literatúra:

BARTAL, Antonius. Glossarium mediae et infimae latinitatis regni Hungariae. Lipsiae: Teubner, 1901.
LEHOTSKÁ, Darina. Diplomatický seminár. Latinské písomnosti zo 16.-18. storočia. Bratislava: Univerzita Komenského, 1985.
MAREK, Miloš. Slovník stredovekej a novovekej latinčiny na Slovensku. 2. vyd. Trnava: Filozofická fakulta Trnavskej univerzity, 2020. ISBN 978-83-8111-176-8.
NOVÁK, Jozef a et al. Paleografická čítanka. Pomôcka na čítanie rukopisov z 12. – 19. storočia. Martin: Slovenská genealogicko-heraldická spoločnosť, 2001. ISBN 80-7090-599-9.
ŠPAŇÁR, Július – HRABOVSKÝ, Jozef. Latinsko-slovenský a slovensko-latinský slovník. 5. vyd. Bratislava: SPN, 1993. ISBN 80-08-02051-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenčina, latinčina (pasívne, základy)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 9

A	ABS	B	C	D	E	FX
66,67	0,0	33,33	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD., PhDr. Jakub Palko, PhD., Mgr. Andrej Vašíček

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-594/22	HS: Latinské praktikum 3

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: FiF.KSD/A-boHI-592/22 - HS: Latinské praktikum 1FiF.KSD/A-boHI-593/22 - HS: Latinské praktikum 2

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Počas výučbovej časti semestra sa študenti podieľajú (na základe očakávateľnej predprípravy a samoštúdia) na priebehu jednotlivých hodín tak, že vždy (podľa plánu v 8 týždňoch) na začiatku cvičenia prezentujú vlastné preklady učiteľom vybraných pasáží (približne dve až tri vety) z konkrétneho naračného prameňa zo stredoveku a raného novoveku, a následne sa zapájajú do verbálne vedeného kontextuálneho rozboru a interpretácie daného naračného prameňa/ diplomatického prameňa a prostredníctvom neho sa zoznamujú so známou historickou udalosťou.
Počas posledných dvoch vyučovacích hodín (vrátane zápočtového týždňa) vystúpi každý študent s prekladom a interpretáciou (učiteľom zadaného) úryvku z prameňa zo stredoveku a raného novoveku (predposledný týždeň stredoveké pramene, zápočtový týždeň ranonovoveké pramene) a podľa zvládnutia úlohy bude v zápočtovom týždni klasifikovaný.
Počet povolených absencií je 2. V prípade ďalších absencií, ktoré vyplynú z objektívne zdôvodniteľných a vydokladovaných príčin, má študent/tka možnosť predmet absolvovať za splnenia nasledujúcej podmienky: za každú absenciu nad stanovený rámec študent/tka odovzdá vyučujúcemu preklad zadaného úryvku z prameňa (v rozsahu max. ½ NS).
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Zápis predmetu je možný len po úspešnom absolvovaní predmetov Latinské praktikum 1 a Latinské praktikum 2.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Po absolvovaní predmetu študent má hlbšie poznatky o naračných prameňoch zo stredoveku a raného novoveku stredoeurópskej proveniencie, ktoré nadobudol na predmetoch Latinské praktikum 1 a 2, až do takej miery, že na konci výučbovej časti semestra disponuje schopnosťou samostatne za pomoci jazykovedného slovníka preložiť krátke úryvky z prameňa. Súčasne študent vďaka interpretácii vybraných textov rozumie dejinným udalostiam cez optiku analyzovaného prameňa. Študent disponuje poznatkami o vnútornej/vonkajšej kritike prameňa, výpovedných možnostiach a metodologických limitoch naračného textu.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do predmetu: oboznámenie sa s obsahovou náplňou predmetu, jeho priebehom, cieľom, nárokmi kladenými na študenta, literatúrou. Písomné pramene naračnej povahy zo stredoveku a raného novoveku.
2. Bratislavské anály (Annales Posonienses) - čítanie, preklad a interpretácia.
3. Melcké anály (Annales Mellicenses) - čítanie, preklad a interpretácia.
4. Kronika Šimona z Kézy (Gesta Hungarorum) - čítanie, preklad a interpretácia.
5. Pokračovanie Heiligenkreuzského letopisu (Continuatio Sancrucensis prima et secunda) - čítanie, preklad a interpretácia.
6. Uhorská kronikárska skladba 14. storočia (Chronici Hungarici compositio saeculi XIV.) - čítanie, preklad a interpretácia.
7. Ján z Viktringu: Kniha pravdivej histórie (Ioannes abbas Victoriensis: Liber certarum historiarum) - čítanie, preklad, interpretácia.
8. Bartoliniho Odeporicon - čítanie, preklad a interpretácia.
9. Sperfoglova kronika – čítanie, preklad a interpretácia.
10. Diarium rerum per Hungariam gestarum ab anno 1586 usque ad annum 1624 - čítanie, preklad a interpretácia.
11. Rerum hungaricarum libri viginti – čítanie, preklad a interpretácia.
12. Historiarum de rebus Hungaricis Libri – čítanie, preklad a interpretácia.
13. Matricula molleriana – čítanie, preklad a interpretácia.

Odporúčaná literatúra:

BARTAL, Antonius. Glossarium mediae et infimae latinitatis regni Hungariae. Lipsiae: Teubner, 1901.
KUKLICA, Peter. Slovník latinských skratiek. Bratislava: SPN, 1995. ISBN 80-08-00422-3.
MAREK, Miloš. Slovník stredovekej a novovekej latinčiny na Slovensku. 2. vyd. Trnava: Filozofická fakulta Trnavskej univerzity, 2020. ISBN 978-83-8111-176-8.
ŠPAŇÁR, Július – HRABOVSKÝ, Jozef. Latinsko-slovenský a slovensko-latinský slovník. 5. vyd. Bratislava: SPN, 1993. ISBN 80-08-02051-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenčina, latinčina (pasívne)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD., PhDr. Jakub Palko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-595/22	HS: Latinské praktikum 4

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: FiF.KSD/A-boHI-592/22 - HS: Latinské praktikum 1FiF.KSD/A-boHI-593/22 - HS: Latinské praktikum 2

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Počas výučbovej časti semestra sa študenti podieľajú (na základe očakávateľnej predprípravy a samoštúdia) na priebehu jednotlivých hodín tak, že vždy (podľa plánu v 8 týždňoch) na začiatku cvičenia prezentujú vlastné preklady učiteľom vybraných pasáží (približne dve až tri vety) z konkrétneho naračného prameňa zo stredoveku a raného novoveku, a následne sa zapájajú do verbálne vedeného kontextuálneho rozboru a interpretácie daného diplomatického prameňa a prostredníctvom neho sa zoznamujú so známou historickou udalosťou. Počas posledných dvoch vyučovacích hodín (vrátane zápočtového týždňa) vystúpi každý študent s prekladom a interpretáciou (učiteľom zadaného) úryvku z prameňa zo stredoveku a raného novoveku (predposledný týždeň stredoveké pramene, zápočtový týždeň ranonovoveké pramene) a podľa zvládnutia úlohy bude v zápočtovom týždni klasifikovaný.
Počet povolených absencií je 2. V prípade ďalších absencií, ktoré vyplynú z objektívne zdôvodniteľných a vydokladovaných príčin, má študent/tka možnosť predmet absolvovať za splnenia nasledujúcej podmienky: za každú absenciu nad stanovený rámec študent/tka odovzdá vyučujúcemu preklad zadaného úryvku z prameňa (v rozsahu max. ½ NS).
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Zápis predmetu je možný len po úspešnom absolvovaní predmetov Latinské praktikum 1 a Latinské praktikum 2.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:

Po absolvovaní predmetu študent má hlbšie poznatky o naračných prameňoch zo stredoveku a raného novoveku stredoeurópskej proveniencie, ktoré nadobudol na predmetoch Latinské praktikum 1 a 2, až do takej miery, že na konci výučbovej časti semestra disponuje schopnosťou samostatne za pomoci jazykovedného slovníka preložiť krátke úryvky z prameňa. Súčasne študent vďaka interpretácii vybraných textov rozumie dejinným udalostiam cez optiku analyzovaného prameňa. Študent disponuje poznatkami o vnútornej/vonkajšej kritike prameňa, výpovedných možnostiach a metodologických limitoch naračného textu.

Stručná osnova predmetu:

vod do predmetu: oboznámenie sa s obsahovou náplňou predmetu, jeho priebehom, cieľom, nárokmi kladenými na študenta, literatúrou. Diplomatická prax v stredoveku a ranom novoveku v stredoeurópskych štátoch.
2. Uhorská listina z 11. - 12. storočia – čítanie, preklad a interpretácia.
3. Uhorská listina z 13. - 15. storočia – čítanie, preklad a interpretácia.
4. Ríšska listina z 11. - 12. storočia – čítanie, preklad a interpretácia.
5. Ríšska listina z 13. - 15. storočia – čítanie, preklad a interpretácia.
6. Pápežská listina z 11. - 12. storočia – čítanie, preklad a interpretácia.
7. Pápežská listina z 13. - 15. storočia – čítanie, preklad a interpretácia.
8. Panovnícka listina zo 16. storočia – čítanie, preklad a interpretácia.
9. Ranonovoveká osobná korešpondencia – čítanie, preklad a interpretácia.
10. Listy hospodárskym úradníkom na feudálnom panstve – čítanie, preklad a interpretácia.
11. Kráľovský mandát z 18. storočia – čítanie, preklad a interpretácia.
12. Listiny cirkevnej proveniencie – čítanie, preklad a interpretácia.

Odporúčaná literatúra:

BARTAL, Antonius. Glossarium mediae et infimae latinitatis regni Hungariae. Lipsiae: Teubner, 1901.
DRUGA, Marek. Falzá v službách pravdy, svedectvá na prahu lži. Niekoľko postrehov k pozadiu stredovekého falšovania. In: Historický časopis. 2019, roč. 67, č. 4, s. 577-599. ISSN 0018-2575.
LEHOTSKÁ, Darina. Diplomatický seminár. Latinské písomnosti zo 16.-18. storočia. Bratislava: Univerzita Komenského, 1985.
MAREK, Miloš. Slovník stredovekej a novovekej latinčiny na Slovensku. 2. vyd. Trnava: Filozofická fakulta Trnavskej univerzity, 2020. ISBN 978-83-8111-176-8.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenčina, latinčina (pasívne)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD., PhDr. Jakub Palko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-584/20	HS: Moderné dejiny strednej Europy

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Povolené sú dve absencie. Poslucháči budú hodnotení na základe splnenia čiastkových úloh a aktívnej účasti na hodinách.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežné

Výsledky vzdelávania:
Študentky a študenti sa na seminári postupne oboznamujú s metodologickými predpokladmi práce s dobovými textami. Následne sú schopní využiť teoretické predpoklady v praxi a počas celého kurzu pracovať samostatne s prierezovými textami 19. a 20. storočia stredoeurópskej proveniencie. Majú kompetencie súvisiace s pochopením dobových diskurzov, predpokladov a východísk základných/ nosných textov v jednotlivých obdobiach dejín strednej Európy v medzinárodnom kontexte, pretože práca s primárnymi materiálmi pomôže lepšie a priamo v prameňoch politického myslenia pochopiť špecifický vývoj a nuansy stredoeurópskeho geografického a politického priestoru. Zároveň sa študentom uľahčí súčasná kontextualizácia niektorých diskurzov vyskytujúcich sa v danom priestore.

Stručná osnova predmetu:
1. Základné problémy práce s textom
2.-12. Práce s historickými textami, kritická analýza, interpretácia, diskusia

Odporúčaná literatúra:
MORYS, Matthias (ed.) The Economic History of Central, East and South-East Europe. 1800 to the Present. London – New York: Routdge, Taylor & Francis, 2021. ISBN 978-1-138-92198-6
BEREND, Iván, T. Central and Eastern Europe 1944 – 1993. Detour from the Periphery to the Periphery. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. ISBN 9780521550666
PUTNA, Martin C. Obrazy z kultúrnich dějin Střední Evropy. Praha: Vyšehrad, 2018. ISBN 978-80-7429-977-3
TRENCSÉNYI, Balász, KOPEČEK, Michal, BAÁR, Mónika, JANOWSKI, Maciej, FALINA, Mária. A History of Modern Political Thought in East Central Europe. Volume 1: Negotiating

Modernity in the „Long Nineteenth Century“. Oxford: Oxford University Press, 2018. ISBN 978-0-19-880313-3
TRENCSÉNYI, Balász, KOPEČEK, Michal, BAÁR, Mónika, JANOWSKI, Maciej, FALINA, Mária, LISJAK, Luka, . A History of Modern Political Thought in East Central Europe. Volume 2: Part I: 1918 – 1968. Negotiating Modernity in the „Short Twentieth Century and beyon“. Oxford: Oxford University Press, 2018. ISBN 978-0-19-873715-5
TRENCSÉNYI, Balász, KOPEČEK, Michal, BAÁR, Mónika, JANOWSKI, Maciej, FALINA, Mária, LISJAK, Luka, . A History of Modern Political Thought in East Central Europe. Volume 2: Part II: 1968 – 2018. Negotiating Modernity in the „Short Twentieth Century and beyon“. Oxford: Oxford University Press, 2018. ISBN 978-0-19-882960-7

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský a anglický

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 14

A	ABS	B	C	D	E	FX
85,71	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,29

Vyučujúci: Mgr. Matej Ivančík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-590/20	HS: Od reformácie k tolerancii 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežne - práca s pridelenými textami (historiografickými, pramennými), aktívna účasť v diskusiách na seminároch, plnenie čiastkových úloh (napríklad odovzdanie bibliografického prehľadu k téme zvolenej pre seminárnu prácu, prezentácia základnej schémy seminárnej práce v kolektíve na seminári)
b) seminárna práca na zvolenú tému, v rozsahu cca. 10 strán vlastného textu, s príslušným poznámkovým aparátom
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú max. 2 absencie.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40/60

Výsledky vzdelávania:
Študent sa oboznámi s najvýznamnejšími trendmi cirkevného a intelektuálneho vývoja raného novoveku v Uhorsku, s ťažiskom na 16. a prvej polovici 17. storočia. Oboznámi sa s aktuálnymi historiografickými trendmi vo výskume danej problematiky, ktoré zvládne aj sám aplikovať na príklade zvolenej témy. Bude schopný analyzovať "náboženstvo" ako kultúrny fenomén v celej šírke jeho spoločenských dosahov, nielen v perspektíve úzko vymedzených cirkevných dejín. Bude schopný uvažovať o náboženskej problematike sledovaného obdobia aj z perspektívy kolektívnych identít a ich implikácií pre politický vývoj nielen Uhorska, ale širšieho regiónu strednej Európy.

Stručná osnova predmetu:
1) Reformácia, rekatolizácia a protireformácia? : Terminologické a metodologické otázky, historiografické prístupy.
2) Počiatky reformácie a jej šírenie na našom území. Mecenát a kresťanský humanizmus.
3) Patronátne právo a reformácia v mestách.Umiernené a radikálne formy reformácie.
3) Úsilie o jednotu v názorovej rôznorodosti. Prvé vyznania viery, cirkevná správa, počiatky konfesionalizácie (Konfessionsbildung) v teologickom zmysle slova.
4) Organizačný a sociálny rozmer reformačného hnutia. Reformácia na vidieku. Počiatky nižšej cirkevnej organizácie. Reformácia vo verejnej i každodennej sfére (Konfessionalisiserung, Konfessionskultur)

5) Reakcia "starej cirkvi". Humanisti a "kompromisný katolicizmus". Mikuláš Oláh a počiatky rekatolizácie.
6) "Druhá reformácia". Kalvinizmus. Konfesionálna identita a jej vonkajšie prvky.
7) Školstvo. Nové médiá (kníhtlač) a ich rola v náboženskom živote.
8) Kríza okolo roku 1600. Jezuiti. Bočkajovo povstanie
9) Spoločensko-politické vymedzenie a inštitucionalizácia. Viedenský mier. Žilinská synoda a počiatky samostatnej cirkevnej organizácie.
10) Náboženstvo a politika. Konfesionálna otázka v stavovských povstaniach prvej polovice 17. storočia.
11) Kultúra náboženskej polemiky. Literárna tradícia v domácom jazyku.
12) Hudobná kultúra a náboženský život.

Odporúčaná literatúra:

KVAČALA, Ján. Dejiny reformácie na Slovensku. Liptovský Svätý Mikuláš : Tranoscius, 1933.
BUCKO, Vojtech. Mikuláš Oláh a jeho doba, 1493-1568 : (štúdia zo slovenských dejín 16. storočia). Bratislava : Vedecké ústavy mesta Bratislavy, 1940, 227 s.
KÓNYOVÁ, Annamária, KÓNYA, Peter a kol. Konfesionálny vývin Uhorska v ranom novoveku. Prešov : Vydavateľstvo PU, 2017. ISBN 978-80-555-2440-5
Ďalšia literatúra a pramene budú študentom poskytnuté počas semestra vyučujúcim.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 30

A	ABS	B	C	D	E	FX
46,67	0,0	26,67	13,33	3,33	3,33	6,67

Vyučujúci: Mgr. Peter Benka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-591/20	HS: Od reformácie k tolerancii 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežne - práca s pridelenými textami (historiografickými, pramennými), aktívna účasť v diskusiách na seminároch, plnenie čiastkových úloh (odovzdanie bibliografického prehľadu k téme zvolenej pre seminárnu prácu, prezentácia základnej schémy seminárnej práce v kolektíve na seminári)
b) seminárna práca na zvolenú tému, v rozsahu cca. 10 strán vlastného textu, s príslušným poznámkovým aparátom. V prípade, že študent absolvoval HS: Od reformácie k tolerancii 1 v zimnom semestri (nejde o prerekvizitu), môže pokračovať vo vybranej téme seminárnej práce, prípadne ju rozšíri a dopracuje, rozsah nového textu by sa mal pohybovať v rozmedzí 5 - 10 strán. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky. Akceptované sú max. 2 absencie.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40/60

Výsledky vzdelávania:
Študent sa oboznámi s najvýznamnejšími trendmi cirkevného a intelektuálneho vývoja raného novoveku a ich významom pre slovenské dejiny sledovaného obdobia (v tomto prípade druhej polovice 17. storočia a 18. storočia). Dominantnými témami sú v tomto období rekatolizácia a protireformácia, možnosti a limity náboženskej tolerancie, konfesionálny exil, rozvoj kultúry v ľudovom jazyku, vplyvy pietizmu, jansenizmu a osvietenstva, školstvo a knihtlač v 17. a 18. storočí, možnosti náboženskej tolerancie a ďalšie. Oboznámi sa tiež s aktuálnymi historiografickými trendmi vo výskume danej problematiky, ktoré zvládne aj sám aplikovať na príklade zvolenej témy. Bude schopný analyzovať "náboženstvo" ako kultúrny fenomén v celej šírke jeho spoločenských dosahov, nielen v perspektíve úzko vymedzených cirkevných dejín. Bude schopný uvažovať o náboženskej problematike sledovaného obdobia aj z perspektívy kolektívnych identít a ich implikácií pre politický vývoj nielen Uhorska, ale širšieho regiónu strednej Európy.

Stručná osnova predmetu:
1) Úvod do problematiky. Otázky terminológie (rekatolizácia, protireformácia). Základná historiografia k téme.
2) Náboženská situácia v Uhorsku (v kontexte Habsburskej monarchie) v polovici 17. storočia.

3) Vyššie vzdelanie a jednotlivé konfesionálne spoločenstvá (Trnavská univerzita, Prešovské kolégium)
4) Úsilie o konfesionálnu uniformitu: protireformácia v kontexte habsburského absolutizmu.
5) Náboženský exil v ranom novoveku na príklade evanjelických duchovných v poslednej tretine 17. storočia.
6) Náboženstvo a politická moc: konfesionálna identita ako súčasť kuruckého diskurzu.
7) Kníhtlačiari, literárna produkcia a jazyk ako identifikačný faktor.
8) Evanjelická komunita medzi ortodoxiou a pietizmom.
9) Barokový katolicizmus: hierarchia, cirkevné rády, možnosti a limity spojenectva s dynastiou.
10) Barokový katolicizmus: podoby ľudovej zbožnosti.
11) Resolutio Carolina a tzv. tichá protireformácia v každodennej realite.
12) Osvietenské vplyvy a náboženský život.
13) Tolerancia ako spoločensko-politický ideál.

Odporúčaná literatúra:

KVAČALA, Ján. Dejiny reformácie na Slovensku. Liptovský Svätý Mikuláš: Tranoscius, 1933.
KOWALSKÁ, Eva. Evanjelické a. v. spoločenstvo v 18. storočí. Hlavné problémy jeho vývoja a fungovania v spoločnosti. Bratislava: Veda, 2001. ISBN 80-224-0704-6
KÓNYOVÁ, Annamária, KÓNYA, Peter a kol. Konfesionálny vývin Uhorska v ranom novoveku. Prešov : Vydavateľstvo PU, 2017. ISBN 978-80-555-2440-5
KUŠNIRÁKOVÁ, Ingrid. Piae Fundationes. Zbožné fundácie a ich význam pre rozvoj uhorskej spoločnosti v ranom novoveku. Bratislava: HÚ SAV, 2009. ISBN 80-970060-5-7

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 11

A	ABS	B	C	D	E	FX
45,45	0,0	18,18	27,27	0,0	0,0	9,09

Vyučujúci: Mgr. Peter Benka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-580/11	HS: Osobnosti európskych dejín 19. storočia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
prezentácia vybranej témy na seminári
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% priebežné

Výsledky vzdelávania:
Študent je schopní si podľa vlastného výberu pripraviť portrét kľúčovej osobnosti spoločenského, politického a kultúrneho života európskych dejín 19. storočia. Dokáže pracovať s biografiami historických osobností v subjektívnom a aj objektivistickom kontexte. Veľký dôraz je kladený na sociálnu, kultúrnu a politickú kontextualizáciu. Okrem toho však študentky a študenti vedia pracovať s metodologickými textami, ktoré im umožňujú hlbšie pochopiť prístupy, pomocou ktorých dokážeme analyzovať pôsobenie jednotlivcov v konkrétnom, prevažne modernom, historickom období. Zároveň, študenti a študentky majú schopnosti súvisiace s prezentáciou nadobudnutých vedomostí. Disponujú zručnosti vystupovania a prezentácie, schopnosť dodržiavať časové rámce prezentácie, ako aj návyky verejného vystupovania. Predmet Osobnosti 19. storočia predstavuje citlivo vyvážený kurz, ktorý kombinuje viaceré aspekty, ktoré študentky a študenti nevyhnutne potrebujú, aby mohli úspešne vykonávať nielen vedeckú, ale aj akúkoľvek spoločensky prospešnú systematickú činnosť.

Stručná osnova predmetu:
1.-6. Práca s konceptami, získanie základných metodologických predpokladov pre spracovanie historickej biografie osobnosti 19. storočia
7.-13. Jednotlivé prezentácie, kritická oponentúra a diskusia

Odporúčaná literatúra:
DARNTON, Robert. Velký masakr koček a další epizódy z francouzské kulturní historie. Praha: Argo, 2013. ISBN 978-80-257-0862-0.
FOUCAULT, Michel. Dozerať a trestať. Zrod väzenia. Bratislava: Kalligram, 2000. ISBN 80-7149-329-5.
HROCH, Miroslav. Pohledy na národ a nacionalismus. Čítanka textů. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. ISBN 80-86429-20-2.

ARENDTOVÁ, Hannah. Pôvod totalitarizmu I.-III. Bratislava: Premedia, 2018. ISBN 978-80-8159-618-6.
STORCHOVÁ, Lucie (ed.) Koncepty a dějiny. Proměny pojmů v současné historické vědě. Praha: Scriptorium, 2014. ISBN 978-80-87271-87-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 125

A	ABS	B	C	D	E	FX
86,4	0,0	4,0	0,8	4,0	0,8	4,0

Vyučujúci: Mgr. Matej Ivančík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-572/00	HS: Osobnosti svetových dejín 20. storočia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Povolené sú dve absencie. Poslucháči budú hodnotený na základe splnenia čiastkových úloh (100%).
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Poslucháči prostredníctvom životopisov jednotlivých významných osobností 20. storočia z oblasti vedy, kultúry, umenia dokážu identifikovať nielen niektoré významné modernizačné procesy, umelecké a kultúrne novinky ale aj dopad a následky rôznych politických udalostí 20. storočia na život a prácu jednotlivcov.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvodný seminár. Úloha osobnosti v dejinách.
2. Prezentovanie jednotlivých osobností a zdôvodnenie účelovosti ich zaradenia do výberu.
3.-12. Prezentácie a diskusie o jednotlivých osobnostiach.

Odporúčaná literatúra:
Vzhľadom k tomu, že k osobnostiam, ktoré sú predmetom kurzu je veľké množstvo literatúry, treba sa pri odporúčaní literatúry riadiť výberom tém referátov študentov.
FERGUSON, Niall. Válka světa: Dějiny věku nenávisti. Praha: Academia, 2008, 751 s. ISBN 978-80-200-1650-8.
HOBSBAWM, Eric. Věk extrémů. Praha: Argo, 1998, 619 s. ISBN 80-7203-184-8.
VINEN, Richard. Evropa Evropa dvacátého století. Praha: Vyšehrad, 2007, 556 s. ISBN 978-80-7021-735-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 280

A	ABS	B	C	D	E	FX
94,29	0,0	2,5	0,0	0,0	0,0	3,21

Vyučujúci: doc. Mgr. Eva Škorvanková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-581/15	HS: Postavy slovenského národného obrodenia (1780 – 1849)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienky na absolvovanie predmetu: účasť, aktívna práca, referát, seminárna práca
a) Vyučujúci akceptuje max. 3 absencie s preukázanými dokladmi.
b) Na seminári sa vyžaduje aktívna práca podľa pokynov vyučujúceho.
c) Prezentovanie referátu vo forme konferenčného príspevku (15-20 minút), zvládnutie rečníckeho prejavu, prezentácia (tlačené materiály, elektronická), zvládnutie odpovede na doplňujúce otázky. Možnosť náhradnej (aditívnej) písomnej práce namiesto prezentovania referátu.
d) seminárna práca Presný termín a téma priebežného hodnotenia budú oznámené na začiatku semestra. Témy seminárnych prác a referátov vo formáte „život a dielo osobnosti“, napr. Anton Bernolák, Juraj Fándly, Ján Kollár, Pavol Jozef Šafárik, Ľudovít Štúr, Samuel Chalupka a pod. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent získava po úspešnom absolvovaní predmetu a individuálnom štúdiu aditívne informácie o významných postavách slovenského národného obrodenia jednak sústredením sa na jednu postavu (vypracovanie seminárnej práce a referátu), jednak sekundárne cez prezentácie referátov ďalších postáv. Je schopný samostatne získať informácie (archívne pramene, digitálne zbierky, literatúra) z pamäťových inštitúcii a spracovať biografický text zvolených postáv. Disponuje vedomosťami o biografických metódach a kategóriách (Životopisy. Život a dielo. Sústredenie sa na kľúčové udalosti v živote. Vplyv prostredia, vzdelania, dedičnosti na povahu, schopnosti a činnosť jednotlivca. Jednotlivec ako súčasť spoločenskej skutočnosti. Dielo, politika, svetonázor, filozofia.).

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod. Oboznámenie s podmienkami na absolvovanie predmetu.
2. Výber tém seminárnych prác a referátov.
3. Pamäťové inštitúcie (archívy, ústavy, múzeá, knižnice), digitálne zdroje informácií a dát, možnosti získania prameňov a sekundárnej literatúry
4. Oboznámenie s technikami a metódami pri výskume, spracovaní seminárnej práce a referátu.
5. Špecifické pramene pri práci s biografickými metódami (archívne zdroje, matriky, literatúra)
6. Biografické metódy na prípade vybraných osobností

7. Vzorové predstavenie osobnosti
8. Východisko: Život, dielo a činnosť vybraných osobností národného obrodenia. Ideológia, svetonázor.
9. osvietenská generácia (Jozef Ignác Bajza, Anton Bernolák, Juraj Fándly, Juraj Palkovič, Ondrej Plachý, Ján Hrdlička, Juraj Ribay, a i.
10. generácia počiatku 19. storočia (Juraj Palkovič, Bohuslav Tablic, Samuel Rožnay)
11. generácia Všeslávie (Ján Kollár, Pavol Jozef Šafárik, Ján Hollý, Martin Hamuljak, Michal Godra, Karol Kuzmány, Gašpar Fejerpataky Belopotocký, Ján Benedikti, Ján Chalupka, Ján Koiš, Ján Herkeľ, Alexander Rudnay, Štefan Moyzes)
12. generácia štúrovcov (Alexander Boleslavín Vrchovský, Michal Miloslav Hodža, Jozef Miloslav Hurban, Ľudovít Štúr, Samuel Chalupka, Ján Šafárik, Samuel Štúr, Viliam Pauliny-Tóth, Samuel Štefanovič, Jonáš Záborský, Andrej Sládkovič, Peter Kellner Hostinský, Ctiboh Zoch, Ján Botto, Ján Kalinčiak, Ján Francisci, Ján Kráľ, Štefan Marko Daxner, Mikuláš Dohnány, Karol Holuby, Ján Kadavý, Benjamin Pravoslav Červenák, Andrej Radlinský, Štefan Launer, Andrej Lanštjak, Anna Jurkovičová (Hurbanová), Miloslava Lehotská a i.)

Odporúčaná literatúra:

RIZNER, Ľudovít Vladimír. Bibliografia písomníctva slovenského na spôsob slovníka od najstarších čias do konca r. 1900. I-VI. Turčiansky Sv. Martin: Matica slovenská, 1929-1934.
KOTVAN, Imrich. Bibliografia bernolákovcov. Martin: Matica slovenská, 1957.
TIBENSKÝ, Ján. Juraj Fándly a slovenské národné obrodenie. Historický časopis. 1991, roč 39, č. 1, s. 49-78.
BRTÁŇ, Rudo. Bohuslav Tablic. Bratislava: Veda, 1974.
HUČKO, Ján. Život a dielo Ľudovíta Štúra. Martin : Osveta, 1984.
Doplnková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 88

A	ABS	B	C	D	E	FX
27,27	0,0	22,73	10,23	13,64	5,68	20,45

Vyučujúci: Mgr. Ivana Lukáč Labancová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.05.2025

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-584/18	HS: Reformné 60. roky a zmena politiky KSČ

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Aktívna účasť na predmete, odprezentovanie referátu v powerpointovej podobe (cca. 20 min) a vypracovanie a odovzdanie seminárnej práce, ktorá musí mať rozsah min. 10 strán a musí obsiahnuť v základných rysoch sledovanú problematiku.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Max. dve absencie bez udania dôvodu.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:
Absolventi predmetu získavajú prostredníctvom vybraných dokumentov prehĺbené znalosti o spoločensko-politickej situácii v ČSSR počas 60. rokov, vďaka čomu dokážu sledovať vývoj, ktorý vyvrcholil v roku 1968. Majú prehľad o sledovanom období, poznajú vtedajšiu domácu i zahraničnú politickú situáciu a dokážu kriticky zhodnotiť nedostatky komunistického režimu. Disponujú poznatkami o roku 1968 a zmenách, ktoré priniesol.

Stručná osnova predmetu:
1. Prijatie ústavy z roku 1960 a amnestia pre politických väzňov
2. Druhá vlna destalinizácie a ČSSR
3. Rok 1963 a rehabilitácie
4. Zhody a rozdiely medzi vývojom v Čechách a na Slovensku
5. Otázka federácie a slovenské národné hnutie
6. Pád Antonína Novotného
7. Rok 1968
8. Alexander Dubček
9. Medzinárodná situácia v roku 1968
10. Sovietska politika voči ČSSR počas roka 1968
11. Okupácia ČSSR a následný vývoj

Odporúčaná literatúra:
KAPLAN, Karel. Kronika komunistického Československa. Kořeny reformy 1956-1968: Společnost a moc. ISBN 978-80-87029-31-2.

LONDÁK, Miroslav a kol. Predjarie. Politický, ekonomický a kultúrny vývoj na Slovensku 1960-1967. Bratislava: Veda, 2002. ISBN 978-80-224-1095-3.
PEŠEK, Jan. Komunistická strana Slovenska. Dejiny politického subjektu I. Bratislava: Veda, 2012. ISBN 978-80-224-1256-8.
RYCHLÍK, Jan. Češi a Slováci ve 20. století. Česko-slovenské vztahy 1945-1992. Bratislava: Academic Elektronic Press, 1998. ISBN 80-88880-11-4.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 15

A	ABS	B	C	D	E	FX
73,33	0,0	13,33	0,0	0,0	6,67	6,67

Vyučujúci: Mgr. Peter Vanek, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-534/22	HS: Rimania a Stredná Európa

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Prezentácia na vybranú tému a následné spracovanie v písomnej podobe. Aktívna účasť na hodinách (čiastkové úlohy, referáty, diskusia). Povolené sú 2 absencia. V prípade viacerých absencií (zo závažných dôvodov) vyučujúci rozhoduje o náhradnom plnení povinností alebo o opakovaní predmetu.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študenti disponujú vedomosťami o politických, sociálnych a kultúrnych dejinách Rímskej ríše v oblasti Strednej Európy. Majú základné informácie o budovaní provincií a prenikaní Rimanov na územie Strednej Európy, so zreteľom aj na územie dnešného Slovenska. Po úspešnom absolvovaní kurzu sú študenti schopní preukázať znalosti komplexnosti rímskej expanzívnej politiky a jej vplyvu na všetky oblasti života. Dokážu pracovať s antickými prameňmi rôzneho druhu, s ich interpretáciou a hodnotením a uplatniť základné pravidlá vedeckej práce (orientácia v literatúre a prameňoch k danej téme, formy citovania, akademická etika). Študenti po absolvovaní kurzu sú schopní preukázať znalosti o vedeckých technikách prezentácie svojich zistení v ústnej aj písomnej podobe.

Stručná osnova predmetu:
Úvod do problematiky, plán práce, úlohy.
. Základná literatúra k problematike a základné heuristické pomôcky - encyklopédie, bibliografie, biografické slovníky.
. Pramene k rímskym dejinám - Numizmatické pramene. Epigrafické pramene. Literárne pramene a diela rímskej historiografie.
. Základné problémy politického vývoja v Rímskej ríši
. Budovanie provincií
. Metropola Rímskej ríše Rím a ďalšie významné politické centrá v jednotlivých rímskych provinciách
. Rímske provincie v prvých troch storočiach n. l.
. Rímske provincie v Strednej Európe – špecifiká vývoja

. Hospodársky život v Rímskej ríši, špecifiká vývoja v Itálii a jednotlivých provinciách ríše.
. Komunikácia v Rímskej ríši - cestovanie, štátna správa, výmena informácií.
. Materiálna kultúra provincií v Strednej Európe - urbanizácia, mestské stavby, mestská kultúra, vidiek, mimomestské oblasti.
. Špecifiká vývoja pohraničných oblastí. Vojenské konflikty, hospodárske kontakty.
. Rímska ríša a "barbarský svet".
. Vyhodnotenie seminára, záver.

Odporúčaná literatúra:

Doplnková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra. Štúdie, pramene a databázy prameňov budú dostupné na MS Teams.
HEČKOVÁ, Jana. Rimania & Germáni na strednom Dunaji. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa, 2005. ISBN 80-8050-882-8.
HOŠEK, Radislav, SAKAŘ, Vladimír. Norikum a Pannonie v době Římské. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1975.
BOUZEK, Jan, SAKAŘ, Vladimír. Římské provincie a Limes Romanus ve střední a západní Evropě. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1990. ISBN 80-7066-161-5.
PELIKÁN, Oldřich. Slovensko a rímske impérium. Bratislava: Slovenské vydavateľstvo krásnej literatúry, 1960.
DE SENA, Eric C., DOBRZANSKA, Halina (ed.). The Roman Empire and beyond archaeological and historical research on the Romans and native cultures in Central Europe. Oxford: Archaeopress, 2011 ISBN 978-1-4073-0798-5.
KOVÁCS, Péter. A history of Pannonia during the principate. Bonn: Habelt, 2014, ISBN 978-3-7749-3918-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Daniela Rošková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-500/00	HS: Rímske cisárstvo 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Prezentácia na vybranú tému a následné spracovanie v písomnej podobe. Aktívna účasť na hodinách, povolené sú 2 absencia. V prípade viacerých absencií (zo závažných dôvodov) vyučujúci rozhoduje o náhradnom plnení povinností alebo o opakovaní predmetu.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študenti majú vedomosti o politických dejinách rímskeho cisárstva. Študenti dokážu pracovať s antickými prameňmi rôzneho druhu, interpretovať a hodnotiť ich. Študenti poznajú základné črty rímskeho cisárskeho obdobia a jeho každodennosti. Dokážu prezentovať svoje zistenia v ústnej aj písomnej podobe aplikáciou základných pravidiel vedeckej práce (orientácia v literatúre a prameňoch k obdobiu antických dejín, formy citovania, akademická etika).

Stručná osnova predmetu:
. Úvod do problematiky, plán práce, úlohy.
. Základná literatúra k problematike a základné heuristické pomôcky - encyklopédie, bibliografie, biografické slovníky.
. Pramene k dejinám raného cisárstva I. - Numizmatické pramene.
. Pramene k dejinám raného cisárstva II. - Epigrafické pramene.
. Pramene k dejinám raného cisárstva III. - Literárne pramene a diela rímskej historiografie.
. Základné problémy politického vývoja v Rímskej ríši: zánik republiky, nástup nového politického systému.
. Základné problémy politického vývoja v Rímskej ríši: nástupnícky systém, dynastie, panovníci.
. Základné politické inštitúcie v Rímskej ríši za principátu: ľudové zhromaždenia, senát, úrady.
. Budovanie nových politických orgánov a inštitúcií v ranom cisárstve.
. Základné problémy politického vývoja v Rímskej ríši v období neskorého principátu a vznik dominátu.
. Sociálne rozvrstvenie obyvateľstva rímskej ríše v prvých troch storočiach n. l.

Odporúčaná literatúra:

Doplnková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra. Štúdie, pramene a databázy prameňov budú dostupné na MS Teams.

VALACHOVIČ, Pavol. Dejiny antiky. Bratislava: Hlbiny, 2014. ISBN 978-80-89743-03-2.
BURIAN, Jan. Římské impérium. Vrchol a proměny antické civilizace. Praha: Svoboda-Libertas, 1994. ISBN 80-205-0391-9.
ADKINS, Lesley, ADKINS, Roy A. Antický Řím. Praha: Slovart CZ, 2012. ISBN 978-80-73915-79-7.
GRANT, Michael. Dějiny antického Říma. Praha: BB art, 1999. ISBN 80-7257-009-9.
PENROSE, Jane. Řím a jeho nepřátelé. Říše stvořená a zničená válkou, Praha 2007. ISBN 8086977102

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 116

A	ABS	B	C	D	E	FX
33,62	0,0	22,41	27,59	8,62	6,03	1,72

Vyučujúci: Mgr. Daniela Rošková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-501/00	HS: Rímske cisárstvo 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Prezentácia na vybranú tému a následné spracovanie v písomnej podobe. Aktívna účasť na hodinách, povolené sú 2 absencia. V prípade viacerých absencií (zo závažných dôvodov) vyučujúci rozhoduje o náhradnom plnení povinností alebo o opakovaní predmetu.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študenti majú vedomosti o sociálnych a kultúrnych dejinách rímskeho cisárstva. Študenti dokážu pracovať s antickými prameňmi rôzneho druhu, interpretovať a hodnotiť ich. Študenti poznajú základné črty rímskeho cisárskeho obdobia a jeho každodennosti. Dokážu prezentovať svoje zistenia v ústnej aj písomnej podobe aplikáciou základných pravidiel vedeckej práce (orientácia v literatúre a prameňoch k obdobiu antických dejín, formy citovania, akademická etika).

Stručná osnova predmetu:
Úvod do problematiky, plán práce, úlohy.
. Základná literatúra k problematike a základné heuristické pomôcky - encyklopédie, bibliografie, biografické slovníky.
. Pramene k dejinám cisárstva - Numizmatické pramene. Epigrafické pramene. Literárne pramene a diela rímskej historiografie.
. Základné problémy politického vývoja v Rímskej ríši v období rímskeho cisárstva.
. Základné politické inštitúcie v Rímskej ríši za principátu: ľudové zhromaždenia, senát, úrady.
. Úloha a funkcia rímskeho vojska v politickom živote Rímskej ríše v prvých troch storočiach.
. Sociálne rozvrstvenie obyvateľstva rímskej ríše v prvých troch storočiach nášho letopočtu - slobodní, otroci, medzivrstvy. Muži, ženy, deti.
. Postavenie žien v rímskej spoločnosti.
. Problematika každodenného života – rodina, manželstvo, výchova detí, vzdelávanie, práca a povolania.
. Rímska každodennosť - bývanie, stravovanie, kúpele, hry a zábava, smrť, pohrebné rituály.

Odporúčaná literatúra:

Doplnková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra. Štúdie, pramene a databázy prameňov budú dostupné na MS Teams.

ANDOKOVÁ, Marcela et al. Bežný život starých Rimanov, Bratislava: Iris, 2020. ISBN 9788082000644.
ADKINS, Lesley, ADKINS, Roy A. Antický Řím. Praha: Slovart CZ, 2012. ISBN 978-80-73915-79-7.
VALACHOVIČ, Pavol. Dejiny antiky. Bratislava: Hlbiny, 2014. ISBN 978-80-89743-03-2.
BURIAN, Jan. Římské impérium. Vrchol a proměny antické civilizace. Praha: Svoboda-Libertas, 1994. ISBN 80-205-0391-9.
GRANT, Michael. Dějiny antického Říma. Praha: BB art, 1999. ISBN 80-7257-009-9.
VAŇKOVÁ, Jarmila. Rímske reálie pre právnikov, Bratislava: Iura edition, 2010. ISBN 9788080783020.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 99

A	ABS	B	C	D	E	FX
37,37	0,0	18,18	19,19	6,06	7,07	12,12

Vyučujúci: Mgr. Daniela Rošková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Prírodovedecká fakulta	
Kód predmetu: FiF.KVD/A-boHI-563/00	**Názov predmetu:** HS: Roky appeasmentu v európskej a svetovej politike 1
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: **Forma výučby:** seminár **Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):** **Týždenný:** 2 **Za obdobie štúdia:** 26 **Metóda štúdia:** prezenčná	
Počet kreditov: 3	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.	
Stupeň štúdia: I.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Povolené sú dve absencie. Poslucháči budú hodnotený na základe splnenia čiastkových úloh (40%) a na základe záverečnej písomnej práce (60%). Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia. Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40/60	
Výsledky vzdelávania: Poslucháč chápe proces postupného zhoršovania medzinárodnej situácie v 30. rokoch, po nástupe Adolfa Hitlera k moci a deštrukciou povojnového usporiadania Európy. Analýzou jednotlivých krízových situácii sa študenti orientujú v zahraničnej politike Veľkej Británie, Francúzska, Nemecka a Talianska, ako aj politických záujmov jednotlivých štátov v strednej Európe a na Balkáne.	
Stručná osnova predmetu: 1. - 2. Kríza odzbrojovacej konferencie a genéza Paktu 4. 3. - 4. Barthouov bezpečnostný plán. Východné Locarno a jeho osud. 5. - 6. Francúzsko-nemecké vzťahy od nástupu Pierra Lavala po remilitarizáciu Porýnia a úloha Británie a Talianska v nich. 7. - 8. Diplomatické pozadie vojny v Etiópii. 9. - 10. Postoj Malej dohody k zostrovaniu medzinárodnej situácie.	
Odporúčaná literatúra: DEÁK, Ladislav. Zápas o strednú Európu 1933 – 1938 : Politicko – diplomatické vzťahy. Bratislava: Veda, 1986, 287 s. KISSINGER, Henry. Umění diplomace. Praha: Prostor, 1999, 946 s. ISBN 80-7260-025-7. SLÁDEK, Zdeněk. Malá dohoda Malá dohoda 1919-1938 : Její hospodářské, politické a vojenské komponenty. Praha: Karolinum, 2000, 297 s. ISBN 80-7184-820-4. TKADLEČKOVÁ, Herta. Všeobecné dejiny I. (1918–1945). Bratislava: Univerzita Komenského, 1990, 112 s. ISBN 80-223-0275-9. VINEN, Richard. Evropa Evropa dvacátého století. Praha: Vyšehrad, 2007, 556 s. ISBN 978-80-7021-735-1.	

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 118

A	ABS	B	C	D	E	FX
93,22	0,0	2,54	0,0	0,0	0,0	4,24

Vyučujúci: doc. Mgr. Eva Škorvanková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-564/00	HS: Roky appeasmentu v európskej a svetovej politike 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Povolené sú dve absencie. Poslucháči budú hodnotený na základe splnenia čiastkových úloh (40%) a na základe záverečnej písomnej práce (60%).
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40/60

Výsledky vzdelávania:
Poslucháč chápe proces postupného zhoršovania medzinárodnej situácie v 30. rokoch, po nástupe Adolfa Hitlera k moci a deštrukciou povojnového usporiadania Európy. Analýzou jednotlivých krízových situácii sa študenti orientujú v zahraničnej politike Veľkej Británie, Francúzska, Nemecka a Talianska, ako aj politických záujmov jednotlivých štátov v strednej Európe a na Balkáne.

Stručná osnova predmetu:
1. - 2. Španielska občianska vojna a záujmy mocností. Výbor pre neintervenovanie.
3. - 4. Sovietsky zväz a snahy o aktívnu zahraničnú politiku (Československo, Rumunsko, pomoc španielskej republikánskej vláde).
5. - 6. Japonská expanzionistická politika v 30. rokoch.
7. - 8. Zahraničnopolitické aspekty a dôsledky anšlusu Rakúska.
9. - 10. Sudetská kríza. Mníchov a medzinárodné vzťahy po Mníchove.

Odporúčaná literatúra:
DEÁK, Ladislav. Zápas o strednú Európu 1933 – 1938 : Politicko – diplomatické vzťahy. Bratislava: Veda, 1986, 287 s.
KISSINGER, Henry. Umění diplomace. Praha: Prostor, 1999, 946 s. ISBN 80-7260-025-7.
SLÁDEK, Zdeněk. Malá dohoda Malá dohoda 1919-1938 : Její hospodářské, politické a vojenské komponenty. Praha: Karolinum, 2000, 297 s. ISBN 80-7184-820-4.
TKADLEČKOVÁ, Herta. Všeobecné dejiny I. (1918–1945). Bratislava: Univerzita Komenského, 1990, 112 s. ISBN 80-223-0275-9.
VINEN, Richard. Evropa Evropa dvacátého století. Praha: Vyšehrad, 2007, 556 s. ISBN 978-80-7021-735-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 56

A	ABS	B	C	D	E	FX
98,21	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,79

Vyučujúci: doc. Mgr. Eva Škorvanková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-514/00	HS: Rusko a Európa v stredoveku 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
heuristika a osnova sem. práce a referát k seminárnej práci, porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študenti majú vedomosti o významných európskych historických udalostiach a osobnostiach ako boli vnímané z pohľadu Ruska a ako na ne Rusko reagovalo

Stručná osnova predmetu:
Rusko a Tridsaťročná vojna v Európe
Rusko v kontexte stavovských povstaní v Uhorsku v 17. storočí
Rusko očami cudzincov v stredoveku / Marko Polo, Plano de Carpini, Žigmund Herberstein, Antonio Possevino, Ambrosio Contarini v r. 1473 v Moskve, Daniel Krman, atď.)
Ruskí študenti na európskych univerzitách v stredoveku (výber niektorej z univerzít : Praha, Padova, nemecké univerzity, Krakov atď)
Nemecké, poľské, pruské a české stredoveké kroniky a Rus
Nemecká periodická tlač v 16.-17. storočí a Rus
Pápežská kúria a Rusko v 16.-17. storočia
Rusko a Recz Pospolita na konci 16.-17. storočí
Rusko-švédske medzinárodné vzťahy v 17. storočí
Umenie stredovekej Rusi a západná Európa; vplyv gotiky na architektúru Novgorodu
Anglicko-ruské vzťahy za vlády Petra Veľkého; rusko- anglické vzťahy v 16.-17. storočí
Rusko - americké styky v 18. storočí
Česko-ruské obchodné kontakty v stredoveku; rusko-byzantské obchodné zmluvy z 10. storočia

Odporúčaná literatúra:
HLOUŠKOVÁ, Kateřina - VYDRA, Zbyněk - TÉRA, Michal - KOMENDOVÁ, Jitka - ŘOUTIL, Michal. Dějiny Ruska. Praha : NLN, 2017. ISBN 978-80-7422-324-2
ŠVANKMAJER, M. [et al.] Dějiny Ruska. Praha, Lidové noviny, 2004. ISBN 80-7106-658-3.
DANIŠ, M.: Slovensko, husári a cárovná. Bratislava: Stimul,1993. ISBN 80-85697-12-2.

Z dejín československo - slovanských dejín I-III. Bratislava 1953-57.
MACÚREK, J. Dějiny východních Slovanu. D.I - III. Praha : Melantrich, 1947.
GREKOV, B.D.: Kyjevská Rus. Praha : Gosudarstvennoje učebno-pedagogičeskoje, 1953.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 304

A	ABS	B	C	D	E	FX
36,51	0,0	22,7	11,18	7,24	10,2	12,17

Vyučujúci: prof. Mgr. Miroslav Daniš, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-515/00	HS: Rusko a Európa v stredoveku 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
vypracovanie seminárnej práce Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študenti majú vedomosti o významných európskych historických udalostiach a osobnostiach ako boli vnímané z pohľadu Ruska a ako na ne Rusko reagovalo

Stručná osnova predmetu:
1. Rus a Poľsko v 11.-12. storočí
2. Rusko-nemecké vzťahy v 11.-12. storočí
3. Škandinávia a Rus v 8-9-storočí
4. Ruské dynastické sobáše a Európa v 11.-12. storočí
5. Ruské dynastické sobáše a Európa v 13.-14. storočí
6. Anna Jaroslavovna - francúzska kráľovná
7. Rus a Uhorsko v 9.-11. storočí
8. Rus a Uhorsko v 12-13. storočí
9. Rusko-byzantské dynastické sobáše
10. Talianska renesancia a Sofia Palaiolog na ruskom tróne
11. Rus a Veľká Morava
12. Rusko - bulharské kontakty v 10.-11. storočí
13. Novgorod a nemecké hanzovné mestá v 13.-14. storočí
14. Florentská únia v kontexte ruskej zahraničnej politiky v prvej polovici 15. storočia
15. Pápežská kúria a Rus v 11.-13. storočí
16. Ukrajinskí kozáci v službách európskych panovníkov v 16.-17. storočí
17. Rusko a Habsburgovci
18. Rusko a Balkán v 16.-17. storočí
19. Rusko - turecké vzťahy v 16.-17. storočí

Odporúčaná literatúra:

HLOUŠKOVÁ, Kateřina - VYDRA, Zbyněk - TÉRA, Michal - KOMENDOVÁ, Jitka - ŘOUTIL, Michal. Dějiny Ruska. Praha : NLN, 2017. ISBN 978-80-7422-324-2
ŠVANKMAJER, M. [et al.] Dějiny Ruska. Praha, Lidové noviny, 2004. ISBN 80-7106-658-3.
DANIŠ, M.: Slovensko, husári a cárovná. Bratislava: Stimul,1993. ISBN 80-85697-12-2.
Z dejín československo - slovanských dejín I-III. Bratislava 1953-57.
MACÚREK, J. Dějiny východních Slovanu. D.I - III. Praha : Melantrich, 1947.
GREKOV, B.D.: Kyjevská Rus. Praha : Gosudarstvennoje učebno-pedagogičeskoje, 1953.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 193

A	ABS	B	C	D	E	FX
31,61	0,0	18,65	13,99	7,77	6,74	21,24

Vyučujúci: prof. Mgr. Miroslav Daniš, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-565/00	HS: Seminár z 20. storočia 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
predstaviť základnú literatúru (vrátane písomných anotácií najdôležitejších kníh). Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
študent má vedomosti o vývoji situácie v Európe v priebehu 20. storočia na príklade konkrétnej témy - najmä so základnou literatúrou a prameňmi k vybranej téme.

Stručná osnova predmetu:
Po dohode výber všeobecnej témy - napr. dejiny Nemecka v 20. Storočí a rozdelenie jednotlivých chronologicky prípadne vecne členených tém pre jednotlivých študentov.
Predloženie základnej bibliografie jednotlivými študentmi k témam.
Postupne každý študent predstaví cez dokumenty a literatúru svoju tému, resp. jej dielčí problém.
V písomnej podobe odovzdá anotácie najdôležitejších kníh, štúdií.

Odporúčaná literatúra:
Akten der deutschen auswärtigen Politik, Reihe D,E. Berlin. (Časť pramennej základne bude poskytnutá študentom vyučujúcim na základe vybranej témy, ktorej spracovaniu sa študent bude venovať na seminári)
NIŽŇANSKÝ, E. a kol.: Slovensko-nemecké vzťahy 1938 – 1941 v dokumentoch I. Prešov: Universum, 2009. ISBN 978-80-89046-61-4.
NIŽŇANSKÝ, E. a kol.: Slovensko-nemecké vzťahy 1941 – 1945 v dokumentoch II. Prešov: Universum, 2011, ISBN 978-80-89046-68-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 7

A	ABS	B	C	D	E	FX
28,57	0,0	14,29	28,57	28,57	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-566/00	HS: Seminár z 20. storočia 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
vystúp na seminári s referátom a odovzdanie seminárnej prácu v rozsahu 20 strán s poznámkovým aparátom. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
študent má vedomosti o vývoji situácie v Európe v priebehu 20. storočia na príklade konkrétnej témy

Stručná osnova predmetu:
Jednotliví študenti vystúpia so svojimi prácami postupne počas semestra.
Najneskôr počas zápočtového týždňa odovzdajú písomne svoje seminárne práce.

Odporúčaná literatúra:
Akten der deutschen auswärtigen Politik, Reihe D,E. Berlin ((Časť pramennej základne bude poskytnutá študentom vyučujúcim na základe vybranej témy, ktorej spracovaniu sa študent bude venovať na seminári)
NIŽŇANSKÝ, E. a kol.: Slovensko-nemecké vzťahy 1938 – 1941 v dokumentoch I. Prešov: Universum, 2009. ISBN 978-80-89046-61-4.
NIŽŇANSKÝ, E. a kol.: Slovensko-nemecké vzťahy 1941 – 1945 v dokumentoch II. Prešov: Universum, 2011, ISBN 978-80-89046-68-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022
Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-577/10	HS: Slovenská otázka v tridsiatych rokoch 20. storočia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežne - pravidelná účasť na hodinách, aktívna participácia na diskusiách v ich priebehu - prezentácia referátu na vybranú tému podľa obsahovej osnovy, v rozsahu 15 minút
b) záverečné - odovzdanie seminárnej práce v písomnej podobe, založenej tematicky na referáte, v rozsahu 10 strán vlastného textu, s poznámkovým aparátom a bibliografiou
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú max. 3 absencie (bez ospravedlnenia)
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:
Absolventi predmetu disponujú znalosťami v problematike emancipácie slovenského národa a jeho doformovania na moderný politický národ v rámci ČSR v rokoch 1930-1939. Sú schopní rozlišovať a komparovať jednotlivé koncepcie riešenia slovenskej otázky a názory jednotlivých slovenských predstaviteľov autonomistických a centralistických strán. Získavajú širšie vedomosti o okolnostiach vzniku autonómneho Slovenska 6. októbra 1938 a slovenského štátu 14. marca 1939. Dôraz je kladený na aktívnu diskusiu o problematike.

Stručná osnova predmetu:
Slovenská otázka v 1. ČSR. Úvod do problematiky. Prehľad jednotlivých segmentov (nacionálny, štátoprávny, hospodársky, sociálny, kultúrny a geopolitický).
Udalosti v Matici r.1932 ako reakcia na pravidlá slovenského pravopisu V. Vážného. Obrana samostatného slovenského jazyka.
Zjazdy mladej slovenskej inteligencie. Trenčianske Teplice. Zvolen. Odmietnutie centralizmu mladou generáciou.
Vznik autonomistického bloku HSĽS a SNS. Pribinove slávnosti v Nitre a ich politický dosah
Staršia ľudácka generácia (A.Hlinka, J. Tiso, J. Buday) a ich prístupov k riešeniu slovenskej otázky.
Mladá ľudácka generácia (K. Sidor, F. Ďurčanský, A. Mach, M. Sokol) a ich prístupy k riešeniu slovenskej otázky.
Mladí slovenskí agrárnici, sociálni demokrati a nestraníci (P. Zaťko, I. Karvaš) a ich prístupy k riešeniu slovenskej otázky.
Milan Hodža. Formovanie jeho prístupov k riešeniu slovenskej otázky.

Ivan Dérer. Formovanie jeho prístupov k riešeniu slovenskej otázky.
Martin Rázus. Formovanie jeho prístupov k riešeniu slovenskej otázky.
Slovenskí komunisti. Vladimír Clementis a Laco Novomeský. Formovanie ich prístupov k riešeniu slovenskej otázky.
Od Mníchova k 6. októbru 1938. Víťazstvo autonomizmu a koncepcie HSĽS.
Obdobie autonómie. Koncepcie radikálov a umiernených v HSĽS. Okolnosti 14. marca 1939.

Odporúčaná literatúra:

BARTLOVÁ, Alena. Túžby, projekty, realita. Slovensko v medzivojnovomm období. Bratislava : Prodama, 2010. ISBN 978-80-89396-06-1
BYSTRICKÝ, Valerián - ZEMKO, Milan. Slovensko v Československu (1918 - 1939). Bratislava : VEDA, 2004. ISBN 80-224-0795-X
FERENČUHOVÁ, Bohumila – ROGUĽOVÁ, Jaroslava a kol. Občianska spoločnosť a politická kultúra. Kapitoly z dejín Slovenska 1918 – 1938. Bratislava : Historický ústav SAV, 2012. ISBN 978-80-971189-0-7
PEKNÍK, Miroslav a kol. Pohľady na slovenskú politiku. Bratislava : Veda, 2000. ISBN 80-224-0584-1
VAŠŠ, Martin. Slovenská otázka v 1. ČSR (1918 - 1938). Martin : Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2011. ISBN 978-80-8115-053-1

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 157

A	ABS	B	C	D	E	FX
49,04	0,0	18,47	17,2	3,18	3,82	8,28

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Vašš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-597/23	HS: Sociálne fenomény a rodové stereotypy v ranonovovekom Uhorsku

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Úspešné absolvovanie predmetu je podmienené aktívnou prácou študenta na hodinách počas výučbovej časti semestra (samostatná príprava a čítanie predložených textov s porozumením, zapájanie sa do diskusií na hodinách) a odovzdaním eseje do konca zápočtového týždňa.
Esej bude v rozsahu minimálne 5 normostrán a k nej bude priložený zoznam použitej literatúry.
Počet akceptovateľných absencií na vyučovaní 2. V prípade ďalších absencií, ktoré vyplynú z objektívne zdôvodniteľných, vydokladovaných príčin, má študent možnosť predmet absolvovať za splnenia nasledujúcej podmienky: za každú absenciu nad stanovený rámec študent odovzdá vyučujúcemu referát v rozsahu 5 normostrán na vopred zadanú a odkonzultovanú tému.
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent/študentka pozná súčasné trendy sociálnych dejín a moderné metodologické prístupy k výskumu sociálnych fenoménov a rodových stereotypov v ranom novoveku a prostredníctvom literatúry im rozumie v reáliách Uhorska v ranom novoveku. Študent/študentka dokáže na základe metódy historickej kritiky interpretovať spoločenské problémy a témy v historickom kontexte.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod do témy. Interdisciplinarita výskumu. Metodológia výskumu.
2. Človek a spoločnosť raného novoveku.
3. Migrácia ako sociálny fenomén

4. Sociálna marginalizácia a exklúzia.
5. Kriminalita ako spoločenský fenomén.
6. Fenomén sociálnej starostlivosti.
7. Rodová stereotypizácia. Rodové roly. Gender studies a raný novovek.
8. Archetypy a ideály.
9. Obrazy ženskosti. Feminita.
10. Obrazy mužskosti. Maskulinita.

Odporúčaná literatúra:

DUCHOŇOVÁ, Diana, HANULA, Matej a kol. Človek raného novoveku. Bratislava: VEDA; Historický ústav SAV, 2020, 440 s.
BŮŽEK, Václav – KRÁL, Pavel (eds.). Člověk českého raného novověku. Praha: Argo, 2007, 486 s.
KUŠNIRÁKOVÁ, Ingrid a kol. „Pre blaho nášho ľudu, všetkých našich kráľovstiev a provincií“. Reformná politika Márie Terézie a jej pokus o modernizáciu Uhorska. Bratislava: VEDA, Historický ústav SAV, 2016, 270 s.
LENGYELOVÁ, Tünde (ed.). Žena a právo. Právne a spoločenské postavenie žien v minulosti. Bratislava: AEP, 2004, 302 s.
SZEGHYOVÁ, Blanka (ed.). Od konfliktu k zločinu. Skúmanie kriminality v minulosti. Bratislava: VEDA, 2022, 357 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	ABS	B	C	D	E	FX
66,67	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	33,33

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 24.05.2023

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-598/23	HS: Stredoveká literatúra (v kontexte knižnej kultúry od 11. do 16. storočia)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Pravidelná aktívna účasť, analýza textov (historiografických alebo prameňov v preklade) na hodine (40%). Ústna prezentácia vybranej témy z tematického okruhu kurzu v rozsahu max. 20 min. v priebehu semestra (30%) a následná krátka písomná práca na tému spojenú s referátom na konci semestra (30%).
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované max. 2 absencie.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 70/30

Výsledky vzdelávania:
Študenti sa zoznámia so základnými pojmami a nástrojmi interdisciplinárneho štúdia stredovekej literatúry, základnými žánrami a ich analýzou, historickým vývojom literatúry latinskej a začiatkov vernakulárnej (v Uhorsku, v Strednej Európe, ale aj všeobecné vzory) od 11. do 16. stor., metódami ich štúdia a najnovšími trendmi vo výskume. Osvoja si prácu s prameňmi rôznych žánrov a ich kritickú analýzu, v kontexte ich šírenia a recepcie v rukopisných kódexoch a tlačiach, dôraz bude kladený aj na argumentáciu a prezentáciu v diskusii aj v písanej forme.

Stručná osnova predmetu:
Úvod do problematiky. Literatúra a písomná kultúra. Typy prameňov. Kniha – rukopisný kódex, tlač.
Biblia a stredoveká literatúra.
Hagiografické legendy, životy svätých a zázraky.
Kroniky. Dvorská literatúra.

Latinská stredoveká vzdelanosť. Písomná kultúra vzdelancov a univerzitného prostredia.
Polemická literatúra. Filozofia a teológia. Husiti.
Žart a humor, paródia. Poézia, študentské piesne.
Rétorika. Univerzitné a iné reči. Kazateľská literatúra. Exemplá. Problém ľudovej kultúry.
Devocionálna literatúra. Mystika.
Listy a formuláre. Memoáre. Autobiografia.
Začiatky humanistickej literatúry.
Začiatky literatúry vo vernakulárnych jazykoch.

Odporúčaná literatúra:

CURTIUS, E. R. Evropská literatura a latinský středověk. Praha: Triáda, 1998. ISBN 978-80-86138-07.
GUREVIČ, Aron Jakovlevič. Jedinec a společnost středověkého západu. Praha: Argo, 2016. ISBN 978-80-257-1871-1.
KÁKOŠOVÁ, Zuzana. Zo staršej slovenskej literatúry 1. Bratislava: Stimul, 2013.
Legendy stredovekého Slovenska. Ed. a transl. R. MARSINA a J. SOPKO. Budmerice: Rak, 1997. ISBN 80-85501-08-02.
LEONARDI, Claudio (ed.). Středověká latinská literatura (6.-15. století). Příručka. Praha: Academia, 2015. ISBN 978-80-200-2387-2.
NECHUTOVÁ, Jana. Latinská literatura českého středověku do roku 1400. Praha: Vyšehrad, 2000. ISBN 80-7021-305-1.
ŠMATLÁK, Stanislav. Dejiny slovenskej literatúry I. Bratislava: LIC, 2002.
(Študentom budú poskytnuté úryvky z prameňov a textov na čítanie na hodinu. O doplňujúcej literatúre budú informovaní priebežne.)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Stanislava Kuzmová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 24.05.2023

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-519/00	HS: Stredoveké kláštory na Slovensku

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Študent je hodnotený na základe jeho/jej priebežnej práce i záverečných výsledkov. Priebežná časť tvorí 60% hodnotenia. Na jej splnenie sú študenti povinní priebežne sa pripravovať na semináre, čítať vopred stanovené texty a odprezentovať referát na vopred stanovenú tému. Pre úspešné dosiahnutie zvyšných 40% z celkového hodnotenia musia študenti rozpracovať odprezentovaný referát do podoby seminárnej práce. Rozsah seminárnej práce je minimálne 10 normostrán textu vrátane poznámkového aparátu (18 000 znakov). Na seminárnej práci budeme pracovať priebežne na jednotlivých hodinách. Presný priebeh s detailnejším zoznamom lektúr a doplnkovej literatúry, ako aj presná forma referátu a seminárnej práce, a termín jej odovzdania budú špecifikované na začiatku semestra.
Klasifikačná stupnica:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú maximálne 2 absencie počas semestra.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 60/40

Výsledky vzdelávania:
Študenti nadobudnú základné poznatky z cirkevných dejín a dejín jednotlivých reholí, ktoré pôsobili na území dnešného Slovenska. Absolventi predmetu budú schopní identifikovať rozdiely v spôsobe života či vo filozofii jednotlivých reholí pôsobiacich v stredoveku v rámci Uhorského kráľovstva. Získajú základný prehľad o vývoji každej z nich. Predmet je zameraný na porozumenie úloh reholí nielen v náboženskom živote jednotlivca, ale aj ich hospodársku, celospoločenskú či kultúrnu rolu počas celého obdobia stredoveku.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvodný seminár (prezentácia podmienok absolvovania predmetu, sylabov a rozdelenie tém seminárnych prác).
2. Počiatky mníšstva a jeho vývin naprieč stredovekom.
3. Vznik reholí a kláštorov a ich miesto v cirkevnej štruktúre Uhorského kráľovstva.
4. Benediktíni, ich kláštory a pôsobenie na území dnešného Slovenska.
5. Cisterciáni, špecifiká rehole, ich kláštory a pôsobenie na území dnešného Slovenska
6. Kartuziáni, špecifiká rehole, ich kláštory a pôsobenie na území dnešného Slovenska
7. Premonštráti, ich kláštory a pôsobenie na území dnešného Slovenska
8. Reforma rehoľníctva v 12. a 13. storočí – vznik a šírenie žobravých rádov.
9. Františkáni, špecifiká rehole, ich kláštory a pôsobenie na území dnešného Slovenska
10. Dominikáni, špecifiká rehole, ich kláštory a pôsobenie na území dnešného Slovenska
11. Uhorský rád paulínov, špecifiká rehole, ich kláštory a pôsobenie na území dnešného Slovenska.

Odporúčaná literatúra:

MÚCSKA, Vincent - KOŽIAK, Rastislav (eds.). Rehole a kláštory v stredoveku. Banská Bystrica - Bratislava: Vydavateľstvo Chronos, 2002. ISBN 80-89027-05-9
DRUGA, Marek. Benediktínske kláštory a ich donátori v arpádovskom Uhorsku. Bratislava : Veda, 518 s. ISBN 978-80-224-1996-3
JAKUBČIN, Pavol. Kláštor cistercitov v Špišskom Štiavniku. Trnava : Typi Universitatis Tyrnaviensis, 2017, 107 s. ISBN 978-80-568-0041-6
HUNČAGA, Gabrirel. Dominikáni na ceste k intelektuálnym elitám vrcholného stredoveku. Banská Bystrica - Bratislava: Vydavateľstvo Chronos, 460 s. ISBN 978-80-890-2737-8
ŽAŽOVÁ, Henrieta. Stredoveké premonštrátske kláštory v slovenskej časti územia bývalého ostrihomského arcibiskupstva. Trnava – Bratislava : Typi Universitatis Tyrnaviensis – VEDA, 2017, 326 s. ISBN 978-80-568-0053-9
LE GOFF, Jacques (ed.). Středověký člověk a jeho svět. Praha : Vyšehrad, 1999, 320 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 25

A	ABS	B	C	D	E	FX
28,0	0,0	48,0	20,0	0,0	0,0	4,0

Vyučujúci: Mgr. Ivana Lukáč Labancová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 18.05.2023

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-520/00	HS: Stredoveké mestá na Slovensku

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienkou absolvovania kurzu a udelenia kreditov je vypracovanie seminárnej práce s rozsahom minimálne 10 normostrán textu (18 000 znakov vrátane medzier). V seminárnej práci študenti rozpracujú základné problémy vývoja konkrétneho stredovekého mesta podľa vlastného výberu. Potrebné je dbať najmä na jeho počiatky, vývoj správy, hospodárske aktivity, mestské práva a podobne. Kompetencie na prácu s pramenným materiálom týkajúcim sa stredovekých miest poslucháči získajú počas jednotlivých seminárov.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 0/100

Výsledky vzdelávania:
Študenti sa oboznámia s genézou miest na území Slovenska, mestským právom, postavením a zamestnaním obyvateľov miest a celkovým významom miest v systéme stredovekej spoločnosti. Ďalej si osvoja základné poznatky o vzniku a hospodárskych funkciách privilegovaných stredovekých miest. Na príklade konkrétneho mesta sa naučia definovať hospodárske, sociálne a kultúrne parametre samosprávnych komunít v období stredoveku. Absolventi kurzu sú schopní pracovať predovšetkým s diplomatickým materiálom k dejinám stredovekých miest na Slovensku (Uhorsku), pochopia princípy mestského práva a privilégií. Získajú ďalej aj kompetenciu komparovať vývoj v jednotlivých stredovekých mestách.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvodný seminár: Oboznámenie sa s podmienkami absolvovania kurzu, výber témy seminárnej práce.
2. Mestá starého typu na území Slovenska - ich lokácia a funkcie.
3. Cesty, trhy a mýtne stanice v stredovekom Uhorsku. Zapojenie územia Slovenska do diaľkového obchodu v rámci strednej Európy.
4. Reforma miest v Uhorsku a vznik privilegovaných miest.
5. Základné mestské privilégiá a ich jednotlivé ustanovenia.
6. Stredoveké mestá ako centrá obchodu a remesiel. Špecifikácia miest podľa prevládajúceho zamestnania. Osobitosti banských miest na Slovensku.

7. Prehľad mestotvorného procesu v jednotlivých regiónoch Slovenska.
8. Kategorizácia miest: slobodné kráľovské mestá, zemepanské mestá, mestečká.
9. Sociálna štruktúra mestského obyvateľstva: patriciát, stredná vrstva (remeselníci), mestská chudoba.
10. Etnické zloženie stredovekých miest a jeho premeny.
11. Postavenie a význam miest v rámci stredovekej spoločnosti. Mestá ako centrá stredovekej kultúry a vzdelanosti.
12. Záverečný seminár: Zhodnotenie priebehu semestra, kontrola postupu zostavovania seminárnych prác, určenie termínu ich odovzdania.

Odporúčaná literatúra:

JUCK, Ľubomír. Výsady miest a mestečiek na Slovensku I. (1238 - 1350). Bratislava: VEDA, 1984. 199 s.
MARSINA, Richard. K vývoju miest na Slovensku do začiatku 15. stor. In Historický časopis, 1973, roč. 21, č. 2. s. 337-368.
MARSINA, Richard. Bádanie o stredovekých miest na Slovensku. In Historický časopis, 1972, roč. 20, č. 1. s. 187-204.
ŠTEFÁNIK, Martin - LUKAČKA, Ján (eds). Lexikón stredovekých miest na Slovensku. Bratislava: Historický ústav SAV, 2010. ISBN 978-80-89396-11-5
ŠTEFÁNIK, Martin - LUKAČKA, Ján. Stredoveké mesto ako miesto stretnutí a komunikácie. Bratislava: Historický ústav SAV, 2010. ISBN 9788097030216
- ďalšia literatúra a pramene budú zadávané priebežne.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenčina, nemčina, latinčina

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 122

A	ABS	B	C	D	E	FX
18,85	0,0	14,75	42,62	9,84	2,46	11,48

Vyučujúci: PhDr. Jakub Palko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-580/14	HS: Urbáre a urbárska regulácia na Slovensku

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Úspešné absolvovanie predmetu je podmienené aktívnou, učiteľom pravidelne kontrolovanou prácou študenta na hodinách počas výučbovej časti semestra (formou otázok, kolokviálnych rozpráv, dopytovaním sa na stav rozpracovanosti seminárnej práce) a odovzdaním seminárnej práce do konca zápočtového týždňa. Počas prvých dvoch týždňov výučby je úlohou študenta zvoliť si podľa vlastných preferencií výskumnú tému – vybrať si feudálne panstvo v Uhorsku, na príklade ktorého bude skúmať charakteristiky poddaného v konkrétnych reáliách a vidieckom prostredí. Seminárna práca bude v rozsahu aspoň 10 normostrán a po formálnej stránke bude ošetrená poznámkovým aparátom a bude obsahovať úvod, jadro, záver, zoznam použitých prameňov a literatúry, nepovinne obrazové prílohy. Úspešné absolvovanie predmetu a odovzdanie seminárnej práce v zápočtovom týždni je založené na systematickej práci počas výučbovej časti semestra. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Počet akceptovateľných absencií je 2. V prípade ďalších absencií, ktoré vyplynú z objektívne zdôvodniteľných, vydokladovaných príčin, má študent možnosť predmet absolvovať za splnenia nasledujúcej podmienky: za každú absenciu nad stanovený rámec študent odovzdá vyučujúcemu referát v rozsahu 5 normostrán na vopred zadanú a odkonzultovanú tému. Referát musí obsahovať úvod, jadro (bez poznámkového aparátu), záver a zoznam použitej literatúry. Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Absolvovaním predmetu študent rozumie nevyhnutnosti prepojenia výskumu agrárnych a sociálnych dejinách pre pochopenie postavenia poddaných – majoritnej sociálnej vrstvy v Uhorsku.

Prostredníctvom rozboru a interpretácie konkrétnych historických prameňov – urbárov disponuje študent vedomosťami o vzájomnom vzťahu poddaného a zemepána v priebehu 16. – 18. storočia, keď tento pôvodne súkromnoprávny pomer, definovaný predovšetkým urbármi vlastnými pre jednotlivé panstvá, osvietenskí panovníci jednotnou urbárskou reguláciou a následnými poddanskými úpravami konštituovali ako verejnoprávny a súčasne novou legislatívou stabilizovali spoločenský poriadok do roku 1848. Študent ovláda metodiku práce s prameňom pochádzajúcim z agendy hospodárskej správy feudálneho panstva a je schopný/á posúdiť jeho výpovedné metodologické limity.

Stručná osnova predmetu:

1. Spoločenské a právne postavenie poddaných v Uhorsku od vzniku monarchie do konca 18. storočia. Štátne zákonodarné úpravy urbariálnych povinností poddaných a osobitné nariadenia na panstvách.
2. Urbáre a ich význam pre hospodárske a sociálne dejiny. Vznik a vývoj urbára. Definícia urbára ako písomného prameňa, jeho formálna a obsahová stránka. Jazyk urbárov.
3. Prehľad o zachovaných urbároch hradných panstiev, cirkevných inštitúcií, jednotlivých obcí a majetkov na Slovensku.
4. Urbáre ako zdroje demografických a genealogických údajov, sociálna stratifikácia poddaných podľa urbárov, mobilita poddaných.
5. Usporiadanie a správa panstiev, obcí.
6. Poddanská usadlosť a povinnosti poddaných (naturálne, peňažné a robotné).
7. Urbáre ako zrkadlo úrovne hospodárskej výroby na Slovensku v novoveku (majerské hospodárenie, pestovanie plodín, chov domácich zvierat, rybnikárstvo, vinohradníctvo, remeslá, používané miery a váhy).
8. Urbáre ako prameň historickej geografie a topografie (lokalizácia sídel, toponymia, prírodné pomery konkrétnych regiónov).
9. Hospodárska politika viedenského dvora a jeho postoj k poddanskej otázke v 18. storočí.
10. Urbárska regulácia Márie Terézie, jej základné črty, význam.
11. Analýza celokrajinského urbára.
12. Dôsledky urbárskej regulácie a právne postavenie poddaných do zrušenia poddanstva.

Odporúčaná literatúra:

FOJTÍK, Juraj. Hospodárske dôsledky urbárskej regulácie na Trenčianskom hrade. In: Agrikultúra, roč. 7, 1968, s. 145-171.
MARSINA, Richard – KUŠÍK, Michal (eds.). Urbáre feudálnych panstiev na Slovensku. I. – II. Bratislava : Vydavateľstvo SAV, 1959.
REBRO, Karol. Urbárska regulácia Márie Terézie a poddanské úpravy Jozefa II. na Slovensku. Bratislava : Vydavateľstvo SAV, 1959, 655 s.
REBRO, Karol. Postoj urbárskej regulácie Márie Terézie k poddanským privilégiám a kontraktom. In: Právnické štúdie, roč. 5, 1957, s. 283-322.
ŠPIESZ, Anton. Hospodársko-spoločenské pomery v zemepanských mestách a mestečkách na Slovensku v čase urbárskej regulácie Márie Terézie. In: Historický časopis, roč. 23, 1975, s. 576-600.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenčina

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 36

A	ABS	B	C	D	E	FX
8,33	0,0	16,67	55,56	0,0	0,0	19,44

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD., Mgr. Andrej Vašíček

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-596/22	HS: Úvod do digital humanities

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Študent je hodnotený na základe jeho/jej priebežnej práce. Na úspešné absolvovanie predmetu je študent povinný priebežne sa pripravovať na semináre, čítať vopred stanovené odborné texty a odovzdávať zadania. Teoretické semináre sa budú striedať s praktickými. Súčasťou prípravy na teoretickú časť bude čítanie povinnej lektúry a následná príprava štruktúrovaného resumé (500-700 slov). Všetky lektúry i ďalšia doplnková literatúra, ako aj presná forma resumé budú špecifikované v sylabe na začiatku semestra. V prípade praktickej hodiny sa bude vyžadovať aktívna práca študenta na hodine a takisto vypracovanie príslušného zadania (v závislosti od témy seminára). Na záver semestra tak študent bude disponovať portfóliom vypracovaných zadaní. Akceptované sú maximálne 2 absencie počas semestra. Presný priebeh s detailnejším zoznamom lektúr, ako aj termín odovzdania záverečnej práce bude oznámený na začiatku semestra.
Klasifikačná stupnica:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študenti sa počas jednotlivých seminárov oboznámia s aplikáciami a programami uľahčujúcimi a sprehľadňujúcimi prácu historika 21. storočia. Takisto získajú študenti prehľad najdôležitejších súčastí, projektov a perspektív digital humanities. Po absolvovaní predmetu budú študenti schopní samostatne pracovať so zahraničnými knižničnými databázami, pracovať s programami na tvorbu bibliografických odkazov (napr. Zotero), importovať informácie bez potreby ich manuálneho prepisovania a využívať zhromaždené dáta na automatické generovanie poznámok pod čiarou a bibliografie počas písania odborného textu v textovom editore. Študenti sa tiež oboznámia so základmi geografických informačných systémov (GIS) a vizualizáciou dát do podoby máp.

V závere semestra budú prezentované základy značkovacieho jazyka XML a jeho používanie pri tvorbe digitálnych edícií a databáz.

Stručná osnova predmetu:

1. Čo je „digitálne“ v humanitných vedách? Základná terminológia a definícia pojmov.
2. Prehľad projektov a možností na ďalšie štúdium digital humanities.
3. Prehľad domácich a zahraničných knižničných a pramenných databáz a práca s nimi
4. Open-source programy na tvorbu bibliografie a ich používanie v odbornej práci
5. Import bibliografických odkazov z knižničných katalógov a digitálnych databáz do programu Zotero
6. Programy na rozpoznávanie textu historických prameňov (ťažiskovo Transkribus).
7. GIS a vizualizácia dát v kartografickom prostredí (úvod do terminológie).
8. GIS a vizualizácia dát v kartografickom prostredí (praktická časť).
9. Tvorba digitálnych kritických edícií (štandardy tvorby, ťažiskovo TEI) a prezentácia základov XML jazyka.
10. Základy tvorby digitálnych edícií v program Oxygen (praktická časť)

Odporúčaná literatúra:

* DEBNÁR, Marek – GOGORA, Andrej. Digitálne trendy v súčasných humanitných vedách. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Centrum digitálnych humanitných vied pri Filozofickej fakulte, 2019, 130 s. ISBN 978-80-558-1498-8
* Časopis Digital Humanities Quaterly (viaceré čísla) Dostupný online: http://digitalhumanities.org/dhq/about/about.html [cit. 2021-10-25]
* LABANCOVÁ, Ivana. Citačné softvéry a ich využitie pri práci historika. In Medea – Studia mediævalia et antiqua, 2020, roč. 23, č. 1, s. 61-104. ISBN 978-80-223-5075-4
E-learning:
* CIFUENTES-GOODBODY, Nicolas. Zotero tutorial [séria videí dostupná na youtube] [cit. 2021-10-25]
* PIERAZZO, Elena – BURGHART, Marjorie. Digital Scholarly Editions: Manuscripts, Texts and TEI Encoding; [séria videí dostupná na youtube] [cit. 2021-10-25]

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský jazyk aktívne, anglický jazyk pasívne (schopnosť porozumieť čítanému textu)

Poznámky:

Študenti budú počas niektorých hodín používať svoje prenosné počítače a predmet si od nich bude vyžadovať inštaláciu potrebných voľne dostupných programov.
Predmet tematicky korešponduje s vedeckými projektami, ktoré sú aktuálne riešené na Katedre slovenských dejín, a to APVV-16-0374 a APVV-20-0598.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 14

A	ABS	B	C	D	E	FX
50,0	0,0	7,14	21,43	0,0	7,14	14,29

Vyučujúci: Mgr. Ivana Lukáč Labancová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 19.05.2023

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-581/18	HS: Veľké postavy stredovekých cirkevných dejín I.

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
1. Absolvovanie kurzu v minimálnom predpísanom rozsahu, t.j. treba absolvovať aspoň 75% celkovej časovej dotácie kurzu => prípustné sú najviac 3 absencie, z ktorých maximálne jedna môže byť neospravedlnená.
2. Plnenie čiastkových úloh (priebežná príprava na semináre, referáty).
3. Vypracovanie písomnej práce na zadanú tému v požadovanom rozsahu a kvalite.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40% priebežne za plnenie čiastkových úloh; 60 % za seminárnu prácu. Seminár nie je možné absolvovať splnením len jednej časti podmienok na absolvovanie.

Výsledky vzdelávania:
Na pozadí osudov a činnosti významných osobností latinského kresťanstva poslucháči majú poznatky o kľúčových momentoch vývoja cirkvi v podmienkach tzv. sťahovania národov; misijnou činnosťou vo ranostredovekých štátoch európskeho Západu, vznikom pápežstva a jeho vývojom do polovice 11. storočia a so vznikom rehoľných komunít.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod do stredovekých cirkevných dejín, prehľad prameňov a literatúry
2. Vývoj kresťanskej cirkvi v neskorej Rímskej ríši (4. a 5. storočie); vplyv germánskych vpádov na život cirkvi a cirkevnú organizáciu (Gregor z Tours, Izidor Sevillský, Beda Ctihodný ...)
3. Vznik pápežstva a jeho vývoj do konca karolovského obdobia (Lev I. Veľký, Gregor I. Veľký, ...)
4. Vznik a formovanie rehoľných komunít v ranom stredoveku; ich význam pri misiách a na poli kultúry a vzdelanosti (Benedikt z Nursie, Kolumbán Starší, Kolumbán Mladší, ...)
5. Obroda cirkevného života v karolovskom období (Alcuin z Yorku, Benedikt z Aniane, ...)
6. Na prelome tisícročí (Gerbert z Aurillacu, Vojtech Pražský, ...)
7. Priebežné seminárne cvičenia k písomným prácam

Odporúčaná literatúra:
ČEŠKA, Josef. Zánik antického světa. Praha: Vyšehrad, 2000, 141 s. ISBN 80-7021-386-8;
ŘÍČAN, Rudolf – MOLNÁR, Amadeo. 12 století církevních dějin. Praha: Kalich, 2008, 415

s. ISBN:978-80-7017-064-9; KOŽIAK, Rastislav – MÚCSKA, Vincent. Rehole a kláštory v stredoveku. Banská Bystrica – Bratislava: Chronos, 2002, 211 s. ISBN:80-89027-05-9; MÚCSKA, Vincent a kol. Dejiny európskeho stredoveku I. Raný stredovek. Prešov: VMV, 2006, 388 s. ISBN:80-7165-576-7; SUCHÁNEK, Drahomír - DRŠKA, Václav. Církevní dějiny. Antika a středověk. Praha: Grada, 2013, 427 s. ISBN:978-80-247-3719-5.
S ďalšou literatúrou budú študenti oboznámení počas výučby.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 18

A	ABS	B	C	D	E	FX
50,0	0,0	27,78	11,11	11,11	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. Mgr. Vincent Múcska, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-582/18	HS: Veľké postavy stredovekých cirkevných dejín II.

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
1. Absolvovanie kurzu v minimálnom predpísanom rozsahu, t.j. treba absolvovať aspoň 75% celkovej časovej dotácie kurzu => prípustné sú najviac 3 absencie, z ktorých maximálne jedna môže byť neospravedlnená.
2. Plnenie čiastkových úloh (priebežná príprava na semináre, referáty).
3. Vypracovanie písomnej práce na zadanú tému v požadovanom rozsahu a kvalite.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40% priebežne za plnenie čiastkových úloh; 60 % za seminárnu prácu. Seminár nie je možné absolvovať splnením len jednej časti podmienok na absolvovanie.

Výsledky vzdelávania:
Na pozadí osudov a činnosti významných osobností latinského kresťanstva sa poslucháči disponujú dôkladnými poznatkami o vývoji latinskej cirkvi v 11. - 14. storočí.

Stručná osnova predmetu:
1. Cirkevné reformy 10. a 11. storočia a ich dôsledky (Peter Damiani, Gregor VII., Anselm z Canterbury, Ivo z Chartres)
2. Renesancia 12. storočia (Peter Abélard, Bernard z Clairvaux, opát Suger, Gratian, ...)
3. Konflikt pápežstva a cisárstva v 12. a 13. storočí (Inocent III., Gregor IX., ...)
4. Heterodoxné hnutia v západnej cirkvi vo vrcholnom stredoveku (Arnold z Brescie, Peter Valdés, ...)
5. Nové mníšske rády vrcholného stredoveku (Dominik Guzmán, František z Assisi, ...)
6. Teologické myslenie vrcholného stredoveku (Peter Lombardský, Alfréd Veľký, Tomáš Akvinský, ...)
7. Na ceste k rozpadu západnej cirkvi (Viliam Ockham, John Wyclif, Jan Hus, ...)
8. Priebežné seminárne cvičenia k písomným prácam.

Odporúčaná literatúra:
ŘÍČAN, Rudolf – MOLNÁR, Amadeo. 12 století církevních dějin. Praha: Kalich, 2008, 415 s. ISBN 9788070170649; KOŽIAK, Rastislav – MÚCSKA, Vincent. Rehole a kláštory v

stredoveku. Banská Bystrica – Bratislava: Chronos, 2002, 211 s. ISBN:8089027059; MÚCSKA, Vincent a kol. Dejiny európskeho stredoveku II. Vrcholný stredovek. Bratislava: Hlbiny, 2019, 352 s. ISBN 9878089743445; SUCHÁNEK, Drahomír - DRŠKA, Václav. Církevní dějiny. Antika a středověk. Praha: Grada, 2013, 427 s. ISBN 9788024737195. LeGOFF, Jacques – SCHMITT, Jean-Claude: Encyklopedie středověku. Praha: Vyšehrad, 2003, 935 s. ISBN 9788070219171; BROOKE, Christopher. Evropa středověku v letech 962–1154. Praha: Vyšehrad, 2006, 480 s. ISBN 8070218312; MUNDY, John Hine. Evropa vrcholného středověku 1150–1300. Praha: Vyšehrad, 2008, ISBN 9788070219270 .
S ďalšou literatúrou budú študenti oboznámení počas výučby.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 11

A	ABS	B	C	D	E	FX
45,45	0,0	45,45	9,09	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. Mgr. Vincent Múcska, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-582/17	HS: Vinohradníctvo a vinárstvo v dejinách Slovenska

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie študijných výsledkov sa uskutočňuje výhradne priebežnou kontrolou študijných výsledkov počas výučbovej časti semestra. Počas prvých dvoch týždňov výučby je úlohou študenta zvoliť si podľa vlastných preferencií výskumnú tému – vinohradnícky rajón (podľa súčasného zoznamu vinohradníckych oblastí na Slovensku). Tá bude v nasledujúcich týždňoch predmetom jeho/jej individuálneho bádania, o výsledkoch ktorého bude vždy v nadväznosti na predchádzajúci výklad učiteľa pravidelne na začiatku vyučovacej hodiny verbálne (bez odovzdania akéhokoľvek písomného podkladu) referovať (prípadne za využitia PPT prezentácie – v závislosti od počtu prihlásených študentov). Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent systematicky pracovať a pravidelne o aktuálnom stave svojho výskumu informovať, pretože nebude mať možnosť odkladu plnenia úloh, ktoré sú viazané na konkrétne týždne výučby. Rovnako nemusí byť zo strany učiteľa každá študentom prezentovaná výskumnú správa akceptovaná ako dostatočne zvládnutá. Pre úspešné splnenie študijných povinností musí študent zvládnuť minimálne 6 z 10 zadaní. Hodnotený/á bude v zápočtovom týždni podľa nasledujúcej stupnice: 10 adekvátne splnených úloh A, 9 adekvátne splnených úloh B, 8 adekvátne splnených úloh C, 7 adekvátne splnených úloh D, 6 adekvátne splnených úloh E, 5 a menej adekvátne splnených úloh Fx.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Limitom pre úspešné splnenie semestrálnych úloh je aj podmienka, že študent môže absentovať na 2 vyučovacích hodinách.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Absolvovaním predmetu študent získa základné poznatky o predmete výskumu špeciálnej disciplíny agrárnych dejín – dejín vinohradníctva a vinárstva; poslucháči sa v rámci seminára oboznámia s pestovaním viniča a výrobou vína na území dnešného Slovenska v širšom stredoeurópskom rámci od najstarších čias do 20. storočia. Prínosom predmetu je aj jeho prepojenie s praxou historika na poli muzeológie (prostredníctvom exkurzií vo vinohradníckych múzeách) a poukázanie na interdisciplinaritu výskumu v internacionálnom rámci.

Stručná osnova predmetu:
1. Dejiny pestovania viniča hroznorodého vo svete a v Uhorsku.

2. – 3. Náčrt dejín vinohradníctva na Slovensku do konca 19. storočia.
4. Náčrt dejín vinohradníctva na Slovensku v 20. storočí.
5. Agrotechnika a sortiment viničných odrôd.
6. Výroba vína a druhy vín (vrátane šumivých vín).
7. Od vinohradníka, cez perega až po krčmára.
8. Vinohradnícke právo, vinohradnícko-vinárska legislatíva.
9. Hmotné pamiatky vinohradníctva a vinárstva, vinohradnícke múzeá na Slovensku.
10. Vinič a víno v písomných prameňoch (literatúra, korešpondencia, ľudová slovesnosť).
11. Osobnosti dejín vinohradníctva a vinárstva (enológia, ampelografia, školstvo).
12. Vinohrady ako historické krajinné štruktúry.

Odporúčaná literatúra:

BAĎURÍK, Jozef. Malokarpatské vinohradníctvo v 16. storočí. Bratislava: Univerzita Komenského, 1990. ISBN 80-223-0009-8.
DRÁBIKOVÁ, Ema. Človek vo vinici. Bratislava: Veda, 1989. ISBN 80-224-0012-2.
HOLEC, Roman. Vinohradníctvo na Slovensku v období kapitalizmu (1848-1918). In: Historica, 1991, roč. 39-40, s. 225-232. ISBN 80-08-01312-5.
HRUBALA, Martin. Vinohradnícke lisy v Malokarpatskej oblasti. Pezinok: Malokarpatské múzeum v Pezinku, 2010, 210 s. ISBN 978-80-967537-5-8.
KAZIMÍR, Štefan. Pestovanie viniča a produkcia vína na Slovensku v minulosti. Bratislava: Veda, 1986.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 126

A	ABS	B	C	D	E	FX
65,08	0,0	22,22	1,59	4,76	0,0	6,35

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-599/24	HS: Zabudnuté osobnosti slovenskej politiky

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
40% priebežné hodnotenie – pravidelná účasť na seminároch, plnenie čiastkových úloh, zapájanie sa do diskusie. Vypracovanie prezentácie k zadanej téme (PowerPoint) v rozsahu 20 minút.
60% záverečné hodnotenie – odovzdanie seminárnej práce v zápočtovom týždni, kolokvium.
Klasifikačná stupnica:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40/60

Výsledky vzdelávania:
Naše dejiny skrývajú množstvo zabudnutých politických osobností, o ktorých sa nepíše a nehovorí, hoci by sa malo. V priebehu tohto historického seminára získajú študenti vedomosti o tom, ako po metodologickej stránke pristupovať k výskumu menej známych osobností. Získajú aj zručnosti v oblasti písania biografických profilov politických osobností.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvodné stretnutie. Oboznámenie sa s podmienkami udelenia hodnotenia, rozdelenie tém seminárnych prác a prezentácií.
2. Kto je to „zabudnutá“ osobnosť?
3. Biografia a jej význam pre historiografiu.
4. Memoáre ako výskumný prameň.
5. Životopis a jeho autor.
6. Problematika politických biografií.
7. Súkromie politickej osobnosti – a jeho (ne)význam pri výskume.
8. Výber politickej osobnosti.

9. Primárne pramene pri písaní biografického profilu.
10. Metodologicko-teoretické východiská pri písaní biografií.
11. Prezentácie.
12. Záver.

Odporúčaná literatúra:

ADAMČÍK, Tomáš – ŠUTAJ, Štefan (ed.). Ľudia a dejiny - historická biografia a jej miesto v historiografii: zborník príspevkov z vedeckej konferencie. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2016, 135 s. ISBN 9788081524271.
FERENČUHOVÁ, Bohumila (ed.). Biografia a historiografia: Slovenský, český a francúzsky pohľad. Bratislava: Spoločnosť Pro Historia, 2012, 239 s. ISBN 9788097124724.
GINZBURG, Carlo. Sýr a červi. Praha: Argo, 2000, 223 s. ISBN 807203278X.
HORIČKA, Martin. Gottwaldov demokrat. Zabudnutý príbeh Jána Ševčíka. Bratislava: Slovart, 2021, 310 s.
HORSKÝ, Jan. Historický aktér. In: STORCHOVÁ, Lucie a kol. Koncepty a dějiny: Proměny pojmů v současné historické vědě. Praha: Scriptorium, 2014, s. 97–101. ISBN 9788087271872.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský
český (pasívne)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 4

A	ABS	B	C	D	E	FX
75,0	0,0	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Martin Horička, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.06.2024

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-517/00	HS: Zahraničná politika Arpádovcov 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Priebežné hodnotenie 70%: plnenie čiastkových úloh (príprava na seminárne cvičenia, referáty), aktivita na seminároch, zapájanie sa do diskusie.
Záverečné hodnotenie 30%: odovzdanie kapitoly seminárnej práce.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 70/30

Výsledky vzdelávania:
Absolvent kurzu sa orientuje v dynastickej politike uhorského kráľovského rodu vo vzťahu k Poľsku a Kyjevskej Rusi do konca 13. storočia so špeciálnym zreteľom na územie Slovenska a zvlášť na severovýchodné uhorské župy Spiš, Šariš a Zemplín.
Zároveň si utvrdzuje praktické zručnosti práce historika – medievalistu, ktoré získal v proseminári, čo završuje svojou prvou odbornou vedeckou prácou na vopred určenú tému. Okrem toho ovláda základné geografické a historické dáta zo starších slovenských dejín a chápe základné geopolitické princípy a strategické ciele stredovekej zahraničnej politiky Arpádovcov. Kurz je komplementárny k prednáškam Slovenské dejiny 1 a Slovenské dejiny 2.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvodný seminár - základné informácie o kurze. Spôsob hodnotenia.
2. Prehľad pramennej bázy k téme, heuristika, vymedzenie jednotlivých okruhov a zadanie tém seminárnych prác.
3. Geografické činitele determinujúce charakter vzťahov, typológia vzťahov, pravek kontaktov Karpatskej kotliny s priestorom za Karpatmi (Avari a Veľká Morava).
4. Nástup Arpádovcov a vznik uhorskej, poľskej a kyjevsko-ruskej štátnosti.
5. Kontakty od roku 1000 do roku 1038.
6. Kontakty od roku 1038 do 1075.
7. Kontakty od roku 1075 do 1095.
8. Kontakty od roku 1095 do 1138.
9. Kontakty od roku 1138 do 1162.
10. Kontakty od roku 1162 do 1205.

11. kontakty od roku 1205 do 1214.
12. Záverečný seminár - kontrola stavu písania seminárnych prác, metodologické cvičenia, príprav na seminár, odovzdanie kapitoly seminárnej práce.

Odporúčaná literatúra:

DĄBROWSKI, Jan. Dawne dziejopisarstwo Polskie (do roku 1480). Kraków: Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, 1964.
GRZESIK, Ryszard. Kronika węgiersko-polska. Poznań: PTPN, 1999.
HOMZA, Martin – SROKA, Stanisław A. Štúdie z dejín stredovekého Spiša. Krakov: Spolok Slovákov v Poľsku, 1998. ISBN 8390785579
WŁODARSKI, Bronislaw. Polska i Ruś. Warszawa: Państwowe Wydaw. Naukowe, 1966.
WYROZUMSKI, Jerzy. Historia Polski do roku 1505. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1978.
Pramene: vybrané kroniky z edície poľských prameňov MPH a MPH Ns, Povesť vremennych ľet a edície kyjevskoruských letopisov, edície uhorských kroník SSrerHung. Tieto pramene budú zadávané študentom priebežne.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 105

A	ABS	B	C	D	E	FX
42,86	0,0	21,9	10,48	4,76	5,71	14,29

Vyučujúci: prof. Mgr. Martin Homza, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-518/00	HS: Zahraničná politika Arpádovcov 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
20% priebežné: plnenie čiastkových úloh (príprava na seminárne cvičenia, referáty), na základe odovzdanej seminárnej práce.
80% záverečné: Na konci dvojsemestrálneho kurzu študent odovzdá seminárnu prácu na tému zvolenú na začiatku kurzu. Minimálny rozsah seminárnej práce je 15 normostrán textu vrátane poznámkového aparátu (27 000 znakov vrátane medzier). Seminárne práce by mali byť výsledkom systematickej prípravy študentov počas oboch semestrov kurzu.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 20/80

Výsledky vzdelávania:
Absolvent kurzu sa orientuje v dynastickej politike uhorského kráľovského rodu vo vzťahu k Poľsku a Kyjevskej Rusi do konca 13. storočia so špeciálnym zreteľom na územie Slovenska a zvlášť na severovýchodné uhorské župy Spiš, Šariš a Zemplín.
Zároveň absolvent disponuje praktickými zručnosťami práce historika – medievalistu, ktoré získal v proseminári, čo završuje svojou prvou odbornou vedeckou prácou na vopred určenú tému. Okrem toho ovláda základné geografické a historické dáta zo starších slovenských dejín a chápe základné geopolitické princípy a strategické ciele stredovekej zahraničnej politiky Arpádovcov. Kurz je komplementárny k prednáškam Slovenské dejiny 1 a Slovenské dejiny 2.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvodný seminár - oboznámenie sa so spôsobom hodnotenia. Kontrola stavu písania seminárnej práce z predmetu Zahraničná politika Arpádovcov 1.
2. rekapitulácia predchádzajúceho semestra
3. Kontakty od roku 1214 do 1235.
4. Kontakty od roku 1235 do 1260.
5. kontakty od roku 1260 do 1270.
6. Kontakty od roku 1270 do 1272.
7. Kontakty od roku 1272 do 1290.
8. Kontakty od roku 1290 do 1301.

9. Špecifické problémy zahraničnej politiky Bela IV. - dynastická politika.
10. Špecifické problémy zahraničnej politiky Bela IV. a Štefana V. - vojna o babenberské dedičstvo.
11. Ladislav IV. Kumánsky, Ríša a Rímska kúria.
12. Záverečný seminár - vyhodnotenie splnenia cieľov kurzu, kontrola stavu písania seminárnych prác, metodologické cvičenia, príprav na seminár.

Odporúčaná literatúra:

DĄBROWSKI, Jan. Dawne dziejopisarstwo Polskie (do roku 1480). Kraków: Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk, 1964.
GRZESIK, Ryszard. Kronika węgiersko-polska. Poznań: PTPN, 1999.
HOMZA, Martin – SROKA, Stanisław A. Štúdie z dejín stredovekého Spiša. Krakov: Spolok Slovákov v Poľsku, 1998. ISBN 8390785579
WŁODARSKI, Bronislaw. Polska i Ruś. Warszawa: Państwowe Wydaw. Naukowe, 1966.
WYROZUMSKI, Jerzy. Historia Polski do roku 1505. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1978.
Pramene: vybrané kroniky z edície poľských prameňov MPH a MPH Ns, Povesť vremennych ľet a edície kyjevskoruských letopisov, edície uhorských kroník SSrerHung. Tieto pramene budú zadávané študentom priebežne.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 72

A	ABS	B	C	D	E	FX
43,06	0,0	20,83	12,5	5,56	8,33	9,72

Vyučujúci: prof. Mgr. Martin Homza, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KAgCh/N-bCAG-024/22	Chémia pre učiteľov nechemických predmetov

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 2 **Za obdobie štúdia:** 13 / 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Semináre budú hodnotené na základe 2 písomných previerok, spolu za 40 bodov. Na úspešné absolvovanie seminára a postup na skúšku musí študent získať aspoň 24 bodov z písomiek na seminári.
Prednášky budú hodnotené na základe písomnej skúšky za 60 bodov. Na úspešné absolvovanie skúšky musí študent získať aspoň 36 bodov. Predmet sa hodnotí na základe súčtu hodnotenia seminárov a písomnej skúšky.
Výsledné hodnotenie: A: 100-92%, B: 91-84%, C: 83-76%, D: 75-68%, E: 67-60%, FX: 59-0% bodov.

Výsledky vzdelávania:
Absolvovaním predmetu študent nadobudne znalosti vo vybraných oblastiach chémie nevyhnutných na úspešné štúdium iných prírodovedných predmetov.

Stručná osnova predmetu:
Prednášky: 1. Atóm (jadro, elektrónový obal, elektrónové konfigurácie), periodická sústava prvkov. Chemické prvky a zlúčeniny. 2. Chemická väzba. Polarita chemickej väzby. Tvary molekúl. 3. Chemická termodynamika a rýchlosť chemických reakcií. 4. Elektrolytická disociácia, osmóza. Kyseliny a zásady. 6. Hydrolýza a tlmivé roztoky. 6. Uhlík a základné organické zlúčeniny. Makromolekulové látky.
Semináre: 1. Názvoslovie anorganických látok. 2. Veličiny a konštanty používané pri chemických výpočtoch. 3. Oxidačné a nábojové číslo. Stechiometrické koeficienty chemických rovníc. 4. Výpočty podľa chemických rovníc. 5. Veličiny vyjadrujúce zloženie roztokov. Výpočty na prípravu roztokov (hmotnostný zlomok, koncentrácia látkového množstva). 6. Výpočty osmotického tlaku roztokov. 7. Výpočty pH roztokov silných kyselín a zásad. 8. Stechiometrické výpočty z chemických vzorcov. 9. Rozpustnosť látok a nasýtené roztoky. 10. Kombinované výpočty.

Odporúčaná literatúra:
Fajnor, V., Schwendt, P., Tatiersky, J.: Všeobecná a anorganická chémia pre biológov. 2. dopl. vyd. Bratislava : UK, 2020.
Tatiersky, J.: Základné chemické výpočty. 3. vyd. Bratislava : UK, 2021.

Fajnor, V., Luptáková, V., Tatiersky, J.: Cvičenia z anorganickej chémie pre biológov. 3. vyd. Bratislava : UK, 2006.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:
Predmet sa poskytuje len v letnom semestri. Predmet sa poskytuje, ak si ho zapíše aspoň 5 študentov.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 34

A	ABS	B	C	D	E	FX
8,82	0,0	20,59	11,76	17,65	20,59	20,59

Vyučujúci: RNDr. Jana Chrappová, PhD., Mgr. Dominika Lacušková

Dátum poslednej zmeny: 14.06.2023

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-840/25	Jagelovci v stredoeurópskej a východoeurópskej historiografii

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežne - pravidelná účasť na hodinách, aktívna participácia na diskusiách v ich priebehu - prezentácia referátu na vybranú tému podľa obsahovej osnovy, v rozsahu 15 minút
b) záverečné - odovzdanie eseje na vybranú tému v písanej podobe, na tému podľa obsahovej osnovy predmetu, v rozsahu 2 strany.
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%; B = 91% – 84%; C = 83% – 76%; D = 75% – 68%; E = 67% – 60%; Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú max. 3 absencie (bez ospravedlnenia).
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Študent sa orientuje v kľúčových tematických okruhoch jagelovského obdobia v historiografii strednej (Slovensko, Česko) a východnej Európy (Bielorusko, Ukrajina, Rusko). Študent tiež disponuje vedomosťami o kľúčových trendoch v historiografii jagelovskej minulosti v kontexte spoločensko-politických procesov 19. - 21. storočí.

Stručná osnova predmetu:
1. Jagelovci a ich miesto v dejinách strednej a východnej Európy (úvod)
2-3. Vývoj obrazu Jagelovcov v historiografiách Bieloruska, Ukrajiny a Ruska
4-5. Štúdium jagelovského obdobia v českej a slovenskej historickej literatúre a periodikách konca 18. - prvej polovice 19. storočia.
6. Jagelovci v historickom diele F. Palackého
7. Rekonštrukcia jagelovského obdobia v prácach F. V. Sasinka a J. Bottu
8. Jagelovské obdobie v dielach českých a slovenských intelektuálov konca 19. a začiatku 20. storočia.
9. Výskum jagelovského obdobia v medzivojnových rokoch.
10. Jagelovská doba v diele J. Macka
11. Jagelovci v modernej slovenskej a českej historiografii.
12. Reprezentácia obrazu Jagelovcov v školských učebniciach strednej a východnej Európy

13. Jagelovci v beletrii a umení.

Odporúčaná literatúra:

BARTLOVÁ, Milena – ČORNEJ, Petr. Velké dějiny zemí Koruny české VI. 1437–1526. Praha ; Litomyšl : Paseka, 2007. ISBN 80-7185-264-3

KUTNAR, František – MAREK, Jaroslav. Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví : od počátků národní kultury až do sklonku třicátých let 20. století. 3. dopl. vyd. Praha : NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2009. ISBN 978-80-7106-402-2.

MACEK, Josef. Jagellonský věk v českých zemích : (1471–1526). Díl 1., Hospodářská základna a královská moc. 1. Vyd. Praha : Academia, 1992. ISBN 80-200-0300-2.

NOWAKOWSKA, Natalia (ed.) Remembering the Jagiellonians. London ; New York : Routledge, Taylor & Francis Group, 2019. ISBN 978-1-138-56240-0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Yahor Kavalevich

Dátum poslednej zmeny: 11.05.2025

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KFGGI/N-bZFG-057/22	Klimatické zmeny, hrozby a riziká

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie / prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 2 **Za obdobie štúdia:** 13 / 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednášky (P), cvičenia (C)
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 3
Týždenný: 2P, 1C Za obdobie štúdia: 36
Metóda štúdia: prezenčná, dištančná, kombinovaná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Vyžaduje sa odovzdanie zadaní z cvičení a získanie aspoň 60% bodov z nich. Predmet je následne ukončený písomnou skúškou. Výsledné hodnotenie je v škále:
A <100 %, 92 %>, B (92 %, 84 %>, C (84 %, 76 %>, D (76 %, 68 %>, E (68 %, 60 %>, Fx menej ako 60 % bodov a je váženým priemerom zadaní a skúšky
v pomere 40/60.

Výsledky vzdelávania:
Študent získava prehľad o problematike klimatických zmien a ich predpokladaných dopadov na prírodnú krajinu a ľudské aktivity v nej. Osobitne sú predstavené prírodné hrozby a riziká, ktoré sú s témou klimatických zmien spojené. V rámci cvičení sa študent zoznámi so získavaním lokálnych informácií z predpovedných modelov, s odhadom dopadov na prírodu a ich interpretáciu vzhľadom k ľudskej činnosti, ako aj so základmi hodnotenia povodňovej a eróznej hrozby.

Stručná osnova predmetu:
1.) Klimatické zmeny – úvod, dôkazy, vývoj v histórii meraní; C: ukážka zdrojov informácií
2.) Klimatické zmeny v minulosti
3.) Klimatické scenáre – metodika, globálna a regionálna predikcia; C: dohľadanie regionálnych scenárov
4.) Dopady na klímu – budúca klíma na Slovensku a život ľudí; C: interpretácia scenárov pre konkrétnu lokalitu
5.) Dopady na vodné pomery (podzemná voda, vodné toky, zásoby vôd, sucho); C: aproximácia zmeny prietokov
6.) Dopady na biotu, biologické invázie; C: aproximácia zmeny vegetačných stupňov
7.) Dopady na pôdy, poľnohospodárstvo a lesníctvo; C: interpretácia predošlého cvičenia

8.) Úvod do prírodných hrozieb a rizík, suchá a požiare; C: interpretácia dát portálu Intersucho
9.) Veterné smršte a extrémne búrky; C: predpovede búrok Estofex
10.) Povodne; C: základy určovania povodňovej hrozby
11.) Plošná, výmoľová a veterná erózia a akumulácia; C: základy modelovania erózie
12.) Zosuvy a iné gravitačné deformácie, lavíny; C: interpretácia Atlasu máp stability svahov a lavínových máp

Odporúčaná literatúra:
FILHO, W. L. et al.: Climate Change, Hazards and Adaptation Options. Springer Nature, 2020. ISBN 978-3-030-37425-9.
THE INTERGOVERNMENTAL PANEL ON CLIMATE CHANGE: AR6 Climate Change 2021: The Physical Science Basis [online]. Dostupné na: https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/#SPM FENDEKOVÁ, M., BLAŠKOVIČOVÁ, L., BOCHNÍČEK, O.: Prognosis of Hydrological Drought Development in Slovakia. Bratislava: Univerzita Komenského, 2018. ISBN 978-80-223-4673-3. 181 s. MINÁR, J., TREMBOŠ, P.: Prírodné hazardy – hrozby, niektoré postupy ich hodnotenia. In: Acta Facultatis rerum naturalium Universitatis Comenianae. Geographica, 35. Bratislava: UK, 1994. S. 176-194. ISBN 80-223-0889-7

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
časť odporúčanej literatúry

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 162

A	ABS	B	C	D	E	FX
9,26	0,0	27,16	22,22	20,37	18,52	2,47

Vyučujúci: RNDr. Ivan Ružek, PhD., doc. Ing. Peter Pišút, PhD., RNDr. Marián Jenčo, PhD., doc. RNDr. Vladimír Falťan, PhD., RNDr. Norbert Polčák, PhD., Mgr. Peter Zaujec, Mgr. Veronika Beranová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KFGGI/N-bZFG-084/22	Kurz ArcGIS Online

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: cvičenia (C)
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2
Týždenný: 2C Za obdobie štúdia: 24
Metóda štúdia: prezenčná, dištančná, kombinovaná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Odovzdanie všetkých zadaní v priebehu semestra a získanie aspoň 50% bodov je predpokladom k prihláseniu sa na záverečný praktický zápočet, z ktorého je taktiež potrebné získať aspoň 50% bodov. Výsledné hodnotenie je váženým priemerom oboch hodnotení (60/40). Výsledné hodnotenie je v škále: A <100 %, 92 %>, B (92 %, 84 %>, C (84 %, 76 %>, D (76 %, 68 %>, E (68 %, 60 %>, Fx menej ako 60 % bodov.

Výsledky vzdelávania:
ArcGIS Online (AGOL) je najrozšírenejšia platforma webového GIS-u, ktorý sa stal posledné roky štandardom pre publikáciu mapových výstupov mnohých organizácií, no stále častejšie sa používa aj pre ďalšie GIS funkcie. Jeho nástroje sú relatívne jednoduché na ovládanie v pomere ku možnostiam, ktoré ponúkajú. Absolvovaním kurzu získava študent prax s tvorbou webových mapových služieb umožňujúcich dynamické zobrazovanie ich máp, online a offline mapovanie pomocou aplikácií smartfónov, organizáciou mapovacích tímov, tvorbou mapovacích dotazníkov vhodných aj pre jednoduché mapovanie na základných a stredných školách, vizuálne pútavých mapových prezentácií a tzv. „dashboardov“.

Stručná osnova predmetu:
1.) Úvod, štruktúra aplikácií AGOL, licencie
2.) Web prostredie AGOL, správa súborov, tvorba a editovanie vektorových vrstiev, úprava vzhľadu webovej mapy
3.) Migrácia máp a údajov medzi AGOL a desktop GIS-om, zdieľanie
4.) Mapovanie: ArcGIS Collector, ArcGIS Field Maps
5.) Mapovanie: ArcGIS Survey123, ArcGIS Quickcapture
6.) Terénne praktikum – samostatné mapovanie
7.) Organizácia mapovacích tímov: ArcGIS Workforce

8.) Terénne praktikum – tímové mapovanie
9.) Kabinetné praktikum – migrácia a spracovanie dát
10.) Tvorba mapových prezentácií a príbehových máp
11.) Tvorba „dashboardov“

Odporúčaná literatúra:

ArcGIS Online Documentation. Dostupné na: https://doc.arcgis.com/en/arcgis-online/get-started/what-is-agol.htm
ArcGIS Field Maps Documentation. Dostupné na: https://doc.arcgis.com/en/field-maps/android/help/quick-reference.htm
ArcGIS Survey123 Documentation. Dostupné na: https://doc.arcgis.com/en/survey123/desktop/create-surveys/quickreferencecreatesurveys.htm
ArcGIS Workforce Documentation. Dostupné na: https://doc.arcgis.com/en/workforce/android-phone/help/create-your-first-project.htm
ArcGIS Dashboards Documentation. Dostupné na: https://doc.arcgis.com/en/dashboards/get-started/what-is-a-dashboard.htm

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:
Minimálny počet študentov: 5

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 41

A	ABS	B	C	D	E	FX
68,29	0,0	17,07	12,2	2,44	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Adam Rusinko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KAgCh/N-bCAG-025/22	Laboratórne cvičenia z chémie pre nechemikov

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 2..

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je hodnotený na základe protokolov (60 bodov) a písomných previerok (40 bodov).
Z písomných previerok je potrebné dosiahnuť spolu najmenej 20 bodov. Na úspešné absolvovanie predmetu sa vyžaduje získanie spolu aspoň 60 % bodov. Známka za predmet sa udelí na základe priemeru výsledkov hodnotení všetkých cvičení: Výsledné hodnotenie: A: 100-92%, B: 91-84%, C: 83-76%, D: 75-68%, E: 67-60%, FX: 59-0% bodov.

Výsledky vzdelávania:
Absolvovaním predmetu študent nadobudne základné chemické laboratórne zručnosti nevyhnutné na úspešné štúdium iných prírodovedných predmetov.

Stručná osnova predmetu:
Základné laboratórne pomôcky a operácie. Čistenie látok pomocou rekryštalizácie. Základné typy chemických reakcií, ovplyvňovanie ich rýchlosti. Príprava roztokov, tepelné efekty pri rozpúšťaní látok, zrieďovanie a zmiešavanie roztokov. Dôkazové reakcie vybraných anorganických iónov. Bod ekvivalencie neutralizačných reakcií a titračné stanovenie koncentrácie látky v roztoku. Hydrolýza solí. Príprava chemickej zlúčeniny.

Odporúčaná literatúra:
Fajnor, V., Luptáková, V., Tatiersky, J.: Cvičenia z anorganickej chémie pre biológov. 3. vyd. Bratislava : UK, 2006.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:
Predmet sa poskytuje len v letnom semestri. Predmet sa poskytuje, ak si ho zapíše aspoň 5 študentov.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	ABS	B	C	D	E	FX
66,67	0,0	0,0	33,33	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: RNDr. Jana Chrappová, PhD., Mgr. Natalia Lucia Miklášová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.06.2023

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KJ/N-bXCJ-138/22	Latinčina

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 2..

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
A: priebežné krátke testy zo slovnej zásoby, predstavuje 20% celkového hodnotenia.
B: záverečný test - predstavuje 80% celkového hodnotenia. Na úspešné absolvovanie predmetu sa vyžaduje ovládanie najmenej 60% predpísaného učiva, t.j. súčet percent dosiahnutých v priebežných testov (max. 20%) a percent dosiahnutých v záverečnom teste (max. 80%) musí byť vyšší ako 60. V prípade, že tento súčet prevyšuje 60, záverečná známka sa udeľuje na základe nasledujúcej stupnice: 100% - 90% A, 89% - 81% B, 80% - 73% C, 72% - 66% D, 65% - 60% E, <60% FX.

Výsledky vzdelávania:
Poslucháči sa naučia po latinsky čítať, vyslovovať a písať odborné termíny, rozumieť im a vhodne ich používať. Odbornú terminológiu vedia použiť uvedomele, s pochopením jej tvarov, a nie mechanicky.

Stručná osnova predmetu:
Pri vyučovaní základov gramatiky sa venuje pozornosť tým kategóriám slov, z ktorých sa skladajú odborné názvy. Ide najmä o substantíva a adjektíva, ale aj o číslovky či adjektíva v komparatíve a superlatíve. Rozoberajú sa slová latinského pôvodu a všíma sa, z čoho sa skladajú. Zo všeobecnej slovnej zásoby latinčiny sa pri výučbe vyberajú slová, ktoré priamo alebo odvodene používajú v slovenčine odborne vzdelaní ľudia.

Odporúčaná literatúra:
Kettner, Emanuel - Ferianc, Oskar: Základy jazyka latinského a gréckeho pre biológov
Paulinyová, Mariana, Slováková Tatiana: Latinčina pre študentov biológie

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský

Poznámky:
Predmet je možné zapísať si buď v zimnom alebo v letnom semestri, kapacita predmetu je obmedzená na max. 30 študentov.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 447

A	B	C	D	E	FX
59,06	20,58	7,83	2,91	2,24	7,38

Vyučujúci: Mgr. Ivan Lábaj, PhD., RNDr. Tatiana Slováková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.11.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KTV/N-bUXX-208/25	Letné telovýchovné sústredenie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: sústredenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 6d
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 1

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Výsledky vzdelávania:

Stručná osnova predmetu:

Odporúčaná literatúra:

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Miriam Kirchmayerová, PhD., Mgr. Martin Mokošák, PhD., Mgr. PaedDr. Simona Rášiová, Mgr. Igor Remák, PhD., Mgr. Denisa Strečanská, PaedDr. Mgr. Lenka Vandáková, Mgr. Kristína Vanýsková

Dátum poslednej zmeny:

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEGD/N-bUGE-018/22	Ľudské sídla a ich pretváranie - geografia sídiel a mestského rozvoja

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
1. aktivita na prednáškach - 10% váha na celkovom hodnotení. 2. písomná skúška – test - 90% váha na celkovom hodnotení; celkové hodnotenie:
Klasifikačná stupnica: A: 100 - 92 %, B: 91- 84 %; C: 83 - 76 %, D: 75 - 68 %, E: 67 - 60 % FX: 0 - 59 %.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 10 / 90

Výsledky vzdelávania:
Predmet predstavuje poznatky geografie sídiel a mestského rozvoja a je členený na dva základné moduly. Modul venovaný geografii sídiel sa venuje predstaveniu základných prvkov sídelného systému, ich vzniku, kontextu zmien v sídlach. Zoznámi študentov s rôznymi fázami a procesmi urbanizácie v globálnom i národnom kontexte so základnými prvkami štruktúry sídiel (veľkostná, funkčná, priestorová, intra-urbánna), medzisídelnými väzbami a ich významom. Predstaví problémy miest v rôznych geografických a sociálno-ekonomických podmienkach. Druhý modul sa sústreďuje na otázky formovania fyzickej priestorovej štruktúry mesta, ekonomicko-geografické aspekty rozvoja miest (trh nehnuteľností, pracovný trh, miestny ekonomický rozvoj), trvalej udržateľnosti v mestách, urbánnemu marketingu a aktuálnym koncepčným prístupom k mestám. Študent získa rozsiahle teoretické i praktické poznatky dôležité pre pochopenie súčasných procesov rozvoja miest, ich riadení a plánovania, s prepojením na súvislosti mestského rozvoja (vrátane príkladov zo sveta a Slovenska).

Stručná osnova predmetu:
Prečo je dôležité študovať geografiu sídiel? Aké databázy a údaje najčastejšie využívame v sídelnej problematike? S akými jednotkami pracujeme v sídelnej tematike? Akú úlohu zohráva geografická poloha sídiel? - Úvod do štúdia geografie sídiel – literatúra a zdroje informácií o sídlach, databázy údajov o sídlach, základné pojmy; základné jednotky územnej a sídelnej štruktúry, klasifikácie sídiel (svet, Európa, Slovensko); sídelný vývoj – teórie vzniku sídiel, prvotné sídla (obdobie, oblasti a podmienky vzniku), geografická poloha sídiel.
Čo je urbanizácia a kedy sa začala prejavovať? Prečo rastie mestská populácia? Aké etapy prináša urbánny model? - Globálny kontext urbanizácie a urbánnych zmien – globálne trendy;

zmena distribúcie svetovej mestskej populácie; príčiny urbánneho rastu populácie; urbanizácia a ekonomický rast; etapy urbánneho modelu (urbanizácia, suburbanizácia a exurbanizácia, disurbanizácia a kontraurbanizácia, reurbanizácia); typy urbanizovaných regiónov.
Prejavuje sa urbanizácia vo svete rovnako alebo postrehneme výrazne regionálne špecifiká? Aké sú príčiny urbánnych zmien v regiónoch sveta? - Regionálne perspektívy urbanizácie a urbánnych zmien – urbanizácia a urbánne zmeny v regiónoch sveta (Severná Amerika, Latinská Amerika, západná Európa, východná a stredná Európa, Ázia, Afrika).
Existujú väzby medzi sídlami? Aké centrá osídlenia vieme vyčleniť? Existujú na Slovensku mikroregióny? Čo sú funkčné mestské regióny? - Medzisídelné väzby a spádovosť centier osídlenia, metodologické aspekty a identifikácia centier osídlenia (centrá osídlenia podľa počtu obyvateľov, administratívne centrá – historická kontinuita, školské centrá, zdravotnícke centrá, centrá dochádzky za prácou, centrá dochádzky do škôl, matričné centrá, finančné centrá, poštové centrá, obchodné centrá), mikroregióny na Slovensku, funkčné regióny na Slovensku podľa denných tokov do zamestnania, funkčné mestské regióny v Európe (FUAS).
Aké problémy trápia súčasné svetové mestá, veľkomestá či metropoly? Sú problémy miest podobné v rozvinutých a v rozvojových krajinách? - Aktuálne problémy svetových miest/ veľkomiest; problémy miest rozvinutých krajín a miest krajín „tretieho sveta“ (problémy migrácie, bývania, mestskej dopravy, chudoba, nerovnosti, zdravie, problémy vnútorného tzv. „inner-city“ a vonkajšieho tzv. „outer-city“ mesta, rezidenčná a etnická segregácia).
Ako sa žije v mestách? Ak sa hodnotí kvalita života v mestách? Aké sú projekty miest budúcnosti? Načo sa špecializujú a v čom sú inovatívne? Kde sa lokalizujú? Život v mestách, obývateľnosť miest a kvalita života; mestá budúcnosti – pozitívny aspekt udržateľného mesta a ich príklady vo svete (napr. odpadové hospodárstvo, emisie, doprava, energia, „zelené mesto“, „eko mesto“, „informačné a virtuálne mesto“, technologické inovácie v meste); plánovaná výstavba nových miest a veľkomiest vo svete.
Čo je „mestský rozvoj“? Ako vzniká fyzická štruktúra mesta? Ako a kto stavia mestá v súčasnosti - aktéri? Kto je developer? – chápania mestského rozvoja; základné kategórie investícií do fyzickej štruktúry, investovanie ako rozhodovací proces, podoby stavebných investícií, investície verejného sektoru a rozvoj; developer - ciele, riziká, hlavné úlohy, finančné aspekty; správa nehnuteľností, životný cyklus nehnuteľnosti; medzisektorová spolupráca.
Trh s bývaním, nehnuteľnosťami a trh práce v mestách - čo je nehnuteľnosť a v čom je jej vlastníctvo iné? Prečo sú ceny bytov iné v Bratislave a iné napr. v Brezne? Kde a ako hľadať bývanie? Ako funguje trh nehnuteľností? – ekonomicko-geografické aspekty rozvoja mesta; základné teórie lokalizácie bývania; podpora a regulácia v bývaní; nehnuteľnosť, subtrhy, špecifiká vlastníctva, aktéri trhu; funkcie trhu nehnuteľností, geografické rozčlenenie trhu; intervencie štátu na trhu nehnuteľností; čo je miestny pracovný trh a aký ma dosah, priestorovo orientované teórie a hypotézy pracovného trhu; koncept miestneho ekonomického rozvoja.
Ako zvládnuť problémy životného prostredia miest? Čo chápeme pod udržateľným rozvojom miest? Čo môžeme robiť? – dimenzie problémov životného prostredia miest; teoretické východiská a princípy konceptu udržateľných miest; ďalšie súvisiace koncepty (eco-cities, low-carbon cities, urban risk/disaster management, kompaktné mesto; vybrané nástroje pre trvalo udržateľnú - výstavbu, dopravu, odpadové hospodárstvo, klimatickú reguláciu (príklady).
Prečo je rozvoj mesta konfliktný? Čo to je lokalizačný konflikt? Ako môžu participovať občania na rozvoji mesta? – strety záujmov v mestskom prostredí; typické konfliktné témy - nové vs. staré fyzické štruktúry, plánovanie, kultúrne dedičstvo, verejné priestory, lokalizačné konflikty - príklady (NIMBY/YIMBY); základný rámec regulácie rozvojových konfliktov na Slovensku; participácia občanov;
Čo je imidž mesta a ako ho zmeniť? Ako a prečo propagujeme mesto? - vstup do urbánneho marketingu, ciele, mesto ako produkt, výskum; urbánny marketing ako plánovací nástroj,

segmentácia trhu (stratégie), marketingové politiky a geografický marketingový mix; imidž mesta a tvorba imidžu mesta, prvky, stratégie zmeny imidžu; príklady;
Ako o mestách uvažujeme v súčasnosti? Prečo niektoré mestá populačne rastú a v iných počet obyvateľov klesá? Čo je to kreatívna trieda v mestách a ako na ne vplýva? - vybrané súčasné koncepty rozvoja mesta; ekonomické, sociálne a politické súvislosti a dopady vybraných konceptov – napr. creative cities, shrinking cities, smart cities/inteligentné mestá, digital cities, urban governance, financializácia, mestské regióny.

Odporúčaná literatúra:

Batty, M. 2017. The New Science of Cities. Cambridge: MIT Press.
Buček, J., Korec, P. 2013. Moderná humánna geografia mesta Bratislava: priestorové štruktúry, siete a procesy. Bratislava: Univerzita Komenského,
Miles, M. E., Berens, G., Wiess, M.A. 2000. Real Estate Development. Washington: Urban Land Inst.
Buček, J. 2016. Urban development policy challenges in East-Central Europe: governance, city regions and financialisation. Quaestiones Geographicae, 35, 2, 7-26.
Buček, J., Borárosová, Z., Sopkuliak A. 2010. Miestne financie a miestny ekonomický rozvoj. Bratislava: Geografika.
Dijkstra, L., Poelman, H. (2014). A harmonised definition of cities and rural areas: the new degree of urbanisation. European Commission (Regional and Urban Policy), Working Papers, 1, 2014.
Halás, M., Klapka, P., Bleha, B., Bednář, M. 2014. Funkčné regióny na Slovensku podľa denných tokov do zamestnania. Geografický časopis, 66, 2, 89-114.
Ira, V., Podolák P. (eds.) 2010. Sídelná štruktúra Slovenska (diferenciácie v čase a priestore). Bratislava: Geografický ústav SAV.
Klobučník, M., Slavík, V. 2013. Identifikácia historicky osídlených regiónov Slovenska s využitím konceptu priestorovej autokorelácie. Geografický časopis SAV, 65(4), 341-362.
Pacione, M. 2009. Urban geography – a global perspective. New York: Routledge.
Pallagst, K., Wiechmann, T., Martinez-Fernandez, C. eds. 2014. Shrinking cities: international perspectives and policy implications. London: Routledge.
Pierre, J. 2011. The Politics of Urban Governance. New York: Palgrave.
Slavík, V., Bačík, V., Klobučník, M., Grác, R., Kožuch, M., Falťan, V., Fila, R. 2016. Analýza mikroregiónov Slovenskej republiky. Bratislava: Univerzita Komenského.
Šuška, P. 2014. Aktívne občianstvo a politika premien mestského prostredia v postsocialisickej Bratislave. Bratislava: Geografický ústav.
Žudel, J. 1995. Vývoj osídlenia Slovenska. Bratislava, 1995.
Ministerstvo doprav a výstavby: aktuálne správy a koncepčné dokumenty (Habitat správy, koncepcie mestského rozvoja bývania a pod.)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 30

A	ABS	B	C	D	E	FX
36,67	0,0	33,33	10,0	6,67	3,33	10,0

Vyučujúci: prof. RNDr. Ján Buček, CSc., RNDr. Michal Klobučník, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KRGRR/N-bUGE-034/22	Makroregióny Zeme

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie / prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 2 **Za obdobie štúdia:** 13 / 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie predmetu je rozdelené na dve časti - priebežné hodnotenie počas semestra a záverečné hodnotenie.
Priebežné hodnotenie:
Za seminár môže študent získať maximálne 10 bodov.
Minimálne musí získať 5 bodov (50 %).
Podmienky na udelenie bodov za cvičenie:
- aktívna účasť na cvičeniach s vhodnou domácou prípravou
- odprezentovanie a odovzdanie vypracovanej seminárnej práce
Kritéria kladené na seminárne práce:
<92 – 100 %>
Seminárna práca má správne uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická a originálna. V práci sú kriticky predstavené teoretické prístupy a koncepty, ktoré sú výborne aplikované, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené vlastné, originálne názory.
Seminárna práca je štylisticky a gramaticky výborne napísaná. Obsahuje vhodne zaradené a výborne formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Prezentácia je originálna, komplexná, jasná a názorná, v rámci zadanej časovej tolerancie
<84 - 91 %)
Seminárna práca má správne uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická. V práci sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory.
Seminárna práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Obsahuje vhodne zaradené a dobre formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Prezentácia je originálna, ucelená, jasná a názorná, v rámci zadanej časovej tolerancie
<76 – 83 %)

Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická. V práci sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory, ale sú len čiastočné.
Seminárna práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Obsahuje dobre formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Prezentácia je priemerná (slabšia rétorika), predstavuje základy zadanej témy. Je v rámci zadanej časovej tolerancie
<68 – 75 %)
Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce má menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré (nie zásadné) teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len čiastočné závery, ktoré nie sú úplné.
Seminárna práca je štylisticky a gramaticky uspokojivo napísaná. Obsahuje uspokojivo formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Prezentácia je uspokojivá (slabšia rétorika), je jasná, predstavuje základy zadanej témy. Je v rámci zadanej časovej tolerancie.
<60 – 67 %)
Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú čiastočne splnené. Štruktúra práce má menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len čiastočné závery, ktoré nie sú úplné.
Seminárna práca je štylisticky a gramaticky podpriemerne napísaná. Obsahuje formálne podpriemerne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky, ktorých je minimum. Použitá literatúra je čiastočná ale správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Prezentácia je podpriemerná, predstavuje len vybrané prvky zadanej témy, Je v rámci zadanej časovej tolerancie.
Záverečné hodnotenie:
Pozostáva zo záverečnej skúšky (skúška môže byť v ústnej alebo písomnej forme): Písomná aj ústna skúška pozostáva z dvoch častí, za každú časť môže študent získať 45 bodov, spolu 90 bodov, musí však z každej získať minimálne 30 % bodov (14 a 14 bodov). Test alebo ústna skúška sú úspešné, ak študent získa minimálne 50 % bodov (45 bodov). Celkovo musí získať minimálne 55 bodov (61 %).
Celkové hodnotenie skúšky je nasledovné:
<81 – 90 bodov> <90-100 %>
Písomný test je jasný, názorný a zrozumiteľný. Ústna odpoveď je jasná, zrozumiteľná, so správnou a správne použitou terminológiou. Študent originálne zodpovedá na predložené otázky. V odpovedi sú výborne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. Požadovaný rozsah odpovedí je primeraný. Písomný test je štylisticky a gramaticky výborne napísaný. V ústnej odpovedi študenti vyčerpávajúco zodpovedá zadané otázky, terminologicky, štylisticky správne a spisovne sa vyjadruje.
<72 – 81 bodov) <80-90 %)
V teste aj ústnej odpovedi sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory. Študent vhodne zodpovedá na predložené otázky. Písomný test je štylisticky a gramaticky dobre napísaný. Ústny prejav je plynulý so správnou a primeranou štylistikou, študent sa vyjadruje spisovne a
okamžite správne reaguje na doplňujúce otázky. Požadovaný rozsah odpovedí je v rámci zadanej tolerancie.
<63 - 72 bodov) <70-80 %)
V písomnom teste a ústnej odpovedi sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty preberané na prednáškach a uvádzané v literatúre. V odpovediach sú uvádzané logicky podložené

názory, ale sú len čiastočné. Písomná práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Pri ústnej odpovedi je požadovaný plynulý verbálny spisovný prejav so správnou a primeranou štylistikou.
<54 - 63 bodov) <60-70 %)
Písomný test aj ústna odpoveď v zásade odpovedá na požadované otázky. Odpovede majú menšie nedostatky. V odpovediach chýbajú v odpovediach niektoré (nie zásadné) teoretické prístupy a koncepty. V niektorých prípadoch sú uvádzané len čiastočné odpovede, ktoré nie sú úplné. Písomný test je štylisticky a gramaticky uspokojivo napísaný. Pri ústnej odpovedi je verbálny prejav s primeranou štylistikou, študent dokáže reagovať na doplňujúce otázky. Písomný test obsahuje uspokojivo formálne zvládnuté prílohy.
<45 – 54 bodov) <50-60 %)
V písomnom teste sú v odpovediach (v ústnej odpovedi) sú čiastočne splnené požadované ciele. Odpovede majú menšie nedostatky. V odpovediach chýbajú niektoré teoretické prístupy a koncepty prebraté na prednáškach. Odpovede sú len čiastočné, niektoré nie sú úplné a obsahujú pomerne značné nepresnosti, prípadne chybné závery. Odpovede v písomnom teste sú štylisticky a gramaticky podpriemerne napísané. V ústnej odpovedi sú nepresné termíny, nevhodná štylistika, sú potrebné doplňujúce otázky. Požadovaný rozsah odpovedí je v rámci zadanej tolerancie. Študent porozumel zadaniu a stručne charakterizoval niektoré z dôležitých faktov.
Celkové hodnotenie vzniká súčtom bodov za záverečnú skúšku a seminár.
Skúška môže byť realizovaná ústnou aj písomnou formou
Na udelenie hodnotenia je potrebné získať:
na A: <90 – 100> bodov, na B: <80 – 90) bodov, na C: <70 – 80) bodov, na D: <60 – 70)bodov, na E: <50 – 60) bodov. Kredity sa NEUDELIA študentovi, ktorý získa menej ako 50 bodov.
Klasifikačná stupnica: A: 100 - 92 %, B: 91- 84 %; C: 83 - 76 %, D: 75 - 68 %, E: 67 - 60 % FX: 0 - 59 %.

Výsledky vzdelávania:
Študent navštevujúci predmet by mal mať základné poznatky o faktografii jednotlivých regiónov, ako aj o všeobecných zákonitostiach fungovania prírodných, ako aj humánnogeografických procesov.
Absolvent predmetu bude vedieť
· chápať delenie sveta na rôzne makroregióny na základe rozličných prístupov
· vyzdvihnúť špecifiká jednotlivých regiónov po prírodnej, ako aj kultúrnej stránke
· v regiónoch identifikovať faktory, ktoré ich môžu výrazne ovplyvňovať (prírodné, kultúrne, historické, ...)
· určiť spoločné črty, ale zároveň aj rozdiely medzi jednotlivými regiónmi vedieť získať a kriticky zhodnotiť dostupné dáta a informácie o regiónoch

Stručná osnova predmetu:
Cieľom predmetu je oboznámit študentov s rôznymi prístupmi k deleniu sveta na makroregióny a charakteristiku jednotlivých regiónov na základe vzťahov s faktormi, ktoré na ich utváranie vplývali. Dôraz sa kladie na postihnutie najpodstatnejších informácií o polohe makroregiónov, fyzickogeografickej a humánnogeografickej charakteristike v ich vzájomných súvislostiach, pričom sú zdôrazňované špecifiká jednotlivých makroregiónov sveta. Dôležité je postihnutie regionálnych diferenciácie sveta, ako aj praktické narábanie s dostupnými zdrojmi.
· Prístupy k členeniu sveta na makroregióny (tradičný, sociálno-kultúrny, ekonomický, geopolitický,...)
· Prírodné špecifiká Európy, regionálne rozdiely (severná/stredná/mediteránna)
· Demografické a hospodárske rozdiely Európy, vplyv odlišného vývoja po skončení 2. sv. vojny
· Postsovietsky priestor – prírodná odlišnosť jednotlivých častí, vplyv polohy a geologického vývoja
· Dopad vytvorenia a rozpadu ZSSR na demografiu, kultúru a ekonomiku postsovietskeho priestoru

· Poloha, geologické špecifiká a klimatické faktory a ich vplyv na regióny Ázie
· Vývoj civilizácií, kolonizácia a náboženstvá a ich vplyv na ázijské regióny
· Prírodná pásmovitosť Afriky, vplývajúce faktory, globálne hrozby, ktoré ju ohrozujú
· Rozdielna vyspelosť Severnej a Subsaharskej Afriky, vplyv historického vývoja
· Špecifickosť prírodnej horizontálnej zonálnosti Ameriky, kľúčové faktory, vertikálna zonálnosť Južnej Ameriky.
· Vyspelá Severná vs. zaostalejšia Latinská Amerika, odlišný spôsob kolonizácie a utvárania štátov, ďalšie historické faktory
· Austrália a Oceánia – vzdialený makroregión

Odporúčaná literatúra:

Anděl, J., Bičík, I., Bláha, J. D., (2019). Makroregiony světa. Praha (Univerzita Karlova)
Baar V. (2002). Národy na prahu 21. století. Emancipace, nebo nacionalizmus? Ostrava (Ostravská univerzita, Tilia)
Cole J., 2003: Geography of the world´s major regions. Routledge, London and New York
De Blij, H., Muller, P. O., (2016) (17th ed.). Geography. Realms, regions and concepts. (Wiley, Hoboken)
Gurňák, D. (2019). Štáty v premenách storočí - Svetové, európske, slovenské a české dejiny najstarších čias do súčasnosti. Bratislava (Mapa Slovakia Plus)
Hobbs, J. J. 2021 (7th ed.). World regional geography. (Cengage Learning)
Rowntree, L. Lewis, M., Price, M., Wyckoff, W. (2015) (6th ed.). Diversity Amid Globalization. World Regions, Environment, Development. (Pearson Education)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 102

A	ABS	B	C	D	E	FX
1,96	0,0	20,59	41,18	24,51	4,9	6,86

Vyučujúci: Mgr. Rastislav Cákoci, PhD., RNDr. Katarína Danielová, PhD., doc. RNDr. Daniel Gurňák, PhD., Mgr. Gabriel Zubriczký, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 23.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF/N-bUXX-001/22	Matematika

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 / 1 **Za obdobie štúdia:** 26 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednáška, seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2/1 Za obdobie štúdia: 26/13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet končí písomným testom, ktorý je hodnotený stupnicou:
A: 100-92%, B: 91-84%, C: 83-76%, D: 75-68%, E: 67-60%, FX: 59-0% bodov.

Výsledky vzdelávania:
Absolventi si doplnia a prehĺbia poznatky z vybraných častí stredoškolskej matematiky. Základné pojmy, postupy a poznatky budú vedieť využiť pri riešení úloh.

Stručná osnova predmetu:
Rovnice, sústavy lineárnych rovníc, matice a determinanty.
Funkcie – pojem, základné vlastnosti, spojitosť, limita funkcie, druhy (lineárne, kvadratické, mocninové, goniometrické, exponenciálne a logaritmické, zložené).
Komplexné čísla.
Postupnosti, limita postupnosti.
Derivácia funkcie – definícia, geometrický význam, základné vety, derivácie elementárnych funkcií.
Nekonečné číselné rady, kritériá.
Primitívna funkcia a neurčitý integrál, metódy integrovania.
Určitý integrál a jeho geometrické aplikácie.

Odporúčaná literatúra:
Eliáš, J.; Horváth, J.; Kajan, J. Zbierka úloh z matematiky 1, 2. Bratislava : Alfa.
Kluvánek, I., Mišík, L., Švec, M. 1966. Matematika I. Bratislava : Slovenské vydavateľstvo technickej
literatúry, 3. vydanie.
Ivan, J. 1986. Matematika I. Bratislava : Alfa, 2. vydanie.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 74

A	ABS	B	C	D	E	FX
55,41	0,0	14,86	13,51	6,76	4,05	5,41

Vyučujúci: doc. PaedDr. Peter Vankúš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 06.11.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KFGGI/N-bUGE-024/22	Meteorológia, klimatológia a hydrológia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie / prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 3 **Za obdobie štúdia:** 13 / 39
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: Prednášky (P) a cvičenia (C)
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 4
Týždenný: 3P, 1C Za obdobie štúdia: 48
Metóda štúdia: Prezenčná.

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Záverečné hodnotenie/ústna skúška. Hodnotenie v % z celkového počtu bodov. Kredity nebudú udelené pri nižšom hodnotení ako 59 %.
Výsledné hodnotenie: A <100 %, 92 %>, B (92 %, 84 %>, C (84 %, 76 %>, D (76 %, 68 %>, E (68 %, 60 %>, Fx menej ako 60 % bodov.

Výsledky vzdelávania:
Absolvovaním predmetu študenti získajú teoretické vedomosti v oblasti hydrológie a hydrogeografie

Stručná osnova predmetu:
- Základné pojmy a definície, rozdelenie, klimatologický a hydrologický cyklus
- Atmosféra. – Chemické zloženie, členenie na vrstvy, troposféra, stratosféra, mezosféra, termosféra, exosféra
- Žiarenie v atmosfére. – Slnečné žiarenie, solárna konštanta, odraz, pohlcovanie a rozptyl, priame, rozptýlené, globálne žiarenie, insolácia, albedo, vyžarovanie zemského povrchu, spätné žiarenie atmosféry, efektívne vyžarovanie, radiačná bilancia.
- Teplota vzduchu. – Denný a ročný chod teploty vzduchu, amplitúda teploty vzduchu, teplotné singularity v ročnom chode, vertikálny gradient teploty vzduchu, geografické rozdelenie teploty, meranie teploty vzduchu.
- Voda v atmosfére. – Kolobeh vody na Zemi, výpar, vlhkosť vzduchu, rosný bod, ďalšie charakteristiky vlhkosti …
- Tlak vzduchu - zmena tlaku s výškou, barický gradient, barické pole, meranie tlaku vzduchu, zákony o plynoch.
- Prúdenie vzduchu. – Sily pôsobiace na vznik vetra, charakteristiky vetra, denný a ročný chod rýchlosti vetra, zmena rýchlosti vetra s výškou, miestne veterné systémy, tromby,

všeobecná cirkulácia atmosféry, stále a sezónne tlakové útvary, monzúny.
- Cyklonálna činnosť a predpoveď počasia. – Vzduchové hmoty, atmosférické fronty, vznik a vývoj cyklón, pohyblivé fronty: teplý, studený a okluzný, anticyklóna, predpoveď počasia, tropické cyklóny.
- Klíma Zeme. – Klasifikácia podnebia Zeme podľa Alisova a Köppena, podnebie Slovenska.
- Vplyv človeka na podnebie. – Ozónová diera, skleníkový efekt atmosféry, kyslé dažde, mestský ostrov tepla, smog, ochrana čistoty ovzdušia.
- Hydrografia, morfometrické charakteristiky vodného toku a povodí v procese odtoku
- Hydrologická štatistika, metódy spracovania a hodnotenia hydrologických dát – metódy hodnotenia vodných stavov a prietokov
- Podpovrchové vody, zdroje vzniku, členenie, minerálne a termálne vody, pramene, využitie
- Hydrológia stojatých vôd: jazerá, umelé vodné nádrže, mokrade - Oceánografia – svetový oceán, význam a rozdelenie, fyzikálne a chemické vlastnosti morskej vody, vlnenie a slapové javy

Odporúčaná literatúra:

BEDNÁŘ, J.: Meteorológie: úvod do studia dějů v zemské atmosféře. Praha: Portál, 2003. 224 s.
LAPIN, M., TOMLAIN, J.: Všeobecná a regionálna klimatológia. Bratislava: Univerzita Komenského, 2001. 184 s.
NETOPIL, R. et al.: Fyzická geografie I. Praha: Stát. pedag. naklad., 1984.
STRAHLER, A.: Introducing Physical Geography. – 4th Ed. Hoboken: Wiley, 2006. 728 s.
TRIZNA, M: Klimageografia a hydrogeografia. – 2. preprac. vyd. Bratislava: Geo-grafika, 2012. 144 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 86

A	ABS	B	C	D	E	FX
24,42	0,0	24,42	18,6	13,95	11,63	6,98

Vyučujúci: RNDr. Norbert Polčák, PhD., Mgr. Peter Zaujec, Mgr. Veronika Beranová, PhD., Mgr. Anna Borsíková

Dátum poslednej zmeny: 28.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEM/N-bEXX-038/22	Metódy propagácie ochrany prírody

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 26
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 13 týždňov
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Povinná účasť na seminároch. Hodnotenie predmetu prebieha formou ústnej prezentácie študentov so svojim vypracovaným projektom na vybranú tému propagácie ochrany prírody, ktorej úspešné absolvovanie odráža dostatočnú orientáciu študenta v uvedenej problematike na úrovni výbornej s vynikajúcimi študijnými výsledkami (A: 100–95%), veľmi dobrej so stále nadpriemernými výsledkami (B: 94–90%), dobrej s priemerným prehľadom v predmetnej oblasti (C: 89–80%), uspokojivej s prijateľnými výsledkami (D: 79–70%) alebo dostatočnej s minimálne akceptovateľnými študijnými výsledkami (E: 69–60%). Podmienky pre úspešné absolvovanie predmetu upravuje zároveň Študijný poriadok UK.

Výsledky vzdelávania:
V predmete sú zahrnuté spôsoby a možnosti propagácie ochrany prírody. Študenti sú oboznámení so zásadami organizácie práce pri propagácii environmentálnych myšlienok v masmédiách a telekomunikačných prostriedkoch. V nadväznosti na prednášku si študenti osvojujú metodické postupy pri organizovaní podujatí s environmentálnou problematikou, ako aj zásady dodržiavania vedeckej a žurnalistickej etiky.

Stručná osnova predmetu:
1. Základné spôsoby propagácie ochrany prírody (masovo-komunikačné prostriedky a ich možnosti pri propagácii environmentálnych myšlienok, environmentálna výchova a jej vplyv na environmentálne povedomie verejnosti, projekty a možnosti ich využitia pri realizácii manažmentových opatrení ochrany prírody a propagácii ochrany prírody, propagácia ochrany prírody priame v teréne, úloha konferencií a seminárov pri propagácii vedeckých myšlienok)
2. Metódy žurnalistickej práce so zameraním na ochranu prírody a krajiny (zásady poskytovania informácií pri poskytovaní odborných a vedeckých informácií v oblasti ochrany prírody a krajiny)

3. Denná tlač, noviny a časopisy a ich úloha pri propagácii ochrany prírody (denná tlač a populárno-náučné časopisy zamerané na ochranu prírody a životného prostredia a ich možnosti propagácie environmentálne zameraných myšlienok)
4. Odborné a vedecké časopisy a ich úloha pri propagácii ochrany prírody (odborné a vedecké časopisy zamerané na ochranu prírody a životného prostredia a ich možnosti pri propagácii environmentálne zameraných myšlienok, spôsoby publikovania odborných a vedeckých článkov)
5. Vedecké konferencie a semináre v oblasti starostlivosti o životné prostredie, príprava a organizácia podujatí (spôsoby a metódy pri propagovaní environmentálnych myšlienok v rámci uvedených podujatí, výmena vedeckých a odborných skúseností, nové vedecké trendy v environmentálnej oblasti)
6. Propagácia environmentálne vhodných myšlienok na uvedených podujatiach, interpretácia vedeckých poznatkov pre najširšiu verejnosť (ako pripraviť prezentáciu v rámci propagovania vedeckých výsledkov, iné formy prezentovania vedeckých poznatkov: poster, tvorba video-prezentácie)
7. Úloha masmédií ako sú internet, rozhlas a televízia pri propagácii environmentálnych myšlienok (spôsoby a možnosti rozlišovania pravdivých a nepravdivých informácií, spoľahlivosť poskytovaných informácií, výber zdrojov informácií)
8. Ekofilm/Envirofilm a jeho úloha pri propagácii ochrany prírody (filmy s environmentálnou tematikou a ich úloha pri propagácii)
9. Úloha organizácií v propagácii ochrany prírody (štátne a mimovládne organizácie zamerané na propagáciu environmentálne ladených myšlienok, ich možnosti pri propagácii ochrany prírody a krajiny, úlohy a stratégie environmentálnej výchovy).
10. Ekocentrá a environmentálna výchova (úloha denných a pobytových ekocentier na Slovensku a v zahraničí pri zvyšovaní environmentálneho povedomia detí, motivačné a aktivizujúce metódy environmentálnej výchovy).
11. Propagačné materiály, ich tvorba a využitie v rámci propagácie ochrany prírody (tvorba posterov, letákov a ďalších informačných materiálov zameraných na ochranu biodiverzity).
12. Náučné chodníky a ďalšie formy externej propagácie ochrany prírody (náučné chodníky a ich úloha pri zvyšovaní povedomia detí aj dospelých a možnosti pri propagácii ochrany prírody a krajiny, metódy tvorby náučných chodníkov, terénne exkurzie).
13. Medzinárodná spolupráca pri propagácii ochrany prírody, medzinárodné granty a projekty, spôsoby podávania projektov, metodika vypracovania projektov so zameraním na ochranu prírody a krajiny.

Odporúčaná literatúra:
Barták,1988: Metodika a metódy žurnalistickej práce, VŠ skriptá
denná tlač, populárno-náučné časopisy, vedecké a odborné zborníky a časopisy, videofilmy s problematikou ochrany prírody a krajiny a životného prostredia

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 57

A	ABS	B	C	D	E	FX
91,23	0,0	1,75	5,26	0,0	0,0	1,75

Vyučujúci: Mgr. Marta Nevřelová, PhD., Mgr. Blanka Lehotská, PhD., Mgr. Zuzana Provazník, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 19.09.2022
Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEGD/N-bUGE-032/22	Mobilita, migračné toky a ich manažment

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie / prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 / 1 **Za obdobie štúdia:** 26 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
(1) Vypracovanie semestrálnej práce k téme migrácie. Semestrálnu prácu je potrebné odprezentovať prostredníctvom prezentácie na seminári k predmetu. (2) písomná skúška – test s otvorenými otázkami - na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 92 percent bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 84 percent, na hodnotenie C najmenej 76 percent bodov, na hodnotenie D najmenej 68 percent bodov a na hodnotenie E najmenej 60 percent bodov. Povinná je účasť na prednáškach a seminári a čítanie zadaných odborných textov s migračnou tematikou v anglickom jazyku.
Klasifikačná stupnica: A: 100 - 92 %, B: 91- 84 %; C: 83 - 76 %, D: 75 - 68 %, E: 67 - 60 % FX: 0 - 59 %.

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu je oboznámiť študenta s problematikou migrácie v troch rovinách: migračná terminológia a jej špecifiká, všeobecne poznatky o migrácií vo svete resp. v Európe a špecifiká migračných pohybov na Slovensku. Hlavným prínosom predmet je pochopiť podstatu, príčiny a dôsledky migračných pohybov. Fundamentálne poznatky o migrácii by sa mali dopĺňať s orientáciou v štatistických databázach o migrácii v domácom aj zahraničnom ponímaní.

Stručná osnova predmetu:
Základná terminológia a svetový rozmer migrácie - Priestorových pohyb obyvateľstva – zmena významu, definície (OSN, IOM, OECD), klasifikácie migrantov, meranie migrácie; migračné teórie.
Hlavné migračné prúdy vo svete – Migrácia a globalizácia. Legálne a nelegálne formy svetovej migrácie. Utečenci a migranti vo svete. Nové formy migrácie (seniori, náboženstvo). Európsky rozmer legálnej medzinárodnej migrácie - Evidencia migrácie OECD, Eurostat, IOM. Porovnateľnosť dát o migrácii. Legálna migrácia v Európe. Migrácia vysokokvalifikovanej pracovnej sily. Migračná politika.
Nelegálna migrácia a azyl v Európe – Európska migračná kríza 2015 - 2016 – hlavné prúdy a smery nelegálnej migrácie v Európe. Príčiny migračného boomu. Azylová problematika Európy. Európska únia a jej reakcia na utečeneckú krízu.

Pracovná migrácia Európy - hlavné smery pracovnej migrácie v Európe, regionálne rozdiely a imigračné pracovné centrá v Európe. Migranti podľa krajiny pôvodu, pohlavia, vzdelania v EÚ. Princípy politiky trhu práce v EÚ. Európske migračné programy pre rast zamestnanosti EURES a PROGRES. Luxembursko ako centrum pracovnej migrácie v EÚ.
Špecifiká migračných pohybov Ázie – vývoj početnosti emigrantov a imigrantov ázijsko-pacifického priestoru v 21. storočí. Krajiny pôvodu/ krajiny určenia. Príčiny migrácie. Pracovná migrácia nízkokvalifikovaná versus vysokokvalifikovaná.
Špecifiká migračných pohybov USA – vývoj početnosti legálnych emigrantov a imigrantov USA. Krajiny pôvodu prisťahovalcov. Niektoré aspekty migračnej politiky USA. „Unauthorized" imigranti. Mexiko – USA migračné trendy od 2. polovice 20. Storočia.
Inštitucionálny kontext migrácie na Slovensku - Evidencia migrácia v SR. Medzinárodne inštitúcie a ich pôsobenie, kompetencie a činnosť v oblasti migrácie (IOM, UNHCR, OECD) s ohľadom na SR. Migračná politika Európy. Inštitúcie SR a ich pôsobenie, kompetencie a činnosť v oblasti migrácie. Vývoj migračnej politiky Slovenska.
Zahraničná migrácia SR - Vývoj zahraničnej migrácie Slovenska v 20. - 21. storočí. Migrácia SR a ČR – vývoj, príčiny, rozdielnosť evidencie. Migrácia po vstupe SR do EU. Štruktúrne charakteristiky zahraničných e(i)migrantov. Druhy pobytov cudzincov v SR. Cudzinci na Slovensku – vývoj, štruktúrne charakteristiky. Naturalizácia. Inštitút zahraničného Slováka.
Nelegálna migrácia SR - Neoprávnené prekročenie štátnej hranice a neoprávnený pobyt na teritóriu - definície. Vývoj početnosti nelegálnych migrantov – podľa typu, smeru, štátnej príslušnosti, zdrojové krajiny. Prevádzačstvo – Návratová a reintegračná politika.
Azylová problematika Slovenska - Slovenské azylové právo - medzinárodné dohody. Žiadatelia o azyl, azylanti, doplnková ochrana. Vývoj početnosti a úspešnosť azylového konania, krajiny pôvodu, štátne občianstva, maloletí bez sprievodu.
Vnútorná migrácia Slovenska - Štatistika vnútornej migrácie – evidencia, trvalý pobyt versus obvyklý pobyt. Analýza stavu a zmeny vnútornej migrácie 1993-2018 (objem, intenzita, vek, pohlavie). Štruktúra, príčiny, typy sídel, veľkostné kategórie sídel vnútornej migrácie. Štruktúrne charakteristiky migrantov. Priestorové špecifiká vnútornej migrácie Slovenska – krajská a okresná úroveň, objem, migračne prírastky (úbytky), smery migrácie.
Cvičenia sa realizujú vo forme diskusii na zadané témy prostredníctvom načítania odborných textov v anglickom jazyku a prezentácií semestrálnych prác, spojených s diskusiou.

Odporúčaná literatúra:

Withol de Wendel C. (2020). Atlas migrace. Hledaní nové svetové rovnováhy. Brno: Lingea.
Cohen R. (2019). Migrace. Stěhováni lidstva od pravěku po současnost. Mapcards.net.
Bade, K. J. (2004). Evropa v pohybu. Evropské migrace dvou staletí. Praha: Nakladatelství LN.
Divinský, B. (2009). Migračné trendy v Slovenskej republike po vstupe krajiny (2004- 2008). Bratislava: IOM.
Düvell F., Molodikova, I., Collyer M. (2014). Transit Migration in Europe. Amsterdam: Amsterdam UniversityPress.
EMN Asylum and Migration Glossary 6.0. Dostupné: http://emn.ie/cat_publication_detail.jsp?clog=1&itemID=370&t=6
Eurostat (2016). Migration and Migrant Population Statistics. Dostupné: http://ec.europa.eu/Eurostat/migration-and-citizenship-data.
Hlinčiková, M., Mesežnikov, G. (2016). Otvorená krajina alebo nedobytná pevnosť? Slovensko, migranti a utečenci. Bratislava: Inštitút pre verejné otázky,
Heinrich-Böll-Stiftung. United Nations (2017). Trends and drivers of international migration in Asia and the Pacific, dostupné : https://www.unescap.org/sites/default/files/GCMPREP_1E.pdf
Zong, J., Batalova J. (2018). Mexican Immigrants in the United States. Dostupné: https://www.migrationpolicy.org/article/european-immigrants-united-states.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0

Vyučujúci: prof. RNDr. Branislav Bleha, PhD., Mgr. Marcela Káčerová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEGD/N-bUGE-030/22	Moc, priestor a konflikt - základy politickej geografie a geopolitiky

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie / prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 2 **Za obdobie štúdia:** 13 / 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
1. cvičenia (20% váha na celkovom hodnotení) vypracovanie semestrálnej práce/eseje; 2. písomná skúška (80% váha na celkovom hodnotení) – test (otvorené otázky).
Klasifikačná stupnica: A: 100 - 92 %, B: 91- 84 %; C: 83 - 76 %, D: 75 - 68 %, E: 67 - 60 % FX: 0 - 59 %.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 20 / 80

Výsledky vzdelávania:
Predmet oboznámi študentov so základným problémovými okruhmi politickej geografie a geopolitiky. Sústreďuje sa na kľúčové prvky, procesy a koncepty chápania priestorovej politickej organizácie sveta (územie, hranice, štát, konflikt, mier, bezpečnosť). Oboznamuje s politicko-geografickými a geopolitickými aspektmi týchto problémov – vznikom, stavom a možnosťami riešenia. Pozornosť venuje súčasným hrozbám, ich politicko-geografickému kontextu a bezpečnostným aspektom (environmentálne hrozby, hlad, epidémie). Využíva viaceré poznatky z medzinárodných vzťahov, ekonómie, práva a politických vied. Viaceré sledované problémy sú prezentované aj v kontexte Slovenska.

Stručná osnova predmetu:
Politická geografia – úvod - politická geografia, chápania/definície/pojmy (moc, konflikt), stručný vývoj, štruktúra, metódy skúmania, tradičné a aktuálne problémy, politická geografia vo svete (anglosaská, francúzska, ruská, okolité štáty), politická geografia v Československu a na Slovensku – skúmané problémy a predstavitelia,
Štát, územie a hlavné mesto - zrod štátov, formy; funkcie štátu, formovanie územia štátu; špecifické anomálne územia; problémy vnútornej súdržnosti štátu, "erózia" štátu – faktory; koncept jadra štátu – jadrového územia; genéza a funkcie hlavného mesta, typy, lokalizácia hlavného mesta a jeho zmeny, proces výberu hlavného mesta na príklade SR,
Štát a hranice - podstata a význam, hranice – pozemné, morské, vzdušné; funkcia hraníc; proces stanovenia hraníc; kritériá a typy hraníc; stabilita hraníc, územné zmeny hraníc, hraničné spory a konflikty; aplikácia na príklade SR – stanovenie hraníc, hraničné zmeny po 1918 a 1945, procesy a argumentácia pri hraničných zmenách,

Kolonializmus, dekolonizácia a rozvojová spolupráca- počiatky kolonializmu; kolonializmus v kontexte imperializmu, teória imperializmu, impérium; klasický/tradičný kolonializmus; moderný kolonializmus a imperializmus 19. a 20. storočia; dekolonizácia; dôsledky kolonizačných a dekolonizačných procesov; postkolonializmus, orientalizmus; rozvojová politika a spolupráca; zahraničná a humanitárna pomoc,
Politická geografia medzinárodných vzťahov - vývoj medzinárodných vzťahov - teórie, druhy a pravidlá medzinárodných vzťahov, vnútorná a vonkajšia suverenita, vývojové etapy systému medzinárodných vzťahov (predvestfálsky / vestfálsky – raný vestfálsky, viedenský a versaillský / jaltský (bipolárny) / obdobie po skončení studenej vojny), územné usporiadanie Európy po 1. a 2 sv. vojne, od 90. rokov 20. storočia a v súčasnosti,
Politická geografia medzinárodných vzťahov - medzinárodné organizácie - stupne medzinárodnej integrácie (voľný obchod, colná únia, spoločný trh, hospodárska a menová únia, politická únia), definícia a klasifikácia medzinárodných organizácií, OSN – vznik, ciele, zásady, časopriestorové súvislosti rozširovania, hlavné orgány, pridružené organizácie,
Politická geografia morí a oceánov, polárnych oblastí a vesmíru – špecifiká; námorné mocnosti a kontrola na mori; teritoriálne, vnútorné a medzinárodné vody; kontinentálny šelf; námorné hranice; polárne oblasti – nároky, dohody, správa území, záujmy - zdroje; vesmír v geopolitickej perspektíve (astrogeopolitika), militarizácia vesmíru; úloha medzinárodných organizácii,
Geopolitika - vývoj geopolitiky a geopolitické teórie - geopolitika - vymedzenie; klasické základy geopolitiky a jej vývoj (napr. Kjellen, Ratzel, Mackinder, Mahan, Haushofer, Bowman, Spykman, Cohen, Modelski); geostratégia a superveľmoci (Brzezinski, Huntington, Kissinger); geopolitické doktríny,
Súčasná geopolitika - hlavné smery v posledných dekádach; prístupy, revitalizovaná "nová" geopolitika, antigeopolitika; geoekonómia; kritická geopolitika a jej dominancia, špecifiká, využitie; súčasná neoklasická geopolitika; populárna/ľudová geopolitika; aktuálny význam,
Politická geografia a geopolitika malých štátov - "malé" štáty, limity dimenzie štátu; problém autonómie, integrácie, špecializácie, konkurencieschopnosti; hard, soft a smart power malých štátov; bezpečnostné aspekty; neutralita; sila a moc štátu (indikátory), malé štáty v medzinárodnej politike a ich stratégie, problémy vnútornej a vonkajšej geopolitiky, geopolitický kód, aplikácie na príklade SR,
Politická geografia konfliktov, vojny a mieru - politická geografia a konflikt, podoby, dimenzie, prevencia; militárna geografia, vojenské konflikty – typológia, dôsledky, hybridná vojna; geografia vojenských výdavkov; nelegálne aktivity - obchod so zbraňami/drogami, námorné pirátstvo; geografia mieru, prevencia konfliktov, stratégie prechodu od konfliktu k mieru, mierový aktivizmus, mierové riešenie sporov,
Aktuálne problémy politickej geografie a geopolitiky - COVID-19, Európska únia a geopolitické výzvy - východiskový stav; geopolitická rovnováha po pandémii; vzťahy EÚ vs. USA, Rusko, Čína; spolupráca medzi spojencami; geopolitické ambície EÚ; boj proti škodlivému zasahovaniu a dezinformáciám; obchodná politika; migračná politika; susedská politika; Afrika; Latinská Amerika; zmena klímy; konfliktné regióny; vakcinačná politika, vnímanie EÚ, dôvera v svetových politických lídrov.
Cvičenia - esej na vybranú aktuálnu politicko-geografickú tému podľa aktuálneho zoznamu tém (prezentácia a spoločný rozbor počas cvičení).

Odporúčaná literatúra:

Agnew, J., Mamadouh, V., Secor, A.J., Sharp, J. eds. 2015. The Wiley Blackwell Companion to Political Geography. Chichester: Wiley.
Buček, J., 1996. Mesto, štát a územie. AFRNUC, Geographica 36, pp. 127-250.
Európsky Parlament 2020. The geopolitical implications of the COVID-19 pandemic. Brussels: Directorate-Generale for External Policies.

Flint, C. 2017. Introduction to Geopolitics. London: Routledge.
Glassner, M., Fahrer, Ch. 2004. Political Geography. Hoboken: J. Wiley and Sons.
Ištok, R. 2003. Politická geografia a geopolitika. Prešov: FHPV PU.
Jehlička, P., Tomeš, J., Daněk, P. 2000. Stát, politika, prostor – vybrané otázky politické geografie. Praha: Přírodovedecká fakulta UK.
Krejčí, O. 2014. Mezinárodní politika. Praha: Ekopress.
Lanz, T. 2015. Global Environmental Problems: Causes, Consequences, and Potential Solutions. San Diego: Cognella Academic Publishing.
Loomba, A. 2015. Colonialism/Postcolonialism (The New Critical Idiom). London: Routledge.
Painter, J., Jeffrey, A. 2009. Political Geography. London: Sage.
Tomeš, J., Festa, D., Novotný, J. 2014. Konflikt svetov a svet konfliktov. Praha: P3K. Aktuálne bezpečnostné a obranné dokumenty Slovenskej republiky.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 7

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	57,14	42,86	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: prof. RNDr. Ján Buček, CSc., RNDr. Martin Plešivčák, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU ŠTÁTNEJ SKÚŠKY

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Prírodovedecká fakulta	
Kód predmetu: PriF.KDPP/N-bOBH-100/22	**Názov predmetu:** Obhajoba bakalárskej práce
Počet kreditov: 8	
Stupeň štúdia: I.	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Výsledky bakalárskej práce, dokument bakalárskej práce, prezentácia témy bakalárskej práce, odpovede na otázky posudzovateľa a školiteľa práce. Hodnotenie v %: A – 100 až 93, B – 92 až 85, C – 84 až 77, D – 76 až 69, E – 68 až 60. Fx – 59 a menej. Kredity nebudú udelené pri nižšom hodnotení ako 60 %.	
Výsledky vzdelávania: Obhajoba bakalárskej práce v rámci študijného programu.	
Stručná osnova predmetu: Obhajoba bakalárskej práce v rámci študijného programu ako súčasť štátnej skúšky.	
Obsahová náplň štátnicového predmetu:	
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)	
Poznámky: Predmet sa poskytuje výlučne v letnom semestri.	
Dátum poslednej zmeny: 01.08.2022	
Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.	

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KRGRR/N-bZRG-031/22	Ochrana svetového prírodného a kultúrneho dedičstva

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prezenčné štúdium (kombinovaná forma), semináre
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 (S2) Za obdobie štúdia: 26
Metóda štúdia: denná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie predmetu je rozdelené na dve časti - priebežné hodnotenie počas semestra a záverečné hodnotenie.
Priebežné hodnotenie:
- rámci priebežného hodnotenia môže študent získať 60 bodov
- aktívna účasť na cvičeniach s vhodnou domácou prípravou
- odprezentovanie a odovzdanie vypracovanej seminárnej práce
Kritéria kladené na seminárne práce:
<90 – 100 %>
Seminárna práca má správne uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická a originálna. V práci sú kriticky predstavené teoretické prístupy a koncepty, ktoré sú výborne aplikované, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené vlastné, originálne názory.
Seminárna práca je štylisticky a gramaticky výborne napísaná. Obsahuje vhodne zaradené a výborne formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Prezentácia je originálna, komplexná, jasná a názorná, v rámci zadanej časovej tolerancie
<80 - 90 %)
Seminárna práca má správne uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická. V práci sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory.
Seminárna práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Obsahuje vhodne zaradené a dobre formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.

Prezentácia je originálna, ucelená, jasná a názorná, v rámci zadanej časovej tolerancie
<70 – 80 %)
Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická. V práci sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory, ale sú len čiastočné.
Seminárna práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Obsahuje dobre formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Prezentácia je priemerná (slabšia rétorika), predstavuje základy zadanej témy. Je v rámci zadanej časovej tolerancie
<60 – 70 %) Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce má menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré (nie zásadné) teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len čiastočné závery, ktoré nie sú úplné. Seminárna práca je štylisticky a gramaticky uspokojivo napísaná. Obsahuje uspokojivo formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie. Prezentácia je uspokojivá (slabšia rétorika), je jasná, predstavuje základy zadanej témy. Je v rámci zadanej časovej tolerancie. <50 – 60 %) Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú čiastočne splnené. Štruktúra práce má menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len čiastočné závery, ktoré nie sú úplné. Seminárna práca je štylisticky a gramaticky podpriemerne napísaná. Obsahuje formálne podpriemerne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky, ktorých je minimum. Použitá literatúra je čiastočná ale správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie. Prezentácia je podpriemerná, predstavuje len vybrané prvky zadanej témy, Je v rámci zadanej časovej tolerancie. Záverečné hodnotenie: Pozostáva zo záverečného preverovania (v ústnej alebo písomnej forme), ktoré je hodnotené 40 bodmi. Preverovanie je úspešné, ak študent získa minimálne 50 % bodov (20 bodov). <36 – 40 bodov> <90-100 %> Písomný test je jasný, názorný a zrozumiteľný. Ústna odpoveď je jasná, zrozumiteľná, so správnou a správne použitou terminológiou. Študent originálne zodpovedá na predložené otázky. V odpovedi sú výborne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. Požadovaný rozsah odpovedí je primeraný. Písomný test je štylisticky a gramaticky výborne napísaný. V ústnej odpovedi študenti vyčerpávajúco zodpovedá zadané otázky, terminologicky, štylisticky správne a spisovne sa vyjadruje. <32 – 36 bodov) <80-90 %) V teste aj ústnej odpovedi sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory. Študent vhodne zodpovedá na predložené otázky. Písomný test je štylisticky a gramaticky dobre napísaný. Ústny prejav je plynulý so správnou a primeranou štylistikou, študent sa vyjadruje spisovne a okamžite správne reaguje na doplňujúce otázky. Požadovaný rozsah odpovedí je v rámci zadanej tolerancie. <28 - 32 bodov) <70-80 %) V písomnom teste a ústnej odpovedi sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty preberané na prednáškach a uvádzané v literatúre. V odpovediach sú uvádzané logicky podložené názory, ale sú len čiastočné. Písomná práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Pri ústnej odpovedi je požadovaný plynulý verbálny spisovný prejav so správnou a primeranou štylistikou. <24 - 28 bodov) <60-70 %) Písomný test aj ústna odpoveď v zásade odpovedá na požadované otázky. Odpovede majú menšie nedostatky. V odpovediach chýbajú v odpovediach niektoré (nie zásadné) teoretické prístupy a koncepty. V niektorých prípadoch sú uvádzané len čiastočné odpovede, ktoré nie sú úplné. Písomný test je štylisticky a gramaticky uspokojivo napísaný. Pri ústnej odpovedi je verbálny prejav s primeranou štylistikou, študent dokáže reagovať na doplňujúce otázky. Písomný test obsahuje uspokojivo formálne zvládnuté prílohy.
<20 – 24 bodov) <50-60 %) V písomnom teste sú v odpovediach (v ústnej odpovedi) sú čiastočne splnené požadované ciele. Odpovede majú menšie nedostatky. V odpovediach chýbajú niektoré

teoretické prístupy a koncepty prebraté na prednáškach. Odpovede sú len čiastočné, niektoré nie sú úplné a obsahujú pomerne značné nepresnosti, prípadne chybné závery. Odpovede v písomnom teste sú štylisticky a gramaticky podpriemerne napísané. V ústnej odpovedi sú nepresné termíny, nevhodná štylistika, sú potrebné doplňujúce otázky. Požadovaný rozsah odpovedí je v rámci zadanej tolerancie. Študent porozumel zadaniu a stručne charakterizoval niektoré z dôležitých faktov. Celkové hodnotenie vzniká súčtom bodov za záverečné preverovanie a seminár. Na udelenie hodnotenia je potrebné získať: na A: <92 – 100) %; na B: <84 – 92) %; na C: <76 – 84) %; na D: <68 – 76) %; na E: <60 – 68) %; Kredity sa NEUDELIA študentovi, ktorý získa menej ako 60 % hodnotenia.

Výsledky vzdelávania:

Študent navštevujúci predmet by mal mať základné poznatky o najvýznamnejších svetových a slovenských pamiatkach (prírodných a kultúrno-historických).
Absolvent predmetu bude vedieť
· vysvetliť význam ochrany prírody a kultúrnych a historických pamiatok
· poznať hodnotiace procesy významnosti pamiatok
· identifikovať hlavné problémy pri ochrane prírody a kultúrnych pamiatok
· poznať hlavné medzinárodné a slovenské organizácie zaoberajúce sa ochranou prírodných a kultúrnych pamiatok
· poznať vybrané významné svetové a slovenské prírodné a kultúrne pamiatky
· poznať základné princípy manažmentu starostlivosti o pamiatky
navrhnúť možnosti propagácie a sprístupnenia pamiatok, ako aj ich využitie v rozvoji regiónov

Stručná osnova predmetu:

Cieľom predmetu je predstaviť najdôležitejšie medzinárodné organizácie a dohovory o ochrane svetového prírodného a kultúrneho dedičstva, ich ciele, oblasť pôsobenia (obsahovú aj regionálnu), činnosť a problémy. Dôraz je kladený aj na predstavenie najdôležitejších pamiatok celosvetového a celoslovenského významu a ich význam z rôznych hľadísk
· Význam ochrany prírody a kultúrnych pamiatok (dedičstvo, rozvoj, turizmus, ...)
· Vývoj ochrany prírody a kultúrnych pamiatok vo svete a na Slovensku
· Medzinárodné organizácie o ochrane prírodného prostredia a prírodných zdrojov. Medzinárodné organizácie o ochrane kultúrneho dedičstva a kultúrnych pamiatok.
· Medzinárodné dohovory o ochrane prírodného prostredia a prírodných zdrojov. Medzinárodné dohovory o ochrane kultúrneho dedičstva a kultúrnych pamiatok.
· Identifikácia významu pamiatky a schvaľovací proces
· Najvýznamnejšie problémy a prekážky pri napĺňaní cieľov medzinárodných organizácií a dodržiavaní dohovorov
· Najvýznamnejšie svetové prírodné pamiatky a ich ochrana, najvýznamnejšie prírodné pamiatky SR z celosvetového pohľadu
· Najvýznamnejšie svetové kultúrne pamiatky a ich ochrana, najvýznamnejšie kultúrne pamiatky SR z celosvetového pohľadu · Prírodné a kultúrne pamiatky v ohrození, reálne a potenciálne hrozby · Manažment starostlivosti o pamiatky · Metódy propagácie prírodných a kultúrnych pamiatok

Odporúčaná literatúra:

Anděra, M. (2008). Národní parky Evropy. Praha (Slovart).
Barber, CH., V., Miller, K., R., Bonnes, M. M. (2004). Securing Protected Areas in the Face of Global Change: Issues And Strategie. Cambridge (IUCN).
Bourdeau, L., Gravari-Barbas, M., Robinson, M. (2016). World Heritage, Tourism and Identity: Inscriptions and Co-production. New York (Routledge).
Bromley, P. (2012). Nature Conservation in Europe: Policy and Practice. London (Taylor &

Francis).
Craig, F. (2012). International Law and the Protection of Cultural Heritage. New York (Routledge).
Di Giovine, M. A. (2009). The Heritage-scape: UNESCO, World Heritage, ans Tourism. New York (Lexington Books).
Ferrucci, S. (2012). UNESCO´s World Heritage regime and its international influence. Hamburg (Tredition).
Holeček, M. a kol. (2011). Skvosty Evropy. Praha (Ottovo nakladatelství).
Labadi, S. (2013). UNESCO, Cultural Heritage, and Outstanding Universal Value: Value-based Analyses of the World Heritage and Intangible Cultural Heritage Conventions. New York (Rowman & Littlefield).
Marshall, D. a kol. (2011). Preparing World Heritage Nominations. Paris (UNESCO).
Meskell, L. (2018). A Future in Ruins: UNESCO, World Heritage, adn the Dreams of Peace. Oxford (Oxford University Press).
Timothy, D. J., Nyaupane, G. P. (2009). Cultural heritage and tourism in the developing world: A regional perspective. New York (Routledge).
UNESCO (2013). Managing Cultural World Heritage. Paris (UNESCO).
Aktuálne vedecké články

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:
predmet sa poskytuje len v letnom semestri

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 40

A	ABS	B	C	D	E	FX
10,0	0,0	35,0	42,5	2,5	7,5	2,5

Vyučujúci: RNDr. Katarína Danielová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.10.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KDPP/N-bXDI-014/22	Pedagogická komunikácia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednáška, seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1/1 Za obdobie štúdia: 13/13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením, pomer priebežného/záverečného hodnotenia je 80/20. Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 60 % z maximálneho možného hodnotenia predmetu. Hodnotené budú zadania počas semestra vo forme mikrovýstupov, modelových komunikačných situácií, študentmi navrhnutých a nahratých videosekvencií, analýz záznamov a dôraz bude kladený na posilňovanie komunikačných kompetencií a zručností.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A: 100-92 %, výborne – vynikajúce výsledky,
B: 91-84%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard,
C: 83-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca,
D: 75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky,
E: 67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá,
Fx: 0-59%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše

Výsledky vzdelávania:
Po úspešnom absolvovaní predmetu študenti a študentky majú vedomosti o zásadách a princípoch efektívnej pedagogickej komunikácie. Vedia analyzovať komunikačné epizódy, identifikovať problematické komunikačné aspekty a tvoriť komunikačné príležitosti a učebné prostredie podporujúce participáciu žiakov na vyučovaní. Rozumejú významu a spôsobom riadenia pedagogickej komunikácie v školských triedach. Dokážu predvídať a adekvátne reagovať na rôzne komunikačné situácie. Realizáciou mikrovýstupov a iných foriem nácviku efektívnej pedagogickej komunikácie sú schopní aplikovať získané teoretické poznatky v praxi základných a stredných škôl.

Stručná osnova predmetu:
Náhľad do fylogenetického a ontogenetického hľadiska medziľudskej komunikácie, sociálna komunikácia, interakcia. Komunikačné štýly, komunikačné kompetencie a zručnosti budúcich

učiteľov, ich precvičenie a posilnenie. Pedagogická komunikácia –funkcie, roviny, spôsoby, zložky, smery, efektivita, základné pravidlá, organizačné formy pedagogickej komunikácie, neverbálna (extralingvistické prostriedky a paraligvistické aspekty reči) a verbálna (písomná a ústna) komunikácia v školskej triede, riadenie komunikácie učiteľom (otázky, spätná väzba), participácia žiakov na komunikácii, presviedčanie, argumentácia, kritika, školský jazyk, IRF/IRE štruktúra, komunikácia činom v triede, priestor v komunikácii, metódy skúmania pedagogickej komunikácie. Druhy konfliktov v školských podmienkach, stratégie a spôsoby ich riešenia. Chyby v pedagogickej komunikácii. Humor v školskej triede. Medzigeneračná komunikácia v školstve.

Odporúčaná literatúra:

BARKER, A. 2020. Zlepšete své komunikační schopnosti. Lingea.
GAVORA, P. 2007. Učiteľ a žiaci v komunikácii. Bratislava : UK.
HALÁKOVÁ, Z. 2012. Pedagogická komunikácia. 1. vyd., Bratislava : Univerzita Komenského.
MAREŠ, J., KŘIVOHLAVÝ, I. 1995. Komunikace ve škole. Brno : Masarykova univerzita.
MIKULÁŠTÍK, M. 2003. Komunikační dovednosti v praxi. Praha : Grada Publishing.
NELEŠOVSKÁ, A. 2005. Pedagogická komunikace v teorii a praxi. Praha : Grada.
PECH, J. 2009. Řeč těla a umění komunikace. Praha : NS Svoboda.
ŠEĎOVÁ, K. 2013. Humor ve škole. Brno : Masarykova univerzita.
ŠEĎOVÁ, K. a kol. 2019. Výuková komunikace. Brno: Masarykova univerzita.
ŠEĎOVÁ, K., ŠVAŘÍČEK, R., ŠALAMOUNOVÁ Z. 2012. Komunikace ve školní třídě. Praha : Portál.
ŠTĚPANÍK, J. 2005. Umění jednat s lidmi 2. Komunikace. Praha : Grada.
VYBÍRAL, Z. a kol. 2009. Psychologie komunikace. Praha : Portál.
aktuálne články a štúdie

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 201

A	ABS	B	C	D	E	FX
66,17	0,0	18,91	4,48	5,97	1,99	2,49

Vyučujúci: doc. RNDr. PaedDr. Zuzana Haláková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KDPP/N-bUXX-023/22	Pedagogická prax 1 (A)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prax
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5d
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: pedagogická prax na cvičnej škole
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 25 Za obdobie štúdia: 25
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 1

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie predmetu je podmienené:
· absolvovaním hospitácií (náčuvov) v rozsahu hodinového úväzku cvičného učiteľa,
· aktívnou účasťou študenta na mimotriednej a mimoškolskej činnosti cvičného učiteľa,
· hodnotením študenta cvičným učiteľom,
· hodnotením pedagogického denníka, ktorý študent odovzdá v stanovenom termíne vedúcemu pedagogickej praxe.
Celkovo za pedagogickú prax môže študent získať 42 bodov.
Hodnotenie predmetu je percentuálne odstupňované nasledovne: A (100-92%); B (91- 84%); C (83-76%); D (75-68%); E (67-60%). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí z celkového počtu bodov získa menej ako 60%.
Za nedodržanie stanovených termínov a pokynov vedúceho pedagogickej praxe môže byť študent sankcionovaný znížením hodnotenia, prípadne neudelením kreditov za pedagogickú prax.

Výsledky vzdelávania:
Absolvovaním predmetu sa u študenta:
· prehlbujú poznatky v oblasti všeobecne záväzných právnych predpisov vzťahujúcich sa k práci učiteľa, pedagogickej a ďalšej dokumentácie, koncepčných a strategických dokumentoch školy,
· rozvíjajú profesijné kompetencie nevyhnutné pre samostatné plánovanie, projektovanie, riadenie a organizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu v príslušnom predmete na podklade platných kurikulárnych dokumentov, pričom vzdelávacie programy adaptuje pre konkrétne skupiny žiakov,
· rozvíjajú profesijné kompetencie spojené s didaktickou, pedagogickou, psychologickou analýzou jednotlivých častí vyučovacej hodiny,
· rozvíjajú spôsobilosti aplikovať pedagogicko-psychologické a odborovo-didaktické poznanie vo výchovno-vzdelávacom procese,

· rozvíjajú schopnosti hodnotiť rôznorodé pedagogické situácie a procesy,
· prehlbujú poznatky o odlišnostiach vývinu jednotlivcov, ktoré vyplývajú z ich zdravotných, sociálnych znevýhodnení, nadania alebo talentu tak, aby dokázali pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu v podmienkach inkluzívneho vzdelávania efektívne kooperovať so špeciálnymi pedagógmi, psychológmi a ďalšími odborníkmi a riadiť sa ich odbornými odporúčaniami a závermi,
· rozvíjajú zručnosti pri práci s didaktickými prostriedkami,
· získavajú kompetencie spojené s tvorbou pedagogického portfólia,
· rozvíjajú spôsobilosti sebahodnotenia a ďalšieho profesijného rozvoja,
· rozvíjajú schopnosť posúdiť vhodnosť zvolených prostriedkov vzdelávania, · rozvíjajú komunikačné zručnosti, schopnosti vyjadriť a prijať konštruktívnu kritiku a pochvalu.

Stručná osnova predmetu:
Oboznámenie sa s podmienkami realizácie pedagogickej praxe.
Oboznámenie sa s pedagogickej dokumentáciou, koncepčnými a strategickými dokumentami cvičnej školy.
Účasť na vyučovaní v rozsahu úväzku cvičného učiteľa, mimotriednych a mimoškolských aktivitách.
Tvorba hospitačných záznamov z vyučovacích hodín cvičného učiteľa.
Tvorba rozborov vyučovacích hodín.
Tvorba písomných príprav na vyučovacie hodiny.
Tvorba pedagogického denníka a jeho odovzdanie vedúcemu pedagogickej praxe.

Odporúčaná literatúra:
Všetky platné učebnice pre ZŠ a SŠ
Inovovaný ŠVP pre 2. stupeň ZŠ
Inovovaný ŠVP pre gymnáziá so štvorročným a päťročným vzdelávacím programom
Cieľové požiadavky na vedomosti a zručnosti maturantov z biológie
ŠkVP cvičnej školy
Vnútorný poriadok školy
Gnoth, M., Ušáková, Fulková, E., Likavský, P., Turanová, L., Čipková, E., Tóthová, A., Grančičová, A.
2003. Pedagogická prax pre študentov učiteľských kombinácií na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského. Bratislava: Univerzita Komenského Bratislava, 2003. 140 s.
Kosová, B., Tomengová, A. 2015. Profesijná praktická príprava budúcich učiteľov. Banská Bystrica:
Belianum, 2015. 225 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 149

A	ABS	B	C	D	E	FX
72,48	0,0	17,45	6,71	0,0	1,34	2,01

Vyučujúci: doc. RNDr. Štefan Karolčík, PhD., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., doc. RNDr. PaedDr. Zuzana Haláková, PhD., doc. PaedDr. Anna Drozdíková, PhD., doc. PaedDr. Elena Čipková, PhD., PhDr. Michael Fuchs, PhD., RNDr. Peter Likavský, CSc., RNDr. Henrieta Mázorová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 01.08.2022
Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KDPP/N-bUXX-024/22	Pedagogická prax 1 (B)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prax
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 5d
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: pedagogická prax na cvičnej škole
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 25 Za obdobie štúdia: 25
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 1

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie predmetu je podmienené:
· absolvovaním hospitácií (náčuvov) v rozsahu hodinového úväzku cvičného učiteľa,
· aktívnou účasťou študenta na mimotriednej a mimoškolskej činnosti cvičného učiteľa,
· hodnotením študenta cvičným učiteľom,
· hodnotením pedagogického denníka, ktorý študent odovzdá v stanovenom termíne vedúcemu pedagogickej praxe.
Celkovo za pedagogickú prax môže študent získať 42 bodov.
Hodnotenie predmetu je percentuálne odstupňované nasledovne: A (100-92%); B (91- 84%); C (83-76%); D (75-68%); E (67-60%). Kredity nebudú udelené študentovi, ktorí z celkového počtu bodov získa menej ako 60%.
Za nedodržanie stanovených termínov a pokynov vedúceho pedagogickej praxe môže byť študent sankcionovaný znížením hodnotenia, prípadne neudelením kreditov za pedagogickú prax.

Výsledky vzdelávania:
Absolvovaním predmetu sa u študenta:
· prehlbujú poznatky v oblasti všeobecne záväzných právnych predpisov vzťahujúcich sa k práci učiteľa, pedagogickej a ďalšej dokumentácie, koncepčných a strategických dokumentoch školy,
· rozvíjajú profesijné kompetencie nevyhnutné pre samostatné plánovanie, projektovanie, riadenie a organizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu v príslušnom predmete na podklade platných kurikulárnych dokumentov, pričom vzdelávacie programy adaptuje pre konkrétne skupiny žiakov,
· rozvíjajú profesijné kompetencie spojené s didaktickou, pedagogickou, psychologickou analýzou jednotlivých častí vyučovacej hodiny,
· rozvíjajú spôsobilosti aplikovať pedagogicko-psychologické a odborovo-didaktické poznanie

vo výchovno-vzdelávacom procese,
· rozvíjajú schopnosti hodnotiť rôznorodé pedagogické situácie a procesy,
· prehlbujú poznatky o odlišnostiach vývinu jednotlivcov, ktoré vyplývajú z ich zdravotných, sociálnych znevýhodnení, nadania alebo talentu tak, aby dokázali pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu v podmienkach inkluzívneho vzdelávania efektívne kooperovať so špeciálnymi pedagógmi, psychológmi a ďalšími odborníkmi a riadiť sa ich odbornými odporúčaniami a závermi,
· rozvíjajú zručnosti pri práci s didaktickými prostriedkami,
· získavajú kompetencie spojené s tvorbou pedagogického portfólia,
· rozvíjajú spôsobilosti sebahodnotenia a ďalšieho profesijného rozvoja,
· rozvíjajú schopnosť posúdiť vhodnosť zvolených prostriedkov vzdelávania, · rozvíjajú komunikačné zručnosti, schopnosti vyjadriť a prijať konštruktívnu kritiku a pochvalu.

Stručná osnova predmetu:
Oboznámenie sa s podmienkami realizácie pedagogickej praxe.
Oboznámenie sa s pedagogickej dokumentáciou, koncepčnými a strategickými dokumentami cvičnej školy.
Účasť na vyučovaní v rozsahu úväzku cvičného učiteľa, mimotriednych a mimoškolských aktivitách.
Tvorba hospitačných záznamov z vyučovacích hodín cvičného učiteľa.
Tvorba rozborov vyučovacích hodín.
Tvorba písomných príprav na vyučovacie hodiny.
Tvorba pedagogického denníka a jeho odovzdanie vedúcemu pedagogickej praxe.

Odporúčaná literatúra:
Všetky platné učebnice pre ZŠ a SŠ
Inovovaný ŠVP pre 2. stupeň ZŠ
Inovovaný ŠVP pre gymnáziá so štvorročným a päťročným vzdelávacím programom
Cieľové požiadavky na vedomosti a zručnosti maturantov z biológie
ŠkVP cvičnej školy
Vnútorný poriadok školy
Gnoth, M., Ušáková, Fulková, E., Likavský, P., Turanová, L., Čipková, E., Tóthová, A., Grančičová, A.
2003. Pedagogická prax pre študentov učiteľských kombinácií na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského. Bratislava: Univerzita Komenského Bratislava, 2003. 140 s.
Kosová, B., Tomengová, A. 2015. Profesijná praktická príprava budúcich učiteľov. Banská Bystrica:
Belianum, 2015. 225 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 184

A	ABS	B	C	D	E	FX
63,59	0,0	20,11	9,24	1,09	2,72	3,26

Vyučujúci: doc. RNDr. Štefan Karolčík, PhD., prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., doc. RNDr. PaedDr. Zuzana Haláková, PhD., doc. PaedDr. Anna Drozdíková, PhD., doc. PaedDr. Elena

Čipková, PhD., PhDr. Michael Fuchs, PhD., RNDr. Peter Likavský, CSc., RNDr. Henrieta Mázorová, PhD., M. A. Linda Steyne, PhD., Mgr. Monika Šajánková, PhD.
Dátum poslednej zmeny: 01.08.2022
Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KFGGI/N-bZFG-065/22	Pedológia a pedogeografia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednášky (P)
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2
Týždenný: 2P Za obdobie štúdia: 24
Metóda štúdia: prezenčná, dištančná, kombinovaná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V skúškovom období prebehne hodnotenie
vedomostí formou písomného testu (v prípade dištančnej výučby ústnou formou).
Hodnotenie v %: A <100 %, 92 %>, B (92 %, 84 %>, C (84 %, 76 %>, D (76 %, 68 %>, E (68 %, 60 %>, Fx menej ako 60 % bodov. Kredity nebudú udelené pri nižšom hodnotení ako 60 %.

Výsledky vzdelávania:
Po absolvovaní predmetu sú študenti schopní:
- vysvetliť význam pôdotvorných faktorov a podmienok pre vývoj pôd,
- analyzovať, porovnávať a kategorizovať štruktúru pôdneho krytu sveta a Slovenska,
- definovať význam základných fyzikálnych a chemických vlastností pôd z hľadiska ich klasifikácie,
- opísať pôdny profil, rozpoznať znaky a prejavy hlavných a čiastkových pôdnych procesov a určovať jednotlivé diagnostické horizonty pôd,
- orientovať sa v základných princípoch klasifikácie pôd, na základe pôdnych vlastností určiť príslušné pôdne typy resp. referenčné skupiny pôd tak podľa slovenskej, ako aj svetovej klasifikácie;
- poznať produkčný potenciál a limity pôdohospodárskeho využívania rôznych typov pôd,
- rozpoznať a uvedomiť si význam ochrany pôd a lokalít z hľadiska zachovania a zveľaďovania pôdneho krytu a udržania potravinovej sebestačnosti SR.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod – základné informácie k predmetu a spôsobu klasifikácie. Študijná literatúra. Obsah a predmet pedológie a pedogeografie. Význam pôdy, jej definície, funkcie a základné zložky. Pôdotvorné faktory a podmienky. Základné pedologické a pedogeografické pojmy.
2. Materské horniny, pôdotvorné substráty a minerálny podiel pôdy. Zvetrávanie hornín

a novovytvorené zlúčeniny v pôde v procese pedogenézy. Ílové minerály.
3. Morfologické vlastnosti, farba, štruktúra a textúra (zrnitosť) pôdy.
4. Chemické vlastnosti pôdy. Pôdne koloidy, sorpčný komplex, pôdna reakcia, acidifikácia a alkalizácia pôd.
5. Pôdny vzduch a pôdna voda, jej zdroje a formy. Základné fyzikálne vlastnosti pôdy. Vodné režimy pôd sveta a Slovenska. Pôdy a povodne, pôdne sucho, zhutnenie pôdy.
6. Pôdna organická hmota. Premeny organických zvyškov v pôde, humus a jeho zložky. Organické a humusové horizonty, ich členenie. Význam humusu pre sekvestráciu uhlíka.
7. Pôda ako ekosystém (fyto-, zooedafón a rizomasa). Význam pôdnych mikroorganizmov v kolobehu látok (N, C, P). Dusičnany v pôde, nitrátová direktíva, užitočné a škodlivé organizmy v pôde.
8. Hlavné pôdotvorné procesy pôd sveta, ich charakteristika a prejavy (primitívny a kryogénny, zaílenie, kambizemný, ilimerizácia, podzolizácia, rubifikácia, černozemný, organogénny, halogénny, hydromorfný, antropogénny, andozemný). 9. Priestorová diferenciácia pôd Európy a sveta, hlavné referenčné skupiny pôd podľa klasifikácie WRB. 10. Priestorová variabilita a princípy klasifikácie pôd Slovenska v zmysle MKSP. 11. Mapovanie pôd a pôdne mapy. Štruktúra pôdneho krytu a zákonitosti priestorovej diferenciácie pedosféry. Zonalita pôd, azonálnosť, intra- a extrazonálnosť, provincionálnosť, detailná diferenciácia pôdnej pokrývky, pôdne katény. 12. Pôda v geoinformatike, pôdny GIS. Pôdna úrodnosť, BPEJ, racionálne využitie a ochrana pôdneho fondu. Antropizácia pôd. Deštrukcia a degradácia pôd, urbánne pôdy.

Odporúčaná literatúra:

ČURLÍK, J., ŠURINA, B.: Príručka terénneho prieskumu a mapovania pôd. Bratislava: VÚPÚ, 1998.
JENČO, M., BEDRNA, Z. 2014. Zákonitosti pedogeografie. Univerzita Komenského v Bratislave.
ŠARAPATKA, B. 2014. Pedologie a ochrana půdy. Olomouc, 232 s.
Soil Atlas of Europe. (Pôdny atlas Európy). Dostupné na internete: http://eusoils.jrc.ec.europa.eu/projects/ soil_atlas/index.html
Svetová referenčná báza pre pôdne zdroje 2006: Rámec pre medzinárodnú klasifikáciu, koreláciu a komunikáciu: Prvé opravené vydanie 2007: Slovenský preklad. Bratislava: Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy, 2012. 98 s. ISBN 978-80-89128-94-5. Dostupné na internete: https://www.pedologia.sk/sites/default/files/publications/2007_wrb_soil_sk.pdf
Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska: bazálna referenčná taxonómia. Bratislava: Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy, 2000. 74 s. Dostupné na internete: https://www.pedologia.sk/sites/default/files/publications/2000_Klasifikacia_pod_SR.pdf

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský (+ angličtina výhodou)

Poznámky:
Predmet sa poskytuje výlučne v zimnom semestri.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 79

A	ABS	B	C	D	E	FX
16,46	0,0	27,85	16,46	12,66	24,05	2,53

Vyučujúci: doc. Ing. Peter Pišút, PhD., RNDr. Marián Jenčo, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KBCh/N-XXXX-010/22	Perspektívy biochémie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 h Za obdobie štúdia: 26 h
Metóda štúdia: prezenčná/dištančná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I., II., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Účasť na prednáškach a vypracovanie písomnej práce (rozsah do 300 slov), ktorá bude zahŕňať hlavné odkazy 3 vybraných prezentácií. Hodnotenie prebehne podľa nasledovnej stupnice: A - vynikajúca práca, B – nadpriemerná práca, C - bežná spoľahlivá práca, D - prijateľná práca, E - práca spĺňajúca minimálne kritériá. Študenti, ktorí nepredložia písomnú prácu, alebo ich práca nesplní minimálne kritériá, budú hodnotení známkou FX.

Výsledky vzdelávania:
Po absolvovaní predmetu budú mať študenti prehľad o hlavných smeroch výskumu, ktorý sa realizuje na Katedre biochémie PriF UK a dozvedia sa o perspektívach a možnostiach, ktoré im poskytne štúdium biochémie.

Stručná osnova predmetu:
Jednotliví pedagogickí a vedeckí pracovníci Katedry biochémie budú prezentovať zamerania svojho výskumu a modelové organizmy, ktoré pri ňom využívajú. Predstavia pritom rôzne aspekty biochémie a molekulárnej biológie a poukážu na možnosti perspektívneho uplatnenia sa absolventov biochémie v súčasnom biomedicínskom výskume.

Odporúčaná literatúra:
Podľa uváženia jednotlivých prednášajúcich bude študentom špecifikovaná odporúčaná literatúra k jednotlivým prezentovaným témam.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku).

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 415

A	B	C	D	E	FX
92,53	0,0	0,0	0,0	0,0	7,47

Vyučujúci: doc. RNDr. Marek Mentel, PhD., prof. RNDr. Katarína Mikušová, DrSc., prof. RNDr. Anton Horváth, CSc., Mgr. Stanislav Huszár, PhD., doc. RNDr. Jana Korduláková, PhD., Ing. Martina Neboháčová, PhD., doc. Mgr. Peter Polčic, PhD., Mgr. Viktória Hodorová, PhD., RNDr. Ingrid Sveráková, PhD., doc. RNDr. Igor Zeman, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 19.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KJCh/N-XXXX-011/21	Perspektívy chémie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I., II., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Prednáška sa hodnotí semestrálnym hodnotením vo forme písomného testu (100 b). Podľa výsledkov sa známka udeľuje podľa stupnice hodnotenia: Pre hodnotenie A (výborne) je potrebné získať najmenej 92–100%, na získanie hodnotenia B (veľmi dobre) najmenej 84–91%, na hodnotenie C (dobre) najmenej 76–83%, na hodnotenie D (uspokojivo) najmenej 68–75% a na hodnotenie E (dostatočne) najmenej 60–67%. Hodnotenie pod 60% je hodnotené ako FX (nedostatočne).

Výsledky vzdelávania:
Absolventi predmetu získajú prehľad o rozsiahlej pôsobnosti chémie v rôznych odboroch, perspektívach chémie a jej uplatnení v rôznych segmentoch a praktickom živote.

Stručná osnova predmetu:
Prírodná a umelá rádioaktivita okolo nás. Aplikácie nukleárnych technológií. Teoretická a počítačová chémia, molekulové modelovanie. Totálna chemická analýza. Koordinačná chémia a kryštálové inžinierstvo. Moderné trendy v materiálovej chémii. Postavenie chémie vo vývoji nových liečiv. Biochémia bunkovej smrti. Zelená analytická chémia a jej príspevok k ochrane životného prostredia. Miniaturizované analytické systémy – perspektívny nástroj chemickej analýzy. Molekulové chameleóny. Princípy bioorganickej a medicínskej chémie – vzťah organických molekúl k biomakromolekulám, vývoj liečiv. Organické zlúčeniny pre farmaceutický priemysel a optoelektroniku

Odporúčaná literatúra:
prezentácie z prednášok poskytnuté vyučujúcimi

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:
Predmet sa poskytuje len v zimnom semestri.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 105

A	B	C	D	E	FX
45,71	27,62	7,62	2,86	0,95	15,24

Vyučujúci: doc. RNDr. Martin Putala, CSc., prof. RNDr. Ivan Černušák, DrSc., doc. RNDr. Erik Rakovský, PhD., Mgr. Peter Hrobárik, PhD., doc. RNDr. Oľga Rosskopfová, PhD., Mgr. Táňa Sebechlebská, PhD., Ing. Darina Tóthová, CSc., doc. RNDr. Radoslav Halko, PhD., prof. RNDr. Marian Masár, PhD., doc. RNDr. Jana Korduláková, PhD., doc. Mgr. Peter Polčic, PhD., doc. RNDr. Andrej Boháč, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 07.11.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEGD/N-bUGE-016/22	Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo v geografickej perspektíve

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie záverečnou skúškou formou testu (100%).
Hodnotenie predmetu:
Klasifikačná stupnica: A: 100 - 92 %, B: 91- 84 %; C: 83 - 76 %, D: 75 - 68 %, E: 67 - 60 % FX: 0 - 59 %.

Výsledky vzdelávania:
Poznanie teoreticko-metodologických postupov v oblasti geografie poľnohospodárstva a lesného hospodárstva. Poukázanie na význam a priestorovú diferenciáciu poľnohospodárstva a lesného hospodárstva na Slovensku a vo svete s dôrazom na reflexiu aktuálneho diania. Predmet rozvíja analytické a prezentačné schopnosti a kritické myslenie študentov prostredníctvom ich aktívnej participácie na výučbe (diskusie).

Stručná osnova predmetu:
Základné metodologické problémy geografie poľnohospodárstva. Pozicionalita geografie poľnohospodárstva s systéme geografických vied, vzťah s príbuznými disciplínami. Základná odvetvová charakteristika pôdohospodárstva.
Fyzicko-geografické (klíma, pôda, georeliéf) a humánno-geografické (vlastnícke pomery, trh, doprava, pracovná sila a pod.) lokalizačné faktory poľnohospodárstva.
Geografické rozloženie pôdohospodárskych aktivít. Vznik a šírenie poľnohospodárstva - kopaničiarske a semenárske poľnohospodárstvo, pastierstvo, tovarové poľnohospodárstvo.
Typy pôdohospodárskych aktivít v krajine - spôsob hospodárenia, sociálne a vlastnícke pomery, organizačné a technické podmienky, výrobné a štrukturálne charakteristiky. Produkčná funkcia vs. multifunkčné poľnohospodárstvo.
Historicko-geografické aspekty vývoja poľnohospodárstva, lesného hospodárstva. Typy poľnohospodárstiev sveta (tradičné, vyspelé trhové, s prechodom na trhovú ekonomiku, centrálne riadené). Transformácia spoločnosti a poľnohospodárstva s dôrazom na vývoj v SR. Thünenov model tržného poľnohospodárskeho centra. Predstavenie zákonitostí priestorového usporiadania poľnohospodárstva v závislosti od trhov z pohľadu teoretických prístupov a praxe a možná aplikácia modelu v podmienkach SR – prípadové štúdie.

Land Use, Land Cover. Mapy využívania zeme, Zmeny a dominantné procesy vo využití zeme, stupeň poľnohospodárskeho využitia s dôrazom na geografické rozdiely a pozíciu na kontinuu mesto-suburbium-vidiek. Oceňovanie pôdy, systém BPEJ.
Poľnohospodárstvo a ekosystém. Konvenčné a nekonvenčné poľnohospodárstvo doma a v zahraničí. Svetová produkcia potravín a otázky spojené s výživou ľudstva. Predstavenie problematiky potravinovej sebestačnosti a potravinovej bezpečnosti.
Typológia a regionalizácia pôdohospodárstva s dôrazom na SR. Predstavenie regiónov z hľadiska priestorového usporiadania agrokomplexu, produkčné poľnohospodárske regióny.
Lesné hospodárstvo a jeho špecifiká. Chronologický vývoj lesov a lesohospodárska charakteristika lesov. Vybrané lokalizačné faktory lesného hospodárstva. Vybrané aspekty súčasného lesného hospodárstva Slovenska.
Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo sveta. Svetové poľnohospodárske makroregióny (spôsob a forma hospodárenia, zameranie rastlinnej a živočíšnej výroby). Vývoj a geografické rozloženie hospodárskych lesných ekosystémov vo svete.
Poľnohospodárstvo SR v kontexte Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ. Zmeny vo vývoji SPP, dopady na vývoj a súčasný stav poľnohospodárstva SR. Implementácia, dotačné mechanizmy a aktuálne výzvy.

Odporúčaná literatúra:

Bański, J., Bednarek, M. 2008. Contemporary changes of agriculture in East-Central Europe.
Spišiak, P., 2005. Základy geografie poľnohospodárstva a lesného hospodárstva. Bratislava: Univerzita Komenského.
Spišiak, P. a kol. 2005. Agrorurálne štruktúry Slovenska po roku 1989. Bratislava: Geografika.
Škamlová, L., Klobučník, M. 2019. Poľnohospodárstvo. In: Gurňák, D. et al. 30 rokov transformácie Slovenska. Bratislava: Univerzita Komenského.
Woods, M. 2004. Rural geography: Processes, responses and experiences in rural restructuring. London: Sage.
Program rozvoja vidieka SR 2014-2020.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra aj v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 27

A	ABS	B	C	D	E	FX
44,44	0,0	29,63	14,81	0,0	3,7	7,41

Vyučujúci: Mgr. Lucia Vršanská, PhD., Mgr. Alena Rochovská, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KAPVH/A-boHI-041/15	Pomocné vedy historické

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Aktívna účasť na hodinách (možné vymeškať bezdôvodne 2 hodiny) + záverečný písomný test.
Študent je povinný dosiahnuť minimálne 60 percentnú úspešnosť v rámci jednotlivých zložiek hodnotenia aby úspešne absolvoval predmet.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaných bodov v príslušnej položke hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 10/90

Výsledky vzdelávania:
Absolvent má prehľad o tzv. pomocných vedách historických, ktoré sa venujú priamo historickým prameňom = pozná základnú terminológiu a vývoj základných fenoménov PVH ako sú písmo (paleografia), vývoj úradných písomností (diplomatika), knižných prameňov (kodikológia), historických nápisov (epigrafia), erbov (heraldika), pečatí (sfragistika), počítania času v minulosti (chronológia) a pod.

Stručná osnova predmetu:
- Úvod - Historické pramene a špecializované vedy, ktoré ich skúmajú (PVH)
- Od rováša k hypertextu (paleografia)
- Skratky v historických dokumentoch
- Od stredovekej listiny k moderným spisom (diplomatika)
- Prečo je u nás tak málo kódexov (kodikológia)
- O historických grafity a iných nápisoch (epigrafia)
- Mohli mať erby aj ženy? (heraldika)
- Prečo sú niektoré pečate červené (sfragistika)
- Mohli ste sa oženiť so sesternicou z 2. kolena? (genealógia)
- Prečo je u nás sv. Juraj 24. apríla a v Nemecku o deň skôr? (chronológia)

Odporúčaná literatúra:
HLAVÁČEK, Ivan a kol.: Vademecum pomocních věd historických. Praha 1988.
LEHOTSKÁ, Darina: Príručka diplomatiky. Bratislava 1972.
ŠEDIVÝ, Juraj: Úvod do latinskej paleografie I, II (CD-ROM). Bratislava 2019.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenčina

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 535

A	ABS	B	C	D	E	FX
15,14	0,0	18,13	18,32	21,5	10,09	16,82

Vyučujúci: prof. PhDr. Juraj Šedivý, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 12.05.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KRGRR/N-XXXX-002/21	Praktická geografia pre prírodovedcov

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I., II., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienky na absolvovanie predmetu: Hodnotenie predmetu je rozdelené na dve časti – seminárna práca (60 bodov) a priebežné hodnotenie (40 bodov).
Súčasťou predmetu je exkurzia alebo online návšteva (spoznávanie Bratislavy)
Seminárna práca
Kritériá hodnotenia sú nasledovné:
47-50 bodov (94 – 100 %) - výborne (vynikajúce výsledky)
Formálna stránka: Seminárna práca je štylisticky a gramaticky výborne napísaná. Obsahuje vhodne zaradené a výborne formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Obsahová stránka: Seminárna práca má správne uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická a originálna. V práci sú výborne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené vlastné, originálne názory.
44-46 bodov (87 – 93 %) - veľmi dobre (nadpriemerné výsledky)
Formálna stránka: Seminárna práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Obsahuje vhodne zaradené a dobre formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Obsahová stránka: Seminárna práca má správne uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická. V práci sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory.
40-43 bodov (80 – 86 %) - dobre (priemerné výsledky)
Formálna stránka: Seminárna práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Obsahuje dobre formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Obsahová stránka: Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická. V práci sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory, ale sú len čiastočné.
37-39 bodov (73 – 79 %) - uspokojivo (prijateľné výsledky)

Formálna stránka: Seminárna práca je štylisticky a gramaticky podpriemerne napísaná. Obsahuje podpriemerne formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Obsahová stránka: Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce má menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré (nie zásadné) teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len čiastočné závery, ktoré nie sú úplné.
33-36 bodov (65 – 72 %) - dostatočne (výsledky spĺňajú minimálne kritériá)
Formálna stránka: Seminárna práca je štylisticky a gramaticky podpriemerne napísaná. Obsahuje formálne podpriemerne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky, ktorých je minimum. Použitá literatúra je čiastočná ale správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Obsahová stránka: Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú čiastočne splnené. Štruktúra práce má menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len čiastočné závery, ktoré nie sú úplné.
Záverečné hodnotenie:
Vykoná na základe písomného testu. Minimálna požadovaná úspešnosť v teste je 65 % (33 bodov) z maxima 50 bodov.
Celkové hodnotenie:
Určí sa, ak sú splnené minimálne kritériá seminárnej práce i záverečného hodnotenia tak, že sa sčítajú ich percentuálne zisky.
Záverečné hodnotenie. Na udelenie hodnotenia A je potrebné získať celkovo: 100 – 94 %, na B: 93 – 87 %, na C: 86 – 80 %, na D: 79 – 73 %, na E: 72 – 65 %.
Kredity sa NEUDELIA študentovi, ktorý získa menej ako 65 % celkového hodnotenia.

Výsledky vzdelávania:
: Absolvovaním predmetu študenti získajú teoretické a praktické znalosti základov geografie, ktoré sa zameriavajú na celé spektrum geografických aplikácií na mobiloch a PC (orientácia na Zemi a na oblohe). Získajú prehľad a zručnosti vo vizualizácii a interpretácii geografických dát a na základe nich aj tvorbu tematických priestorovo zameraných máp. Študenti získajú prehľad v súčasnom smerovaní regionálneho plánovania a plánoch obnovy SR v nasledujúcich rokoch. Študenti budú schopní samostatne identifikovať, analyzovať a interpretovať geografické javy v teréne. Súčasťou predmetu je exkurzia po Bratislave alebo regióne západného Slovenska.

Stručná osnova predmetu:
Stručná osnova predmetu:
• Orientácia vo svete a na oblohe (využívanie digitálnych a mobilných aplikácií pri praktických geografických zadaniach)
• Určovanie geografickej polohy aplikáciami a na mapách. Ich porovnanie a doplnenie ďalšími charakteristikami (nadmorská výška, meteorologické špecifikácie a i.)
• Vytýčenie a porovnávanie trás k vybratým lokalitám pomocou aplikácií (googlemaps, here, mapy.cz, maps.me a iné).
• Technika online spoznávanie vybratých lokalít na svete a jej osobitosti.
• Identifikácia objektov na oblohe a ich špecifík (zmena oblohy počas roka, Slnko, Mesiac, planéty).
• Tematické mapy - ich vytváranie a interpretácia, mapovanie v teréne
• Čo sú to tematické mapy, ich druhy a spôsoby využitia nielen v geografickej praxi
• Základy grafického a kartografického vyjadrovania – grafické premenné, základy mapového jazyka – tvorba mapových znakov, charakteristiky a klasifikácia mapových znakov, interpretácia mapových znakov, tvorba a interpretácia vysvetliviek k mapám

• Vyjadrovacie metódy v tematickej kartografii – možnosti a limity ich aplikácie, riziká zavádzania a dezinterpretácie v kartografickom vyjadrovaní; problémy kartografického vyjadrenia rôznych druhov javov
• Vizualizácia a interpretácia dát
• Rôzne spôsoby vizualizácie dátových súborov pre účely ich analýzy a interpretácie.
• Porovnanie výhod jednotlivých prístupov k vizualizácii dát a ich využitia pri prezentácii výsledkov výskumov alebo dátových súborov.
• Analýza terciérneho sektoru
• Základy medicínskej geografie (metódy a interpretácia stavu v regiónoch Zeme)
• Analýza obchodných väzieb vo svete a na Slovensku (potravinové púšte, globalizácia trhu, fair trade a i.)
• Cestovný ruch a jeho perspektívy (vplyv pandémie a iných limitujúcich faktorov, budúcnosť turizmu)
• Regionálny rozvoj, projekty a projektovanie
• Základné prvky regionálneho rozvoja, komparácia regiónov z hľadiska ich rozvoja.
• Vytváranie a využívanie projektov pre regionálny rozvoj.
• Geografická analýza a interpretácia v teréne poprípade prezenčne v učebni (Bratislava, iný región v SR):
• Identifikácia a zhodnotenie prvkov prírodnej krajiny v konkrétnom regióne, ich význam pre dlhodobo udržateľný rozvoj daného regiónu, limity a potenciál vybraných fyzickogeografických faktorov v miestnej krajine pre rozvoj regiónu v konkrétnych aspektoch
• Zmeny krajiny – transformácia prírodnej krajiny miestneho regiónu na kultúrnu, prvky historickej kultúrnej krajiny, aktuálne trendy premeny miestnej krajiny, dynamika zmien v miestnej krajine
• Súčasná kultúrna krajina, identifikácia a analýza prejavov základných dynamických procesov v jej formovaní a ich konkrétne prejavy v miestnej krajine:
vnútorné vzťahy v regióne
zmeny v osídlení a zástavbe regiónu - urbanizácia verzus suburbanizácia
ekonomické aktivity regiónu – ich prejavy v krajine, vzťahy a dôsledky
obslužnosť regiónu - dostupnosť a dopravná infraštruktúra, služby
• cestovný ruch ako významný faktor rozvoja regiónu – potenciál a limity rozvoja, dôsledky na miestny rozvoj

Odporúčaná literatúra:

Odporúčaná literatúra:
ČEMAN, R. 2017 Svet, školský geografický atlas, Mapa Slovakia, Bratislava, 112 s., ISBN 97-88080672-60-7
GURŇÁK, D. 2019. Štáty v premenách storočí - dejepisný atlas Svetové, európske, slovenské a české dejiny na politických mapách od najstarších čias do súčasnosti. Bratislava: Mapa Slovakia Plus, 88 s., ISBN 978-80-8067-328-4
GURŇÁK, D., BLAŽÍK T., LAUKO, V. 2007: Úvod do politickej geografie, geopolitiky a regionálnej geografie, Univerzita Komenského, Bratislava, 140 s., ISBN 978-80-969338-8-4
HOBBS, J. J., SALTER, C. L. 2006. Essentials of World Regional Geography. 5th edition, Thomson Learning, ISBN 0-534-46600-1
KAROLČÍK, Š., BALÁŽOVIČ, Ľ. 2020. Základy kartografie, GIS a DPZ pre učiteľov. Harmanec: VKÚ Harmanec, 92 s., ISBN 978-80-999-3416-1
KRATOCHVÍL P., DRULÁK P. 2009. Encyklopedie mezinárodních vztahů. Praha: Portál, 367 s. ISBN 978-80-7367-469-4
KRŠÁK, P. et al. 2015. Ottov historický atlas Slovenska. Bratislava: Ottovo nakladatelství, 560 s, ISBN 978-80-736-0834-7

PRAVDA J., KUSENDOVÁ D. 2007. Aplikovaná kartografia. Bratislava: Geo-grafika, 224 s., ISBN 978-80-89317-00-4LABANCA, N., 2009: Válečné konflikty dneška – od roku 1945 do současnosti, Fortuna Libri, Praha, 287 s., ISBN 978-80-7321-465-4Národná stratégia regionálneho rozvoja SR na nové programové obdobie po roku 2020. Dostupné na: https://www.nro.vicepremier.gov.sk/regionalny-rozvoj/index.html
Plán obnovy Slovenska, 2021. Dostupné na: https://www.planobnovy.sk/dokumenty/
ŠVECOVÁ, A., RAJČÁKOVÁ, E., ŠTEFKOVIČOVÁ, P. 2019 : Sociálno-ekonomická úroveň regiónov Slovenska, Bratislava : UK v Bratislave, 30 rokov transformácie Slovenska. ISBN 9788022348591, 393-422.
ŠVEDA, M., ŠUŠKA, P. a kol. 2019, Suburbanizácia: Ako sa mení zázemie Bratislavy Geografický ústav SAV, 300 s. ISBN 978-80-89548-08-8
TOLMÁČI, L., MAGULA, A. 2019: Slovensko, školský geografický atlas, Mapa Slovakia, Bratislava, 84 s., ISBN 978-8080673-24-6
TOLMÁČI, L., 2003: Úvod do geografie, Mapa Slovakia, Bratislava, 77 s., ISBN 808-9080-58-8
TOLMÁČI, L., MAGULA, A. 2021: Svet v dátach 2020, Mapa Slovakia, Bratislava, 36 s., ISBN 978-80-80673-26-7

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:
predmet sa poskytuje len v zimnom semestri

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 122

A	B	C	D	E	FX
89,34	0,0	0,82	0,0	0,82	9,02

Vyučujúci: Mgr. Rastislav Cákoci, PhD., RNDr. Katarína Danielová, PhD., doc. RNDr. Daniel Gurňák, PhD., doc. RNDr. František Križan, PhD., doc. RNDr. Eva Rajčáková, CSc., Mgr. Michala Sládeková Madajová, PhD., RNDr. Angelika Švecová, PhD., doc. Mgr. Martin Šveda, PhD., prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD., RNDr. Mgr. Anna Tolmáči, PhD., Mgr. Gabriel Zubriczký, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 15.05.2021

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KIHG/N-XXXX-012/21	Praktická geológia pre všetkých

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
metóda prezenčná, forma prednášky, rozsah 2 hodiny prednášok týždenne

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I., II., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienkou na absolvovanie predmetu je aktívna účasť na diskusii po prednáškach a vypracovanie seminárnej práce na zvolenú tému, ktorá bude hodnotená. Na získanie hodnotenia A je potrebné získať 93 % až 100 %, na získanie hodnotenia B 85 % až 92 %, na získanie hodnotenia C 77 % až 84 %, na získanie hodnotenia D 69 % až 76 %, na získanie hodnotenia E 60 % až 68 %. Dosiahnutie menej ako 60 % z hodnotenia znamená sumárne hodnotenie Fx a študentovi nebudú zapísané kredity.

Výsledky vzdelávania:
Absolvovaním predmetu študent získa základné poznatky o význame geológie pre prax a každodenný život. Poslucháč sa oboznámi so základnými geopotenciálmi a geohazardami, získa poznatky o vhodnosti geologického prostredia pre rôzne stavebné účely, ako aj o horninách ako stavebnom materiáli. Študent taktiež získa poznatky o vode z hľadiska jej pôvodu, množstva, kvality, vhodnosti na pitné účely, a samozrejme aj z pohľadu problémov jej ochrany a potenciálneho znečistenia. Zároveň sa dozvie o možnostiach použitia geofyzikálnych metód pri štúdiu geologickej stavby územia alebo riešení iných úloh v horninovom a pôdnom prostredí.

Stručná osnova predmetu:
Základné koncepcie a pojmy v geológii. ZEM: dobrý sluha, zlý pán. Geopotenciály, geohazardy a ako minimalizovať škody. Zosuvy na Slovensku a ich prognózovanie. Horniny ako prírodný stavebný materiál a vplyv povrchovej ťažby na životné prostredie. Prečo padajú skaly? – pohľad inžinierskeho geológa. Od dažďovej kvapky po vodu v kohútiku. Hydraulická ochrana podzemných vôd. Slovensko malá krajina s veľkým bohatstvom pitných a minerálnych vôd. Aktuálne problémy znečistenia a ochrany podzemných vôd. Mikroorganizmy vo vodách. Ako nám fyzika pomáha nahliadnuť pod zemský povrch. Všadeprítomný a predsa neviditeľný geohazard – radón. Na zemskom povrchu sú miesta, kde sa predmety kotúľajú smerom nahor do kopca.

Odporúčaná literatúra:

Ondrášik et al., 2019: Inžinierska geológia I. Geologické prostredie a jeho hodnotenie. Univerzita Komenského v Bratislave, 266 s.; Fendeková, M. et al., 1995: Základy hydrogeológie.UK Bratislava, 236 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 548

A	B	C	D	E	FX
76,64	10,95	4,2	1,46	0,55	6,2

Vyučujúci: doc. RNDr. Renáta Fľaková, PhD., doc. RNDr. Renáta Adamcová, PhD., prof. RNDr. Roman Pašteka, PhD., prof. RNDr. Martin Bednarik, PhD., doc. RNDr. Dávid Krčmář, PhD., doc. RNDr. Andrej Mojzeš, PhD., RNDr. Ivana Ondrejková, PhD., doc. Mgr. Vladimír Greif, PhD., Mgr. Rudolf Tornyai, PhD., RNDr. Tatiana Durmeková, PhD., Mgr. Martin Zatlakovič, PhD., doc. RNDr. Milan Seman, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 18.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-001/15	Prehistória Európy

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 5

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienky na absolvovanie predmetu: účasť, aktívna práca, záverečné hodnotenie
a) Vyučujúci akceptujú max. 3 absencie s preukázanými dokladmi.
b) Priebežne preverovanie pripravenosti formou otázok.
c) záverečné hodnotenie: písomná skúška - forma test
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 0/100

Výsledky vzdelávania:
Študent po prednáškovom cykle a individuálnom štúdiu má základný prehľad prehistorického vývoja Európy so zvláštnym dôrazom na územie Slovenska. Ďalej disponuje vedomosťami o chronológii, geografickom umiestnení kultúr a etník, hmotnej kultúre, spoločnosti, kultúre a umení.

Stručná osnova predmetu:
1. Terminológia (prehistória, pravek) historický vývin vedných odborov k problematike, klasifikácia prameňov, metodológia, metódy datovania
2. Antropogenéza
3. Paleolit a mezolit v Európe a na Slovensku
4. Neolit a eneolit: neolitická revolúcia a počiatky ťažby farebných kovov a ich spracovanie. Akeramický neolit, šírenie technológie.
5. Staršia a stredná doba bronzová na Slovensku.
6. Mladšia a neskorá doba bronzová na Slovensku.
7. Staršia doba železná (halštatská), nové technológie, zmena organizácie spoločnosti
8. Doba laténska na Slovensku a v Čechách. Kelti - historické pramene, spoločnosť, kultúra.

10. Doba rímska - historické udalosti.
11. Doba sťahovania národov - historické udalosti.

Odporúčaná literatúra:

1. PODBORSKÝ, Vladimír. Dějiny pravěku a rané doby dějinné. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 1997. ISBN 80-210-1706-6.
2. FARKAŠ, Zdeněk. Ich ohniská kryje zem. Bratislava: Obzor 1990.
3. NOVOTNÁ, Mária. Svedectvá predkov. Martin: Matica slovenská, 1994.
4. FURMÁNEK, Václav – VELIAČIK, Ladislav – VLADÁR, Jozef. Slovensko v dobe bronzovej. Bratislava: Veda, 1991.
5. FILIP, Jan. Keltská civilizace a její dedičství. Praha: Academia, 1996. ISBN 80-200-0584-6.
6. STEINHÜBEL, Ján. Pôvod a najstaršie dejiny Nitrianskeho kniežatstva. Historický časopis. 1998, roč. 46, č. 3, s. 369-416.
Doplnková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 694

A	ABS	B	C	D	E	FX
11,53	0,0	11,1	14,41	18,16	25,65	19,16

Vyučujúci: Mgr. Martin Bača, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KJ/N-bXCJ-140/23	Príprava na UNIcert 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienky na absolvovanie predmetu:
Z dôvodu obmedzenej kapacity si študent môže predmet zapísať na základe výsledku vstupného testu zameraného na preverenie vedomostí gramatiky a slovnej zásoby, ktorý sa uskutoční na konci letného semestra v letnom semestri 2. ročníka alebo na začiatku zimného semestra 3. ročníka (percentilové poradie prijatých uchádzačov bude zverejnené na nástenke a webe katedry).
Aktívna účasť na predmete, priebežná práca na seminári. Výsledné hodnotenie bude priemerom výsledkov získaných z dvoch priebežných testov z preberaných gramatických javov (úspešnosť min. 60 %).
Hodnotiaca škála je nasledovná:
A (100-92 %, výborne – vynikajúce výsledky),
B (91-84 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (83-76 %, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68 %, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
FX (59-0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Výsledky vzdelávania:
Výsledky vzdelávania:
Študent si rozvíja jazykové zručnosti potrebné na získanie certifikátu UNIcert. UNIcert je medzinárodný vzdelávací a testovací program, ktorý poskytuje vysoký štandard profesionálne a akademicky orientovanej odbornej jazykovej prípravy; umožňuje získať certifikát o znalosti jazyka na pokročilej úrovni C1(podľa Spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky). Výučba angličtiny v rámci predmetu Príprava na UNIcert 1 je v tomto semestri zameraná predovšetkým na vybrané problémové morfologické a syntaktické javy anglickej gramatiky so zreteľom na javy vyskytujúce sa v profesionálnej a akademicky orientovanej komunikácii. Študent je schopný efektívne komunikovať a používať vybrané gramatické javy v písomnej a ústnej forme.

Stručná osnova predmetu:
Stručná osnova predmetu:
1. Prehľad anglických časov so zameraním na ich využitie v akademickej komunikácii

2. Slovosled a pasív (rozdiely v slovenskej a anglickej komunikácii)
3. Priebežný test
4. Členy (geografické a medicínske špecifiká)
5. Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená
6. Použitie čísloviek a numerických údajov v akademickej komunikácii
7. Priebežný test

Odporúčaná literatúra:
Odporúčaná literatúra:
súbory zozbieraných materiálov pre jednotlivé odbory, ktoré pripravia/vypracujú vyučujúci KJA

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Anglický jazyk, minimálne B2 úroveň

Poznámky:
Poznámky:
odporúčané pre predmet Anglický jazyk UNIcert 1 a 2 v 1. ročníku magisterského štúdia

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 114

A	B	C	D	E	FX
85,96	11,4	2,63	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PhDr. Štefánia Dugovičová, PhD., Mgr. Lenka Jeleňová, Mgr. Barbara Kordíková, PhD., RNDr. Tatiana Slováková, PhD., Mgr. Mariana Hyžná, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 01.08.2023

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KJ/N-bXCJ-141/23	Príprava na UNIcert 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienky na absolvovanie predmetu: Aktívna účasť na hodinách, priebežné vypracovávanie a odovzdávanie zadaní podľa dohodnutého harmonogramu. Výsledné hodnotenie bude priemerom výsledkov získaných za jednotlivé zadania.
Hodnotiaca škála je nasledovná:
A (100-92 %, výborne – vynikajúce výsledky),
B (91-84 %, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (83-76 %, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68 %, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60 %, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
FX (59-0 %, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše).

Výsledky vzdelávania:
Výsledky vzdelávania:
Na konci kurzu je študent schopný ovládať techniky potrebné na adekvátne napísanie akademického textu vrátane názorových esejí na odborné témy, abstraktov, zhrnutí odborného textu pre odbornú, ako aj širšiu laickú verejnosť. Kurz je súčasťou prípravy študentov na získanie medzinárodného certifikátu UNIcert o znalosti cudzieho jazyka na úrovni C1 (podľa Spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky).

Stručná osnova predmetu:
Stručná osnova predmetu:
1. správne použitie akademickej a odbornej slovnej zásoby, spájajúcich fráz a jazykových štruktúr, písanie nadpisov
2. cieľ a metódy písania názorových esejí (opinion essay)
3. cieľ, metódy a rozdiely písania zhrnutí pre odbornú a širšiu laickú verejnosť (summary and lay summary)
4. cieľ a metódy písania abstraktov

Odporúčaná literatúra:
Odporúčaná literatúra:

odborné materiály pripravené vyučujúcou Mgr. Anetou Barnes

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Anglický jazyk, minimálne B2 úroveň

Poznámky:
Poznámky:
odporúčané pre predmet Anglický jazyk UNIcert 1 a 2 v 1. ročníku magisterského štúdia

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 76

A	B	C	D	E	FX
96,05	3,95	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Barbara Kordíková, PhD., RNDr. Tatiana Slováková, PhD., Mgr. Aneta Barnes, Mgr. Lenka Jeleňová

Dátum poslednej zmeny: 01.08.2023

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KDPP/N-bUXX-038/22	Psychológia pre učiteľov (1)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 / 2 **Za obdobie štúdia:** 26 / 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednáška, seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2/2 Za obdobie štúdia: 26/26
Metóda štúdia: prezenčná/kombinovaná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený skúškou, pomer hodnotenia je 50% priebežného hodnotenia + 50% záverečného hodnotenia. Priebežné hodnotenie zahŕňa priebežný test (30% hodnotenia) a seminárnu prácu (20% hodnotenia). Záverečné hodnotenie zahŕňa záverečnú skúšku (50% hodnotenia).
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-92%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (91-84%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (83-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu Psychológia pre učiteľov 1 je sprístupniť základné informácie o všeobecných zákonitostiach ľudského prežívania a správania tak, aby mohli tvoriť platformu pre pochopenie fungovania ľudskej psychiky a syntetizovať psychologické poznatky, fakty, teórie, výskumné prístupy do uceleného pohľadu na psychiku jedinca pre potreby tvorivej profesionálnej aplikácie v pedagogickej praxi. Študent/ka po absolvovaní predmetu sa vie orientovať v terminológii všeobecnej a vývinovej psychológie, dokáže aplikovať poznatky všeobecnej a vývinovej psychológie v edukačnom kontexte, pozná zákonitosti vývinu psychiky najmä s ohľadom na potreby nižšieho
a vyššieho sekundárneho vzdelávania, pozná zákonitosti vývinu kognitívnych procesov a ich uplatnenie v edukačnom procese.

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do psychológie: psychológia ako veda, predmet psychologického skúmania, prístupy v psychológii, význam a využitie psychológie v školskom prostredí a v práci učiteľov.
2. Výskum a výskumné metódy v psychológii: význam vedeckého poznania, znaky vedeckej práce a metodológia psychologického výskumu.
3. Výskum a definícia psychických procesov. Psychické a kognitívne procesy. Kognitívne procesy vo vývinovom a vzdelávacom kontexte v školskom prostredí a. percepcia, súčasný výskum a jeho aplikácie v školskom prostredí. Interpretácia a skreslenia v súvislosti s vnímaním z pozície pedagóga. b. Pozornostné procesy. Koncentrácia pozornosti, switching, súčasné prístupy. Multitasking a zameranosť pozornosti v kontexte školského výkonu a úspešnosti. c. Pamäťové procesy. Základné modely pamäte a ich vzťah k vzdelávaniu. Elaborácia ako nástroj efektívneho zapamätávania. Interferencia. Pamäť ako schopnosť.
4. Reprezentácia a organizácia poznatkov, myslenie: charakteristika myslenia a jeho druhy.
Pojmy: ich spájanie a učenie. Usudzovanie a rozhodovanie. Fixné a na rast orientované nastavenie mysle. Riešenie problémov: typy problémov, stratégie riešenia problémov.
5. Inteligencia: teórie inteligencie, meranie inteligencie. Stabilita a rozvoj intelektových schopností vo vzťahu k vzdelávaniu. Intelektové nadanie.
6. Úvod do vývinovej psychológie. Základné pojmy, predmet skúmania a metódy vývinovej psychológie.
7. Psychický vývin všeobecne - determinanty vývinu, charakter a druhy vývinových zmien, charakteristika vývinu z psychologického hľadiska, kritické obdobia vo vývine.
8. Vybrané vývinové teórie I.
9. Vybrané vývinové teórie II.
10. Periodizácia vývinu a charakteristika jednotlivých vývinových období I. s dôrazom na obdobie školského veku
11. Periodizácia vývinu a charakteristika jednotlivých vývinových období II. s dôrazom na obdobie adolescencie
12. Základy vývinovej psychopatológie.

Odporúčaná literatúra:

ATKINSON, R.C. et al. (2003) Psychologie. Praha: Portál.
FONTANA, D. (1997) Psychologie ve školní praxi. Praha: Protál.
HORT, V. et al. (2008) Detská a adolescentní psychiatrie. Praha: Portál
HOLEČEK, V. (2014) Psychologie v učitelské praxi. Praha: Grada.
LANGMEIER, J.-KREJČÍŘOVÁ, D. (2006). Vývojová psychologie. Grada.
STERNBERG, R., J. (2009). Kognitivní psychologie. Portál.
VÁGNEROVÁ, M. (2000) Vývojová psychologie. Dětství, dospělost, stáří. Praha: Portál.
VESELSKÝ, M. (2001) Pedagogická psychológia 1. Teória a prax. Bratislava: Univerzita Komenského.
VESELSKÝ, M. (2005) Pedagogická psychológia 2. Teória a prax. Bratislava: Univerzita Komenského.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk, anglický jazyk (porozumenie textu)

Poznámky:

predmet sa poskytuje len v zimnom semestri

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 259

A	ABS	B	C	D	E	FX
29,73	0,0	19,31	13,9	16,22	11,97	8,88

Vyučujúci: RNDr. Jana Ciceková, PhD., PhDr. ThLic. Peter Ikhardt, PhD., Mgr. Eva Paulisová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 16.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KDPP/N-bUXX-039/22	Psychológia pre učiteľov (2)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 / 2 **Za obdobie štúdia:** 26 / 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednáška, seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2/2 Za obdobie štúdia: 26/26
Metóda štúdia: prezenčná/kombinovaná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: PriF.KDPP/N-bUXX-038/22 - Psychológia pre učiteľov (1)

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený skúškou, pomer hodnotenia je 50% priebežného hodnotenia + 50% záverečného hodnotenia.
Priebežné hodnotenie zahŕňa aktívnu účasť na seminároch (minimálne 80% výučbovej časti), prezentácia vybranej témy (20%) a vypracovanie eseje (30%). Splnenie týchto zadaní je podmienkou pripustenia k záverečnej skúške.
Záverečné hodnotenie zahŕňa záverečnú skúšku (50% hodnotenia).
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné získať minimálne 60% bodového hodnotenia.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-92%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (91-84%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (83-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu Psychológia pre učiteľov 2 je sprístupniť poznatky psychológie osobnosti a edukačnej psychológie tak, aby mohli tvoriť bázu pre pochopenie fungovania ľudskej psychiky a syntetizovať psychologické poznatky a teórie do uceleného pohľadu na psychiku jedinca pre potreby tvorivej profesionálnej aplikácie v pedagogickej praxi. Úlohou predmetu tiež je zvýšiť citlivosť študentov a študentiek k interindividuálnej rozmanitosti v prostredí školy, rozvíjať ich psychologickú gramotnosť a schopnosť uplatňovať aktuálne poznatky teoretických i aplikovaných psychologických disciplín v edukačnej praxi. Študent/ka po absolvovaní predmetu sa vie orientovať v terminológii psychológie osobnosti a edukačnej psychológie a vie využiť poznatky z týchto

disciplín pri projektovaní edukačnej jednotky, pozná psychologické súvislosti procesu edukácie.

Stručná osnova predmetu:

1. Psychológia osobnosti a interindividuálne rozdiely. Chápanie osobnosti v psychológii. Aplikácia psychológie osobnosti v pedagogickej praxi.
2. Biologické a sociálne základy osobnosti. Štruktúra osobnosti – temperament, charakter, schopnosti, motivácia.
3. Typológie osobnosti a ich význam v edukačnej praxi. Osobnosť učiteľa.
4. Psychológia učenia sa – druhy, zákony a podmienky učenia. Vybrané prístupy a teórie učenia.
5. Psychologické otázky motivácie v oblasti výchovy a vzdelávania. Zdroje a faktory ovplyvňujúce motiváciu. Druhy motivácie. Vybrané teórie motivácie. Motivácia k výkonu, ciele a sebaregulácia.
6. Tvorivosť vo výchove a vzdelávaní – podmienky a modely tvorivého učenia. Zvyšovanie tvorivosti u žiakov.
7. Výkonnosť žiakov v edukačnom procese. Školská úspešnosť vs. zlyhávanie, neprospievanie žiakov. Skúšanie žiakov zo psychologického hľadiska. Skúškové a predskúškové stavy. Hodnotenie a sebahodnotenie.
8. Psychosociálna klíma a atmosféra triedy/školy ako činiteľ optimálnej edukácie. Komunikácia v triede. Angažovanosť v triede a vplyv učiteľa. Riadenie a zvládanie školskej triedy.
9. Školská trieda ako sociálna skupina, postavenie jednotlivca – žiaka v nej.
10. Poruchy učenia. Problémy žiakov v prežívaní a správaní. Emocionalita, sebaobraz a agresia v prostredí školy. Psychologické aspekty školskej inklúzie. Rola školského psychológa a jeho pomoc škole.
11. Pozitívna psychológia v školskom prostredí. Empatia a prosociálne správanie v triede. Emócie vo vzdelávaní a ich význam. Aktívna participácia, záujem, angažovanosť, zvedavosť.
12. Osobnosť v náročných životných situáciách. Zvládanie záťažových situácií. Odolnosť voči záťaži. Duševné zdravie a psychohygiena v škole. Prevencia šikanovania, mobbyingu a syndrómu vyhorenia.

Odporúčaná literatúra:

ATKINSON, R.C. et al. (2003) Psychologie. Praha: Portál.
ČÁP, P. & MAREŠ, J. (2001) Psychologie pro učitele. Praha: Portál.
FONTANA, D. (1997) Psychologie ve školní praxi. Praha: Protál.
HOLEČEK, V. (2014) Psychologie v učitelské praxi. Praha: Grada.
VÁGNEROVÁ, M. (2005). Školní poradenská psychologie pro pedagogy. Praha: Karolinum
VÁGNEROVÁ, M. (2010). Psychologie osobnosti. Praha: Karolinum
VENDEL, Š. (2007). Pedagogická psychológia. Bratislava: Epos
VESELSKÝ, M. (2001) Pedagogická psychológia 1. Teória a prax. Bratislava: Univerzita Komenského.
VESELSKÝ, M. (2005) Pedagogická psychológia 2. Teória a prax. Bratislava: Univerzita Komenského.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk, anglický jazyk (porozumenie textu)

Poznámky:

predmet sa poskytuje len v letnom semestri

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 160

A	ABS	B	C	D	E	FX
35,63	0,0	24,38	18,75	6,25	8,13	6,88

Vyučujúci: RNDr. Jana Ciceková, PhD., PhDr. ThLic. Peter Ikhardt, PhD., Mgr. Eva Paulisová, PhD.
Dátum poslednej zmeny: 16.09.2022
Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KBo/N-XXXX-003/21	Rastliny známe neznáme

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I., II., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Účasť na prednáškach a vypracovanie krátkej prezentácie na tému súvisiacu s obsahom predmetu. Na získanie hodnotenia A je potrebné dosiahnuť minimálne 92 % bodov, na získanie hodnotenia B minimálne 84 % bodov, na získanie C minimálne 76 % bodov, na získanie D minimálne 68 % bodov, na získanie E minimálne 60 % bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa menej ako 60 % bodov. Hodnotenie je identické aj pri dištančnej forme vzdelávania.

Výsledky vzdelávania:
Študent sa oboznámi s najnovšími vedeckými poznatkami z vybraných oblastí botaniky, ktoré budú podané dostupnou formou. Získa tak nový pohľad na rastliny, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou nášho života a predsa o nich bežný človek vie veľmi málo.

Stručná osnova predmetu:
1. Vnímanie rastlín alebo aké je to byť rastlinou; 2. Rozsievky medzivedne - riasy či umelecké diela prírody?; 3. Prepletený život alebo fascinujúci svet húb; 4. Ako rastliny ovládli súš; 5. Sexuálny život rastlín; 6. Peľ rastlín - zdroj alergénov, ale aj cenných informácií; 7. Ako (ne)starnú stromy alebo prečo stromy dokážu žiť tisíce rokov; 8. Domestikácia rastlín (ľudia a rastliny - kto koho skrotil?); 9. Jedlé i nejedlé plody (nie je orech ako orech a bobuľa ako bobuľa); 10. Rastliny pre krásu (farbivá, vône i šperky); 11. Rastliny a ich psychoaktívne účinky; 12. Rastliny vo vesmíre (na vesmírnych staniciach, na Marse a možno aj na iných planétach).

Odporúčaná literatúra:
Chamovitz, D. 2012, 2017. What a Plant Knows. Scientific American / Farrar, Straus and Giroux, New York, 201 p.
Sheldrake, M. 2020. Propletený život. Václav Kazda, Brno, 320 p.
Illášová Ľ., Šípošová H., Juríková T. 2014. Plody a semená rastlín v tvorbe ozdôb a šperkov. Veda, Bratislava, 298 p.
Mičieta, K., Zahradníková, E., Hrabovský, M., Ščevková, J. 2018. Fylogenéza a morfogenéza cievnatých rastlín. Vydavateľstvo UK, Univerzita Komenského v Bratislave, 340 p.
Ščevková, J., Mičieta, K. 2016. Všeobecná a aplikovaná palynológia. Vydavateľstvo UK, Univerzita Komenského v Bratislave, 146 p.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 1434

A	B	C	D	E	FX
68,83	19,46	6,07	0,0	1,39	4,25

Vyučujúci: Ing. Mgr. Eva Zahradníková, PhD., doc. Mgr. Katarína Mišíková, PhD., doc. RNDr. Jana Ščevková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 30.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KKSF/A-boKF-101/22	Reálie antického Ríma

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) Počas semestra (20 bodov): Aktívna účasť na prednáškach,.
b) V skúškovom období (80 bodov): Záverečný test v skúškovom období.
Klasifikačná stupnica:
100 – 92%: A 91 – 84%: B 83 – 76%: C 75 – 68%: D 67 – 60%: E 59 – 0%: Fx
Akceptujú sa max. 2 absencie s preukázanými dokladmi. Za prípadnú ďalšiu (len vážnymi dôvodmi odôvodniteľnú) absenciu vypracuje osobitnú písomnú úlohu po dohode s vyučujúcim. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaných bodov v príslušnej položke hodnotenia. Termíny skúšky budú zverejnené prostredníctvom AIS najneskôr v posledný týždeň výučbovej časti.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 20% / 80%

Výsledky vzdelávania:
Cieľom prednášok je priblížiť študentom rôznych vedných odborov rozličné aspekty života v antickom Ríme vrátane rodinného, spoločenského, politického. Predmet nie je určený primárne len historikom a klasickým filológom, ale všetkým, ktorí sa chcú dozvedieť viac o každodennom živote Rimanov. Študent má po úspešnom absolvovaní predmetu prehľadné vedomosti o sociálnej štruktúre obyvateľstva starovekého Ríma, o spôsobe obliekania, stravovania, zábavy, o architektúre Rimanov, umení a právnom i vojenskom systéme atď.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod, periodizácia rímskych dejín, Rím a jeho postavenie v Itálii.
2. Zloženie rímskeho obyvateľstva a rodina.
3. Manželstvá, pohreby a mená.
4. Rímska kuchyňa, životný štýl, verejné a súkromné hostiny.
5. Kúpele, medicína, vodovody a iné verejné stavby.
6. Rímsky dom, zariadenie, odievanie, remeslá.
7. Rímske vzdelávanie, knižnice, verejné komunikačné prostriedky.
8. Zábava, hry a divadlo. Rímsky kalendár, sviatky.
9. Organizácia rímskeho vojska, légie, triumf.
10. Rímske úrady a úradníci, forum a verejný život.

11. Rímske náboženstvo.

Odporúčaná literatúra:

• ANDOKOVÁ, Marcela, BABIC, Marek, ELIÁŠOVÁ BUZÁSSYOVÁ, Ľudmila, ROŠKOVÁ, Daniela a Pavol VALACHOVIČ. In: ANDOKOVÁ, Marcela a Daniela HRNČIAROVÁ (eds.). Bežný život starých Rimanov. Bratislava: Iris, 2020. ISBN 987-80-8200-064-4.
• HEČKOVÁ, Janka a kol. K reáliám starovekého Ríma. Nitra, 2013. EAN 978-80-5580-525-2.
• MATYSZAK, Philip. Starověký Řím za pět denárů na den. Mladá fronta, 2008. ISBN 978-80-2041-795-4.
• ŠPAŇÁR, Július a Ján JANOVJAK. Život a literatúra v antickom Ríme. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1969.
• VAŇKOVÁ, Jarmila. Rímske reálie pre právnikov. Iura Edition, 2010. ISBN 978-80-8078-302-0.
• Študijné materiály z prednášok.
• BRODŇANSKÁ, Erika - KOŽELOVÁ, Adriana. Antická kultúra pre prekladateľov. Prešov : PU, 2017 .

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 287

A	ABS	B	C	D	E	FX
26,48	0,0	24,39	23,0	11,85	7,32	6,97

Vyučujúci: doc. Mgr. Ľudmila Eliášová Buzássyová, PhD., doc. Mgr. Marcela Andoková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 17.09.2024

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KRGRR/N-bUGE-033/22	Regióny Euroázie - vybrané problémy

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie / prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 / 4 **Za obdobie štúdia:** 26 / 52
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 6

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie predmetu je rozdelené na dve časti - priebežné hodnotenie počas semestra a záverečné hodnotenie.
Priebežné hodnotenie:
Za cvičenie môže študent získať maximálne 40 bodov.
Minimálne musí získať 20 bodov (50 %).
Podmienky na udelenie bodov za seminár:
aktívna účasť na seminároch s vhodnou domácou prípravou
odprezentovanie a odovzdanie dvoch vypracovaných seminárnych prác
minimálne 50 %-ná úspešnosť na všetkých priebežných testoch
Hodnotenie priebežných testov – spolu max 30 bodov (minimálne 15 bodov)
Hodnotenie seminárnej práce - max 10 bodov (minimálne 5 bodov)
Kritéria kladené na seminárne práce:
<92 – 100 %>
Seminárna práca má správne uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická a originálna. V práci sú kriticky predstavené teoretické prístupy a koncepty, ktoré sú výborne aplikované, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené vlastné, originálne názory.
Seminárna práca je štylisticky a gramaticky výborne napísaná. Obsahuje vhodne zaradené a výborne formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Prezentácia je originálna, komplexná, jasná a názorná, v rámci zadanej časovej tolerancie
<84 - 91 %)
Seminárna práca má správne uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická. V práci sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory.
Seminárna práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Obsahuje vhodne zaradené a dobre formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Prezentácia je originálna, ucelená, jasná a názorná, v rámci zadanej časovej tolerancie

<76 – 83 %)
Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická. V práci sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory, ale sú len čiastočné.
Seminárna práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Obsahuje dobre formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Prezentácia je priemerná (slabšia rétorika), predstavuje základy zadanej témy. Je v rámci zadanej časovej tolerancie
<68 – 75 %)
Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce má menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré (nie zásadné) teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len čiastočné závery, ktoré nie sú úplné.
Seminárna práca je štylisticky a gramaticky uspokojivo napísaná. Obsahuje uspokojivo formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Prezentácia je uspokojivá (slabšia rétorika), je jasná, predstavuje základy zadanej témy. Je v rámci zadanej časovej tolerancie.
<60 – 67 %)
Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú čiastočne splnené. Štruktúra práce má menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len čiastočné závery, ktoré nie sú úplné.
Seminárna práca je štylisticky a gramaticky podpriemerne napísaná. Obsahuje formálne podpriemerne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky, ktorých je minimum. Použitá literatúra je čiastočná ale správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Prezentácia je podpriemerná, predstavuje len vybrané prvky zadanej témy, Je v rámci zadanej časovej tolerancie.
Záverečné hodnotenie:
Pozostáva zo záverečného testu - kritériá sú nasledovné:
<54 – 60 bodov> <90-100 %>
Písomný test je jasný, názorný a zrozumiteľný. Originálne zodpovedá na predložené otázky. V práci sú výborne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. Požadovaný rozsah odpovedí je primeraný. Písomný test je štylisticky a gramaticky výborne napísaný.
<48 – 54 bodov) <80-90 %)
V teste sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory. Vhodne zodpovedá na predložené otázky. Písomný test je štylisticky a gramaticky dobre napísaný. Požadovaný rozsah odpovedí je v rámci zadanej tolerancie.
<42 - 48 bodov) <70-80 %)
V písomnom teste sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty preberané na prednáškach a uvádzané v literatúre. V odpovediach sú uvádzané logicky podložené názory, ale sú len čiastočné. Písomná práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná.
<36 - 42 bodov) <60-70 %)
Písomný test aj v zásade odpovedá na požadované otázky. Odpovede majú menšie nedostatky. V písomnom teste chýbajú v odpovediach niektoré (nie zásadné) teoretické prístupy a koncepty. V niektorých prípadoch sú uvádzané len čiastočné odpovede, ktoré nie sú úplné. Písomný test je štylisticky a gramaticky uspokojivo napísaný. Písomný test obsahuje uspokojivo formálne zvládnuté prílohy.

<30 – 36 bodov) <50-60 %)
V písomnom teste sú v odpovediach sú čiastočne splnené požadované ciele. Odpovede v teste majú menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré teoretické prístupy a koncepty prebraté na prednáškach. Odpovede sú len čiastočné, niektoré nie sú úplné a obsahujú pomerne značné nepresnosti, prípadne chybné závery. Odpovede v písomnom teste sú štylisticky a gramaticky podpriemerne napísané. Študent porozumel zadaniu a stručne charakterizoval niektoré z dôležitých faktov.
Celkové hodnotenie vzniká súčtom bodov za záverečný test a seminár.
Na udelenie hodnotenia je potrebné získať:
na A: <90 – 100> bodov, na B: <80 – 90) bodov, na C: <70 – 80) bodov, na D: <60 – 70)bodov, na E: <50 – 60) bodov. Kredity sa NEUDELIA študentovi, ktorý získa menej ako 50 bodov.
Klasifikačná stupnica: A: 100 - 92 %, B: 91- 84 %; C: 83 - 76 %, D: 75 - 68 %, E: 67 - 60 % FX: 0 - 59 %.

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu je oboznámiť študentov s kontinentom Eurázie na príklade vybraných štátov alebo regiónov. Dôraz sa kladie na postihnutie špecifík jednotlivých makroregiónov Eurázie a vybraných štátov, ako aj kľúčových problémov kontinentu. Cieľom je získanie obrazu o regióne a jeho priestorovej prírodnej, kultúrnej a hospodárskej diferenciácii. Dôraz sa kladie na postihnutie vzájomnej prepojenosti fyzickogeografických, demografických, kultúrnych, ekonomických a politických podmienok príčin a dôsledkov, hľadanie súvislostí, spoločných čŕt ako aj rozdielnosti v rámci regiónu.
Absolvent predmetu bude vedieť
· zosumarizovať poznatky o komplexnej geografii Európy a jej makroregionálnom členení z hľadiska viacerých prístupov; charakterizovať konkrétne vybrané makroregióny a štáty, pochopiť ich vzájomné rozdiely a podobnosti a špecifiká
· zosumarizovať poznatky o komplexnej geografii regiónu bývalého ZSSR a jej špecifiká, ich príčiny a dôsledky, charakterizovať vybrané štáty, pochopiť ich vzájomné rozdiely a podobnosti, príčiny ich súčasného postavenia, problémy a perspektívy ďalšieho vývoja
· poznať komplexnú geografiu Ázie
· zosumarizovať poznatky o významných krajinách Ázie, ich fyzickej geografii, ľudskej spoločnosti a jej konaní
· vo vybraných štátoch Ázie vyčleniť regióny podľa zadaných kritérií a zhodnotiť ich význam pre krajinu
· orientovať sa v problémových oblastiach a problémoch vybraných krajín, poznať ich príčiny, ale aj následky
· kriticky zhodnotiť a prakticky využívať vybraté geografické internetové stránky a atlasy.
· prakticky využívať významné geografické informačné zdroje

Stručná osnova predmetu:
· Severná Európa – špecifiká prírodných podmienok a ich vplyv na hospodárstvo regiónu, vyspelý sociálny systém, demografické problémy a začleňovanie minorít, dôraz na ekologizáciu života
· Vyspelá západná Európa – príčiny vyspelosti, minulé a súčasné trendy v hospodárstve, riziká demografických zmien, cieľový región imigrácie, riziká klimatických zmien na hospodárstvo regiónu
· Mediterránna Európa – problémy šedej ekonomiky, sociálneho systému, organizovaný zločin, , dopady rozpadu koloniálneho systému, migračná kríza; CR ako hybná sila regiónu
· Postsocialistická Európa – problémy transformácie hospodárstva a spoločnosti, pozitíva a riziká prijatia demokracie, integrácia do európskych a svetových štruktúr, dôsledky rozpadu multinárodných štátov, separatistické tendencie

· Poloha a prírodné zdroje regiónu bývalého ZSSR, historicko-geografický vývoj a jeho osobitosti, dopad rozpadu na vývoj súčasných krajín
· Rusko – zmeny v jeho geopolitickej polohe, vplyv na súčasné politické dianie; bohatstvo prírodných zdrojov, príčiny rozdielov v ľudnatosti vyspelosti jeho
jednotlivých častí
· Európske krajiny bývalého ZSSR – rozdielna vyspelosť, proruská vs. proeurópska orientácia krajín, konfliktné územia Ukrajiny a Moldavska
· Kaukazský región – región hraníc štátov, území a kultúr – zdroj možných konfliktov
· Stredoázijský región - Kazachstan a jeho kľúčové postavenie; špecifiká prírodných podmienok a ich vplyv na vývoj krajín, problém Aralského jazera a jeho dopady,
· Juhozápadná Ázia – stret náboženstiev, vplyv islamu na spoločnosť, dôležitosť prírodných podmienok a zdrojov na hospodársku vyspelosť regiónu
· Politická a spoločensko-demografická a ekonomická transformácia Číny, súčasné a meniace sa postavenie Číny vo svete; dynamika prírody, ekonomiky a sociálne a kultúrne zmeny tradičnej japonskej spoločnosti Japonska, priestorová koncentrácia obyvateľstva a priemyslu, zahraničná orientácia ekonomiky; izolácia a otvorenosť japonskej spoločnosti, vonkajšie kultúrne a ekonomické vplyvy;
· Rôznorodosť prírody, náboženstiev, jazykov a kultúr v Južnej Ázii, kľúčové postavenie Indie; preľudnenosť, chudoba a populačná politika; ekonomická a sociálna modernizácia krajiny; problémové oblasti, konflikty, ich riešenie a perspektíva do budúcnosti
· Jedinečnosť juhovýchodnej Ázie, postavenie Indonézie v rámci regiónu, fyzicko-geografická a humánno-geografická pestrosť regiónu, hlavné humánno-geografické a ekologické problémy, separatistické oblasti Indonézie, konflikty a ich dopady

Odporúčaná literatúra:

Anděl, J., Bičík, I., Bláha, J. D., (2019). Makroregiony světa. Praha (Univerzita Karlova)
Baar V. (2002). Národy na prahu 21. století. Emancipace, nebo nacionalizmus? Ostrava (Ostravská univerzita, Tilia)
De Blij, H., Muller, P. O., (2016) (17th ed.). Geography. Realms, regions and concepts. (Wiley, Hoboken)
Gajdoš, A. a kol. 2013. Regionálna geografia Európy. Bratislava: Veda
Gurňák D., Danielová K., Kasala K., Tolmáči L., Blažík T. 2014. Geografia Ázie. Bratislava (Vydavateľstvo Univerzity Komenského), dostupné online: http://www.regionalnageografia.sk/publikacie/pub/GA/GA_cela.pdf
Gurňák, D. (2019). Štáty v premenách storočí - Svetové, európske, slovenské a české dejiny najstarších čias do súčasnosti. Bratislava (Mapa Slovakia Plus)
Hobbs, J. J. (2009) (6th ed.). World regional geography. (Brooks/Cole, Belmont)
Rowntree, L. Lewis, M., Price, M., Wyckoff, W. (2015) (6th ed.). Diversity Amid Globalization. World Regions, Environment, Development. (Pearson Education)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:
predmet sa poskytuje len v zimnom semestri

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 142

A	ABS	B	C	D	E	FX
3,52	0,0	27,46	41,55	15,49	3,52	8,45

Vyučujúci: RNDr. Katarína Danielová, PhD., doc. RNDr. Daniel Gurňák, PhD., Mgr. Filip Šandor, PhD.
Dátum poslednej zmeny: 23.09.2022
Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KDPP/N-bXDI-006/22	Rétorika

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2h Za obdobie štúdia: 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 2.., 3., 4.., 5., 6..

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Účasť a aktivita na hodinách (50 %), vypracovanie písomných zadaní (50 %).
Výsledné hodnotenie: A: 100-92%, B: 91-84%, C: 83-76%, D: 75-68%, E: 67-60%, FX: 59-0% bodov.

Výsledky vzdelávania:
Primárnym cieľom kurzu je naučiť študentov vhodne artikulovať svoje myšlienky, vyjadriť svoje stanovisko a názor, správne argumentovať, kriticky myslieť, vhodne komunikovať a tiež počúvať alebo čítať s porozumením.

Stručná osnova predmetu:
Kurz je okrem úvodných prednášok koncipovaný ako diskusný seminár na vybrané témy.

Odporúčaná literatúra:
Aristoteles: Rétorika. Bratislava: Thetis, 2009.
Gahér, F.: Logika pre každého. Bratislava: Iris, 2013.
Haláková, Z.: Pedagogická komunikácia pre študentov učiteľstva. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2012.
Kuklica, P.: Význam Rétoriky v Aristotelových politických dielach. In. Aristoteles: Rétorika. Bratislava: Thetis, 2009.
Mitoseková, Z.: Teorie literatury. Historický přehled. Host, 2008.
Noddings, N.: Philosophy of Education. New York and London: Routledge, 2018.
Odporúčané zdroje sú uvedené ku každej téme zvlášť.
Doplnková literatúra a literatúra, ktorá nie je v AK UK bude prezentovaná na začiatku a počas semestra. V MS Teams sú dostupné prezentácie vyučujúcich a literatúra, ktorá nie je v AK UK.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 77

A	ABS	B	C	D	E	FX
38,96	0,0	28,57	15,58	7,79	2,6	6,49

Vyučujúci: Mgr. Štefan Zolcer, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 23.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-037/11	Ruština pre historikov 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
písomné testy, kompozície, stručné prezentácie
hodnotenie výkonu: 100 % - 91 % – A, 90 % - 81 % – B, 80 % - 73 % – C, 72 % - 66 % – D, 65 % - 60 % – E, 59 % a menej – FX (študent nesplnil podmienky na udelenie kreditov)
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študenti dokážu použiť jazykové prostriedky (písmo, slovná zásoba, gramatika) a komunikačné zručnosti (receptívne aj produktívne) potrebné na bežnú každodennú komunikáciu na témy, ktoré sa bezprostredne dotýkajú osobného a pracovného života jednotlivca a ktoré možno čiastočne využiť aj na účely vecnej komunikácie.

Stručná osnova predmetu:
Spoznávanie a systematické osvojovanie si:
• systému písma
• bežnej slovnej zásoby, ktorá sa bezprostredne týka každodenného života jednotlivca a jeho pracovných záujmov (1)
• gramatických prostriedkov (morfologických a syntaktických) potrebných na recepciu a produkciu textov v bežných situáciách každodenného osobného a pracovného života (1)
• osvojovanie si a rozvíjanie receptívnych a produktívnych zručností, ktoré umožňujú zvládnuť komunikáciu na témy z bežného života jednotlivca a ktoré možno využiť aj na účely vecnej komunikácie (1)
• nadviazanie a udržanie kontaktu, osobný život, rodina, práca, trávenie voľného času

Odporúčaná literatúra:
BALÁŽ, G [et al.] : Krátka gramatika ruského jazyka. Bratislava: SPN, 1976.
BALCOVÁ, T.: Rusko-slovenský a slovensko-ruský slovník. Bratislava: Kniha – Spoločník, 2006. ISBN
80-88814-45-6.
KOLLÁR, D. a kol.: Slovensko-ruský slovník. Bratislava: SPN, 1976.

NEKOLOVÁ, V., Camutaliová, I., Vasiljevova-Lešková, A.: Ruština nejen pro samouky. Praha: Leda, 2002. ISBN 80-85927-96-9.
Jazykovo dostupné autentické tlačové materiály

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
ruský, slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 173

A	ABS	B	C	D	E	FX
46,24	0,0	16,18	19,08	2,89	2,89	12,72

Vyučujúci: prof. Mgr. Miroslav Daniš, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-038/12	Ruština pre historikov 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia:

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: FiF.KVD/A-boHI-037/11 - Ruština pre historikov 1

Podmienky na absolvovanie predmetu:
písomné testy, kompozície, stručné prezentácie
hodnotenie výkonu: 100 % - 91 % – A, 90 % - 81 % – B, 80 % - 73 % – C, 72 % - 66 % –D, 65 % - 60 % – E, 59 % a menej – FX (študent nesplnil podmienky na udelenie kreditov)
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študenti dokážu použiť jazykové prostriedky (písmo, slovná zásoba, gramatika) a komunikačné zručnosti (receptívne aj produktívne) potrebné na bežnú každodennú komunikáciu na témy, ktoré sa bezprostredne dotýkajú osobného a pracovného života jednotlivca a ktoré možno čiastočne využiť aj na účely vecnej komunikácie.

Stručná osnova predmetu:
Spoznávanie a systematické osvojovanie si:
• bežnej slovnej zásoby, ktorá sa bezprostredne týka každodenného bežného života jednotlivca a jeho pracovných záujmov (2)
• gramatických prostriedkov (morfologických a syntaktických) potrebných na recepciu a produkciu textov v bežných situáciách každodenného osobného a pracovného života (2)
• osvojovanie si a rozvíjanie receptívnych a produktívnych zručností, ktoré umožňujú zvládnuť komunikáciu na témy z bežného života jednotlivca a ktoré možno využiť aj na účely vecnej komunikácie (2)
• interkultúrna komunikácia, cestovanie za prácou a za zábavou, orientácia v meste, životný štýl, bytová kultúra, stravovacie návyky, mesto – história mesta

Odporúčaná literatúra:
BALÁŽ, G [et al.] : Krátka gramatika ruského jazyka. Bratislava: SPN, 1976.
BALCOVÁ, T.: Rusko-slovenský a slovensko-ruský slovník. Bratislava: Kniha – Spoločník, 2006. ISBN
80-88814-45-6.
KOLLÁR, D. a kol.: Slovensko-ruský slovník. Bratislava: SPN, 1976.

NEKOLOVÁ, V., Camutaliová, I., Vasiljevova-Lešková, A.: Ruština nejen pro samouky. Praha: Leda, 2002. ISBN 80-85927-96-9.
Jazykovo dostupné autentické tlačové materiály

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
ruský, slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 57

A	ABS	B	C	D	E	FX
56,14	0,0	26,32	10,53	1,75	3,51	1,75

Vyučujúci: prof. Mgr. Miroslav Daniš, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KDPP/N-bUXX-040/22	Seminár k bakalárskej práci (1)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 26
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Absolvovanie priebežných odborných konzultácií a seminárov, odovzdanie čiastkového výstupu v podobe návrhu hlavných cieľov a štruktúry bakalárskej práce, rešerše s prehľadom dostupných informačných zdrojov k vybranej téme bakalárskej práce.
Hodnotenie podľa stupnice:
A: 100-92 %, výborne – vynikajúce výsledky,
B: 91-84%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard,
C: 83-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca,
D: 75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky,
E: 67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá,
Fx: 59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše.

Výsledky vzdelávania:
Študent je schopný vymedziť si tému vlastnej bakalárskej práce, vie si správne určiť postupy a metódy jej spracovania, rozdeliť proces tvorby do časových etáp, získa schopnosť selektívne a korektne pracovať s odbornou literatúrou k zvolenej téme.

Stručná osnova predmetu:
Vymedzenie témy a cieľa záverečnej práce.
Štúdium odbornej literatúry.
Excerpcia materiálu.
Teoreticko-metodologická koncepcia práce.
Metodika spracovania problému.
Metodika vypracovania záverečnej práce.
Formálno-kompozičné náležitosti záverečných prác.

Odporúčaná literatúra:
Výber odbornej literatúry podľa zvolenej témy práce;
Aktuálna smernica rektora UK o základných náležitostiach záverečných prác;
KATUŠČÁK, D.: Ako písať záverečné a kvalifikačné práce. Nitra: Enigma 2007.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český a anglický

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 200

A	ABS	B	C	D	E	FX
74,5	0,0	15,5	2,5	3,0	1,5	3,0

Vyučujúci: prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., doc. RNDr. PaedDr. Zuzana Haláková, PhD., doc. RNDr. Štefan Karolčík, PhD., doc. PaedDr. Elena Čipková, PhD., RNDr. Jana Ciceková, PhD., doc. PaedDr. Anna Drozdíková, PhD., PhDr. ThLic. Peter Ikhardt, PhD., RNDr. Peter Likavský, CSc., RNDr. Henrieta Mázorová, PhD., RNDr. Soňa Nagyová, PhD., Mgr. Štefan Zolcer, PhD., doc. Mgr. Marcel Horňák, PhD., doc. RNDr. Daniel Gurňák, PhD., RNDr. Katarína Danielová, PhD., RNDr. Ivan Ružek, PhD., RNDr. Jana Chrappová, PhD., doc. Ing. Mária Mečiarová, PhD., doc. Mgr. Soňa Jančovičová, PhD., doc. RNDr. Zlatica Országhová, CSc., doc. RNDr. Marek Vaculík, PhD., Mgr. Peter Štefánik, PhD., doc. RNDr. Eva Záhorská, PhD., RNDr. Marek Cigáň, PhD., PhDr. Michael Fuchs, PhD., PaedDr. Dominik Šmida, PhD., Mgr. Eva Paulisová, PhD., Mgr. Maryna Kazharnovich, PhD., PhDr. Eva Benková, PhD., Mgr. Peter Benka, PhD., prof. Mgr. Miroslav Daniš, CSc., Mgr. Peter Vanek, PhD., RNDr. Norbert Polčák, PhD., prof. Mgr. Natália Hlavatá Hudáčková, PhD., doc. RNDr. Marianna Kováčová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 01.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KDPP/N-bUXX-041/22	Seminár k bakalárskej práci (2)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 22
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 22
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Odovzdanie čiastkového výstupu v podobe ucelenej kapitoly bakalárskej práce.
Hodnotenie podľa stupnice:
A: 100-92 %, výborne – vynikajúce výsledky,
B: 91-84%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard,
C: 83-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca,
D: 75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky,
E: 67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá,
Fx: 59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše.

Výsledky vzdelávania:
Študent je schopný vymedziť si tému vlastnej bakalárskej práce, vie si správne určiť postupy a metódy jej spracovania, získa schopnosť selektívne a korektne pracovať s odbornou literatúrou k zvolenej téme a vhodne prezentovať výsledky a dôležité závery.

Stručná osnova predmetu:
Vymedzenie témy a cieľa záverečnej práce.
Štúdium odbornej literatúry.
Excerpcia materiálu.
Teoreticko-metodologická koncepcia práce.
Metodika spracovania problému.
Metodika vypracovania záverečnej práce.
Formálno-kompozičné náležitosti záverečných prác.

Odporúčaná literatúra:

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Výber odbornej literatúry podľa zvolenej témy práce;
Aktuálna smernica rektora UK o základných náležitostiach záverečných prác;
KATUŠČÁK, D.: Ako písať záverečné a kvalifikačné práce. Nitra: Enigma 2007.

Poznámky:
slovenský, český a anglický

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 142

A	ABS	B	C	D	E	FX
71,13	0,0	12,68	7,04	1,41	4,23	3,52

Vyučujúci: prof. RNDr. Miroslav Prokša, CSc., doc. RNDr. PaedDr. Zuzana Haláková, PhD., doc. RNDr. Štefan Karolčík, PhD., doc. PaedDr. Elena Čipková, PhD., RNDr. Jana Ciceková, PhD., doc. PaedDr. Anna Drozdíková, PhD., PhDr. ThLic. Peter Ikhardt, PhD., RNDr. Peter Likavský, CSc., RNDr. Henrieta Mázorová, PhD., RNDr. Soňa Nagyová, PhD., Mgr. Štefan Zolcer, PhD., doc. Mgr. Marcel Horňák, PhD., doc. RNDr. Daniel Gurňák, PhD., RNDr. Katarína Danielová, PhD., RNDr. Ivan Ružek, PhD., RNDr. Jana Chrappová, PhD., doc. Ing. Mária Mečiarová, PhD., doc. Mgr. Soňa Jančovičová, PhD., doc. RNDr. Zlatica Országhová, CSc., doc. RNDr. Marek Vaculík, PhD., Mgr. Peter Štefánik, PhD., doc. RNDr. Eva Záhorská, PhD., RNDr. Marek Cigáň, PhD., PhDr. Michael Fuchs, PhD., PaedDr. Dominik Šmida, PhD., Mgr. Eva Paulisová, PhD., Mgr. Maryna Kazharnovich, PhD., PhDr. Eva Benková, PhD., Mgr. Peter Benka, PhD., prof. Mgr. Miroslav Daniš, CSc., Mgr. Peter Vanek, PhD., prof. Mgr. Natália Hlavatá Hudáčková, PhD., doc. RNDr. Marianna Kováčová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 01.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KJ/N-bXCJ-142/24	Slovenčina ako cudzí jazyk

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 4 **Za obdobie štúdia:** 52
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 2.., 3., 4.., 5., 6..

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
pravidelná dochádzka a aktívna účasť na vyučovaní. Na konci semestra je jedna odborná prezentácia a jeden písomný test. Hodnotiaca škála je nasledovná: 100 % - 90 % A, 89 % - 81 % B, 80 % - 73 % C, 72 % - 66 % D, 65% - 60 % E, < 60% FX

Výsledky vzdelávania:
Študent po absolvovaní predmetu Slovenčina ako cudzí jazyk dokáže porozumieť odborným hovoreným a písaným textom. Vie sa na základe nadobudnutej odbornej slovnej zásoby a s využitím charakteristických morfologicko-syntaktických javov v odbornom texte vyjadriť k vybraným prírodovedným témam. Študent vie zvládnuť jazykové situácie spojené s vysokoškolským štúdiom.

Stručná osnova predmetu:
Cieľom cudzojazyčného vzdelávania je pripraviť študentov na jazykové požiadavky prírodovedných odborov (biológia, geografia, geológia, environmentalistika, chémia) a poskytnúť im primeraný úvod do odborného jazyka. Príprava je zameraná na rozvoj všetkých jazykových zručností.

Odporúčaná literatúra:
Kamenárová, R. a kol.: Krížom-krážom, Slovenčina B1
Kamenárová, R. a kol.: Krížom-krážom, Slovenčina B2
Žigová, Ľ.: Praktikum zo slovenskej gramatiky a ortografie pre cudzincov B1 – B2
Audio program: https://uniba.sk/krizom-krazom
Pracovné listy pripravené vyučujúcim
Portál: https://slovake.eu/sk

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v slovenskom jazyku).

Poznámky:
Predmet je možné zapísať jedenkrát. Začať je možné v ZS aj v LS.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 112

A	B	C	D	E	FX
68,75	19,64	4,46	0,0	0,0	7,14

Vyučujúci: Mgr. Karin Rózsová Wolfová

Dátum poslednej zmeny: 05.09.2024

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-buHI-007/15	Slovenské dejiny 1526-1780

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie študijných výsledkov sa realizuje v skúškovom období a to nasledujúcim dvojfázovým spôsobom. Prvú fázu (riadny termín) predstavuje test s rôznym typom otázok (výber z možností, formulácia odpovede). Jeho absolvovania je možné iba raz, v rámci jedného z termínov označených za „riadny“. V prípade jeho úspešného absolvovania (podľa klasifikačnej stupnice nižšie) študent získava hodnotenie z testu ako záverečné hodnotenie v termíne označenom ako riadny. V prípade neabsolvovania testu sa študent prihlási na opravný termín (1., prípadne 2. opravný), ktorý prebieha v podobe ústnej skúšky. Priebeh ústnej skúšky je definovaný nasledovne: študent si náhodne vylosuje dve otázky. Študentom nebude presné znenie otázok vopred známe. Študenti ale budú mať k dispozícii od prvej vyučovacej hodiny obšírnejšie tézy k vyžadovaným (odprednášaným a samoštúdiom zvládnuteľným) témam, z ktorých otázky budú vychádzať. Presné dátumy všetkých riadnych i opravných termínov budú zverejnené v AIS-e v priebehu zápočtového týždňa.
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Počet akceptovateľných absencií je 2 bez povinnosti predloženia dokladov o neúčasti na výučbe. V prípade, že študent bude chýbať na 3 a viac vyučovacích hodinách, nebude pripustený ku skúške.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 0/100

Výsledky vzdelávania:
Po absolvovaní prednáškového cyklu v rámci výučbovej časti semestra a individuálnom samoštúdiu disponujú študenti základnými znalosťami z politických, hospodárskych, sociálnych a kultúrnych dejín daného obdobia. Ďalej rozumejú kľúčovým vývinovým tendenciám a trendom, historickým pojmom, rozumejú dejinným procesom a fenoménom raného novoveku a základným otázkam, ktoré si kladie moderná slovenská historiografia. Študent disponuje poznatkami z tzv. veľkých

politických dejín Uhorského kráľovstva (ktorého slovenské územie bolo v 16. až 18. storočí integrálnou súčasťou) v kontexte stredoeurópskeho vývoja a súčasne cez optiku mikrodejín a regionálnych dejín chápe reálie danej doby vo vzťahu k územiu dnešného Slovenska).

Stručná osnova predmetu:

1. Úvod do predmetu: čo rozumieť pod slovenskými dejinami v ranom novoveku, etapizácia raného novoveku, Moháč ako medzník v slovenských, uhorských a stredoeurópskych dejinách. Habsburská monarchia v geopolitike strednej Európy.
2. Základné historické pramene a odborná literatúra – historiografia raného novoveku.
3. Populácia kráľovského Uhorska v novoveku – demografický vývin, sociálna stratifikácia a majetková diferenciácia uhorskej stavovskej spoločnosti s dôrazom na územie dnešného Slovenka.
4. Ekonomické pomery v Uhorsku s akcentovaním hospodárskeho potenciálu územia dnešného Slovenka (od agrárnej produkcie cez baníctvo k cechom a manufaktúram).
5. Habsburgovci ako (stredo)európsky fenomén, genealógia rodu, sobášna politika.
6. Osmanská prítomnosť v Uhorsku, existencia uhorsko-osmanského pohraničia v 16. a 17. storočí.
7. Protihabsburské povstania: realita krajiny v 17. a na začiatku 18. storočia, politicko-socio-konfesionálny kontext povstaní.
8. Reformácia, jej sociálny a inštitucionálny rozmer v 16. a 17. storočí.
9. Intelektuálna kultúra humanizmu. Školstvo. Kníhtlač a literárna produkcia vo vernakulárnych jazykoch.
10. Rekatolizácia a protireformácia, vzťah politickej a náboženskej moci v 16. a 17. storočí. Kultúra barokového katolicizmu.
11. Náboženské a kultúrne pomery v 18. storočí. Interkonfesionálne vzťahy v každodennej a politickej rovine. Medzi barokom a osvietenstvom.
12. Vláda a reformy Márie Terézie.

Odporúčaná literatúra:

BADA, Michal. Slovenské dejiny II. 1526 – 1780. Bratislava: LIC, 2017. ISBN 978-80-8119-103-9.
KRŠÁK, Pavol (ed.). Ottov historický atlas Slovensko. Praha: Ottovo nakladatelství, s. r. o., 2009, s. 176-273. ISBN 978-80-7360-834-7.
LUKAČKA, Ján et al. Chronológia starších slovenských dejín. Bratislava: PRODAMA, 2010. ISBN 978-80-969782-8-1.
MATULA, Vladimír – VOZÁR, Jozef (eds.). Dejiny Slovenska II. Bratislava: VEDA, 1987, s. 13-456.
SEGEŠ, Vladimír et al. Kniha kráľov. Panovníci v dejinách Slovenska a Slovákov. 4. vyd. Bratislava: SPN, 2010. ISBN 80-10-02026-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 415

A	ABS	B	C	D	E	FX
24,58	0,0	23,61	17,59	15,18	10,84	8,19

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD., Mgr. Peter Benka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 24.05.2024

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-buHI-009/15	Slovenské dejiny 1780-1918

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienky na absolvovanie predmetu: účasť, aktívna práca, záverečné hodnotenie
a) Vyučujúci akceptujú max. 3 absencie s preukázanými dokladmi.
b) Priebežne preverovanie pripravenosti formou otázok.
c) záverečné hodnotenie: písomná skúška - forma test
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 0/100

Výsledky vzdelávania:
Študent po prednáškovom cykle a individuálnom štúdiu má základné znalosti z politických, hospodárskych, sociálnych a kultúrnych dejín daného obdobia. Ďalej disponuje vedomosťami o kľúčových vývinových tendenciách a trendoch, historických pojmoch, osobnostiach a základných historiografických otázkach epochy.

Stručná osnova predmetu:
1. Osvietenský absolutizmus. Vláda Jozefa II. a Leopolda II. Osvietenský absolutizmus a Uhorsko. Prvky rovnosti a občianstva v jozefínskych reformách.
2. Vláda Františka II. a Ferdinanda V. Habsburská monarchia, Uhorsko a napoleonské vojny. Ekonomická a hospodárska situácia. Uhorskí jakobíni. Východoslovenské roľnícke povstanie a cholera.
3. Začiatok formovania moderného slovenského národa. Charakter osvietenskej etapy. Úspechy a limity slovenského národného hnutia, konfesionálny dualizmus. Osobnosti.

4. Formovanie slovenského národa vs. národné obrodenie. Generácia Jána Kollára a Jána Hollého. Obranný postoj a idea slovanskej vzájomnosti. Otázka spisovného jazyka. Vytváranie modernej národnej kultúry.
5. Generácia štúrovcov. Orientácia na sociálne problémy a ľudové vrstvy, Štruktúra inštitucionálneho zázemia a rozmanitosť činnosti. Vyriešenie úlohy spisovného jazyka, národnej svojbytnosti a úspechy národnej kultúry. Formovanie slovenského politického programu.
6. Revolúcia 1848/49 v habsburskej monarchii a v Uhorsku. Ozbrojené akcie a výsledky politických rokovaní. Nový slovenský politický program. Výsledky a význam revolúcie 1848/49 a slovenských aktivít.
7. Obdobie neoabsolutizmu, protirečivé hodnotenie tohto obdobia a význam pre formovanie obč. spoločnosti. Pasívna rezistencia a jazyková otázka.
8. Ideový kvas provizória, štátoprávne koncepcie (slovenské memorandá), legislatívne riešenie národnostnej otázky, diferenciácia uhorsko-maďarskej politiky. Matica slovenská a výdobytky národného hnutia. Na ceste k vyrovnaniu.
9. Rakúsko-pruská vojna. Rakúsko-uhorské vyrovnanie a podstata dualizmu. Zákonodarná a výkonná moc. Orgány dualistického systému. Úloha panovníka. Národnostný zákon.
10. Na ceste k národnému maďarskému štátu. Koncepty riešenia národnostnej otázky. Národ a národnosť. Asimilácia nemaďarských národností. Metódy a formy maďarizácie.
11. Diferenciácia slovenskej politiky na prelome 19. a 20. storočia. Hlasisti, Néppárt, Slov. ľudová strana, sociálni demokrati, začiatky agrárneho hnutia, prúdisti. Diferenciácia uhorskomaďarskej politiky.
12. Hospodársky vývoj Uhorska a v jeho rámci slov. územia. Poľnohospodárstvo a priemysel, nerastné suroviny. Železnice ako modernizačný element. Rozvoj a úpadok jednotlivých miest. Zahraničný kontext – krízové javy, utváranie európskeho trhu, rakúsko-uhorské animozity, formovanie zahraničného obchodu, hospodársky nacionalizmus.
13. Spoločenská modernizácia a Uhorsko. Centrum a periféria. Faktory modernizácie, rezíduá feudalizmu – hospodárske a politické. Priemyselná revolúcia a industrializačné fázy.
14. Česko-slovenské vzťahy. Palacký, Rieger a rozkol vo vzájomných vzťahoch. Slovakofilské hnutie. ČSJ a Luhačovice. Politický rozmer čs. vzťahov.
15. Vysťahovalectvo a jeho dôsledky. Slováci v USA a ich význam pre slov. nár. hnutie a formovanie obč. spoločnosti.
16. Prvá svetová vojna, fronty a zázemie. Domáci a zahraničný odboj. USA a Rusko, ČSNR v Paríži. Programy a akcelerácia.
17. Vznik ČSR a cesta k nej – slovenská i česká.

Odporúčaná literatúra:

1. PODOLAN, Podolan – VIRŠINSKÁ, Miriam. Slovenské dejiny III. 1780-1914. Bratislava: LIC, 2014 ISBN 9788081190810.
2. Dejiny Slovenska II. (1526-1848). Zost. V. Matula - J. Vozár. Bratislava: Veda, 1987.
3. Dejiny Slovenska III. (1848 – 1900). Zost. M. Podrimavský. Bratislava: Veda, 1992 ISBN 80-224-0078-5.
4. Slovensko na začiatku 20. storočia. Zost. D. Kováč. (Slovensko v 20. storočí 1.). Bratislava: Veda vydavateľstvo SAV, 2004 ISBN 80-224-0776-3.
5. Prvá svetová vojna. Zost. D. Kováč. (Slovensko v 20. storočí 2.). Bratislava: Veda vydavateľstvo SAV, 2008 ISBN 978-80-224-1014-4.
Doplnková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 356

A	ABS	B	C	D	E	FX
5,62	0,0	11,24	19,94	17,98	25,84	19,38

Vyučujúci: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc., PhDr. Eva Benková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-buHI-011/15	Slovenské dejiny 20. storočia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
záverečné hodnotenie - úspešné zvládnutie ústnej skúšky, počas ktorej si študent vytiahne jeden z tematických okruhov (podľa obsahovej osnovy) a na nej preukáže získané poznatky a zároveň schopnosť orientovať sa v problematika, analyzovať a interpretovať zvolený fenomén - vyžadovaná pravidelná účasť na prednáškach
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú max. 2 absencie.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 0/100

Výsledky vzdelávania:
Po prednáškovom cykle a individuálnom štúdiu získavajú študenti základné znalosti z politických, hospodárskych, sociálnych a kultúrnych dejín daného obdobia. Ďalej majú kľúčové vývinové tendencie a trendy, historické pojmy, osobnosti a základné historiografické otázky príslušnej epochy. Sú schopní vnímať spoločenské a kultúrne fenomény slovenskej spoločnosti aj z perspektívy ich nedávneho historického vývoja.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod do štúdia slovenských dejín 20. storočia (Periodizácia, literatúra, pramene). Vznik Československa a začleňovanie Slovenska do československého štátu (1918-1920). Politický systém prvej republiky. Ústava z roku 1920. Stranícko-politická štruktúra. Vládna päťka. Hrad.
2. Slovenská otázka v prvej Československej republike. Československý verzus slovenský nacionalizmus. Autonomizmus verzus centralizmus. Regionalizmus. Štátoprávne programy a predstavy usporiadania štátu. Národnostná a menšinová otázka v prvej Československej republike.

3. Kríza v roku 1938. Sudetonemecká kríza a slovenská otázka. Žilinská dohoda. Slovenská autonómia v druhej Česko-Slovenskej republike (1938-1939). Vnútropolitický a zahraničnopolitický vývoj od vyhlásenia autonómie po vznik Slovenského štátu. Budovanie autoritatívneho politického systému.
4. Slovenský štát (1939-1945). Politický systém a politický vývoj. Štruktúry moci. Radikáli a umiernení v HSĽS. Perzekúcie politických oponentov režimu. Židovská otázka. Prijatie vodcovského systému v roku 1942. Rozklad režimu od roku 1943.
5. Domáci a zahraničný odboj. Príprava a priebeh Slovenského národného povstania. Štátoprávny význam SNP. Košický vládny program.
6. Základné trendy hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho vývoja na Slovensku 1918-1945.
7. Obnovenie ČSR a politický, hospodársky a spoločenský vývoj v rokoch 1945-1948.
8. Prevzatie moci vo februári 1948, zakladateľské obdobie komunistického režimu v ČSR, politický, hospodársky a spoločenský vývoj v 50. rokoch.
9. Postupné uvoľňovanie komunistického režimu a cesta k roku 1968. Obdobie 60. rokov v spoločnosti, kultúre a ekonomike.
10. Rok 1968, okupácia z 21. augusta a postupný nástup normalizácie.
11. Obdobie normalizácie v ČSSR, problematika disentu a exilu. Cesta k roku 1989.
12. November 1989, zmena politicko-spoločenského systému, slovensko-české vzťahy a cesta k vzniku samostatnej Slovenskej republiky.

Odporúčaná literatúra:

Základná literatúra:

Obdobie 1918 - 1945:

FERENČUHOVÁ, Bohumila – ZEMKO, Milan a kolektív. Slovensko v 20. storočí. V medzivojnovom Československu 1918 – 1939. Bratislava : VEDA, 2012. ISBN 978-80-224-1199-8

LETZ, Róbert. Slovenské dejiny IV. 1914 – 1938. Bratislava : Literárne informačné centrum. 2010. ISBN 978-80-8119-028-5

LETZ, Róbert. Slovenské dejiny V. 1938 – 1945. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2012. ISBN 978-80-8119-055-1

Obdobie 1945 - 1993:

PEŠEK, Jan, LETZ, Róbert. Štruktúry moci na Slovensku 1948-1989. Prešov: Vydavateľstvo Michala Vaška, 2004. ISBN 80-7165-469-8.

PEŠEK, Jan a kol. Aktéri jednej éry na Slovensku 1948-1989. Prešov: Vydavateľstvo Michala Vaška, 2003. ISBN 80-7165-417-5.

RYCHLÍK, Jan. Češi a Slováci ve 20. století. Česko-slovenské vztahy 1945-1992. Bratislava: Academic Elektronic Press, 1998. ISBN 80-88880-11-4.

Sekundárna (doplnková) literatúra bude prezentovaná v rámci predmetu.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Pre študentov, ktorí si daný predmet vybrali ako voliteľný, platia nasledovné podmienky pre absolvovanie predmetu: pravidelná účasť na prednáškach (max. 2 neospr. absencie), kolokvium

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 295

A	ABS	B	C	D	E	FX
15,93	0,0	17,63	23,39	17,63	21,69	3,73

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Vašš, PhD., Mgr. Martin Horička, PhD.
Dátum poslednej zmeny: 19.05.2023
Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-buHI-005/15	Slovenské dejiny do roku 1526

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienkou udelenia kreditov je absolvovanie testu. Pre úspešné absolvovanie kurzu je potrebné dosiahnuť minimálne 60% bodov.
Študent vypracuje písomný test. Otázky pokrývajú obdobie stredovekých slovenských (uhorských) dejín do roku 1526 v stredoeurópskom kontexte. Tematicky otázky pokrývajú problematiku politických (vrátane zahraničnej politiky vedenej uhorskými panovníkmi tohto obdobia), sociálnych, hospodárskych, kultúrnych a hospodárskych dejín stredoveku. Testy sú vyhodnocované podľa nasledujúcej klasifikačnej stupnice:
A – výborne – 100 – 92 %
B – veľmi dobre – 91 – 84 %
C – dobre – 83 – 76 %
D – uspokojivo – 75 – 68 %
E – dostatočne – 67 – 60 %
FX – nedostatočne – menej ako 60 %
Študent má k dispozícii jeden riadny a dva opravné termíny.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 0/100

Výsledky vzdelávania:
Po absolvovaní prednáškového cyklu a ďalšom individuálnom štúdiu majú študenti základné znalosti z politických, hospodárskych, sociálnych a kultúrnych dejín obdobia stredoveku. Ďalej si osvojili kľúčové vývinové tendencie a trendy, historické pojmy, osobnosti a základné historiografické otázky slovenských dejín do roku 1526. Absolventi sú schopní porozumieť základným trendom vývoja uhorskej spoločnosti v tomto období a získali tak základ pre ďalšie štúdium slovenských dejín.

Stručná osnova predmetu:
Okruhy prednášok:
1. Slovania v strednej Európe. Veľká Morava a otázky jej kontinuity a diskontinuity v následníckych štátoch

2. Vznik Uhorského kráľovstva 1000 – 1001. Štefan I.
3. Nitrianski Arpádovci v zápase o uhorský trón, Ladislav I. a Koloman Učený, nová syntéza uhorských dejín. Počiatky expanzívnej politiky uhorských kráľov.
4. Ekonomické základy Uhorského kráľovstva. Spoločenské zriadenie patrimoniálneho Uhorského kráľovstva. Cirkevná štruktúra Uhorského kráľovstva do roku 1200.
5. Vláda posledných Arpádovcov v Uhorsku. Kríza starého hospodársko-spoločenského systému. Okolnosti vydania Zlatej buly Ondrejom II. roku 1222 a jej jednotlivé ustanovenia.
6. Charakteristika vlády Bela IV. Pokus o záchranu kráľovského patrimónia. Tatársky vpád do Uhorska v rokoch 1241/42 a jeho dôsledky.
7. Doosídľovanie Slovenska a budovanie sústavy kamenných hradov a hradných panstiev. Šírenie emfyteutického (nemeckého) zákupného práva.
8. Anarchia na prelome 13. a 14. stor. a Matúš Čák Trenčiansky. Nová dynastia Anjouovcov na uhorskom tróne a konsolidácia krajiny v priebehu 14. stor.
9. Vláda Žigmunda Luxemburského 1387-1437, zápas v husitmi. Tlače 19. storočia. Habsbursko-jagelovské dvojvládie a anarchia v Uhorsku v polovici 15. stor. Jiskrovci a bratríci na Slovensku.
10. Pokus o vybudovanie centralizovanej monarchie v období vlády Mateja Korvína.
11. Jeseň stredoveku - obdobie Jagelovcov v slovenských dejinách.
12. Hospodársky vývin Slovenska v období stredoveku. Význam slovenského baníctva.

Odporúčaná literatúra:

Základná literatúra:

MARSINA, Richard et al. Dejiny Slovenska I (do roku 1526. Bratislava: VEDA, 1986.

Rozširujúca literatúra:

LUKAČKA, Ján et al. Chronológia starších slovenských dejín. Bratislava: Historický ústav SAV - PRODAMA, 2008. ISBN 978-80-969782-8-1
MANNOVÁ, Elena et al. Krátke dejiny Slovenska. Bratislava: AEP, 2004. ISBN 80-88880-53-X
SEDLÁK, Vincent (ed.). Pod vládou anjouovských kráľov. Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov IV. Bratislava: Literárne informačné centrum 2002. ISBN: 80-88878-72-1
SEDLÁK, Vincent (ed.). V kráľovstve svätého Štefana. Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov III. Bratislava: Literárne informačné centrum 2004. ISBN: 80-88878-82-9

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 451

A	ABS	B	C	D	E	FX
23,5	0,0	24,61	20,84	11,75	6,43	12,86

Vyučujúci: prof. Mgr. Martin Homza, PhD., PhDr. Jakub Palko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 24.05.2024

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEM/N-bEXX-160/22	Smerujeme k trvalej udržateľnosti

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednáška a seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 1/1
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 28
Metóda štúdia: prezenčná/distančná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Účasť, aktivita, vypracovanie zadaní alebo písomnej práce. Orientačná stupnica: A (91–100 %), B (81–90 %), C (73–80 %), D (66–72 %), E (60–65 %), Fx = menej ako 60 % z celkového počtu bodov. Podmienky pre úspešné absolvovanie predmetu upravuje zároveň Študijný poriadok PriF UK.

Výsledky vzdelávania:
Kurikulum je zostavené pre prípravu budúcich učiteľov rôznych pedagogických kombinácií tak, aby zahŕňalo základy moderného chápania environmentálnej výchovy, ale tiež princípy ochrany prírody na Slovensku. Študenti sa zoznámia so zásadnými environmentálnymi problémami súčasného sveta, ich sociálno-psychologickými aspektami a možnými spôsobmi ich riešenia. Zvláštny zreteľ bude venovaný problematike ochrany prírody a krajiny na Slovensku. Výchova a vzdelávanie budúcej generácie, vrátane budúcich pedagógov, a ovplyvňovanie ich pro-environmentálnych postojov je jednou z kľúčových ciest udržateľného rozvoja spoločnosti.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod do environmentálnej výchovy (rozdielne chápanie ekológie a environmentalistiky, filozofické chápanie environmentalistiky, postavenie environmentalistiky v systéme vied, holistický prístup, environmentálne myslenie) (dr. Šerá)
2. Tri základné piliere pre zvyšovanie environmentálneho povedomia vo svete, v Európe a na Slovensku (výchova + vzdelávanie + osveta) (dr. Šerá)
3. Environmentálna politika, stratégie, rozhodovacia sféra (doc. Pavličková)
4. Základné princípy trvalo udržateľného rozvoja, svetový a Európsky priestor (doc. Pavličková)
5. Prehlaď a podstata globálnych problémov súčasnosti so zvláštnym zreteľom na životné prostredie (dr. Šerá)
6. Environmentálne problémy životného prostredia: zmena klímy a znečisťovanie ovzdušia (dr. Žarnovičan)

7. Environmentálne problémy životného prostredia: úbytok lesov, degradácia pôd, znečistenie vôd (dr. Šerá)
8. Environmentálne problémy životného prostredia: ohrozenie rozmanitosti života, environmentálna migrácia, zelená revolúcia (tiež geneticky modifikované organizmy) (dr. Šerá)
9. Ochrana prírody a krajiny na Slovensku (orgány ochrany prírody, územná ochrana prírody a jej stupne, cenné biotopy, druhová ochrana – červené knihy) (dr. Žarnovičan)
10. Prírodný kapitál Slovenska, ekosystémový prístup pri integrovanej ochrane území (manažment ekosystémov, monitoring) (dr. Žarnovičan)
11. Komunikácia v environmentálnej výchove (ako komunikovať a argumentovať v environmentalistike, vplyv médií na environmentálne povedomie obyvateľstva, politicko-ekonomické štruktúry) (dr. Šerá)
12. Školská a mimoškolná environmentálna výchova (environmentálna výchova ako prierezová téma na školách, environmentálne mimovládne organizácie a združenia, prvky ochrany prírody a krajiny) (dr. Šerá)

Odporúčaná literatúra:

Činčera J. 2013: Environmentální výuka: efektivní strategie. Agentura Koniklec, Praha.
Gallayová Z. 2004: Environmentálna výchova, TU, Zvolen.
Kminiak M. 1997: Environmentálna výchova, PrF UK, Bratislava.
Nováček P. 2011: Udržitelný rozvoj. Univerzita Palackého, Olomouc.
Cílek V. 2016: Co se děje se světem? Dokořán, Praha.
Moldan B. 2015: Podmaněná planeta. Karolinum, Praha.
Vincíkova S 2001: Environmentálna výchova a umenie, Univerzita Mateja Bela, B. Bystrica.
Kompoltová S. 2002: Environmentálna výchova-smerovanie k trvalej udržateľnosti, SPU, Bratislava.
Štátny Pedagogicky Ústav (2009): Štátny vzdelávací program – EV. ŠPÚ, Bratislava.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 9

A	ABS	B	C	D	E	FX
88,89	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,11

Vyučujúci: doc. RNDr. Katarína Pavličková, CSc., doc. RNDr. Božena Šerá, PhD., RNDr. Hubert Žarnovičan, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 27.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.ULVG/N-bXXX-003/23	Soft-skills: Vedecká gramotnosť a komunikácia v prírodných vedách

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 **Za obdobie štúdia:** 13
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 Za obdobie štúdia: 12
Metóda štúdia: prezenčná, kombinovaná

Počet kreditov: 1

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienky na absolvovanie predmetu: Súčasťou hodnotenia je účasť na prednáškach. Záverečné hodnotenie prebieha v zmysle schémy: A (účasť na min. 11 prednáškach), B (účasť na min. 10 prednáškach), C (účasť na min. 9 prednáškach), D (účasť na min. 8 prednáškach), E (účasť na min. 7 prednáškach). Podmienky pre úspešné absolvovanie predmetu upravuje aj Študijný poriadok PriF UK.

Výsledky vzdelávania:
Výsledky vzdelávania:
Predmet je zameraný na predstavenie a širšiu diskusiu zdrojov informácií. Učí, ako prežiť v informačnej džungli súčasného sveta hlavne odborných a vedeckých informácií, ako pracovať s literatúrou a databázami. Predstavuje a diskutuje o témach, ako sú citačné nástroje, peer-review proces, predátorské a iné časopisy. Informuje o koncepte a metódach vedeckej práce, o kritickom myslení, o schopnosti postaviť falzifikovateľnú hypotézu a spôsobe jej overenia. Zámerom predmetu je aj naučiť sa nebáť komunikovať a prezentovať vedeckým jazykom, rozoznať vlastné a cudzie chyby a poučiť sa z nich. Absolventi predmetu budú schopní aplikovať základné komunikačné a prezentačné schopnosti vo vedeckej aj nevedeckej sfére, rozoznať jednotlivé prvky a štruktúry reči i neverbálnej komunikácie, podávať i prijímať konštruktívnu kritiku a spätnú väzbu, použiť rýchlu improvizáciu v komunikácii a prezentácii, pripraviť prezentáciu v PowerPointe (či analogickom programe) pre odborné fórum, napr. obhajobu záverečnej práce.

Stručná osnova predmetu:
Stručná osnova predmetu:

1) Úvod. Význam vzdelania pre jednotlivca a spoločnosť. Ciele a prínosy štúdia prírodných vied v dnešnom svete. Základ práce s dátami. Meranie, presnosť, chyby, platné číslice.
2) Zdroje. Primárna, sekundárna a terciárna literatúra. Základy scientometrie: impact factor, h-index. Online prístup k primárnych zdrojom. Databázy vedeckých publikácií. Web of science. Scopus. Databázy chemických, biologických, environmentálnych, geologických, geografických a ďalších dát.
3) Odborný vedecký článok a jeho štruktúra. Práca s vedeckými publikáciami. Zásady citovania a použitie citačných nástrojov.Vydavateľstvá. Open-access. Predátorstvo vo vede. Publikačná etika.
4) Čo je to veda. Filozofické pozadie vedy a vývoj vedeckého myslenia. Kognitívne skreslenia, limity ľudskej psychiky pri práci s informáciami. Dunning-Krugerov efekt.
5) Stavba argumentu. Využitie argumentácie v komunikácii. Argumentačné pochybenia. Analýza argumentačnej štruktúry pomocou myšlienkových máp. Postup vedeckej práce. Formulácia hypotézy, falzifikovateľnosť. Základy vedeckej metodológie.
6) Spôsoby a ciele komunikácie: Dialóg, diskusia, debata, polemika, propaganda. Zásady moderovanej diskusie. Moderovaná diskusia na vybranú tému. Zásady súťažnej debaty a rozdelenie do debatných tímov.
7) Zásady verbálneho prejavu. Faktor času pri prejavoch a prezentáciách. Štruktúra prejavu, prezentácie a textu.
8) Práca s hlasom: Intonácia a prízvuk,tempo, rytmus, pauzy, intenzita.
9) Neverbálna komunikácia: gestikulácia, výraz, postoj a očný kontakt.
10) Prezentácia: vizuálne prvky (písmo, farebná schéma), štruktúra a obsah. Vizualizácia dát v prezentáciách.
11) Prekonávanie úzkosti, strachu a rozpakov pri verejnom prejave.
12) Záverečná debata v súťažnom formáte.

Odporúčaná literatúra:

Odporúčaná literatúra:
POPPER, Karl R. Logika vědeckého bádání. Praha: Oikoymenh, 1997. ISBN 80-86005
KUHN, Thomas S. Struktura vědeckých revolucí. Praha: Oikoymenh, 1997. ISBN 8086005542
LIESSMANN, Konrad Paul. Teorie nevzdělanosti: omyly společnosti vědění. Praha: Academia, 2008. ISBN 9788020016775
Hayes, D.P., 1992. The growing inaccessibility of science. Nature 356, 739–740. https://doi.org/10.1038/356739a0
Pain, E., 2016. How to (seriously) read a scientific paper. Science. https://doi.org/10.1126/science.caredit.a1600047
Ruben, A., 2016. How to read a scientific paper. Science. https://doi.org/10.1126/science.caredit.a1600012
TINKOVÁ, Eva. Rétorika, aneb, Řeč jako nástroj : praktický průvodce řečí těla a verbální komunikací. [Kralice na Hané]: Computer Media, 2010. ISBN 9788074020742
TAUFER, Ivan, Josef KOTYK a Milan JAVŮREK. Jak psát a obhajovat závěrečnou práci : bakalářskou, diplomovou, rigorózní, habilitační. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2009. ISBN 9788073951573
MEDLÍKOVÁ, Olga. Umíte prezentovat? Odpověď zní ano! [Praha]: ICN, 2005. ISBN 8086423115
NÖLLKE, Claudia. Umění prezentace : jak přesvědčivě, srozumitelně a působivě prezentovat. Praha: Grada, 2003. ISBN 8024790572
MAŘÍKOVÁ, Marie. Rétorika : manuál komunikačních dovedností. Praha: Professional Publishing, 2002. ISBN 8086419312
KOHOUT, Jaroslav. Rétorika : umění mluvit a jednat s lidmi. Praha: Management, 2002. ISBN 8072610724

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:
Poznámky:
Študent si môže predmet zapísať v ľubovolnom ročníku zimného semestra iba jedenkrát počas daného stupňa štúdia. V prípade potreby sa predmet môže vyučovať blokovo.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 343

A	B	C	D	E	FX
73,76	5,25	5,25	3,5	2,92	9,33

Vyučujúci: doc. RNDr. Martin Urík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 30.08.2023

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KTV/N-bXTV-110/22	Splav

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: iná
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 3d
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: Telovýchovné sústredenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: Za obdobie štúdia: 3 dni
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 1

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Výsledné hodnotenie predmetu zahŕňa absolvovanie všetkých povinných disciplín a posúdenie nadobudnutých spôsobilostí vykonávať jednotlivé disciplíny samostatne, metodicky správne, prípadne s inštruktážou. Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 % bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 %, na hodnotenie C najmenej 71 %, na hodnotenie D najmenej 61 % a na hodnotenie E najmenej 50 % bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa menej ako 50 % bodov.

Výsledky vzdelávania:
Študent získava ucelené teoretické vedomosti a praktické zručnosti z prostredia vodnej turistiky. Spoznáva všetky teoretické východiská potrebné pre bezpečné splavovanie riek. Nadobúda vedomosti ohľadom náročnosti splavovaných riek na Slovensku a vo svete. Získava dôležité informácie ohľadom bezpečnosti splavovania, správania sa počas celého trvania splavu či už na vode alebo mimo nej, v prírode. Študent je oboznámený so všetkými známymi nebezpečenstvami spojenými so splavovaním riek na našom území. Nadobúda teoretické vedomosti a praktické zručnosti ohľadom správnej a bezpečnej techniky ovládania plavidla - kanoe. Samostatne a vo dvojici realizuje bezpečnú jazdu kanoe na tečúcej rieke. Dokáže vyhľadávať bezpečné prejazdy vo vodnom teréne a vie správne reagovať na vzniknuté situácie. Získava teoretické a praktické informácie ohľadom sebazáchrany a záchrany na vode v prípade nebezpečenstva.

Stručná osnova predmetu:
Historické aspekty rozvoja vodnej turistiky na Slovensku a vo svete, inštitucionálne zabezpečenie (kluby a organizácie). Dopad na životné prostredie, regionálny rozvoj, cestovný ruch a ekonomiku. Zásady bezpečnosti pohybu a pobytu v oblasti vodných tokov a pohybu vo vodnom prostredí a

jeho okolí. Ucelený prehľad o teoretických a praktických problémoch z oblasti vodnej turistiky a predpoklady pre ich riešenie. Terminológia, klasifikácia, materiálno-technické vybavenie.

Odporúčaná literatúra:

1. Židek, J.: Turistika a ochrana života a zdravia. Bratislava. FTVŠ UK 2013, 123 s. ISBN 9788022333986
2. Michal, J.: Vybrané kapitoly zo sezónnych činností. PF UMB 1998 str.108 ISBN 80-85162-99-7
3. Neuman a kol. : Turistika a sporty v přírodě. Praha, Portál 2000.
4. Žídek, J.: Turistika. Bratislava, FTVŠ UK 2004.
5. Kompán, J.- Gorner, K. 2007. Možnosti uplatnenia turistiky a pohybových aktivít v prírode. FHV UMB ISBN 80-8083-365-7
6. Stejskal, T.: Vodná turistika. Prešov 1999.
7. Sýkora, B. a kol.: Turistika a sporty v prírode. SPN Praha, 1986.
8. Zajac a kol.: Športy a turistika na vode. Šport, Bratislava,
9. Bence, M. a kol.: Vodné športy. Banská Bystrica. FHV UMB, 2008. ISBN 978-80-8083-521-7

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Predmet sa vyučuje v slovenskom jazyku

Poznámky:
KTV zabezpečí kompletné materiálne vybavenie.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 224

A	B	C	D	E	FX
58,93	0,0	0,0	0,0	0,0	41,07

Vyučujúci: Mgr. Miriam Kirchmayerová, PhD., Mgr. Martin Mokošák, PhD., Mgr. Igor Remák, PhD., PaedDr. Mgr. Lenka Vandáková, Mgr. Kristína Vanýsková, Mgr. Denisa Strečanská, Mgr. PaedDr. Simona Rášiová, Mgr. Genc Berisha, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 01.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEGD/N-bUGE-056/22	Spoločnosť, ekonomika, priestor

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie / prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 3 **Za obdobie štúdia:** 13 / 39
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Študenti vypracujú štyri krátke úlohy/aktivity rôzneho zamerania podľa modulov ako súčasť práce na cvičeniach. Hodnotenie úloh a aktivity na cvičeniach ovplyvňuje celkové hodnotenie predmetu váhou 40% (každý modul po 10%). Teoretické poznatky sú overované skúškou (formou otvorených otázok). Známka zo skúšky sa do celkovej známky z predmetu započítava váhou 60%. Celkové hodnotenie:
Klasifikačná stupnica: A: 100 - 92 %, B: 91- 84 %; C: 83 - 76 %, D: 75 - 68 %, E: 67 - 60 % FX: 0 - 59 %.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40/60

Výsledky vzdelávania:
Hlavným vzdelávacím výstupom sú poznatky z oblasti humánnej geografie a jej subdisciplín geografie priemyslu a dopravy (1) poľnohospodárstva (2), služieb, cestovného ruchu a obchodu (3), sídiel a mestského rozvoja (4). Predmet je zameraný na priestorový kontext fungovania ekonomiky a jej vybraných sektorov, so zachytením súčasných trendov a pochopením kľúčových faktorov, ktoré tieto trendy ovplyvňujú. Absolvent kurzu má základný prehľad o fungovaní hospodárstva, jeho vybraných sektorov z priestorového pohľadu, sídelných štruktúr a miest. Predmet rozvíja analytické schopnosti a kritické myslenie u študentov, vrátane kompetencií získať, primerane analyzovať a interpretovať údaje nevyhnutné pre popis základných trendov vo fungovaní ekonomiky a sídelných štruktúr. Predmet je zároveň uvádzajúcim k skupine predmetov venovaných jednotlivým parciálnym disciplínam humánnej geografie.

Stručná osnova predmetu:
Humánna a ekonomická geografia: civilizačný vývoj a ekonomické rozdiely vo svete. Ekonomická geografia – čo si všíma? Vývoj svetovej ekonomiky smerom k postindustriálnej spoločnosti. Čím meriame ekonomickú vyspelosť a prosperitu? Globalizácia ekonomiky a ekonomické rozdiely medzi makroregiónmi.
Quo vadis, agrosektor? Od produkčného poľnohospodárstva k postprodukčnému až multifunkčnému. Pozícia poľnohospodárstva vo formovaní krajiny a spoločnosti z pohľadu ukazovateľov národnej ekonomiky, štruktúry a využitia zeme, zamestnanosti, poľnohospodárskej

produkcie. Štrukturálne zmeny v dôsledku transformácie. Smerovanie agropolitiky z pohľadu národných cieľov vs. EÚ, zmeny v globálnom poľnohospodárstve.
Poľnohospodárstvo a ekosystém - smerom k (ne)udržateľnému poľnohospodárstvu. Máme na Slovensku dostatok poľnohospodárskej pôdy? Využívame ju v zmysle TUR? Prispieva súčasné poľnohospodárstvo k zabezpečeniu potravinovej sebestačnosti a bezpečnosti potravín? Konvenčné vs. nekonvenčné poľnohospodárstvo a dopady jeho implementácie na životné prostredie.
Bez priemyslu to nejde: čo nám dáva a čo nám berie? Priemyselná krajina = vyspelá krajina? Produkcia tovarov a generovanie zamestnanosti a HDP. Priemyselné tovary ako súčasť image krajiny či regiónu. Úloha priemyslu vo formovaní krajiny a spoločnosti. Ktoré odvetvia priemyslu sú najmenej a ktoré najviac škodlivé pre životné prostredie?
Môže byť priemysel umiestnený hocikde? Faktory lokalizácie priemyslu kedysi a dnes. Faktory lokalizácie: význam vody, surovín, pracovnej sily, dopravy, politické faktory. Globalizácia, priemysel vo vyspelých vs rozvojových krajinách, zdroje kapitálu a surovín vo svete, rozdiely. Environmentálne dopady ťažby surovín v rozvojových krajinách, rozmiestnenie hlavných druhov priemyslu vo svete a v SR.
Prečo potrebujeme dopravu? Význam dopravy v spoločnosti a priestore. Úlohy dopravy v spoločnosti, ekonomike, v rozvoji krajiny. Čo nám hovorí doprava o priestorových vzťahoch? Doprava a medzinárodných obchod.
Doprava čoraz zelenšia? Ktoré druhy dopravy sú priateľské k životnému prostrediu? Súčasné trendy v jednotlivých druhoch dopravy. Konflikt dopravy a životného prostredia v mestách a jeho riešenia. Individuálna vs hromadná osobná doprava: kto je víťaz?
Prečo potrebujeme služby? Klasifikácia služieb. Verejné služby. Sú verejné služby zadarmo a pre každého? Teória troch, štyroch a piatich sektorov.
Čo je cestovný ruch a aký je vzťah medzi voľným časom a cestovným ruchom? Druhy a formy cestovného ruchu. Aké vlastnosti majú destinácie CR (lokalizačné a realizačné predpoklady cestovného ruchu) Aké faktory selektujú účasť na cestovnom ruchu (selektívne predpoklady)? Kde sú najvýznamnejšie destinácie turizmu? Medzinárodný cestovný ruch a jeho problémy (klimatické zmeny, preplnené destinácie tzv. „turistické geto“ a pod.).
Aký je význam zahraničného obchodu pre národné hospodárstvo? Základné pojmy z oblasti zahraničného obchodu. Ktoré sú najvýznamnejšie subjekty svetového obchodu? Ako sa mení tovarová štruktúra svetového obchodu? Najvýznamnejšie zmeny v teritoriálnej štruktúre svetového obchodu. Najväčší exportéri a importéri sveta.
Prečo je dôležité skúmať sídla a sídelné štruktúry? Aké poznáme sídelné štruktúry? Sídelné štruktúry – veľkostná štruktúra a dynamika zmien veľkostnej štruktúry; dynamika rastu roztratené osídlenie; veľkostná štruktúra sídiel štátov EÚ, municipality); hierarchická štruktúra (pravidlo poradia veľkosti miest, teória centrálnych miest); funkčná štruktúra (funkcie sídiel), priestorová štruktúra (pôdorys mesta, forma sídla pomocou metódy Boyce a Clarka); intraurbánna štruktúra a urbánne modely miest (Burgessov model koncentrických zón, Hoytov sektorový model, Harrisov a Ullmanov model viacerých jadier).
Aká je ekonomicko-geografická podstata existencie miest? Prečo sa mestá zmenili z centier priemyslu na centrá služieb? Aké odvetvia sú najvýznamnejšie v rozvoji dnešných miest? mestá a ich ekonomická báza – posun k službám a administratívnym aktivitám (ich lokalizačné faktory, príklad finančný sektor); stred mesta - jeho náklady a benefity; deindustrializácia a decentralizácia, outsourcing; nové priestory spotreby v mestách; procesy meniace mestá - gentrifikácia (rent-gap), sociálna polarizácia, segregácia, intenzifikácia, komercializácia; vplyv technologických zmien;
Cvičenia k predmetu budú rozvíjať praktické zručnosti a podporia poznatky získané na prednáškach a z odbornej literatúry. Zároveň budú v študentoch stimulovať samoštúdium, analytické schopnosti, schopnosť diskutovať a argumentovať, ale tiež skúsenosti s vyhľadávaním relevantných a spoľahlivých dátových zdrojov k diskutovaným témam. Vybrané témy cvičení: Diskusia o

dostupných ukazovateľoch ekonomickej prosperity, ich výhodách a nevýhodách, tvorba rebríčkov krajín/regiónov podľa rôznych ukazovateľov ekonomickej výkonnosti; Made in...? Diskusia o predmetoch dennej spotreby a krajinách ich pôvodu; Hráme sa na investora: rozhodnutie o umiestnení priemyselnej prevádzky (rôzne odvetvia priemyslu); Diskusia o rôznych formách cestovného ruchu tradičných aj špecifických; Organizácia tematickej viacdňovej exkurzie pre žiakov - aplikácia vedomostí o predpokladoch cestovného ruchu v učiteľskej praxi; Základné črty tovarovej a teritoriálnej štruktúry zahraničného obchodu vybraných štátov? Analýza sídelnej hierarchie a miery urbanizácie; Priestorová a funkčná štruktúra mesta na príklade vybraného mesta – s možnosťou aplikácie pre učiteľov v budúcej výuke.

Odporúčaná literatúra:

Buček, J., Korec, P. eds. 2013. Moderná humánna geografia mesta Bratislava: priestorové štruktúry, siete a procesy. Bratislava: Univerzita Komenského.
Dijkstra, L., Poelman, H. 2014. A harmonised definition of cities and rural areas: the new degree of urbanisation. European Commission (Regional and Urban Policy), Working Papers, 1, 2014.
Ira, V., Podolák P. eds. 2010. Sídelná štruktúra Slovenska (diferenciácie v čase a priestore). Bratislava: Geografický ústav SAV.
Knowles, R.D., Shaw, J., Docherty, I., 2008. Transport geographies: mobilities, flows and spaces. London: Blackwell.
Korec, P., 1994. Humánna geografia 1: Metódy, priemysel, doprava, regióny. Bratislava: Univerzita Komenského.
Lochmanová, A. 2015. Cestovní ruch. Prostějov: ComputerMedia.
Pacione, M. 2009. Urban geography – a global perspective. New York: Routledge.
Spišiak, P., 2005. Základy geografie poľnohospodárstva a lesného hospodárstva. Bratislava: Univerzita Komenského.
Svatoš, M. a kol. 2009. Zahraniční obchod – teorie a praxe. Grada Publishing.
Hazell, P., Wood, S. (2008). Drivers of change in global agriculture. Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences, 363, 495-515.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra a vybrané témy v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 98

A	ABS	B	C	D	E	FX
10,2	0,0	28,57	26,53	16,33	13,27	5,1

Vyučujúci: prof. RNDr. Ján Buček, CSc., Mgr. Ingrid Bučeková, PhD., doc. Mgr. Marcel Horňák, PhD., RNDr. Michal Klobučník, PhD., Mgr. Lucia Vršanská, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KDPP/N-bUXX-042/22	Stratégia STEM v príprave budúcich učiteľov

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 2 **Za obdobie štúdia:** 13 / 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 2 Za obdobie štúdia: 13 / 26
Metóda štúdia: prezenčná, distančná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra bude zadaných 5 úloh po 20 bodov, spolu 100 bodov.
Na získanie hodnotenia A je potrebné celkovo získať najmenej 92 bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 84 bodov, na hodnotenie C najmenej 76 bodov, na hodnotenie D najmenej 68 bodov a na hodnotenie E najmenej 60 bodov. Kredity sa neudelia študentovi, ktorý z niektorej úlohy získa menej ako 59 bodov.
A: 100 – 92%, B: 91-84%, C: 83 – 76%, D: 75 – 68%, E: 67 – 60%, FX: 59 – 0%.

Výsledky vzdelávania:
Študent získa úvodné informácie o koncepte vzdelávania Science Technology Engineering Mathematics (STEM), ktorý sa v ostatných rokoch dostáva do popredia najmä preto, že sa sústreďuje na prírodovedné zručnosti a vedomosti, ktoré idú naprieč jednotlivými prírodovednými predmetmi a tvorí základ pre trvalo udržateľný rozvoj spoločnosti (Priemysel 4.0), ktoré už čoraz viac vyžaduje pracovný trh. Medzinárodný program hodnotenia študentov (PISA) hodnotí študentov stredných škôl (SŠ) v čítaní, matematike, prírodných vedách každé 3 roky, preto je dôležitým výsledkom predmetu prehľad, ktorý budúci učiteľ v tejto oblasti medzipredmetových kompetencií a funkčných zručností získa, napr. ako riešenie reálnych problémov. Po úspešnom ukončení procesu vzdelávania sa študent naučí tvoriť, riešiť a hodnotiť vyučovacie modely STEM, prepájať prírodovedné poznatky s praxou, a to aj s pomocou digitálnych technológií, bezdrôtových senzorov ale aj klasických pomôcok. Po úspešnom absolvovaní predmetu študent získa základný prehľad o STEM koncepcii a základnú databázu STEM modelov vyučovania, ktoré môže použiť či už v počas praxe na základnej škole a strednej škole počas štúdia alebo po jeho skončení. Predmet sa odporúča pre všetky učiteľské kombinácie predmetov biológia, chémia, geografia, fyzika, matematika a cudzie jazyky.

Stručná osnova predmetu:

Prezenčná forma výučby (80% hodín)
Základy koncepcie STEM
Testovanie PISA (Programme for International Student Assessment) a TIMMS (Trends in International
Mathematics and Science Study) a ich požiadavky
Pedagogicko-psychologický základ tvorby modelov STEM:
· Teória skúsenosti sprostredkovaného učenia (Mediated Learning Experience Theory), jej hodnoty a didaktické implikácie
· Kognitívne funkcie Feuersteinovho inštrumentálneho obohacovania
· Revidovaná Bloomova taxonómia a jej implementácia do výučby prírodovedných predmetov.
Rozvíjanie prírodovedných zručností (schopnosť riešiť problémy, pochopiť význam informácie, zhromaždiť a vyhodnotiť dôkazy a urobiť informované rozhodnutie a pod.) v bádateľsky orientovanom učení – ukážky časovej organizácie vyučovania (projekt SAILS – Standardized Assesment of Information Literacy Skills).
Stratégie hodnotenia – nástroje sumatívneho a formatívneho hodnotenia v STEM koncepcii.
Dištančná forma výučby (20% hodín): Tvorba STEM modelov vyučovacích hodín konkrétnych prírodovedných tém.

Odporúčaná literatúra:

1. The Feuerstein Instrumental Enrichment Program by Reuven Feuerstein, Y. Rand, L.H. Falik and R.S. Feuerstein, 2006
2. What Learning Looks Like – Mediated Learning in Theory and Practice K-6 by Reuven Feuerstein and A. Lewin-Benham, 2012
3. Brestenská a kol., Inovatívne učenie s podporou digitálnych technológií, UK Bratislava, 2020, ISBN 978-80-2223-4927-7
4. www.sails-project.eu
5. http://www.letsthink.org.uk/resources/
6. https://www.oecd.org/pisa/
7. https://www.statpedu.sk/files/articles/nove_dokumenty/ucebnice-metodiky-publikacie/badatelske-aktivity/01cast_a_web.pdfhttps://www.statpedu.sk/files/articles/nove_dokumenty/ucebnice-metodiky-publikacie/badatelske-aktivity/01cast_a_web.pdf
8. https://www.statpedu.sk/files/articles/nove_dokumenty/ucebnice-metodiky-publikacie/badatelske-aktivity/03cast_b_biologia_web.pdf
9. https://www.statpedu.sk/files/articles/nove_dokumenty/ucebnice-metodiky-publikacie/badatelske-aktivity/04cast_b_chemia_web.pdf
10. https://www.statpedu.sk/files/articles/nove_dokumenty/ucebnice-metodiky-publikacie/badatelske-aktivity/02cast_b_fyzika_web.pdf
11. https://education.microsoft.com/en-us/hackingStem
12. https://www.pasco.com/products/curriculum/essential-chemistry

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský a anglický jazyk

Poznámky:
1 skupina študentov môže byť maximálne 15-členná

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 7

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. RNDr. Radoslav Halko, PhD., PaedDr. Dominik Šmida, PhD.
Dátum poslednej zmeny: 07.09.2022
Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEGD/N-bUGE-034/22	Súčasné problémy aplikovanej demografie a plánovania ľudských zdrojov

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 / 1 **Za obdobie štúdia:** 26 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Vyžaduje sa aktívna účasť na prednáškach a seminári. V priebehu semestra budú zadané úlohy na písomné vypracovanie, projekty. Záverečný výsledok bude určený ako vážený priemer výsledkov zo všetkých hodnotených aktivít. Váhu 30 % má vypracovanie semestrálnej práce – virtuálna/reálna praktická úloha pre súkromný subjekt/subjekt verejnej správy s tematikou aplikovanej demografie, a zhodnotenie vybraného dokumentu.
Na získanie hodnotenia A je potrebné získať celkovo najmenej 92 % bodov, na B najmenej 84 % bodov, na C najmenej 76 % bodov, na D najmenej 68 % bodov a na hodnotenie E najmenej 60 % bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý celkovo získa menej ako 60 % bodov.
Klasifikačná stupnica: A: 100 - 92 %, B: 91- 84 %; C: 83 - 76 %, D: 75 - 68 %, E: 67 - 60 % FX: 0 - 59 %.

Výsledky vzdelávania:
Predmet oboznámi študentov s praktickými aspektmi a dopadmi demografických procesov a štruktúr. Predstavuje vyústenie v predchádzajúcich semestroch získaných poznatkov a metodických zručností, spojenie demografie (ako základného výskumu) a aplikovaného výskumu. Študent je po absolvovaní schopný vykonávať široké spektrum úloh v oblasti prepojenia demografických javov na prax (pracovná sila v území, analýza jej štruktúry a primárneho potenciálu, hodnotenie vzdelanosti a iné).

Stručná osnova predmetu:
Úvod do problematiky - Kde všade je demografia dôležitá, ktoré sféry ovplyvňuje, aké sú dosahy demografických zmien na – poľnohospodárstvo, dopravu, zamestnanosť, vývoj sídiel, zamestnanosť – labour supply verus labour demand (konkrétne príklady dosahov a ich rozobratie a diskusia – domáce aj zahraničné). Identifikácia obojsmerných vplyvov – ostatné zložky SE sféry na demografický vývoj, postupne od globálnej cez makroregionálnu, národnú až po lokálnu úroveň.
Zdroje údajov, ekonomika a trh práce v nadväznosti na demografický vývoj – kde hľadať databázy a dátové zdroje pre využitie v štúdiách zameraných na „population economics“, príklady štúdií ktoré riešia SE vývoj, predovšetkým v priamej nadväznosti na demografický vývoj, Sauvy, Easterlin a

ich pokračovatelia v kontexte hľadania optimálnej fertility a jej stability vo vzťahu k trhu práce, Samuelson model optimálnej fertility, implikácie populačného starnutia a ekonomického rastu.
Demografický vývoj na regionálnej úrovni pre verejnú a súkromnú sféru a rozhodovanie sa na trhu - Aké odkazy, posolstvá musí/môže dať demograf, demogeograf na základe analýz regionálnych demografických disparít, ako tieto odkazy formulovať, názorné ukážky. Expertná činnosť demografa – analýza regionálnych demografických špecifík, ukážky ako vyzerá zadanie od súkromných investorov a rozvojových agentúr v prípade vstupu investorov – a čo všetko a ako musí demograf urobiť, analyzovať, vypočítať a sumarizovať.
Lokálny demografický vývoj a sídelný vývoj a rozvoj obcí, miest a vidieka - Demografické analýzy a prognózy v strategických, územných plánoch, komunitných plánoch (príklady zo zahraničia, dôraz na SR). Ako koncipovať a spracovať demografické kapitoly v takýchto plánovacích dokumentoch a programoch, ako môže pomôcť demograf s víziou rozvoja obcí, ako identifikovať špecifiká obcí v regiónoch, ako určiť silné a slabé stránky, riziká obcí z hľadiska demografického vývoja a rozvoja, ako vytvoriť nie formálnu ale reálnu a použiteľnú SWOT analýzu demografického vývoja obcí.
Demografia a bezpečnosť, demografia a kriminalita, edukačná demografia - Príklady reálnej a praktickej spolupráce s Ministerstvom vnútra (Odborom prevencie kriminality) – ako môžu využívať a využívajú demografické analytické a prognostické údaje, príklady zahraničných štúdií. Edukačné aspekty, „edukačná demografia“ a „geografia edukácie“ – edukácia a ekonomická aktivita v intercenzálnom pohľade.
Sociálne vylúčenie a situácia Rómov z pohľadu demografie - Doterajšie prístupy vlád, mimovládnych organizácií, čo sa podarilo a čo nie, čo by sa mohlo/malo urobiť, príklady best practices, predstavenie konceptu „Pasce vysokej plodnosti“. Zdravie a chorobnosť Rómov a etnických skupín a jeho analýza.

Odporúčaná literatúra:

Arnio, A., Baumer, E. (2012). Demography, foreclosure, and crime: Assessing spatial heterogeneity in contemporary models of neighbourhood crime rates. Demographic Research, 26, s. 449-488.
Bleha, B. (2011). Super-aged society: What can we learn from the population policy in japan? Recenzovaný zborník konferencie RELIK 2011, Praha: VŠE.
Swanson, D.A., et al. (1996). What is applied demography? Population Research and Policy Review, 15, 5-6, 403-418
Bleha, B., Vaňo, B. (2007). Niektoré teoretické a metodologické aspekty populačnej politiky a náčrt jej koncepcie pre Slovenskú republiku. Sociológia, 39, s. 62-80.
Bleha, B., Popjaková, D. (2007). Migrácia ako dôležitý determinant budúceho vývoja na lokálnej úrovni – príklad Petržalky, Geografický časopis, 59, s. 265-290.
Bleha, B. (2011). Local Population Development in Slovakia: Perception, Social Implications and Interdisciplinary Prospects, Sociológia, 43, s. 362-390.
Martins, J., et. al. (2012). Consumer demographics and Behaviour. Markets are People. The Springer Series on Demographic Methods and Population Analysis. DOI: 10.1007/978-94-007-1855-5.
Pestieau, P. Gregory P. (2017). Optimal fertility under age-dependent labour productivity. Journal of Population Economics, 30, 2, 621-646.
Samuelson, P. (1975) The optimum growth rate for population. International Economic Review, 16, 531–538
Yoon, J. et al. (2010). Impact of Demographic Changes on Inflation and the Macroeconomy, IMF Working Paper 14/2010, dostupné na: http://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2014/wp14210.pdf

Szabo, M. (2015). Veková štruktúra študujúcich v SR a vývoj študijnej dochádzky In: 15. Slovenská demografická konferencia. Bratislava: Slovenská štatistická a demografická spoločnosť.
Swanson, D. A., Pol, L. (2005). Applied demography in the United States and implications for practice elsewhere. Dostupné na: www.demoscope.ru/weekly/knigi/tours_2005/papers/iussp2005s50272.pdf
Šprocha, B., Bleha, B. (2018). Does Socio#Spatial Segregation Matter? 'Islands' of High Romany Fertility in Slovakia. Tijdschrift voor Economische en Sociale Geografie, 109, 239-255.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: prof. RNDr. Branislav Bleha, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEGD/N-bZEG-055/24	Svet, spoločnosť a rozvoj očami humánnej geografie a demografie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Záverečné hodnotenie bude udelené na základe účasti na prednáškach (20% hodnotenia) a vypracovaní záverečnej eseje na vybrané témy súvisiace s prezentovanými problémovými okruhmi (80% hodnotenia). Na absolvovanie predmetu je potrebná účasť na viac ako 80 % prednášok. Hodnotenie sa pohybuje v škále: A: 91-100% B: 81-90% C: 71-80% D: 61-70% E: 51-60%.

Výsledky vzdelávania:
Absolventi sa zoznámia s vybranými aktuálnymi problémami priestorovej organizácie spoločnosti. Dôraz bude kladený na predstavenie a zhodnotenie spoločenských procesov v globálnej perspektíve, ale aj s priemetom na stredoeurópske a slovenské reálie a špecifiká. Primeraná pozornosť bude venovaná súvisiacim faktorom ovplyvňujúcim ich priebeh, trendom a dynamike vývoja, dôsledkom, širšiemu kontextu, adaptácii na meniace sa geopolitické podmienky a krízové stavy. Neobídu sa ani súvisiace verejné politiky a ich alternatívy (možnosti intervencií zo strany verejného sektora).

Stručná osnova predmetu:
Dieťa ako dar boží a nijak inak? Koľko nás bolo, ako sme žili a ovplyvňovali sme svoju reprodukciu už od nepamäti? Populačné "pravidlá" a zákonníky v starovekých ríšach, antike a stredoveku. Ako ovplyvnila demografický vývoj priemyselná revolúcia
Populačný vývoj a populačné politiky v histórii ľudstva. Dvojtvárny demografický svet: vymierajúca Európa a "preplnená" hladujúca Afrika, zmení sa to? Populačné programy OSN. Pronatalitná politika v bohatých krajinách: je to všetko o peniazoch či kariére a pohodlnosti? Účinnosť a efektívnosť populačných politík.
Prečo sa mení spoločnosť z náboženskej na sekulárnu? Prečo sa spoločnosť čoraz menej stotožňuje s organizovaným náboženstvom a cirkvami? Prečo sú v niektorých regiónoch a štátoch tieto premeny rýchlejšie a inde pomalšie a ako tieto zmeny ovplyvňujú život človeka v spoločenstve a v štáte.
Vybrané charakteristiky globálnych športových podujatí a ich význam pre spoločnosť. Etické a geopolitické otázky sprevádzajúce športové podujatia (doping, korupcia, medzinárodné konflikty, športová migrácia, atď.). Ekonomické a sociálne dôsledky organizovania veľkých

športových podujatí. Príklady - Tour de France a moderné letné olympijské hry.
Hlavné priestorové atribúty štátu a hlavné mesto – Ako sa niektoré mestá stali hlavnými mestami? Prečo a kam niektoré štáty premiestňujú hlavné mestá – historické súvislosti? Dekolonizácia, autoritárstvo, geopolitika a environmentálne aspekty pri lokalizácii hlavných miest. Ako sa stala hlavným mestom Slovenska Bratislava? Mestá ako jadrá ekonomického rozvoja a výzvy súčasného mestského rozvoja. Prečo sú mestá motorom ekonomického rastu? Ako sa mení ich produkčná báza – koniec priemyslu v mestách. Trendy v rozvoji miest – služby, úloha kreatívnej triedy, smart cities, vplyv globalizácie a kozmopolitizmus; Bratislava ako jadro ekonomického rozvoja Slovenska. Posadnutosť rastom a rozvojové problémy sveta. Ako sa líši rast od rozvoja? Aké vysvetlenia a riešenia ponúkajú ekonómovia a geografi? Je rast zdrojom nerovností? Rozdiel medzi modernizačnou a inovačnou teóriou. Quo Vadis automobilový priemysel na Slovensku? Pozícia automobilového priemyslu na Slovensku a v Európe. Výhody a nevýhody zapojenia v globálnych produkčných sieťach. Príbeh rastu a úpadku mesta Detroit. Bez diaľnic to nejde alebo....? Význam dopravnej infraštruktúry v modernej spoločnosti. Ako sa menila úloha jednotlivých druhov dopravy v závislosti od ekonomického vývoja? Jednotná európska dopravná politika vs. EÚ ako sústava národných dopravných politík. Vplyv geopolitickej orientácie na rozvoj dopravnej infraštruktúry? Automobil vs. verejná doprava: víťazi vs. porazení.Úloha verejnej dopravy v dopravných politikách. Verejná doprava ako nástroj udržateľnej mobility, výhody a bariéry. Verejná doprava ako nástroj sociálnej inklúzie. Globálny pohľad na vývoj automobilizácie Elektromobilita ako riešenie pre svet alebo politický rozmar bohatých štátov.

Odporúčaná literatúra:

Bleha, B. 2020. Future Population Developments in Europe. Is the Concept of Convergence Indisputable? Towards the Role of Geographical Thinking in Population Forecasting. Appl. Spatial Analysis 13, 851–873.
Bleha, B., Šprocha, B., Buček, J., Káčerová, M., Ďurček, P., Horňák, M., Ondoš, S., Vaňo, B. et al. 2023. Demografický potenciál, sociálna a ekonomická geografia, scenáre hlavného mesta SR Bratislavy do roku 2050. Bratislava: Metropolitný inštitút Bratislavy.
Bruce, S. 2017. Secularization and its consequences. In. Zuckermann, P, Shook. J. (eds). The Oxford Handbook of Secularization. Oxford: Oxford University Press, pp. 55-70.
Dicken, P. (2015). Global shift: Mapping the changing contours of the world economy. New York.
Halman, L., Sieben, I. 2023. Transformations in the Religious and Moral Landscape in Europe? In: Polak, R., Rohs, P. (eds.). Values – Politics – Religion: The European Values Study In-depth Analysis – Interdisciplinary Perspectives – Future Prospects. Cham: Springer, pp 125-154.
Knowles, R. D., Shaw, J., Docherty, I. 2008. Transport geographies: mobilities, flows and spaces. Blackwell Publishing.
Pavlínek, P. 2017. Dependent growth: Foreign investment and the development of the automotive industry in East-Central Europe. Springer.
Rossman, V. 2018. Capital cities: Varieties and patterns of development and relocation. London: Routledge.
Storper, M. 2013. Keys to the city: How economics, institutions, social interaction, and politics shape development. Princeton: Princeton University Press.
World Population Prospects (OSN), 2022, dostupné na https://population.un.org/wpp/
Časopis Demografie – špeciálne vydanie - 2004, č. 4.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra a vybrané témy v anglickom jazyku

Poznámky:

nie pre študentov študijných programov katedry (KEGD)

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 177

A	B	C	D	E	FX
33,33	38,42	14,69	3,95	1,69	7,91

Vyučujúci: doc. Mgr. Vladimír Bačík, PhD., prof. RNDr. Branislav Bleha, PhD., Mgr. Jaroslav Rusnák, PhD., prof. RNDr. Ján Buček, CSc., doc. Mgr. Marcel Horňák, PhD., Mgr. Juraj Majo, PhD., RNDr. Martin Plešivčák, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.09.2024

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-385/18	ŠK: 50. roky v slovenskej a českej spoločnosti

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Aktívna účasť na predmete, vypracovanie, odprezentovanie a odovzdanie písomného referátu na zadanú tému. Referát musí obsiahnuť v základných aspektoch sledovanú problematiku, musí mať min. 5 strán a jeho súčasťou musí byť powerpointová prezentácia.
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Max. dve absencie bez udania dôvodu.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:
Absolventi predmete sú oboznámení s celkovou spoločensko-politickou situáciou, ktorá vládla v ČSR počas 50. rokov, s vývojom politického režimu, s politickými procesmi, ako aj so situáciou v oblasti kultúry, hospodárstva či športu. Majú prehľad o vtedajšej domácej i zahraničnej politickej situácii, a sú schopní kriticky zhodnotiť vtedajší režim a pomery, ktoré v ňom vládli.

Stručná osnova predmetu:
1. Situácia v ČSR po smrti Stalina a Gottwalda
2. Politické procesy v polovici 50. rokov
3. Situácia na Slovensku v 50. rokoch a slovenské politické elity
4. Kríza režimu v roku 1956
5. 50. roky v kultúre, vede, hospodárstve a športe
6. Prvá fáza destalinizácie v ČSR
7. Obnovenie politických procesov
8. Slovenská otázka v ČSR a centralizačné snahy
9. Medzinárodná situácia na prelome 50. a 60. rokov

10. Druhá vlna destalinizácie

Odporúčaná literatúra:

KAPLAN, Karel. Kronika komunistického Československa. Doba tání. 1953-1956. Brno: Barrister and Principal, 2005. ISBN 80-86598-98-5.
KAPLAN, Karel. Kronika komunistického Československa. Kořeny reformy 1956-1968: Společnost a moc. Brno: Barrister and Principal, 2008. ISBN 978-80-87029-31-2.
PEŠEK, Jan. Komunistická strana Slovenska. Dejiny politického subjektu I. Bratislava: Veda, 2012. ISBN 978-80-224-1256-8.
RYCHLÍK, Jan. Češi a Slováci ve 20. století. Česko-slovenské vztahy 1945-1992. Bratislava: Academic Elektronic Press, 1998. ISBN 80-88880-11-4.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 29

A	ABS	B	C	D	E	FX
89,66	0,0	3,45	0,0	0,0	3,45	3,45

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Vašš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-367/00	ŠK: Agrarizmus v stredoeurópskych dejinách

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
hodnotenie na základe práce na seminári, referát na vybranú tému (podľa obsahovej osnovy) v rozsahu cca. 15 min., príprava na hodiny a aktívna účasť v diskusiách na základe prečítaných textov
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú max. 2 absencie (bez potvrdenia).
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent je schopný analyzovať ideológie politických strán, vzájomne ich komparovať v medzinárodnom i regionálnom kontexte, zvláda porovnávať ideologické tézy s politickou praxou, pochopí rôzne formy mobilizácie a rituálov politického straníctva, je schopný pracovať s ideológiami a rozumie ich politickej inštrumentalizácii a „jazyku“

Stručná osnova predmetu:
Agrarizmus ako ideológia a jeho znaky a zdroje, agrarizmus ako politický program, vývoj v jednotlivých krajinách a vzájomná komparácia, ideový transfer, agrarizmus a kultúra, literárny agrarizmus (ruralizmus, poporanizmus a pod.) a ideový transfer, agrarizmus na príklade textov M. Hodžu, agrarizmus a tretia cesta, ideológovia agrarizmu a agrárni politici, agrárne a roľnícke strany, "zelená internacionála", Krestinformbyro, Slovanský zväz agrárnej mládeže, politická mobilizácia a rituály, krach agrarizmu ako ideológie, agrarizmus a fašizmus, agrarizmus a komunizmus

Odporúčaná literatúra:

HOLEC, Roman. Ideové a politické podoby slovenského agrarizmu v 20.storočí. In: Politická a stavovská zemědělská hnutí ve 20.století (Studie Slováckého muzea 5/2000). Uherske Hradiště 2000, s. 17-24. ISBN 80-86185-11-7
HOLEC, Roman. Agrárne hnutie na Slovensku v kontexte česko-slovenských vzťahov do vzniku ČSR. Česko-slovenská historická ročenka, roč. 4 (Brno 1999), s. 59-75. ISBN 80-210-2233-7
HOLEC, Roman. Agrárna demokracia ako pokus o tretiu cestu stredoeurópskej transformácie. Historický časopis, roč. 59 (2011), č. 1, s. 3-32
HANULA, Matej. Za roľníka, pôdu a republiku. Bratislava: Prodama, 2011. ISBN978-80-89396-17-7
PEKNÍK, Miroslav (ed.). Milan Hodža a agrárne hnutie. Bratislava: ÚPV SAV, Veda, 2008. ISBN 978-80-224-1016-8

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 17

A	ABS	B	C	D	E	FX
64,71	0,0	17,65	0,0	5,88	0,0	11,76

Vyučujúci: prof. PhDr. Roman Holec, DrSc.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-382/16	ŠK: Bratislavská bohéma : každodenný život umelcov v rokoch 1920 - 1945

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežne - pravidelná účasť na hodinách a exkurziách, aktívna participácia na priebehu hodín
b) záverečné - odovzdanie eseje na vybranú tému v písanej podobe, na tému podľa obsahovej osnovy predmetu, v rozsahu 2 strany
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú max. 3 absencie (bez ospravedlnenia).
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Študenti po absolvovaní kurzu disponujú vedomosťami o problematike bratislavskej umeleckej bohémy v rokoch 1920 - 1945 a o každodennom živote slovenských umelcov v Bratislave v uvedenom období. Okrem faktografie a súvislostí budú mať na základe dvoch exkurzií spoznajú autentické miesta, ktoré sú spojené s každodenným životom umelcov bratislavskej bohémy. Aj týmto spôsobom sú absolventi schopní vnímať dejinné fenomény nielen prostredníctvom prameňov písomného charakteru, ale zasadiť ich aj do reálneho priestoru.

Stručná osnova predmetu:
1. Vstup do problematiky bohémy: charakteristiky, pojmy, osobnosti a socio-kultúrne súvislosti.Vznik bohémy v Paríži. H. Murger. Fenomén bohémstva a vývoj európskej bohémy v priebehu 19. a na začiatku 20. storočia. Dekadentná bohéma. Bohémsky dandyzmus a estétstvo.
2. Bratislavská umelecká bohéma v rokoch 1920 - 1945. Pohľad na základné reálie, sociálnu štruktúru, sociokultúrne súvislosti, osobnosti spisovateľskej a výtvarníckej bohémy.

3. Bratislavská bohéma v "zlatých" 20. rokoch. Tido J. Gašpar, Ján Hrušovský, Ivan Žabota, Emo Bohúň, Janko Alexy a ďalší predstavitelia. Špecifiká bratislavskej výtvarníckej bohémy v 20. rokoch. Miesta výtvarníckej bohémy. Kaviarne, viechy, ateliéry, inšpiratívne exteriéry, ubytovanie, mecéni. Špecifiká bratislavskej spisovateľskej bohémy v 20. rokoch. Miesta spisovateľskej bohémy. Kaviarne, viechy, inšpiratívne exteriéry, mecéni, múzy. Hostinec Zlatá fantázia ako unikátne miesto v 20. rokoch.
4. Bratislavská umelecká bohéma v 30. rokoch: Špecifiká bratislavskej výtvarníckej bohémy v 30. rokoch. Miesta výtvarníckej bohémy. Kaviarne, viechy, ateliéry, inšpiratívne exteriéry, mecéni. Špecifiká bratislavskej spisovateľskej bohémy v 30. rokoch. Miesta spisovateľskej bohémy. Navštevované kaviarne, viechy, hostince, výletné hostince, ubytovanie, inšpiratívne exteriéry, mecéni, múzy.
5. Bratislavská umelecká bohéma v rokoch 1938 - 1945. Nadrealistická bohéma. Výtvarnícka bohéma. Politické vplyvy na každodenný život ľavicovo orientovaných umelcov.Navštevované kaviarne, viechy, hostince, výletné hostince, ubytovanie, inšpiratívne exteriéry, mecéni, múzy.
6. Exkurzia po autentických miestach bratislavskej umeleckej bohémy - trasa "A"
7. Exkurzia po autentických miestach bratislavskej umeleckej bohémy - trasa "B"
8. Záverečná sumarizácia a reflexia nadobudnutých poznatkov vo forme eseje.

Odporúčaná literatúra:

BALÁŽ, Anton. Hriešna Vydrica. Bratislava : Albert Marenčin Vydavateľstvo PT, 2007. ISBN 978-80-8114-042-6
BRADSHAW, Steve. Kaviarenská spoločnosť alebo život bohémov od Swifta po Dylana. Bratislava : Tatran 1988.
SALNER, Peter a kol. Taká bola Bratislava. Bratislava : Veda 1991.
VAŠŠ, Martin. Bratislavská umelecká bohéma v rokoch 1920 - 1945. Bratislava : Vydavateľstvo UK, 2016. ISBN 978-80-223-4173-8
VAŠŠ, Martin. Medzi snom a skutočnosťou : umelecká bohéma v Bratislave 1938 - 1945. Bratislava : Marenčin PT, 2018. ISBN 978-80-8114-943-6
ŽÁRY, Štefan. Bratislavská bohéma. Bratislava : Tatran, 2018. ISBN 978-80-222-0975-5
Ďalšia literatúra bude doplnená na kurze, prípadne pri osobnej konzultácii.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:
Kurz môže byť okrem študentov histórie podnetným predmetom najmä pre študentov umenovedných disciplín, slovenskej literatúry a sociológie; samozrejme kľúčový bude individuálny záujem o túto tému.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 124

A	ABS	B	C	D	E	FX
74,19	0,0	16,13	3,23	0,0	0,0	6,45

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Vašš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-301/00	ŠK: Civilizácia starovekého Grécka a Ríma

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Účasť na hodinách. Povolené sú 2 absencie, 3. absencia – vypracovanie náhradnej úlohy na zadanú tému. 1. Počas výučbovej časti (priebežne) referát na vybranú tému z oblasti antickej civilizácie (30%) 2. v záverečnej časti semestra (zápočtový týždeň) test (70%).
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent si prehĺbi vedomosti o antickým civilizáciám v starovekom Grécku a Ríme. Študent dokáže pracovať s antickými prameňmi, ktoré povedú k hlbšiemu pochopeniu problémov politického, hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho vývoja antického sveta. Po úspešnom absolvovaní kurzu študent chápe kultúrny a sociálny význam antickej civilizácie, jej recepcie a tradícií, ako aj kľúčové epizódy antických kultúrnych a politických dejín. Orientuje sa v problematike základných pravidiel vedeckej práce (orientácia v literatúre a prameňoch k obdobiu antických dejín, formy citovania, vedecká etika).

Stručná osnova predmetu:
- Úvod do problematiky
- Základná literatúra a heuristické pomôcky - encyklopédie, bibliografie, biografické slovníky, databázy
- Pramene k antickým dejinám - Literárne, Numizmatické pramene. Epigrafické pramene.
- Grécka spoločnosť v mykénskom období, archaické obdobie gréckych dejín
- Vznik a vývoj gréckych mestských štátov, ich politický a hospodársky vývoj, politický systém jednotlivých štátov, aténska demokracia, kultúra klasického gréckeho obdobia
- Grécko po peloponézskej vojne a vstup Macedónie do gréckej politiky, helenistické obdobie, rímska nadvláda
- Najstaršie obdobie rímskych dejín - Etruskovia, kráľovský Rím
- Rímska republika
- Rímske cisárstvo

- Vplyv antiky na európsku kultúru
- Antická kultúra a tradície

Odporúčaná literatúra:

Doplnková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra. Štúdie, pramene a databázy prameňov budú dostupné na MS Teams.

VALACHOVIČ, Pavol. Dejiny antiky. Bratislava: Hlbiny, 2014. ISBN 978-80-89743-03-2.
ADKINS, Lesley, ADKINS, Roy A. Starověké Řecko. Encyklopedická příručka. Praha: Slovart CZ, 2011. ISBN 978-80-73915-80-3.
ADKINS, Lesley, ADKINS, Roy A. Antický Řím. Praha: Slovart CZ, 2012. ISBN 978-80-73915-79-7.
ANDOKOVÁ, Marcela et al. Bežný život starých Rimanov, Bratislava: Iris, 2020. ISBN 9788082000644.
CONTE, Gian Biagio. Dějiny římské literatury. Praha: KLP, 2003. ISBN 978-80-86791-57-9.
CANFORA, Luciano. Dějiny řecké literatury, Praha: KLP, 2009. 978-80-86791-71-5.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 89

A	ABS	B	C	D	E	FX
38,2	0,0	17,98	19,1	11,24	5,62	7,87

Vyučujúci: Mgr. Daniela Rošková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-326/14	ŠK: Dejiny Blízkeho a Stredného východu 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Záverečné kolokvium, účasť na prednáškach, vyučujúci akceptuje max. 2 absencie s preukázanými dokladmi.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Poslucháč má základné znalosti o historickom vývoji krajín Blízkeho a Stredného východu od vzniku islamu až po súčasnosť s dôrazom na špecifiká a medzníky historického vývoja islamu ako jedného z hlavných svetových náboženských systémov v súčasnosti. Tieto znalosti sú nevyhnutné pre základnú orientáciu v čase a priestore každého budúceho historika.

Stručná osnova predmetu:
1, Úvod do dejín Blízkeho a Stredného východu
2, Vznik Islamu a prvého moslimského štátu (Arabský kalifát)
3, Arabský kalifát za Umajjovcov (661-750) a Abbásovcov (750-1256)
4, Umajjovci na Pyrenejskom polostrove, Cordóbsky kalifát (929-1031)
5, Ší#itsky islam a jeho politické úspechy - Bújovci v Iráne (932-1055), Fátimovci v Egypte (969-1171)
6, Seldžucká ríša (1055-1194) a jej nástupnícke štáty
7, Mongoli a islam, ríša Íl chánov (1256-1335)
8, Timurovci a politický vývoj v Strednej Ázii a Iráne v 14.-15. storočí
9. Turci v Malej Ázii, vznik Osmanskej ríše a jej expanzia

Odporúčaná literatúra:
1, AXWORTHY, Michael. Dějiny Íránu. Praha : Nakladatelství Lidové Noviny, 2009. ISBN 9788074223525.
2, KREISER, Klaus a NEUMANN, Christop K. Dějiny Turecka. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2010. ISBN 9788074220128.

3, LEWIS, Bernard. Dějiny Blízkého východu. Trans. M. Pellarová, Z. Rousová. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2007. ISBN 8071069264.
4, ROUX, Jean-Paul Dějiny Střední Asie. Praha : Nakladatelství Lidové Noviny, 2007. ISBN 8071068679.
5, TAUER, Felix. Svět islámu. Praha : Vyšehrad, 2006. ISBN 80-7021-828-2.
6, VESELÝ, Rudolf. Přehled politických a kulturních dějin islámských zemí od vzniku islámu do konce 18. století. 1. díl. Praha : Univerzita Karlova, 1991, s. 1-152. ISBN 80-7066-421-5.
7, VESELÝ, Rudolf. Přehled politických a kulturních dějin islámských zemí od vzniku islámu do konce 18. století. 2. díl. Praha : Univerzita Karlova, 1991, s. 153-317. ISBN 80-7066-422-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 63

A	ABS	B	C	D	E	FX
42,86	0,0	14,29	11,11	14,29	4,76	12,7

Vyučujúci: doc. PhDr. Lukáš Rybár, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-327/14	ŠK: Dejiny Blízkeho a Stredného východu 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Záverečné kolokvium, účasť na prednáškach, vyučujúci akceptuje max. 2 absencie s preukázanými dokladmi.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Poslucháč má základné znalosti o historickom vývoji krajín Blízkeho a Stredného východu od vzniku islamu až po súčasnosť s dôrazom na špecifiká a medzníky historického vývoja islamu ako jedného z hlavných svetových náboženských systémov v súčasnosti. Tieto znalosti sú nevyhnutné pre základnú orientáciu v čase a priestore každého budúceho historika.

Stručná osnova predmetu:
1, Úvod do dejín Blízkeho a Stredného východu v období 16.-18. storočia
2, Osmanská ríša po dobytí Carihradu do konca 18. storočia
3, Safíjovskej ríša (1501-1736)
4, Osmanská ríša a jej súperenie s európskymi veľmocami a Safíjovcami v 16.-18. storočí
5, Mogulská ríša v Indii (1526-1828)

Odporúčaná literatúra:
1, AXWORTHY, Michael. Dějiny Íránu. Praha : Nakladatelství Lidové Noviny, 2009. ISBN 9788074223525.
2, KREISER, Klaus a NEUMANN, Christop K. Dějiny Turecka. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2010. ISBN 9788074220128.
3, LEWIS, Bernard. Dějiny Blízkého východu. Trans. M. Pellarová, Z. Rousová. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2007. ISBN 8071069264.
4, ROUX, Jean-Paul Dějiny Střední Asie. Praha : Nakladatelství Lidové Noviny, 2007. ISBN 8071068679.
5, TAUER, Felix. Svět islámu. Praha : Vyšehrad, 2006. ISBN 80-7021-828-2.

6, VESELÝ, Rudolf. Přehled politických a kulturních dějin islámských zemí od vzniku islámu do konce 18. století. 1. díl. Praha : Univerzita Karlova, 1991, s. 1-152. ISBN 80-7066-421-5.
7, VESELÝ, Rudolf. Přehled politických a kulturních dějin islámských zemí od vzniku islámu do konce 18. století. 2. díl. Praha : Univerzita Karlova, 1991, s. 153-317. ISBN 80-7066-422-3.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 45

A	ABS	B	C	D	E	FX
28,89	0,0	48,89	0,0	4,44	0,0	17,78

Vyučujúci: doc. PhDr. Lukáš Rybár, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-306/00	ŠK: Dejiny Byzancie 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
I. Prečítanie a interpretácia prameňov a vybranej sekundárnej literatúry. Zodpovedanie stanovených otázok, ktoré budú uvedené na konci textov.
II. Záverečná esej na vybranú tému
Študent má právo na dve absencie bez uvedenia dôvodu. Za absenciu bude považovaná aj jeho nepripravenosť na hodinu. Pri štyroch a viac absenciách nebude študent z predmetu hodnotený
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 70/30

Výsledky vzdelávania:
Po absolvovaní kurzu študenti majú základné vedomosti o dejinách Byzancie a jej historickej výnimočnosti z pohľadu dejín stredovekej Európy. Rovnako disponujú poznatkami týkajúcimi sa politickej, spoločenskej a kultúrnej transformácie neskororímskej ríše v 4. - 7. storočí a jej postupnej premeny na nový typ štátu, v súčasnosti nazývaný ako Byzantská ríša.

Stručná osnova predmetu:
I. Úvodné stretnutie. Vymedzenie kurzu a jeho charakter. Kritéria absolvovania kurzu
II. Úvod do byzantológie, pohľady historiografie na dejiny Byzancie.
III. História byzantských štúdií, prehľad najdôležitejších byzantologických škôl, inštitútov, periodickej literatúry.
IV. Základná periodizácia byzantských dejín a stručná charakteristika jednotlivých období dejín Byzancie.
V. Od Ríma k Byzancii - od neskorej antiky k stredoveku. K súčasným chápaniam transformácie rímskeho impéria v 4.- 7. storočí
Druhá časť kurzu (vybrané okruhy rímsko-byzantských dejín)
VI: Rímska ríša za Konštantína Veľkého. Konštantínov príklon ku kresťanstvu a krst – politická kalkulácia alebo skutočný prerod osobnosti. Cirkevný historik Eusebios z Cezareje a jeho politická teológia.

VII. Rímska ríša po smrti Konštantína Veľkého. Kresťanstvo a pohanstvo. Cisár Julian Apostata (361 - 363): reformátor alebo kresťanský odpadlík.
VIII. Východorímska ríša v 5. storočí. Ohrozenie ríše Germánmi. Spoločenská kríza rímskeho impéria v druhej polovici 5. storočia a jej príčiny z pohľadu Synesia biskupa z Kyrény.
IX. Od Východorímskej ríše k stredovekej Byzancii. Vláda cisára Justiniána: idea a realizácia obnovy rímskej ríše a jej dôsledky pre ďalší vývoj štátu. Dvorný historik Prokopios z Cezareje.
X. Od Východorímskej ríše k stredovekej Byzancii II.: Justiniánovi nástupcovia. Východorímska ríša a Perzia.
XI. Od Východorímskej ríše k stredovekej Byzancii III. Vláda cisára Herakleia. Východorímska ríša a Perzia súboj titanov starého sveta.
XII. Byzancia a islam stret ideológií. Islam a jeho vyznávači videní očami byzantských autorov. Konfrontácia a koexistencia kultúr.

Odporúčaná literatúra:

HURBANIČ, Martin. Stredoveký Balkán: Kapitoly z politických, sociálnych a hospodárskych dejín juhovýchodnej Európy v 6. - 15. storočí. Vydavateľstvo Michala Vaška : Prešov, 2010. ISBN 9788071658184.
HURBANIČ, Martin. Súboj titanov. Nový Rím a Perzia. Superveľmoci starého sveta pred nástupom islamu. Bratislava: Veda, 2020,. ISBN: 978-80-224-1819-5.
ZÁSTĚROVÁ, Bohumila a kol. Dějiny Byzance. Praha: Academia, 1992. ISBN 8020004548.
GIBBON, Edward. Úpadok a zánik Rímskej ríše. Bratislava: Premedia, 2012. ISBN 97880895941538.
WHITTOW, Mark. The Making of Byzantium. Berkeley: University of California Press, 1996. ISBN 0-520-20496-4.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 450

A	ABS	B	C	D	E	FX
25,56	0,0	17,56	20,44	14,67	12,0	9,78

Vyučujúci: prof. Mgr. Martin Hurbanič, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-307/00	ŠK: Dejiny Byzancie 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
I. Prečítanie a interpretácia prameňov a vybranej sekundárnej literatúry. Zodpovedanie stanovených otázok, ktoré budú uvedené na konci textov.
II. Záverečná esej na vybranú tému
Študent má právo na dve absencie bez uvedenia dôvodu. Za absenciu bude považovaná aj jeho nepripravenosť na hodinu. Pri štyroch a viac absenciách nebude študent z predmetu hodnotený
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 70/30

Výsledky vzdelávania:
Po absolvovaní kurzu študenti majú prehľad o základných historických etapách byzantských dejín v období 7. - 15. storočia. Rovnako tak disponujú informáciami o významných udalostiach a osobnostiach stredovekej Byzancie v období 7. - 15. storočia.

Stručná osnova predmetu:
I. Úvodné stretnutie. Základné informácie k obsahovej a formálnej náplni kurzu. Podmienky udelenia kreditov.
II. Zrod stredovekej Byzancie v 7. storočí. Otázka kontinuity a diskontinuity neskororímskeho impéria a jeho reliktov v 7. storočí
III. Byzantský ikonoklazmus. K otázke zobrazovania v ranom kresťanstve v období 4. – 7. storočia. Počiatok obrazoborectva v Byzancii. Kult ikon po roku 843.
IV. Počiatky macedónskej dynastie. Vláda cisára Basileia I. Patriarcha Fotios a počiatky byzantského kultúrneho rozmachu.
V. Cisár Konštantín Porfyrogennetos a jeho svet. Byzantská ríša na vrchole svojej moci v období macedónskej dynastie. Spoločenské a kultúrne zmeny v byzantskom svete. De administrando imperio.
VI. Byzantská ríša v 11. storočí: pohľadom intelektuála a dvorana. Michal Psellos a jeho svet.
VII. Byzantská ríša a Západ v epoche križiackych výprav. Anna Komnéna a jej svet.

VIII. Byzantská ríša v období vlády posledných Komnénovcov. Vláda cisára Manuela I. počiatky úpadku ríše a jej zánik roku 1204.
IX. Byzantská ríša v epoche dynastie Palaiologovcov. Byzancia a latinský svet kresťanského Západu v 14. storočí. Byzantský učenec Demetrios Kydones.
X. Posledné dni Byzantskej ríše. Úsilie posledných Palaiologovcov o záchranu ríše a diplomatické kontakty so Západom. Georgios Gemisthos Plethon učenec, filozof a reformátor sklonku byzantského veku.
XI. Zánik Byzantskej ríše roku 1453. Byzancia po Byzancii: šírenie byzantskej kultúry a odkazu v stredovekej Európe.

Odporúčaná literatúra:

HURBANIČ, Martin. Stredoveký Balkán: Kapitoly z politických, sociálnych a hospodárskych dejín juhovýchodnej Európy v 6. - 15. storočí. Vydavateľstvo Michala Vaška : Prešov, 2010. ISBN 9788071658184.
ZÁSTĚROVÁ, Bohumila a kol. Dějiny Byzance. Praha: Academia, 1992 ISBN 8020004548.
DOSTÁLOVÁ, R.: Byzantská vzdělanost. Praha: Vyšehrad, 1990. ISBN:80-7021-034-6.
NICOL, David. The Last Centuries of Byzantium. Cambridge: Cambridge University Press, 1993. ISBN: 9781409410645.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 262

A	ABS	B	C	D	E	FX
25,57	0,0	30,15	16,41	11,45	9,16	7,25

Vyučujúci: prof. Mgr. Martin Hurbanič, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-315/00	ŠK: Druhá svetová vojna

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Študent vypracuje referát na vybranú tému, ktorý tvorí 50% - powerpointovej prezentácii. Študent si vyberie tému (po konzultácii - napr. bitka o Anglicko, porážka Francúzska a pod.) danú tému bude sledovať v novinách Slovák, Gardista (digitálne sú prístupné v Univerzitnej knižnici) a potom spracuje kvantitatívnu analýzu a kvalitatívnu analýzu tohto problému.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent má poznatky o dejinách vojenstva, diplomacie a vnútornej politiky vybraných štátov v období rokov 1939 - 1945.

Stručná osnova predmetu:
1. Z historiografie 2.svetovej vojny, genéza, hlavné príčiny vzniku vojny
2. Chronológia, priebeh vojenských operácií vcelku
3. Pozemné boje, hlavné bitky 2.svetovej vojny, hlavné črty jednotlivých ťažení
4. Boje na mori, využitie hladinového a ponorkového loďstva, úloha zásobovania
5. Letecká vojna, špecifiká leteckých bojov na jednotlivých bojiskách, charakteristika leteckých síl jednotlivých štátov, bitka o Anglicko, využitie letectva v bleskovej vojne, bombardovanie zázemia, úloha letectva v Atlantiku, Mediteránnej a Tichomorskej oblasti
6. Diplomatické rokovania počas 2.svetovej vojny, vznik protihitlerovskej koalície a konferencie Veľkej Trojky, diplomatický boj o Gibraltar
7. Tajné služby v 2.svetovej vojne
8. Kolaborácia, satelitné štáty, vyhladzovacia politika Nemecka
9. Tokijský a Norimberský proces

Odporúčaná literatúra:
BESSEL, R. Nacizmus a vojna. Bratislava : Slovart 2006. ISBN 80-8085-156-5.

NÁLEVKA, Václav. Druhá světová válka. Praha: Stanislav Juhaňák - Triton, 2014. ISBN 978-80-7387-669-2.
GILBERT, Martin. Druhá světová válka úplná historie. Praha: BB art, 2006. ISBN 80-7341-933-5.
GILBERT G.M. Norimberský denník. Bratislava: Vydavateľstvo politickej literatúry, 1966.
WISTRICH, Robert S. Hitler a holokaust. Bratislava: Slovart, 2002. ISBN 80-7145-682-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 196

A	ABS	B	C	D	E	FX
56,63	0,0	19,39	8,16	5,1	0,0	10,71

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-339/23	ŠK: Druhá svetová vojna a odboj v Európe

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška + seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Povolené sú dve absencie. Poslucháč bude hodnotený na základe aktívnej účasti na prednáškach (50%) a na základe participácie na záverečnom kolokviu (50%).
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Poslucháč je schopný identifikovať vývoj politickej situácie v Európe počas druhej svetovej vojny. Popri základnej charakteristike priebehu druhej svetovej vojny na európskom bojisku bude študent schopný prezentovať základné znalosti o odbojových aktivitách obyvateľstva v Európe a to so zvláštnym dôrazom na priestor Strednej a Východnej Európy resp. zapojenie menšín (Rómovia, Židia) do rezistencie. Štruktúra kurzu umožní poslucháčovi zorientovať sa aj v dopadoch druhej svetovej vojny na súčasnú politiku.

Stručná osnova predmetu:
I. Úvod do problematiky.
II. Odboj alebo odpor?
III. Rezistencia bez vyhlásenia vojny: odbojové aktivity na území Rakúska a Československa.
IV. Phoney War- odboj na území Poľska a jeho kontakty so zahraničím.
V. The Great Breakdown: porážka západnej Európy na jar 1940.
VI. Set Europe ablaze- neregulárna vojna.
VII. Bezpečnostné aparáty štátov Osy v Európe.
VIII. Propaganda a jej vplyv na odbojovú činnosť.
IX. Ženy v odboji.
X. Osud odboja a jeho účastníkov po vojne.

Odporúčaná literatúra:
Povinná literatúra:

HALL, Claire M. An Army of Spies? The Gestapo Spy Network 1933-45. In Journal of Contemporary History, 2009, roč. 44, č. 2, , s. 247–265.
www.jstor.org/stable/40543126.
HARRISSON, E. D. R. The British Special Operations Executive and Poland. In The Historical Journal, 2000, roč. 43, č. 4, s. 1071–1091.
www.jstor.org/stable/3020880.
JUDT, Tony. POSTWAR: A History of Europe since 1945. New York: The Penguin Press, 2005, s. 13-63.
SCHWARTZ, Paula. Partisanes and Gender Politics in Vichy France. In French Historical Studies, 1989, roč. 16, č. 1, s. 126–151.
www.jstor.org/stable/286436.
SUMMERFIELD, Penny. Dunkirk and the Popular Memory of Britain at War, 1940–58. In Journal of Contemporary History, 2010, roč.45, č.4, s.788–811.
www.jstor.org/stable/25764582.
STAFFORD, David. The Detonator Concept: British Strategy, SOE and European Resistance after the Fall of France. In Journal of Contemporary History, 1975, roč. 10, č. 2, s. 185–217.
www.jstor.org/stable/260145.
STEINER, Herbert. The Role of the Resistance in Austria, with Special Reference to the Labor Movement. In The Journal of Modern History, 1992, vol. 64, s.128–133. www.jstor.org/stable/2124973
WEBSTER, Wendy. Europe against the Germans: The British Resistance Narrative, 1940-1950. In Journal of British Studies, 2009, roč. 48, č. 4, s .958–982.
www.jstor.org/stable/27752640.
SCHWARTZ, Paula. Partisanes and Gender Politics in Vichy France. In French Historical Studies, 1989, roč. 16, č. 1, s. 126–151.
www.jstor.org/stable/286436.
Odporúčaná literatúra:
DAVIES, Norman. Rising ´44. New York: Viking, 2004, 752 s.
Foot, M. R. D. SOE: Stručná historie Útvaru zvláštních operací 1940-46. Brno: Bonus A, 1997, 371 s.
JABLONICKÝ, Jozef. Z ilegality do povstania. Bratislava: Epocha, 1969, 530 s.
JEFFERY, Keith. MI6: The History of the Secret Intelligence Service 1909-1949. London: Bloomsbury, 2011, 840 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	ABS	B	C	D	E	FX
50,0	0,0	33,33	0,0	0,0	0,0	16,67

Vyučujúci: Mgr. Martin Posch, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 22.05.2023

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-380/15	ŠK: Etnogenéza Slovanov

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežne - preverovanie pripravenosti pomocou otázok, aktívna participácia v diskusiách na hodine
b) záverečné - test.
Stupnica:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú max. 2 absencie.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 20/80

Výsledky vzdelávania:
Študent sa oboznámi so základnými etnogentickými teóriami o vzniku Slovanov a Slovákov. Orientuje sa v základnej geopolitickej situácii najstarších dejín Slovanov a Slovákov. Ovláda základné historické fakty prvých storočí našich dejín, približne po pád Veľkej Moravy. Zároveň sa orientuje v základnej terminológii a metdoologických prístupoch súčasnej historiografie v otázke formovania kolektívnych identít (na príklade Slovanov.).

Stručná osnova predmetu:
1, úvodná hodina, terminológia, historiografia
2. doterajšie teórie o pôvode Slovanov. Teória autochtonistická a migračná
3. politické a hospodárske podmienky vzniku kmeňa Slovanov
4. politická situácia v Karpatskej kotline v 5. a 6. storočí
5. Slovania a Avari, Samova ríša
6. politická situácia v Karpatskej kotline na konci avarského panstva. Pax Francorum
7. vznik Veľkej Moravy
8. knieža Pribina a knieža Mojmír

9. knieža Rastislav
10. knieža Svätopluk
11. zánik Veľkej Moravy
12. záverečná hodina, diskusia, zhrnutie

Odporúčaná literatúra:

CURTA, Florin. The Making of the Slavs : History and Archeology of the Lower Danube Region, c. 500-700. Cambridge : University Press, 2001. ISBN: 9780511496295
DVORNIK, Francis. The making of Central and Eastern Europe. London : Polish Research Centre Ltd, 1949.
TŘEŠTÍK, Dušan. Počátky Přemyslovců. Vstup Čechů do dejin (530-935). Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 1997. ISBN 978-80-7106-138-0
Na ďalšiu literatúru a pramene upozorní vyučujúci počas semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský
anglický (pasívne, čítanie)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 729

A	ABS	B	C	D	E	FX
12,76	0,0	15,09	20,16	16,32	22,5	13,17

Vyučujúci: Mgr. Adam Mesiarkin, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-400/24	ŠK: Etnogenéza Slovanov 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety: FiF.KSD/A-boHI-380/15 - ŠK: Etnogenéza Slovanov

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežne – preverovanie pripravenosti študentov, aktívna participácia na hodinách
b) záverečné - test.
Stupnica:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú max. 2 absencie.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 20/80

Výsledky vzdelávania:
Predmet predstavuje nadstavbu a rozšírenie predmetu ŠK: Etnogenéza Slovanov. Zameriava sa na predstavy o pôvode Slovanov v stredovekej a novovekej slovenskej, českej, chorvátskej, atď. spisbe a ich rozbor jednotlivými mladšími historiografiami. Študenti budú schopní konfrontovať motívy, ktoré stáli za rozprávaniami s tými, ktoré ovplyvňovali ich interpretácie v modernej, resp. nedávnej historickej vede. Množina nástrojov a postupov, použitá pri skúmaní identity Slovanov ako celku, bude verifikovaná pri konštrukciách slovanských dejín, s ktorými operovali intelektuáli stredovekých a moderných národov.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod do predmetu, organizačné stretnutie, nadviazanie na učivo zimného semestra
2. Charakteristika historických prameňov, spoločné a odlišné črty rozprávaní
3. Bratia Čech, Lech a Rus, trójske a germánske dejiny
4. Dejiny Slovanov v uhorských kronikách, novovekých dejinách Slovákov a Slovenska
5. Slovanský pôvod Čechov v neskoro-stredovekých kronikách
6. Konštrukcie dejín Poliakov v humanistickej spisbe – Slovania, Venéti, Vandali, Sarmati
7. Vzorce pre „svetové dejiny“ v Chorvátsku (napr. Vinka Pribojevića)

8. Stredoveká bulharská spisba a vzťah bulharských a slovanských dejín
9. Letopisy Rusi, slovanská vs. lokálna identita (Novgorodský, Haličšsko-volynský letopis)
10. Možnosti interpretácie diplomatických písomných prameňov, geografických traktátov, právnych zbierok, atď.
11. Súčasné trendy v historiografii pri interpretáciách dejín Slovanov
12. Sumarizácia predmetu, prvý termín testu.

Odporúčaná literatúra:

HAVLÍK, Lubomír. Počátky slovanského vědomí. In ŠŤASTNÝ, Vladislav (ed.). Slovanství v národním životě Čechů a Slováků. Praha : Melantrich, 1968, s. 17-23.
KUČERA, Matúš. Veľká Morava a začiatky našich národných dejín. In Historický časopis, 1985, roč. 33, č. 2, s. 163 – 199.
MARSINA, Richard. Samuel Timon a jeho predstavy o najstarších dejinách Slovákov. In Historický časopis, 1980, roč. 28, č. 2, s. 238 – 251.
TIBENSKÝ, Ján. Slovenská historiografia v období počiatkov slovenského národného obrodenia. (1780 – 1830). In Historický časopis, 1980, roč. 28, č. 4, s. 531 – 553.
SASINEK, Franko Víťazoslav. Dejiny drievnych národov na území terajšieho Uhorska. Martin: Kníhtlačiarsky účastinársky spolok, 1878.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	ABS	B	C	D	E	FX
33,33	0,0	33,33	33,33	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Adam Mesiarkin, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 06.06.2024

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-316/00	ŠK: Európa po druhej svetovej vojne

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Študent vypracuje esej na tému z 20. storočia, esej tvorí 50% záverečného hodnotenia a napíše test min. na 65 %, absolvovanie testu tvorí 50% záverečného hodnotenia
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent má vedomosti o povojnovom vývoji Európy s prihliadnutím na problémy dvoch nemeckých štátov po II. svetovej vojne a vzťahu Európa a Blízky východ.

Stručná osnova predmetu:
1. Dejiny Nemecka v 20. storočí.
2. Nacistické Nemecko 1933 – 1945.
3. Vznik a existencia protihitlerovskej koalície (atlantická charta, Teherán, Jalta, Postupim).
4. Od Postupimu k vzniku dvoch nemeckých štátov.
5. Adenauerova éra v SRN a problém studenej vojny v 50. rokoch. Integrácia SRN do hospodárskych a vojenských štruktúr v západnej Európe.
6. 60. roky v Európe a Brandtova nová „Ostpolitik“.
7. Od antijudaizmu a antisemitizmu. Židia v Európe medzi stredovekom a 20. storočím.
8. Od sionizmu k britskému mandátu Palestína.
9. Holokaust Židov v Európe a alija Židov z Európy po II. svetovej vojne.
10. Od vzniku štátu Izrael k Suezskej kríze.
11. Od šesťdennej vojny k Jom Kipurskej vojne.
12. Vývoj arabsko-izraelských vzťahov od 80. rokov – doteraz.

Odporúčaná literatúra:
KISSINGER, H. Umění diplomacie. Od Richelieua k pádu Berlínske zdi. Praha : Prostor, 1999. ISBN 80-85190-51-6.

MÜLLER, H. M. Dejiny Nemecka. Praha Nakladatelství Lidové noviny, 2001. ISBN 80-7106-188-3.
WEGS, J. R. – LADRECH, R. Evropa po roce 1945. Praha : Vyšehrad 2002. ISBN 80-7021-507-0.
VIVEN, R. Evropa 20. století. Praha : Vyšehrad, 2007. ISBN 978-80-7021-735-1.
JUDT, Tony. Povojnová Európa. História po roku 1945. Bratislava : SLovart, 2007. ISBN 978-80.8085-185-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 98

A	ABS	B	C	D	E	FX
20,41	0,0	26,53	17,35	13,27	4,08	18,37

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-369/00	ŠK: Generácia Všeslávie (nové pohľady na 2. fázu národného obrodenia)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) vyučujúci akceptujú max. 3 absencie s preukázanými dokladmi.
b) priebežne preverovanie pripravenosti formou otázok.
c) záverečné hodnotenie: písomná skúška - forma test
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 0/100

Výsledky vzdelávania:
Študent po prednáškovom cykle a individuálnom štúdiu získava aditívne informácie o tzv. 2. generácii (kollárovsko-šafárikovskej) slovenského národného hnutia a formovaní moderného slovenského národa. Ďalej disponuje vedomosťami o odraze spoločensko-politickej situácie na jej myšlienky a činnosť, bude poznať názory a činnosť osobností ako J. Kollár, P. J. Šafárik, J. Herkeľ, J. Hollý, F. Palacký a i.

Stručná osnova predmetu:
1. Vnímanie pojmu národ v slovenských dejinách. Národné obrodenie a formovanie moderného národa.
2. Koncepcia a ideológia katolíckej a evanjelickej inteligencie 18. st. Nadväznosť.
3. Dobové špecifiká a vznik koncepcie všeslovanského národa. Politický a kultúrny rozmer.
4. Jazyk - znak národa, literárna činnosť, dejiny literatúry. J. Herkeľ - slovanské "esperanto"
5. Historizmus a história. Záujem o najstaršie dejiny. J. Kollár, P. J. Šafárik, F. Palacký, J. Hollý
6. Katolícki a evanjelickí obrodenci - spolupráca, idey, zhody a rozpory. J. Hollý, M. Hanuliak a i.
7. "Kazateľ" všeslovanskej vzájomnosti J. Kollár a jeho význam. (básnik, kňaz, historik, pedagóg)

8. Najstaršie dejiny Slovanov - dielo P. J. Šafárika a F. Palackého. Národné dejiny.
9. J. Hollý - recepcia bernolákovčiny, Veľká Morava, ideológia.
10. Vzťahy generácie Všeslávie k bernolákovcom a štúrovcom. "Hlasové o potřebě jednotného jazyka..."
11. Hodnotenie generácie Všeslávie a jej predstaviteľov v minulosti a súčasnosti.
12. Panslavizmus - fikcia a realita. Vnímanie neslovanskou verejnosťou. Posun významu.

Odporúčaná literatúra:

1. MACURA, Vladimír. Znamení zrodu: české obrození jako kulturní typ. Praha: Československý spisovatel, 1983.
2. PODOLAN, Peter. Aspekty slovenskej historiografie generácie Jána Kollára a Pavla Jozefa Šafárika. In: Forum historiae [online]. Bratislava: Historický ústav Slovenskej akadémie vied, 2007, roč. 1, č. 1, s. 21-33. [cit. 2021-10-20] Dostupné na: https://www.forumhistoriae.sk/sites/default/files/podolan1.pdf.
3. PODOLAN, Peter. Generácia Všeslávie a jej koncepcia národa. In: Studia Academica Slovaca 38, Bratislava: Univerzita Komenského, 2009, s. 239-254.
4. SAK, Robert. Josef Jungmann. Život obrozence. Praha: Vyšehrad, 2007. ISBN 978-80-7021-890-7.
5. PICHLER, Tibor: Národ, národnosti, štát: O politike etnického entuziazmu. Historický časopis. 2006, roč. 54, č. 4, s. 569-590.
Doplnková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 135

A	ABS	B	C	D	E	FX
29,63	0,0	20,0	22,22	17,78	6,67	3,7

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-354/00	ŠK: Hospodársky a sociálny obraz Slovenska v 16.-18. storočí

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienkou pripustenia študenta k písomnej skúške v skúškovej časti semestra je účasť študenta na hodinách počas výučbovej časti semestra.
Počet akceptovateľných absencií je 2. V prípade ďalších absencií, ktoré vyplynú z objektívne zdôvodniteľných, vydokladovaných príčin, má študent možnosť predmet absolvovať za splnenia nasledujúcej podmienky: za každú absenciu nad stanovený rámec študent odovzdá vyučujúcemu referát v rozsahu 5 normostrán na vopred zadanú a odkonzultovanú tému. Referát musí obsahovať úvod, jadro (bez poznámkového aparátu), záver a zoznam použitej literatúry.
Študent je hodnotený na základe výsledkov písomného testu, ktorý bude realizovaný počas skúškovej časti semestra. Testové otázky sú kreované tak, že v odpovedi je očakávané vecné opísanie skutočnosti, uvedenie faktov bez hlbšieho analyzovania či zovšeobecňovania.
Termíny riadneho a opravných termín budú uvedené v AIS-e v priebehu zápočtového týždňa.
Klasifikačná stupnica je nasledovná:
100-92 % z maximálneho počtu bodov A,
91 – 84% B,
83 – 76 % C,
75 – 68 % D,
67 – 60 % E,
59 a menej % FX.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 0/100

Výsledky vzdelávania:
Predmet je koncipovaný ako úvod do hospodárskych a sociálnych dejín raného novoveku na území dnešného Slovenska a absolvovaním predmetu študent disponuje prehľadom o vývine v kľúčových odvetviach feudálneho hospodárstva a sociálnom obraze slovenského teritória v kontexte Uhorského kráľovstva. Predmet rozširuje problematiku slovenských ranonovovekých dejín, s ktorou sa študent stretne na povinných prednáškach zo slovenských dejín v 16. až 18. storočí. Študent je schopný charakterizovať produkčný potenciál krajiny, jej ekonomickú pozíciu v

habsburskej monarchii, rozumie základným hospodárskym problémom doby, ovláda reálie života obyvateľstva vo vzťahu k veľkým dejinám a je schopný definovať sociálny obraz krajiny.

Stručná osnova predmetu:

1. Stav slovenskej historiografie. Problematika hospodárskych a sociálnych dejín.
2. Pramenné východiská výskumu hospodárskeho a sociálneho obrazu Slovenska v ranom novoveku.
3. Moderná slovenská historiografia a jej prístup k výskumu problematiky.
4. Demografické pomery .
5. Národnostná skladba obyvateľstva.
6. Sociálna stratifikácia obyvateľstva.
7. Sídelná štruktúra krajiny.
8. Agrárna výroba.
9. Baníctvo.
10. Cechy a manufaktúry.
11. Obchod.
12. Feudálne právo, feudalizmus.

Odporúčaná literatúra:

KOHÚTOVÁ, Mária – VOZÁR, Jozef (eds.). Hospodárske dejiny Slovenska 1526 – 1848. Bratislava: VEDA, 2006. ISBN 80-224-0915-4.
KOHÚTOVÁ, Mária. Hospodárske dejiny Slovenska v novoveku. Trnava: Filozofická fakulta Trnavskej univerzity, 2010. ISBN 978-80-8082-350-4.
KOHÚTOVÁ, Mária. Vývoj obyvateľstva na Slovensku v 16. a 17. storočí. Trnava: Filozofická fakulta Trnavskej univerzity, 2010. IBSN 978-80-8082-349-8.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 198

A	ABS	B	C	D	E	FX
59,09	0,0	25,25	9,6	3,54	1,01	1,52

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-352/00	ŠK: Hrady a hradné panstvá na Slovensku

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienkou udelenia kreditov je aktívna účasť na seminároch, zapájanie sa do diskusie a prezentovanie čiastkových úloh zadávaných priebežne (30%). Čiastkové úlohy súvisia s témami seminárnych prác, ktoré si študenti vyberú na úvodnom stretnutí. Ťažiskom hodnotenia je vypracovanie seminárnej práce (70%), ktorú je študent povinný odovzdať do termínu stanoveného na úvodnom stretnutí. Seminárna práca musí mať rozsah minimálne 10 normostrán textu vrátane poznámkového aparátu a bibliografických zoznamov (18 000 znakov vrátane medzier).
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:
Poslucháči v priebehu kurzu získajú základné poznatky o vzniku a vývine hradov v Uhorsku v stredoveku a na príklade konkrétne skúmaného hradu a jeho panstva si osvoja postup pri heuristike stredovekých prameňov. Okrem toho získajú prehľad v pramennej základni k skúmaniu stredovekých hradov a hradných panstiev, o ich vnútornom fungovaní a funkciách v stredovekej uhorskej spoločnosti. Absolventi kurzu sú schopní pri výskume dejín stredovekých hradov a hradných panstiev využívať širokú paletu prameňov - ako naračné, tak aj diplomatické.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvodný seminár: Oboznámenie s podmienkami hodnotenia a udelenia kreditov. Výber tém seminárnych prác - konkrétny hrad a hradné panstvo podľa preferencií študenta.
2. Vývin fortifikačných systémov na území Slovenska od obdobia Veľkej Moravy do začiatku 16. stor.
3. Celokamenný hrad - nový fenomén medzi fortifikáciami stredovekého Uhorska.
4. Fortifikačný boom v Uhorsku po tatárskom vpáde a jeho nositelia.
5.Vzrast moci šľachty v Uhorsku a budovanie nových opevnených šľachtických sídiel.
6. Hospodárske zázemie hradu – proces formovania hradných panstiev.
7.Život na stredovekom hrade - personál hradu: kastelán a strážcovia hradu, zariadenie hradu, komfort na stredoveký spôsob.
8.Správa hradného panstva, hospodárski úradníci a ich pomocníci.

9. Systém budovania hradov v priestore a ich úloha pri obrane a ochrane nechránených vidieckych sídiel a stredovekých ciest.
10. Drobnejšie fortifikačné útvary - hrady, kúrie, obytné veže a ich špecifiká.
11. Výsledky realizovaných historicko-architektonických prieskumov hradných ruín na Slovensku. Možnosti záchrany a obnovy hradných architektúr.
12. Záverečný seminár: Kontrola postupu prípravy seminárnych prác, vyhodnotenie dochádzky a uzatvorenie priebežnej časti hodnotenia.

Odporúčaná literatúra:

DVOŘÁKOVÁ, Daniela et al. Stredoveké hrady na Slovensku. Život, kultúra, spoločnosť. Bratislava: VEDA, 2017. ISBN 9788022416085
FEJÉR, Georgius (ed.). Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis I - XI. Budae: Typis typogr. regiæ vniversitatis Vngariæ, 1829 - 1844.
FÜGEDI, Erik. Castle and society in medieval Hungary (1000 - 1437). Budapest: Akadémiai Kiadó 1980.
KOČIŠ, Jozef. Od Čachtíc po Strečno. Martin: Osveta, 1989. ISBN 80-217-0053-X
MARSINA, Richard (ed.). Codex diplomaticus et epistolaris Slovaciae I - II. Bratislava: VEDA, 1971 - 1987.
PLAČEK, Miroslav - BÓNA, Martin. Encyklopédia slovenských hradov. Bratislava: Slovart, 2007. ISBN 9788080852870

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenčina, základy latinčiny, pasívna znalosť češtiny.

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 341

A	ABS	B	C	D	E	FX
24,93	0,0	28,15	33,43	6,45	1,47	5,57

Vyučujúci: PhDr. Jakub Palko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-moHI-500/20	ŠK: Kapitoly z kultúrnych dejín raného novoveku

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné - príprava referátu/prezentácie o pramennom texte (poskytnutom vyučujúcim) k vybranej téme (podľa osnovy tém na semester), kde študent v krátkosti (očakávané trvanie cca. 15 min) predstaví typ a žáner textu, okolnosti vzniku, zameranie, predpokladaných (a skutočných) adresátov a podobne. Referát tak poslúži ako úvod do problematiky pre ďalších študentov a následnej diskusie priamo na seminári.
- čítanie historiografických textov, ktoré budú podľa harmonogramu tém študentom poskytnuté počas semestra. Všetci študenti sa oboznámia s kratším sekundárnym textom (poskytnutým vyučujúcim) k téme daného semináru, ktorý predstaví danú tému a zároveň aktuálne metodologické prístupy pri jej výskume
b) záverečné - odovzdanie referátu v písomnej podobe s uvedením použitých zdrojov v rozsahu 5 - 8 strán
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú max. 2 absencie.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 70/30

Výsledky vzdelávania:
Študent sa na príklade uhorských/slovenských dejín raného novoveku oboznámi s aktuálnymi kultúrnohistorickými prístupmi k historickému výskumu. Študent bude po absolvovaní schopný chápať a analyzovať kultúrne fenomény v ich širšom, antropologickom zmysle, ktorý zahŕňa rôznorodé fenomény života ľudských spoločenstiev v minulosti. Bude zvládať aplikovať súčasné metodologické prístupy zo zahraničných historiografií aj na domácom (slovenskom/uhorskom/ stredoeurópskom) pramennom materiáli a tým bude schopný vnímať špecifiká, zhody a odlišnosti

domáceho vývoja so širšími európskymi trendmi v ranom novoveku. Nadobudne zároveň širšie chápanie dejín, založené nielen na uvažovaní o "udalostných" dejinách, ale bude schopný vnímať dôležitosť širších, nadosobných procesov a trendov pre spoločnosť a kultúru a rolu jednotlivca pri ich spolu-utváraní.

Stručná osnova predmetu:

1) Úvod do problematiky kultúrnych dejín a antropologických prístupov v historickom bádaní.
2) Hodnoty: Hierarchia
3) Hodnoty: Tradícia
4) Hodnoty: Pravda
5) Ideály: Jednota
6) Ideály: Spravodlivosť
7) Ideály: Poriadok a sloboda
8) Život jednotlivca: Rodina
9) Život jednotlivca: Telo
10) Život jednotlivca: Smrť
11) Život spoločenstva: Vládca
12) Život spoločenstva: Peniaze
13) Život spoločenstva: Cudzinec

Odporúčaná literatúra:

BŮŽEK, Václav a kol. Člověk českého raného novověku (16.-17. století). Praha: Argo 2007. ISBN 978-80-7203-694-3
BURKE, Peter. Co je kulturní historie. Praha: Dokořán 2011. ISBN 978-80-7363-302-8
DÜLMEN, Richard van. Historická antropologie: Vývoj / Problémy / Úkoly. Praha: Dokořán, 2002. ISBN 80-86569-15-2
Pramenné texty a sekundárna literatúra k jednotlivým tematickým okruhom budú študentom sprostredkované vyučujúcim priebežne počas semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český (pasívne, na úrovni čítania textu)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 0

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Peter Benka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-399/23	ŠK: Každodennosť aristokrata v ranom novoveku

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie študijných výsledkov sa uskutočňuje výhradne priebežnou kontrolou študijných výsledkov počas výučbovej časti semestra. Úspešné absolvovanie predmetu je podmienené vypracovaním a verbálnym prezentovaním referátu v časovom rozsahu 10 – 15 minút (približne v rozsahu 5 normostrán s priloženým zoznamom použitej literatúry, vítaná je ppt prezentácia).
Počet akceptovateľných absencií na vyučovaní 2. V prípade ďalších absencií, ktoré vyplynú z objektívne zdôvodniteľných, vydokladovaných príčin, má študent možnosť predmet absolvovať za splnenia nasledujúcej podmienky: za každú absenciu nad stanovený rámec študent odovzdá vyučujúcemu referát v rozsahu 5 normostrán na vopred zadanú a odkonzultovanú tému.
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent absolvovaním predmetu disponuje prehľadom o jednej z aktuálnych výskumných tém slovenskej/stredoeurópskej historiografie. Študent má poznatky o uhorskej nobilite vôbec a o každodennom živote na dvore uhorského aristokrata v ranom novoveku. Študent vie pracovať nielen s edovanými písomnými prameňmi, ktoré umožňujú nahliadnuť do súkromných sfér vysokej šľachty, ale má vedomosti o výsledkoch kunsthistorického, či antropologického výskumu k danej problematike.

Stručná osnova predmetu:
1. Aristokracia v Uhorsku. Politická elita krajiny.
2. Aristokratický dvor a dvorská kariéra.
3. Aristokratické sídla, hrady/zámky/kaštiele a mestské paláce.

4. Narodenie, krst, detstvo, mladosť, výchova, vzdelanie aristokrata.
5. Festivity. Svadba. Pohreb.
6. Zdravie, liečba, kúpele v živote aristokrata.
7. Uhorský aristokratický odev. Prezentácia rodu.
8. Aristokrati – mecenáši a zberatelia umenia.
9. Spoločenský život – snemy, korunovácie, hry, hudba, voľný čas.
10. Kuchyňa, stolovanie.
11. V službách krajiny.

Odporúčaná literatúra:

DUCHOŇOVÁ, Diana. Palatín Mikuláš Esterházy a jeho dvor. Spoločnosť, normy, rituály každodennosti. Bratislava: Historický ústav SAV vo vydavateľstve Prodama s.r.o., 2013. ISBN 978-80-89396-25-2.
LENGYELOVÁ, Tünde et al. Thurzovci a ich historický význam. Bratislava: Pro Historia, 2012. ISBN 978-80-89396-19-1.
LENGYELOVÁ, Tünde. Život na šľachtickom dvore. Bratislava: Slovart, 2016. ISBN 978-80-556-1287-4.
FUNDÁRKOVÁ, Anna. Barokový aristokrat. Bratislava: Veda, 2018. ISBN 978-80-224-1694-8.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 17

A	ABS	B	C	D	E	FX
70,59	0,0	17,65	5,88	0,0	0,0	5,88

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 24.05.2023

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-329/17	ŠK: Komparatívne dejiny stredovýchodnej Európy v stredoveku

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Pravidelná účasť (povolené maximálne dve absencie za semester), ústna prezentácia vybranej témy (podľa zadania vyučujúceho) počas semestra, interpretácia prameňov na seminároch, záverečná skúška pozostávajúca z ústneho kolokvia.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Poslucháči majú poznatky o základných etapách historického vývoja strednej Európy tisícročnom období približne od roku 568 do roku 1526. Dokážu lokalizovať, špecifikovať a popísať krajiny tohto regiónu na základe ich historických, kultúrnych a etnicko-jazykových charakteristík. Poznajú proces formovania stredoeurópskych národov a vznik politicko-geografického regiónu strednej Európy. Na základe interpretovania najvýznamnejších historických procesov, udalostí a konania osobností dokážu pochopiť špecifický vývoj tejto časti Európy. Vďaka historickej komparácii vedia tieto poznatky porovnať s vývojom v ostatných častiach kontinentu. Na základe práce s dobovými prameňmi dokážu objektívne interpretovať časté sporné a konfliktné historické otázky, ktoré aj v prítomnosti poznačujú úroveň a charakter vzájomných vzťahov stredoeurópskych krajín.

Stručná osnova predmetu:
Stredná Európa – historicko-politicko-geografická definícia konceptu
Príchod Slovanov a Maďarov do strednej Európy
Západní Slovania (Samova Ríša, Veľká Morava), Avari a Franská ríša
Vznik stredovekých kristianizovaných monarchií
Arpádovské Uhorsko 896-1301
Piastovské Poľsko 965-1300
České kniežatstvo/kráľovstvo za Přemyslovcov 895-1306
Uhorsko v 14. storočí (Anjouovci)
České krajiny v 14. storočí (Luxemburgovci)
Poľsko za vlády posledných Piastovcov (1300-1380)

Spoločenské, kultúrne a hospodárske zmeny v 14. a 15. storočí
Turecké nebezpečenstvo v strednej Európe 14.-15. storočie
Humanizmus a renesancia v strednej Európe (kultúrny vývoj)

Odporúčaná literatúra:

BEREND, Nora – URBAŃCZYK, Przemyslaw – WISZEWSZKI, Przemyslaw. Central Europe in the High Middle Ages. Bohemia, Hungary and Poland c. 900 - 1300. Cambridge, Cambridge University Press, 2013. ISBN 9780521786959.
BEREND, Nora. Christianizace a utváření křesťanské monarchie. Praha, Argo, 2013. ISBN 9788025708354.
DVORNÍK, František. Zrod střední a východní Evropy. Praha: Prostor, 2008. ISBN 9788072601950.
SZŰCS, Jenő. Tri historické regióny Európy. Bratislava, Kalligram, 2001. ISBN 8071492639.
WANDYCZ, Piotr S. Střední Evropa v dějinách od středověku do současnosti. Academia, Praha 2001. ISBN 8020006575.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 5

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: doc. Mgr. Dušan Zupka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-305/00	ŠK: Kyjevská Rus

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
referáty a záverečný test
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študenti majú poznatky z dejín prvého historicky doloženého ranostredovekého štátu východných Slovanov, ktorý chronologicky začleňujeme do obdobia 9.-12. storočie. K jeho historickej tradícii sa hlási tak ruská, ukrajinská i bieloruská historiografia. Študent po absolvovaní kurzu dokáže identifikovať problémové otázky a má prehľad o politických, sociálnych a kultúrnych dejín Kyjevskej Rusi.

Stručná osnova predmetu:
1. Otázky historiografie a pramene k dejinám Kyjevskej Rusi.
2. Vznik a počiatky ranostredovekého ruského štátu - východný Slovania v 6.-9. storočí
3. Spoločenské vzťahy v Kyjevskej Rusi Sociálne kategórie obyvateľstva na Rusi;
4. Rus a stepné národy - Chazari, Bulhari, Polovci, Pečenegovia
5.Svetové náboženstvá a kresťanská cirkev na Rusi .Slovanský polyteizmus, šamanizmus stepných národov, islam, judaizmus; rok 988 v dejinách Rusi, počiatky cirkevnej organizácie, kláštory a kolonizácia nových území, stredoveká heréza- Bogomilstvo a Rus.
6. Kyjev a Novgorod - prototyp ruského ranostredovekého mesta typológia miest na východe Európy v 6.-10. st.
7. Riurikovci a politické dejiny na Rusi. Charakteristika vlády kniežat Olega, Igora, Oľgy, Sviatoslava, Vladimíra, Jaroslava Múdreho, Vladimíra Monomacha, charakteristika feudálneho kniežatstva
8.Medzinárodné vzťahy a diplomacia
Obchodné zmluvy Rusi a Byzancie v 10. stor., rusko-poľské styky, Rus a západná Európa, rusko-uhorské styky, Rus a Byzancia, Rus medzi Európou a Áziou

9. Rus v 12. a na začiatku 13. storočia Haličsko-Volyňské kniežatstvo, Vladimírsko-Suzdaľské kniežatstvo, Novgorodské kniežatststvo alebo republika?
10. Kultúra, architektúra, vzdelanosť. Novgorodské brezové listiny, vplyv byzantskej vzdelanosti, materiálna kultúra, odievanie, peniaze na starej Rusi, Kyjevsko-Pečorská lavra, ruské letopisy, epos Slovo o pluku Igorovom.

Odporúčaná literatúra:

HLOUŠKOVÁ, Kateřina - VYDRA, Zbyněk - TÉRA, Michal - KOMENDOVÁ, Jitka - ŘOUTIL, Michal. Dějiny Ruska. Praha : NLN, 2017. ISBN 978-80-7422-324-2.
GREKOV, B.D.: Kyjevská Rus. Praha : Gosudarstvennoje učebno-pedagogičeskoje, 1953.
DVORNÍK, F. Zrod střední a východní Evropy. Praha: Prostor, 1999. ISBN 80-7260-005-2.
DOSTÁLOVÁ, R. Byzantská vzdelanost. Praha: Vyšehrad, 2003. ISBN 80-7021-409-0.
AVENARIUS, A. Byzantská kultúra v slovanskom prostredí v 6.-12. storočí. Bratislava: Veda, 1992. ISBN 80-224-0359-8.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 295

A	ABS	B	C	D	E	FX
54,24	0,0	28,81	9,15	3,39	0,68	3,73

Vyučujúci: prof. Mgr. Miroslav Daniš, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-333/20	ŠK: Moderné dejiny strednej Európy

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Aktívna účasť na hodinách a napísanie záverečnej eseje
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:
Po absolvovaní predmetu je študent schopný sledovať formy historických fenoménov v ich stredoeurópskom kontexte. Študenti a študentky dokážu identifikovať variácie ideí strednej Európy ako geografických, ekonomických, politických či kultúrnych konceptov, ktorých existenciu síce môžeme vystopovať ešte v pred-modernom období, no predpokladať ich kontinuitu by bolo ahistorické. Študentky a študenti dokážu analyzovať historické a dynamicky sa rozvíjajúce politiky a spoločenské trendy prostredníctvom analýzy primárnych dokumentov, ale aj kultúrnych ex-post reflexií. Naliehavosť štúdia moderných dejín strednej Európy je dnes nanajvýš aktuálna.

Stručná osnova predmetu:
1. Základné pramene, literatúra a metodologické prístupy k problematike. Chronológia a tematizovanie konceptov strednej Európy v moderných dejinách
2. Modernita, štátnosť, občianstvo, reforma a pamäť v strednej Európe
3. “Imagined communities“. Národy a nacionalizmus v strednej Európe
4. Inštitúcie, demokracia, imperializmus a nacionalizmus na prelome storočí
5. Masová politika a jej stredoeurópske špecifiká
6. Vojna
7. Centralizmus, regionalizmus, federalizmus v medzivojnovom období
8. Ekonomická a spoločenská modernizácia
9. Rozpad politického stredu a radikalizácia politiky
10. Vojnové a povojnové predstavy a realizácie
11. „Východný blok“ alebo stredná Európa?
12. Revízia a reforma
13. Neskorý socializmus, technokracia, disent

14. Demokracia a transformácia

Odporúčaná literatúra:

MORYS, Matthias (ed.) The Economic History of Central, East and South-East Europe. 1800 to the Present. London – New York: Routdge, Taylor & Francis, 2021. ISBN 978-1-138-92198-6.
BEREND, Iván, T. Central and Eastern Europe 1944 – 1993. Detour from the Periphery to the Periphery. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. ISBN 9780521550666.
PUTNA, Martin C. Obrazy z kultúrnich dějin Střední Evropy. Praha: Vyšehrad, 2018. ISBN 978-80-7429-977-3.
TRENCSÉNYI, Balász, KOPEČEK, Michal, BAÁR, Mónika, JANOWSKI, Maciej, FALINA, Mária. A History of Modern Political Thought in East Central Europe. Volume 1: Negotiating Modernity in the „Long Nineteenth Century“. Oxford: Oxford University Press, 2018. ISBN 978-0-19-880313-3.
TRENCSÉNYI, Balász, KOPEČEK, Michal, BAÁR, Mónika, JANOWSKI, Maciej, FALINA, Mária, LISJAK, Luka, . A History of Modern Political Thought in East Central Europe. Volume 2: Part I: 1918 – 1968. Negotiating Modernity in the „Short Twentieth Century and beyon“. Oxford: Oxford University Press, 2018. ISBN 978-0-19-873715-5.
TRENCSÉNYI, Balász, KOPEČEK, Michal, BAÁR, Mónika, JANOWSKI, Maciej, FALINA, Mária, LISJAK, Luka, . A History of Modern Political Thought in East Central Europe. Volume 2: Part II: 1968 – 2018. Negotiating Modernity in the „Short Twentieth Century and beyon“. Oxford: Oxford University Press, 2018. ISBN 978-0-19-882960-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 21

A	ABS	B	C	D	E	FX
52,38	0,0	9,52	4,76	4,76	9,52	19,05

Vyučujúci: Mgr. Matej Ivančík, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-325/00	ŠK: Osídlenie Slovenska

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienky udelenia kreditov:
20% priebežné hodnotenie - pozostáva z aktívneho zapájania sa študentov počas výučbovej časti semestra, plnenie čiastkových úloh, ktoré sa budú týkať obsahového zamerania ich seminárnych prác. Vyhodnotenie priebežných aktivít študentov sa uskutoční v rámci posledného seminára konajúceho sa v zápočtovom týždni.
80% záverečné hodnotenie - pozostáva z odovzdania seminárnej práce v rozsahu minimálne 10 normostrán textu (18 000 znakov vrátane medzier). Témy seminárnych prác budú študentom zadané podľa ich osobných preferencií na prvom stretnutí. Termín odovzdania seminárnej práce bude stanovený po dohode so študentami. V seminárnych prácach by študenti mali postrehnúť najmä základné problémy osídlenia vybraného regiónu v rámci Uhorska (písomné zmienky, pramenné zmienky o vývoji a stave životného prostredia v stredoveku, prvé písomné zmienky o lokalitách v stanovenom regióne, vývoj cestnej siete a podobne).
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 20/80

Výsledky vzdelávania:
Absolventi majú prehľad o postupe osídľovania Slovenska a jeho zákonitostiach od čias Veľkej Moravy do konca stredoveku a zvládajú spracovávať problematiku osídľovania vytypovaných mikroregiónov. Absolventi majú tiež konkrétne vedomosti o priebehu osídľovacích procesov v období stredoveku, pričom dokážu vnímať aj interdisciplinárny rozmer a aplikovať poznatky historickej lingvistiky a archeológie. Zvládajú metodiku skúmania osídlenia vo vytypovaných mikroregiónoch a dokážu využívať predovšetkým diplomatické pramene k dejinám osídlenia a osídľovania územia dnešného Slovenska v rámci Uhorského kráľovstva.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvodný seminár: Oboznámenie sa s podmienkami absolvovania kurzu a udelenia kreditov, zadanie tém seminárnych prác. pri témach sa bude prihliadať na individuálne záujmy študentov.
2. Interdisciplinárny prístup pri výskume osídlenia – využívanie poznatkov archeológie, historickej lingvistiky a historických prameňov.

3. Prvé písomné zmienky o stredovekých sídlach a ich interpretácia.
4. Metačné listiny – najdôležitejší prameň pri rekonštrukcii stredovekého osídlenia a pôvodného prírodného prostredia.
5. Vývin názorov na osídlenie Slovenska v stredoveku. V. Chaloupecký, D. Rapant a ich polemika o počiatkoch osídlenia Liptova.
6. Problémy pri skúmaní osídľovacieho procesu – nedostatočný archeologický výskum, chýbajúce písomné pramene. Hľadanie náhradných riešení.
7. Skupinové osídlenie – predpoklady a charakteristiky.
8. Využívanie netradičných postupov pri výskume osídlenia, sakrálne objekty a ich patrocíniá.
9. Hrady a ich funkcia stabilizačného faktora sídliskových pomerov v období vrcholného a neskorého stredoveku.
10. Doklady štatistickej povahy pri výskume hustoty a intenzity osídlenia na prelome stredoveku a včasného novoveku.
11. Kategorizácia sídlisk podľa veľkosti. Stredoveké mestá a vidiecke sídla. Zobrazovanie postupu osídľovania pomocou máp.
12. Záverečný seminár: Zhodnotenie semestra, vyhodnotenie priebežných aktivít študentov počas výučbovej časti. Kontrola postupu prípravy seminárnej práce.

Odporúčaná literatúra:

BEŇKO, Ján. Starý Turiec. Martin: Osveta, 1996. ISBN 80-217-0366-00
ŠMILAUER, Vladimír. Vodopis starého Slovenska. Praha - Bratislava: Učená spoločnosť Šafárikova, 1932.
VARSIK, Branislav. Osídlenie Košickej kotliny I-III. Bratislava: Veda, 1964 - 1977.
RÁBIK, Vladimír. Nemecké osídlenie na území východného Slovenska v stredoveku. Bratislava: Karpatonemecký spolok na Slovensku, 2006. ISBN 978-80-8060-197-6
ŽUDEL, Juraj. Osídlenie Slovenska v neskorom stredoveku. Bratislava: Veda, 2010. ISBN 9788022410793
- ďalšia odborná literatúra bude zadávaná študentom priebežne počas výučbovej časti semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, základy latinčiny (základná znalosť latinských termínov označujúcich sídla)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 163

A	ABS	B	C	D	E	FX
14,72	0,0	25,15	28,22	9,82	1,84	20,25

Vyučujúci: PhDr. Jakub Palko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-368/00	ŠK: Osobnosti česko-slovenskej vzájomnosti národného obrodenia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienky na absolvovanie predmetu: účasť, aktívna práca, záverečné hodnotenie
a) Vyučujúci akceptujú max. 3 absencie s preukázanými dokladmi.
b) Priebežne preverovanie pripravenosti formou otázok.
c) záverečné hodnotenie: písomná skúška - forma test
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 0/100

Výsledky vzdelávania:
Študent po prednáškovom cykle a individuálnom štúdiu získava komplexný pohľad na obsah národného obrodenia (formovanie moderného národa) cez biografie konkrétnych osobností a ich prepojenia s so slovenským/českým prostredím. Ďalej disponuje vedomosťami o formovaní česko-slovenských vzťahov v širokom časovom období, so zameraním na 1. polovicu 19. st. (Otázky literatúry, jazyka a politiky. Úloha slovanskej vzájomnosti a česko-slovenskej spolupráce. Objasnenie spolupráce a vzájomného ovplyvňovania sa na konkrétnych príkladoch osobností slovenského a českého národného obrodenia).

Stručná osnova predmetu:
1.Úvodná prednáška. Oboznámenie s obsahom kurzu. Národné obrodenie - význam pojmu.
2. Tradícia česko-slovenských vzťahov - husitstvo, Jakub Jakobeus, Ján Vavrinec Nedožerský, ...
3. Josef Dobrovský a spolupráca so slovenskými evanjelickými osvietencami
4. Josef Jungmann - nové vnímanie národa, vzor a výzva

5. V. Hanka, J. Linda, J. Boček - S. Rožnay, P. Križko - Úloha reprezentatívnej minulosti, na margo k falzám.
6. Pavol Jozef Šafárik - český či slovenský alebo srbský a bulharský? Slovanské "nadnárodné" dejiny.
7. Ján Kollár - Československý kmeň a slovanská vzájomnosť.
8. František Palacký - Čech, Čechoslovák, Čechoslovan, posilovanie konštrukcie jednoty.
9. Jazyková otázka - Česi J. Jungmann, František Palacký (pražské centrum) kontra Moravania Trnka, V. Žák, Boček, Kampelík kontra Slováci P. J. Šafárik, Ján Kollár, J. Palkovič. Jednota kontra "partikularizmus"
10. Nové vnímanie vzájomnosti - Ľ. Štúr, reakcia na jazykové oddelenie - Hlasové (1846)
11. Pragmatimus - Havlíček Borovský - "špeciálny prípad"
12. Slovanský zjazd 1848 a jeho výsledok vo vzťahu. Slovania a austroslavizmus. Slovanská vzájomnosť.
13. Podoba slovensko-českej spolupráce počas dobrovoľníckych výprav a počas provizória (zavedenie "staroslovenčiny").
14. Vyústenie česko-slovenskej spolupráce. Na ceste k spoločnému štátu. Čechoslovakizmus. Česi a Slováci v ČSSR. Prierez vývojom vzťahov.

Odporúčaná literatúra:

1. VYVÍJALOVÁ, Mária. Juraj Palkovič (1769 – 1850) (Kapitoly k ideovému formovaniu osobnosti a pôsobeniu v národnom hnutí) Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1968.
2. SAK, Robert. Josef Jungmann. Život obrozence. Praha: Vyšehrad, 2007. ISBN 978-80-7021-890-7.
3. HORA – HOŘEJŠ, Petr. Toulky českou minulostí 6. (Příběhy a postavy českého národního obrození.) Praha: Baronet a Via Facti 1997.ISBN 80-7214-039-6.
4. PODOLAN, Peter. Životopisný náčrt k 150. výročiu úmrtia Pavla Jozefa Šafárika (1795 – 1861). In Štúdie k jubileu Pavla Jozefa Šafárika. Historia nova II – 2011 – 1. [online] Bratislava: Stimul, 2011, s. 96-100.
5. KOČÍ, Josef: České národní obrození. Praha: Svoboda 1978. ISBN 25-012-78.
Doplnková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 181

A	ABS	B	C	D	E	FX
18,78	0,0	14,92	19,89	20,99	17,13	8,29

Vyučujúci:

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-372/10	ŠK: Podoby životného štýlu na Slovensku v 1. ČSR

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežne - pravidelná účasť na hodinách, aktívna participácia na diskusiách v ich priebehu - prezentácia referátu na vybranú tému podľa obsahovej osnovy, v rozsahu 15 minút
b) záverečné - odovzdanie eseje na vybranú tému v písanej podobe, na tému podľa obsahovej osnovy predmetu, v rozsahu 2 strany.
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú max. 3 absencie (bez ospravedlnenia).
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:
Študenti majú vedomosti o podobách životného štýlu na Slovensku v podmienkach tzv. prvej republiky (1. ČSR). Disponujú poznatkami z dejín každodennosti, sociálnych a kultúrnych dejín daného obdobia. Sú schopní vytvoriť vlastnú kreatívnu prezentáciu z dejín každodennosti, sociálnych a kultúrnych dejín. Chápu význam dejín každodenosti, sociálnych a kultúrnych dejín pre prácu historika 20. storočia.

Stručná osnova predmetu:
1. Vplyv životného štýlu v západných európskych metropolách (Paríž, Berlín, Londýn) na prelome 19. a 20. storočia a v medzivojnovom období na životný štýl v ČSR a na Slovensku a rezíduá životného štýlu rak.-uh. monarchie.
2. Dôsledky prvej svetovej vojny pre slovenský život a chápanie kultúry.
3. Posuny v tradičnej relácii mesto – dedina, zmenšovanie rozdielov. Vplyv Prahy ako spostredkovateľa impulzov z dobových svetových metropolí.

4. Mesto. „Poslovenčovanie“ života v slovenských mestách. Kultúrne, konfesionálne a sociálne rozvrstvenie.
5. Dedina. Kult „sedliaka“ a „neskazeného dedinského života“ v slovenskej kultúre a literatúre medzi vojnami.
6. České etnikum na Slovensku a jeho percepcia slovenskou spoločnosťou.
7. Obliekanie a móda. Zmeny a nové trendy. Aplikácia na reláciu mesto – dedina.
8. Bývanie a architektúra. Trendy. Funkcionalizmus.
9. Stravovanie. Regionálne a sociálne rozdiely.
10. Práca. 8-hodinový pracovný čas. Duševná a manuálna práca. Štrajky a demonštrácie.
11. Informácie a nové médiá. Periodiká, rozhlas, film. Fenomén kina.
12. Gender v medzivojnovom období. Ideálne obrazy ženy a muža a realita.
13. Voľný čas. Zábava a kultúra.
14. Spôsob života slovenskej bohémy v medzivojnovom období.

Odporúčaná literatúra:

BYSTRICKÝ, Valerián – ZEMKO, Milan (eds.). Slovensko v Československu (1918-1939). Bratislava : VEDA, 2004. ISBN 80-224-0795-X
DUDEKOVÁ, Gabriela a kol. Na ceste k modernej žene. Bratislava : Veda, 2011. ISBN 978-80-224-1189-9
FERENČUHOVÁ, Bohumila – ROGUĽOVÁ, Jaroslava a kol. Občianska spoločnosť a politická kultúra. Kapitoly z dejín Slovenska 1918 – 1938. Bratislava : Historický ústav SAV, 2012. ISBN 978-80-971189-0-7
ROGUĽOVÁ, Jaroslava a kolektív. Od osmičky k osmičke. Premeny slovenskej spoločnosti v rokoch 1918 – 1938. Bratislava : VEDA, 2009. ISBN 978-80-970060-4-4

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 162

A	ABS	B	C	D	E	FX
82,1	0,0	6,79	3,7	0,62	0,62	6,17

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Vašš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-390/19	ŠK: Premeny habsburskej monarchie a Uhorska, 1657 – 1790

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežne počas výučbovej časti semestra - prezentácia referátu na hodine na vybranú tému (primárnym cieľom je prístup k zvolenej problematike prostredníctvom významnej osobnosti), pričom dĺžka prezentácie by nemala presiahnuť 20 minút
- čítanie priebežne poskytnutých pramenných a/alebo historiografických textov k danej téme, schopnosť analyzovať ich, aktívne sa zapájať do diskusie priamo na hodine
b) záverečné hodnotenie - odovzdanie referátu zo semestra, v prepracovanej a rozšírenej podobe, v písomnej podobe s príslušným poznámkovým aparátom a bibliografickými údajmi, v rozsahu cca. 10 normostrán vlastného textu
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú maximálne 2 absencie.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40/60

Výsledky vzdelávania:
Študent má po úspešnom absolvovaní predmetu prehľad o vývoji, ktorým prešla stredoeurópska Habsburská monarchia medzi rokmi 1657 - 1740 v politickej, vojenskej, hospodárskej, kultúrnej a konfesionálnej oblasti, a ich dopadmi na uhorskú spoločnosť. Orientuje sa v základných procesoch, ktoré v konečnom dôsledku prispievali k formovaniu základov pre modernú spoločnosť, okrem iného napríklad formovaním politického myslenia medzi absolutizmom a centralizmom na jednej strane a formami stavovskej reprezentácie na druhej, budovaním stálej armády, meniacimi sa postojmi k úlohám a organizácii školstva, zdravotnej a sociálnej starostlivosti, alebo formovaním skupinových identít. Dokáže vnímať dobové špecifiká rôznych fenoménov a zároveň vnímať dopady, ktoré mohli mať na neskorší vývoj spoločnosti a kultúry. Je schopný samostatne uvažovať

o vybraných problémoch, analyzovať rôzne typy prameňov písomného i nepísomného charakteru a ich význam pre poznanie minulosti, a zároveň sa orientuje v základných historiografických trendoch vo výskume 17. a 18. storočia.

Stručná osnova predmetu:

1) Úvodná hodina, oboznámenie so základnou literatúrou, formou hodnotenia a požiadavkami.
2) Habsburská monarchia po polovici 17. storočia. Špecifiká vývoja v Uhorsku a ostatných častiach monarchie. Dynastia a dvor ako centrálne body politickej moci.
3) Absolutizmus a centralizácia v závere 17. storočia. Ideové východiská a praktická realizácia.
4) Protireformácia a konfesionálne heterogénna uhorská spoločnosť v závere 17. storočia.
5) Podoby stavovského odporu: kurucké hnutie, obrana tradičných princípov a povstanie Imricha Thökölihо.
6) Dlhá vojna s Osmanmi: konforntácia s vonkajším nepriateľom, zmeny vo vojenstve, dopady na domácu a zahraničnú situáciu. Otázka propagandy, sebaprezentácie dynastie a obrazu nepriateľa.
7) Podoby stavovského odporu: povstanie Františka II. Rákocziho, "národný absolutizmus" a úspešné povstanie (?)
8) "Baroková monarchia": dynastia, aristokracia, cirkevná hierarchia. Reprezentácia moci v kultúre a politike.
9) Konfesionálna otázka v 18. storočí: protireformačný katolicizmus a "obliehaný" protestantizmus. Nové intelektuálne prúdy v cirkevnom prostredí. Ľudová zbožnosť.
10) Otázky kolektívnych identít v 18. storočí. Ich spracovanie v intelektuálnom prostredí a recepcia v širšej spoločnosti. Chápanie vlasti a národa v dobovom diskurze.
11) Uhorská stavovská spoločnosť: snem, stolice, mestá. Možnosti a limity politického a kultúrneho vplyvu.
12) "Verejný záujem": osvietenský diskurz a uhorská politická tradícia. Meniaci sa charakter štátnej moci a nové sféry záujmu (školstvo, sociálno-hospodárske otázky, verejné zdravotníctvo)

Odporúčaná literatúra:

EVANS, Robert John Weston. Vznik habsburské monarchie, 1550 – 1700. Trans.: Lenka Kolářová. Praha: Argo, 2003. ISBN 80-7203-463-4
EVANS, Robert John Weston. Austria, Hungary, and the Habsburgs : Central Europe c. 1683 - 1867. Oxford: Oxford University Press, 2006. ISBN 978-0199541621
KOWALSKÁ, Eva. Evanjelické a. v. spoločenstvo v 18. storočí : Hlavné problémy jeho vývoja a fungovania v spoločnosti. Bratislava: Veda, 2001. ISBN 80-224-0704-6
ŠOLTÉS, Peter. Tri jazyky, štyri konfesie. Etnická a konfesionálna pluralita na Zemplíne, Spiši a v Šariši. Bratislava : Historický ústav SAV, 2009. ISBN 978-80-970060-6-8
Ďalšia literatúru a pramenné/historiografické texty budú podľa tematického zamerania študentom poskytnuté v priebehu semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický (na úrovni čítania historiografických textov)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 15

A	ABS	B	C	D	E	FX
66,67	0,0	13,33	20,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Peter Benka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-moHI-414/00	ŠK: Prírodné prostredie v stredoveku

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Vypracovanie seminárnej práce, ktorá bude výsledkom systematickej prípravy študentov počas semestra. Študenti budú plniť čiastkové úlohy, ktoré im zabezpečia základ pre zostavenie záverečnej seminárnej práce. Témy budú študentom stanovené na úvodnom stretnutí a budú sa týkať vývoja prírodného prostredia vo vybranom regióne v rámci územia dnešného Slovenska. Minimálny rozsah seminárnej práce je 10 normostrán textu vrátane poznámkového aparátu (18 000 znakov vrátane medzier).
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Poslucháči budú v priebehu povinne voliteľného seminára aplikáciou výsledkov historických, lingvistických a prírodovedných disciplín prehlbovať svoje znalosti o stredovekom osídľovaní Slovenska v rámci vytypovaných regiónov. V závere seminára vypracujú písomnú seminárnu prácu, v ktorej preukážu schopnosť pracovať s odbornou literatúrou, ale aj pramenným materiálom k téme. Získajú kompetenciu pracovať napríklad s metačnými listinami, získajú prehľad o spôsobe ohraničovania území v stredoveku a úlohe stavby krajiny v tomto procese.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvodné stretnutie: oboznámenie sa s podmienkami hodnotenia, zadanie tém seminárnych prác.
2. Prehľad prameňov a literaatúry.
3. Mapovanie pôvodného prírodného prostredia vo vybraných regiónoch Slovenska I: pedológia, hydrológia.
4. Mapovanie pôvodného prírodného prostredia vo vybraných regiónoch Slovenska II: klimatické pomery, flóra a fauna.
5. Vývin osídľovania na základe archeologických prameňov s dôrazom na včasnostredoveké pohrebiskové a sídliskové nálezy. Práca s archeologickou literatúrou.
6. Heuristika zachovaných stredovekých písomných správ o všetkých typoch stredovekých sídiel.
7. Svoje doterajšie výsledky študenti odprezentujú v čiastkových referátoch, kde vysvetlia použité postupy a metodiku svojho výskumu.

8. Ďalšie fázy osídlenie a osídľovania a jeho vplyvu na vývoj životného prostredia vo vrcholnom a neskorom stredoveku.
9. Metačné listiny 1: Stavba, účel.
10. Metačné listiny 2: Preklad a práca s metáciami.
11. Diskusia, kolokvium.
12. Záver: Zhodnotenie priebehu, riešenie dodatočných problémov pri písaní ich seminárnych prác. Stanovenie termínu odovzdania seminárnych prác.

Odporúčaná literatúra:

Bialeková, Darina a kol. Pramene k dejinám osídlenia Slovenska z konca 5. až 13. storočia 1 – 3. Nitra: Archeologický ústav SAV, 1989 - 2002
Habovštiak, Alojz. Stredoveká dedina na Slovensku. Bratislava: Obzor, 1985. 392 s.
Varsik, Branislav. Osídlenie Košickej kotliny I.-III. Bratislava: SAV, 1964-1977.
Špeciálna literatúra:
Lukačka, Ján. Západné Tríbečské podhorie do roku 1526. In: Historické štúdie XXVI, 1982. s. 131-161.
- ďalšia literatúra a pramene budú zadávané študentom priebežne.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 31

A	ABS	B	C	D	E	FX
54,84	0,0	12,9	16,13	6,45	3,23	6,45

Vyučujúci: PhDr. Jakub Palko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-338/22	ŠK: Rímska ríša za vlády iuliovsko-claudiovskej dynastie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Aktívna účasť na hodinách (čiastkové úlohy, referáty, diskusia). Povolené sú 2 absencia. V prípade viacerých absencií (zo závažných dôvodov) vyučujúci rozhoduje o náhradnom plnení povinností alebo o opakovaní predmetu. Poslucháč bude hodnotený na základe aktívnej účasti na hodinách (čiastkové úlohy, referát, diskusia) - 50% a na základe záverečného kolokvia - 50%.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študenti majú poznatky o politických, sociálnych a kultúrnych dejinách rímskeho cisárstva za vlády cisárov iuliovsko-claudiovskej dynastie. Majú vedomosti o literatúre a prameňoch rôzneho druhu k danému obdobiu. Dokážu ich interpretovať a hodnotiť. Po úspešnom absolvovaní tohto kurzu sú študenti schopní preukázať oboznámenie sa so základnými črtami života na cisárskom dvore, s aliančnou politikou cisárov, so základnými črtami počiatkov principátu.

Stručná osnova predmetu:
Úvod do problematiky, plán práce, úlohy.
Základná literatúra k problematike a základné heuristické pomôcky - encyklopédie, bibliografie, biografické slovníky.
Pramene k dejinám raného cisárstva - Numizmatické pramene. Epigrafické pramene. Literárne pramene a diela rímskej historiografie.
Základné problémy politického vývoja v Rímskej ríši: zánik republiky, nástup nového politického systému, nástupnícky systém, dynastie, panovníci.
Nástup Octaviana na trón, jeho vláda.
Sobášna politika a politika morálnej obnovy Ríma.
Rímska ríša za vlády Tiberia.
Rímska ríša za vlády Caligulu.
Rímska ríša za vlády Claudia.
Rímska ríša za vlády Nerona.

Ženy iuliovsko-claudiovskej dynastie. Manželky a matky cisárov.

Odporúčaná literatúra:

Doplnková literatúra bude prezentovaná na začiatku a počas semestra. Štúdie, pramene a databázy prameňov budú dostupné na MS Teams.
VALACHOVIČ, Pavol. Dejiny antiky. Bratislava: Hlbiny, 2014. ISBN 978-80-89743-03-2.
BURIAN, Jan. Římské impérium. Vrchol a proměny antické civilizace. Praha: Svoboda-Libertas, 1994. ISBN 80-205-0391-9.
ADKINS, Lesley, ADKINS, Roy A. Antický Řím. Praha: Slovart CZ, 2012. ISBN 978-80-73915-79-7.
GRANT, Michael. Dějiny antického Říma. Praha: BB art, 1999. ISBN 80-7257-009-9.
SUETONIUS Tranquillus, C. Životopisy dvanástich cisárov. Prel. Etela Šimovičová, Bratislava: Spolok slovenských spisovateľov, 2010. ISBN 978–80–8061–427–0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 34

A	ABS	B	C	D	E	FX
61,76	0,0	14,71	14,71	0,0	2,94	5,88

Vyučujúci: Mgr. Daniela Rošková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-371/10	ŠK: Slovenská otázka v 1. ČSR

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežne - pravidelná účasť na hodinách, aktívna participácia na diskusiách v ich priebehu - prezentácia referátu na vybranú tému podľa obsahovej osnovy, v rozsahu 15 minút
b) záverečné - odovzdanie eseje na vybranú tému v písanej podobe, na tému podľa obsahovej osnovy predmetu, v rozsahu 2 strany.
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú max. 3 absencie (bez ospravedlnenia).
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:
Absolventi predmetu disponujú komplexným pohľadom na problematiku slovenskej otázky v 1. ČSR, orientáciu v prístupoch k riešeniu slovenskej otázky u kľúčových slovenských predstaviteľov politickej a intelektuálnej elity, chápu medzinárodné súvislosti slovenskej otázky v medzivojnovom období. Poznajú primárnu a sekundárnu vedeckú literatúru spolu publikovanými prameňmi k tejto problematike.

Stručná osnova predmetu:
1. Slovenská otázka v 1. ČSR. Úvodný syntetický pohľad a načrtnutie jednotlivých segmentov slovenskej otázky.
2. Nacionálny segment slovenskej otázky v 1. ČSR.
3. Štátoprávny segment slovenskej otázky v 1. ČŠR.
4. Hospodársky segment slovenskej otázky v 1. ČSR.
5. Sociálny segment slovenskej otázky v 1. ČSR.
6. Kultúrny segment slovenskej otázky v 1. ČSR.

7. Geopolitický segment slovenskej otázky v 1. ČSR.
8. Postoje k slovenskej otázke u slovenských predstaviteľov československých politických strán orientovaných na koncepciu československej národnej jednoty (I. Dérer, A. Štefánek, M. Ivanka, I. Markovič)
9. Postoje k slovenskej otázke u slovenských predstaviteľov československých politických strán s pozitívnym postojom k samobytnosti slovenského národa. (M. Hodža, zemisti - V. Moravčík...)
10. Postoje k slovenskej otázke u slovenských predstaviteľov autonomistických strán HSĽS a SNS (A. Hlinka, J. Tiso, nástupisti, M. Rázus)
11. Postoje k slovenskej otázke u slovenských národohospodárov a regionalistov (P. Zaťko, I. Karvaš).
12. Postoje k slovenskej otázke u slovenských komunistov (V. Clementis, L. Novomeský, J. Poničan)
13. Postoje k slovenskej otázke u predstaviteľov slovenskej kultúrnej elity (Š. Krčméry, J. Smrek, J. Jesenský, Ľ. Novák, H. Bartek...)
14. Komparácia 20. a 30. rokov vo vzťahu k jednotlivým segmentom slovenskej otázky.

Odporúčaná literatúra:

BARTLOVÁ, Alena. Túžby, projekty, realita. Slovensko v medzivojnovomm období. Bratislava : Prodama, 2010. ISBN 978-80-89396-06-1
BYSTRICKÝ, Valerián - ZEMKO, Milan. Slovensko v Československu (1918 - 1939). Bratislava : VEDA, 2004. ISBN 80-224-0795-X
FERENČUHOVÁ, Bohumila – ROGUĽOVÁ, Jaroslava a kol. Občianska spoločnosť a politická kultúra. Kapitoly z dejín Slovenska 1918 – 1938. Bratislava : Historický ústav SAV, 2012. ISBN 978-80-971189-0-7
PEKNÍK, Miroslav a kol. Pohľady na slovenskú politiku. Bratislava : Veda, 2000. ISBN 80-224-0584-1
VAŠŠ, Martin. Slovenská otázka v 1. ČSR (1918 - 1938). Martin : Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2011. ISBN 978-80-8115-053-1

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 96

A	ABS	B	C	D	E	FX
38,54	0,0	32,29	18,75	5,21	0,0	5,21

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Vašš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-389/19	ŠK: Slovensko od normalizácie po rok 1993

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Aktívna účasť na predmete, vypracovanie, odprezentovanie a odovzdanie písomného referátu na zadanú tému. Referát musí obsiahnuť najdôležitejšie veci zo sledovanej problematiky, jeho súčasťou musí byť powerpointová prezentácia a musí mať rozsah min. 5 strán.
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Max 2 absencie bez udania dôvodu.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:
Absolventi predmety disponujú rozšírenými poznatkami o období od roku 1969 až po vznik samostatnej Slovenskej republiky v slovenskej a českej spoločnosti, politickom vývoji a hlavných politických elitách, ktoré formovali život krajine. Majú prehľad tak o domácej, ako aj medzinárodnej politickej scéne a sú schopní pochopiť vplyv veľmocenskej politiky na dianie v strednej Európe. Poznajú a chápu mechanizmy normalizačného režimu, jeho boj s disentom a jeho sociálnu politiku. Získavajú prehľad o kolapse komunistického systému a chípu príčiny rozpadu ČSFR.

Stručná osnova predmetu:
1. Nástup Gustáva Husáka do funkcie prvého tajomníka ÚV KSČ
2. Stranícke previerky a rozsiahla čistka v spoločnosti
3. Stabilita komunistického režimu v polovici 70. rokov
4. Opozícia v ČSSR a opozičné aktivity
5. Prvá polovica 80. rokov a postupná stagnácia režimu
6. Perestrojka a jej odraz v ČSSR

7. Politická situácia v ZSSR
8. Kolaps komunistické systému
9. November 1989 a jeho osobnosti
10. Spoločensko-politický vývoj od novembra 1989 po rok 1993
11. Slovenská otázka po roku 1989

Odporúčaná literatúra:

PEŠEK, Jan, LETZ, Róbert. Štruktúry moci na Slovensku 1948-1989. Prešov: Vydavateľstvo Michala Vaška, 2004. ISBN 80-7165-469-8.
PEŠEK, Jan a kol. Aktéri jednej éry na Slovensku 1948-1989. Prešov: Vydavateľstvo Michala Vaška, 2003. ISBN 80-7165-417-5.
RYCHLÍK, Jan. Češi a Slováci ve 20. století. Česko-slovenské vztahy 1945-1992. Bratislava: Academic Elektronic Press, 1998. ISBN 80-88880-11-4.
SIKORA, Stanislav. Po jari krutá zima. Politický vývoj na Slovensku v rokoch 1968-1971. Bratislava: Veda, 2013. ISBN 978-80-970302-9-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 40

A	ABS	B	C	D	E	FX
85,0	0,0	5,0	5,0	0,0	0,0	5,0

Vyučujúci: Mgr. Martin Horička, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-373/10	ŠK: Slovensko v rokoch 1938 - 1945

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežne - pravidelná účasť na hodinách, aktívna participácia na diskusiách v ich priebehu - prezentácia referátu na vybranú tému podľa obsahovej osnovy, v rozsahu 15 minút
b) záverečné - odovzdanie eseje na vybranú tému v písanej podobe, na tému podľa obsahovej osnovy predmetu, v rozsahu 2 strany.
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú max. 3 absencie (bez ospravedlnenia).
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:
Absolventi predmetu majú hlbšie znalosti o vnútropolitických a zahraničnopolitických súvislostiach kontroverzného obdobia rokov 1938 – 1945. Disponujú vedomosťami z hospodárskych, sociálnych a kultúrnych dejín daného obdobia. Dokážu analyzovať postoje slovenských politických, hospodárskych a kultúrnych elít k aktuálnym problémom.

Stručná osnova predmetu:
1. Vstup do politických súvislostí roka 1938. Jar a leto roka 1938. Stav slovenskej otázky a geopolitické determinanty.
2. Od Mníchova a k Žilinskej dohode. Prevzatie iniciatívy pri riešení slovenskej otázky HSĽS.
3. Politický a ekonomický vývoj na Slovensku po 6. októbri 1938 do februára 1939. Prijatie zákona o autonómii č. 299. Voľby do snemu Slovenskej krajiny. Háchova návšteva Slovenska. Otvorenie Slovenského snemu.
4. Sociálny a kultúrno-spoločenský vývoj na Slovensku v období autonómie.

5. Politický a ekonomický vývoj na Slovensku od februára 1939 do 14. marca 1939. Tisove vládne vyhlásenie z 21. 2 1939. Tlak nacistického Nemecka na vyhlásenie samostatnosti. Aktivity radikálov. Homolov puč. Audiencia Tisa u Hitlera 13. 3. 1939.
6. Politický vývoj a od 14. marca po Salzburg. Ochranná zmluva. Malá vojna. Ústava Slovenskej republiky.
7. Štruktúry politickej moci do roku 1942. Výkonná a legislatívna moc. Umiernení a radikáli. Hlinkova garda.
8. Tzv. riešenie židovskej otázky – arizácia a deportácie. Protižidovská legislatíva.
9. Štruktúry moci po roku 1942. Politický vývoj od Salzburgu po leto 1944. Pristúpenie k Paktu proti Kominterne. Vyhlásenie vojny ZSSR a západným spojencom. Účasť armády Slovenskej republiky na východnom fronte.
10. Každenný život v Slovenskej republike. Pozícia nemeckej a maďarskej menšiny. Slovenská kultúra v podmienkach prvej Slovenskej republiky.
11. Príprava SNP a aktivity oponentov režimu. Postoj velenia slovenskej armády k príprave povstania. Postoj vedenia štátu k vypuknutiu povstania 29. 8. 1944.
12. Záverečná fáza Slovenskej republiky. Priebeh povstania. Slovenská národná rada. Agónia Slovenskej republiky na jar 1945. Odchod vedenia štátu do exilu.
13. Reflexia prvej Slovenskej republiky v slovenskej literatúre.
14. Etablovanie ľudáckeho exilu v zahraničí. Národný súd. Poprava J. Tisa. Interpretačné diskurzy v slovenskej historiografii

Odporúčaná literatúra:

BYSTRICKÝ, Valerián. Od autonómie k vzniku Slovenského štátu. Bratislava: Prodama, 2008. ISBN 978-80-969782-5-0
HOENSCH, Jörg K. Slovensko a Hitlerova východná politika. Bratislava : VEDA, 2001. ISBN 80-224-0693-7
KAMENEC, Ivan. Slovenský štát v obrazoch (1939 – 1945). Praha : Ottovo nakladatelství, 2008. ISBN 978-80-7360-700-5
SCHVARC, Michal – HOLÁK, Martin – SCHRIFFL, David (eds.). „Tretia ríša“ a vznik Slovenského štátu. Dokumenty I. Bratislava : Ústav pamäti národa, 2008. ISBN 978-80-89335-02-2
SCHVARC, Michal - SCHRIFFL, David (eds.). „Tretia ríša“ a vznik Slovenského štátu. Dokumenty II. Bratislava : Ústav pamäti národa, 2010. ISBN 978-80-89335-38-1

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 66

A	ABS	B	C	D	E	FX
48,48	0,0	31,82	3,03	1,52	0,0	15,15

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Vašš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-388/19	ŠK: Slovensko v rokoch 1945 - 1953

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Aktívna účasť na predmete, vypracovanie, odprezentovanie a odovzdanie písomného referátu na zadanú tému. Referát musí obsiahnuť základnú problematiku zo zadanej témy a musí mať rozsah min. 5 strán, pričom jeho súčasťou musí byť aj powerpointová prezentácia.
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Max. dve absencie bez udania dôvodu.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:
Absolventi predmetu disponujú poznatkami o politicko-spoločenskom vývoji na Slovensku a taktiež v ČSR po druhej svetovej vojne až po rok 1953. Kontextuálne vnímajú historické udalosti a medzníky, ktoré rozhodli o prevzatí moci komunistickou stranou vo februári 1948 a jej následným uplatňovaním s dôrazom na špecifiká Slovenska. Chápu dobové reálie a majú prehľad o nástupe obdobia neslobody a jej prvom období.

Stručná osnova predmetu:
1. Obnovenie ČSR, moskovské rokovania a Košický vládny program
2. Stranícko-politický systém
3. Postavenie Slovenska v republike, Pražské dohody a voľby v roku 1946
4. Február 1948
5. Počiatočná fáza vlády jednej strany
6. Politické procesy
7. Sociálno-ekonomické zmeny po februári 1948
8. Hospodárstvo a ekonomika

9. Medzinárodno-politická situácia a jej vplyv na domáce pomery
10. Najdôležitejšie osobnosti rokov 1945-1953

Odporúčaná literatúra:

BARNOVSKÝ, Michal. Na ceste k monopolu moci. Bratislava: Archa, 1993. ISBN 80-7115-056-8
Od diktatúry k diktatúre. Ed. Michal Barnovský. Bratislava: Veda, 1995. ISBN 80-224-0407-1.
KAPLAN, Karel. Československo v letech 1948-1953. Praha: SPN, 1991.
MEDVECKÝ, Matej. Za červené Slovensko. Štátna bezpečnosť a politické spravodajstvo na Slovensku v rokoch 1945-1948. Bratislava: Ústav pamäti národa, 2011. ISBN 978-80-893335-31-2.
PEŠEK, Jan: Komunistická strana Slovenska. Dejiny politického subjektu I. Bratislava: Veda, 2012. ISBN 978-80-224-1256-8.
RYCHLÍK, Jan. Češi a Slováci ve 20. století. Česko-slovenské vztahy 1945-1992. Bratislava: Academic Elektronic Press, 1998. ISBN 80-88880-11-4.
SYRNÝ, Marek. Slovenskí demokrati ´44-48. Banská Bystrica: Múzeum SNP, 2010. ISBN 978-80-970238-5-0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 47

A	ABS	B	C	D	E	FX
70,21	0,0	4,26	8,51	2,13	6,38	8,51

Vyučujúci: Mgr. Martin Horička, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-324/00	ŠK: Storočná vojna

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Študenti vypracujú referát na vybranú tému v rozsahu 100 slov + zakreslenie lokality, ktorá má súvis so Storočnou vojnou do slepej mapy Francúzska. Študenti majú nárok na 2 absencie bez uvedenia konkrétneho dôvodu, v prípade tretej absencie dostane študent prácu navyše a po jej splnení môže byť pripustený k hodnoteniu. Pri štyroch a viac absenciách študent nebude hodnotený.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent má hlbšie poznatky o príčinách a priebehu dôležitého obdobia v dejinách - Storočnej vojny (1337- 1453) tak z pohľadu Angličanov ako aj Francúzov

Stručná osnova predmetu:
1. Francúzsko za vlády posledných Kapetovcov - problém následníctva na francúzsky trón
2. Prvá fáza storočnej vojny - bitky pri Kreščaku a Poitiers
3. Francúzsko za vlády Karola V. - prerušenie vojenských operácii
4. Občianska vojna vo Francúzsku - Armagnakovci proti Burgunďanom
5. Komplikovaná vnútropolitická situácia v Anglicku - nástup Henricha IV. na trón
6 . Druhá fáza storočnej vojny - bitka pri Azincourte
7. Zmluva z Troyes - tri Francúzka
8. Fenomén Panny orleánskej - Johanky z Arku,
9. Kongres v Arrase a záverečná fáza storočnej vojny
10. Dôsledky storočnej vojne pre politický vývoj vo Francúzsku a v Anglicku

Odporúčaná literatúra:
SUMPTION, Jonathan. The Hundred year´s war. Volume I Trial by battle. London: Faber and Faber, 1999. ISBN 978-0-571-20095-5.
SUMPTION, Jonathan. The Hundred year´s war. Volume II Trial by fire. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2001. ISBN 0-8122-1801-9.

SUMPTION, Jonathan. The Hundred year´s war. Volume 3 Divided houses. London: Faber and Faber, 2012. ISBN 978-0-571-24012-8.
SUMPTION, Jonathan. The Hundred year´s war. Volume 4 Cursed kings. London: Faber and Faber, 2015. ISBN 978-0-571-27454-3.
Contamine, Ph.: Válka ve středověku. Praha, 2004, ISBN
Pernoudová R. Život a smrť Jany z Arku. Svědectví z rehabilitačného procesu (150 - 1456). Olomouc 2009. ISBN 978-80-7412-020-6.
Beauneová C. Jana z Arku. Praha : Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2018. ISBN 978-80-246-3183-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 297

A	ABS	B	C	D	E	FX
74,41	0,0	11,45	5,72	0,34	0,0	8,08

Vyučujúci: doc. Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-330/24	ŠK: Svetlo a tma v stredoveku: dejiny času

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
10% priebežné hodnotenie – pravidelná účasť, plnenie čiastkových úloh, zapájanie sa do diskusie.
90% záverečné hodnotenie – kolokvium, test.
Klasifikačná stupnica:
A – výborne – 100 – 92 %
B – veľmi dobre – 91 – 84 %
C – dobre – 83 – 76 %
D – uspokojivo – 75 – 68 %
E – dostatočne – 67 – 60 %
FX – nedostatočne – menej ako 60 %
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 10/90

Výsledky vzdelávania:
Po absolvovaní kurzu študenti rozumejú základným technikám merania času najmä v období stredoveku, majú pokročilú znalosť v oblasti stredovekého a ranonovovekého datovania (určovania a prevádzania dátumov), získajú základné poznatky o vnímaní sveta stredovekým človekom. Poznajú základné teórie a spisy astronómov prelomu stredoveku a raného novoveku a sú oboznámení aj s výsledkami stredoeurópskych mysliteľov predovšetkým z nemeckého prostredia. V rámci praktických cvičení nadobudli schopnosť pracovať so stredovekými prameňmi, ktoré sa týkajú stredovekej astronómie a vedy a techniky vo všeobecnosti.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvodné stretnutie. Oboznámenie sa s podmienkami udelenia hodnotenia. Literatúra.
2. Čas I: Čas ako fyzikálna veličina a jej charakteristika.
3. Čas II: História merania času v staroveku.
4. Čas III: História merania času v stredoveku. Kalendáre.
5. Datovanie v stredoveku I.
6. Datovanie v stredoveku II. Praktické cvičenie.
7. Datovanie v stredoveku III: Praktické cvičenie.

8. Astronómia v stredoveku I.
9. Astronómia v stredoveku II.
10. Astronómia v stredoveku III.
11. Praktické cvičenie. Kolokvium.
12. Praktické cvičenie. Záver.

Odporúčaná literatúra:

- Pramene na štúdium budú študentom zadávané priebežne podľa tém jednotlivých stretnutí.
1. NOVÁK, Jozef. Chronológia. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave 2004, 292 s. ISBN 80-223-1889-2.
2. MACHAJDÍKOVÁ, Elena (ed.). Zborník Slovenského národneho múzea 105. História 51. Ako sa meral čas. Bratislava: Slovenské národné múzeum, 2015, 133 s. ISBN 978-80-8060-363-2.
3. TIBENSKÝ, Ján et al. (eds.). Mikuláš Koperník: Obehy nebeských sfér. Bratislava: VEDA, 1974, 528 s.
4. SLOUKA, Hubert. Astronomie v Československu od dob nejstarších do dneška. Praha: Osvěta, 1952, 343 s.
5. NOVÁK, Jozef. Residentia exercitus regis: špeciálny spôsob datovania v Uhorsku. In Historické štúdie 1. Bratislava: VEDA, 1955, s. 205 – 234.
- ďalšia relevantná literatúra bude odporučená vyučujúcim v priebehu semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský
český (pasívne)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 8

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: PhDr. Jakub Palko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.06.2024

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-moHI-433/19	ŠK: Uhorské mestá v ranom novoveku

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežné - čítanie textov poslaných k jednotlivým témam v harmonograme, aktívna účasť v diskusiách, práca s pramenným materiálom prezentovaným na stretnutiach počas semestra
b) odovzdanie záverečnej seminárnej práce, ktorá predstavuje aplikáciu analytických prístupov z jednotlivých tém počas semestra na príklade konkrétnej mestskej komunity v ranom novoveku (napríklad analýza podoby mestskej samosprávy na základe konceptov osvojených počas semestra na príklade mesta Trnava v ranom novoveku)
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú max. 2 absencie.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 40/60

Výsledky vzdelávania:
Študent sa oboznámi so špecifikami vývoja miest v Uhorsku od 15. do 18. storočia, spoznajú rôznorodosť mestských typov a kultúry v sledovanom období a zároveň sa oboznámia so zmenami, ktorými mestské komunity prešli v politicko-administratívnej, finančnej, hospodárskej, náboženskej a kultúrnej oblasti. Prostredníctvom jednotlivých tematických okruhov sa študent oboznámi so súčasnými metodologickými prístupmi k výskumu celej škály problémov z oblasti urbánnych dejín. Študent bude schopný tieto metodologické prístupy i sám aplikovať na konkrétnych príkladoch.

Stručná osnova predmetu:
1) Definícia mesta. Rôzne formy "mestskosti" v neskorom stredoveku a ranom novoveku.
2) Mestské privilégiá. Postavenie meštianskych komunít v stavvskej spoločnosti. Meštianska identita a jej symboly.

3) Mestské práva v oblasti politickej samosprávy a súdnictva. Rituály politickej moci. Mestská historiografia.
3) Postavenie miest v politickom systéme kráľovstva. Samospráva verzus centralizácia
4) Komunita mešťanov. Meštianske práva a povinnosti. Imigrácia a demografické špecifiká mestskej society.
5) Sociálna stratifikácia meštianskej komunity. Mestské elity, ich definícia a spôsoby reprezentácia. Mestská chudoba a podoby sociálnej starostlivosti.
6) Podoby života v meste. Verejná a súkromná sféra. Obrana pred vonkajším nepriateľom (obliehanie) i vnútornou hrozbou (požiar).
7) Špecifiká hospodárskeho vývoja miest. Úloha v dobovej finančnej a vojenskej politike. Možnosti a limity hospodárskej politiky mesta.
8) Obchod, diaľkový a lokálny. Mestá ako centrá trhu v regionálnom i nadregionálnom rámci.
9) Remeslo a cechová organizácia počas raného novoveku.
10) Mesto a vidiek. Rola poľnohospodárstva pre život mestských komunít.
11) Náboženský a kultúrny vývoj mestských spoločností počas raného novoveku. Kostol a škola. Reformácia, rekatolizácia, protireformácia.
12) Mestské komunity na prahu modernej doby. Špecifiká vývoja v 18. storočí.

Odporúčaná literatúra:

MILLER, Jaroslav: Uzavřená společnost a její nepřátelé : Město středovýchodní Evropy (1500 – 1700). Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2006. ISBN 80-7106-805-5
ŠPIESZ, Anton: Slobodné kráľovské mestá na Slovensku v rokoch 1680 – 1781. Košice : Východoslovenské vydavateľstvo, 1983, 304 s.
ŠPIESZ, Anton: Remeslo na Slovensku v období existencie cechov. Bratislava : Vydavateľstvo SAV, 1972, 341 s.
Počas semestra bude študentom sprostredkovaná čiastková literatúra k jednotlivým témam.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český (pasívna znalosť na úrovni čítania)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 29

A	ABS	B	C	D	E	FX
48,28	0,0	24,14	13,79	3,45	3,45	6,9

Vyučujúci: Mgr. Peter Benka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-moHI-426/17	ŠK: Uhorskí králi z rodu Habsburgovcov

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienkou pripustenia študenta k písomnej skúške v skúškovej časti semestra je účasť študenta na hodinách počas výučbovej časti semestra. Počet akceptovateľných absencií je 2. V prípade ďalších absencií, ktoré vyplynú z objektívne zdôvodniteľných, vydokladovaných príčin, má študent možnosť predmet absolvovať za splnenia nasledujúcej podmienky: za každú absenciu nad stanovený rámec študent odovzdá vyučujúcemu referát v rozsahu 5 normostrán na vopred zadanú a odkonzultovanú tému. Referát musí obsahovať úvod, jadro (bez poznámkového aparátu), záver a zoznam použitej literatúry. Študent je hodnotený na základe výsledkov písomného testu, ktorý bude realizovaný počas skúškovej časti semestra. Testové otázky sú kreované tak, že v odpovedi je očakávané vecné opísanie skutočnosti, uvedenie faktov bez hlbšieho analyzovania či zovšeobecňovania.
Klasifikačná stupnica je nasledovná:
100-92 % z maximálneho počtu bodov A,
91 – 84% B,
83 – 76 % C,
75 – 68 % D,
67 –60 % E,
59 a menej % FX.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Termíny riadneho a opravných termín budú uvedené v AIS-e v priebehu zápočtového týždňa.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 0/100

Výsledky vzdelávania:
Študent disponuje prehľadom habsburských panovníkov vládnucich v Uhorsku, počnúc Ferdinandom I. a končiac Máriou Teréziou. Vzhľadom na fakt, že predmet sa prioritne nezameriava na politickú scénu v Uhorsku (habsburskej monarchii) a predstavenie atmosféry doby 16. až 18. storočia, ale snaží sa na Habsburgovcov nazerať ako na individuálne osobnosti, študent disponuje okrem habsburskej genealógie a biografií Habsburgovcov poznatkami o ich súkromných vzťahoch s vojenskými veliteľmi, diplomatmi, filozofmi, priateľmi, príbuznými, manželkami/manželom panovníkov.

Stručná osnova predmetu:

1. Habsburgovci v slovenských dejinách. Historiografia.
2. Ferdinand I.
3. Maximilián II.
4. Rudolf II.
5. Matej II.
6. Ferdinand II.
7. Ferdinand III. a IV.
8. Leopold I.
9. Jozef I.
10. Karol III.
11. Mária Terézia.
12. Osobné kontakty Habsburgovcov so slovenským územím.

Odporúčaná literatúra:

SEGEŠ, Vladimír et al. Kniha kráľov. Panovníci v dejinách Slovenska a Slovákov. 4. vyd. Bratislava: SPN, 2010. ISBN 80-10-02026-3.
HAMANN, Brigitte. Habsburkové. 2. vyd. Praha: Brána, 2001. ISBN 80-7243-109-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český (pasívne)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 6

A	ABS	B	C	D	E	FX
50,0	0,0	0,0	16,67	0,0	0,0	33,33

Vyučujúci: PhDr. Eva Benková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-303/00	ŠK: Úvod do cirkevných dejín

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
1. Absolvovanie kurzu v minimálnom predpísanom rozsahu, t.j. treba absolvovať aspoň 75% celkovej časovej dotácie kurzu => prípustné sú najviac 3 absencie, z ktorých maximálne jedna môže byť neospravedlnená.
2. Plnenie čiastkových úloh (prezentácie/referáty).
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Poslucháči majú vedomosti o základných problémoch vývoja kresťanstva a jeho najstarších denominácií.

Stručná osnova predmetu:
1) Predmet cirkevných dejín – cirkevné dejiny na pomedzí histórie a teológie, periodizácia cirkevných dejín
2) Jedna cirkev a mnoho cirkví – vznik a vývoj najväčších denominácií kresťanskej cirkvi
3) Starobylé východné (tzv. predchalcedónske) cirkvi
4) Pravoslávne cirkvi
5) Rímskokatolícka cirkev
6) Vývoj cirkevnej organizácie a hierarchie

Odporúčaná literatúra:
FILIPI, Pavel. Křesťanstvo. Historie, statistika, charaakteristika křesťanských církví. Brno: CDK, 2012. ISBN 978-80-7325-280-9.
FRANZEN, August. Malé církevní dějiny. Praha: Zvon, 1995. ISBN 80-7113-119-9.
HANUŠ, Jiří. Pozvání ke studiu církevních dějin. Brno: CDK, 1999. ISBN 80-85959-45-3.
SPUNAR, Pavel a kol. Kultura středověku. Praha: Academia, 1995. ISBN 80-200-0547-1.
S doplnkovou literatúrou budú študenti oboznámení počas výučby.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 173

A	ABS	B	C	D	E	FX
28,9	0,0	25,43	20,81	15,03	0,58	9,25

Vyučujúci: doc. Mgr. Vincent Múcska, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-340/25	ŠK: Úvod do štúdia holokaustu

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Študenti budú hodnotení na základe svojej aktívnej účasti na kurze a diskusiách. Každý študent je povinný aspoň raz vystúpiť ako hlavný rečník, pričom predstaví konkrétny aspekt témy prostredníctvom prezentácie (napr. v programoch PowerPoint, Canva, Prezi alebo podobných). Na konci semestra študenti odovzdajú seminárnu prácu. Odovzdanie seminárnej práce predstavuje 75 % výslednej klasifikácie, zatiaľ čo prezentácia tvorí 25 %. Kurz bude realizovaný metódou skladačky (jigsaw method).
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 75/25

Výsledky vzdelávania:
Študenti porozumejú základným pojmom, ako sú antisemitizmus a holokaust. Budú schopní analyzovať tému antijudaizmu a antisemitizmu v súvislosti s vytváraním opozície „My a Oni“ a obrazu nepriateľa. Získajú pevné pochopenie genezy židovských komunít v Európe v kontexte vzťahov medzi demokraciami a totalitnými režimami. Pochopia základné princípy Hitlerovho antisemitizmu a rasizmu v Mein Kampf, vrátane následnej inštitucionalizácie a instrumentalizácie antisemitských politík v nacistickom Nemecku a naprieč Európou (v okupovaných, spojeneckých a satelitných krajinách). Kurz sa bude zaoberať aj konceptom „konečného riešenia“, jeho implementáciou v Európe a konceptom vzťahov medzi väčšinou a menšinou, ako ich opísal R. Hilberg: „páchatelia, obete, diváci“. Tieto témy budú analyzovať aj prostredníctvom svedectiev preživších holokaust (oral history). Študenti budú skúmať postavenie židovských komunít po vojne v Európe a vo svete v kontexte vznikajúceho bipolárneho sveta (rôzne prístupy, napríklad SRN verzus Československo). Oboznámia sa s fenoménom revizionizmu a popierania holokaustu ako pretrvávajúcimi spoločenskými (a vedeckými) výzvami. Študenti budú schopní identifikovať metódy, ktoré používajú popierači holokaustu.

Stručná osnova predmetu:
1. Potreba mať nepriateľa? Problém inakosti a cudzieho: Židia ako objekt nenávisti v priebehu storočí.
2. Židia medzi demokraciou a totalitou.
3. Hitlerov Mein Kampf.
4. Inštitucionalizácia a instrumentalizácia politiky antisemitizmu v nacistickom Nemecku.

5. „Konečné riešenie“ a druhá svetová vojna.
6. Holokaust v strednej Európe.
7. Holokaust ako etický a morálny problém: Páchatelia, obete a pozorovatelia podľa Raula Hilberga.
8. Návraty domov: Židia a spoločnosť po vojne.
9. Reflexia holokaustu v európskej spoločnosti počas bipolárneho usporiadania sveta.
10. Koncept „vyrovnávania sa s minulosťou“: Reflexie holokaustu v Európe po roku 1989 – od prevzatia zodpovednosti po popieranie.

Odporúčaná literatúra:

BAUMAN, Zygmunt. Modernita a holocaust. Praha, 2023.
BENZ, Wolfgang. Holokaust. Trenčín, 2010.
HAYES, Peter. Prečo? Ako pochopiť holocaust. Bratislava, 2022
HETT, Carter Benjamin. Ako umiera demokracia: Hitlerov nástup k moci a úpadok Weimarskej republiky. Bratislava, 2021
HILBERG, Raul. Pachatelé, oběti, diváci. Židovská katastrofa 1933–1945. Praha: Argo, 2002.
LIPSTADT, Deborah. Antisemitizmus tu a teraz. Praha, 2020.
NIŽŇANSKÝ, Eduard. Politika antisemitizmu a holokaust na Slovensku 1938–1945 [The Policy of Antisemitism and the Holocaust in Slovakia 1938-1945. Banská Bystrica, 2016.
NIŽŇANSKÝ Eduard – BOHOVÁ Katarína. Reflexia holokaustu v slovenskej historiografii a vo verejnosti po vzniku Slovenskej republiky v roku 1993. In ZOUFALÁ MENACHEM, Marcela – GLÖCKNER, Olaf (eds.) United in Diversity: Contemporary European Jewry in an Interdisciplinary Perspective. Europäisch-jüdische Studien. Berlin, Boston, 2023, pp. 7-50.
NIŽANSKÝ, Eduard – NIŽŇANSKÁ Zlatica. Obraz nepriateľa v II. svetovej vojne. Banská Bystrica, 2016
HAYES, Peter. Prečo? Ako pochopiť holocaust. Bratislava, 2022
WELZER, Harald. „Muj deda nebyl nácek“: nacismus a holocaust v rodinné paměti. Praha, 2010

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:
Slovak

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 9

A	ABS	B	C	D	E	FX
77,78	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,22

Vyučujúci: Mgr. Katarína Bohová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 23.05.2025

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-340/25	ŠK: Úvod do štúdia holokaustu

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Študenti budú hodnotení na základe svojej aktívnej účasti na kurze a diskusiách. Každý študent je povinný aspoň raz vystúpiť ako hlavný rečník, pričom predstaví konkrétny aspekt témy prostredníctvom prezentácie (napr. v programoch PowerPoint, Canva, Prezi alebo podobných). Na konci semestra študenti odovzdajú seminárnu prácu. Odovzdanie seminárnej práce predstavuje 75 % výslednej klasifikácie, zatiaľ čo prezentácia tvorí 25 %. Kurz bude realizovaný metódou skladačky (jigsaw method).
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 75/25

Výsledky vzdelávania:
Študenti porozumejú základným pojmom, ako sú antisemitizmus a holokaust. Budú schopní analyzovať tému antijudaizmu a antisemitizmu v súvislosti s vytváraním opozície „My a Oni“ a obrazu nepriateľa. Získajú pevné pochopenie genezy židovských komunít v Európe v kontexte vzťahov medzi demokraciami a totalitnými režimami. Pochopia základné princípy Hitlerovho antisemitizmu a rasizmu v Mein Kampf, vrátane následnej inštitucionalizácie a instrumentalizácie antisemitských politík v nacistickom Nemecku a naprieč Európou (v okupovaných, spojeneckých a satelitných krajinách). Kurz sa bude zaoberať aj konceptom „konečného riešenia“, jeho implementáciou v Európe a konceptom vzťahov medzi väčšinou a menšinou, ako ich opísal R. Hilberg: „páchatelia, obete, diváci“. Tieto témy budú analyzovať aj prostredníctvom svedectiev preživších holokaust (oral history). Študenti budú skúmať postavenie židovských komunít po vojne v Európe a vo svete v kontexte vznikajúceho bipolárneho sveta (rôzne prístupy, napríklad SRN verzus Československo). Oboznámia sa s fenoménom revizionizmu a popierania holokaustu ako pretrvávajúcimi spoločenskými (a vedeckými) výzvami. Študenti budú schopní identifikovať metódy, ktoré používajú popierači holokaustu.

Stručná osnova predmetu:
1. Potreba mať nepriateľa? Problém inakosti a cudzieho: Židia ako objekt nenávisti v priebehu storočí.
2. Židia medzi demokraciou a totalitou.
3. Hitlerov Mein Kampf.
4. Inštitucionalizácia a instrumentalizácia politiky antisemitizmu v nacistickom Nemecku.

5. „Konečné riešenie“ a druhá svetová vojna.
6. Holokaust v strednej Európe.
7. Holokaust ako etický a morálny problém: Páchatelia, obete a pozorovatelia podľa Raula Hilberga.
8. Návraty domov: Židia a spoločnosť po vojne.
9. Reflexia holokaustu v európskej spoločnosti počas bipolárneho usporiadania sveta.
10. Koncept „vyrovnávania sa s minulosťou“: Reflexie holokaustu v Európe po roku 1989 – od prevzatia zodpovednosti po popieranie.

Odporúčaná literatúra:

BAUMAN, Zygmunt. Modernita a holocaust. Praha, 2023.
BENZ, Wolfgang. Holokaust. Trenčín, 2010.
HAYES, Peter. Prečo? Ako pochopiť holocaust. Bratislava, 2022
HETT, Carter Benjamin. Ako umiera demokracia: Hitlerov nástup k moci a úpadok Weimarskej republiky. Bratislava, 2021
HILBERG, Raul. Pachatelé, oběti, diváci. Židovská katastrofa 1933–1945. Praha: Argo, 2002.
LIPSTADT, Deborah. Antisemitizmus tu a teraz. Praha, 2020.
NIŽŇANSKÝ, Eduard. Politika antisemitizmu a holokaust na Slovensku 1938–1945 [The Policy of Antisemitism and the Holocaust in Slovakia 1938-1945. Banská Bystrica, 2016.
NIŽŇANSKÝ Eduard – BOHOVÁ Katarína. Reflexia holokaustu v slovenskej historiografii a vo verejnosti po vzniku Slovenskej republiky v roku 1993. In ZOUFALÁ MENACHEM, Marcela – GLÖCKNER, Olaf (eds.) United in Diversity: Contemporary European Jewry in an Interdisciplinary Perspective. Europäisch-jüdische Studien. Berlin, Boston, 2023, pp. 7-50.
NIŽANSKÝ, Eduard – NIŽŇANSKÁ Zlatica. Obraz nepriateľa v II. svetovej vojne. Banská Bystrica, 2016
HAYES, Peter. Prečo? Ako pochopiť holocaust. Bratislava, 2022
WELZER, Harald. „Muj deda nebyl nácek“: nacismus a holocaust v rodinné paměti. Praha, 2010

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:
Slovak

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 9

A	ABS	B	C	D	E	FX
77,78	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	22,22

Vyučujúci: Mgr. Katarína Bohová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 23.05.2025

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-392/22	ŠK: Vojenské dejiny strednej Európy 1: Stredovek

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I., II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Podmienkou absolvovania kurzu a udelenia kreditov je vypracovanie a prednesenie referátu na konkrétnu tému týkajúcu sa vojenských dejín strednej Európy. Témy referátov budú nadväzovať na obsahové zameranie jednotlivých seminárov podľa osnovy predmetu. Študenti budú mať na odprezentovanie témy maximálne 15 - 20 minút, zároveň je potrebné referát odovzdať vyučujúcemu. Celkový maximálny rozsah je 5 normostrán (9 000 znakov vrátane medzier) textu vrátane zoznamu použitej literatúry a prameňov. Vyžaduje sa aktivita na seminároch.
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Maximálny počet neospravedlnených absencií: 2.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Absolvent kurzu má základný prehľad o významných vojenských udalostiach v stredoeurópskom priestore od 5. storočia až do roku 1526, má kompetencie pracovať s pramenným materiálom týkajúcim sa vojenstva, významných vojenských udalostí, disponuje prehľadom o systéme boja, organizácií vojska a vojenských reformách v danom období. Vo výsledku je schopný kriticky posúdiť pravdivosť informácií z prameňov a interpretovať zámery ich autorov. Absolventi disponujú tiež potrebným základom pre absolvovanie nadväzujúceho kurzu Vojenské dejiny 2: raný novovek.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvodné stretnutie: oboznámenie sa s podmienkami absolvovania kurzu, rozdelenie tém seminárnych prác. Základný prehľad prameňov a literatúry.

2. Vojenské dejiny strednej Európy v 5 - 8. storočí: Slovania, Avari a ich vojenstvo. Významné vojenské udalosti.
3. Vojenstvo vo veľkomoravskom období: organizácia vojska a obrany krajiny, zbrane a výzbroj. Významné vojenské udalosti. Bitka pri Bratislave 907.
4. Komparácia západoeurópskeho a stredoeurópskeho spôsobu boja, výzbroje a taktiky v stredoveku (lesť vo vojenskej taktike, fenomén Kumáni…). Residentia exercitus regis.
5. Vojenstvo v počiatkoch uhorského štátu (10. - 12. storočie). Historický vývoj, vojenstvo maďarských kmeňov. Organizácia a vojenské reformy do začiatku 13. storočia.
6. Vojenstvo v období 13. storočia. Organizácia vojska a obrany krajiny.
7. Vybrané problémy z vojenských dejín Uhorska 13. storočia: Vpád Mongolov do Uhorska a bitka na rieke Slaná 1241.
8. Vybrané problémy z vojenských dejín Uhorska 13. storočia: Vojna o babenberské dedičstvo - bitka na rieke Litava 1246, bitka pri Kressenbrunne 1260 a bitka na Moravskom poli 1278.
9. Boje vo vnútri arpádovského Uhorska - šľachtické vojsko, odpor voči panovníkovi. Významné vojenské udalosti (Bitka pri Mogyoróde 1074, bitka pri Isaszegu 1265), vojenské aktivity Matúša Čáka Trenčianskeho.
10. Anjouovské obdobie - vojenské reformy Karola Róberta (banderiálny systém…), prienik západných vplyvov. Významné vojenské udalosti (vojny o neapolské dedičstvo).
11. Vojenstvo do polovice 15. storočia. Počiatky tureckých vojen (Nikopol 1396, Varna 1444), spanilé jazdy do Uhorska, husitský spôsob boja.
12. Vojenské reformy Mateja Korvína (čierny pluk…), boje s bratríkmi.

Odporúčaná literatúra:

Časopis Vojenská história (viaceré čísla). Dostupné online: <http://www.vhu.sk/31-sk/archiv/>
DANGL, Vojtech. Bitky a bojiská v našich dejinách I. Od Samovej ríše po vznik stálej armády. Bratislava: Perfekt, 2005. 243 s. ISBN 89-8046-310-7.
KLEIN, Bohuš - RUTTKAY, Alexander - MARSINA, Richard. Vojenské dejiny Slovenska I. Stručný náčrt do roku 1526. Bratislava: Ministerstvo obrany SR, 1993. 184 s. ISBN 80-967113-1-8
NOVÁK, Jozef. Residentia exercitus regis. Špeciálny spôsob datovania v Uhorsku. In: Historické štúdie, 1955, roč. 1. s. 205 - 234.
SEGEŠ, Vladimír - ŠEĎOVÁ, Božena (eds.). Pramene k vojenským dejinám Slovenska I/1 - 1/3. Bratislava: Vojenský historický ústav, 2010 - 2013.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 92

A	ABS	B	C	D	E	FX
57,61	0,0	28,26	2,17	4,35	4,35	3,26

Vyučujúci: PhDr. Jakub Palko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-394/22	ŠK: Vojenské dejiny strednej Európy 2: Raný novovek

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I., II.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) priebežne - čítanie pramenných textov a sekundárnej literatúry (podľa tematickej osnovy na každú hodinu poskytnutých vyučujúcim), následná aktívna účasť v diskusii, schopnosťpracovať s textom
b) záverečné - odovzdanie eseje na vybranú tému (podľa osnovy), kde študent na základe poznatkov získaných počas semestra preukáže schopnosť samostatne uvažovať o vybranej problematike, v rozsahu 5 - 8 strán vlastného textu, s uvedením použitej literatúry
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované sú max. 2 absencie (bez potvrdenia).
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 60/40

Výsledky vzdelávania:
Študent bude mať po absolvovaní predmetu prehľad tak o najvýznamnejších udalostiach z vojenskej sféry raného novoveku (primárne v Habsburskej monarchii, ale zasadenej do širšieho stredoeurópskeho kontextu), ako aj o základných trendoch vývoja vo vojenskej oblasti zo sociálnych a kultúrnych perspektív. Študent bude schopný analyzovať a interpretovať pramenný materiál nielen písomného charakteru. Zároveň sa oboznámi s aktuálnymi historiografickými trendmi a metodologickými prístupmi vo výskume vojenských dejín raného novoveku.

Stručná osnova predmetu:
1) Vojenská situácia Uhorska v neskorom stredoveku. Jagelovská monarchia a osmanská hrozba.
2) Bojiská: Moháč, 1526
3) Medzinárodný kontext: Zápas Habsburgovcov s Osmanmi v 16. a prvej polovici 17. storočia
4) Pohraničná obrana Uhorska a územná organizácia. Technika boja.

5) Pecunia nervus belli: Vojenské financie a štát
6) Konfrontácia okolo roku 1600: Pätnásťročná vojna
7) Kultúra: Obranná bašta kresťanstva. Ideológia aristokracie. Protiturecké tematika v literatúre.
8) Stavovské povstania z vojenskej perspektívy. Kuruci a labanci.
9) Bojiská: Viedeň 1683 / Budín 1686 / Zenta 1697
10) Ozbrojený poddaný. Sedliacke povstania. Zbojníci a zbojnícka tematika v kultúre.
11) Vojny a diplomacia 18. storočia.
12) Profesionalizácia a sociálna disciplinizácia armády v 18. storočí

Odporúčaná literatúra:

DANGL, Vojtech. Bitky a bojiská v našich dejinách I. Od Samovej ríše po vznik stálej armády. Bratislava: Perfekt, 2005. ISBN 89-8046-310-7.
DANGL, Vojtech - KOPČAN, Vojtech. Vojenské dejiny Slovenska II (1526 - 1711). Bratislava: Ministerstvo obrany SR, 1995. ISBN 80-967113-2-8
SEGEŠ, Vladimír. Vojenské dejiny Slovenska III. (1711 - 1914). Bratislava: Ministerstvo obrany SR, 1996. ISBN 80-88842-02-6
HOCHEDLINGER, Michael. Austria's Wars of Emergence, 1683-1797. New York: Routledge, 2003.
ISBN 9780582290846 (Dostupné cez externé informačné zdroje fakultnej knižnice)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, anglický (pasívna znalosť na úrovni čítania)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 8

A	ABS	B	C	D	E	FX
62,5	0,0	25,0	0,0	0,0	0,0	12,5

Vyučujúci: Mgr. Peter Benka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-323/00	ŠK: Vybrané kapitoly z dejín anglického stredoveku a novoveku

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Účasť na kurze a úspešné absolvovanie testu, ktorý vychádza výlučne z toho, čo odznelo na prednáškach. Otázky textu sú zverejnené po každej prednáške. Študent má nárok na 2 absencie bez udania dôvodu, pri 3. absencii dostane študent prácu navyše. Pri 4. absenciách a viac študent nebude z predmetu hodnotený
Hodnotiaca stupnica testu: 100-92% = A; 91-84% = B; 83-76% = C; 75%-68 = D; 67-60% = E; menej ako 60% Fx
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100/0

Výsledky vzdelávania:
Študent má vedomosti o kľúčových historických udalostiach anglických dejín v období stredoveku a novoveku.

Stručná osnova predmetu:
1. Dobytie Britských ostrovov Normanmi - anglo-normanská spoločnosť
2. Nástup Plangenetovcov na anglický trón
3. Dobytie Walesu Eduradom I.
4. Vojna ruží
5. Biela kráľovná a ženy na jej dvore
6. Španielská inváziа na Britské ostrovy v 1588
7. Jakobitské povstania - porážka˘klanov pri Culloden Moor
8. Slávna revolúcia - alebo prečo zosadili Jakuba II.
9. Eduard I. proti Škótom - Robert Bruce a W. Wallace
11. Symboly Anglicka
12. Milenky anglických kráľov

Odporúčaná literatúra:
POLÍŠENSKÝ, Jozef. Dejiny Veľkej Británie. Praha: Svoboda, 1982.
MAUROIS, André. Dejiny Anglie. Praha: Lidové noviny, 1995. ISBN 80-7106-058-5.
NEILLANDS, Robin. Války růží. Praha: Naše vojsko, 1994. ISBN 80-206-0457-X.

MILLER, Jaroslav. Odložený zrod Leviatana: krize rane stuartovske dynastie. Praha : Aego, 2006. ISBN 80-7203-695-5.
www.british-history.ac.uk
www.historyextra.com

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 273

A	ABS	B	C	D	E	FX
46,52	0,0	28,57	13,19	4,76	1,83	5,13

Vyučujúci: doc. Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-391/20	ŠK: Vybrané kapitoly z dejín neskorého stredoveku v strednej Európe

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Pravidelná aktívna účasť, čítanie a analýza textov (historiografických alebo prameňov v preklade) (40 %). Príprava referátu - ústna prezentácia vybranej témy z tematického okruhu kurzu v rozsahu max. 20 min. v priebehu semestra (30 %) a následná krátka písomná práca na tému referátu na konci semestra (30 %).
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Akceptované max. 2 absencie.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 70/30

Výsledky vzdelávania:
Študenti sa zoznámia s vybranými témami a problémami z dejín neskorého stredoveku v Uhorsku a v strednej Európe: politických, sociálnych, kultúrnych, náboženských. Prostredníctvom rôznych žánrov prameňov a rôznych prístupov v historiografii týkajúcich sa obdobia „dlhého“ 15. stor. študenti získajú nielen prehľad o uvedenom období a priestore, ale aj širšie použiteľné vedomosti a zručnosti pre prácu historika a zoznámia sa s metodologickými postupmi, ktoré môžu použiť pri vlastnej práci. Pri témach a metodológii sa bude vychádzať aj z ich zasadenia do širších trendov ako stredoeurópskych. Na týchto príkladoch si študenti osvoja kritickú prácu s prameňmi, ich analýzu a prezentáciu jej záverov; dôraz bude kladený aj na argumentáciu a prezentáciu v diskusii aj v písanej forme.

Stručná osnova predmetu:
Neskorý stredovek a stredná Európa. Charakteristika, pojmy.
Matej Korvín, Jagelovci, Habsburgovci – dynastie v dejinách strednej Európy.

Voľba, korunovácia.
Dedičné a elektívne monarchie. Základy parlamentarizmu?
Stretnutia panovníkov. Diplomacia, reprezentácia, propaganda.
Turecké nebezpečenstvo.
Vzdelanosť, univerzity v strednej Európe.
Renesancia a humanizmus.
Komunikácia. Kazateľstvo.
Literatúra. Médiá. Jazyky.
Reformné hnutia.
Svätci.

Odporúčaná literatúra:

Pramene

Kroniky stredovekého Slovenska. Ed. a transl. J. SOPKO. Budmerice: Rak, 1995.ISBN 80-85501-06-6.

Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov VI. Pod osmanskou hrozbou. Ed. Ján LUKAČKA. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2004. ISBN 80-88878-90-X.

Spomienky Heleny Kottannerovej. Ed. a transl. Daniela DVOŘÁKOVÁ a Mária PAPSONOVÁ. Budmerice: Vydavateľstvo Rak, 2009. ISBN 978-80-85501-41-4.

BARTHOLINUS, Riccardus. Odeporicon. Ed. a transl. Eva FRIMMOVÁ. Trnava: Filozofická fakulta TU – Historický ústav SAV, 2014. ISBN 978-83-7490-780-4.

Čítanka latinských textů z pozdně středověkých Čech. Ed. Lucie DOLEŽALOVÁ, Michal DRAGOUN a Jan CTIBOR. Praha: Scriptorium, 2017. ISBN 978-80-88013-1.

Latinský humanizmus. Ed. Daniel ŠKOVIERA. Bratislava: Kalligram a Ústav slovenskej literatúry SAV, 2008. ISBN 978-80-8101-1.

(Doplňujúca literatúra bude špecifikovaná priebežne. Študentom budú poskytnuté úryvky z prameňov a textov na čítanie na prípravu na hodinu.)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, český (pasívne)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 27

A	ABS	B	C	D	E	FX
66,67	0,0	14,81	7,41	0,0	0,0	11,11

Vyučujúci: Mgr. Stanislava Kuzmová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-boHI-331/18	ŠK: Vybrané kapitoly z kultúrnych dejín

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4., 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Pravidelná a aktívna účasť. Vypracovanie referátu (prezentácie) podľa zadania vyučujúceho počas semestra. Čítanie povinnej literatúry a práca s materiálmi na seminároch. Záverečné kolokvium pozostávajúce z diskusie nad vybraným dielom a prameňom podľa zadania vyučujúceho.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50% priebežne a 50% záverečné hodnotenie

Výsledky vzdelávania:
Študent získa vedomosti o vybraných otázkach súčasných kultúrnych dejín Európy v predmodernej dobe. Dokáže identifikovať základné etapami vývoja kultúrnych dejín od stredoveku po súčasnosť. a má prehľad o najdôležitejších ideových konceptoch a prístupoch historikov v rámci kultúrnych dejín.

Stručná osnova predmetu:
Čo sú kultúrne dejiny?
Základné etapy vývoja kultúrnych dejín
Najdôležitejšie prístupy a najvýznamnejší historici a ich diela
Komunikácia v predmodernej Európe
Rituály, symboly a gestá
Dvor a dvorská kultúra
Ženy a postavenie žien v predmodernej Európe
Veda, poznanie a vedecká revolúcia
Diplomacia v stredoveku a ranom novoveku
Panovnícka moc a vladárske stratégie
Konflikty a ich riešenie
Vojna a mier

Odporúčaná literatúra:

BLOCH, Marc. Obrana historie aneb historik a jeho řemeslo. Praha: Argo, 2011. ISBN 9788025704035.
BURKE, Peter. Co je kulturní historie? Praha: Dokořán, 2011. ISBN 9788073633028.
BURKE, Peter. Lidová kultura v raně novověké Evropě. Praha: Argo, 2005. ISBN 8072036386.
CLASSEN, Albrecht. Handbook of Medieval Culture. Berlin/Boston: De Gruyter, 2015. ISBN 9783110266597.
DÜLMEN, Richard Van. Historická antropologie. Vývoj/Problémy/Úkoly. Praha: Dokořán, 2002. ISBN 8086569152.
ENNENOVÁ, Edit. Ženy ve středověku. Praha: Argo 2001. ISBN 8072033697.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 48

A	ABS	B	C	D	E	FX
91,67	0,0	2,08	2,08	0,0	0,0	4,17

Vyučujúci: doc. Mgr. Dušan Zupka, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KSD/A-boHI-370/00	ŠK: Významné postavy a osobnosti slovenských dejín v 1. polovici 20. storočia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3., 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
a) vo výučbovej časti predmetu si študenti podľa vlastného výberu pripravia prezentáciu osobnosti, postavy so zdôvodnením výberu a začlením do kontextu doby. Prezentáciu uzavrie diskusia zúčastnených (30 bodov)
b) v skúšobnom období : záverečná práca v rozsahu 10 rkp. s poznámkovým aparátom podľa noriem uvedeným v Historickom časopise (70 bodov)
Podmienkou hodnotenia záverečnej práce je jej prezentácia (10 bodov)
Klasifikačná stupnica v percentách:
A = 100% – 92%
B = 91% – 84%
C = 83% – 76%
D = 75% – 68%
E = 67% – 60%
Fx = 59% – 0%
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie výsledku hodnotenia príslušnej položky.
Vyučujúca akceptuje max. 2 absencie s preukázanými dokladmi.
Termíny priebežného hodnotenia sú oznamované na začiatku semestra zároveň s termínom odovzdania záverečnej práce.
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 30/70

Výsledky vzdelávania:
Absolvovaním predmetu si študent upevní zručnosti hovoreného a písomného prejavu. Získa vedomosti o tvorbe biografického textu. Prehĺbi si kritický spôsob práce s dobovou a odbornou literatúrou. Je schopný poznatky o vybranej osobnosti, postave verifikovať v primárnych archívnych prameňoch.

Stručná osnova predmetu:
1. Význam tvorby historických biografií
2.Vymedzenie pojmu historická osobnosť a postava
3. Vnímanie osobnosti spoločnosťou na Slovensku v prvej polovice 20. storočia

4. Slovenská historiografia o osobnostiach
5. Postavy, osobnosti kultúrneho života na Slovensku v československom kontexte
6. Postavy a osobnosti politického života na Slovensku v československom kontexte
7. Osobnosť a osveta
8. Politická propaganda a osobnosť
9. Osobnosť v politike
10. Typy politikov
11. Vodcovstvo a osobnosť
12. Osobnosti či postavy. Hodnotenie historických osobností, postáv celosvetového a regionálneho významu

Odporúčaná literatúra:

KREJČÍ, Oskar. Politická psychológie. Praha: Ekopress, 2004. ISBN 80-86119-84-X
MICHÁLEK, Slavomír, KRAJČOVIČOVÁ, Natália a kol. Do pamäti národa. Bratislava: Veda, 2003. ISBN
80-224-0771-2
LEIKERT, Jozef. Osudy osobností Slovenska. Bratislava: Ikar, 2020. ISBN 978-80-551-7030-5
Slovenský biografický slovník, zv. I.-V. Matica slovenská Martin 1986.
Ďalšia doplnková literatúra je prezentovaná počas semestra

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský
český (pasívne)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 72

A	ABS	B	C	D	E	FX
36,11	0,0	36,11	13,89	2,78	1,39	9,72

Vyučujúci: doc. Mgr. Martin Vašš, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 29.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KDPP/N-bUXX-026/22	Školský manažment

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 2 **Za obdobie štúdia:** 13 / 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednáška, seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1/2 Za obdobie štúdia: 11/22
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením, pomer priebežného /záverečného hodnotenia je 80/20.
Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 60 % z maximálneho možného hodnotenia predmetu. Hodnotená bude práca počas semestra na čiastkových úlohách z rôznych oblastí a úrovní školského manažmentu (každá v hodnote 5 bodov), písomný test, resp. ústna skúška v hodnote (10 bodov). Spolu môžu študenti získať maximálne 50 bodov.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A: 93-100 %, výborne – vynikajúce výsledky,
B: 85-92%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard,
C: 76-84%, dobre – bežná spoľahlivá práca,
D: 68-75%, uspokojivo – prijateľné výsledky,
E: 60-67%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá,
Fx: 0-59%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše

Výsledky vzdelávania:
Znalosť školského systému v Slovenskej republike v komparácii s úspešnými vzdelávacími systémami v iných krajinách sveta, porozumenie systému riadenia a organizácie školstva v SR na všetkých úrovniach, orientácia v školskej a pracovnej legislatíve, pedagogických dokumentoch, v elektronických systémoch používaných na základných a stredných školách (napr. Edupage). Schopnosť aplikovať poznatky iných disciplín na oblasť školského manažmentu.

Stručná osnova predmetu:
Základná terminológia školského manažmentu. Vzdelávací systém v SR a systém riadenia školstva. Modely riadenia škôl. Osobnosť vedúceho pedagogického zamestnanca – právne a osobnostné požiadavky, štýly vedenia. Hierarchia pracovníkov v školstve. Kontrolná činnosť na školách, učebná hospitácia. Školská a pracovná legislatíva (právne predpisy upravujúce činnosť základnej

a strednej školy - zákony, vyhlášky, pracovný poriadok, pedagogicko-organizačné pokyny, pedagogická dokumentácia), Manažment času. Edupage. Profesijný rozvoj učiteľa. Triedny učiteľ.

Odporúčaná literatúra:

HALÁKOVÁ, Z., NAGYOVÁ, S., NAGY, T. 2019. Školský manažment pre študentov učiteľstva prírodovedných predmetov s praktickými ukážkami. Bratislava : UK.
OBDRŽÁLEK, Z. 2002. Škola a jej manažment. Bratislava : UK.
OBDRŽÁLEK, Z., HORVÁTHOVÁ, K. a kol. 2004. Organizácia a manažment školstva. Terminologický a výkladový slovník. Bratislava : SPN.
EGER, L. 2006. Řízení školy. Plzeň: Fraus.
PISOŇOVÁ, M. 2012. Osobnostný rozvoj riaditeľa školy – východiská a determinanty.
Aktuálne právne predpisy, upravujúce činnosť základných a stredných škôl (zákony, vyhlášky, vnútorné poriadky, pedagogicko-organizačné pokyny).
Pedagogická dokumentácia
WONG, H. K., WONG, R.T. The first days of school: How to be an effective teacher. Mountain View, CA: Harry K. Wong Publications, 2005.
LAU, W. Teaching Computing in Secondary Schools: A Practical Handbook. Routledge, 2017.
LEMOV, D. Teach like a champion 2.0: 62 techniques that put students on the path to college. John Wiley & Sons, 2015.
CANGELOSI, J. S. Strategie řízení třídy: jak získat a udržet spolupráci žáků při výuce. Portál, 1996.
Aktuálne internetové zdroje a časopisecké pramene (Technológia vzdelávania, Manažment školy v praxi, Kvalita a ďalšie).

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 146

A	ABS	B	C	D	E	FX
72,6	0,0	16,44	6,16	3,42	1,37	0,0

Vyučujúci: doc. RNDr. PaedDr. Zuzana Haláková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 14.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEGD/N-bUGE-055/22	Štatistika pre učiteľov geografie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie / prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 2 **Za obdobie štúdia:** 13 / 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Vyžaduje sa aktívna účasť na prednáškach i cvičeniach. V priebehu semestra a v skúškovom období budú zadané úlohy na písomné vypracovanie a písomné previerky z teoretickej i praktickej časti učiva. Záverečný výsledok bude určený ako vážený priemer výsledkov zo všetkých hodnotených aktivít (priebežné hodnotenie 20 %; záverečné hodnotenie 80 %). Na získanie hodnotenia A je potrebné získať celkovo najmenej 92 % bodov, na B najmenej 84 % bodov, na C najmenej 76 % bodov, na D najmenej 68 % bodov a na hodnotenie E najmenej 60 % bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý celkovo získa menej ako 60 % bodov.
Klasifikačná stupnica: A: 100 - 92 %, B: 91- 84 %; C: 83 - 76 %, D: 75 - 68 %, E: 67 - 60 % FX: 0 - 59 %.

Výsledky vzdelávania:
Osvojenie si základného terminologické aparátu používaného v štatistike (aj v anglickom jazyku), oboznámenie sa so základnými štatistickými ukazovateľmi a metódami analýzy údajov o hromadných javoch používanými v geografii a demografii. Získanie zručnosti v praktickom spracovaní údajov, v základnom opise vlastností štatistických súborov a adekvátneho a zrozumiteľného vyjadrenia výsledkov analýzy údajov prostredníctvom základných vyjadrovacích prostriedkov v štatistike s dôrazom na ich správnu interpretáciu. Osvojenie si základných formálnych náležitostí výstupov štatistického spracovania údajov. Osvojenie si užitočných zručností v štatistickom vyhodnocovaní údajov z učiteľskej praxe (škála hodnotenia písomných previerok, nastavenie vážených priemerov hodnotených žiackych aktivít, štatistická komparácia výkonov žiakov, skupín a tried a pod.)

Stručná osnova predmetu:
Prednášky:
1. Štatistika ako vedná disciplína, jej definícia, základné črty a členenie. Základné pojmy v štatistike: hromadný jav a pozorovanie, štatistická jednotka, súbor a znak. Vymedzenie štatistického súboru, jeho obsah a rozsah. Klasifikácia štatistických znakov.
2. Štatistické zisťovanie, otvorené, uzavreté a polouzavreté otázky v ankete a dotazníku, zásady jednoznačnosti a úplnosti. Technika štatistického spracovania, triedenie, triediaci znak, štatistické rady. Optimálny počet tried. Intervaly ako štatistické triedy, ich rozpätie a hranice. Pravidlá pri

konštrukcii tabuliek a grafov, formálne náležitosti tabuliek a grafov, grafický obraz a prostriedky výkladu grafu. Základné druhy tabuliek a grafov.
3. Rady rozdelenia početnosti. Absolútne, relatívne a kumulatívne početnosti. Frekvenčná tabuľka, ogivná krivka. Aritmetický priemer, jeho výpočet, interpretácia a vlastnosti.
4. Nepriamy vzťah medzi hodnotou znaku a úhrnom hodnôt znaku, výpočet priemeru z pomerných čísel, jednoduchý a vážený harmonický priemer. Stredné hodnoty polohy – modus: jeho definícia, určenie a interpretácia. Typy rozdelení podľa počtu a tvaru vrcholov, špeciálne tvary rozdelení.
5. Medián: jeho definícia a interpretácia. Určovanie mediánu v netriedenom, triedenom a intervalovo triedenom súbore, vzťah mediánu k ogivnej krivke.
6. Vybrané miery variability: variačné rozpätie, rozptyl, štandardná odchýlka, Pearsonov variačný koeficient. Interpretácie mier variability a ich komparačné limity.
7. Lokačný kvocient, jeho výpočet a interpretácia. Lorenzova krivka, postup jej konštrukcie. Koeficient koncentrácie, jeho výpočet a interpretácia, vzťah k Lorenzovej krivke.
8. Štatistické porovnávanie, absolútny rozdiel, relatívny podiel, diferencie, bázické a reťazové indexy, ich vzájomný vzťah, koeficient a tempo rastu, koeficient a tempo prírastku. Priemerný koeficient rastu, jednoduchý a vážený geometrický priemer, jeho interpretácia.
9. Časové rady, ich definícia, intervalové a okamihové časové rady. Chronologický priemer, jeho výpočet a interpretácia. Základné charakteristiky časového radu, zložky časového radu. Vyrovnávanie časového radu metódou kĺzavých priemerov.
10. Štatistické skúmanie závislostí, dvojrozmerné rozdelenia, vzťah zhody, protikladu a nezávislosti. Korelačný počet, párová lineárna regresia, regresná úloha a korelačná úloha, jednostranná a obojstranná závislosť, zdanlivá závislosť. Korelogram, regresná funkcia, rovnica regresnej priamky, výpočet jej parametrov, smernica regresnej priamky. Priama a nepriama závislosť, ich vzťah k hodnote regresného koeficientu.
11. Tesnosť závislosti, Pearsonov koeficient korelácie, koeficient determinácie, ich výpočet, vzájomný vzťah a interpretácia. Odhad hodnoty závisle premennej prostredníctvom rovnice regresnej priamky.
12. Príklady praktického využitia štatisticky v pedagogickej praxi.
Cvičenia:
Úlohy zamerané na precvičenie klasifikácie štatistických znakov, metódy triedenia, čítanie a zostavovanie frekvenčnej tabuľky. Úlohy na výpočet a interpretáciu stredných hodnôt a mier variability. Nácvik zostrojovania Lorenzovej krivky, úlohy na výpočet a interpretáciu koeficientu koncentrácie. Precvičovanie výpočtu a interpretácie jednoduchých mier dynamiky. Analýza a vyrovnávanie časových radov. Určovanie vzťahu (ne)závislosti medzi dvomi premennými, rozlišovanie priamej a nepriamej závislosti, čítanie korelogramu, úlohy na výpočet parametrov lineárnej regresnej funkcie, odhadovanie hodnôt závisle premennej pomocou rovnice regresnej priamky, posudzovanie tesnosti závislosti. Anglické názvoslovie základných štatistík. Praktické využitie štatistiky v pedagogickej praxi: škála hodnotenia písomných previerok, nastavenie vážených priemerov hodnotených žiackych aktivít, štatistická komparácia výkonov žiakov, skupín a tried a pod.

Odporúčaná literatúra:

NOVÁKOVÁ, G. Štatistika pre geografov, 1. diel. 2. vydanie. Bratislava: Extern, Prírodovedecká fakulta UK, 2013, s. 227.
NOVÁKOVÁ, G. Štatistika pre geografov, 2. diel. Bratislava: Extern, Prírodovedecká fakulta UK, 2012, s. 147.
BAKYTOVÁ, H. a kol. Základy štatistiky. Bratislava: ALFA, 1975, s. 392.
CLAUSS, G., EBNER, H. Základy štatistiky pre psychológov, pedagógov a sociológov. Bratislava: SPN, 1988, s. 504.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra a vybraté témy v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 181

A	ABS	B	C	D	E	FX
11,05	0,0	4,42	12,15	9,94	24,31	38,12

Vyučujúci: Mgr. Gabriela Nováková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.11.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KTV/N-bXTV-101/22	Telesná výchova 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prezenčná
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2h/týždeň
Týždenný:
Za obdobie štúdia:
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Úspešné absolvovanie predmetu je podmienené samostatným praktickým prevedením úrovne nadobudnutých kondičných, koordinačných a herných pohybových schopností študenta vo vybranom športe. Ďalej je hodnotené individuálne zvládnutie vybraných pohybových štruktúr na základe výberu vyučujúceho. Hodnotený je celkový športový výkon vo vybranom športe. čiastkovým kritériom pre úspešné absolvovanie predmetu je aktívna účasť na kontaktnej výučbe. Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 % bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 %, na hodnotenie C najmenej 71 %, na hodnotenie D najmenej 61 % a na hodnotenie E najmenej 50 % bodov, Fx 49 % bodov a menej.

Výsledky vzdelávania:
Zlepšovanie úrovne fyzickej zdatnosti, zvyšovanie úrovne zručností a vedomostí o športe. Utváranie trvalého a pozitívneho vzťahu k pohybovým aktivitám. Osvojenie si významu pohybových aktivít a telesných cvičení v živote a ich pozitívneho vplyvu na jednotlivé systémy organizmu. Formovanie návykov zameraných na ochranu, podporu a rozvoja zdravia jednotlivca i spoločnosti prostredníctvom pohybových aktivít a športu. Študent ovláda základy kondičných, koordinačných a kompenzačných cvičení vo vybranej telovýchovnej aktivite, ďalej nadobúda základné psycho-hygienické návyky z oblasti telesnej kultúry. Osvojuje si vedomosti z oblasti podpory zdravia a zdravého životného štýlu. Študent ovláda vplyv pohybovej činnosti a telesného cvičenia na somatický a funkčný rozvoj človeka.

Stručná osnova predmetu:
Oboznámenie sa s predmetom Telesná výchova na vysokých školách. Oboznámenie sa so základnými pohybovými návykmi a zručnosťami prítomných študentov. Rozvoj všeobecnej telesnej výkonnosti študenta vo vybranom športe. Zvyšovanie úrovne individuálnych pohybových

schopností a zručností študenta vo vybranom športe. Aplikácia základných kondičných a koordinačných cvičení, cvičení zameraných na rozvoj flexibility a kompenzačných cvičení. Oboznamovanie a využitie psychohygieny športu v živote študenta VŠ. Záverečné overenie všeobecných pohybových schopností a návykov vo vybranom športe.

Odporúčaná literatúra:

1. Mendrek, T., 2007. Badminton. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2004-3.
2. Argaj, G, 2016. Pohybové hry teória a didaktika. Univerzita Komenského, Bratislava.2016. ISBN 978-80-223-4022-9.
3. Peráček, P. 2004. Teória a didaktika športových hier 1. Bratislva: Peter Mačura – PEEM. ISBN 80-89197-00-0.
4. Peráček, P. – Pakusza, Z., 2011. Futbal. Bratislava: IRIS. ISBN 978-80-89238-55-2.
5. Kampmiller, T. et al,. 2012. Teória športu a didaktika športového tréningu. Bratislava: ICM Agency. ISBN 978-80-89257-48-5.
6. Tománek, Ľ. 2010. Teória a didaktika basketbalu. Bratislava: FTVŠ UK, 2010. ISBN 978-80-89257-25-6.
7. Karczmarczyk, R. Florbal : Učebnice (nejen) pro trenéry. vydání první. Brno : Computer Press, 2006. 96 s. ISBN 80-251-1271-3.
8. Polašek, M. Joga osem stupňov výcviku. Bratislava: Slovenské telovýchovné vydavateľstvo, 1990. ISBN 80-7096-075-2.
9. Přidal, V. – Zapletalova L. Volejbal : herný výkon - tréning – riadenie. Bratislava : Peter Mačura - PEEM, 2003. ISBN 8088901855.
10. Sedlaček, J. a kol.: Kondičná atletická príprava a rekreačná atletika. Bratislava. UK 2003 a 2007, 165 s. ISBN: 978-80-223-2288-1.
Bence, M. a kol.: Vodné športy. Banská Bystrica. FHV UMB, 2008. ISBN 978-80-8083-521-7
11. Židek, J.: Turistika a ochrana života a zdravia. Bratislava. FTVŠ UK 2013, 123 s. ISBN 9788022333986
12. Kompán, J.- Gorner, K. 2007. Možnosti uplatnenia turistiky a pohybových aktivít v prírode. FHV UMB ISBN 80-8083-365-7
13. Kyseľovičová, O. – Antošovská, M. Aerobik. Bratislava : Slovenský zväz rekreačnej telesnej výchovy a športu, 2003. ISBN 80-88901-79-0
14. Macejková, Y. Didaktika plávania. Bratislava: FTVŠ UK, 2005, 149 s. ISBN 80-969268-3-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Predmet sa vyučuje v slovenskom jazyku.

Poznámky:
KTV zabezpečí kompletné materiálne vybavenie.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 1519

A	B	C	D	E	FX
91,9	0,79	0,26	0,2	0,2	6,65

Vyučujúci: Mgr. Kristína Vanýsková, Mgr. Miriam Kirchmayerová, PhD., Mgr. Martin Mokošák, PhD., Mgr. Igor Remák, PhD., PaedDr. Mgr. Lenka Vandáková, Mgr. Denisa Strečanská, Mgr. PaedDr. Simona Rášiová, Mgr. Genc Berisha, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 01.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KTV/N-bXTV-102/22	Telesná výchova 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prezenčná
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2h/týždeň
Týždenný:
Za obdobie štúdia:
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Úspešné absolvovanie predmetu je podmienené samostatným praktickým prevedením úrovne nadobudnutých kondičných, koordinačných a herných pohybových schopností študenta vo vybranom športe. Ďalej je hodnotené individuálne zvládnutie vybraných pohybových štruktúr na základe výberu vyučujúceho. Hodnotený je celkový športový výkon vo vybranom športe. Čiastkovým kritériom pre úspešné absolvovanie predmetu je aktívna účasť na kontaktnej výučbe. Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 % bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 %, na hodnotenie C najmenej 71 %, na hodnotenie D najmenej 61 % a na hodnotenie E najmenej 50 % bodov, Fx 49 % bodov a menej.

Výsledky vzdelávania:
Zlepšovanie úrovne fyzickej zdatnosti, zvyšovanie úrovne zručností a vedomostí o športe. Utváranie trvalého a pozitívneho vzťahu k pohybovým aktivitám. Osvojenie si významu pohybových aktivít a telesných cvičení v živote a ich pozitívneho vplyvu na jednotlivé systémy organizmu. Formovanie návykov zameraných na ochranu, podporu a rozvoja zdravia jednotlivca i spoločnosti prostredníctvom pohybových aktivít a športu. Študent ovláda základy kondičných, koordinačných a kompenzačných cvičení vo vybranej telovýchovnej aktivite, ďalej nadobúda základné psycho-hygienické návyky z oblasti telesnej kultúry. Osvojuje si vedomosti z oblasti podpory zdravia a zdravého životného štýlu. Študent ovláda vplyv pohybovej činnosti a telesného cvičenia na somatický a funkčný rozvoj človeka.

Stručná osnova predmetu:
Oboznámenie sa s predmetom Telesná výchova na vysokých školách. Oboznámenie sa s pohybovými návykmi a zručnosťami prítomných študentov. Oboznamovanie a využitie psychohygieny športu v živote študenta VŠ. Rozvoj všeobecnej a špeciálnej telesnej výkonnosti

študenta vo vybranom športe. Zvyšovanie úrovne individuálnych pohybových schopností a zručností študenta vo vybranom športe. Rozvoj motorického učenia. Nácvik správnej techniky vybraného športu v procese tréningu. Nácvik racionálnej techniky vybraných kondičných a koordinačných schopností v tréningovom procese. Aplikácia základných kondičných a koordinačných cvičení, cvičení zameraných na rozvoj flexibility, kompenzačných cvičení. Záverečné overenie všeobecných a špeciálnych pohybových schopností a návykov vo vybranom športe.

Odporúčaná literatúra:

1. Mendrek, T., 2007. Badminton. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2004-3.
2. Argaj, G, 2016. Pohybové hry teória a didaktika. Univerzita Komenského, Bratislava.2016. ISBN 978-80-223-4022-9.
3. Peráček, P. 2004. Teória a didaktika športových hier 1. Bratislva: Peter Mačura – PEEM. ISBN 80-89197-00-0.
4. Peráček, P. – Pakusza, Z., 2011. Futbal. Bratislava: IRIS. ISBN 978-80-89238-55-2.
5. Kampmiller, T. et al,. 2012. Teória športu a didaktika športového tréningu. Bratislava: ICM Agency. ISBN 978-80-89257-48-5.
6. Tománek, Ľ. 2010. Teória a didaktika basketbalu. Bratislava: FTVŠ UK, 2010. ISBN 978-80-89257-25-6.
7. Karczmarczyk, R. Florbal : Učebnice (nejen) pro trenéry. vydání první. Brno : Computer Press, 2006. 96 s. ISBN 80-251-1271-3.
8. Polašek, M. Joga osem stupňov výcviku. Bratislava: Slovenské telovýchovné vydavateľstvo, 1990. ISBN 80-7096-075-2.
9. Přidal, V. – Zapletalova L. Volejbal : herný výkon - tréning – riadenie. Bratislava : Peter Mačura - PEEM, 2003. ISBN 8088901855.
10. Sedlaček, J. a kol.: Kondičná atletická príprava a rekreačná atletika. Bratislava. UK 2003 a 2007, 165 s. ISBN: 978-80-223-2288-1.
Bence, M. a kol.: Vodné športy. Banská Bystrica. FHV UMB, 2008. ISBN 978-80-8083-521-7
11. Židek, J.: Turistika a ochrana života a zdravia. Bratislava. FTVŠ UK 2013, 123 s. ISBN 9788022333986
12. Kompán, J.- Gorner, K. 2007. Možnosti uplatnenia turistiky a pohybových aktivít v prírode. FHV UMB ISBN 80-8083-365-7
13. Kyseľovičová, O. – Antošovská, M. Aerobik. Bratislava : Slovenský zväz rekreačnej telesnej výchovy a športu, 2003. ISBN 80-88901-79-0
14. Macejková, Y. Didaktika plávania. Bratislava: FTVŠ UK, 2005, 149 s. ISBN 80-969268-3-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Predmet sa vyučuje v slovenskom jazyku.

Poznámky:
KTV zabezpečí kompletné materiálne vybavenie.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 960

A	B	C	D	E	FX
94,58	0,31	0,21	0,0	0,1	4,79

Vyučujúci: Mgr. Kristína Vanýsková, Mgr. Miriam Kirchmayerová, PhD., Mgr. Martin Mokošák, PhD., Mgr. Igor Remák, PhD., PaedDr. Mgr. Lenka Vandáková, Mgr. Denisa Strečanská, Mgr. PaedDr. Simona Rášiová, Mgr. Genc Berisha, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 01.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KTV/N-bXTV-103/22	Telesná výchova 3

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prezenčná
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2h/týždeň
Týždenný:
Za obdobie štúdia:
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Úspešné absolvovanie predmetu je podmienené samostatným praktickým prevedením úrovne nadobudnutých kondičných, koordinačných a herných pohybových schopností študenta vo vybranom športe. Ďalej je hodnotené individuálne zvládnutie vybraných pohybových štruktúr na základe výberu vyučujúceho. Hodnotený je celkový športový výkon vo vybranom športe. Čiastkovým kritériom pre úspešné absolvovanie predmetu je aktívna účasť na kontaktnej výučbe. Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 % bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 %, na hodnotenie C najmenej 71 %, na hodnotenie D najmenej 61 % a na hodnotenie E najmenej 50 % bodov, Fx 49 % bodov a menej.

Výsledky vzdelávania:
Zlepšovanie úrovne fyzickej zdatnosti, zvyšovanie úrovne zručností a vedomostí o športe. Utváranie trvalého a pozitívneho vzťahu k pohybovým aktivitám. Osvojenie si významu pohybových aktivít a telesných cvičení v živote a ich pozitívneho vplyvu na jednotlivé systémy organizmu. Formovanie návykov zameraných na ochranu, podporu a rozvoja zdravia jednotlivca i spoločnosti prostredníctvom pohybových aktivít a športu. Študent ovláda základy kondičných, koordinačných a kompenzačných cvičení vo vybranej telovýchovnej aktivite, ďalej nadobúda základné psycho-hygienické návyky z oblasti telesnej kultúry. Osvojuje si vedomosti z oblasti podpory zdravia a zdravého životného štýlu. Študent ovláda vplyv pohybovej činnosti a telesného cvičenia na somatický a funkčný rozvoj človeka.

Stručná osnova predmetu:
Oboznámenie sa s predmetom Telesná výchova na vysokých školách. Oboznámenie sa s pohybovými návykmi a zručnosťami prítomných študentov. Oboznamovanie a využitie psychohygieny športu v živote študenta VŠ. Rozvoj a zdokonalovanie špeciálnej telesnej

výkonnosti študenta vo vybranom športe. Zvyšovanie úrovne individuálnych pohybových schopností a zručností študenta vo vybranom športe. Rozvoj a zdokonalovanie motorického učenia. Nácvik a zdokonalovanie správnej techniky vybraného športu v procese tréningu prostredníctvom opakovania a jej následná stabilizácia. Nácvik a zdokonalovanie racionálnej techniky vybraných kondičných a koordinačných schopností v tréningovom procese. Aplikácia všeobecných a špeciálnych kondičných a koordinačných cvičení, cvičení zameraných na rozvoj flexibility, kompenzačných cvičení. Záverečné overenie všeobecných a špeciálnych pohybových schopností a návykov vo vybranom športe.

Odporúčaná literatúra:

1. Mendrek, T., 2007. Badminton. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2004-3.
2. Argaj, G, 2016. Pohybové hry teória a didaktika. Univerzita Komenského, Bratislava.2016. ISBN 978-80-223-4022-9.
3. Peráček, P. 2004. Teória a didaktika športových hier 1. Bratislva: Peter Mačura – PEEM. ISBN 80-89197-00-0.
4. Peráček, P. – Pakusza, Z., 2011. Futbal. Bratislava: IRIS. ISBN 978-80-89238-55-2.
5. Kampmiller, T. et al,. 2012. Teória športu a didaktika športového tréningu. Bratislava: ICM Agency. ISBN 978-80-89257-48-5.
6. Tománek, Ľ. 2010. Teória a didaktika basketbalu. Bratislava: FTVŠ UK, 2010. ISBN 978-80-89257-25-6.
7. Karczmarczyk, R. Florbal : Učebnice (nejen) pro trenéry. Vydání první. Brno : Computer Press, 2006. 96 s. ISBN 80-251-1271-3.
8. Polašek, M. Joga osem stupňov výcviku. Bratislava: Slovenské telovýchovné vydavateľstvo, 1990. ISBN 80-7096-075-2.
9. Přidal, V. – Zapletalova L. Volejbal : herný výkon – tréning – riadenie. Bratislava : Peter Mačura – PEEM, 2003. ISBN 8088901855.
10. Sedlaček, J. a kol.: Kondičná atletická príprava a rekreačná atletika. Bratislava. UK 2003 a 2007, 165 s. ISBN: 978-80-223-2288-1.
Bence, M. a kol.: Vodné 2porty. Banská Bystrica. FHV UMB, 2008. ISBN 978-80-8083-521-7
11. Židek, J.: Turistika a ochrana života a zdravia. Bratislava. FTVŠ UK 2013, 123 s. ISBN 9788022333986
12. Kompán, J.- Gorner, K. 2007. Možnosti uplatnenia turistiky a pohybových aktivít v prírode. FHV UMB ISBN 80-8083-365-7
13. Kyseľovičová, O. – Antošovská, M. Aerobik. Bratislava : Slovenský zväz rekreačnej telesnej výchovy a športu, 2003. ISBN 80-88901-79-0
14. Macejková, Y. Didaktika plávania. Bratislava: FTVŠ UK, 2005, 149 s. ISBN 80-969268-3-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Predmet sa vyučuje v slovenskom jazyku.

Poznámky:

KTV zabezpečí kompletné materiálne vybavenie.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 966

A	B	C	D	E	FX
95,96	0,62	0,83	0,0	0,21	2,38

Vyučujúci: Mgr. Kristína Vanýsková, Mgr. Miriam Kirchmayerová, PhD., Mgr. Martin Mokošák, PhD., Mgr. Igor Remák, PhD., PaedDr. Mgr. Lenka Vandáková, Mgr. Denisa Strečanská, Mgr. PaedDr. Simona Rášiová, Mgr. Genc Berisha, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 01.08.2022
Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KTV/N-bXTV-104/22	Telesná výchova 4

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prezenčná
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2h/týždeň
Týždenný:
Za obdobie štúdia:
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Úspešné absolvovanie predmetu je podmienené samostatným praktickým prevedením úrovne nadobudnutých kondičných, koordinačných a herných pohybových schopností študenta vo vybranom športe. Ďalej je hodnotené individuálne zvládnutie vybraných pohybových štruktúr na základe výberu vyučujúceho. Hodnotený je celkový športový výkon vo vybranom športe. Čiastkovým kritériom pre úspešné absolvovanie predmetu je aktívna účasť na kontaktnej výučbe. Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 % bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 %, na hodnotenie C najmenej 71 %, na hodnotenie D najmenej 61 % a na hodnotenie E najmenej 50 % bodov, Fx 49 % bodov a menej.

Výsledky vzdelávania:
Zlepšovanie úrovne fyzickej zdatnosti, zvyšovanie úrovne zručností a vedomostí o športe. Utváranie trvalého a pozitívneho vzťahu k pohybovým aktivitám. Osvojenie si významu pohybových aktivít a telesných cvičení v živote a ich pozitívneho vplyvu na jednotlivé systémy organizmu. Formovanie návykov zameraných na ochranu, podporu a rozvoja zdravia jednotlivca i spoločnosti prostredníctvom pohybových aktivít a športu. Študent ovláda základy kondičných, koordinačných a kompenzačných cvičení vo vybranej telovýchovnej aktivite, ďalej nadobúda základné psycho-hygienické návyky z oblasti telesnej kultúry. Osvojuje si vedomosti z oblasti podpory zdravia a zdravého životného štýlu. Študent ovláda vplyv pohybovej činnosti a telesného cvičenia na somatický a funkčný rozvoj človeka.

Stručná osnova predmetu:
Oboznámenie sa s predmetom Telesná výchova na vysokých školách. Oboznámenie sa s pohybovými návykmi a zručnosťami prítomných študentov. Oboznamovanie a využitie psychohygieny športu v živote študenta VŠ. zdokonalovanie a stabilizácia špeciálnej telesnej

výkonnosti študenta vo vybranom športe. Zvyšovanie úrovne individuálnych pohybových schopností a zručností študenta vo vybranom športe. Rozvoj a optimalizácia pohybovej výkonnosti. Zdokonaľovanie vybraných návykov a pohybových činností vo vybranom športe. Skvalitňovanie a upevňovanie motorického učenia. Zdokonalovanie a stabilizácia správnej techniky vo vybranom športe. Prehlbovanie a upevňovanie racionálnej techniky vybraných kondičných a koordinačných schopností v tréningovom procese. Aplikácia špeciálnych kondičných a koordinačných cvičení, cvičení zameraných na rozvoj flexibility, kompenzačných cvičení. Záverečné overenie všeobecných a špeciálnych pohybových schopností a návykov vo vybranom športe.

Odporúčaná literatúra:

1. Mendrek, T., 2007. Badminton. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2004-3.
2. Argaj, G, 2016. Pohybové hry teória a didaktika. Univerzita Komenského, Bratislava.2016. ISBN 978-80-223-4022-9.
3. Peráček, P. 2004. Teória a didaktika športových hier 1. Bratislva: Peter Mačura – PEEM. ISBN 80-89197-00-0.
4. Peráček, P. – Pakusza, Z., 2011. Futbal. Bratislava: IRIS. ISBN 978-80-89238-55-2.
5. Kampmiller, T. et al,. 2012. Teória športu a didaktika športového tréningu. Bratislava: ICM Agency. ISBN 978-80-89257-48-5.
6. Tománek, Ľ. 2010. Teória a didaktika basketbalu. Bratislava: FTVŠ UK, 2010. ISBN 978-80-89257-25-6.
7. Karczmarczyk, R. Florbal : Učebnice (nejen) pro trenéry. vydání první. Brno : Computer Press, 2006. 96 s. ISBN 80-251-1271-3.
8. Polašek, M. Joga osem stupňov výcviku. Bratislava: Slovenské telovýchovné vydavateľstvo, 1990. ISBN 80-7096-075-2.
9. Přidal, V. – Zapletalova L. Volejbal : herný výkon - tréning – riadenie. Bratislava : Peter Mačura - PEEM, 2003. ISBN 8088901855.
10. Sedlaček, J. a kol.: Kondičná atletická príprava a rekreačná atletika. Bratislava. UK 2003 a 2007, 165 s. ISBN: 978-80-223-2288-1.
Bence, M. a kol.: Vodné športy. Banská Bystrica. FHV UMB, 2008. ISBN 978-80-8083-521-7
11. Židek, J.: Turistika a ochrana života a zdravia. Bratislava. FTVŠ UK 2013, 123 s. ISBN 9788022333986
12. Kompán, J.- Gorner, K. 2007. Možnosti uplatnenia turistiky a pohybových aktivít v prírode. FHV UMB ISBN 80-8083-365-7
13. Kyseľovičová, O. – Antošovská, M. Aerobik. Bratislava : Slovenský zväz rekreačnej telesnej výchovy a športu, 2003. ISBN 80-88901-79-0
14. Macejková, Y. Didaktika plávania. Bratislava: FTVŠ UK, 2005, 149 s. ISBN 80-969268-3-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Predmet sa vyučuje v slovenskom jazyku.

Poznámky:

KTV zabezpečí kompletné materiálne vybavenie.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 764

A	B	C	D	E	FX
96,2	0,52	0,13	0,26	0,0	2,88

Vyučujúci: Mgr. Kristína Vanýsková, Mgr. Miriam Kirchmayerová, PhD., Mgr. Martin Mokošák, PhD., Mgr. Igor Remák, PhD., PaedDr. Mgr. Lenka Vandáková, Mgr. Denisa Strečanská, Mgr. PaedDr. Simona Rášiová, Mgr. Genc Berisha, PhD.
Dátum poslednej zmeny: 01.08.2022
Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KTV/N-bXTV-105/22	Telesná výchova 5

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prezenčná
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2h/týždeň
Týždenný:
Za obdobie štúdia:
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Úspešné absolvovanie predmetu je podmienené samostatným praktickým prevedením úrovne nadobudnutých kondičných, koordinačných a herných pohybových schopností študenta vo vybranom športe. Ďalej je hodnotené individuálne zvládnutie vybraných pohybových štruktúr na základe výberu vyučujúceho. Hodnotený je celkový športový výkon vo vybranom športe. Čiastkovým kritériom pre úspešné absolvovanie predmetu je aktívna účasť na kontaktnej výučbe. Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 % bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 %, na hodnotenie C najmenej 71 %, na hodnotenie D najmenej 61 % a na hodnotenie E najmenej 50 % bodov, Fx 49 % bodov a menej.

Výsledky vzdelávania:
Zlepšovanie úrovne fyzickej zdatnosti, zvyšovanie úrovne zručností a vedomostí o športe. Utváranie trvalého a pozitívneho vzťahu k pohybovým aktivitám. Osvojenie si významu pohybových aktivít a telesných cvičení v živote a ich pozitívneho vplyvu na jednotlivé systémy organizmu. Formovanie návykov zameraných na ochranu, podporu a rozvoja zdravia jednotlivca i spoločnosti prostredníctvom pohybových aktivít a športu. Študent ovláda základy kondičných, koordinačných a kompenzačných cvičení vo vybranej telovýchovnej aktivite, ďalej nadobúda základné psycho-hygienické návyky z oblasti telesnej kultúry. Osvojuje si vedomosti z oblasti podpory zdravia a zdravého životného štýlu. Študent ovláda vplyv pohybovej činnosti a telesného cvičenia na somatický a funkčný rozvoj človeka.

Stručná osnova predmetu:
Oboznámenie sa s predmetom Telesná výchova na vysokých školách. Oboznámenie sa s pohybovými návykmi a zručnosťami prítomných študentov. Oboznamovanie a využitie psychohygieny športu v živote študenta VŠ. Stabilizácia špeciálnej telesnej výkonnosti študenta

vo vybranom športe. Upevňovanie individuálnych pohybových schopností a zručností študenta vo vybranom športe. Ustálenie správnej techniky vo vybranom športe. Stabilizácia racionálnej techniky vybraných kondičných a koordinačných schopností v tréningovom procese. Aplikácia špeciálnych kondičných a koordinačných cvičení, cvičení zameraných na rozvoj flexibility, kompenzačných cvičení. Záverečné overenie všeobecných a špeciálnych pohybových schopností a návykov vo vybranom športe.

Odporúčaná literatúra:

1. Mendrek, T., 2007. Badminton. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2004-3.
2. Argaj, G, 2016. Pohybové hry teória a didaktika. Univerzita Komenského, Bratislava.2016. ISBN 978-80-223-4022-9.
3. Peráček, P. 2004. Teória a didaktika športových hier 1. Bratislva: Peter Mačura – PEEM. ISBN 80-89197-00-0.
4. Peráček, P. – Pakusza, Z., 2011. Futbal. Bratislava: IRIS. ISBN 978-80-89238-55-2.
5. Kampmiller, T. et al,. 2012. Teória športu a didaktika športového tréningu. Bratislava: ICM Agency. ISBN 978-80-89257-48-5.
6. Tománek, Ľ. 2010. Teória a didaktika basketbalu. Bratislava: FTVŠ UK, 2010. ISBN 978-80-89257-25-6.
7. Karczmarczyk, R. Florbal : Učebnice (nejen) pro trenéry. vydání první. Brno : Computer Press, 2006. 96 s. ISBN 80-251-1271-3.
8. Polašek, M. Joga osem stupňov výcviku. Bratislava: Slovenské telovýchovné vydavateľstvo, 1990. ISBN 80-7096-075-2.
9. Přidal, V. – Zapletalova L. Volejbal : herný výkon - tréning – riadenie. Bratislava : Peter Mačura - PEEM, 2003. ISBN 8088901855.
10. Sedlaček, J. a kol.: Kondičná atletická príprava a rekreačná atletika. Bratislava. UK 2003 a 2007, 165 s. ISBN: 978-80-223-2288-1.
Bence, M. a kol.: Vodné športy. Banská Bystrica. FHV UMB, 2008. ISBN 978-80-8083-521-7
11. Židek, J.: Turistika a ochrana života a zdravia. Bratislava. FTVŠ UK 2013, 123 s. ISBN 9788022333986
12. Kompán, J.- Gorner, K. 2007. Možnosti uplatnenia turistiky a pohybových aktivít v prírode. FHV UMB ISBN 80-8083-365-7
13. Kyseľovičová, O. – Antošovská, M. Aerobik. Bratislava : Slovenský zväz rekreačnej telesnej výchovy a športu, 2003. ISBN 80-88901-79-0
14. Macejková, Y. Didaktika plávania. Bratislava: FTVŠ UK, 2005, 149 s. ISBN 80-969268-3-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Predmet sa vyučuje v slovenskom jazyku.

Poznámky:
KTV zabezpečí kompletné materiálne vybavenie.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 760

A	B	C	D	E	FX
96,71	0,53	0,0	0,13	0,0	2,63

Vyučujúci: Mgr. Kristína Vanýsková, Mgr. Miriam Kirchmayerová, PhD., Mgr. Martin Mokošák, PhD., Mgr. Igor Remák, PhD., PaedDr. Mgr. Lenka Vandáková, Mgr. Denisa Strečanská, Mgr. PaedDr. Simona Rášiová, Mgr. Genc Berisha, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 01.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KTV/N-bXTV-106/22	Telesná výchova 6

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prezenčná
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2h/týždeň
Týždenný:
Za obdobie štúdia:
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Úspešné absolvovanie predmetu je podmienené samostatným praktickým prevedením úrovne nadobudnutých kondičných, koordinačných a herných pohybových schopností študenta vo vybranom športe. Ďalej je hodnotené individuálne zvládnutie vybraných pohybových štruktúr na základe výberu vyučujúceho. Hodnotený je celkový športový výkon vo vybranom športe. Čiastkovým kritériom pre úspešné absolvovanie predmetu je aktívna účasť na kontaktnej výučbe. Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 % bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 %, na hodnotenie C najmenej 71 %, na hodnotenie D najmenej 61 % a na hodnotenie E najmenej 50 % bodov, Fx 49 % bodov a menej.

Výsledky vzdelávania:
Zlepšovanie úrovne fyzickej zdatnosti, zvyšovanie úrovne zručností a vedomostí o športe. Utváranie trvalého a pozitívneho vzťahu k pohybovým aktivitám. Osvojenie si významu pohybových aktivít a telesných cvičení v živote a ich pozitívneho vplyvu na jednotlivé systémy organizmu. Formovanie návykov zameraných na ochranu, podporu a rozvoja zdravia jednotlivca i spoločnosti prostredníctvom pohybových aktivít a športu. Študent ovláda základy kondičných, koordinačných a kompenzačných cvičení vo vybranej telovýchovnej aktivite, ďalej nadobúda základné psycho-hygienické návyky z oblasti telesnej kultúry. Osvojuje si vedomosti z oblasti podpory zdravia a zdravého životného štýlu. Študent ovláda vplyv pohybovej činnosti a telesného cvičenia na somatický a funkčný rozvoj človeka.

Stručná osnova predmetu:
Oboznámenie sa s predmetom Telesná výchova na vysokých školách. Oboznámenie sa s pohybovými návykmi a zručnosťami prítomných študentov. Oboznamovanie a využitie

psychohygieny športu v živote študenta VŠ. Automatizácia a optimalizácia špeciálnej telesnej výkonnosti študenta vo vybranom športe. Dosiahnutie vysokej úrovne individuálnych pohybových schopností a zručností študenta vo vybranom športe a ich samostatné prevedenie. Samostatné a správne prevedenie techniky vo vybranom športe. Automatické a optimálne prevedenie racionálnej techniky vybraných kondičných a koordinačných schopností v tréningovom procese. Aplikácia špeciálnych kondičných a koordinačných cvičení, cvičení zameraných na rozvoj flexibility, kompenzačných cvičení. Záverečné overenie všeobecných a špeciálnych pohybových schopností a návykov vo vybranom športe.

Odporúčaná literatúra:

1. Mendrek, T., 2007. Badminton. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-2004-3.
2. Argaj, G, 2016. Pohybové hry teória a didaktika. Univerzita Komenského, Bratislava.2016. ISBN 978-80-223-4022-9.
3. Peráček, P. 2004. Teória a didaktika športových hier 1. Bratislva: Peter Mačura – PEEM. ISBN 80-89197-00-0.
4. Peráček, P. – Pakusza, Z., 2011. Futbal. Bratislava: IRIS. ISBN 978-80-89238-55-2.
5. Kampmiller, T. et al,. 2012. Teória športu a didaktika športového tréningu. Bratislava: ICM Agency. ISBN 978-80-89257-48-5.
6. Tománek, Ľ. 2010. Teória a didaktika basketbalu. Bratislava: FTVŠ UK, 2010. ISBN 978-80-89257-25-6.
7. Karczmarczyk, R. Florbal : Učebnice (nejen) pro trenéry. vydání první. Brno : Computer Press, 2006. 96 s. ISBN 80-251-1271-3.
8. Polašek, M. Joga osem stupňov výcviku. Bratislava: Slovenské telovýchovné vydavateľstvo, 1990. ISBN 80-7096-075-2.
9. Přidal, V. – Zapletalova L. Volejbal : herný výkon - tréning – riadenie. Bratislava : Peter Mačura - PEEM, 2003. ISBN 8088901855.
10. Sedlaček, J. a kol.: Kondičná atletická príprava a rekreačná atletika. Bratislava. UK 2003 a 2007, 165 s. ISBN: 978-80-223-2288-1.
Bence, M. a kol.: Vodné športy. Banská Bystrica. FHV UMB, 2008. ISBN 978-80-8083-521-7
11. Židek, J.: Turistika a ochrana života a zdravia. Bratislava. FTVŠ UK 2013, 123 s. ISBN 9788022333986
12. Kompán, J.- Gorner, K. 2007. Možnosti uplatnenia turistiky a pohybových aktivít v prírode. FHV UMB ISBN 80-8083-365-7
13. Kyseľovičová, O. – Antošovská, M. Aerobik. Bratislava : Slovenský zväz rekreačnej telesnej výchovy a športu, 2003. ISBN 80-88901-79-0
14. Macejková, Y. Didaktika plávania. Bratislava: FTVŠ UK, 2005, 149 s. ISBN 80-969268-3-7.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Predmet sa vyučuje v slovenskom jazyku.

Poznámky:

KTV zabezpečí kompletné materiálne vybavenie.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 484

A	B	C	D	E	FX
97,73	0,0	0,0	0,0	0,21	2,07

Vyučujúci: Mgr. Kristína Vanýsková, Mgr. Miriam Kirchmayerová, PhD., Mgr. Martin Mokošák, PhD., Mgr. Igor Remák, PhD., PaedDr. Mgr. Lenka Vandáková, Mgr. Denisa Strečanská, Mgr. PaedDr. Simona Rášiová, Mgr. Genc Berisha, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 01.08.2022
Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KDPP/N-bXDI-012/22	Teoretické základy výchovy

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednáška, seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1/1 Za obdobie štúdia: 13/13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený hodnotením, pomer priebežného/záverečného hodnotenia je 100/0.
Priebežné hodnotenie: aktívna účasť na seminároch, spolupráca s inými študentami, spracovanie zadanej témy a jej prezentácia na seminári, seminárna práca
Podmienkou úspešného absolvovania predmetu je získanie minimálne 60 % z maximálneho možného hodnotenia predmetu. Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A (100-91%, výborne – vynikajúce výsledky),
B (90-81%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard),
C (80-73%, dobre – bežná spoľahlivá práca),
D (72-66%, uspokojivo – prijateľné výsledky),
E (65-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá),
Fx (59-0%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše)

Výsledky vzdelávania:
Študent má po úspešnom absolvovaní predmetu základné vedomosti z vybraných disciplín pedagogiky o podstate výchovy, filozofických východiskách pedagogického myslenia a teoretických
koncepciách výchovy v historickom kontexte. Rozumie základným odborovým pojmom, disponuje poznatkami o doménach edukácie. Pozná základné vývinové trendy pedagogiky, ako aj základné vývinové etapy školy. Rozumie škole ako inštitúcii formálnej edukácie a pozná formy neformálnej edukácie. Má základné vedomosti o vybraných aktuálnych problémoch pedagogickej praxe, o hodine a jej funkciách, o žiakovi a o problémoch s učením a o výchovných problémoch v škole. Výchovné problémy, výchova žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími problémami. Výchovné
pôsobenie školy (klíma školy, skryté kurikulum). Od výchovy k sebavýchove, slobodná výchova.

Stručná osnova predmetu:

Vedy o výchove: tradičné a moderné poňatie. Chápanie výchovy a jej explanácia. Socializácia a výchova. Filozofické východiská pedagogického myslenia. Teoretické koncepcie výchovy. Sociálny
kontext výchovy a vzdelávania. Výchova v premenách času (základné vývinové trendy pedagogiky – J. A. Komenský, J. J. Rousseau, J. H. Pestalozzi, J. F. Herbart a pedagogické prúdy 20. storočia). Subjekt a objekt výchovy, výchovná interakcia. Osobnosť a profesia učiteľa. Inštitucionalizácia výchovy. Škola, jej vývin a funkcie. Alternatívne školy. Žiak a jeho sociálna rola, rodina a jej výchovná funkcia, spolupráca so školou. Vybrané aktuálne problémy edukačnej praxe.

Odporúčaná literatúra:

BAĎURÍKOVÁ, Z. et al. 2001. Školská pedagogika. Bratislava: Univerzita Komenského.
BREAUX, A.: Rychlá pomoc pro učitele. Portál. 2020.
DYTRTOVÁ, R. – KRHUTOVÁ, M. 2009. Učitel: Příprava na profesi. Praha: Grada.
FONTANA, D. 2014. Psychologie ve školní praxi. Praha: Portál.
GINNIS, P.: Efektivní výukové nástroje pro učitele. Nakladatelství Universum, 2019.
GORDON, T.: Škola bez poražených. Malvern. 2015.
HAVLÍK, R. – KOŤA, J. 2001. Sociologie výchovy a školy. Praha: Portál. HELUS, Z. 2007. Sociální psychologie pro pedagogy. Praha: Grada.
HLÁSNA, Slávka et al. 2006. Úvod do pedagogiky. Nitra: Enigma.
JEDLIČKA, R., KOŤA, J., SLAVÍK, J.: Pedagogická psychologie pro učitele. Praha: Grada Publishing, a. s., 2018.
KRATOCHVÍLOVÁ, Emília et al. 2007. Úvod do pedagogiky. Trnava: Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave.
KYRIACOU, CH. 2005. Řešení výchovných problémů ve škole. Praha: Portál.
KYRIACOU, CH. 2008. Klíčové dovednosti učitele. Praha: Portál.
MOŽNÝ, I. 2008. Rodina a společnost. Praha: SocioLOgické Nakladatelství (SLON).
ONDREJKOVIČ, P. et al. 2009. Sociálna patológia. Bratislava: Veda.
PRŮCHA, J. 2017. Moderní pedagogika. Praha: Portál.
POTOČÁROVÁ, M. 2008. Pedagogika rodiny. Bratislava: UK.
SMETÁČKOVÁ, I., ŠTECH, S.: Učitelské vyhoření. Portál. 2020.
VACEK, P. 2008. Rozvoj morálního vědomí žáků. Praha: Portál.
VALIŠOVÁ, A - KASÍKOVÁ. H. 2007. Pedagogika pro učitele. Praha: Grada.
ZELINA, M. 2004. Teórie výchovy alebo hľadanie dobra. Bratislava: SPN.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský a český jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 206

A	ABS	B	C	D	E	FX
19,9	0,0	24,76	24,27	21,84	6,8	2,43

Vyučujúci: PhDr. ThLic. Peter Ikhardt, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 01.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KZ/N-XXXX-006/21	Teória druhu

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2., 4., 6.

Stupeň štúdia: I., II., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Na záver semestra bude písomná previerka. Na získanie hodnotenia A je potrebné dosiahnuť minimálne 92 % bodov, na získanie B minimálne 84 % bodov, na získanie C minimálne 76 % bodov, na získanie D minimálne 68 % bodov, na získanie E minimálne 60 % bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa menej ako 60 % bodov. Hodnotenie je identické aj pri dištančnej forme vzdelávania.

Výsledky vzdelávania:
Študenti získajú moderný a ucelený prehľad o teórii druhu, jedného z hlavných piliérov teoretickej biológie. Počas seminára sa oboznámia aj s analýzou rôznych mechanizmov druhotvorby vzhľadom na vznik izolačných bariér ako aj s výpočtom rýchlosti speciácie a faktormi ovplyvňujúcimi jej tempo.

Stručná osnova predmetu:
1) Realita druhu. Mayerov biologický koncept druhu – kritika a podpora.
2) Kohézia sexuálne a asexuálne sa rozmnožujúcich druhov. Problém organizmov so sexuálnym aj asexuálnym spôsobom rozmnožovania.
3) Izolačné bariéry – kľúčový moment druhotvorby. Klasifikácia a kvantifikácia izolačných bariér.
4) Alopatrická speciácia – vikariantný versus peripatrický model. Parapatrická speciácia.
5) Sympatrická speciácia – sexuálne-selekčný a mikrohabitatový model. Alochronická izolácia v sympatrii.
6) Úloha ekologickej izolácie pri speciácii. Štúdium a meranie habitatovej izolácie.
7) Evolúcia a genetika behaviorálnej a mechanickej izolácie.
8) Postzygotická izolácia. Teória chromozomálnej speciácie. Dobzhanského a Mullerov model. Haldanove pravidlo.
9) Polyploídia a hybridná speciácia.
Strana: 2
10) Hypotéza rekombinantnej speciácie.
11) Speciácia selekciou versus driftom. Efekt zakladateľa populácie.
12) Rýchlosť speciácie. Extrémne rýchla speciácia. Faktory ovplyvňujúce tempo speciácie.

Odporúčaná literatúra:
Coyne, A.C. & Orr, H.A. (2004) Speciation. Sinauer, Sunderland, MA, pp. 545.
Vďačný, P. (2014) Teória druhu a mechanizmy druhotvorby. Univerzita Komenského v Bratislave, Bratislava, pp. 78.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (časť študijnej literatúry v anglickom jazyku)

Poznámky:
Predmet sa poskytuje len v letnom semestri. Kapacita predmetu nie je obmedzená.

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 261

A	B	C	D	E	FX
51,34	21,07	11,11	2,3	0,77	13,41

Vyučujúci: doc. Mgr. Peter Vďačný, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 07.11.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEGD/N-bUGE-033/22	Trendy vývoja v geografii obchodu

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie / prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 2 **Za obdobie štúdia:** 13 / 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
V priebehu semestra sa spracováva projekt za 10b. Na konci semestra bude písomná previerka za 20 bodov. Hodnotenie bude zo súčtu bodov získaných za projekt a písomnú previerku. Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 92%, na získanie hodnotenia B najmenej 84%, na hodnotenie C najmenej 76%, na hodnotenie D najmenej 68% a na hodnotenie E najmenej 60%. Klasifikačná stupnica: A: 100 - 92 %, B: 91- 84 %; C: 83 - 76 %, D: 75 - 68 %, E: 67 - 60 % FX: 0 - 59 %.

Výsledky vzdelávania:
Predmet poskytuje študentom informácie o fungovaní obchodu vo všetkých okruhoch a dosahoch jeho pôsobenia – medzinárodného aj vnútorného obchodu. Z oblasti medzinárodného obchodu študent získa prehľad o význame vonkajších ekonomických vzťahov pre hospodárstvo krajiny vo všeobecnosti aj konkrétne pre Slovensko, o hlavných tendenciách vývoja svetového obchodu, o najvýznamnejších subjektoch svetového obchodu. Z oblasti vnútorného obchodu sa dôraz kladie na maloobchod. Definovanie základných pojmov a klasifikácie maloobchodných jednotiek poskytuje množstvo praktických informácií aj pre bežného spotrebiteľa. Študent získava prehľad o najvýznamnejších trendoch a zmenách v súčasnom maloobchode vo svete a na Slovensku.

Stručná osnova predmetu:
Základné pojmy – obchod, svetový obchod, medzinárodný obchod, zahraničný obchod, vnútorný obchod. Zahraničný obchod (ďalej ZO) - história a význam vonkajších ekonomických vzťahov a zahraničného obchodu, najvýznamnejšie teórie ZO
ZO - Úloha vonkajších ekonomických vzťahov – postavenie ZO obchodu v ekonomike štátu, vybrané spôsoby kvantifikácie ZO v ekonomike štátu, objektívne a subjektívne faktory vplývajúce na ZO štátu, Liberálna a protekcionistická ekonomická politika.
ZO - Komoditná štruktúra svetového obchodu – Svetový obchod s hmotným tovarom. Svetový obchod s nehmotným tovarom, Zmeny vo vývoji medzinárodného obchodu so službami.
ZO - Teritoriálna štruktúra svetového obchodu (SO) (vývoj postavenia skupín hospodársky vyspelých a rozvojových štátov v SO, zoskupenie BRICS). Najvýznamnejšie subjekty SO, Integračné hospodárske zoskupenia a ich význam pre SO.

ZO - Medzinárodné inštitúcie v medzinárodnom obchode a ich význam pre SO – Svetová obchodná organizácia WTO, Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj OECD, Konferencia OSN pre obchod a rozvoj UNCTAD ai.
ZO - Vonkajšie ekonomické vzťahy SR – Otvorenosť slovenskej ekonomiky, Zahraničný obchod SR s hmotným a nehmotným tovarom – vývoj a komoditná teritoriálna štruktúra.
Vnútorný obchod (ďalej VO) – Veľkoobchod – definícia, význam, funkcie, klasifikácia veľkoobchodných podnikov, Samoobslužný veľkoobchod.
VO – Maloobchod – definícia, historické faktory zmien v jeho rozvoji. Klasifikácia maloobchodu, prevádzkové typy maloobchodných jednotiek.
VO - Súčasné trendy v maloobchode – Koncentrácia, internacionalizácia, integračné procesy a nové technológie v maloobchode.
VO - Geografické aspekty maloobchodu – Priestorové usporiadanie maloobchodnej siete, Výskum stredísk maloobchodu a regionalizácia maloobchodnej vybavenosti – statické a dynamické charakteristiky výberu stredísk maloobchodu.
VO - Nákupné správanie sa – definícia, faktory ovplyvňujúce nákupné správanie sa. Druhy nakupovania. Najvýznamnejšie modely nákupného správania sa.
VO - Špecifiká maloobchodu na Slovensku – Maloobchod Československa do r. 1989 transformácia maloobchodu po r. 1989. Hypermarkety a nákupné centrá na Slovensku – ich vývoj a priestorová štruktúra.
Úlohy cvičenia – študenti v priebehu semestra budú spracovávať semestrálnu prácu na vybranú tému podľa záujmu z oblasti medzinárodného obchodu alebo maloobchodu – počas cvičení bude prebiehať - zadávanie semestrálnej práce, diskusia o prípadných problémoch pri spracovávaní semestrálnej práce, prezentácia výsledkov semestrálnych prác a diskusia.

Odporúčaná literatúra:

Kalinská E. a kol. 2010. Mezinárodní obchod v 21. století. Grada Publishing, Praha, kapitola 1.3 pp. 35 – 41.
Mitríková J. 2008. Geografické aspekty transformácie maloobchodu a nákupného správania sa na Slovensku (prípadové štúdie z miest Prešov a Košice). Geografické práce 14, Prešov. Kapitola 2 pp. 27-32, kapitoly 4 -5, pp. 45-79.
Svatoš M. a kol. 2009. Zahraniční obchod – teorie a praxe. Grada Publishing, kapitoly 1-3, pp. 15-87.
Szczyrba Z. 2006. Geografie obchodu – so zameraním na současné trendy v maloobchodě. Univerzita Palackého v Olomouci. Kapitoly 1-3, pp. 6-55.

Ďalšie odporúčané zdroje:

Feenstra R. C., Taylor A. M. 2010. International Trade. 2. Edícia, New York Worth Publishers.
Foltýn J. 2007. Co sděluje tzv. nová geografie světového obchodu. Mezinárodní politika Nr. 1, 6-9.
Spilková J. 2012. Geografie maloobchodu a spotřeby (věda o nakupování). Karolinum, Praha.
Trembošová M. 2012.Geografické aspekty maloobchodnej siete mesta Nitra, UKF v Nitre.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 3

A	ABS	B	C	D	E	FX
66,67	0,0	0,0	0,0	33,33	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Ingrid Bučeková, PhD.
Dátum poslednej zmeny: 09.08.2022
Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KDPP/N-bXDI-004/22	Úvod do filozofie (1)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Účasť a aktivita na hodinách (30 %), vypracovanie písomných zadaní (70 %).
Klasifikačná stupnica:
A: 100-92%,
B: 91-84%,
C: 83-76%,
D: 75-68%,
E: 67-60%,
FX: 59-0% bodov.

Výsledky vzdelávania:
Porozumenie základným konceptom systematickej filozofie a prehľad vybraných koncepcií z dejín filozofie. Cieľom kurzu je rozšíriť všeobecné vzdelanie a rozvíjať myslenie.

Stručná osnova predmetu:
Základné pojmy a disciplíny filozofie. Prehľad dejín filozofie. Od mýtu k logu. Vznik filozofie a vedy
v antike. Vrcholná antika. Vybrané problémy zo systematickej filozofie (otázka človeka a slobody).

Odporúčaná literatúra:
Anzenbacher, A.: Úvod do filosofie. Praha: Portál, 2004.
Gahér, F.: Logika pre každého. Bratislava: Iris, 2013.
Kuhn, T. S.: Štruktúra vedeckých revolúcií. Bratislava: Pravda, 1976.
Lehrer, K.: Teória poznania. Bratislava, 1999.
Tarnas, R.: Vášeň západnej mysle. Bratislava: Vydavateľstvo spolku slovenských spisovateľov, 2015.

Doplnková literatúra a literatúra, ktorá nie je v AK UK bude prezentovaná na začiatku a počas semestra. V MS Teams sú dostupné prezentácie vyučujúcich a literatúra, ktorá nie je v AK UK.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 10

A	ABS	B	C	D	E	FX
100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Štefan Zolcer, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 01.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KDPP/N-bXDI-005/22	Úvod do filozofie (2)

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 22
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 6.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Účasť a aktivita na hodinách (30 %), vypracovanie písomných zadaní (70 %).
Klasifikačná stupnica:
A: 100-92%,
B: 91-84%,
C: 83-76%,
D: 75-68%,
E: 67-60%,
FX: 59-0% bodov.

Výsledky vzdelávania:
Porozumenie základným konceptom systematickej filozofie a prehľad vybraných koncepcií z dejín filozofie. Cieľom kurzu je rozšíriť všeobecné vzdelanie a rozvíjať myslenie.

Stručná osnova predmetu:
Základné pojmy a disciplíny filozofie. Prehľad dejín filozofie. Reflexia počiatkov moderného vedeckého a filozofického myslenia v ranom novoveku a vývin modernej filozofie. Vybrané problémy zo systematickej filozofie (etické koncepcie a/alebo filozofia vedy).

Odporúčaná literatúra:
Anzenbacher, A.: Úvod do filosofie. Praha: Portál, 2004.
Haidt, J.: The Righteous Mind. Why Good People Are Divided by Politics and Religion. London: Penguin Books, 2012.
Kuhn, T. S.: Štruktúra vedeckých revolúcií. Bratislava: Pravda, 1976.
Lehrer, K.: Teória poznania. Bratislava, 1999.

Rosenberg, A.: Philosophy of Science. A contemporary introduction. New York: Routledge, 2005.
Tarnas, R.: Vášeň západnej mysle. Bratislava: Vydavateľstvo spolku slovenských spisovateľov, 2015.
Doplnková literatúra a literatúra, ktorá nie je v AK UK bude prezentovaná na začiatku a počas semestra. V MS Teams sú dostupné prezentácie vyučujúcich a literatúra, ktorá nie je v AK UK.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 5

A	ABS	B	C	D	E	FX
80,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0

Vyučujúci: Mgr. Štefan Zolcer, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 01.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEGD/N-bUGE-035/22	Úvod do priestorových štatistických analýz

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie / prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 / 1 **Za obdobie štúdia:** 26 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Vyžaduje sa aktívna účasť na prednáškach i cvičeniach. V priebehu semestra a v skúškovom období budú zadané úlohy na preverenie praktických počítačových zručností z metód základnej štatistickej analýzy. Záverečný výsledok bude určený ako vážený priemer výsledkov zo všetkých hodnotených aktivít. Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 92 % bodov, na B najmenej 84 % bodov, na C najmenej 76 % bodov, na D najmenej 68 % bodov a na hodnotenie E najmenej 60 % bodov.
Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý celkovo získa menej ako 60 % bodov.
Klasifikačná stupnica: A: 100 - 92 %, B: 91- 84 %; C: 83 - 76 %, D: 75 - 68 %, E: 67 - 60 % FX: 0 - 59 %.

Výsledky vzdelávania:
Hlavným cieľom predmetu je naučiť študentov analyzovať a prezentovať údaje pomocou rôznych štatistických nástrojov dostupných v prostredí Microsoft Excel. Konkrétne štatistické úlohy budú riešené s použitím reálnych údajov z vhodných štatistických databáz a z údajov zozbieraných samotnými študentmi prostredníctvom formulárov „google forms“.

Stručná osnova predmetu:
Dotazníkový prieskum ako nástroj zberu dát - Zásady tvorby otázok. Časté chyby pri dotazníkovom prieskume. Štruktúra a formálna stránka dotazníka. Typy otázok: otvorené, uzavreté, polouzavreté. Sémantický diferenciál.
Príprava údajov na analýzu a základné štatistiky - Význam a spôsob kódovania údajov Tvorba dátovej matice. Spôsoby dodatočnej úpravy údajov pri chýbajúcich hodnotách. Základný štatistický rozbor – opisné štatistiky v Exceli. Transformácia intervalovo triedeného súboru na štandardný netriedený súbor.
Ďalšie základné štatistiky a rady rozdelenia početností - Výpočty ďalších základných štatistík pomocou funkcií v Exceli. Zostavovanie frekvenčnej tabuľky: funkcia FREQUENCY, vytvorenie histogramu pomocou analytického nástroja „Histogram“: možnosť vytvoriť ogivnú krivku relatívnych kumulatívnych početností.
Analýza údajov a ich triedenie pomocou kontingenčnej tabuľky - Nahranie údajov do kontingenčnej zostavy. Oblasti kontingenčnej zostavy. Úloha filtra. Nastavenia poľa hodnoty Nastavenie poľa

hodnoty. Stĺpcové/riadkové relatívne početnosti, kumulatívne absolútne/relatívne početnosti, rozdielový riadok. Triedenie druhého a tretieho stupňa.
Kvantily, Box-Plot a miery koncentrácie - Usporiadanie netriedeného súboru podľa veľkosti. Využitie podmieneného formátovania na grafické znázornenie poradia a extrémnych hodnôt. Určenie rôznych kvantilov. Tvorba, využitie a interpretácia Box-Plotu. Lokalizačný kvocient, koeficient koncentrácie a pomer koncentrácie. Lorencova krivka.
Štandardizácia, analýza poradia a poradová korelácia - Štandardizácia hodnôt pomocou transformácie na normovanú premennú. Pravidlo 6 sigiem. Určenie poradia a metóda váženého súčtu poradí. Kruegerov-Spearmanov koeficient poradovej korelácie, jeho výpočet a interpretácia. Diagramy poradovej korelácie.
Analýza štatistickej závislosti premenných I - Regresné modelovanie závislosti vysvetľovanej premennej od jednej vysvetľujúcej premennej. Funkcia PEARSON. Zobrazovanie koeficientu determinácie a parametrov regresnej funkcie v dvojrozmernom súradnicovom grafe. Hlbšie vysvetlenie kovariancie a princípu výpočtu (vzorec).
Analýza štatistickej závislosti premenných II - Modelovanie príčinnej nelineárnej závislosti vysvetľovanej premennej od jednej vysvetľujúcej premennej. Úprava hodnôt nezávisle premennej nelineárneho tvaru. Definovanie parametrov nelineárnych funkcií. Zjednodušené predstavenie metódy ANOVA ako verifikačného nástoja.
Základná analýza časového radu - Analýza časového radu pomocou základných opisných štatistík, absolútneho prírastku, koeficientu rastu, priemerného absolútneho prírastku, priemerného koeficientu rastu (funkcia GEOMEAN). Vyrovnávanie časového radu pomocou kĺzavých priemerov.
Modelovanie trendu časového radu - Princíp dekompozície časového radu na trendovú, cyklickú, sezónnu a náhodnú zložku. Definovanie trendovej zložky cez pridanie trendovej spojnice. Polynomická funkcia ako nástroj modelovania časového radu (určenie optimálneho stupňa polynómu).
Analýza sezónnosti a prognózovanie budúceho vývoja časového radu - Cyklickosť/sezónnosť ako súčasť časového radu. Definovanie sezónnosti pomocou tzv. sezónnych indexov a sezónnych odchýlok a princíp ich výpočtu v každom sezónnom cykle. Princíp verifikácie cyklického efektu pomocou maximálnej a minimálnej hodnoty (resp. cez štandardnú odchýlku).
Pomerné čísla a indexy - Porovnávanie v čase, priestore a podľa vecných rozdielov. Extenzitné a intenzitné štatistické znaky. Pomerné čísla vývoja ako indexy v užšom slova zmysle. Individuálne indexy jednoduché a zložené index stáleho zloženia, index štruktúry, index premenlivého zloženia, ich vzájomný vzťah.
Cvičenia: Precvičenie jednotlivých tém na verejne dostupných dátach, ako aj na dátach z vlastného dotazníkového prieskumu. Konkrétne štatistické úlohy a analýzy budú prebiehať v prostredí Microsoft Excel.

Odporúčaná literatúra:

Nováková, G. 2013. Štatistika pre geografov, 1. diel. 2. vydanie. Bratislava: Extern, Prírodovedecká fakulta UK.
Nováková, G. 2012. Štatistika pre geografov, 2. diel. Bratislava: Extern, Prírodovedecká fakulta UK, 2012.
Chajdiak, J. 2013. Štatistika jednoducho v Exceli. Bratislava: Statis.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 8

A	ABS	B	C	D	E	FX
25,0	0,0	25,0	12,5	25,0	12,5	0,0

Vyučujúci: Mgr. Pavol Ďurček, PhD., Mgr. Gabriela Nováková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 13.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KRGRR/N-bUGE-032/22	Úvod do štúdia geografie a planetárna geografia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 / 1 **Za obdobie štúdia:** 26 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie predmetu tvorí orientácia na glóbuse, orientácia na oblohe, seminárna práca a záverečné hodnotenie v závere semestra.
Seminárna práca max 20 bodov
Kritériá hodnotenia sú nasledovné:
A (100 – 92 %) - výborne (vynikajúce výsledky) 19-20 bodov
Formálna stránka: Seminárna práca je štylisticky a gramaticky výborne napísaná. Obsahuje vhodne zaradené a výborne formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Obsahová stránka: Seminárna práca má správne uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická a originálna. V práci sú výborne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené vlastné, originálne názory.
B (91 – 84 %) - veľmi dobre (nadpriemerné výsledky) 17-18 bodov
Formálna stránka: Seminárna práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Obsahuje vhodne zaradené a dobre formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Obsahová stránka: Seminárna práca má správne uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická. V práci sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory.
C (83 – 76 %) - dobre (priemerné výsledky) 15-16 bodov
Formálna stránka: Seminárna práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Obsahuje dobre formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Obsahová stránka: Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická. V práci sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory, ale sú len čiastočné.
D (75 – 68 %) - uspokojivo (prijateľné výsledky) 14 bodov
Formálna stránka: Seminárna práca je štylisticky a gramaticky podpriemerne napísaná. Obsahuje podpriemerne formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.

Obsahová stránka: Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce má menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré (nie zásadné) teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len čiastočné závery, ktoré nie sú úplné.
E (67 – 60 %) - dostatočne (výsledky spĺňajú minimálne kritériá) 13 bodov
Formálna stránka: Seminárna práca je štylisticky a gramaticky podpriemerne napísaná. Obsahuje formálne podpriemerne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky, ktorých je minimum. Použitá literatúra je čiastočná ale správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie.
Obsahová stránka: Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú čiastočne splnené. Štruktúra práce má menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len čiastočné závery, ktoré nie sú úplné.
Záverečné hodnotenie:
Písomná skúška max 80 bodov
Kritériá hodnotenia sú nasledovné:
A (100 – 92 %) - výborne (vynikajúce výsledky) 75-80 bodov
Výborná aplikácia teoretických poznatkov do praktického výstupu.
B (91 – 84 %) - veľmi dobre (nadpriemerné výsledky) 70-74 bodov
Veľmi dobrá aplikácia teoretických poznatkov do praktického výstupu.
C (83 – 76 %) - dobre (priemerné výsledky) 64-69 bodov
Dobrá aplikácia teoretických poznatkov do praktického výstupu.
D (75 – 68 %) - uspokojivo (prijateľné výsledky) 58-63 bodov
Podpriemerná aplikácia teoretických poznatkov do praktického výstupu.
E (67 – 60 %) - dostatočne (výsledky spĺňajú minimálne kritériá) 53-57 bodov
Dostatočná aplikácia teoretických poznatkov do praktického výstupu.
Celkové hodnotenie:
Určí sa, ak je splnené na minimum hodnotenie orientácie na glóbuse, orientácie na oblohe, seminárnej práce a písomky.
Celkové hodnotenie je klasifikované podľa nasledujúcej schémy: na A: <92 – 100) %; na B: <84 – 92) %; na C: <76 – 84) %; na D: <68 – 76) %; na E: <60 – 68) %; Kredity sa NEUDELIA študentovi, ktorý získa menej ako 60 % hodnotenia, alebo nezíska hodnotenie aspoň E zo seminárnej práce a písomnej skúšky.

Výsledky vzdelávania:
Po ukončení štúdia predmetu sú študenti schopní: Identifikovať objekt a predmet geografie, miesto geografie v systéme vied a jej členenie, rozvoj geografie v jednotlivých historických obdobiach, základné zdroje geografických informácií. Zvládnutie základných geografických koncepcií a poznatkov v oblastiach: planetárna geografia, kartografia, určovanie polohy na Zemi a oblohe, čas, geológia, geomorfológia, vodstvo, atmosféra, pedosféra, biosféra, obyvateľstvo, migrácia, sídla, hospodárstvo, regióny a štáty Zeme.

Stručná osnova predmetu:
· Metageografické základy geografie- Objekt geografie – Krajinná sféra, litosféra, pedosféra, troposféra, hydrosféra, biosféra, reliéf, socioekonomiská sféra, väzby v krajinnej sfére Definície geografie, Miesto geografie v systéme vied
· Vývoj geografického myslenia:
Antická geografia
Stredoveká geografia
Geografia v novoveku
Moderná geografia
· Repetitórium základných poznatkov zo stredoškolskej geografie /koncepty, teórie/

· Zem ako vesmírne teleso – vznik a vývoj Zeme, pohyby Zeme, čas a kalendár
· Planetárna geografia – vesmír, vznik a vývoj, Slnko, hviezdy, galaxie, vesmírne telesá
· Planetárna geografia – zatmenia, slapové javy, Keplerove zákony

Odporúčaná literatúra:

James, E. P. (1972). All possible worlds. The Bobbs-Meril co. New York
Malam, J., Tolmáči, L. (2002). Zem. Bratislava (Slovart)
Riedlová, M. a kol. (1980). Úvod do studia geografie a dejiny geografie. Praha (SPN)
Tolmáči, L., Križan, F. (2006). Úvod do geografie. Bratislava (Kartprint)
Všetky aktuálne učebnice geografia pre ZŠ a SŠ.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:
predmet sa poskytuje len v zimnom semestri

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 161

A	ABS	B	C	D	E	FX
14,29	0,0	11,8	24,22	20,5	19,88	9,32

Vyučujúci: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.10.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-buHI-002/15	Úvod do štúdia histórie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
1. Absolvovanie kurzu v minimálnom predpísanom rozsahu, t.j. treba absolvovať aspoň 75% celkovej časovej dotácie kurzu => prípustné sú najviac 3 absencie, z ktorých maximálne jedna môže byť neospravedlnená.
2. absolvovať dva priebežné testy v priebehu semestra
3. odovzdať ku koncu semestra písomnú prácu na zadanú tému v stanovenom rozsahu a opatrenú príslušným bibliografickým aparátom; odovzdaný text musí mať primeranú jazykovú úroveň;
Za každý test možno získať maximálne 30 bodov, za písomnú prácu maximálne 40 bodov, spolu 100 b; minimálny celkový počet bodov pre absolvovanie kurzu je 60, pričom body musia byť získané zo všetkých troch úloh; Hodnotenie: 0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 60/40

Výsledky vzdelávania:
Študent má poznatky o histórii ako vede, jej mieste v systéme vied a jej špecifikách, ako aj metódach a technikách historikovej práce v miere, ktorá je nevyhnutná pre úspešné zvládnutie ďalšieho štúdia odboru.

Stručná osnova predmetu:
1. História ako veda, miesto histórie v systéme vied, vnútorné členenie historickej vedy.
2. Minulosť a história. Špecifiká vedeckého poznávania minulosti.
3. Postup historikovej práce (všeobecne):
a) voľba a vymedzenie témy
b) heuristika
c) historická kritika
d) interpretácia
e) syntéza
4. Náuka o prameňoch, klasifikácia historických prameňov, historická kritika.
5. Metódy historického výskumu .
6. Spracovanie výsledkov historického výskumu a ich publikovanie:
a) hodnotenie a spracovanie poznatkov

b) štruktúra a úprava historického diela
7. Vývoj názorov na dejiny: prehľad vývoja dejepisectva od staroveku po 20 storočie.
8. Inštitucionálny rozvoj slovenskej historickej vedy, historické pracoviská.

Odporúčaná literatúra:

BARTL, Július: Úvod do štúdia dejepisu. Bratislava. : Univerzita Komenského, 1997 (2003), 133 s.; HROCH, Miroslav a kol.: Úvod do studia dějepisu. Praha : SPN, 1985, 304 s.; KAMENEC, Ivan. Ako sa vidíme sami a ako nás vidí verejnosť reflexia po dvadsiatich rokoch. http://www.shs.sav.sk/zjazd11/Kamenec-Ako_sa_vidime_sami_a_ako_nas_vidi_verejnost.pdf
KOVÁČ, Dušan. Veda, historiografia a etika. http://www.shs.sav.sk/zjazd16/Dusan-Kovac_Veda-historiografia-a-etika.pdf; ŠVORC, Peter. Spoločnosť a história. http://www.shs.sav.sk/zjazd11/Svorc-Spolocnost_a_historia.pdf
BLOCH, Marc. Obrana historie aneb historik a jeho řemeslo. Praha: Svoboda, 1967. (nové vydanie Praha: Argo, 2011. ISBN 978-80-257-0403-5); EVANS, Richard J. Na obranu historie. Praha: Argo, 2019, 300 s. ISBN 978-80-257-3006-5;

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 616

A	ABS	B	C	D	E	FX
4,87	0,0	10,55	23,86	22,4	18,99	19,32

Vyučujúci: doc. Mgr. Vincent Múcska, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEM/N-bEXX-127/22	Územná ochrana a využívanie krajiny

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednáška, seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 39
Týždenný: 2/1 Za obdobie štúdia: 13 týždňov
Metóda štúdia: kombinovaná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Povinná účasť na prednáškach a seminári. Hodnotenie predmetu prebieha formou ústnej skúšky, ktorej úspešné absolvovanie odráža dostatočnú orientáciu študenta v uvedenej problematike. Za ústnu skúšku je potrebné získať 42-70 bodov. Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné vypracovať aj seminárnu prácu na základe zadania, za ktorú je treba získať 18-30 bodov. Celkové hodnotenie na úrovni výbornej s vynikajúcimi študijnými výsledkami (A: 100–95 %), veľmi dobrej so stále nadpriemernými výsledkami (B: 94–90 %), dobrej s priemerným prehľadom v predmetnej oblasti (C: 89–80 %), uspokojivej s prijateľnými výsledkami (D: 79–70 %) alebo dostatočnej s minimálne akceptovateľnými študijnými výsledkami (E: 69–60 %). Podmienky pre úspešné absolvovanie predmetu upravuje zároveň Študijný poriadok PriF UK.

Výsledky vzdelávania:
Územná ochrana a využívanie krajiny ako študijný predmet uvádza základné východiská a princípy ochrany a tvorby krajiny, ochrany prírody a ekologickej optimalizácie krajiny z hľadiska koncepcie územných systémov ekologickej stability. Osobitná pozornosť je venovaná hodnotiacim procesom v krajinnom plánovaní v súvislostiach s ochranou druhovej a krajinnej diverzity, legislatívnym a medzinárodným aspektom ochrany krajiny. Predmet je orientovaný na riešenie kategorizácie a manažmentu územnej ochrany prírody, na kategóriách územnej ochrany a medzinárodnej spolupráci, na územnú ochranu prírody v regionálnych štruktúrach Slovenska.

Stručná osnova predmetu:
1. Vymedzenie pojmov ochrana a tvorba krajiny, krajinná pokrývka, krajinná štruktúra a využívanie krajiny, krajinná pokrývka Európy
2. Zmeny v štruktúre a využívaní krajiny ako dôsledok vplyvu prírodných a socio-ekonomických faktorov, historický vývoj

3. Analýza štruktúry krajiny, vybrané indikátory hodnotenia kompozície a konfigurácie krajinných prvkov, plošné a priestorové parametre, index tvaru, index členitosti.
4. Analýza pôsobenia stresových faktorov v krajine vo vzťahu k intenzite využívania územia človekom, prírodná, kultúrna a devastovaná krajina.
5. Fragmentácia ako indikátor stavu krajiny a biotopov, indikátory fragmentácie.
6. Metódy hodnotenia krajiny, koeficient antropického ovplyvnenia, koeficient ekologickej stability, hodnotenie ekologickej kvality krajiny, index diverzity krajiny.
7. Teoretické východiská pre ochranu a využívanie prírody a krajiny, aplikácia teórie ostrovnej biogeografie, metapopulačnej teórie a matricovo-koridorovo-plôškovej paradigmy.
8. Koncepcie ochrany a tvorby krajiny, ekologické siete, zelená infraštruktúra, územný systém ekologickej stability krajiny.
9. Špecifiká využívania, ochrany a tvorby poľnohospodárskej a sídelnej krajiny.
10. Medzinárodné aspekty ochrany krajiny, Európsky dohovor o krajine (EDoK). Medzinárodné kategórie chránených území a Medzinárodné siete chránených území, NATURA 2000.
11. Stupne územnej ochrany prírody a krajiny podľa zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny, kategórie chránených území podľa zákona č.543/2002, ich charakteristika, stupeň ochrany, ochranné pásma, označovanie chránených území
12. Ekonomické nástroje a mechanizmy územnej ochrany (finančný príspevok, náhrada za obmedzenie bežného obhospodarovania, predkupné právo štátu, náhrada škody spôsobená určenými živočíchmi, spoločenská hodnota druhov a biotopov)
13. Ochrana a tvorba lesnej krajiny, kategórie lesov a ich percentuálne zastúpenie v SR, priestorové rozdelenie lesov, hospodárske tvary a hospodárske spôsoby, Program starostlivosti o lesy PSoL, tradícia lesného hospodárstva, obnova lesa

Odporúčaná literatúra:

Nevřelová, M., 2013: Ekosozológia, Univerzita Komenského v Bratislave, Bratislava, 80 s.
Ružičková, J., Moravčíková, Z., Lehotská, B.: Ochrana a využívanie krajiny (CD-ROM). Bratislava: Univerzita Komenského, 2009, 1. vyd., 228 s.
Ružičková, J., Šíbl, J. et al., 2000: Ekologické siete v krajine. Vysokoškolské učebné texty, Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského Bratislava, Slovenská poľnohospodárska univerzita Nitra, 181 pp.
Míchal, I., 1994: Ekologická stabilita. Brno, Veronica, 2. rozš. vyd., 276 pp.
Vološčuk I., Šíbl J., 2001: Lesné hospodárstvo a ochrana biodiverzity v lesných ekosystémoch
Šíbl J., Klinda j., Lisický M. J., 2000: Územná ochrana prírody a starostlivosť o chránené územia
Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a súvisiace právne normy

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 2

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	50,0

Vyučujúci: doc. RNDr. Katarína Pavličková, CSc., Mgr. Marta Nevřelová, PhD., RNDr. Jana Ružičková, PhD., Mgr. Blanka Lehotská, PhD., prof. RNDr. Peter Fedor, DrSc.

Dátum poslednej zmeny: 13.02.2026

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KDPP/N-bUXX-037/22	Všeobecná didaktika

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 / 1 **Za obdobie štúdia:** 26 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednáška/ seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2/1 Za obdobie štúdia: 26/13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet je ukončený skúškou, pomer priebežného /záverečného hodnotenia je 60/40. Na pripustenie ku skúške je potrebných minimálne 60% zo semestra. Počas semestra študenti zrealizujú mikrovýstupy, riešia zadania, vypracujú semestrálnu prácu, absolvujú priebežnú kontrolu v podobe 1- 2 testov.
Hodnotenie sa udeľuje na stupnici:
A: 100-92 %, výborne – vynikajúce výsledky,
B: 91-84%, veľmi dobre – nadpriemerný štandard,
C: 83-76%, dobre – bežná spoľahlivá práca,
D: 75-68%, uspokojivo – prijateľné výsledky,
E: 67-60%, dostatočne – výsledky spĺňajú minimálne kritériá,
Fx: 0-59%, nedostatočne – vyžaduje sa ďalšia práca navyše

Výsledky vzdelávania:
Osvojenie si základných teoretických poznatkov v didaktike, rozvinutie znalostí, spôsobilostí a postojov spojených s profesiou učiteľa, schopností plánovania a organizovania učebných činností žiakov. Študenti získajú prehľad v základnej didaktickej terminológii, vedomostné predpoklady k tomu, aby na vyučovací proces nazerali ako na systém, ktorého jednotlivé elementy (vyučovacie ciele, obsah učiva, vyučovacie metódy, didaktické prostriedky a technika, organizačné formy vyučovania, koncepcie vyučovania; podmienky vyučovania a komunikácia medzi učiteľom a žiakmi; taktiež kontrola a hodnotenie vyučovacieho procesu a príprava učiteľa na vyučovanie) sú úzko prepojené, a aby dokázali získané poznatky využiť pri konkrétnom plánovaní priebehu yučovacieho procesu (tvorba „scenára“ vyučovacej hodiny). Získajú základné návyky práce s triedou ako skupinou.

Stručná osnova predmetu:

Didaktika ako vedná disciplína (predmet skúmania, metódy didaktického výskumu, terminológia), jej postavenie v systéme pedagogických disciplín
Systém didaktiky
Vyučovací proces
Obsah vzdelania, učivo, didaktická analýza učiva
Taxonómie vzdelávacích cieľov
Plánovanie vo vyučovaní
Vyučovacie zásady
Vyučovacie metódy, vyučovacie stratégie
Skúšanie a hodnotenie
Učebné úlohy a didaktické testy
Aktuálne koncepcie vyučovania (projektové, problémové, programované, diferencované, skupinové, kooperatívne, problémové, projektové, bádateľsky orientované, autentické, konštruktivistické, online, elektronické, hybridné, modulové, integrované tematické (ITV), STEM/ STEAM, mastery learning, s uzavretým cyklom (SVUC), Hejného metóda
Organizačné formy vyučovania
Učebné pomôcky a didaktická technika

Odporúčaná literatúra:

ČAPEK, R. 2015. Moderní didaktika: Lexikon výukových a hodnotících metod. Praha : Grada.
FERENCOVÁ, J., KOSTURKOVÁ, M. 2020. Kapitoly z didaktiky. Od učenia k vyučovaniu. Prešov: Rokus publishing.
KALHOUS, Z., OBST, O. 2001. Školní didaktika. Praha : Portál.
SKALKOVÁ, J. 2007. Obecná didaktika. 2.vyd. Praha : Grada.
KOŽUCHOVÁ, M. a kol. 2000. Všeobecná didaktika. Bratislava : Veda.
OBDRŽÁLEK, Z. a kol. 2003. Didaktika pre študentov učiteľstva ZŠ. Bratislava : UK.
PASCH, M. a kol. 1998. Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině. Praha : Portál.
PETLÁK, E. 2016. Všeobecná didaktika. Bratislava : Iris.
PETTY, G. 1996. Moderní vyučování. Praha : Portál.
PRŮCHA, J. 2002. Moderní pedagogika. 3. vyd. Praha : Portál.
TUREK, I. 2014. Didaktika. Bratislava: Iura Edition.
TÓTHOVÁ, R., KOSTRUB, D., FERKOVÁ, Š. 2017. Žiak, učiteľ, výučba. Bratislava : Rokus.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, český

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 157

A	ABS	B	C	D	E	FX
17,2	0,0	21,02	28,66	17,83	10,83	4,46

Vyučujúci: doc. RNDr. PaedDr. Zuzana Haláková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 01.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-buHI-004/15	Všeobecné dejiny 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
1. Absolvovanie kurzu v minimálnom predpísanom rozsahu, t.j. treba absolvovať aspoň 75% celkovej časovej dotácie kurzu => prípustné sú najviac 3 absencie, z ktorých maximálne jedna môže byť neospravedlnená.
2. Absolvovanie ústnej skúšky, ktorou sa preveria získané vedomosti.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% v skúškovom období - ústna skúška.

Výsledky vzdelávania:
Po absolvovaní kurzu študent nadobúda vedomosti týkajúce sa základných problémov politického, spoločenského, náboženského a kultúrneho vývoja stredovekej Európy.

Stručná osnova predmetu:
1. Úvod problematiky stredovekých dejín. Premena Európy na prahu stredoveku - zánik Západorímskej ríše a sťahovanie národov
2. Franská ríša (od dynastie Merovejovcov až po rozklad v 9. storočí).
3. Rímsko-nemecká ríša – od univerzalizmu k partikularizmu
4. Náčrt vývoja štátnych útvarov v strednovýchodnej Európe v stredoveku (Čechy, Poľsko, Uhorsko).
5. Kresťanstvo a kultúra v stredoveku. Formovanie sa kresťanskej cirkvi v ranom stredoveku. Dedičstvo antiky a stredovek. Charakter stredovekej kultúry a cirkvi. Stredoveká vzdelanosť
6. Islam a jeho miesto v dejinách stredovekej Európy.
7. Byzantská ríša v stredoveku. Charakteristika Byzantskej ríše. Od Východorímskej ríše k Byzancii : transformácia impéria v 6.-8. storočí. Stredoveká Byzancia na vrchole moci 9.-11. storočie. Úpadok a zánik Byzantskej ríše a jej civilizačný prínos pre Európu
8. Vznik a vývoj Osmanskej ríše v 14. a 15. storočí
9. Východná Európa v stredoveku.. Genéza staruruského štátu v 10.-11. storočí. Spoločnosť a kultúra Kyjevskej Rusi. Rus a kočovníci.. Mongolský vpád do východnej Európy a jeho dôsledky
10. Vzostup moskovskej Rusi v 14.-15. storočí. Ivan III. a idea Moskvy ako tretieho Ríma.

Odporúčaná literatúra:

MÚCSKA, Vincent, DANIŠ, Miroslav, ŠEVČÍKOVÁ, Zuzana: Dejiny európskeho stredoveku I. Raný stredovek. Prešov: Vydavateľstvo Michala Vaška, 2006. ISBN 80-7165-576-7.
MÚCSKA, Vincent a kol. Dejiny európskeho stredoveku II. Vrcholný stredovek. od polovice 11. storočia do polovice 13. storočia. Bratislava: OZ Hlbiny, 2019. ISBN 9788089743445.
COLLINS, Roger. Evropa raného středověku 300-1000. Praha: Vyšehrad, 2005. ISBN 80-7021-660-3.
BROOKE, Christopher. Evropa středověku v letech 962-1154. Praha: Vyšehrad, 2006. ISBN 80-7021-831-2.
DRŠKA, Václav; PICKOVÁ, Dana. Dějiny středověké Evropy. Praha: Aleš Skřivan ml., 2004. ISBN 80-86493-11-3.
HAY, Denis. Evropa pozdního středověku 1300-1500. Praha: Vyšehrad, 2010. ISBN 978-80-7021-986-7.
LE GOFF, Jacques; SCHMITT, Jean-Claude, a kol. Encyklopedie středověku. 2. vyd. Praha: Vyšehrad, 2008. ISBN 978-80-7021-917-1.
MUNDY, John Hine. Evropa vrcholného středověku 1150-1300. Praha: Vyšehrad, 2008. ISBN 978-80-7021-927-0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 392

A	ABS	B	C	D	E	FX
16,07	0,0	14,54	13,52	14,54	16,33	25,0

Vyučujúci: prof. Mgr. Martin Hurbanič, PhD., doc. Mgr. Vincent Múcska, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-buHI-006/15	Všeobecné dejiny 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Skúška, ktorá sa skladá z dvoch fáz: jedna časť preskúma znalosti študenta z príslušného obdobia zo Západnej Európy a druhá časť pokrýva Východnú Európu. Každá časť bude hodnotená samostatne, pričom na základe výsledkov oboch častí dostane študent záverečné hodnotenie. Na 2. fázu skúšky sa môže študent prihlásiť až po úspešnom absolvovaní 1. fázy. Fáza skúšky bude určená pri konkrétnom termíne v AIS, ktoré budú zverejnené najneskôr v poslednom týždni výučby príslušného semestra.
Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 50/50

Výsledky vzdelávania:
Po absolvovaní kurzu študent má základné poznatky o kľúčových problémoch európskych dejín v prechodnom období medzi dvoma vyhranenými historickými epochami stredovekom a novovekom všeobecne nazývanom raný novovek s osobitným zameraním na dejiny Západnej a Východnej Európy.

Stručná osnova predmetu:
1. Renesancia a počiatky európskej zámorskej expanzie
2. Reformácia, protireformácia a náboženské vojny v Európe
3. Tridsaťročná vojna
4. Anglicko na ceste ku konštitučnej monarchii
5. Francúzsko v 17. storočí
6. Tendencie vývoja v Európe v 1. polovici 18. storočia
7. Kyjevská Rus
8. Rusko v 14. -15. storočí
9. Rusko 16.- 17. storočí
10. Rusko v 18. storočí

Odporúčaná literatúra:

SKŘIVAN, A. – DRŠKA,V. – STELLER,F.: Kapitoly z dějin evropské politiky do roku 1648. Praha : ISE, 1995. ISBN 80-85241-87-0.
SKŘIVAN, A. – DRŠKA,V. – STELLER,F.: Kapitoly z dějin mezinárodních vztahů 1648 – 1914. Praha : ISE, 1994. ISBN 80-85241-57-9.
MACKENNEY, R. : Evropa 16. století. Praha : Vyšehrad, 2001. ISBN 80-7021-469-4.
MUNCK, T. Evropa v 17. století. Praha : Vyšehrad, 2002. ISBN 80-7021-508-9.
DANIŠ, Miroslav. Úvod do štúdia dejín východnej Európy I. Stredovek. Bratislava : Hlbiny, 2016. ISBN 9788089743162.
ŠVANKMAJER, M. [et al.] Dějiny Ruska. Praha, Lidové noviny, 2004. ISBN 80-7106-658-3.
HLOUŠKOVÁ, Kateřina - VYDRA, Zbyněk - TÉRA, Michal - KOMENDOVÁ, Jitka - ŘOUTIL, Michal. Dějiny Ruska. Praha : NLN, 2017. ISBN 978-80-7422-324-2

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 566

A	B	C	D	E	FX
19,08	14,84	21,2	18,73	8,83	17,31

Vyučujúci: doc. Mgr. Daniela Hrnčiarová, PhD., prof. Mgr. Miroslav Daniš, CSc.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-buHI-008/15	Všeobecné dejiny 3

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
ústna skúška. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 100% záverečné

Výsledky vzdelávania:
Študentky a študenti majú základný prehľad o hlavných vývojových trendov všeobecných dejín od roku 1789 až do roku 1918. Disponujú kompetenciami, ktoré im umožnia chápať vývoj modernej spoločnosti, štátu, byrokracie, nacionalizmu a dominantných politických ideológií, ktoré do dnes vykazujú relevanciu. Predmet je koncipovaný tak, aby minimalizoval aktivity študentov v oblasti memorovania dátumov a udalostí. Naopak, kladie dôraz na pochopenie fenoménov a konceptov, ktoré do veľkej miery definovali aj vývoj v 20. a 21. storočí. Študenti majú základné schopnosti analýzy politickej spoločnosti, verejného diskurzu a povahy modernizácie ako takej.

Stručná osnova predmetu:
1.Charakteristika 19. storočia - koncepty štátu, spoločnosti a
2. Veľká francúzska revolúcia a Napoleon
3. Konzervatívny poriadok a demografický vývoj
4. Otázky chudoby a politickej realizácie
5. Európske revolúcie 1848/49
6. Východná otázka a Krymská vojna
7. znik národných štátov (zjednotenie Talianska, vznik Nemeckého cisárstva)
8. Konzervativizmus, liberalizmus a ideológie
9. Radikálne demokratické ideológie
10. Odbory a nástup úlohy štátu
11. Laissez faire kapitalizmus
12. Byrokracia, individualizmus, liberálny poriadok

Odporúčaná literatúra:

RAPPORT, Michael. Evropa devatenáctého století. Praha: Vyšehrad, 2011. ISBN 978-80-7429-061-9.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 282

A	ABS	B	C	D	E	FX
60,64	0,0	12,77	8,87	7,09	6,38	4,26

Vyučujúci: Mgr. Matej Ivančík, PhD., doc. PhDr. Lukáš Rybár, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
FiF.KVD/A-buHI-010/15	Všeobecné dejiny 4

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Povolené sú dve absencie. Poslucháč bude hodnotený na základe ústnej skúšky, ktorá je tvorená dvoma otázkami. Jedna otázka sa zameriava na politický vývoj, medzinárodné vzťahy a charakteristické prvky vnútropolitického vývoja jednotlivých mocností. Druhá otázka sa zameriava na hospodárske, spoločenské a kultúrne problémy. Porušenie akademickej etiky má za následok anulovanie získaného hodnotenia.
Klasifikačná stupnica:
0-59%-FX, 60-67%-E, 68-75%-D, 76-83%-C, 84-91%-B, 92-100%-A
Váha priebežného / záverečného hodnotenia: 0/100

Výsledky vzdelávania:
Študenti majú vedomostí o politickom, sociálnom a hospodárskom vývojom v Európe na konci 19. a v 20.storočí. Dokážu Identifikovať hlavné vývojové línie v medzinárodných vzťahoch v období od roku 1871 do rozpadu východného bloku.

Stručná osnova predmetu:
1. Medzinárodné vzťahy pred vypuknutím 1.svetovej vojny.
2. Prvá svetová vojna a jej následky.
3. Vytvorenie versaillsko-washingtonského systému na konferenciách v Paríži a Washingtone a jeho problémy. Nemecko – francúzske vzťahy v 20.rokoch (reparácie, Locarno a Briandova politika kolektívnej bezpečnosti – Briand – Kellogov pakt, projekt európskej integrácie).
4. Veľká hospodárska kríza a medzinárodné vzťahy po nástupe Hitlera (Ženevská odzbrojovacia konferencia, reakcie európskych veľmocí na nástup A. Hitlera).
5. Zhoršenie medzinárodnej situácie v 30.rokoch (taliansko – etiópska vojna, španielska občianska vojna), Hitlerova (anšlus Rakúska, sudetskú kríza) a politika appeasementu.
6. Druhá svetová vojna.
7. Situácia vo svete po ukončení vojny, studená vojna.
8. Sovietizácia východnej Európy, situácia na Balkáne.
9. Horúce konflikty studenej vojny – konflikt v Kórei, vojna vo Vietname, Kubánska kríza.
10. Vývoj v ZSSR a USA. Západná Európa.
11. Cesta k rozpadu východného bloku.

Odporúčaná literatúra:

FERGUSON, Niall. Válka světa: Dějiny věku nenávisti. Praha: Academia, 2008, 751 s. ISBN 978-80-200-1650-8.
KISSINGER, Henry. Umění diplomace. Praha: Prostor, 1999, 946 s. ISBN 80-7260-025-7.
ŠKORVANKOVÁ, Eva. Úvod do štúdia dejín Európy v rokoch 1871-1918 prehľad politického, hospodárskeho, spoločenského a kultúrneho vývoja. Bratislava: Hlbiny, 2020, 127 s. ISBN 978-80-89743-47-6.
TKADLEČKOVÁ, Herta. Úvod do politických dejín Európy 1871 až 1945. Bratislava: Univerzita Komenského, 1994, 173 s. ISBN 80-223-0800-5.
VINEN, Richard. Evropa dvacátého století. Praha: Vyšehrad, 2007, 556 s. ISBN 978-80-7021-735-1.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 255

A	ABS	B	C	D	E	FX
47,06	0,0	18,82	17,65	8,24	7,06	1,18

Vyučujúci: doc. Mgr. Eva Škorvanková, PhD., Mgr. Matej Ivančík, PhD., doc. PhDr. Lukáš Rybár, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 11.06.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEGD/N-bUGE-036/22	Vybrané kapitoly zo sociálnej a kultúrnej antropológie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie / prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
1. textová analýza článkov v priebehu semestra (2x) 2. písomná skúška – test - na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 92 percent bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 84 percent, na hodnotenie C najmenej 76 percent bodov, na hodnotenie D najmenej 68 percent bodov a na hodnotenie E najmenej 60 percent bodov.

Výsledky vzdelávania:
Cieľom kurzu je priniesť študentom základné poznatky príbuznej spoločenskej disciplíny. Najmä v časovom aspekte poukáže na základné prvky, inštitúcie fungujúce v spoločnosti, ich praktickom ale aj symbolickom význame a vzájomnom prepojení a vo vzťahu k jednotlivcovi. Kultúra ako súhrn hmotných aj nehmotných prejavov človeka, spoločnosti v ukotvení symbolov je významným fenoménom, ktorý študent geografie pri výskume poznatkov spoločnosti musí ovládať.

Stručná osnova predmetu:
Antropológia - Predmet a základné výskumné metódy kultúrnej a sociálnej antropológie, postavenie kultúrnej resp. sociálnej antropológie v spoločenských vedách, vzťah s inými disciplínami a praktický význam. Vnútorné členenie vedy, významní predstavitelia.
Ekonomika a poľnohospodárstvo - Základné historické východiská formovania ekonomických vzťahov, princíp výmeny, funkcia platidla a daru, formalistický a substantivistický prístup v ekonómii. Antropológia a poľnohospodárstvo, typy hospodárenia.
Identita - Sociálne identity rozličných spoločenských skupín a ich prieniky, enkulturácia, identita virtuálneho sveta, sebaprezentácia, spoločenské roly a statusy v rozličných kontextoch, dynamika ich premien a stratégia ich prejavov.
Rasa ako sociálny konštrukt - Historicko-antropologický pohľad na fenomén rasy. Význam výskumu rasových rozdielov v minulosti, rasizmus. Rasa ako spoločenský jav, konštrukt vytváraný a udržiavaný spoločnosťou.
Antropológia etnicity, menšín - Primordialistické a konštruktivistické prístupy k výskumu identít. Porovnanie rozdielov a kľúčových prístupov. Teoretické koncepty etnicity. Aspekt národnej identity v slovenskom kontexte – formovanie identity, tvorba mýtov a ich udržiavanie.

Rod (gender), vek a sexualita - Definícia základných biosociálne významných etáp života jednotlivca podľa vekového zaradenia. Základné informácie o premenách pozície sexuality, veku a rodu v spoločnosti v 20. storočí – dokončené a nedokončené sexuálne revolúcie.
Inštitúcie a spoločenská hierarchia - Význam inštitúcií v živote jednotlivca a spoločenstva a ich premeny. Aspekt hierarchie, spoločenskej triedy, kasty. Trieda vo vzťahu k vlastníctvu, vytváranie konfliktov medzi triedami. Rovnostárske a hodnostárske spoločnosti. Korporátna antropológia.
Mesto ako predmet antropologického výskumu - mesto ako civilizovaná populácia na rozdiel od rurálnej. Prienik výskumných tém so sociológiou a urbánnou geografiou. Materializácia mesta a jeho prejavy, rozdeľujúce procesy, procesy solidarity, mesto v každodennosti.
Príbuzenstvo, rodina - Funkcie rodiny, priestorová a časová variabilita rodinných foriem, manželstvo (klasifikácia, význam), príbuzenské názvoslovie, rodinné zväzky.
Náboženstvo ako predmet antropologického výskumu - Vzťah ľudskej spoločnosti k posvätnu a profánnu. Konštruovanie, dekonštrovanie a udržiavanie posvätna a posvätného času a priestoru. Animizmus, totemizmus, mágia, konšpiračné teórie.
Obrady a rituály - Význam obradov a rituálov v živote človeka a spoločnosti. Rituál a obrad ako prienik posvätna a profánna, význam rituálov v sekularizovanej spoločnosti. Rituály prechodu, ich etapy.

Odporúčaná literatúra:

Miller, B. 2017. Cultural Anthropology in a Globalizing World. Boston: Pearson.
Murphy, R. F. 2006. Úvod do kultúrnej a sociálnej antropológie. Praha: Slon.
Eriksen, H. T. 2008. Sociální a kulturní antropologie. Praha: Portál
Bancel, N., David, T., Thomas, D. (eds.). The Invention of Race. Scientific and Popular Representations. New York: Routledge.
Douglas, M. 1986. How Institutions Think. New York: Syracuse University Press.
Gennep, van C., A., K. 2006. The Rites of Passage. London: Routledge.
Goffman, E. 2018. Všichni hrajeme divadlo. Brno: Portál.
Jaffe, R., Koning, de A. 2016. Introducing Urban Anthropology. New York: Routledge.
Tajfel, H., Turner, J. C. 1986. The Social Identity Theory of Intergroup Behavior.
Weeks, J. 2007. The World We Have Won. London, New York: Routledge

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 10

A	ABS	B	C	D	E	FX
40,0	0,0	30,0	10,0	0,0	10,0	10,0

Vyučujúci: Mgr. Juraj Majo, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 04.11.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEGD/N-bUGE-020/22	Vybrané kapitoly zo sociológie pre geografov

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Teoretické poznatky sú overované písomnou skúškou (formou otvorených otázok), pri ktorej je potrebných získať minimálne 60% z celkového počtu bodov pre hodnotenie E, 68% pre hodnotenie D, 76% pre hodnotenie C, 84% pre hodnotenie B a minimálne 92% bodov pre získanie hodnotenia A.
Klasifikačná stupnica: A: 100 - 92 %, B: 91- 84 %; C: 83 - 76 %, D: 75 - 68 %, E: 67 - 60 % FX: 0 - 59 %.

Výsledky vzdelávania:
Po úspešnom absolvovaní predmetu študent dokáže zadefinovať a vlastnými slovami interpretovať základné pojmy z oblasti všeobecnej sociológie a určitých oblastí aplikovanej sociológie, najmä oblasťami, ktoré súvisia s geografiou a priestorovými charakteristikami prostredia a spoločnosti. V rámci predmetu budú študenti oboznámení so sociálnymi javmi a procesmi, ktoré ovplyvňujú každodenný život jednotlivca, komunít a spoločnosti, získajú poznatky o kultúre spoločnosti (hodnoty, normy, inštitúcie), o spoločenských procesoch (socializácia, sociálna kontrola, deviácia), ďalej budeme venovať sociálnym skupinám a organizáciám, stratifikácii spoločnosti, politickej i ekonomickej moci. Študenti získajú prehľad o sociologických metódach skúmania. V predmete bude kladený dôraz na prepojenie sociologických poznatkov s geografiou. Úlohou predmetu aj podnietiť verbálne zručnosti a kritické myslenie študentov.

Stručná osnova predmetu:
Úvod do sociológie - sociológia - definícia, predmet výskumu, charakteristika a členenie, funkcia; niekoľko príkladov sociologických výskumov a tém,
Vývin sociológie a jej súčasné hlavné teórie - základné paradigmy sociologického myslenia – konsenzuálna teória, teória konfliktu, teória sociálnej zmeny; sociologickí myslitelia – história a súčasnosť: zakladatelia sociológie (Comte, Durkheim, Marx) a vybraní významní predstavitelia sociológie (Burawoy...),
Metódy sociologického výskumu - typológia a druhy sociálneho výskumu; špecifiká sociologického výskumu; etapy sociologického výskumu; hypotéza,
Spoločnosť - pojem spoločnosť, charakteristika spoločnosti, typy spoločností, sociálna pozícia a status, sociálna rola,

Sociálne nerovnosti - sociálna stratifikácia a triedna štruktúra spoločnosti, pojem trieda, etnicita a rasa, rod a rodové nerovnosti, vybrané príklady problémov nerovností v spoločnosti Priestorová sociológia - priestor a nerovnosti, mesto, dedina, vzory interakcií menšinových spoločností, segregácia a kongregácia, pozitívne a negatívne efekty segregácie menšín; priestorové efekty segregácie menšín: kolónia, geto, enkláva, diaspóra,
Urbánna sociológia - mesto a rozvoj moderného urbanizmu, urbanizácia a jej sociálne následky, kvalita života,
Kultúra a identita - kultúra a jej funkcie v spoločnosti, symboly, jednota a rozmanitosť kultúry, subkultúra,
Sociálne skupiny a vzťahy - sociologická charakteristika sociálnej skupiny, funkcie, druhy, typy vodcov; sociálne interakcie a sociálne vzťahy; klasifikácia sociálnych vzťahov: formálne a neformálne vzťahy; komunita - definície v rôznych spoločenstvách, základné znaky komunity, inštitúcia susedstva, komunita tradičnej a modernej spoločnosti,
Sociálna kontrola, socializácia, deviácia - deviácia, konformita, nonkorformita (definície, funkcia, priebeh); teórie deviácie (biologické a psychologické, sociologické, sociálneho napätia, kultúrne, teória nálepkovania); sociálna kontrola (neformálna, formálna),
Inštitúcie a organizácie - úloha a spoločenská funkcia inštitúcií, náboženstvo, vládnutie, politická moc, vzdelanie, náboženstvo, základné rozdelenie organizácií, byrokracia, nedostatky byrokracie (dehumanizácia, Parkinsonov zákon, ritualizmus, Peterov princíp),
Rodina, komunita a sociálne siete - život v súkromí a spoločenstvách - rodina a komunita; základné pohľady na rodinu (funkcionalistický a konfliktualistický), hlavné úlohy, funkcie rodiny, typy rodiny a manželstva (podľa autority, pôvodu, usporiadania manželských vzťahov, životný cyklus rodiny, zmeny spôsobu života rodiny, kríza súčasnej rodiny; pohlavie a sexualita; telo.

Odporúčaná literatúra:

Jandourek, J. 2003. Úvod do sociologie. Praha: Portál
Giddens, A. 1999. Sociologie. Praha: Argo
Sopóci, J., Búzik, B. 1995. Základy sociológie. Bratislava: SPN
Keller, J. 1997. Úvod do sociologie. Praha: Slon
Thorpe, Ch., Yuill, Ch., Hobbs, M., Todová, M., Tomleyová, S., Weeks, M. 2015. Kniha sociologie. Praha: Universum.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský, v kombinácii s anglickým (vybraná študijná literatúra)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 23

A	ABS	B	C	D	E	FX
30,43	0,0	17,39	21,74	17,39	4,35	8,7

Vyučujúci: Mgr. Alena Rochovská, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 09.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KTV/N-bXTV-109/22	Výstup na Ďumbier

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: iná
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 3d
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: Telovýchovné sústredenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: Za obdobie štúdia: 3 dni
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 1

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Výsledné hodnotenie predmetu zahŕňa absolvovanie všetkých povinných disciplín a posúdenie nadobudnutých spôsobilostí vykonávať jednotlivé disciplíny samostatne, metodicky správne, prípadne s inštruktážou. Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 % bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 81 %, na hodnotenie C najmenej 71 %, na hodnotenie D najmenej 61 % a na hodnotenie E najmenej 50 % bodov. Kredity nebudú udelené študentovi, ktorý získa menej ako 50 % bodov.

Výsledky vzdelávania:
Získanie základných teoretických vedomostí a praktických zručností z oblasti horskej turistiky a pobytu v prírode v oblasti Nízkych Tatier. Študent si osvojí potrebné teoretické poznatky a praktické zručnosti z oblasti organizácie a bezpečnej realizácie horskej turistiky. Nadobúda vedomosti nielen z oblasti orientácie sa v teréne, ale aj o známych hrozbách a nebezpečenstve spojeným s pobytom v oblastí hôr v rôznych ročných obdobiach. Ďalej získava vedomosti ako správne vyhodnotiť a reagovať na prípadne vzniknuté neočakávané situácie, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť pobyt v oblasti hôr a to najmä z oblasti vhodného výberu výstroja potrebného pre bezpečnú realizáciu turistiky, ďalej vhodného výberu terénu a trasy, či správneho vyhodnotenia vhodnosti počasia pre realizáciu turistky (búrky, lavínové nebezpečenstvo a pod.). Študent získavá ucelené teoretické a praktické poznatky a vedomosti, ktoré by mohli akokoľvek ovplyvniť jeho bezpečný pobyt v oblasti hôr. Prakticky spoznáva členitosť a rôznorodosť turistických trás k vytýčenému cieľu, teda výstup na vrch Ďumbier a bezpečný návrat k východziemu bodu turistiky.

Stručná osnova predmetu:
Historické aspekty rozvoja turistiky na Slovensku a vo svete, inštitucionálne zabezpečenie (kluby a organizácie). Dopad na životné prostredie, regionálny rozvoj, cestovný ruch a ekonomiku. Zásady

bezpečnosti pohybu v horách a v horskom teréne. Ucelený prehľad o teoretických a praktických problémoch pri turistike, pobyte a pohybových aktivitách v prírode a predpoklady pre ich riešenie. Terminológia, klasifikácia, materiálno-technické vybavenie.

Odporúčaná literatúra:

1. Židek, J.: Turistika a ochrana života a zdravia. Bratislava. FTVŠ UK 2013, 123 s. ISBN 9788022333986
2. Michal, J.: Vybrané kapitoly zo sezónnych činností. PF UMB 1998 str.108 ISBN 80-85162-99-7
3. Neuman a kol. : Turistika a sporty v přírodě. Praha, Portál 2000.
4. Žídek, J.: Turistika. Bratislava, FTVŠ UK 2004.
5. Kompán, J.- Gorner, K. 2007. Možnosti uplatnenia turistiky a pohybových aktivít v prírode. FHV UMB ISBN 80-8083-365-7
6. Sýkora, B. a kol.: Turistika a sporty v prírode. SPN Praha, 1986.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Predmet sa vyučuje v slovenskom jazyku

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 479

A	B	C	D	E	FX
66,18	0,0	0,0	0,0	0,0	33,82

Vyučujúci: Mgr. Miriam Kirchmayerová, PhD., Mgr. Martin Mokošák, PhD., Mgr. Igor Remák, PhD., PaedDr. Mgr. Lenka Vandáková, Mgr. Kristína Vanýsková, Mgr. Denisa Strečanská, Mgr. PaedDr. Simona Rášiová, Mgr. Genc Berisha, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 01.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KFR/N-bBXX-002/22	Výzvy súčasnej biológie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 26
Týždenný: 2 Za obdobie štúdia: 13 týždňov
Metóda štúdia: prezenčná/dištančná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Predmet končí písomnou skúškou a výsledné hodnotenie predmetu je výsledkom hodnotenia zo skúšky. Z výsledného hodnotenia predmetu je pre získanie hodnotenia A potrebné získať najmenej 92 % bodov, na získanie hodnotenia B najmenej 84 %, na hodnotenie C najmenej 76 %, na hodnotenie D najmenej 68 % a na hodnotenie E najmenej 60 %. Pod zisk 59 % bodov (vrátane) získa študent hodnotenie Fx. Hodnotenie je identické aj pri dištančnej forme vzdelávania.

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu je študentom predstaviť moderné trendy v súčasnej biológii a formulovať otázky, ktoré majú ambíciu riešiť biologické vedné disciplíny. Získané poznatky by mal študent zužitkovať po absolvovaní štúdia v praxi pri výskume, vedeckom bádaní alebo klinických štúdiách.

Stručná osnova predmetu:
V jednotlivých prednáškach budú pedagógovia z rôznych biologických disciplín (antropológia, biotechnológie, botanika, ekológia, genetika, mikrobiológia, molekulárna biológia, virológia, fyziológia živočíchov, etológia, fyziológia rastlín, zoológia) informovať študentov o výzvach, resp. perspektívach jednotlivých biologických vedných disciplín.

Odporúčaná literatúra:
Campbell, N.A., Reece, J.B. (2006). Biologie. Computer Press (český preklad)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:
Predmet sa poskytuje iba v zimnom semestri.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 1114

A	ABS	B	C	D	E	FX
80,7	0,0	7,45	3,86	0,63	0,45	6,91

Vyučujúci: doc. Mgr. Michal Martinka, PhD., prof. RNDr. Ľubomír Tomáška, DrSc., doc. RNDr. Radoslav Beňuš, PhD., prof. RNDr. Ján Turňa, CSc., prof. RNDr. Michal Zeman, DrSc., doc. Mgr. Peter Vďačný, PhD., prof. RNDr. Helena Bujdáková, CSc., doc. RNDr. Stanislav Stuchlík, CSc., doc. RNDr. Tomáš Derka, PhD., RNDr. Boris Klempa, DrSc., Ing. Mgr. Eva Zahradníková, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 01.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KFGGI/N-bUGE-027/22	Základné cvičenia z geomorfológie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 **Za obdobie štúdia:** 13
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: cvičenia (C)
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 1
Týždenný: 1C Za obdobie štúdia: 12
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 1

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 4.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Odporúčané prerekvizity (nepovinné):
Geomorfológia - korekvizita

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Počas semestra študenti vypracujú jedno komplexnejšie zadanie. Na konci semestra absolvujú písomnú previerku s poznávačkou foriem georeliéfu. Hodnotenie v % z celkového počtu bodov: A <100 %, 92 %>, B (92 %, 84 %>, C (84 %, 76 %>, D (76 %, 68 %>, E (68 %, 60 %>, Fx menej ako 60 % bodov. Kredity nebudú udelené pri nižšom hodnotení ako 60 %.

Výsledky vzdelávania:
Absolvovaním predmetu študenti získajú praktické zručnosti pri práci s topografickou mapou, modelom georeliéfu, geomorfologickou mapou resp. mapami z príbuzných disciplín zamerané na základné morfometrické a morfografické charakteristiky. Súčasťou cvičení je aj kurz poznávania foriem georeliéfu rôznej genézy.

Stručná osnova predmetu:
1. Obsah predmetu, literatúra, podmienky absolvovania. Základné parametre georeliéfu.
2. Práca s topografickou mapou, základné a špecifické línie georeliéfu.
3. Bodové morfometrické parametre georeliéfu.
4. Plošné morfometrické parametre georeliéfu. Výškové stupne a morfograficko-morfometrické typy georeliéfu.
5. Hypsografická krivka. Pozdĺžny profil vod. toku.
6. Využitie morfometrických parametrov pri štúdiu neotektonického vývoja územia.
7. Pasívne morfoštruktúry (rozpoznávanie štruktúrnych foriem a typov georeliéfu).

8. Gravitačné, vodnogravitačné a ronové (svahové) formy georeliéfu.
9. Rozpoznávanie fluviálnych foriem georeliéfu.
10. Rozpoznávanie marinných, limnických, krasových a pseudokrasových foriem georeliéfu.
11. Rozpoznávanie nivačných, mrazových, glaciálnych a glacifluviálnych foriem georeliéfu.
12. Rozpoznávanie eolických, biogénnych, kozmogénnych a antropogénnych foriem georeliéfu.
13. Zápočet. Vyhodnotenie cvičení.

Odporúčaná literatúra:

BIZUBOVÁ, M., ŠKVARČEK, A.: Geomorfológia. Bratislava: PriF UK, 2003.228 s. ISBN 80-223-0397-6.
DZUROVČIN, L.: Geomorfológia. Prešov: Kat. geog. a geoekol. Fak. hum. a prír. vied PU, 2000. 268 s. ISBN 80- 88885-79-5.
MINÁR, J., MACHOVÁ, Z.: Učebné texty z geomorfológie [online]. Bratislava: Kat. fyz. geogr. a geoekol. PriF UK, 2010. Dostupné na: https://fns.uniba.sk/geomorfoskripta/
ZAŤKO, M., BIZUBOVÁ, M., MIČIAN, Ľ. a kol.: Cvičenia z fyzickej geografie. Bratislava: Univerzita Komenského, 1986. 264 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 1

A	ABS	B	C	D	E	FX
0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0

Vyučujúci: Mgr. Juraj Procházka, PhD., Mgr. Veronika Beranová, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 28.09.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KGP/N-bUGE-007/22	Základy geológie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 **Za obdobie štúdia:** 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednášky (P)
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 2
Týždenný: 2P Za obdobie štúdia: 24
Metóda štúdia: prezenčná, dištančná, kombinovaná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Účasť na prednáškach. Hodnotenie bude udeľované nasledovne: A – vynikajúce výsledky, B – nadpriemerná práca, C – bežná spoľahlivá práca, D – prijateľné výsledky, E – výsledky spĺňajúce minimálne kritériá. Klasifikačná stupnica: A: 100 - 92 %, B: 91- 84 %; C: 83 - 76 %, D: 75 - 68 %, E: 67 - 60 % FX: 0 - 59 %

Výsledky vzdelávania:
Cieľom predmetu je poskytnúť študentom základné informácie o vonkajších a vnútorných geologických procesoch, o horninách a skamenelinách Slovenska, o vývoji Zeme a územia Slovenska.

Stručná osnova predmetu:
1. Geológia – veda o Zemi, prehľad geologických vied a metódy výskumu. Základné sily a častice vo vesmíre, jeho vznik a stavba. Vznik a stavba Slnečnej sústavy.
2. Zem – vznik, stavba, zloženie, pohyby, tiaž, magnetizmus a energia. Vonkajšie a vnútorné geologické procesy a ich zdroje. Minerály a horniny.
3. Vznik sedimentárnych hornín: zvetrávanie, pôda, erózia, transport, sedimentácia, diagenéza, tvary sedimentárnych hornín. Klasifikácia sedimentárnych hornín.
4. Sedimentačné prostredia: svahové, veterné, ľadovcové, podzemnej vody, zvetrávacie, riečne a katastrofické javy s nimi spojené.
5. Sedimentačné prostredia: jazerné, plytkomorské, hlbokomorské a katastrofické javy.
6. Magmatizmus, plutonizmus, vulkanizmus, charakter vulkanickej činnosti v závislosti na zložení lávy, vulkanizmus a živá príroda. Klasifikácia magmatických hornín.
7. Metamorfóza: regionálna, kontaktná, vysokotlaková a metamorfóza na zlomoch. Klasifikácia metamorfovaných hornín. Horninotvorný cyklus. Využitie hornín.

8. Platňová tektonika: poznatky vedúce z tektonike litosférických platní, subdukčné zóny, rifty, transformné zlomy, horúce škvrny, príčiny pohybu platní, etapy vývoja oceánu, štíty, tabule a oceánske panvy. Geotektonické oblasti Zeme podľa intenzity tektonickej činnosti.
9. Deformácie hornín: tektonické sily, spojité a nespojité deformácie. Zemetrasenia – príčiny, meranie, účinky a predpovedanie.
10. Čas v geológii: základné pojmy, princípy a zákony v stratigrafii, určovanie veku hornín: relatívny a celkový vek hornín. Skameneliny – význam a zjednodušený systém.
11. Geológia Slovenska – Západné Karpaty a Panónska panva, hranice, prehľad základných jednotiek. Geologický vývoj územia Slovenska.
12. Vývoj Zeme, archaikum, proterozoikum, paleozoikum, mezozoikum, kenozoikum, vývoj života, katastrofické udalosti, veľké vrásnenia.

Odporúčaná literatúra:

Reichwalder P., Jablonský J. 2003. Všeobecná geológia 1. Bratislava: Univerzita Komenského, 2003.
Reichwalder P., Jablonský J. 2003. Všeobecná geológia 2. Bratislava: Univerzita Komenského, 2003. 247-507s

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský jazyk

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 12

A	ABS	B	C	D	E	FX
16,67	0,0	16,67	16,67	8,33	16,67	25,0

Vyučujúci: doc. RNDr. Daniel Pivko, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 06.11.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KFGGI/N-bUGE-026/22	Základy kartografie a geoinformatiky

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie / prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 / 2 **Za obdobie štúdia:** 26 / 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: prednášky (P), cvičenia (C)
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 4
Týždenný: 2P, 2C Za obdobie štúdia: 48
Metóda štúdia: prezenčná, dištančná, kombinovaná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Študent počas semestra vypracuje samostatné
projekty. Písomná skúška v skúškovom období.
Hodnotenie v %: A <100 %, 92 %>, B (92 %, 84 %>, C (84 %, 76 %>, D (76 %, 68 %>, E (68 %, 60 %>, Fx menej ako 60 % bodov. Kredity nebudú udelené pri nižšom hodnotení ako 60 %.

Výsledky vzdelávania:
Poznanie základných pojmov v kartografii. Historický vývoj kartografie. Mapa a jej obsah. Tematická kartografia a metódy mapového vyjadrovania, kompozícia mapy. Zobrazovanie zemského povrchu do mapy, pochopenie princípov deformácií. Vlastnosti kartografických zobrazení, rozdelenie a prehľad najpoužívanejších zobrazení. Topografia a čítanie topografických máp. Mapovanie pomocou GNSS. Základné použitie GIS. Tvorba tematických máp v softvéri QGIS.

Stručná osnova predmetu:
1. Kartografia a mapa, delenia máp, obsahová náplň mapy, znakový kľúč, mentálne mapy, úvod do tematickej kartografie. Mapy a mierka, stupnice a farby v kartografii.
2. Stručný vývoj svetovej kartografie a kartografie na území Slovenska, štátne mapové diela. Zoznámenie sa so starými mapami, ich čítanie a mapový kľúč.
3. Topografia, topografické mapy a ich čítanie vrátane výškopisu (vrstevnice a spádové krivky, kostra georeliéfu a základné morfometrické parametre). Čítanie obsahu a práca s topografickou mapou.
4. Úvod do GIS. Predstavenie softvéru QGIS.
5. Vektorový údajový model v GIS, operácie, formáty. Práca s vektormi v QGIS.
6. Rastrový údajový model v GIS, operácie, formáty. Práca s rastrami v QGIS.
7. Zobrazovanie zemského povrchu do mapy, princípy deformácií. Vlastnosti kartografických

zobrazení, rozdelenie a prehľad najpoužívanejších. Výpočet mapových súradníc (obraz bodu v mape).
8. Súradnicové systémy a transformácie medzi nimi. Transformácia súradníc v QGIS a pomocou rezortnej transformačnej služby.
9. Globálne navigačné satelitné systémy. Mapovanie pomocou GNSS.
10. Zdroje údajov a vyhľadávanie priestorových údajov a máp na webe. Praktické použitie a sťahovanie voľne dostupných údajov.
11. Metódy mapového vyjadrovania. Tvorba máp na základe vybraných metód mapového vyjadrovania v QGIS.
12. Kompozícia máp a finálna príprava máp na tlač. Finalizácia máp v QGIS.

Odporúčaná literatúra:

BOGUSZAK, F., ŠLITR, J.: Topografie. SNTL, Praha, 1962.
DRÁPELA, M. et al.: Dějiny kartografie - multimediální učebnice. [online] Geografický ústav PřF MU Brno. Poslední revize: prosinec 2005. Dostupné na: <http://oldgeogr.muni.cz/ucebnice/dejiny/obsah.php>. HÁJEK, M., ČIŽMÁR, J.: Topografická a tematická kartografia. Bratislava, 1989. HOJOVEC, V. et al.: Kartografie. Praha 1987. HOFIERKA, J., KAŇUK, J., GALLAY, M.: Geoinformatika, vysokoškolská učebnica, UPJŠ v Košiciach. 2014. [online]. Dostupné na: <https://uge-share.science.upjs.sk/webshared/uge_web_files/studium/ucebnice_skripta/geoinformatika.pdf>. Názvoslovná komisia pri UGKK. [online]. Dostupné na: <http://www.skgeodesy.sk/index.php?www=sp_detail&id=572&navigation_id=581> PRAVDA, J., KUSENDOVÁ, D.: Aplikovaná kartografia. 1. vyd. Bratislava: Geo-grafika, 2007. 224 s.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:
slovenský, časť študijnej literatúry v anglickom jazyku

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 163

A	ABS	B	C	D	E	FX
1,84	0,0	10,43	28,22	34,36	9,2	15,95

Vyučujúci: Mgr. Alexandra Benová, PhD., Mgr. Miroslav Kožuch, PhD., Mgr. Richard Feciskanin, PhD., Mgr. Veronika Hajdúchová, RNDr. Marián Jenčo, PhD., Mgr. Rafael Osvald

Dátum poslednej zmeny: 12.09.2025

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KRGRR/N-bUGE-035/22	Základy politickej a regionálnej geografie pre učiteľov

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie / prednáška
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 **Za obdobie štúdia:** 13 / 13
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 2.

Stupeň štúdia: I.

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Hodnotenie predmetu je rozdelené na dve časti - priebežné hodnotenie počas semestra a záverečné hodnotenie.
Priebežné hodnotenie:
V priebehu semestra študent vypracuje 5 individuálnych základných zadaní zameraných na mapovanie konkrétnych politicko-geografických javov (špecifických hraničných situácií, vývoja politickej mapy sveta, vývoja administratívneho členenia) preberaných na predmete. Každé zadanie je hodnotené max. 5 bodmi (5 b - výborne (vynikajúce výsledky), 4 b - veľmi dobre (nadpriemerné výsledky), 3 b - dobre (priemerné výsledky), 2 b - uspokojivo (prijateľné výsledky), 1 b - dostatočne (výsledky spĺňajú minimálne kritériá)) - celkovo tvorí hodnotenie zadaní 66 % priebežného hodnotenia, zvyšných 34% zohľadňuje aktivitu a priebežnú prípravu na cvičenia. Vypracovanie všetkých 5 zadaní aspoň na minimálnej úrovni a zároveň celkový zisk najmenej 25 % priebežného hodnotenia je nevyhnutnou podmienkou účasti študenta na záverečnom hodnotení.
Záverečné hodnotenie:
Vykoná na základe písomného testu, ktorý má teoretickú i praktickú časť. Minimálna požadovaná úspešnosť v teste je 50 % z maxima bodov.
Celkové hodnotenie:
Určí sa, ak je splnené na minimum priebežné i záverečné hodnotenie tak, že sa sčítajú percentuálne zisky priebežného i záverečného hodnotenia v nasledovnom pomere: 30 % celkového hodnotenia tvorí priebežné hodnotenie a 70 % celkového hodnotenia tvorí záverečné hodnotenie. Na udelenie hodnotenia A je potrebné získať celkovo: 100 – 92 %, na B: 91 – 84 %, na C: 83 – 76 %, na D: 75 – 68 %, na E: 67 – 60 %.
Kredity sa NEUDELIA študentovi, ktorý získa menej ako 60 % celkového hodnotenia.

Výsledky vzdelávania:
Absolvent predmetu získa základný prehľad politickej geografie so zameraním na vznik a smery politickej geografie, základnú terminológiu, obsah a predmet jej výskumu. Cieľom je oboznámenie sa a pochopenie základného politicko-geografického vývoja sveta so zameraním na súčasné, resp. nedávne obdobie na príklade aplikácií politicko-geografických teórií a geopolitických prístupov. Absolvent dokáže zhodnotiť základné faktory ovplyvňujúce geopolitické zmeny v nedávnej

minulosti i v súčasnosti, najmä na príklade Slovenskej republiky, či jej geograficky blízkych krajín. Absolvent má elementárny prehľad vývoja regionálnej geografie, jej základných teoreticko-metodologických problémov a prístupov k regionálnogeografickým syntézam v súčasnej geografii.

Stručná osnova predmetu:

· Postavenie politickej geografie v systéme geografických vied, vývoj politickej geografie, základné smery a koncepcie politickej geografie, teoreticko-metodologické východiská politickej geografie
· Stručný náčrt teoreticko-metodologických východísk geopolitiky, hlavné smery a školy geopolitického myslenia, súčasná geopolitika a jej najnovší vývoj
· Vybrané atribúty štátu z hľadiska politickej geografie, územie štátu, forma štátu, vnútorná organizácia štátu, štátna moc a suverenita štátu, obyvateľstvo štátu
· Politické hranice, vytyčovanie hraníc, typológia hraníc, funkcia hraníc, hierarchická úroveň politických hraníc, premenlivosť hraníc, špecifické hraničné situácie, hraničné konflikty
· Nadštátne integračné zoskupenia a medzinárodné organizácie, univerzálne nadštátne integračné zoskupenia a medzinárodné organizácie
· Regióny v politickej geografii, historické regióny ako dôsledok vývoja politickej mapy územia, historické regióny Slovenska a ich postavenie vo vnímaní geografického priestoru Slovenska, historické regióny Európy a ich postavenie vo vnímaní geografického priestoru Európy
· Vývoj politickej mapy Európy, kvalitatívny vývoj foriem štátu z chronologického hľadiska, základný systém vývoja priestorového systému štátov v Európe, základný systém geopolitických vzťahov v Európe v širšom časopriestorovom kontexte, predpoklady postavenia Slovenska v tomto systéme,
· Vývoj politickej mapy sveta, základné vývojové tendencie politicko-teritoriálneho rozdelenia sveta v časopriestorovom kontexte, vznik a vývoj koloniálneho systému ako základu formovania súčasného rozdelenia sveta, základné princípy formovania súčasných štátnych hraníc vo svete
· Vývoj regionálnej geografie vo svete a na Slovensku, objekt a predmet štúdia regionálnej geografie, klasifikácia regiónov v regionálnej geografii, charakteristika vybraných metód výskumu v regionálnej geografii

Odporúčaná literatúra:

Gurňák, D., Blažík T., Lauko, V. (2007). Úvod do politickej geografie, geopolitiky a regionálnej geografie. Bratislava (Univerzita Komenského)
Gurňák, D. (2019). Štáty v premenách storočí - Svetové, európske, slovenské a české dejiny najstarších čias do súčasnosti. Bratislava (Mapa Slovakia Plus)
Ištok, R. (2003). Politická geografia a geopolitika. Prešov (Prešovská univerzita, Fakulta humanitných a prírodných vied)
Ištok, R., Koziak, T., Hudeček, T., Mattová, I. (2010). Geopolitika, globalistika, medzinárodná politika. Prešov (Prešovská univerzita, Fakulta humanitných a prírodných vied)
Kršák, P. a kol. (2009). Ottov historický atlas Slovensko. Praha (Ottovo nakladatelství)

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:

predmet sa poskytuje len v letnom semestri

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 100

A	ABS	B	C	D	E	FX
22,0	0,0	20,0	28,0	15,0	2,0	13,0

Vyučujúci: doc. RNDr. Daniel Gurňák, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 23.09.2022
Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEM/N-bXXX-001/22	Zelená univerzita 1

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 / 2 **Za obdobie štúdia:** 26 / 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: cvičenie / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 / 2 Za obdobie štúdia: 28 / 28
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 2.., 3., 4.., 5., 6..

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Súčasťou hodnotenia je účasť na prednáškach a na praktických cvičeniach. Pri cvičeniach je požadované absolvovať minimálne 20 hodín.

Výsledky vzdelávania:
Študijný predmet je zameraný na získanie poznatkov a skúseností vo vybraných témach environmentálne dlhodobo udržateľného rozvoja univerzitného prostredia, s osobitným zreteľom na revitalizačné aktivity, zvýšenie prirodzenej biodiverzity urbánnych komplexov v intenciách ekosystémových služieb, separáciu a recykláciu odpadu (zero waste policy), činnosť komunitnej záhrady či podpory ekologického a environmentálneho povedomia.

Stručná osnova predmetu:
Prednášky a semináre sú široko tematicky koncipované a zahŕňajú aj oblasť:
1. Redukcia odpadu v domácnosti a jeho kompostovanie v urbánnom prostredí, separácia a recyklácia odpadu.
2. Pestovanie v mestách - komunitné záhrady, ich štruktúra a fungovanie.
3. Permakultúrne pestovanie: kontext vzniku a potreby permakultúry, systematický prístup k udržateľnosti
4. Staršie odrody ovocných stromov - dôležitosť pôvodných odrôd ovocných stromov, výsledky mapovania starých odrôd ovocných stromov
5. Štruktúra a funkcia botanických záhrad a arborét, záhradná architektúra.
6. Revitalizácia prirodzených ekosystémov.

Odporúčaná literatúra:
Materiály k jednotlivým témam budú poskytnuté študentom priebežne v rámci semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:
Študent si môže predmet zapísať v hociktorom ročníku a semestri

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 121

A	B	C	D	E	FX
96,69	0,0	0,0	0,0	0,0	3,31

Vyučujúci: RNDr. Jaroslav Bella, doc. Mgr. Miroslava Slaninová, Dr., RNDr. Hubert Žarnovičan, PhD., Mgr. Martin Šebesta, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 22.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KEM/N-bXXX-002/22	Zelená univerzita 2

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: cvičenie / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 / 2 **Za obdobie štúdia:** 26 / 26
Metóda štúdia: prezenčná

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie
Forma výučby: cvičenie / seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 2 / 2 Za obdobie štúdia: 28 / 28
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 2.., 3., 4.., 5., 6..

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:
Súčasťou hodnotenia je účasť na prednáškach a na praktických cvičeniach. Pri cvičeniach je požadované absolvovať minimálne 20 hodín.

Výsledky vzdelávania:
Študijný predmet je zameraný na získanie poznatkov a skúseností vo vybraných témach environmentálne dlhodobo udržateľného rozvoja univerzitného prostredia, s osobitným zreteľom na revitalizačné aktivity, zvýšenie prirodzenej biodiverzity urbánnych komplexov v intenciách ekosystémových služieb, separáciu a recykláciu odpadu (zero waste policy), činnosť komunitnej záhrady či podpory ekologického a environmentálneho povedomia.

Stručná osnova predmetu:
Prednášky a semináre sú široko tematicky koncipované a zahŕňajú aj oblasť:
1. Redukcia odpadu v domácnosti a jeho kompostovanie v urbánnom prostredí, separácia a recyklácia odpadu.
2. Pestovanie v mestách - komunitné záhrady, ich štruktúra a fungovanie.
3. Permakultúrne pestovanie: kontext vzniku a potreby permakultúry, systematický prístup k udržateľnosti
4. Staršie odrody ovocných stromov - dôležitosť pôvodných odrôd ovocných stromov, výsledky mapovania starých odrôd ovocných stromov
5. Štruktúra a funkcia botanických záhrad a arborét, záhradná architektúra.
6. Revitalizácia prirodzených ekosystémov.

Odporúčaná literatúra:
Materiály k jednotlivým témam budú poskytnuté študentom priebežne v rámci semestra.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský

Poznámky:
Študent si môže predmet zapísať v hociktorom ročníku a semestri

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 80

A	B	C	D	E	FX
92,5	0,0	0,0	0,0	0,0	7,5

Vyučujúci: RNDr. Jaroslav Bella, doc. Mgr. Miroslava Slaninová, Dr., Mgr. Martin Šebesta, PhD., RNDr. Hubert Žarnovičan, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 22.08.2022

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KTV/N-bXTV-208/25	Zimné telovýchovne sústredenie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: sústredenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 6d
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 2

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Výsledky vzdelávania:

Stručná osnova predmetu:

Odporúčaná literatúra:

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 55

A	B	C	D	E	FX
69,09	0,0	0,0	0,0	0,0	30,91

Vyučujúci: Mgr. Martin Mokošák, PhD.

Dátum poslednej zmeny:

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu:	**Názov predmetu:**
PriF.KTV/N-bUXX-207/25	Zimné telovýchovné sústredenie

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:
Forma výučby: sústredenie
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: **Za obdobie štúdia:** 6d
Metóda štúdia: prezenčná

Počet kreditov: 1

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 1., 3., 5.

Stupeň štúdia: I., P

Podmieňujúce predmety:

Podmienky na absolvovanie predmetu:

Výsledky vzdelávania:

Stručná osnova predmetu:

Odporúčaná literatúra:

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

Poznámky:

Hodnotenie predmetov
Celkový počet hodnotených študentov: 29

A	ABS	B	C	D	E	FX
58,62	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	41,38

Vyučujúci: Mgr. Miriam Kirchmayerová, PhD., Mgr. Martin Mokošák, PhD., Mgr. PaedDr. Simona Rášiová, Mgr. Igor Remák, PhD., Mgr. Denisa Strečanská, PaedDr. Mgr. Lenka Vandáková, Mgr. Kristína Vanýsková

Dátum poslednej zmeny:

Schválil: prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD.